Predici la Duminica lăsatului sec de carne (a Înfricoşatei Judecăţi)(3. Triod)

Materiale despre Triod:

https://independent.academia.edu/emystea/Triod

https://archive.org/details/@steaemy?query=Triod

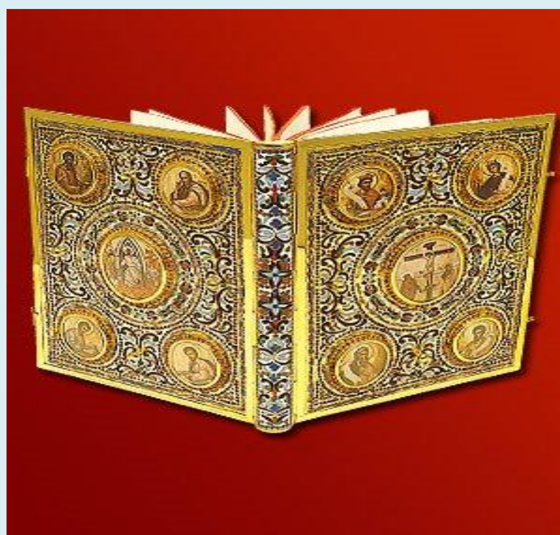
***

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

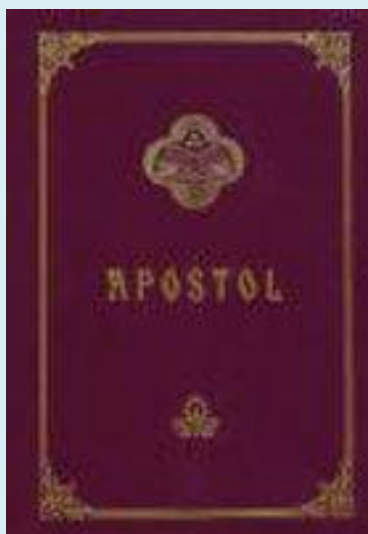

Ev. Matei 25, 31-46

Zis-a Domnul:
31. Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale.
32. Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre.
33. Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga.
34. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii.

35. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit;
36. Gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine.
37. Atunci drepţii Îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat să bei?
38. Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit, sau gol şi Te-am îmbrăcat?
39. Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine?
40. Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut.
41. Atunci va zice şi celor de-a stânga: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui.
42. Căci flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi nu Mi-aţi dat să beau;
43. Străin am fost şi nu M-aţi primit; gol, şi nu M-aţi îmbrăcat; bolnav şi în temniţă, şi nu M-aţi cercetat.
44. Atunci vor răspunde şi ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi nu Ţi-am slujit?
45. El însă le va răspunde, zicând: Adevărat zic vouă: Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut.
46. Şi vor merge aceştia la osânda veşnică, iar drepţii la viaţă veşnică.

Apostol

Epistola întâi către Corinteni a Sfântului apostol Pavel

1 Corinteni 8, 8-13 şi 9, 1-2

Fraţilor
8. Dar nu mâncarea ne va pune înaintea lui Dumnezeu. Că nici dacă vom mânca, nu ne prisoseşte, nici dacă nu vom mânca, nu ne lipseşte.
9. Dar vedeţi ca nu cumva această libertate a voastră să ajungă poticnire pentru cei slabi.
10. Căci dacă cineva te-ar vedea pe tine, cel ce ai cunoştinţă, şezând la masă în templul idolilor, oare conştiinţa lui, slab fiind el, nu se va întări să mănânce din cele jertfite idolilor?
11. Şi va pieri prin cunoştinţa ta cel slab, fratele tău, pentru care a murit Hristos!
12. Şi aşa, păcătuind împotriva fraţilor şi lovind conştiinţa lor slabă, păcătuiţi faţă de Hristos.
13. De aceea, dacă o mâncare sminteşte pe fratele meu, nu voi mânca în veac carne, ca să nu aduc sminteală fratelui meu.

1. Oare nu sunt eu liber? Nu sunt eu apostol? N-am văzut eu pe Iisus Domnul nostru? Nu sunteţi voi lucrul meu întru Domnul?
2. Dacă altora nu le sunt apostol, vouă, negreşit, vă sunt. Căci voi sunteţi pecetea apostoliei mele în Domnul.

Canonul din rânduiala liturgică a Duminicii Înfricoşătoarei Judecăţi - alcătuire a Sfântului Teodor Studitul

Cântarea I, glasul al Vl-lea

Irmos: Ajutor şi acoperitor S-a făcut mie spre mântuire. Acesta este Dumnezeul meu şi-L voi slăvi pe El; Dumnezeul părintelui meu şi-L voi înălţa pe El, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Mă cutremur cugetând la ziua cea înfricoşătoare a Venirii Tale, celei cu totul de negrăit, şi cu frică mai înainte o văd; ziua în care vei şedea să judeci pe cei vii şi pe cei morţi, Dumnezeul meu, Atotputernice.

Când vei veni, Dumnezeule, cu mii şi miriade de puteri cereşti ale îngerilor, învredniceşte-mă, Hristoase, şi pe mine, ticălosul, a Te întâmpina pe nori.

Vino, suflete al meu, de ia aminte la ziua aceea şi ceasul în care Dumnezeu de faţă va veni, şi te tânguieşte şi plângi, ca să te afli curat în ceasul cercetării.

Mă îngrozeşte şi mă înfricoşează focul cel nestins al gheenei, viermele cel cumplit, scrâşnirea dinţilor; ci slăbeşte şi-mi lasă greşalele, şi în starea cea dimpreună cu aleşii Tăi, Hristoase, rânduieşte-mă.

Glasul Tău, cel dorit, care va chema la bucurie pe Sfinţii Tăi, să-l aud şi eu, ticălosul, şi să aflu nespusa desfătare a împărăţiei Cereşti.

Să nu intri cu mine la judecată, aducând faptele mele, cercând cuvintele şi îndreptând [împlinind] poruncile. Ci cu îndurările Tale, trecând cu vederea răutăţile mele, mântuieşte-mă, Atotputernice.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Unime în trei Ipostasuri, preastăpânitoare, Domnie a tuturor preadesăvârşit stăpânitoare, Stăpânie peste toate, Tu însăţi mântuieşte-ne pe noi, Părinte şi Fiule şi Duhule Preasfânt.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cine a născut fiu neasemănat după legea părintească? Pe Acesta dar Îl naşte Tatăl, fără de maică. Preaslăvită minune! Că tu ai născut, Curată, pe Dumnezeu şi omul.

Catavasie: Ajutor şi acoperitor s-a făcut mie spre mântuire; Acesta este Dumnezeul meu, şi-L voi preaslăvi pe El, Dumnezeul părintelui meu, şi-L voi înălţa pe El, căci cu slavă S-a preaslăvit.

Cântarea a III-a:

Irmos: Întăreşte, Doamne, pe piatra poruncilor Tale, inima mea cea clintită; că Însuţi eşti sfânt şi Domn.

Domnul vine, şi cine va suferi frica Lui? Cine se va arăta feţei Lui? Ci fii gata, o, suflete, spre întâmpinarea Lui.

Mai înainte să apucăm să plângem, şi să ne împăcăm cu Dumnezeu mai înainte de sfârşit, că înfricoşător este divanul la care toţi cu grumajii plecaţi vom sta.

Miluieşte-mă, Doamne, miluieşte-mă strig ţie, când vei veni cu îngerii Tăi, să răsplăteşti tuturor după vrednicia faptelor.

Cum voi răbda mânia de neîndurat a Judecăţii Tale, Doamne, neascultând porunca Ta? Ci să Te înduri de mine în ceasul Judecăţii.

Întoarce-te, suspină, ticăloase suflete, mai înainte până ce va lua sfârşit priveliştea vieţii, până nu-ţi va închide Domnul uşa cămării.

Păcătuit-am, Doamne, ca altul nimenea dintre oameni, greşind mai presus decât omul; ci mai înainte de Judecată fii mie milostiv, Iubitorule de oameni.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Treime neamestecată, nezidită, fire fără început, Ceea ce eşti lăudată în trei feţe, mântuieşte-ne pe noi, cei ce ne închinăm cu credinţă stăpânirii Tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Odrăslit-ai, Preacurată, cu naştere fără de sămânţă, pe Cuvântul cel viu, care S-a întrupat în pântecele tău, dar nu S-a schimbat. Slavă naşterii tale, Maica lui Dumnezeu.

Catavasie: Întăreşte, Doamne, pe piatra poruncilor Tale, inima mea care se clatină, că Singur eşti sfânt şi drept.

Sedealna, glasul al VI-lea: Gândesc la ziua cea înfricoşătoare şi plâng de faptele mele cele viclene; cum voi răspunde Impăratului Celui nemuritor? Si cu ce îndrăzneală mă voi uita la Judecătorul, eu, dezmierdatul? Milostive Părinte, Fiule Unule-Născut şi Duhule Sfinte, miluieşte-mă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

In valea plângerii, în locul ce ai rânduit, când vei şedea, Milostive, să faci judecată dreaptă, să nu vădeşti cele ascunse ale mele, nici să mă ruşinezi înaintea îngerilor; ci Te milostiveşte, Dumnezeule, şi mă miluieşte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nădejdea lumii cea bună, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, a ta singură şi neînfricată ajutorinţă cer; milostiveşte-te spre poporul cel ce lesne se primejduieşte, roagă pe milostivul Dumnezeu să izbăvească sufletele noastre de toată certarea, ceea ce eşti una binecuvântată.

Cântarea a IV-a:

Irmos: Auzit-a proorocul de venirea Ta, Doamne, şi s-a temut: că aveai să Te naşti din Fecioară, şi oamenilor să Te arăţi, şi a grăit: Auzit-am auzul Tău şi m-am temut; slavă puterii Tale, Doamne.

Sosit-a ziua, iată înaintea uşilor este Judecata; suflete, priveghează! Aici împăraţii împreună şi domnii, bogaţii, săracii se vor aduna şi îşi va lua fiecare om după vrednicia faptelor.

Intru a sa rânduială, sihastrul şi arhiereul, bătrânul şi tânărul, sluga şi stăpânul vor fi cercetaţi; văduva şi fecioara se vor îndrepta; ci vai atunci de toţi cei ce nu vor avea viaţă nevinovată.

Nemitarnică este Judecata Ta, neînşelat divanul Tău de graiul cel meşteşugit, că nu ascunde vorba cea iscusită a ritorilor dreptatea, nici nu o amăgeşte aducerea de martori; că la Tine, Dumnezeule, cele ascunse ale tuturor stau de faţă.

Să nu vin la pământul plângerii, să nu văd locul întunericului, Hristoase al meu, Cuvinte, nici legându-mă de mâini şi de picioare să fiu lepădat afară din cămara Ta, având îmbrăcămintea nestricăciunii întinată, eu, nevrednicul.

Când vei despărţi pe păcătoşi de cei drepţi, judecând lumea, rânduieşte-mă a fi una din oile Tale, alegându-mă dintre capre, Iubitorule de oameni, ca să aud glasul Tău cel binecuvântat.

Când se va face întrebare de lucruri şi când se vor deschide cărţile, ce vrei să faci, o, ticăloase suflete? Ce vrei să răspunzi la Judecată, neavând roade de dreptate, ca să aduci lui Hristos, Ziditorul tău?

Auzind cuvântul cel cu plângere al bogatului. în văpaia chinurilor, plâng ticălosul şi mă tânguiesc, în aceeaşi osândă fiind, şi mă rog: Miluieşte-mă, Mântuitorul lumii, în vremea Judecăţii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe Fiul din Tatăl şi pe Duhul slăvesc, ca din soare, lumina şi raza; însă pe Fiul după naştere, că şi naştere este, iar pe Duhul după ieşire [purcedere], că şi ieşire [purcedere] este; pe dumnezeiasca Treime cea împreună fără de început, Căreia se închină toată făptura.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Fecioară, Prunc născând şi curăţia păzind, tu cinstită te-ai arătat, născând pe Dumnezeu şi omul, pe Acelaşi-unul în amândouă chipurile; minunea ta, Fecioară Maică, spăimântează tot auzul şi cugetul.

Catavasie: Auzit-a proorocul de venirea Ta, Doamne, şi s-a temut, că vrei să Te naşti din Fecioară, şi oamenilor să Te arăţi, şi a zis: Auzit-am auzul Tău şi m-am temut, slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a V-a:

Irmos: De noapte mânecând eu, Iubitorule de oameni, Te rog luminează-mă şi mă indreptează şi pe mine spre poruncile Tale şi mă învaţă, Mântuitorule, să fac voia Ta.

Cutremur nepovestit şi frică va fi acolo; că va veni Domnul, şi împreună cu Dânsul lucrul fiecăruia dintre oameni. Şi cine dar de aicea nu se va plânge?

Râul cel de foc mă tulbură, mă topeşte, mă roade scrişnirea dinţilor şi întunericul adâncului; deci, în ce chip şi cum voi face să înduplec pe Dumnezeu?

Iartă, Doamne, pe robul Tău, ca nu cândva să mă dai chinuitorilor celor amari, îngerilor celor cumpliţi, între care nu se poate afla acolo odihnă.

Domnul şi conducătorul dimpreună acolo, bogatul şi cel neţinut în cinste, cel mare împreună şi cel mic, se vor îndrepta întocmai; ci vai fiecăruia, care nu va fi gata.

Slăbeşte, lasă, Doamne, şi iartă câte Ţi-am greşit Ţie, şi să nu mă arăţi acolo înaintea îngerilor, în osânda focului şi a ruşinii celei fără de sfârşit.

Fie-Ţi milă, fie-Ţi, Doamne, de zidirea Ta; greşit-am Ţie, iartă-mă; că din fire curat numai Tu eşti, şi altul afară de Tine nimeni nu este fără întinăciune.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Una din fire, pe Tine, Treime, Te laud, care eşti fără de început, necuprinsă de minte, stăpânitoare, împărătească Unime, preadesăvârşit Dumnezeu, şi Lumină, şi Viaţă, şi Făcătoare a lumii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Intru cinstită naşterea ta cea mai presus de fire, legile firii în chip arătat se dezleagă; că fără de sământă ai născut pe Dumnezeu cel născut din Tatăl mai înainte de veci.

Catavasie: De noapte mânecând eu, Iubitorule de oameni, Te rog luminează-mă şi mă indreptează şi pe mine spre poruncile Tale şi mă învaţă, Mântuitorule, să fac voia Ta

Cântarea a VI-a:

Irmos: Strigat-am cu toată inima mea către milostivul Dumnezeu şi m-a auzit din iadul cel mai de jos şi a scos din stricăciune viaţa mea.

La înfricoşătoarea Ta Venire Hristoase, când Te vei arăta din Cer, şi se vor pune scaunele, şi se vor deschide cărţile, să-Ţi fie milă, atunci, Mântuitorule, de zidirea Ta.

Acolo nimic nu va putea ajuta, fiind judecător Dumnezeu: nici învăţătura, nici meşteşugul, nici mărirea, nici prieteşugul; fără numai puterea ta, cea din fapte, o suflete al meu!

Acolo împreună va fi domnul şi conducătorul, săracul şi bogatul, suflete! Nici tată, nici mamă nu vor putea ajuta, nici frate nu va putea izbăvi de osândire.

Cugetând la înfricoşătoarea întrebare a Judecătorului, suflete, îngrozeşte-te de aici, găteşte-ţi răspunsul, ca să nu fii osândit în legăturile cele veşnice.

Să nu aud, Doamne, zicându-mi-se: Ia-ţi al tău! Şi să fiu gonit de la Tine; nici: Du-te în locul cel blestemat! Ci să aud glasul cel dorit al drepţilor.

Din porţile iadului izbăveşte-mă, Doamne; mântuieşte-mă din prăpastie şi din întunericul cel adânc, din cele de dedesubt ale pământului şi din focul cel nestins, şi de oricare altă pedeapsă veşnică.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Dumnezeirea, Unimea Treimii o laud; pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Dumnezeiescul Duh, putere a unei Stăpânii ce Se desparte în trei Ipostasuri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Tu eşti uşa, prin care singur Iisus, Fiul tău, a trecut, Cel ce a intrat şi a ieşit, şi cheile feciorei nu le-a stricat, curată; Cel ce a zidit pe Adam.

Catavasie: Strigat-am cu toată inima mea către milostivul Dumnezeu şi m-a auzit din iadul cel mai de jos şi a scos din stricăciune viaţa mea.

Condac, glasul I: Când vei veni, Dumnezeule, pe pământ cu măriri şi toate se vor cutremura, şi râul cel de foc înaintea divanului va curge, cărţile se vor deschide şi cele ascunse se vor vădi; atunci să mă izbăveşti de focul cel nestins şi să mă învredniceşti a sta de-a dreapta Ta, Judecătorule prea drepte.

Icos: De înfricoşătorul Tău divan aducându-mi aminte, preabunule Doamne, şi de ziua Judecăţii mă înfricoşez şi mă tem, vădit fiind de cugetul meu. Când vei şedea pe scaunul Tău şi vei face cercetare, atunci nimeni nu va putea tăgădui păcatele, adevărul vădindu-le, şi frica cuprinzându-1. Că tare va suna atunci focul gheenei, şi păcătoşii vor scrâşni; ci mă miluieşte, mai înainte de sfârşit, şi mă iartă, Judecătorule prea drepte.

Cântarea a VII-a:

Irmos: Greşit-am, fărădelege am făcut, nu ne-am îndreptat înaintea Ta, nici am păzit, nici am făcut precum ai poruncit nouă. Ci nu ne părăsi până în sfârşit, Dumnezeul părinţilor.

Să cădem, credincioşilor, şi să plângem mai înainte de judecata aceea, când cerurile vor pieri, stelele vor cădea şi tot pământul se va clătina; ca să aflăm milostiv, la sfârşit, pe Dumnezeul părinţilor.

Nemitarnică va fi întrebarea, înfricoşătoare va fi acolo judecata, unde înaintea Judecătorului nu se va tăinui nimic, unde nu va fi cu putinţă a se face făţărie cu daruri; ci fie-Ţi milă de mine, Stăpâne, şi mă apără de mânia Ta cea înfricoşătoare.

Domnul vine să judece, cine va suferi arătarea Lui? Infricoşează-te, ticăloase al meu suflet, înfricoşează-te, şi-ţi găteşte lucrurile tale spre ieşirea ta; ca să afli milostiv şi îndurat pe însuşi Dumnezeul părinţilor.

Focul cel nestins mă tulbură, şi îngrozirea cea amară a viermilor; iadul cel stricător de suflet mă sperie, şi îndeajuns de umilit nicidecum nu mă fac; ci, Doamne, Doamne!, mai înainte de sfârşit, întăreşte-mă cu frica Ta.

Cad înaintea Ta şi aduc Ţie, ca nişte lacrimi, graiurile mele. Greşit-am, cum nici păcătoasa n-a greşit, şi fărădelege am făcut ca altul nimeni pe pământ; ci Te îndură, Stăpâne, spre făptura Ta, şi iarăşi mă cheamă.

Intoarce-te, căieşte-te, descoperă cele ascunse, zi lui Dumnezeu, Celui ce toate le ştie: Tu ştii ascunsurile mele, unule Mântuitorule; Tu însuţi mă miluieşte, precum cântă David, după mare mila Ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe Trei ca pe Unul, întru o fiinţă, şi Unul în trei feţe laud; acestea sunt: Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh; o putere, o voie şi o lucrare; un Dumnezeu întreit-sfânt, o împărăţie singură stăpânitoare.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ieşit-a Dumnezeu,cel prea frumos din cămara pântecelui tău, ca un împărat cu haină ţesută de Dumnezeu, roşită în vopseaua cea de taină a preacuratului tău sânge, ceea ce nu ştii de mire, şi împărăteşte tot pământul.

Catavasie: Greşit-am, fărădelege am făcut, nu ne-am îndreptat înaintea Ta, nici am păzit, nici am făcut precum ai poruncit nouă. Ci nu ne părăsi până în sfârşit, Dumnezeul părinţilor.

Cântarea a VIII-a:

Irmos: Pe Cel ce-L slăvesc oştile cereşti, şi de Dânsul se înfricoşează heruvimii şi serafimii, toată suflarea şi făptura lăudaţi-L, binecuvântaţi-L, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cugetând la întâmpinarea înfricoşătoarei Venirii Tale celei de a Doua, Doamne, mă cutremur de certarea Ta, mă tem de mânia Ta şi strig Ţie: Mântuieşte-mă de ceasul acela în veci.

Când vei judeca Tu, Dumnezeule, toate, cine dintre pământeni, fiind înconjuraţi de patimi, va putea suferi? Că atunci focul cel nestins şi viermele cel neadormit va cuprinde în veci pe cei osândiţi.

Când vei chema toată suflarea laolaltă, ca să iei seama, Hristoase, mare frică va fi atunci, mare nevoie, deoarece numai faptele singure vor ajuta în veci.

Judecătorule a toate, Dumnezeul meu şi Doamne, fă să aud atunci glasul Tău cel dorit, să văd lumina Ta cea mare, să privesc la corturile Tale, să mă uit la slava Ta, bucurându-mă întru toţi vecii.

Drepte Judecătorule, Mântuitorule, miluieşte-mă şi mă scapă de focul şi de îngrozirea ce am să întâmpin pe dreptate la Judecată; lasă-mi mai înainte de sfârşit mântuire, prin fapta cea bună şi prin pocăinţă.

Când vei şedea, Judecătorule, ca un Milostiv, şi vei arăta, Hristoase, înfricoşătoare slava Ta, o, ce frică va fi atunci! Cuptorul arzând, şi toţi temându-se de Judecata cea nesuferită.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Pe un Dumnezeu după fiinţă cinstesc, trei feţe laud după osebire; altele, dar nu de alt fel; că Dumnezeirea una este, în trei feţe: Tatăl şi Fiul şi Dumnezeiescul Duh.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Din luminatul tău pântece ieşind Hristos, ca un mire din cămară, a luminat lumină mare celor din întuneric; pentru că strălucind Soarele Dreptăţii, lumea a luminat, Curată!

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Cel ce-L slăvesc oştile cereşti, şi de Dânsul se înfricoşează heruvimii şi serafimii, toată suflarea şi făptura lăudaţi-L, binecuvântaţi-L, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a IX-a:

Irmos: Naşterea zămislirii celei fără sământă este netălmăcită, rodul Maicii celei fără de bărbat este nestricat, că naşterea lui Dumnezeu înnoieşte firile. Pentru aceasta, pe tine, toate neamurile, ca pe o Maică mireasă a lui Dumnezeu, cu dreaptă credinţă te mărim.

Domnul vine, ca pe păcătoşi să-i pedepsească, pe drepţi să-i mântuiască; să ne înfricoşăm şi să plângem, şi să luăm simţire de ziua aceea în care, descoperind cele nearătate şi cele ascunse ale oamenilor, va răsplăti cele după vrednicie.

Înfricoşatu-s-a şi s-a îngrozit Moise văzându-Te din spate; dar eu ticălosul cum voi suferi a vedea faţa Ta atunci, când vei veni din Cer? Ci să-Ţi fie milă de mine, Doamne, şi cu îndurarea să cauţi spre mine.

Daniil s-a temut de ceasul cercetării, iar eu ticălosul ce voi pătimi, Doamne, venind la acea zi înfricoşătoare? Ci îmi dă, mai înainte de sfârşit, cu plăcere a sluji Ţie, ca să dobândesc împărăţia Ta.

Focul se pregăteşte, viermele se rânduieşte; cinstea veseliei, iertarea, lumina cea neînserată, bucuria drepţilor. Deci, cine este acel fericit, ca să scape de chinul celor dintâi, şi să moştenească cele de al doilea?

Să nu mă întoarcă de la faţa Ta, Doamne, mânia urgiei Tale, nici să aud glasul Tău cel de blestem trimiţându-mă în foc; ci să intru în bucuria cămării Tale celei nestricăcioase şi eu atunci, cu Sfinţii Tăi.

Mintea mi s-a rănit, trupul mi s-a trândăvit, mi se bolnăveşte duhul, cuvântul a slăbit, viaţa mi s-a omorât, sfârşitul este lângă uşi. Pentru aceasta, ticăloase al meu suflet, ce vei face când va veni Judecătorul să cerce ale tale?

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Unule, Născătorule al Unuia, Părinte al Fiului celui Unul-Născut, şi Unule Fiule al Unuia, lumină şi strălucirea luminii, şi Unule Duhule Sfinte, numai al Unuia Dumnezeu, care eşti cu adevărat Domn al Domnului; o Treime, Unime sfântă, mântuieşte-mă pe mine, cel ce grăiesc de Dumnezeirea Ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Minunea naşterii tale mă uimeşte, ceea ce eşti cu totul fără prihană; spune cum ai zămislit fără sământă pe Cel necuprins? Cum ai rămas fecioară, născând ca o

maică? Acest lucru peste fire cu credinţă primindu-1, închină-te Celui născut, căci câte le voieşte, le şi poate.

Catavasie: Naşterea zămislirii celei fără sământă este netălmăcită, rodul Maicii celei fără de bărbat este nestricat, că naşterea lui Dumnezeu înnoieşte firile. Pentru aceasta, pe tine, toate neamurile, ca pe o Maică mireasă a lui Dumnezeu, cu dreaptă credinţă te mărim.

(Aceste rugăciuni sunt reproduse după* Triod *(ed. IBMBOR, Bucureşti, 2000, pp. 41-50).

Canonul Înfricoşatei Judecăţi

Când vrei vrea să vii să faci judecata dreaptă, Dreptule Judecător, şezând pe scaunul slavei Tale, râu de foc înfricoşând, va trage înaintea divanului Tău pe toţi, stând înaintea Ta, puterile cereşti, şi oamenii cu frică judecându-se, fieştecine, precum a lucrat; atuncea să-ţi fie milă de noi, şi să ne învredniceşti Hristoase, în partea celor mântuiţi, ca un Milostiv, cu credinţă Te rugăm.

Cărţile se vor deschide, şi se vor arăta faptele oamenilor înaintea Divanului Tău celui de nesuferit, şi va răsuna toată Valea Plângerii, cu groaznică scrâşnire, văzând pe toţi cei ce au greşit, trimişi în muncile cele veşnice, cu dreaptă judecata Ta, şi fără de folos plângând Îndurate. Pentru aceasta Te rugăm pe Tine, Bunule să-Ţi fie milă de noi, cei ce Te lăudăm, unule mult Milostive.

Trâmbiţele vor suna şi mormânturile se vor deşerta şi se va scula toată firea omenească cutremurându-se, cei ce au făcut bine, cu bucurie se vor bucura, aştep-tând să ia plată: iar cei ce au greşit, vor tremura cumplit văitându-se, în muncă

trimiţându-se şi de cei aleşi despărţindu-se. Doamne al slavei, milostiveşte-Te spre noi, ca un Bun, şi ne învredniceşte stării celor ce Te-au iubit pe Tine.

Plâng şi mă tânguiesc când îmi vine în simţire focul cel veşnic, întunericul cel mai dinafară şi tartarul, viermele cel cumplit şi scrâşnirea dinţilor cea neîncetată, şi durerea ce va să fie celor ce au greşit peste măsură, şi pe Tine cel prea Bun cu vicleană voie Te-au mâniat, din care unul şi cel dintâi sunt eu, ticălosul. Ci Judecătorule ca un Îndurat mântuieşte-mă cu mila Ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Când se vor aşeza scaunele şi se vor deschide cărţile şi Dumnezeu va şedea la Judecată, O! ce frică va fi atuncea! Îngerii stând înainte cu frică şi râul de foc curgând, ce vom face atuncea noi oamenii cei vinovaţi cu multe păcate? Şi când Îl vom auzi chemând pe cei binecuvântaţi ai Tatălui întru împărăţie, iar pe cei păcătoşi trimiţându-i în muncă, cine va suferi acea înfricoşată răspundere? Ci unule iubitorule de oameni, Mântuitorule, Împărate al veacurilor, mai înainte până ce va sosi miluieşte-mă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cunoscând poruncile Domnului, aşa să vieţuim: pe flămânzi să-i hrănim, pe setoşi să-i adăpăm, pe cei goi să-i îmbrăcăm, pe străini să-i aducem în casă, pe bolnavi şi pe cei din temniţă să-i căutăm; ca să zică şi către noi, Cel ce va să judece tot pământul: Veniţi binecuvântaţii Tatăl Meu, de moşteniţi Împărăţia ce s-a gătit vouă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Sub acoperământul tău Stăpână, toţi pământenii scăpând strigăm ţie: Născătoare de Dumnezeu nădejdea noastră, izbăveşte-ne pe noi de greşalele cele fără măsură, şi mântuieşte sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Vai mie înnegritule suflete, până când de la răutăţi nu te mai curmezi? Până când zaci în lene? De ce nu-ţi aduci aminte de înfricoşatul ceas al morţii? De ce nu te cutremuri cu totul de înfricoşată Judecata Mântuitorului? Oare ce vei să răspunzi,

sau cum vei să dai seamă? Lucrurile tale stau de faţă spre mustrarea ta, faptele tale te vădesc, pârându-te. Deci o suflete, vremea a sosit, aleargă, apucă înainte, cu credinţă strigă: greşit-am Doamne greşit-am Ţie: ci ştiu Iubitorule de oameni milostivirea Ta, Păstorule cel bun, nu mă despărţi pe mine de la starea cea de-a dreapta Ta, pentru mare mila Ta.

Fecioară ceea ce nu ştii de mire, care ai zămislit negrăit pe Dumnezeul cel Preaînalt, primeşte rugăciunile robilor tăi, ceea ce eşti cu totul fără prihană, care dăruieşti tuturor curăţire de greşale, primind acum rugăciunile noastre, roagă-te să ne mântuim noi toţi.

Născătoare de Dumnezeu Fecioară bucură-te, ceea ce eşti plină de Dar, Marie Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei, şi binecuvântat este Rodul pântecelui tău: că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre.

Canonul Înfricoşatei Judecăţi

facerea Sfântului Teodor Studitul

Peasna I

Irmos: Ajutor şi acoperitor S-a făcut mie spre mântuire. Acesta este Dumnezeul meu şi-L voi proslăvi pe El; Dumnezeul părintelui meu şi-L voi înălţa pe El, căci cu slavă S-a proslăvit.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Ziua cea înfricoşată a venirii Tale celei cu totul negrăite, mă cutremur cugetându-o, şi cu frică mai înainte o văd, întru care vei să şezi să judeci pe cei vii şi pe cei morţi, Dumnezeul meu Atotputernice.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Când vei veni Dumnezeule cu întunerice, şi cu mii de puteri ale îngerilor, învredniceşte-mă Hristoase şi pe mine ticălosul a Te întâmpina pe nori.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Vino de ia întru tine suflete al meu ziua aceea, şi ceasul întru carele Dumnezeu de faţă va veni: şi te tânguieşte şi plângi, ca să te afli curat în ceasul întrebării.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Îngrozeşte-mă şi mă înfricoşează focul cel nestins al gheenei, viermele cel amar, scrâşnirea dinţilor. Ci-mi slăbeşte şi îmi lasă greşalele, şi în starea cea dimpreună cu aleşii Tăi Hristoase rânduieşte-mă.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Glasul Tău cel dorit, care va chema la bucurie pe sfinţii Tăi, să-l aud şi eu ticălosul, ca să aflu nespusa desfătare a împărăţiei Tale.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Să nu intri cu mine la judecată aducând faptele mele, cercând cuvintele şi îndreptând poruncile. Ci cu îndurările Tale trecând cu vederea răutăţile mele, mântuieşte-mă Atotputernice.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Unime în trei Staturi, prea stăpânitoare Domnie a tuturor, prea desăvârşit Stăpânitoare Stăpânie peste toate: Tu însuţi mântuieşte-ne pe noi, Părinte, şi Fiule, şi Duhule Preasfinte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cine a născut Fiu neasemănat, după rânduiala părintească? Pe Acesta dar îl naşte Tatăl fără de maică, prea slăvită minune: că tu ai născut Curată pe Dumnezeu împreună şi om.

Peasna 3

Irmos: Întăreşte Doamne pe piatra poruncilor Tale inima mea ceea ce se clăteşte, că însuţi eşti Sfănt şi Drept.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Domnul vine, şi cine va suferi frica Lui? Cine se va arăta feţei Lui? Ci fii gata o suflete, spre întâmpinarea Lui.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Mai înainte să apucăm să plângem, şi să ne împăcăm cu Dumnezeu mai înainte de sfârşit, că înfricoşat este Divanul, la care toţi cu grumajii plecaţi vom sta.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Miluieşte-mă Doamne miluieşte-mă, strig Ţie, când vei veni cu îngerii Tăi, ca să răsplăteşti tuturor după vrednicia faptelor.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Cum voi îndura mânia de neîndurat a judecăţii Tale Doamne, neascultând porunca Ta? Ci să Te înduri de mine în ceasul Judecăţii. Întoarce-te suspină ticăloase suflete, mai înainte până ce nu ia sfârşit târgul vieţii, până ce nu-ţi va închide Domnul uşa cămării Sale.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Păcătuit-am Doamne ca altul nimenea din oameni, greşind mai presus decât omul, ci mai înainte de Judecată fii mie Milostiv, Iubitorule de oameni.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Treime neamestecată, nezidită, fire fără începere, ceea ce eşti lăudată în trei feţe, mântuieşte-ne pe noi, cei ce ne închinăm cu credinţă Stăpânirii Tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Odrăslit-ai prea curată cu naştere fără de sămânţă pe Cuvântul cel viu, întrupându-Se în pântecele tău iar nu schimbându-Se: slavă naşterii tale Maica lui Dumnezeu.

Catavasie: Întăreşte Doamne pe piatra...

Sedealna, glas 7: Gândesc de Ziua cea înfricoşată şi plâng de faptele mele cele viclene, cum voi răspunde Împăratului Celui nemuritor şi cu ce îndrăzneală mă voi uita la Judecătorul, dezmierdatul? Milostive Părinte, Fiule unul născut, Duhule Sfinte miluieşte-mă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

În Valea Plângerii, în locul rânduit când vei şedea Milostive să faci Judecată dreaptă, să nu vădeşti cele ascunse ale mele, nici să mă ruşinezi înaintea îngerilor, ci să Te milostiveşti Dumnezeule, şi să mă miluieşti.

A Născătoarei

Nădejdea lumii cea bună Născătoare de Dumnezeu Fecioară, a ta singura ajutorinţă cer, milostiveşte-te spre poporul cel ce lesne se primejduieşte, roagă pe milostivul Dumnezeu, să izbăvească sufletele noastre de toată certarea, ceea ce eşti una binecuvântată.

Peasna 4

Irmos: Auzit-a proorocul de venirea Ta Doamne şi s-a temut că vei să Te naşti din Fecioară şi a strigat: auzit-am auzul Tău şi m-am temut, Slavă Puterii Tale Doamne.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Sosit-a Ziua, iată înaintea uşilor este Judecata (suflete priveghează) unde împăraţii împreună şi boierii, şi bogaţii, şi săracii se vor aduna, şi îşi vor lua fieştecare după vrednicia faptelor.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Întru a sa rânduială, sihastrul şi arhiereul, bătrânul şi tânărul, sluga şi stăpânul se vor întreba, văduva şi fecioara se va îndrepta: ci vai atuncea de toţi, cei ce nu vor avea viaţa nevinovată.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Nemitarnică este Judecata Ta, neînşelat Divanul Tău de graiul cel meşteşugit, că nu furişează dreptatea vorba cea iscusită a ritorilor, nici adunarea martorilor o amăgeşte că la Tine Dumnezeule cele ascunse ale tuturor stau de faţă.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Să nu viu la pământul plângerii, să nu văz locul întunericului Hristoase al meu Cuvinte, nici legându-mă de mâini şi de picioare să fiu lepădat afară din Cămara Ta, având îmbrăcămintea nestricăciunii întinată eu ticălosul.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Când vei despărţi pe cei păcătoşi dintre cei drepţi judecând lumea, rânduieşte-mă a fi una din oile Tale, din capre alegându-mă Iubitorule de oameni, ca să aud glasul Tău cel blagoslovit.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Făcându-se întrebare de lucruri şi cărţile deschizându-se, ce vei să faci o ticăloase suflete: ce vei să răspunzi la Judecată? Neavând roduri de dreptate, ca să aduci lui Hristos şi Ziditorului tău.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Auzind cuvântul cel cu plângere al bogatului în văpaia muncilor, plâng ticălosul şi mă tânguiesc: întru aceeaşi osândă fiind şi mă rog: Miluieşte-mă Mântuitorul lumii în vremea Judecăţii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Pe Fiul din Tatăl şi pe Duhul Slăvesc, ca din soare lumina şi raza, însă pe Fiul după naştere, că şi naştere este, iar pe Duhul după ieşire, că şi ieşire este; pe Dumnezeiasca Treime cea împreună fără început, Căreia se închină toată făptura.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. a Născătoarei

Fecioara Prunc născând şi curăţia păzind, tu cinstită te-ai arătat, născând pe Dumnezeu şi Omul, pe Acelaşi unul întru amândouă chipurile, minunea ta Fecioară Maică, spăimântează tot auzul şi cugetul.

Catavasie: Auzit-a proorocul de venirea …

Peasna 5

Irmos: De noapte mânecând eu Iubitorule de oameni, luminează-mă mă rog şi mă îndreptează şi pe mine la poruncile Tale.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Cutremur nepovestit, şi frică va fi acolo: că va veni Domnul, şi împreună cu Dânsul lucrul fieştecăruia din oameni. Şi cine dar pe sine de acestea nu se va plânge?

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Râul cel de foc mă tulbură, mă topeşte, mă roade scrâşnirea dinţilor, întunericul adâncului: Deci în ce chip şi cum voi face să milostivesc pe Dumnezeu?

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Iartă, iartă Doamne pe robul Tău, ca nu cândva să mă dai muncitorilor celor amari, îngerilor celor cumpliţi. întru care nu poate acolo a se afla odihnă.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Domnul şi voievodul dimpreună acolo, bogatul şi cel neslăvit, cel mare împreună şi cel mic se va îndrepta întocmai: ci vai fieştecăruia ce nu va fi gata.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Slăbeşte, lasă Doamne, şi iartă câte Ţi-am greşit Ţie, şi să nu mă arăţi acolo înaintea îngerilor, întru osânda focului, şi a ruşinii sfârşit.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Fie-ţi milă, fie-ţi Doamne, de zidirea Ta, greşit-am Ţie, iartă-mă că din fire curat Tu singur eşti şi altul afară de Tine nimenea nu este fără de spurcăciune.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Una în Fire pe Tine Treime Te laud, care eşti fără de început, necuprinsă de minte Stăpânitoare, Împărătească Unime, prea desăvârşit Dumnezeu şi Lumină şi Viaţă şi Făcătoare lumii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. a Născătoarei

Întru naşterea ta cinstită mai presus de fire, legile firii arătat se dezleagă: că fără sământă ai născut pe Dumnezeu cel născut din Tatăl mai înainte de veacuri.

Catavasie: De noapte mânecând eu...

Peasna 6

Irmos: Strigat-am cu toată inima mea către înduratul Dumnezeu, şi m-a auzit din şi a scos din stricăciune viaţa mea

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

La înfricoşată venirea Ta, când Te vei arăta din Cer şi se vor pune scaunele, şi se vor deschide cărţile, fie-ţi milă, fie-ţi atuncea Mântuitorule de zidirea Ta.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Acolo nimica nu va putea ajuta, fiind Judecător Dumnezeu, nici învăţătura, nici meşteşugul, nici slava, nici prieteşugul, fără numai puterea ta cea din fapte, o suflete al meu.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Acolo împreună va fi domnul şi voievodul, săracul şi bogatul suflete! Nici tata va putea, nici mama va ajuta, nici frate va izbăvi de osândă.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

De înfricoşata întrebăciune cugetând suflete îngrozeşte-te de aicea, găteşte-ţi răspunsul, ca să nu te osândeşti în legăturile cele veşnice.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Să nu aud Doamne zicându-mi-se: ia-ţi al tău! de la Tine gonit fiind, nici: du-te în locul cel blestemat: ci glasul cel dorit al drepţilor.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Din porţile iadului Doamne izbăveşte-mă, din prăpastia, şi din întunericul cel neluminos, din cele dedesubtul pământului, şi din focul cel nestins, şi de toată altă pedeapsă veşnică.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Dumnezeirea Unimii Treimii: Tatăl, pe Fiul, şi pe Dumnezeiescul Duh, puterea a unei Stăpânii ce se desparte în trei Staturi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. a Născătoarei

Tu eşti uşa, prin care singur Iisus, Fiul tău a trecut, Cel ce a intrat şi a ieşit, şi cheile feciorie nu le-a stricat Curată, Cel ce a zidit pe Adam.

Catavasie: Strigat-am cu toată inima mea…

Condac, glasul 1: Când vei veni Dumnezeule pe pământ cu slavă, şi toate se vor cutremura, şi râul cel de foc înaintea Divanului va curge, şi cărţile se vor deschide, şi cele ascunse se vor vădi: atuncea să mă izbăveşti de focul cel nestins, şi să mă învredniceşti a sta de-a dreapta Ta, Judecătorule prea drepte.

Icos: De înfricoşat Divanul Tău aducându-mi aminte prea Bunule Doamne, şi de Ziua Judecăţii mă înfricoşez şi mă tem, de cunoştinţa mea fiind vădit: când vei şedea pe scaunul Tău, şi vei face întrebare, atunci păcatele a le tăgădui nimenea nu va putea, adevărul vădindu-le, şi frica cuprinzând pe păcătoşi: tare va suna atuncea focul gheenei şi păcătoşii vor scrâşni. Ci mă miluieşte mai înainte de sfârşit, şi mă iartă Judecătorule prea drepte

Stih: Când vei şedea Stăpâne să judeci pământul, vino la mine, fă-mă vrednic, să auz Cuvântul.

Peasnă 7

Irmos: Greşit-am, fărădelege am făcut, nu ne-am îndreptat înaintea Ta, nici am păzit, nici am făcut, precum ne-ai poruncit nouă. Ci nu ne părăsi pe noi până în sfârşit Dumnezeul părinţilor.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Să cădem şi să plângem mai înainte de Judecata aceea credincioşilor, când Cerurile vor pieri, stelele vor cădea, şi tot pământul se va clăti, ca să aflăm Milostiv la sfârşit pe Dumnezeul părinţilor.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Nemitarnică va fi întrebarea, înfricoşată va fi acolo Judecata, unde înaintea Judecătorului nu se va tăinui nimica, unde nu va fi cu putinţă a se face făţărie cu daruri: ci fie-ţi milă de mine Stăpâne, şi mă izbăveşte de toată mânia Ta cea înfricoşată.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Domnul vine să judece, cine va suferi arătarea Lui? Înfricoşează-te ticăloase al meu suflete, înfricoşează-te, şi-ţi găteşte lucrurile tale la ieşirea ta, ca să afli Milostiv şi Îndurat pe însuşi Dumnezeul părinţilor.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Focul cel nestins mă tulbură, şi scrâşnirea cea amară a viermilor, iadul cel stricător de suflet mă îngrozeşte, şi bine umilit nicidecum nu mă fac. Ci Doamne, Doamne mai înainte de sfârşit întăreşte-mă cu frica Ta.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Cad înaintea Ta şi aduc Ţie ca nişte lacrimi graiurile mele: greşit-am, precum nici curva n-a greşit, şi fărădelege am făcut ca nimeni altul pe pământ: ci Te îndură Stăpâne spre făptura Ta, şi iarăşi mă cheamă.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Întoarce-te, căieşte-te, descoperă cele ascunse, zi lui Dumnezeu celui ce toate le ştie: Tu ştii ascunsurile mele unule Mântuitorule: ci însuţi mă miluieşte, precum cântă David, după mare mila Ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

De trei ca unul întru o Fiinţă, şi pe unul în trei Feţe, laud. Acestea sunt Tatăl, Fiul, şi Sfântul Duh, o voie şi o lucrare, un Dumnezeu întreit Sfânt, o împărăţie sin-gură.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. a Născătoarei

Ieşit-a Dumnezeu cel prea frumos din cămara pântecelui tău, ca un împărat, îmbrăcat cu haină ţesută de Dumnezeu, roşită în văpseala de taină, a prea curatului tău sânge, ceea ce nu ştii de mire şi împărăteşte tot pământul.

Catavasie: Greşit-am, fărădelege am făcut, nu ne-am îndreptat înaintea Ta, nici am păzit, nici am făcut, precum ne-ai poruncit nouă. Ci nu ne părăsi pe noi până în sfârşit Dumnezeul părinţilor.

Peasna 8

Irmos: Pe Cel ce-L slăvesc Oştile cereşti, şi de Dânsul se înfricoşează Heruvimii şi Serafimii, toată suflarea şi făptura lăudaţi-L, binecuvântaţi-L, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Cugetând de întâmpinarea înfricoşatei venirii Tale celei de a doua Doamne, mă cutremur de certarea Ta, mă cutremur de mânia Ta, ci strig Ţie: mântuieşte-mă de ceasul acela în veci.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Când vei judeca Tu Dumnezeule toate, cine din pământeni, fiind înconjuraţi de patimi vor suferi? Că focul cel nestins, şi viermele cel ce scrâşneşte tare, atuncea pe cei osândiţi va cuprinde în veci.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Când vei chema toată suflarea într- un loc, ca să iei seama tuturor, mare frică va fi atuncea, mare nevoie, de vreme ce numai faptele singure vor ajuta în veci.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Judecătorule a toate, Dumnezeul meu şi Doamne, să auz atuncea glasul Tău cel dorit, să văz lumina Ta cea mare, să privesc la corturile Tale, să mă uit la slava Ta, bucurându-mă întru toţi vecii.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Drepte Judecătorule, Mântuitorule miluieşte-mă, şi mă izbăveşte de focul şi de îngrozirea ce voi să pat pe dreptate la Judecată, lasă-mi mai înainte de sfârşit prin faptă bună şi prin pocăinţă.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Când vei şedea Judecătorule ca un Milostiv şi vei arăta Hristoase înfricoşată slava Ta, o, ce frică va fi atuncea! Cuptorul arzând şi toţi temându-se de Judecata cea nesuferită.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Pe un Dumnezeu după Fiinţă cinstesc, trei Feţe laud după osebire, altele, iar nu de alt fel, că Dumnezeirea una este în trei Feţe, Tatăl, Fiul, şi Dumnezeiescul Duh.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. a Născătoarei

Din luminatul pântecele tău ieşind Hristos ca un mire din cămară, a luminat Lumină mare celor din întuneric, pentru că strălucind Soarele dreptăţii, lumea a luminat, Curată.

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L întru toţi vecii.

Catavasie: Pe Cel ce-L slăvesc Oştile cereşti …

Peasna 9

Irmos: Naşterea zămislirii celei fără de sământă este netălmăcită, rodul Maicii celei fără de bărbat este nestricat, că naşterea lui Dumnezeu înoieşte firile. Pentru aceasta pe tine toate neamurile ca pe o Maică Mireasă a lui Dumnezeu cu pravoslavie te mărim.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Domnul vine, ca pe păcătoşi să-i muncească, pe drepţi să-i mântuiască; să ne înfricoşăm şi să plângem, şi să luăm simţire de ziua aceea, întru care descoperind cele nearătate, şi cele ascunse ale oamenilor, va răsplăti cele după vrednicie.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Înfricoşatu-s-a şi s-a îngrozit Moise văzân-du-Te din dos, dar eu ticălosul cum voi suferi văzând faţa Ta atuncea, când vei veni din Cer? Ci să-ţi fie milă de mine îndurate, cu milostivă privirea Ta spre mine.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Daniil s-a temut de ceasul întrebăciunii: dar eu ticălosul ce voi pătimi Doamne, viind la acea zi înfricoşată? Ci-mi dă mai înainte de sfârşit, cu plăcere a sluji Ţie, şi să dobândesc împărăţia Ta.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Focul se găteşte, viermele se rânduieşte: cinstea veseliei, iertarea, Lumina cea neînserată, bucuria drepţilor: deci cine este mai fericit, ca să scape de munca celor dintâi, moştenind cele de a doua?

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Să nu mă întoarcă de la faţa Ta Doamne mânia urgiei Tale, nici să aud glasul Tău cel de blestem în foc trimiţându-mă: ci să intru în bucuria Cămării Tale celei nestricăcioase, şi eu atuncea cu sfinţii Tăi.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule, miluieşte-mă.***

Mintea mi s-a rănit, trupul mi s-a trândăvit, mi se bolnăveşte duhul, cuvântul a slăbit, viaţa mi s-a omorât, sfârşitul este lângă uşi pentru aceasta, ticălosul meu suflet, ce vei face când va veni Judecătorul să cerce ale tale?

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Unule Născătorule al Unuia, Părinte al Fiului celui unuia născut, şi unule Fiule al Unuia strălucirea Luminii, şi unul Duhule Sfinte numai al Unuia Dumnezeu, carele eşti cu adevărat Domn al Domnului, o Treime, Unime Sfântă, mântuieşte-mă pe mine, cel ce grăiesc de dumnezeirea Ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin. a Născătoarei

Minunea naşterii tale mă spăimântează, ceea ce eşti cu totul fără prihană, cum ai zămislit fără sămânţă pe Cel necuprins, spune cum ai rămas Fecioară, născând ca o Maică? Acest lucru peste fire cu credinţă primindu-1, închină-te Celui născut, căci câte le voieşte le şi poate.

Catavasie: Naşterea zămislirii…

Svetlina

La ziua cea înfricoşată a Judecăţii, şi a slavei Tale celei negrăite gândind, tremurând strig cu frică; când vei veni Hristoase Dumnezeule cu slavă pe pământ, ca să judeci toate câte sunt, atuncea să mă izbăveşti de toată munca pe mine ticălosul, învrednicindu-mă a sta de-a dreapta Ta, Stăpâne.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Iată vine Ziua Domnului AtotStăpânitorului, şi cine va suferi frica venirii Lui? Că Cerul arzător, şi ziua mâniei este, întru care Judecătorul va veni, dând fieştecăruia după vrednicia faptelor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

La ceasul întrebării, şi a venirii celei înfricoşate a Stăpânului Iubitorului de oameni, gândind, cu totul mă cutremur; întristându-mă, strig către Tine prea Drepte Judecătorul meu, Unule mult Milostive: primeşte-mă pe mine cel ce mă pocăiesc pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu.

La Mvalite

Gândesc la ziua aceea şi la ceasul când vom vrea să stăm toţi goi şi ca nişte osândiţi, înaintea nemitarnicului Judecător; că atuncea trâmbiţa va suna tare, şi temeliile pământului se vor clăti, şi morţii din morminte vor învia, şi toţi de o vârstă se vor face, şi cele ascunse ale tuturor vor sta de faţă înaintea Ta. Şi vor plânge şi se vor tângui, şi în focul cel mai din afară vor merge, cei ce nici odinioară nu s-au pocăit, în bucurie şi în veselie soarta drepţilor, în Cămara cerească.

Stih: Mărturisi-mă-voi Ţie Doamne cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

O, ce ceas va fi atuncea, şi ce zi înfricoşată, când va şedea Judecătorul pe scaunul cel înfricoşat: cărţile se vor deschide, şi faptele se vor vădi, şi cele ascunse ale întunericului se vor arăta; îngerii vor alerga împrejur adunând toate neamurile. Veniţi de auziţi împăraţi şi domni, robi şi cei slobozi, păcătoşii şi drepţii, bogaţii şi cei săraci, că vine Judecătorul, Cel ce va să judece toată lumea. Şi cine va putea sta înaintea feţei Lui? Când îngerii vor sta înainte vădind lucrurile, cugetele, şi gândurile cele din noapte şi cele din zi, o ce ceas va fi atuncea! Ci mai înainte de ce va sosi sfârşitul, sârguieşte suflete strigând: Dumnezeule întoarce-mă, şi mă mântuieşte ca un Milostiv.

Stih: Veseli-mă-voi şi mă voi bucura întru Tine, cânta-voi numelui Tău Înalte.

Daniil proorocul, bărbatul doririlor fiind, dacă a văzut puterea lui Dumnezeu, aşa a strigat: Judecătorul a şezut, şi cărţile s-au deschis. Vezi suflete al meu, de posteşti, nu defăima pe vecinul tău, fereşte-te de bucate, nu osândi pe fratele tău, ca nu cumva trimiţându-te în foc, să te topeşti ca ceara: ci fără împiedicare să te ducă Hristos întru împărăţia Sa.

Stih: Scoaltă-Te, Doamne Dumnezeul meu înalţă-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până în sfârşit.

Să ne curăţim mai înainte pe noi fraţilor, cu împărăteasa bunătăţilor, că iată a venit, aducându-ne nouă bogăţie de bunătăţi, potoleşte umflarea poftelor, şi împacă cu Stăpânul pe cei ce au greşit. Pentru aceasta cu veselie să o primim pe dânsa, strigând lui Hristos Dumnezeu: Cela ce ai înviat din morţi, neosândiţi păzeşte-ne pe noi, cei ce Te slăvim pe Tine, Cela ce însuţi eşti fără de păcat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *iar aceasta.* ***Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)***

Prea blagoslovită eşti Născătoare de Dumnezeu Fecioară, căci prin Cel ce S-a întrupat din tine, iadul s-a robit, Adam s-a chemat, Eva s-a slobozit moartea s-a omorât şi noi am înviat. Pentru aceasta cântând strigăm: Bine eşti cuvântat Hristoase Dumnezeule Cel ce bine ai voit aşa, mărire Ţie.

Slavoslovia mare

Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, întru oameni bunăvoire. Lăudămu-Te, bine Te cuvântăm, închinămu-ne Ţie, slăvimu-Te, mulţumim Ţie pentru mare mărirea Ta.

Doamne Împărate Ceresc Dumnezeule, Părinte Atotţiitorule, Doamne Fiule unule născut, Iisuse Hristoase, şi Duhule Sfinte.

Doamne Dumnezeule, Mieluşelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluieşte-ne pe noi Cel ce ridici păcatele lumii.

Primeşte rugăciunea noastră, Cel ce şezi de-a dreapta Tatălui, şi ne miluieşte pe noi. Că Tu eşti unul Sfânt, Tu eşti unul Domnul Iisus Hristos, întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl, Amin.

În toate zilele bine Te voi cuvânta, şi voi lăuda numele Tău în veac, şi în veacul veacului.

Învredniceşte-ne Doamne în seara aceasta fără de păcat să ne păzim noi. Bine eşti cuvântat Doamne Dumnezeul părinţilor noştri, şi lăudat, şi proslăvit, este numele Tău în veci, Amin.

Fie Doamne mila Ta spre noi, precum am nădăjduit întru Tine.

Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-mă îndreptările Tale. (de 3 ori)

Doamne scăpare Te-ai făcut nouă în neam şi în neam, eu am zis, Doamne miluieşte-mă, vindecă sufletul meu, că am greşit Ţie.

Doamne către Tine am scăpat, învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Că la Tine este izvorul vieţii, întru Lumina Ta vom vedea lumină. Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pe Tine.

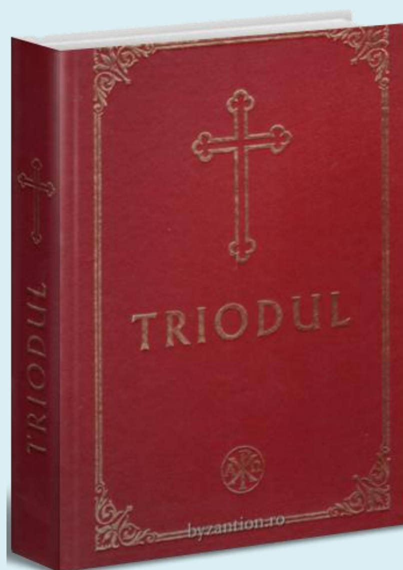
Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, Amin.

Doamne miluieşte-ne (de 3 ori.)

Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri. Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

(Din Triod tipărit în Mănăstirea Neamţului la anul 1847)

Sâmbăta lăsatului sec de carne - Pomenirea tuturor celor din veac adormiţi ortodocşilor creştini, părinților şi fraţilor noştri (Triod)

Sâmbătă în săptămâna lăsatului sec de carne facem pomenirea tuturor celor din veac adormiţi ortodocşilor creştini, părinților şi fraţilor noştri.

La Vecernie: Vineri seara

După Psalmul începător şi obişnuita Catismă, la Doamne strigat-am..., punem **Stihirile** pe 6, cântând din Octoih 3 stihiri mucenicești ale glasului de rând şi din Triod aceste 3 podobnice.

Glasul al 8-lea, după **Podobia:** În Raiul cel din Eden...

Astăzi, credincioşii săvârşim pomenirea tuturor morţilor celor din veac, anume; a celor ce întru credinţă au vieţuit creştineşte. Să lăudăm pe Mântuitorul şi Domnul şi să cerem cu dinadinsul, ca să dea ei răspuns bun, în ceasul judecăţii, la însuşi Dumnezeul nostru, cel ce va să judece tot pământul dobândind cu bucurie starea cea de-a dreapta lui, în partea drepţilor şi întru moştenirea cea luminată a sfinţilor; şi să se facă vrednici Împărăţiei lui celei cereşti.

Mântuitorule, cela ce ai răscumpărat pe oameni cu sângele tău şi, cu moartea ta, din moartea cea amară ne-ai mântuit pe noi şi viaţa veşnică ne-ai dat cu învierea ta. Odihneşte, Doamne, pe toți cei adormiţi întru buna-credinţă, în pustii sau în cetăţi, în mare sau pe pământ şi în tot locul; pe împăraţi, pe arhierei şi preoţi, pe sihaștri şi

pe cei laolaltă adunaţi, din toată vârsta, din tot neamul; şi-i învredniceşte Împărăţiei tale celei cereşti.

După scularea ta din morţi, Hristoase, moartea nu mai stăpâneşte pe cei ce au murit în buna-credinţă. Pentru aceasta ne rugăm cu dinadinsul, odihneşte în curţile tale, în sânul lui Avraam pe robii tăi, cei ce ţi-au slujit ţie în curăţie, de la Adam până astăzi; pe părinţii şi pe fraţii noştri, prietenii şi rudele şi pe tot omul ce a lucrat ale vieţii cu credinţă şi la tine, Dumnezeule, s-au mutat în multe feluri şi în multe chipuri, şi-i învredniceşte pe ei Împărăţiei tale celei cereşti.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 8-lea*

Plâng şi mă tânguiesc, când gândesc la moarte şi văd în mormânturi zăcând frumuseţea noastră, cea zidită după chipul lui Dumnezeu, grozavă, neslăvită, neavând chip. O minune ! Ce taină este aceasta, care s-a făcut pentru noi ? Cum ne-am dat stricăciunii ? Cum ne-am înjugat cu moartea ? Cu adevărat, precum este scris, după porunca lui Dumnezeu, a celui ce dă odihnă celor răposaţi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu), *pe glasul de rând*

În locul Prochimenului, cântăm Aliluia! pe glasul al 8-lea.

Stih: Fericiţi sunt pe care i-ai ales şi i-ai primit, Doamne, şi pomenirea lor din neam în neam.

Stih: Sufletele lor întru bunătăţi se vor sălăşlui şi sămânţa lor va moşteni pământul.

La Stihoavnă

Două stihiri ale mucenicilor şi una a morţilor, din Octoih ale glasului de rând, cu stihurile de mai sus.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea, a lui Ioan Damaschin*

Începătură şi stat mi-a fost mie porunca ta cea ziditoare, că voind să mă alcătuieşti vieţuitor, din fire văzută şi nevăzută, trupul mi-ai zidit din pământ, şi suflet mi-ai dat cu dumnezeiasca şi de viaţa făcătoarea ta suflare. Pentru aceasta, Mântuitorule, odihneşte pe robii tăi, în latura celor vii şi în corturile drepţilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cu rugăciunile Celei ce te-a născut pe tine, Hristoase, şi ale mucenicilor tăi, ale apostolilor, ale proorocilor, ale arhiereilor, ale cuvioşilor, ale drepţilor, şi ale tuturor sfinţilor; pe robii tăi cei adormiţi odihneşte-i.

Apoi: Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor; lumină spre descoperirea neamurilor şi slava poporului Tău Israel.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluieşte (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.]

Strana: Amin.

Dacă nu este preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul rosteşte: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Şi îndată: **Troparul** glasul al 8-lea: Cela ce prin adâncul înţelepciunii, cu iubirea de oameni, toate le chiverniseşti şi cele de folos tuturor le dăruiești, însuţi Făcătorule odihneşte, Doamne, sufletele robilor tăi; că spre tine şi-au pus nădejdea, spre Făcătorul şi Ziditorul şi Dumnezeul nostru.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu), *asemenea*

Pe tine zid şi liman te avem, şi rugătoare bine primită către Dumnezeu; pe carele l-ai născut, Născătoare de Dumnezeu, nenuntită, mântuirea credincioşilor.

Apoi Ectenia și Apolisul. După apolisul Vecerniei, facem Panihidă pentru cei morţi; şi cântăm canonul morţilor al glasului de rând.

La Utrenie

După cei 6 Psalmi, Aliluia! pe glasul al 8-lea, apoi:

Troparul glasul al 8-lea: Cela ce prin adâncul înţelepciunii, cu iubirea de oameni, toate le chiverniseşti şi cele de folos tuturor le dăruiești, însuţi Făcătorule odihneşte, Doamne, sufletele robilor tăi; că spre tine şi-au pus nădejdea, spre Făcătorul şi Ziditorul şi Dumnezeul nostru. *(de două ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu), *asemenea*

Pe tine zid şi liman te avem, şi rugătoare bine primită către Dumnezeu; pe carele l-ai născut, Născătoare de Dumnezeu, nenuntită, mântuirea credincioşilor.

După obişnuitele Catisme, se citeşte cuvânt pentru cei morți, din epistola Întâia către Corinteni. Şi se cântă: Fericiți cei fără prihană..., pe două stări, cu stihul pe glasul al 5-lea. Bine eşti cuvântat Doamne...

Iar după aceasta, **Troparele** morţilor, glasul al 5-lea cu **pripeala:** Bine eşti cu-vântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale.

Ceata sfinţilor a aflat izvorul vieţii şi uşa Raiului; să aflu şi eu calea, prin pocăinţă; eu sunt oaia cea pierdută, cheamă-mă, Mântuitorule, şi mă mân-tuieşte.

Pripeala: Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale.

Cei ce pe mielul lui Dumnezeu aţi mărturisit şi aţi fost junghiaţi ca nişte miei, fiind mutaţi la viaţa cea neîmbătrânitoare şi pururea veşnică, sfinţilor; aceluia cu dinadinsul, mucenicilor, vă rugaţi să ne dăruiască nouă dezlegare datoriilor.

Pripeala: Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale.

Cei ce aţi umblat pe calea cea strâmtă şi cu scârbe, toţi care în viaţă Crucea ca jugul aţi luat şi Mie mi-aţi urmat cu credinţă; veniţi de luaţi darurile, care am gătit vouă, şi cununile cereşti.

Pripeala: Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale.

Chipul slavei tale celei negrăite sunt, măcar deşi port rănile păcatelor; miluieşte zidirea ta, Stăpâne, şi o curăţeşte cu îndurarea ta, şi moştenirea cea dorită dăruieşte-mi, făcându-mă pe mine iarăşi cetăţean Raiului.

Pripeala: Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale.

Cela ce cu mâna dintru nefiinţă m-ai zidit şi cu chipul tău cel dumnezeiesc m-ai cinstit, iar pentru călcarea poruncii iarăşi m-ai întors în pământ, din carele am fost luat; la cel după asemănare mă ridică, cu frumuseţea cea dintâi iarăşi împodobindu-mă.

Pripeala: Bine eşti cuvântat Doamne, învaţă-ne pe noi îndreptările Tale.

Odihneşte, Dumnezeule, pe robii tăi şi-i aşează în Rai, unde cetele sfinţilor, Doamne, şi drepţii ca luminătorii strălucesc. Pe adormiţii robii tăi îi odihneşte, trecându-le lor toate greşalele.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe o Dumnezeire în trei străluciri cu buna-credinţă să o lăudăm, strigând: Sfânt eşti Părinte, fără de început, Fiule cel împreună fără de început, şi Duhule cel dumnezeiesc; luminează-ne pe noi, care cu credinţă slujim ţie, şi ne scoate din focul cel de veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Bucură-te, curată ceea ce ai născut pe Dumnezeu cu trup, spre mântuirea tuturor; că neamul omenesc a aflat mântuire prin tine; şi noi să aflăm Raiul, Născătoare de Dumnezeu, curată şi binecuvântată.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, Slavă Ţie Dumnezeule. *(de trei ori)*

După aceasta, Ectenia pentru cei morţi: Iar şi iar cu pace... Preotul zice: Dumnezeul duhurilor..., iar noi: Doamne miluieşte! (de trei ori). Şi după Ecfonis:

Sedealna glasul al 5-lea: Odihneşte, Mântuitorul nostru, cu cei drepţi pe robii tăi, şi-i sălăşluieşte pe ei în curţile tale, precum este scris; trecându-le ca un bun greşalele lor, cele de voie şi cele fără de voie, şi toate cele întru ştiinţă şi întru neştiinţă, Iubitorule de oameni.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cela ce ai răsărit lumii din Fecioară Hristoase Dumnezeule, şi printr-însa fii luminii ne-ai arătat, miluieşte-ne pe noi.

Psalmul 50
1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.

15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Şi cântăm **stihurile:** Să cântăm Domnului...

Iar canoanele se cântă: Al hramului cu Irmosul pe 6, şi în Triod pe 8, Şi cântăm şi a doua cântare, fără stihuri; iar celelalte cu stihuri.

Canonul Triodului

facere a lui Teodor Studitul

Cântarea 1-a

Irmos: Cântare să înălţăm popoare...

Toţi să ne rugăm lui Hristos, făcând astăzi pomenire morţilor celor din veac, ca să izbăvească de focul cel veşnic pe cei ce au adormit în credinţă şi în nădejdea vieţii celei veşnice.

Cu adâncul judecăţilor tale, Hristoase, prea înţelepţeşte ai rânduit mai înainte sfârşitul vieţii fiecăruia, hotarul şi locul. Pentru aceasta mântuieşte, prea Îndurate, la judecată, pe cei ce i-a acoperit pământul în tot locul.

Cela ce ai dat hotarele vieţii noastre, însuţi pe cei ce au trecut din noaptea vieţii acesteia, arată-i fii zilei celei neînserate, Doamne; pe preoţii ortodocşi şi pe împăraţi şi pe tot poporul tău.

Pe credincioşii pe care i-a acoperit apa, şi războiul i-a secerat, şi pe care i-a omorât cutremurul, şi tâlharii i-au ucis, şi pe cei ce i-a ars focul, Milostive, rânduieşte-i în partea drepţilor.

Toate datoriile trupului trecându-le cu vederea, Mântuitorul nostru, în orice vârstă a întregului neam omenesc, pune-i înaintea judecăţii tale, să răspundă neosândiţi ție, Ziditorului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Trei feţe în ipostasurile sale ale unei firi laud: Pe Tatăl cel nenăscut, pe Fiul, cel ce s-a născut, şi pe Duhul Sfânt; o împărăţie fără început, o stăpânire şi o Dumnezeire.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cu adevărat tu te-ai arătat cer pe pământ, mai mare decât cerul cel mai de sus, Fecioară, ceea ce nu ştii de mire; că din tine a răsărit Soarele în lume, cel ce stăpâneşte dreptatea.

Catavasie (zicem Irmoasele acestui Canon)

Cântare să înălţăm popoare, minunatului Dumnezeului nostru, cela ce a mântuit pe Israil din robie; cântare de biruinţă cântând şi strigând: Să cântăm ţie, cela ce eşti însuţi Stăpân.

Cântarea a 2-a

Irmos: Vedeţi, vedeţi, că eu sunt Dumnezeul vostru, cel ce m-am născut mai înainte de veci din Tatăl şi din Fecioară, mai pe urmă, fără bărbat m-am întrupat şi am dezlegat păcatul strămoşului Adam, ca un iubitor de oameni.

Vedeţi, vedeţi, că eu sunt Dumnezeul vostru, carele cu dreaptă judecată am întărit hotarele vieţii, cel ce primesc din stricăciune, întru nestricăciune, pe toţi cei adormiţi întru nădejdea învierii celei veşnice.

Doamne, cela ce primeşti din cele patru margini ale lumii pe cei ce au adormit cu credinţă, în mare sau pe pământ, în râuri, în izvoare sau în bălţi şi în puţuri, pe cei ce s-au făcut mâncare fiarelor şi pasărilor şi jigăniilor, pe toţi îi odihneşte.

Doamne, cela ce cu palma Ta toate le-ai despărţit mai înainte, pe cei ce s-au dezlegat în patru stihii alcătuieşte-i şi-i înviază la venirea ta; toate datoriile cele întru ştiinţă şi cele întru neştiinţă iertându-le lor.

O, cât va fi de înfricoşată a doua venire a ta, Doamne! Că venind în chipul fulgerului, pe pământ, vei să scoli toată zidirea să se judece. Atuncea pe cei ce au vieţuit ţie cu credinţă învredniceşte-i să fie împreună cu tine, întâmpinându-te.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Unime prea desăvârşită, Dumnezeule prea înalte, cela ce eşti în trei ipostasuri, Părinte, cel nenăscut, Fiule unul născut, şi Duhule, cel ce purcezi din Tatăl, şi prin Fiul te arăţi; o fiinţă, o fire, o domnie, o împărăţie, mântuieşte-ne pe noi pe toţi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Negrăită este minunea naşterii tale, Maică Fecioară că în ce chip ai şi născut şi împreună curată petreci? Cum ai născut prunc, şi nu ştii nicicum de ispită bărbătească? Precum ştie Cuvântul lui Dumnezeu, cel ce s-a născut din tine mai presus de fire, cu cuvioasă înnoire.

Catavasie: Vedeţi, vedeţi, că Eu sunt Dumnezeu...

Cântarea a 3-a

Irmos: Cuvântule al lui Dumnezeu...

Pe cei ce şi-au petrecut călătoria vieţii cu credinţă dreaptă, învredniceşte-i, Dumnezeule, a se încununa cu cununa dreptăţii şi a dobândi bunătăţile cele veşnice.

Pe cei răpiţi fără veste, pe cei arşi de trăsnete, pe cei ce au murit de ger şi de toată bătaia, odihneşte-i Dumnezeule, când toate cu foc le vei lămuri.

Pe cei ce au înotat în marea vieţii cea de-a pururea furtunoasă, învredniceşte-i să apuce la limanul nestricatei vieţii tale, Hristoase, cei ce au fost ocârmuiţi în viață de dreapta credinţă.
Pe cei ce i-au luat spre mâncare toată firea celor din mare şi a păsărilor cerului, pentru judecăţile tale, Hristoase Dumnezeule, înviază-i cu cinste în ziua cea de apoi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Unimea cea dumnezeiască când o despart cu gândul în trei feţe, fără amestecare, îndată împreun cele nedespărţite; că precum este graba fulgerului, aşa şi cea întreit strălucitoare se vede întru o unime.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Necunoscută este minunea ta, că ai născut fără de bărbat, şi fecioria ta, după ce ai născut, curată o păzeşti. Pentru aceasta mulţimea îngerilor şi neamul omenesc te laudă în veci.

Catavasie: Cuvântule al lui Dumnezeu cela ce ai întărit cerurile cu mâna ta, întăreşte şi inimile noastre, ale celor ce nădăjduim spre tine, întru lumina cunoştinţei tale celei adevărate.

Sedealna, glasul al 5-lea, de două ori:

Podobie: Pe Cuvântul Cel împreună fără de început cu Tatăl și cu Duhul, carele S-a născut din Fecioară spre mântuirea noastră, să-L lăudăm, credincioșii, și să I ne închinăm; că bine a voit a Se sui cu trupul pe Cruce și moarte a răbda și a scula pe cei morți, întru slăvită Învierea Sa.

Cela ce pentru noi ai răbdat Crucea şi moartea şi ai omorât iadul, şi împreună ai sculat pe cei morţi, odihneşte Mântuitorule pe cei ce s-au mutat de la noi, ca un Dumnezeu, iubitor de oameni, Şi la înfricoşata şi îngrozitoarea ta venire Dătătorule de viaţă, învredniceşte-i Împărăţiei tale, ca cela ce ai mulţime de îndurări.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Acoperământul tău cel grabnic şi ajutorul şi mila arată-o spre robii tăi; şi alină valurile gândurilor celor deşarte, prea curată. Şi sufletul meu cel căzut ridică-l, Născătoare de Dumnezeu; că ştiu, Fecioară ştiu că poţi câte voieşti.

Cântarea a 4-a

Irmos: Vrând să Te întrupezi...

Pe părinţi, pe moşi, pe strămoşi, de la cei dintâi până la cei de apoi, care s-au mutat în bună lege şi în bună credinţă, pe toţi pomeneşte-i, Mântuitorul nostru.

Pe cei ce li s-a întâmplat a-şi sfârşi viaţa cu credinţă în munte, în cale, în locuri pustii; pe sihaștri şi pe cei laolaltă adunaţi, pe tineri şi pe bătrâni, cu sfinţii, Hristoase, sălăşluieşte-i.

Pe cei ce cu credinţă şi-au mutat viaţa degrab, din întristare şi din bucuria ce le va fi venit fără nădejde, pe cei ce au pătimit în zile bune sau în nenorocire, pe toţi odihneşte-I, Mântuitorul nostru.

Pe cei ce i-a omorât frigul sau i-a răpit calul, sau grindina zăpada şi ploaia înmulţită; şi pe cei ce i-a omorât cărămida, sau ţărâna i-a împresurat, Hristoase, Mântuitorul nostru odihneşte-i.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Minunat lucru, că Dumnezeirea este una şi întreită toată în fiecare faţă fără despărţire; că Tatălui şi Fiului şi Duhului Sfânt ne închinăm, ca unui Dumnezeu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Îndreptează-ne cu rugăciunile tale, ocârmuindu-ne, pe noi cei înviforaţi de valul păcatului, la limanul cel de mântuire, Născătoare de Dumnezeu, şi ferindu-ne de toate răutăţile.

Catavasie: Vrând a te întrupa din muntele cel umbros, Cuvinte, din singură Născătoarea de Dumnezeu, proorocul a cunoscut cu privire dumnezeiască şi cu frică a slăvit puterea ta.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecă duhul meu către...

Făcând astăzi pomenire tuturor celor ce au murit cu bună credinţă din veac, Doamne, cu dinadinsul strigăm ţie: Pe toţi odihneşte-i cu sfinţii tăi.

Pe cei ce i-ai luat din tot neamul şi neamul, din împăraţi, din boieri, sau din sihaştri, întru credinţă dreaptă, îndurate, izbăveşte-i de munca cea veşnică.

Ştiind cele de folos ale tuturor celor ce i-ai zidit, pe care i-ai lăsat, Doamne, să moară prin căderi năprasnice fără veste, mântuieşte-i de toată munca, Dumnezeul nostru.

De focul cel pururea arzător, şi de întunericul cel îngrozitor, şi de scrâşnirea dinţilor, şi de viermele cel ce munceşte fără de sfârşit, şi de toată munca, izbăveşte Mântuitorul nostru, pe toţi cei ce cu credinţă au murit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Unime în trei ipostasuri, ceea ce eşti de un scaun, fără început, care unime o ai cu despărţirea feţelor şi firea în feţe; uneşte-ne pe noi întru o voie a poruncilor tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Mai presus slăvită decât Serafimii cei cu chipuri de foc, te-ai arătat Preacurată; că ai născut pe acela, de care ei nu se pot apropia, pe Iisus Mântuitorul; care cu întruparea a îndumnezeit frământătura pământenilor.

Catavasie: Mânecă Duhul meu către tine, Dumnezeule, pentru că lumină sunt poruncile venirii tale. Deci întru acelea luminează mintea noastră, Stăpâne, şi ne povăţuieşte pe calea vieţii.

Cântarea a 6-a

Irmos: Primeşte-mă pe mine...

Cela ce ai dezlegat durerile morţii, pătimind, începătorule al vieţii, Dumnezeul nostru, pe robii tăi, cei din veac adormiţi, odihneşte-i.

Pe cei ce, cu judecăţile tale cele negrăite, i-au omorât băuturile cele cu farmece, otrăvite, înecările de oase, cu sfinţii, Doamne odinneşte-i.

Când vei judeca toate, stând goale şi descoperite înaintea feţei tale, atunci, îndurate, să-ţi fie milă de cei ce ţi-au slujit cu credinţă, Dumnezeule.

Trâmbiţând Arhanghelul tău cu trâmbiţa cea de apoi, spre scularea în viaţă a tuturor, atunci, Hristoase, odihneşte pe robii tăi.

Învredniceşte, Dumnezeule, împreună cu slugile tale pe credincioşii cei din veac, pe care I-ai luat, şi pe tot neamul omenesc, ca să te slăvească.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Stăpânie dumnezeiască întreit sfântă, ceea ce eşti de un scaun, Părinte, Fiule, şi Duhule; tu eşti Dumnezeul meu, cela ce cu stăpânirea ta cea atotputernică toate le cuprinzi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Saltă Iesee, strămoşule, că din rădăcina ta, din curata Fecioară a răsărit floare de viață, Hristos Dumnezeu, cel ce a mântuit lumea.

Catavasie: Primeşte-mă pe mine cel cuprins de păcate multe, Iubitorule de oameni, carele cad la îndurările tale, şi ca pe proorocul, Doamne mântuieşte-mă.

Condac, glasul al 8-lea: Cu sfinţii odihneşte, Hristoase, sufletele adormiţilor robilor tăi, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin; ci viață fără de sfârşit.

Icos Tu însuţi eşti fără de moarte, cela ce ai făcut şi ai zidit pe om; iar noi pământenii din pământ suntem zidiţi şi întru acelaşi pământ vom merge, precum mi-ai poruncit, cela ce m-ai zidit şi mi-ai zis: că pământ eşti şi în pământ te vei întoarce, unde vom merge toţi pământenii, făcând tânguirea cea deasupra gropii cântare: Aliluia.

Sinaxar în sâmbăta lăsatului de carne

Sinaxarul din Minei, apoi acesta: În aceeaşi zi dumnezeieștii părinţi au hotărât pomenirea tuturor celor din veac adormiţi, întru bună credinţă, în nădejdea învierii veşnice.

Stih: Uită, Cuvinte, celor morţi greşalele
Nearătându-ţi moartă mila Ta cea mare!

Unii oameni adeseori au murit pe neaşteptate printre străini: Pe mare, în munţi neumblaţi, în prăpăstii, în crăpăturile pământului, de ciumă, de foame, în războaie, de foc, de ger şi de alte felurite morţi. Şi se poate că din pricina sărăciei şi a lipsei n-au avut parte să li se facă slujba şi pomenirea orânduită.

Pentru aceea dumnezeieştii părinţi, mânaţi de dragostea de oameni şi fiind învăţaţi de sfinţii apostoli, au hotărât ca întreaga Biserică să facă pomenire de obşte pentru toţi aceştia, ca şi ei, care la rândul lor n-au avut parte de slujbele cele orânduite, din pricina unei întâmplări oarecare, să fie cuprinşi în pomenirea obştească de acum.

Sfinţii părinţi arată că slujbele făcute pentru ei le pricinuiesc mare folos. Aceasta este cea dintâi pricină pentru care Biserica lui Dumnezeu săvârşeşte pomenirea sufletelor.

În al doilea loc, este cu cale să se facă azi şi pomenirea sufletelor, pentru că mâine are să se prăznuiască a doua venire a lui Hristos; prin aceasta Biserica îmblânzeşte pe înfricoşătorul şi dreptul Judecător, ca să se poarte faţă de suflete cu obişnuita sa milă şi să le aşeze întru desfătarea cea făgăduită.

Dar mai cu seamă şi pentru următoarea pricină: Sfinţii părinţi aveau să aşeze în Duminica viitoare pomenirea izgonirii lui Adam din Rai; de aceea izvodesc, prin prăznuirea de azi a tuturor morţilor, o oarecare odihnă şi popas, punând astfel, prin odihna de azi, sfârşit tuturor prăznuirilor faptelor săvârşite de Dumnezeu pentru mântuirea noastră.

În chipul acesta, odată cu Duminica izgonirii lui Adam se ia din nou, ca de la început, pomenirile tuturor celor săvârşite de Dumnezeu pentru noi. În adevăr cea mai de pe urmă faptă a lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră va fi cercetarea vieţii noastre de dreptul Judecător; iar prin pomenirea ei, Biserica înfricoşează pe oameni spre a săvârşi cu uşurinţă nevoinţele postului.

Sâmbăta facem totdeauna pomenirea sufletelor celor adormiţi, căci Sâmbăta înseamnă în limba ebraică odihnă. Aşadar facem, în ziua de odihnă a zilelor, rugăciuni pentru cei care au murit, deoarece ei s-au odihnit de toate lucrurile pământeşti şi de toate celelalte; iar pomenirea lor s-a orânduit să se facă în fiecare Sâmbătă.

Astăzi, însă, facem pomenire de obşte, rugându-ne pentru tot creştinul. Dumnezeieştii părinţi, cunoscând că parastasele, pomenile şi Liturghiile făcute pentru răposaţi le pricinuiesc mare uşurare şi folos, au poruncit ca Biserica să le facă şi îndeosebi şi de obşte. Ei au primit, după cum s-a spus, această poruncă de la sfinţii apostoli, precum zice şi Dionisie Areopagitul. Că slujbele făcute pentru suflete le sunt de folos se vede între multe altele şi din Istoria Sfântului Macarie.

***

Sfântul Macarie a găsit pe când mergea pe drum o căpăţână uscată a unui elin păgân şi a întrebat: Au oare păgânii vreodată oarecare mângâiere în iad ?

Căpăţâna a răspuns: Au, părinte mare uşurare când te rogi tu pentru cei răposaţi!

Marele Macarie, rugându-se lui Dumnezeu, a făcut aceasta, pentru că dorea să ştie dacă slujbele pentru cei mai dinainte adormiţi le sunt de vreun folos.

***

Dar şi Grigorie Dialogul a mântuit, prin rugăciunile sale, pe împăratul Traian. Dumnezeu, însă, i-a spus să nu se mai roage niciodată pentru păgâni.

***

Mai mult, după cum se istoriseşte, împărăteasa Teodora, prin rugăciunile sfinţilor şi mărturisitorilor bărbaţi, a scos din chinurile iadului şi a mântuit pe urâtorul de Dumnezeu, Teofil.

***

Şi Grigorie Teologul, în cuvântul rostit la moartea fratelui său Chesarie, arată că sunt bune pomenile făcute pentru cei răposaţi.

***

Iar marele Hrisostom, în tâlcuirea la Epistola către Filipeni, spune astfel: Să purtăm grijă de folosul celor care au răposat să le dăm lor ajutorul ce li se cuvine, adică milostenii şi prinoase, căci aceasta le aduce uşurare, mare câştig şi folos.

În adevăr, nu s-au legiuit acestea în zadar şi la întâmplare şi nici n-au fost predate Bisericii lui Dumnezeu fără rost de prea înţelepţii ucenici al Domnului, ca preotul să facă pomenire la înfricoşatele taine de cei în credinţă adormiţi.

Şi iarăşi: La împărţeala averii tale, testamentul tău să aibă împreună moştenitor cu copiii şi rudele tale şi numele dreptului Judecător, iar pomenirea săracilor să nu fie dată la o parte. Eu sunt chezaş de folosul ce-l vei avea!

Marele Atanasie spune: Chiar dacă s-ar risipi în aer cel săvârşit în credinţă, nu înceta de a aprinde la mormânt candelă şi lumânări chemând în ajutor pe Hristos Dumnezeu.

Candela şi lumânările sunt primite de Dumnezeu şi aduc multă răsplată; dacă mortul a fost un păcătos, ca să-i dezlege păcatele; dacă a fost un om drept, ca să se facă adăugire de răsplată; iar dacă a fost poate cineva străin şi sărac, şi nu are pe nimeni care să-i poarte de grijă întru acestea, atunci Dumnezeu, care este drept şi iubitor de oameni, va da pe deasupra şi aceluia din pricina sărăciei, în chip potrivit, mila după cum însuşi ştie.

De altfel şi cel care aduce prinoase pentru unii ca aceştia ia parte împreună cu ei la răsplată, ca unul ce a aţâţat dragostea pentru mântuirea aproapelui, ca şi acela care unge cu mir pe altul, el mai întâi miroase frumos. Şi dimpotrivă cei care nu îndeplinesc făgăduinţele şi legămintele făcute de cei morţi vor fi negreşit osândiţi.

După cum spun dumnezeieștii părinţi, sunt de folos celor morţi, toate cele ce se fac pentru ei până la a doua venire a lui Hristos şi mai cu seamă acelora care au săvârşit puţine fapte bune în timpul când erau printre cei vii.

Şi cu toate că dumnezeiasca Scriptură îngrozeşte uneori, după cum se şi cuvine, spre îndreptarea celor mulţi, totuşi, în mare parte, iubirea de oameni a lui Dumnezeu biruieşte. În adevăr dacă în balanţă se va găsi că sunt egale faptele bune cu cele rele, atunci biruie iubirea de oameni a lui Dumnezeu; iar dacă talerul cu fapte rele atârnă mai puţin, şi atunci biruieşte marea lui bunătate.

Trebuie să se ştie că dincolo ne vom cunoaşte toţi unii pe alţii şi vom cunoaşte chiar pe aceia pe care nu i-am văzut niciodată, după cum spune dumnezeiescul Hrisostom, care dovedeşte aceasta din pilda bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr.

Cu toate acestea nu ne vom vedea sub un chip trupesc; toți vom avea aceeaşi vârstă; nu ne vom cunoaşte după înfăţişarea trupului, ci cu ochiul pătrunzător al sufletului după cum spune Grigorie Teologul, în cuvântul rostit la moartea lui Chesarie: Atunci, prea iubite frate, te voi vedea luminos şi slăvit, aşa cum de multe ori mi te-ai arătat în vis.

Iar marele şi slăvitul Atanasie, deşi în întrebările către prefectul Antioh nu spune aşa, totuşi în cuvântul despre cei adormiţi zice: Şi până la învierea obştească s-a dat sfinţilor să se cunoască unul pe altul şi să se bucure împreună; dar păcătoşii sunt lipsiţi de acest har; sfinţilor mucenici li s-a dat să privească şi să cerceteze cele ce se fac de noi. La învierea cea de obşte, însă, când se vor arăta faptele ascunse ale tuturora, toţi ne vom cunoaşte unii pe alţii. Trebuie să se ştie că acum sufletele drepţilor petrec în nişte locuri osebite; şi dimpotrivă sufletele păcătoşilor, la rândul lor, unele se bucură în nădejdea mântuirii, iar altele se întristeasă în aşteptarea cumplitelor munci.

În adevăr sfinţii, după cum spune dumnezeiescul apostol, n-au primit încă făgăduinţa bunătăţilor, căci Dumnezeu, rânduind mai dinainte ceva mai bun pentru noi, n-a voit ca să ajungă la desăvârşire fără noi.

Trebuie să se ştie că nu toţi cei care au căzut în prăpăstii, în foc şi în mare, şi au murit din pricina acestora, şi cei care au pierit de frig şi de foame, pătimesc acestea din porunca lui Dumnezeu. Hotărârile lui Dumnezeu sunt aşa: Unele din ele se fac prin bunăvoinţa sa, iar altele prin îngăduinţă; dar şi unele şi altele se săvârşesc spre înştiinţarea, îngrozirea şi îndreptarea celorlalţi.

Dumnezeu, prin raţiunea sa mai-nainte cunoscătoare, ştie şi cunoaşte totul şi se săvârşesc toate prin voinţa lui, după cum spune Sfânta Evanghelie despre vrăbii. Nu este, însă, Dumnezeu cel care hotărăşte ca omul să moară într-un chip sau altul, că întâmplarea face unul să moară spânzurat, altul de moarte bună, unul să moară bătrân, iar altul tânăr. Dimpotrivă Dumnezeu a hotărât odată pentru totdeauna îndeobşte, lungimea vieţii omeneşti şi felurile în câte poate muri omul.

În curgerea atâtor ani ai vieţii omeneşti, se petrec diferite feluri de morţi; Dumnezeu, însă, nu hotărăşte dintru început felul morţii fiecărui om, ci numai îl cunoaşte.

Iar dacă marele Vasilie vorbeşte de predestinarea vieţii, atunci face aluzie la cuvintele: Pământ eşti şi în pământ vei merge! Căci apostolul spune scriind Corintenilor: Pentru că vă împărtăşiţi cu nevrednicie, pentru aceea sunt între voi mulţi neputincioşi şi bolnavi şi mulţi mor.

Iar David spune: Nu mă smulge în mijlocul zilelor mele; şi: Cu palme măsurate ai pus zilele mele.

Iar Solomon zice: Fiule, cinsteşte pe tatăl tău ca să trăieşti mulţi ani; şi iarăşi: Ca să nu mori înainte de vreme.

În cartea lui Iov, Dumnezeu zice lui Elifas: V-aş fi pierdut pe voi, dar n-am făcut-o din pricina robului meu Iov.

Din aceste locuri din Scriptură, se vede că viaţa nu are hotar. Iar dacă afirmă cineva aceasta, atunci înţelege prin hotar voinţa lui Dumnezeu. În adevăr Dumnezeu adaugă zile cui vrea, iar altuia le micşorează; pe toate însă le orânduieşte spre folos. Iar când Dumnezeu va voi, rânduieşte şi felul şi timpul morţii.

Prin urmare hotarul vieţii fiecărui om, după cum spune marele Atanasie, este voinţa şi sfatul lui Dumnezeu.

Cu acest cuvânt şi cu adâncul judecăţilor Tale, Hristoase, vei tămădui şi spusei marelui Vasilie, care zice: Moartea vine când se împlineşte hotarul vieţii. Noi însă

spunem că hotarul vieţii este voinţa lui Dumnezeu. Căci dacă este hotar vieţii, pentru ce ne rugăm de Dumnezeu şi de doctori, şi ne rugăm pentru copii? Trebuie să se ştie şi aceasta că pruncii morţi botezați se bucură de desfătarea bunătăţilor cereşti; iar cei morţi nebotezaţi şi pruncii păgânilor nu vor merge nici în desfătarea Raiului, nici în gheenă. După ce a ieşit sufletul din trup nu se mai îngrijeşte de cele de aici, ci totdeauna se îngrijeşte de cele de acolo.

Facem parastas de trei zile, pentru că în a treia zi omul îşi schimbă, înfăţişarea; praznic de nouă zile, pentru că, atunci începe să se descompună trupul, afară de inimă; şi parastas de patruzeci de zile, pentru că, atunci se pierde şi inima.

Alcătuirea omului se face tot la fel: În a treia zi se formează inima; şi în a noua zi se fixează în trup; iar în a patruzecea zi, se alcătuieşte desăvârşit trupul.

Aşează, Stăpâne Hristoase, sufletele celor mai dinainte adormiţi în corturile celor drepţi ai tăi, şi ne miluieşte pe noi, ca Cela ce eşti fără de moarte, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce ai întemeiat pământul...

Săvârşind pomenirile celor ce au murit, cu bună credinţă, din veac, strigăm: Bine eşti cuvântat în veci, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Pe cei ce au murit în buna-credinţă fără veste şi pe credincioşii ce au adormit de lovirea a tot felul de aruncare, a fierului, a lemnului, a tot felul de piatră odihneşte-i, Dumnezeule.

La înfricoşată venirea ta, îndurate, pune de-a dreapta oilor tale pe cei ce ţi-au slujit ţie, Hristoase, în viaţa, cu dreaptă credinţă, şi la tine s-au mutat.

Rânduieşte pe robii tăi, Hristoase, în ceata aleşilor tăi, ca să strige ţie: Bine eşti cuvântat în veci, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Cela ce ai zidit din pământ ţărâna trupului şi cu duh o ai înviat, îndurate Mântuitorule; pe cei ce i-ai luat odihneşte-i, Dumnezeule, întru viaţa cea neîmbătrânitoare.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Să se laude Dumnezeirea ca şi cum ar fi trei sori, cu o amestecare a luminii: Tatăl şi Fiul şi Dumnezeiescul Duh, unul în fire, şi în trei ipostasuri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cântarea lui David cântăm ţie, munte al lui Dumnezeu, numindu-te Fecioară, întru carele sălăşluindu-se Cuvântul după trup, ne-a îndumnezeit pe noi duhovniceşte întru sine.

Catavasie: Cela ce ai întemeiat pământul întru început şi cerurile cu cuvântul le-ai întărit, bine eşti cuvântat în veci, Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Cel ce s-a prea slăvit...

Cela ce ai risipit mai înainte umbra morţii, răsărind ca soarele din mormânt, fii ai învierii şi măririi veşnice fă, Doamne, pe toţi cei ce au murit cu credinţă.

Cunoscătorule al celor nearătate şi ascunse, când vei vrea să descoperi lucrurile întunericului şi sfaturile inimilor noastre, atunci să nu pui în socoteală faptele tuturor celor ce au adormit întru credinţă.

Când vei şedea pe scaun şi vei porunci să stea la judecată cei adunaţi, cu trâmbiţa, de la marginile pământului, să-i ierţi atunci pe toţi, Hristoase, ca un milostiv.

Pe cei ce au murit din întâmplări de năprasnă, şi din chiotul tare, şi din alergarea grabnică, de palmă, de pumn şi de lovirea cu piciorul, Doamne al slavei, de vreme ce au adormit întru credinţă, iartă-i în veci.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Ca pe o Unime întru o fiinţă te laud, ca pe o Treime în feţe te cinstesc, Părinte, Fiule şi PreaSfinte Duhule, Stăpânia cea fără de început a împărăţiei tale o slăvesc în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Izvor pecetluit al apei vieţii te-ai arătat Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, că pe Domnul fără de bărbat născându-l, adăpi pe credincioşi cu apa nemuririi în veci.

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântăndu-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Cel ce s-a prea slăvit în muntele cel sfânt şi a arătat lui Moise în rug, prin foc, taina pururea Fecioarei, pe Domnul lăudaţi-l şi-l prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Naşterea pururea Fecioarei...

Unde este locaşul sfinţilor tăi, celor ce se veselesc, acolo învredniceşte, Doamne, să se bucure toţi cei din veac adormiţi întru credinţă şi întru nădejde.

Pe toţi credincioşii ce au pierit din mânia lui Dumnezeu, cu feluri de trăsnete de moarte din cer căzute, sau pământul desfăcându-se, sau marea învăluindu-se, Hristoase, odihneşte-i.

Pe cei ce au murit de muşcăturile cele veninate, de înghiţirea şerpilor, de călcarea cailor, de spânzurare şi de sugrumarea de cel de aproape, care au slujit ţie cu credinţă, odihnește-i.

Toată vârsta, pe bătrâni şi tineri, pe voinici şi copilandri, pe copii şi pe pruncii cei fără de vreme, firea bărbătească şi cea femeiască odihneşte, Dumnezeule, pe credincioşii care i-ai luat.

Pe fiecare anume, din cei ce au murit cu credinţă, din veac şi din neamuri şi din neam, atunci, Hristoase, întru venirea ta, învredniceşte-i fără de osândă a sta înaintea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Cela ce eşti un Dumnezeu în Treime, slavă Ţie neîncetat! Că deşi este fiecare faţă Dumnezeu, dar în fire, unul este Tatăl şi Fiul şi Duhul, cu cele trei luminate osebiri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Mai presus de minte este naşterea ta, că ai născut pe cela ce este de mai înainte, şi ai alăptat negrăit pe dătătorul de hrană lumii, şi ai culcat pe cela ce cuprinde toate, pe însuşi Mântuitorul nostru, Hristos; ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Catavasie: Naşterea pururea Fecioarei, ce s-a arătat mai înainte legiuitorului în munte, prin foc şi prin rug, spre mântuirea noastră a credincioşilor, cu cântări neîncetate să o slăvim.

Luminânda

Podobia: Cel ce ai împodobit cerul cu stele, ca un Dumnezeu, şi prin îngerii Tăi tot pământul luminezi, Făcătorule a toate, mântuieşte pe cei ce Te laudă pe Tine.

Cela ce stăpâneşti pe cei morţi şi pe cei vii, ca un Dumnezeu, odihneşte pe robii tăi în locaşurile aleşilor tăi; că de au şi greşit, Mântuitorule, dar nu s-au depărtat de la tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *asemenea*

Odihneşte pe robii tăi în locul celor vii, Doamne, de unde s-a depărtat durerea, scârba şi suspinarea; iartă-le, ca un iubitor de oameni, cele ce în viaţă au greşit; că singur eşti fără de păcat, şi Stăpân celor morţi şi celor vii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Marie, mireasă dumnezeiască, roagă neîncetat pe Hristos pentru robii tăi, împreună cu proorocii grăitori de Dumnezeu şi cu adunările mucenicilor, cu arhiereii şi cu cuvioşii, şi împreună cu toţi drepţii, ca să ne facem moştenitori Împărăţiei Cerurilor.

La Laude

Stihirile pe 4, glasul al 8-lea:

Podobia: În Raiul cel din Eden...

Veniţi fraţilor, toţi mai înainte de sfârşit, ca văzând ţărâna noastră şi neputinţa firii noastre, să ne vedem sfârşitul şi părţile vasului celui trupesc; şi că praf este omul, mâncare viermilor şi stricăciune; că uscate sunt oasele noastre şi nici suflare având. Să ne uităm în mormânturi, ca să vedem unde este slava? Unde frumuseţea chipului? Unde este limba care grăia frumos? Unde sunt sprâncenele sau unde este

ochiul? Toate sunt pulbere şi umbră. Pentru aceasta fie-ţi milă, Mântuitorule, de noi păcătoşii.

Pentru ce se înşală omul, lăudându-se? De ce se tulbură în deşert lutul, cel ce peste puţin iar aceiaşi se face? Căci nu socoteşte ţărâna, că praf este frământătura, lepădare putrejunii şi stricăciunii ! Deci de vreme ce lut suntem noi oamenii, pentru ce ne lipim de pământ ? Şi deoarece suntem de un neam cu Hristos, de ce nu alergăm la dânsul? Deci toată viaţa cea muritoare şi curgătoare lăsând, să urmăm vieţii celei nestricăcioase, care este Hristos, luminarea sufletelor noastre.

Cela ce ai zidit pe Adam cu mâna ta şi ai pus hotar nestricăciunii şi morţii, Mântuitorule, şi vieţii celei după dar, şi l-ai mântuit de stricăciune, mutându-l la viaţa cea dintâi; însuţi, Stăpâne, fă robilor tăi, pe care i-ai luat de la noi, odihnă cu drepţii, în ceata celor aleşi; şi scriindu-le numele lor în Cartea vieţii şi, întru glasul Arhanghelului, înviindu-i prin sunetul trâmbiţei, învredniceşte-i pe ei Împărăţiei tale celei cereşti.

Hristos a înviat, dezlegând din legături pe Adam cel întâi zidit şi sfărâmând tăria iadului; îndrăzniţi toţi morţii, că s-a omorât moartea, s-a prădat şi iadul împreună cu dânsa, şi Hristos a luat împărăţia, cel ce s-a răstignit şi a înviat. Acesta ne-a dăruit nouă nestricăciunea trupului; acesta ne va scula pe noi şi ne va dărui învierea, şi slavei aceleia va învrednici, cu veselie, pe toţi câţi cu credinţă neabătută au crezut într-însul, cu căldură.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 2-lea*

Ca o floare se veştejeşte şi ca un vis se trece şi se dezleagă tot omul. Şi iarăşi sunând trâmbiţa, morţii ca dintr-un cutremur, toţi se vor scula, întru întâmpinarea ta, Hristoase, Dumnezeule. Atuncea, Stăpâne, pe cei ce i-ai mutat de la noi, aşează-i în locaşurile sfinţilor tăi, odihnind sufletele robilor tăi, Hristoase.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Bucură-te, Marie, Născătoare de Dumnezeu, locaşul cel nestricat şi cu totul sfânt, precum strigă proorocul: Sfânt este locaşul tău, minunat întru dreptate !

La Stihoavnă

Stihirile podobnice ale lui Teofan, din Octoih, ale glasului de rând.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea, a lui Damaschin*

Durere s-a făcut lui Adam gustarea din pom, de demult în Eden, când şarpele şi-a vărsat veninul; că printr-însul a intrat moartea, care mănâncă pe tot neamul omenesc. Ci venind Stăpânul, a surpat balaurul şi ne-a dăruit nouă odihnă. Deci, către dânsul să strigăm: Fie-ţi milă, Mântuitorule, şi pe cei ce i-ai luat odihneşte-i împreună cu aleşii tăi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Tu eşti Dumnezeul nostru, carele cu înţelepciune toate le-ai făcut şi le-ai plinit prooroci ai trimis, Hristoase, ca să prorocească venirea ta, şi ucenici ca să propovăduiască măririle tale: Aceia au propovăduit venirea ta, iar aceştia cu botezul au luminat pe păgâni; iar mucenicii, pătimind, au dobândit cele ce au poftit. Şi cetele acestora se roagă ţie împreună cu Ceea ce te-a născut, să odihneşti, Dumnezeule, sufletele pe care le-ai luat, iar pe noi să ne învredniceşti Împărăţiei tale; cela ce ai răbdat Crucea pentru mine osânditul, Mântuitorule şi Dumnezeul meu.

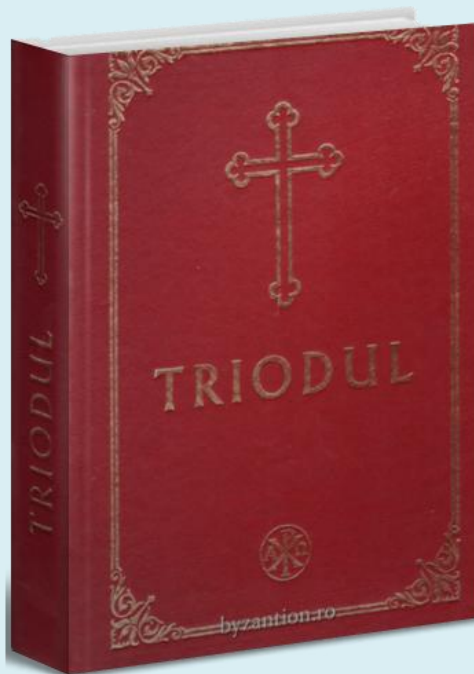
Bine este a se mărturisi... Sfinte Dumnezeule..., Tatăl nostru..., Şi Troparul : Cela ce cu adâncul înţelepciunii..., Slavă..., Şi acum..., Pe tine zid şi liman... Apoi Ceasul 1 şi Apolisul.

La Liturghie

Fericirile din Canonul Triodului, Cântarea 3-a şi a 6-a Prochimen, Apostolul către Corinteni şi al morţilor, către Tssaloniceni; Evanghelia de la Luca, şi a morţilor de la Ioan. Chinonicul: Fericiţi pe care i-ai ales şi i-ai primit, Doamne, şi pomenirea lor în neam şi în neam...

Cade-se a şti: Că această rânduială a morţilor se face neschimbată şi la Sâmbăta Rusaliilor. De va cădea, în această zi, sfântul sau sfânta al căror hram îl are Biserica, slujba morţilor din această Sâmbătă se cântă la Biserica cimitirului, dacă parohia are Biserică aparte a cimitirului; iar în Biserica principală se cântă slujba hramului.

Duminica lăsatului sec de carne (Triod)

La Vecernie, sâmbăta seara

După, Psalmul cel obișnuit, cântăm Fericit bărbatul..., citind Catisma toată.. La Doamne strigat-am...,punem **stihirile** pe 10, Cântând din Octoih: 3 stihiri ale în-vierii şi 3 ale lui Anatolie iar ale Triodului 4 podobnice.

Glasul al 6-lea, după **Podobia:** Toată nădejdea punându-și...

Când vei vrea să vii să faci judecată dreaptă, dreptule Judecător, şezând pe scaunul slavei tale, râu de foc înfricoşând, va trage înaintea divanului tău pe toţi, stând înaintea ta, Puterile cereşti, şi oamenii cu frică judecându-se, fiecare, precum a lucrat; atunci să-ţi fie milă de noi, şi să ne învredniceşti, Hristoase, în partea celor mântuiţi, ca un îndurat, cu credinţă te rugăm.

Cărţile se vor deschide şi se vor arăta faptele oamenilor înaintea divanului tău celui de nesuferit, şi va răsuna toată valea plângerii cu groaznică scrâşnire, văzând pe toţi cei ce au greşit trimişi în muncile cele veşnice, cu dreaptă judecata ta, şi fără de folos plângând, îndurate. Pentru aceasta te rugăm pe tine, Bunule, să-ţi fie milă de noi, cei ce te lăudăm, unule, Multmilostive.

Trâmbiţele vor suna, şi mormânturile se vor deşerta, şi se va scula toată firea omenească, cutremurându-se; cei ce au făcut bine, cu bucurie se vor bucura, aşteptând să ia plată; iar cei ce au greşit, vor tremura cumplit văitându-se, în muncă trimițându-se şi de cei aleşi despărţindu-se. Doamne al slavei, milostiveşte-te spre noi, ca un bun, şi ne învredniceşte stării celor ce te-au iubit pe tine.

Plâng şi mă tânguiesc, când îmi vine în simţire focul cel veşnic, întunericul cel mai dinafară şi tartarul, viermele cel cumplit şi scrâşnirea dinţilor cea neîncetată, şi durerea ce va să fie celor ce au greşit peste măsură, şi pe tine cel prea bun, cu vicleană voie, te-au mâniat, dintre care unul şi cel dintâi sunt eu, ticălosul. Ci Judecătorule, ca un îndurat, mântuieşte-mă cu mila Ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 8-lea*

Când se vor aşeza scaunele şi se vor deschide cărţile şi Dumnezeu va şedea la judecată, o! ce frică va fi atunci! Îngerii stând înainte cu frică şi râul de foc curgând, ce vom face atunci noi oamenii cei vinovaţi cu multe păcate ? Şi când îl vom auzi chemând pe cei binecuvântaţi ai Tatălui întru împărăţie, iar pe cei păcătoşi trimiţându-I în muncă, cine va suferi acea înfricoşată răspundere? Ci unule Iubitorule de oameni, Mântuitorule, împărate al veacurilor, mai înainte până ce va sosi sfârşitul, prin pocăinţă întorcându-mă, miluieşte-mă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)*, cea dintâi, a glasului de rând*

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul: Domnul s-a împărăţit... Şi celelalte.

La Litie

Stihira hramului după obicei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 7-lea*

Cunoscând poruncile Domnului, aşa să vieţuim; pe flămânzi să-i hrănim, pe setoşi să-i adăpăm, pe cei goi să-i îmbrăcăm, pe străini să-i aducem în casă, pe bolnavi şi pe cei din temniţă să-i căutăm; ca să zică şi către noi, Cel ce va să judece tot pământul: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui meu, de moşteniţi împărăţia ce s-a gătit vouă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Sub acoperământul tău, Stăpână, toţi pământenii scăpând, strigăm ţie, Născătoare de Dumnezeu, nădejdea noastră; izbăveşte-ne pe noi de greşalele cele fără de măsură, şi mântuieşte sufletele noastre.

La Stihoavnă

Stihirile Octoihului, după Alfa-Vita.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 8-lea*

Vai mie, înegritule suflete! Până când de la răutăţi nu te mai curmezi? Până când zaci în lene? De ce nu-ţi aduci aminte de înfricoşatul ceas al morţii? De ce nu te cutremuri cu totul de înfricoşata judecată a Mântuitorului? Oare ce vei să răspunzi, sau cum vei să dai seamă? Lucrurile tale stau faţă, spre mustrarea ta, faptele tale te vădesc, pârându-te. Deci, o suflete! Vremea a sosit, aleargă, apucă înainte şi cu credinţă strigă; Greșit-am, Doamne, greşit-am ţie; ci ştiu, Iubitorule de oameni, bunătatea ta; Păstorule cel bun, nu mă despărţi pe mine de la starea cea de-a dreapta ta, pentru mare mila ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu), *acelaşi glas*

Fecioară ce nu ştii de mire, care ai zămislit negrăit pe Dumnezeu cu trup, Maica Dumnezeului Celui Prea Înalt, primeşte rugăciunile robilor tăi, ceea ce eşti cu totul fără prihană, care dăruiești tuturor curăţire de greşale; primind acum rugăciunile noastre, roagă-te să ne mântuim noi toţi.

Troparul, de trei ori: Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pre Mântuitorul sufletelor noastre.

Şi cealaltă urmare a privegherii, după obicei. Şi se face citire din Faptele Apostolilor.

Iar de nu este priveghere după, Acum slobozeşte..., Troparul învierii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Şi Apolisul.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., Troparul învierii de două ori; Slavă..., Și acum..., a Născătoarei şi obişnuitele Catisme. Citim, apoi, Cuvântul Sfântului Grigorie Teologul, în trei părţi, despre iubirea de săraci, care începe aşa: Bărbaţi fraţi, dimpreună cu cei săraci...După aceea Polieleul, Antifoanele, Prochimenul glasului și Evanghelia învierii. Învierea lui Hristos..., Psalmul 50.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 8-lea*

Uşile pocăinţei deschide-mi mie, Dătătorule de viaţă; că mânecă duhul meu la Biserica ta cea sfântă, purtând locaş al trupului, cu totul spurcat. Ci ca un îndurat curăţeşte-l, cu mila milostivirii tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu), *acelaşi glas*

În cărările mântuirii îndreptează-mă, Născătoare de Dumnezeu, căci cu păcate grozave mi-am spurcat sufletul și cu lenevire mi-am cheltuit toată viaţa mea; ci cu rugăciunile tale spală-mă de toată necurăţia.

Apoi **Stihira**, glasul al 6-lea:

Stih: Miluieşte-mă Dumnezeule după marea mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegea mea.

La mulţimea faptelor mele celor rele, cugetând eu, ticălosul, mă cutremur de înfricoşata zi a judecăţii; ci îndrăznind spre mila milostivirii tale, ca David strig ţie; Miluieşte-mă Dumnezeule după mare mila ta.

[Mântuieşte, Dumnezeule, poporul tău... Şi Ecfonisul : Cu mila şi cu îndurările...]

Canoanele se pun; al învierii, din Octoih. Cu irmosul pe 4, al Născătoarei de Dumnezeu pe 2 şi al Triodului pe 8.

Canonul Triodului

facere a lui Teodor Studitul

Cântarea 1-a

Irmos: Ajutor şi acoperitor...

Ziua cea înfricoşată a venirii tale, celei cu totul negrăite, mă cutremur cugetându-o, şi cu frică mai-nainte o văd; întru care vei şedea să judeci pe cei vii şi pe cei morţi, Dumnezeul meu, Atotputernice.

Când vei veni, Dumnezeule, cu mii şi cu negure de Puteri cereşti ale îngerilor, învredniceşte-mă, Hristoase, şi pe mine, ticălosul, a te întâmpina pe nori.

Vino, suflete al meu de ia întru tine ziua aceea și ceasul întru care Dumnezeu de faţă va veni; şi te tânguiește și plângi, ca să te afli curat în ceasul întrebării.

Mă îngrozeşte şi mă înfricoşează focul cel nestins al gheenei, viermele cel cumplit, scrâşnirea dinţilor; ci slăbeşte şi-mi lasă greşalele, şi în starea cea dimpreună cu aleşii tăi, Hristoase, rânduiește-mă.

Glasul tău cel dorit, care va chema la bucurie pe sfinţii tăi, să-l aud şi eu, ticălosul, şi să aflu nespusa desfătare a Împărăţiei cereşti.

Să nu intri cu mine la judecată, aducând faptele mele, cercând cuvintele şi îndreptând poruncile. Ci cu îndurările tale, trecând cu vederea răutăţile mele, mântuieşte-mă, Atotputernice.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Unime în trei ipostasuri, prea Stăpânitoare, Domnie a tuturor, prea desăvârşit Stăpânitoare, stăpânie peste toate, tu însuţi mântuieşte-ne pe noi, Părinte şi Fiule şi Duhule Preasfinte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cine a născut fiu nesemănat după legea părintească? Pe acesta dar îl naşte Tatăl fără de maică. Prea slăvită minune! Că tu ai născut, Curată, pe Dumnezeu împreună şi om.

Catavasie: Ajutor şi acoperitor s-a făcut mie spre mântuire, acesta este Dumnezeul meu, şi-l voi prea slăvi pe el, Dumnezeul părintelui meu, şi-l voi înălţa pe el, căci cu slavă s-a prea slăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăreşte, Doamne, pe piatra...

Domnul vine, şi cine va suferi frica lui ? Cine se va arăta feţei lui ? Ci fii gata, o suflete, spre întâmpinarea lui.

Mai înainte să apucăm să plângem, şi să ne împăcăm cu Dumnezeu mai-nainte de sfârşit, că înfricoşat este divanul la care toţi cu grumazii plecaţi vom sta.

Miluieşte-mă, Doamne, miluieşte-mă, strig ţie, când vei veni cu îngerii tăi, să răsplăteşti tuturor după vrednicia faptelor.

Cum voi răbda nesuferita mânie a judecăţii tale, Doamne, neascultând porunca ta? Ci să te înduri de mine în ceasul judecăţii.

Întoarce-te, suspină, ticăloase suflete, mai-nainte până ce va lua sfârşit turnul vieţii, până nu-ţi va închide Domnul ușa cămării.

Păcătuit-am, Doamne, ca altul nimenea din oameni, greşind mai presus decât omul; ci mai înainte de judecată fii mie milostiv, Iubitorule de oameni.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Treime neamestecată, nezidită, fire fără început, ceea ce eşti lăudată în trei feţe, mântuieşte-ne pe noi, cei ce ne închinăm cu credinţă stăpânirii tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Odrăslit-ai, Preacurată, cu naştere fără de sământă, pe Cuvântul cel viu, întrupându-se în pântecele tău, iar nu schimbându-se. Slavă naşterii tale, Maica lui Dumnezeu.

Catavasie: Întăreşte, Doamne, pe piatra poruncilor tale inima mea, ceea ce se clăteşte, că singur eşti sfânt şi drept.

Sedealna, Glasul al 6-lea: Gândesc la ziua cea înfricoşată şi plâng de faptele mele cele viclene; cum voi răspunde Împăratului celui nemuritor; şi cu ce îndrăzneală mă voi uita la judecătorul, eu dezmierdatul? Milostive Părinte, Fiule Unule născut şi Duhule Sfinte, miluieşte-mă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

În valea plângerii, în locul ce ai rânduit, când vei şedea, milostive, să faci judecată dreaptă, să nu vădeşti cele ascunse ale mele, nici să mă ruşinezi înaintea îngerilor; ci te milostiveşte, Dumnezeule, şi mă miluieşte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nădejdea lumii cea bună, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, a ta singură şi înfricoşată ajutorinţă cer; milostiveşte-te spre poporul cel ce lesne se primejduieşte, roagă pe milostivul Dumnezeu, să izbăvească sufletele noastre de toată certarea, ceea ce eşti una binecuvântată.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-a proorocul de venirea ta...

Sosit-a ziua, iată înaintea uşilor este judecata; suflete priveghează aici împăraţii, împreună şi boierii, bogaţii, săracii se vor aduna şi îşi va lua fiecare om după vrednicia faptelor.

Întru a sa rânduială, sihastrul şi arhiereul, bătrânul şi tânărul, sluga şi stăpânul, se vor întreba; văduva şi fecioara se vor îndrepta; ci vai atunci de toţi cei ce nu vor avea viață nevinovată.

Nemitarnică este judecata ta, neînşelat divanul tău de graiul cel meşteşugit, că nu ascunde dreptatea vorba cea iscusită a ritorilor, nici aducerea martorilor o amăgeşte; că la tine, Dumnezeule, cele ascunse ale tuturor stau de faţă.

Să nu vin la pământul plângeri să nu văd locul întunericului, Hristoase al meu, Cuvinte, nici legându-mă de mâini şi de picioare să fiu lepădat afară din cămara ta, având îmbrăcămintea nestricăciunii întinată, eu nevrednicul.

Când vei despărţi pe păcătoşi de cei drepţi, judecând lumea, rânduieşte-mă a fi una din oile tale, alegându-mă dintre capre, Iubitorule de oameni, ca să aud glasul tău cel binecuvântat.

Făcându-se întrebare de lucruri şi cărţile deschizându-se, ce vei să faci, o ticăloase suflete! Ce vei să răspunzi la judecată, neavând roduri de dreptate, ca să aduci lui Hristos, Ziditorul tău?

Auzind cuvântul cel cu plângere al bogatului în văpaia muncilor, plâng ticălosul şi mă tânguiesc, întru aceeaşi osândă fiind, şi mă rog: Miluieşte-mă, Mântuitorul lumii, în vremea judecăţii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Pe Fiul din Tatăl, şi pe Duhul slăvesc, ca din soare lumina şi raza; însă pe Fiul după naştere, că şi naştere este, iar pe Duhul după ieşire că şi ieşire este; pe dumnezeiasca Treime cea împreună fără început, căreia se închină toată făptura.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Fecioară, prunc născând şi curăţia păzind, tu cinstită te-ai arătat născând pe Dumnezeu şi omul, pe acelaşi unul în amândouă chipurile; minunea ta, Fecioară Maică, spăimântează tot auzul şi cugetul.

Catavasie: Auzit-a proorocul devenirea ta, Doamne, şi s-a temut, că vrei să te naşti din Fecioară, şi oamenilor să te arăţi, şi a zis: Auzit-am auzul tău şi m-am temut, slavă puterii tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: De noapte mânecând eu...

Cutremur nepovestit şi frică va fi acolo; că va veni Domnul, şi împreună cu dânsul lucrul fiecăruia din oameni. Şi cine dar de aici nu se va plânge?

Râul cel de foc mă tulbură, mă topeşte, mă roade scrâşnirea dinţilor şi întunericul adâncului; deci, în ce chip şi cum voi face să milostivesc pe Dumnezeu?

Iartă, Doamne, pe robul tău, ca nu cândva să mă dai muncitorilor celor amari, îngerilor celor cumpliţi, între care nu poate, acolo, a se afla odihnă.

Domnul şi voievodul dimpreună acolo, bogatul şi cel neslăvit, cel mare împreună şi cel mic, se vor îndrepta întocmai; ci vai fiecăruia, care nu va fi gata.

Slăbeşte, lasă, Doamne, şi iartă câte ţi-am greşit ţie, şi să nu mă arăţi acolo înaintea îngerilor, întru osânda focului şi a ruşinii celei fără de sfârşit.

Fie-ţi milă, fie-ţi, Doamne, de zidirea ta; greşit-am ție, iartă-mă; că, din fire, curat numai tu eşti, şi altul afară de tine nimenea nu este fără spurcăciune.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Una în fire, pe tine, Treime te laud, care eşti fără de început, necuprinsă de minte, stăpânitoare, împărăţitoare, unime, prea desăvârşită Dumnezeu, şi lumină, şi viaţa, şi făcătoare lumii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Întru cinstită naşterea ta cea mai presus de fire, legile firii arătat se dezleagă; că fără sământă ai născut pe Dumnezeu cel născut din Tatăl mai-nainte de veacuri.

Catavasie: De noapte mânecând eu, Iubitorule de oameni, luminează-mă, rogu-mă; şi mă îndreptează şi pe mine spre poruncile tale şi mă învaţă Mântuitorule, să fac voia ta.

Cântarea a 6-a

Irmos: Strigat-am cu toată inima...

La înfricoşată venirea ta, Hristoase, când te vei arăta din cer, şi se vor pune scaunele, şi se vor deschide cărţile, fie-ţi milă, fie-ți, atunci, Mântuitorule, de zidirea ta.

Acolo nimica nu va putea ajuta, fiind judecător Dumnezeu; nici învăţătura, nici meşteşugul, nici mărirea, nici prieteşugul; fără numai puterea ta, cea din fapte, o suflete al meu!

Acolo împreună va fi domnul şi voievodul, săracul şi bogatul, suflete! Nici tată va putea, nici mamă va ajuta, nici frate va izbăvi de osândire.

La înfricoşata întrebare a Judecătorului cugetând suflete, îngrozeşte-te de aici, găteşte-ţi răspunsul, ca să nu te osândeşti în legăturile cele veşnice.

Să nu aud, Doamne, zicându-mi-se: Ia-ţi al tău, de la tine gonit fiind; nici: Du-te în locul cel blestemat! Ci glasul cel dorit al drepţilor.

Din porţile iadului izbăveşte-mă, Doamne; mântuieşte-mă din prăpastie şi din întunericul cel adânc, din cele dedesubt ale pământului şi din focul cel nestins, şi de toată altă pedeapsă veşnică.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Dumnezeirea, unimea Treimii o laud: pe Tatăl şi pe Fiul, şi dumnezeiescul Duh, puterea a unei stăpânii ce se desparte în trei ipostasuri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Tu eşti uşa, prin care singur Iisus, Fiul tău, a trecut, cel ce a intrat şi a ieşit, şi cheile fecioriei nu le-a stricat, Curată; cel ce a zidit pe Adam.

Catavasie: Strigat-am cu toată inima mea către milostivul Dumnezeu, şi m-a auzit din iadul cei mai de jos, şi a scos din stricăciune viaţa mea.

Condac, glasul 1: Când vei veni, Dumnezeule, pe pământ cu mărire şi toate se vor cutremura, şi râul cel de foc înaintea divanului va curge, cărţile se vor deschide şi cele ascunse se vor vădi; atunci să mă izbăveşti de focul cel nestins şi să mă învredniceşti a sta de-a dreapta ta, Judecătorule prea drepte.

Icos: De înfricoşat divanul tău aducându-mi aminte, prea bunule Doamne, şi de ziua judecăţii mă înfricoşez şi mă tem, vădit fiind de cunoştinţa mea, când vei şedea pe scaunul tău şi vei face întrebare, atunci nimenea nu va putea tăgădui păcatele, adevărul vădindu-le; şi frica cuprinzând. Că tare va suna atunci focul gheenei, şi păcătoşii vor scrâşni; ci mă miluieşte, mai-nainte de sfârşit, şi mă iartă, Judecătorule prea drepte.

Sinaxar la Duminica lăsatului sec de carne

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

În aceeaşi zi facem pomenirea venirii a doua, întru slavă, a Domnului nostru Iisus Hristos.

Stih: Când Judecătorul tuturor va sta judecând pământul,
Să mă judeci, vrednic fiind de cuvântul: Veniţi la mine!

După cele două pilde din Duminicile trecută, pilda vameşului şi fariseului și pilda fiului risipitor, dumnezeieștii Părinţi au rânduit în această Duminică, pomenirea celei de a doua veniri a Domnului, pentru ca nu cumva omul, aflând din acele pilde despre iubirea de oameni a lui Dumnezeu, să trăiască fără nici o grijă, spunându-şi: Dumnezeu este Iubitor de oameni! Dacă mă voi depărta de păcat, îndată voi dobândi totul.

Au rânduit deci dumnezeieștii Părinţi în această Duminică pomenirea înfricoşatei zile a celei de a doua veniri a Domnului, ca înfricoşându-i pe oameni prin moarte şi prin aşteptarea chinurilor ce vor să fie, să-i întoarcă spre virtute pe cei ce trăiesc fără nici o grijă şi să nu se încreadă numai în iubirea sa de oameni, ci să se uite şi la aceea că Dumnezeu este un Judecător drept, care răsplăteşte fiecăruia după faptele lui. De altfel trebuia să vină şi Judecătorul sufletelor care au mers mai-nainte.

Într-un fel oarecare, sărbătoarea de azi pune oarecum astăzi sfârşit tuturor sărbătorilor, deoarece a doua venire va fi cea din urmă faptă din toate cele săvârşite de Dumnezeu pentru noi.

Căci trebuie să avem în vedere că în Duminica viitoare, dumnezeieştii Părinţi au aşezat pomenirea începutului lumii şi a izgonirii lui Adam din Rai, iar în sărbătoarea de astăzi este pomenirea sfârşitului tuturor faptelor noastre şi a însăşi lumii.

Socotesc că au aşezat această sărbătoare în Duminica lăsatului de carne pentru a ne opri, de frica sărbătorii, de la desfătări şi de la mâncări prea multe şi pentru a ne îndemna spre dragostea de aproapele. Şi altfel, se pune aici sărbătoarea de faţă, pentru că din pricina desfătării am fost izgoniţi din Rai şi am ajuns sub judecată şi blestem, şi pentru că în Duminica viitoare avem să fim izgoniţi din Rai, în chip simbolic, prin Adam, până când va veni Hristos spre a ne duce iarăşi în Rai.

Se numeşte a doua venire, pentru motivul că întâia oară Hristos a trăit cu trupul printre noi, dar blând şi fără slavă. La a doua venire, însă, va veni din cer cu minuni mai presus de fire şi cu mare strălucire; va veni în trup ca să fie cu-noscut

de toţi că el este cel care a venit întâia oară spre a mântui neamul omenesc, iar acum a doua oară, ca să-l judece dacă a păzit bine poruncile ce i-au fost date.

Nimeni nu ştie când va fi venirea lui. Domnul a ascuns-o chiar apostolilor săi. Cu toate acestea a arătat că înainte de venirea sa vor fi unele semne, lămurite mai pe larg de unii din sfinţi.

Se spune că a doua venire va fi după trecerea celor şapte mii de ani. Înainte de venirea lui va veni antihrist. Se va naşte, după cum spune, Sfântul Ipolit al Romei, dintr-o femeie desfrânată, fecioară cu numele, dintre evrei, din seminţia lui Dan, fiul lui Iacov. Se va purta ca şi cum ar trăi după Hristos, va face minuni, câte a făcut şi Hristos, şi va învia morţi. Totuşi pe toate le va face în chip mincinos, nu cu adevărat; şi naşterea şi trupul şi toate celelalte minuni, după cum zice apostolul. Atunci, zice el, se va descoperi fiul pierzării, cu toată puterea şi semne şi minuni mincinoase.

Dar, după cum spune Ioan Damaschin, nu se va întrupa diavolul, ci va fi un om născut din desfrânare. Va lua asupra sa toată lucrarea satanei şi se va arăta pe neaşteptate. Apoi se va arăta bun şi blând tuturora. Va fi atunci foamete mare. Va veni, aşa zicând, în ajutorul poporului; va cerceta dumnezeieştile Scripturi; va ţine post şi va fi silit de oameni să fie ales împărat. Va iubi mai cu seamă pe poporul evreu, se va aşeza în Ierusalim şi va zidi templul iudeilor.

Cu şapte timpuri înainte, după cum zice Daniil, va veni Enoh şi Ilie, propovăduind poporului să nu-l primească, antihrist însă îi va prinde şi-i va munci, apoi le va tăia capetele. Cei care vor voi să rămână credincioşi vor fugi departe; pe cei care îi va găsi în munţi îi va ispiti prin draci. Dar, din pricina celor aleşi, se vor micşora cele şapte timpuri.

Va fi foamete mare; toate stihiile lumii se vor schimba încât aproape să dispară toate. După acestea va fi pe neaşteptate venirea Domnului din cer, ca un fulger, mergând înainte cinstita lui Cruce. Râu de foc clocotitor va merge înainte, curăţind tot pământul de miasme.

Îndată, va fi prins antihrist şi slugile lui şi vor fi daţi focului veşnic. La sunetele de trâmbiţă ale îngerilor, va veni deodată, de la marginile pământului şi din toate stihiile, tot neamul omenesc în Ierusalim, căci acesta este centrul lumii, şi acolo vor sta tronurile de judecată.

Toţi oamenii se vor schimba întru nestricăciune cu propriile lor trupuri şi suflete şi vor avea aceeaşi formă. Însăşi stihiile lumii vor primi o schimbare în mai bine.

Domnul, printr-un singur cuvânt, va despărţi pe drepţi de păcătoşi. Şi vor merge lucrătorii faptelor bune spre a primi viaţa veşnică, iar păcătoşii iarăşi spre a primi chinul veşnic. Şi nu vor înceta niciodată acestea, nici viaţa veşnică, nici chinul veşnic.

Dar trebuie să se ştie că Hristos nu va întreba atunci nici de post, nici de sărăcie, nici de minuni, cu toate că sunt bune şi acestea, ci de cele ce sunt cu mult mai bune decât acestea, de milostenie şi de milă. Va spune drepţilor şi păcătoşilor şase lucruri: Am flămânzit şi mi-aţi dat să mănânc; am însetat şi mi-aţi dat să beau; străin am fost şi m-aţi primit; gol am fost şi m-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi m-aţi cercetat; în, temniţă am fost şi aţi venit la mine. Întrucât ați făcut unuia dintre aceşti mai mici, mie aţi făcut! Aceste fapte bune poate să le facă oricine după puterea sa.

Aşadar, atunci toată limba va mărturisi că Domnul este Iisus Hristos întru slava lui Dumnezeu Tatăl.

Chinurile despre care vorbeşte Sfânta Evanghelie sunt acestea: Acolo va fi plan-gerea şi scrâşnirea dinţilor; viermele lor nu se va sfârşi şi focul lor nu se va stinge; şi aruncaţi-l în întunericul cel mai din afară.

Pe toate acestea Biserica lui Dumnezeu hotărât le primeşte. Biserica lui Dumnezeu socoteşte că desfătarea şi Împărăţia Cerurilor este petrecerea sfinţilor cu Dumne-zeu, strălucirea ce o vor avea şi urcarea la Dumnezeu; iar chinul şi întu-nericul şi cele asemenea este depărtarea de Dumnezeu şi mustrarea sufletelor pri-cinuită de conştiinţă că au fost lipsite, din pricina nepăsării şi a desfătării trecătoare, de strălucirea dumnezeiască.

Cu iubirea ta de oameni cea negrăită, Hristoase Dumnezeule, învredniceşte-ne de glasul tău cel dorit, numără-ne în rândul celor de-a dreapta ta şi ne miluieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Greşit-am fărădelege...

Să cădem, credincioşilor, şi să plângem mai înainte de judecata aceea; când cerurile vor pieri, stelele vor cădea şi tot pământul se va clăti; ca să aflăm milostiv, la sfârşit, pe Dumnezeul părinţilor.

Nemitarnică va fi întrebarea, înfricoşată va fi acolo judecata, unde înaintea judecătorului nu se va tăinui nimica, unde nu va fi cu putinţă a se face făţărie cu daruri; ci fie-ţi milă de mine, Stăpâne, şi mă apără de mânia ta cea înfricoşată.

Domnul vine să judece, cine va suferi arătarea lui? Înfricoşează-te, ticăloase al meu suflete, înfricoşează-te, şi-ţi găteşte lucrurile tale spre ieşirea ta; ca să afli milostiv şi îndurat pe însuşi Dumnezeul părinţilor.

Focul cel nestins mă tulbură, şi îngrozirea cea amară a viermilor; iadul cel stricător de suflet mă sperie, şi îndeajuns de umilit nicidecum nu mă fac; ci, Doamne, Doamne! mai-nainte de sfârşit, întăreşte-mă cu frica ta.

Cad înaintea Ta şi aduc ţie, ca nişte lacrimi, graiurile mele. Greşit-am, precum nici păcătoasa n-a greşit, şi fărădelege am făcut ca altul nimenea pe pământ; ci Te îndură, Stăpâne, spre făptura Ta, şi iarăşi mă cheamă.

Întoarce-te, căieşte-te, descoperă cele ascunse, zi lui Dumnezeu, celui ce toate le ştie: Tu ştii ascunsurile mele, unule Mântuitorule; Tu însuți mă miluieşte, precum cântă David, după mare mila Ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Pe trei, ca pe unul, întru o fiinţă, şi unul în trei feţe Te laud; acestea sunt: Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh; o putere, o voie şi lucrare; un Dumnezeu întreit sfânt, o împărăţie singură stăpânitoare.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ieşit-a Dumnezeu, Cel prea frumos, din cămara pântecelui tău, ca un împărat îmbrăcat cu haină țesută de Dumnezeu, roşită în vopseaua cea de taină a prea curatului tău sânge, ceea ce nu ştii de mire, şi împărățeşte tot pământul.

Catavasie: Greşit-am, fărădelege am făcut, nu ne-am îndreptat înaintea Ta, nici am păzit, nici am făcut precum ai poruncit nouă. Ci nu ne părăsi pe noi până în sfârşit, Dumnezeul părinţilor.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Cel ce-l slăvesc Oştile cereşti ...

Cugetând la întâmpinarea înfricoşatei venirii Tale celei de a doua, Doamne, mă cutremur de certarea Ta, mă tem de mânia Ta şi strig ţie: Mântuieşte-mă de ceasul acela în veci.

Când vei judeca Tu, Dumnezeule, toate, cine din pământeni, fiind înconjuraţi de patimi, vor suferi? Că atunci focul cel nestins şi viermele cel neadormit va cuprinde în veci pe cei osândiţi.

Când vei chema toată suflarea laolaltă, ca să iei seama, Hristoase, mare frică va fi atunci, mare nevoie, deoarece numai faptele singure vor ajuta în veci.

Judecătorule a toate, Dumnezeul meu şi Doamne, fă să aud atunci glasul Tău cel dorit, să văd lumina Ta cea mare, să privesc la corturile Tale, să mă uit la slava Ta, bucurându-mă întru, toţi vecii.

Drepte judecătorule, Mântuitorule, miluieşte-mă şi mă scapă de focul şi de îngrozirea ce am să întâmpin pe dreptate la judecată; lasă-mi mai înainte de sfârşit mântuire, prin fapta bună şi prin pocăinţă.

Când vei şedea, judecătorule, ca un milostiv, şi vei arăta, Hristoase, înfricoşată slava ta, o, ce frică va fi atunci! Cuptorul arzând, şi toţi temându-se de judecata cea nesuferită.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Pe un Dumnezeu după fiinţă cinstesc, trei feţe laud după osebire; altele, iar nu de alt fel; că Dumnezeirea una este, în trei feţe: Tatăl, Fiul şi dumnezeiescul Duh.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Din luminatul pântecele tău ieşind Hristos, ca un mire din cămară, a luminat lumină mare celor din întuneric; pentru că strălucind Soarele dreptăţii, lumea a luminat, Curată.

Catavasie:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Cel ce-l slăvesc Oştile cereşti, şi de dânsul se înfricoşează Heruvimii şi Serafimii, toată suflarea şi făptura lăudaţi-L, binecuvântaţi, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Naşterea zămislirii...

Domnul vine ca pe păcătoşi să-i muncească, pe drepţi să-i mântuiască; să ne înfricoşăm şi să plângem, şi să luăm simţire de ziua aceea, întru care descoperind cele nearătate şi cele ascunse ale oamenilor, va răsplăti cele după vrednicie.

Înfricoşatu-s-a şi s-a îngrozit Moise văzându-Te din spate; dar eu ticălosul cum voi suferi văzând faţa Ta atunci, când vei veni din cer; ci să-Ţi fie milă de mine, Doamne, cu îndurare căutând spre mine.

Daniil s-a temut de ceasul întrebării, iar eu ticălosul ce voi pătimi, Doamne, venind la acea zi înfricoşată ? Ci îmi dă mai-nainte de sfârşit, cu plăcere a sluji Ţie, ca să dobândesc împărăţia Ta.

Focul se găteşte, viermele se rânduieşte; cinstea veseliei, iertarea, lumina cea neînserată, bucuria drepţilor. Deci, cine este acel fericit, ca să scape de munca celor dintâi, şi să moştenească cele de-a doua?

Să nu mă întoarcă de la faţa Ta, Doamne, mânia urgiei Tale, nici să aud glasul Tău cel de blestem trimiţându-mă în foc; ci să intru în bucuria cămării Tale celei nestricăcioase, şi eu atunci, cu sfinţii Tăi.

Mintea mi s-a rănit, trupul mi s-a trândăvit, mi se bolnăveşte duhul, cuvântul a slăbit, viaţa mi s-a omorât, sfârşitul este lângă uşi. Pentru aceasta, ticălosul meu suflet, ce vei face când va veni Judecătorul să cerce ale Tale ?

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Treimii

Unule, Născătorule al unuia, Părinte al Fiului celui unul născut, şi unule Fiule al unuia, lumină şi strălucirea luminii, şi unule Duhule Sfinte, numai al unuia Dumne-

zeu, care eşti cu adevărat Domn al Domnului; o Treime, Unime Sfântă, mântuieşte-mă pe mine, cel ce grăiesc de Dumnezeirea Ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Minunea naşterii tale mă uimeşte, ceea ce eşti cu totul fără prihană; spune cum ai zămislit fără sămânţă pe Cel necuprins? Cum ai rămas Fecioară, născând ca o Maică? Acest lucru peste fire, cu credinţa primindu-l, închină-te Celui născut, căci câte le voieşte le şi poate.

Catavasie: Naşterea zămislirii celei fără sămânţă este netălmăcită, rodul Maicii celei fără de bărbat este nestricat, că naşterea lui Dumnezeu înnoieşte firile. Pentru aceasta, pe Tine, toate neamurile, ca pe o Maică mireasă a lui Dumnezeu, cu dreaptă credinţă te slăvim.

Luminânda

A învierii din Octoih; apoi a Triodului, după **Podobia:** Cu ucenicii să ne suim în muntele Galileei, prin credinţă să vedem pe Hristos zicând: Că a luat putere a celor de sus şi a celor de jos; să ne învăţăm cum învaţă, a boteza toate neamurile în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh şi a petrece cu tăinuitorii, precum S-a făgăduit până în sfârşitul veacului.

La ziua cea înfricoşată a judecăţii şi a slavei Tale celei negrăite gândind, mă îngrozesc cu totul, Doamne, şi tremurând strig cu frică: Când vei veni, Hristoase Dumnezeule, cu slavă pe pământ, ca să judeci toate câte sunt, atunci să mă izbăveşti de toată munca pe mine ticălosul, învrednicindu-mă a sta de-a dreapta Ta, Stăpâne.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Podobie: Femei auziţi...

Iată vine ziua Domnului Atotstăpânitorului, şi cine va suferi frica venirii lui? Căci cuptorul arzător şi ziua mâniei este, întru care Judecătorul va şedea, dând fiecăruia după vrednicia faptelor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

La ceasul întrebării şi al venirii celei înfricoşate a Stăpânului celui iubitor de oameni, gândind, cu totul mă cutremur şi, întristându-mă, strig către Tine, prea drepte Judecătorul meu şi Unule mult îndurate: Primeşte-mă pe mine cel ce mă pocăiesc, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu.

La Laude

Stihiri: din Octoih 4 ale învierii și una a lui Anatolie; și ale Triodului aceste 4 Idiomele, glasul al 6-lea:

Gândesc la ziua aceea şi la ceasul, când avem să stăm toţi goi, ca nişte osândiţi, înaintea nemitarnicului Judecător; că atunci trâmbiţa va suna tare, şi temeliile pământului se vor clăti, şi morţii din mormânturi vor învia, şi toţi de o vârstă se vor face; şi cele ascunse ale tuturor vor sta de faţă înaintea ta. Şi vor plânge şi se vor tângui şi în focul cel mai dinafară vor merge cei ce nici odinioară nu s-au pocăit; iar ceata drepţilor va intra în bucurie şi în veselie, în cămara cerească.

Stih: Mărturisi-mă-voi ție, Doamne, cu toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

O! ce ceas va fi atunci, şi ce zi înfricoşată, când va şedea Judecătorul pe scaunul cel înfricoşat! Cărţile se vor deschide, şi faptele se vor vădi, şi cele ascunse ale întunericului se vor arăta; îngerii vor alerga împrejur, adunând toate neamurile. Veniţi de auziţi împăraţi şi domni, robi şi cei slobozi, păcătoşii şi drepţii, bogaţii şi cei săraci, că vine Judecătorul, Cel ce va să judece toată lumea. Şi cine va putea sta înaintea feţei lui, când îngerii vor sta vădind lucrurile, cugetele, şi gândurile cele din noapte şi cele din zi? O, ce ceas va fi atunci! Ci mai-nainte de ce va sosi sfârşitul, sârguieşte-te suflete, strigând: Dumnezeule, întoarce-mă şi mă mântuieşte ca un îndurat.

Glasul al 8-lea:

Stih: Veseli-mă-voi şi mă voi bucura întru tine, cânta-voi numele tău, înalte.

Daniil proorocul, bărbatul doririlor fiind, dacă a văzut puterea lui Dumnezeu, aşa a strigat: Judecătorul a şezut şi cărţile s-au deschis. Vezi, suflete al meu, de posteşti, nu defăima pe vecinul tău. Fereşte-te de bucate, dar nu osândi pe fratele tău; ca nu cumva trimiţându-te în foc, să te topeşti ca ceara; ci fără împiedicare să te ducă Hristos întru împărăţia Sa.

Glasul 1:

Stih: Scoală-te, Doamne, Dumnezeul meu înalță-se mâna ta, nu uita pe săracii tăi până la sfârşit.

Să ne curățim mai-nainte pe noi, fraţilor, cu împărăteasa bunătăţilor; că iată a venit, aducându-ne nouă bogăţie nepieritoare; potoleşte umflarea poftelor şi împacă cu Stăpânul pe cei ce au greşit. Pentru aceasta cu veselie să o primim pe dânsa, strigând lui Hristos Dumnezeu: Cela ce ai înviat din morţi, păzeşte-ne neosândiţi pe noi, cei ce Te slăvim pe Tine, cela ce însuţi eşti fără de păcat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *tot acesta.* ***Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)***

Prea binecuvântată eşti...

Doxologia mare, Ecteniile şi Apolisul.

Apoi obişnuita Litie, în pridvor la care cântăm: Slavă..., Şi acum..., Stihira Evangheliei de la Utrenie. Apoi se citește învăţătura cuviosului Teodor Studitul, şi celelalte după obicei.

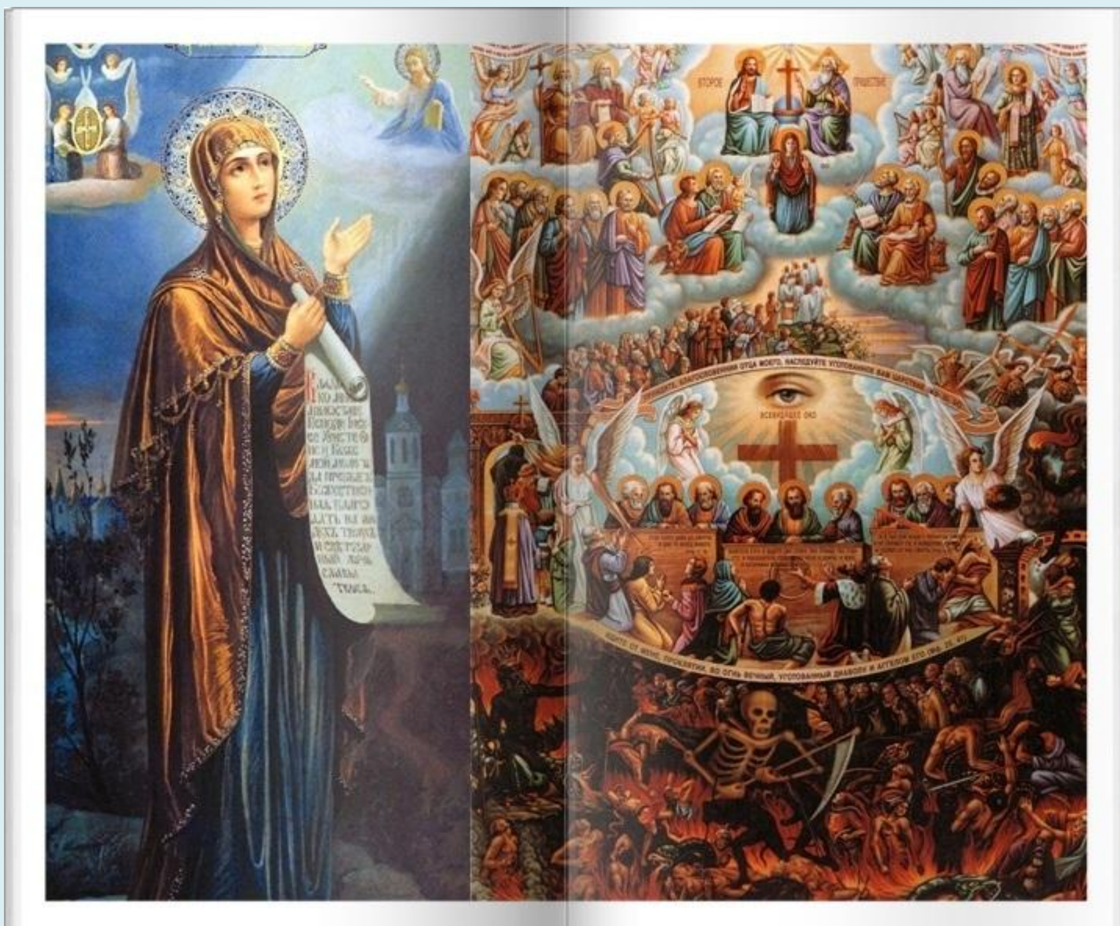
Ceasul 1 şi Apolisul deplin.

La Liturghie

Fericirile din Octoih pe 6 şi din Canonul Triodului, Cântarea a 6-a, pe 4 Apostolul Către Corinteni; Evanghelia de la Matei. Chinonicul: Lăudați pe Domnul din ceruri... Altul: Bucuraţi-vă drepţi întru Domnul...

(Extras din Triod)

Acatistul Maicii Domnului - Apărătoarea noastră în ziua înfricoșătoare a Judecății de apoi

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condacele şi Icoasele

Condacul 1

Apărătoare Doamnă, de Dumnezeu aleasă, ajutătoare grabnică pentru toată lumea în ziua Judecății, a celor ce cu dragoste te laudă pe tine, ca pe Împărăteasa cerului și a pământului, caută din a ta înălțime și nu ne lăsa pe noi în ziua cea grozavă a Judecății de apoi. Căci tu, binecuvântată Maică a lui Dumnezeu, pururi te rogi Fiului tău și Dumnezeului nostru să ne miluiască pe noi. Drept aceea, te rugăm, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, să ierți păcatele noastre și să ne îndrepți pe calea pocăinței, pe noi cei ce cu lacrimi ne rugăm ție, strigând: ***Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!***

Icos 1

Arhanghelii și îngerii, heruvimii și toate puterile cerești, văzându-te pe tine, o, Preasfântă Maică a lui Dumnezeu, în ziua Judecății, se roagă Domnului Dumnezeu să se milostivească spre noi pentru a ta mare milosârdie și dragoste, pe care le ai pentru tot neamul omenesc. Drept aceea, cu mulțumire strigăm unele ca acestea:
Bucură-te, Atotmilostivă, ceea ce cu mare bunătate pe noi ne miluiești;
Bucură-te, Ceea ce ești mai slăvită decât oștirile cerești;
Bucură-te, candelă ce arzi necontenit înaintea Sfintei Treimi;

Bucură-te, Maica Împăratului Ceresc, care în Cer împărățești;
Bucură-te, lumină dumnezeiască, ceea ce tot pământul și toată făptura luminezi;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condacul 2

Stând noi cu frică și cu cutremur la Judecata Domnului și văzând-o pe Maica mult milostivă, cum se roagă Fiului ei și Dumnezeului nostru să ne ierte, o rugăm să ne miluiască și pe noi, cei care în fărădelegi fiind afundați, nu ne-am îngrijit de sufletele noastre. Drept aceea, Maica Domnului ne învață a striga cu umilință către Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 2

Înțelegerea cea neînțeleasă de mintea omenească este de necuprins asupra dreptei Judecăți a Domnului, de aceea noi, neștiind ce să răspundem pentru toate câte am greșit înaintea Dreptului Judecător, te rugăm pe tine, Împărăteasa Cerului și Maica Judecătorului nostru, să ne ajuți în vremea aceea, care va să fie după cuvântul Domnului. Căci se va arăta ca fulgerul în miezul nopții și ne va găsi pe noi scufundați în somnul cel greu al păcatului, neauzind cuvântul Sfintei Scripturi care zice: Iată Mirele vine în miezul nopții și fericită va fi sluga pe care o va afla priveghind. Însă duhul mândriei a biruit toată lumea pământească cea căzută în destrăbălare, în desfătări și în toate fărădelegile. Dar tu milostivește-te spre noi, Împărăteasca Cerului și cheamă-i la pocăință pe cei ce-ți strigă unele ca acestea:
Bucură-te, Împărăteasă, ceea ce ne scoți pe noi din bezna păcatelor;
Bucură-te, mijlocitoarea noastră către Domnul Dumnezeu în ziua Judecății;
Bucură-te, locaș ceresc al Dumnezeului Celui Preaînalt;
Bucură-te, Ceea ce strălucești, înălțându-te ca un munte până la ceruri;
Bucură-te, Maica Mântuitorului nostru;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condacul 3

Cu puterea Celui de Sus se apropie Judecata de apoi, căci lumea pământească, zăcând în marea necredință, cu multe răutăți a mâniat pe Atotbunul Dumnezeu. Pentru aceasta se scurtează zilele și ne apropiem de sfârșit, când Împăratul Ceresc își va abate mânia Sa asupra pământului, ca să curățe toată întinăciunea și să așeze o viață veșnică și fericită, pe care drepții lui Dumnezeu o vor moșteni împreună cu Maica Domnului, cântând neîncetat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 3

Având Preasfânta Maică a lui Dumnezeu mare milă pentru toată lumea, așa zicea: „Oameni ai pământului, oare voi nu vedeți și nu auziți cele de Domnul grăite, că în zilele cele din urmă cine are să stăpânească lumea, fără decât potrivnicul lui Dumnezeu și al poruncilor Lui?” De aceea Dumnezeu a zis că va scurta zilele pentru cei aleși, ca împreună cu ei să facă o lume nouă și un pământ nou întru slava lui Dumnezeu. Iar tu, Preasfântă Doamnă de Dumnezeu Născătoare, izbăvește-ne pe noi de viclenia lumii acesteia, ca să-ți strigăm unele ca acestea:
Bucură-te, zi a biruinței pentru toți credincioșii;
Bucură-te, Stăpână, că de tine se bucură toată făptura;
Bucură-te, grabnică apărătoare și ajutătoare a tuturor creștinilor;
Bucură-te, acoperământ dumnezeiesc, care acoperi tot pământul;
Bucură-te, bucuria tuturor drepților;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condacul 4
Viforul de gânduri îndoielnice având, lumea pământească nu cugetă la cele ce o așteaptă în ziua înfricoșatei Judecăți a Domnului și la muncile cele veșnice pregătite diavolului și la toți slujitorii lui, care au căzut din slava lui Dumnezeu. Iar noi, păcătoșii ne rugăm ție, Preasfântă Împărăteasă a Cerului și Stăpâna noastră, să ne îndrepți la pocăință pe noi cei ce cu dragoste Îi strigăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 4
Nevrând să asculte Cuvântul Domnului, oamenii de pe pământ, secătuiți duhovnicește, Îl supără pe Ziditorul și Dumnezeul lor. Dar degrabă îl vor vedea cu slavă dumnezeiască, venind ca un fulger pe norii cerului, ca să judece toate noroadele pământului, și atunci se vor descoperi toate faptele cele ticăloase ale fiecăruia, cu care au întinat pământul. Atunci oamenii vor plânge și vor suspina, văzând slava lui Dumnezeu. Dar va fi prea târziu pentru cei nepocăiți, căci toți vor tremura ca frunza în vreme de furtună, văzând răsplata lor cea amară. Iar noi, păcătoșii, strigăm către Maica precista unele ca acestea:
Bucură-te, Maică, ceea ce ne izbăvești pe noi de văpaia muncilor celor veșnice;
Bucură-te, bucuria noastră și nu-ți întoarce fața ta de la noi în ziua Judecății de apoi;
Bucură-te, mir sfințit și bine mirositor, care miruiești sufletele noastre;
Bucură-te, Ceea ce ești calea cea strălucită cu pietre scumpe, pentru cei care merg în Împărăția Cerurilor;
Bucură-te, că multe minuni arăți acum pe pământ, adeverind că Judecata se apropie cu grăbire;

Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condacul 5

Văzând Preasfânta Fecioară că va pierde Dumnezeu toată lumea cea înrăutățită şi va pedepsi pământul, și-l va umple cu trupurile morților, cu lacrimi suspinând, a zis: „Dar cine va face voia Ta, Doamne”? Căci atunci lume puțină va rămânea pe pământ, după cuvântul proorocului Iezechia. Și aceia vor avea viață veșnică, căci Tu ai zis, Doamne, că nu vei schimba cuvântul Tău până ce nu-i vei găsi pe cei credincioși, ca pe o mireasă spre întâmpinarea Mirelui, că Tu singur ești Dumne-zeu Atotputernic, și grabnic vei arăta slava Ta celor ce pururi cu umilință Îți strigă: ***Aliluia!***

Icosul 5

Văzând Împărăteasa Cerului, Stăpâna a toată făptura, trufia şi toată deşertăciunea pământească, ne previne că lumea singură porneşte mânia lui Dumnezeu, asupra ei pentru neascultarea poruncilor. De aceea, Domnul cu mare urgie va arde tot pământul. Dar tu, Maică milostivă, păzeşte-ne pe noi, cei care slăvim Atotputernicia Fiului tău şi aşteptăm ajutorul tău de Maică, în ziua cea înfricoşătoare a Judecăţii de Apoi, şi care-ți strigăm ție unele ca acestea:

Bucură-te, trâmbiţă cerească, ceea ce versuieşti mântuirea sufletelor noastre;
Bucură-te, chimval bine răsunător, care vesteşti Judecata lui Dumnezeu;
Bucură-te, zid întărit, care înconjori tot pământul;
Bucură-te, Ceea ce eşti armă nebiruită asupra vrăjmaşului;
Bucură-te, corabie cerească, ceea ce ne izbăveşti din valurile mării lumeşti;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condac 6

O, Maică multilostivă, oare cu cine te vom asemăna, că nu este nimeni pe pământ, nici în cer mai slăvit decât tine. Arhanghelii cu îngerii, serafimii cu heruvimii şi toate puterile cereşti se închină ție, Maică pururea fecioară, ceea ce stai necontenit înaintea Sfintei Treimi, rugându-te pentru tot neamul omenesc. Iară noi, păcătoşii şi nevrednicii robii tăi, strigăm ție şi lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 6

Milostivirea ta cea de Maică în toată lumea o reverşi cu dărnicie, dar te întristezi amarnic, văzând pierzania neamului omenesc, care degrab va fi judecat de Fiul Tău, Domnul Iisus Hristos, pentru că toţi s-au lepădat de crucea Domnului cea de viaţă făcătoare, şi în locul crucii sunt gata să primească pecetea lui antichrist. Şi

atunci Mântuitorul întru mânia Sa le va zice păcătoşilor: “Duceţi-vă de la mine, blestemaţilor, în focul cel nestins, care este pregătit diavolului şi îngerilor lui.” Dar tu, Maică milosârdnică, milostiveşte-te spre noi, cei care ne rugăm ție astfel:
Bucură-te, Maică Preasfântă, ceea ce ne ajuţi să ducem crucea Fiului tău;
Bucură-te, Stăpână a toată lumea, ceea ce ne povăţuieşti cum să scăpăm de pecetea antihristului;
Bucură-te, cetate dumnezeiască, ceea ce alungi duhurile cele necurate;
Bucură-te, pomul vieţii, care umbreşti tot pământul;
Bucură-te, izvorul milei, care îi adapi pe cei însetaţi de viaţă;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condac 7

Vrând să ne izbăveşti pe noi de răutăţile şi de înşelăciunile lui antihrist, mai înainte de Judecata Domnului, tu, Maică milostivă, pentru mântuirea neamului omenesc de multe ori te-ai arătat, mărturisind despre ziua Judecăţii înfricoşătoare a lui Hristos, chemându-i pe toţi la pocăinţă, ca să nu cădem în muncile cele veşnice ale iadului, de care izbăveşte-ne pe noi toţi cei ce-ți strigăm ție şi lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 7

Arătatu-s-a Maica lui Dumnezeu neamului omenesc şi a zis: „Lumea pământească nu este veşnică, ci repede se sfârşeşte, şi va fi o lume nouă, în care vor împărăţi numai drepţii lui Dumnezeu”. Deci, învredniceşte-ne şi pe noi, Maică Sfântă, de bunătăţile cereşti cele veşnice, ca să-ți aducem ție laudele acestea:
Bucură-te, cerească privighetoare, care cânţi cu versuri dumnezeieşti, trezindu-ne din somnul păcatului;
Bucură-te, lumină, ceea, ce liberezi sufletele noaste din patimile cele rele;
Bucură-te, foc dumnezeiesc, care fărădelegile noastre le pârjoleşti;
Bucură-te, măslin înfrunzit, care pe cei credincioşi de arşiţa păcatelor îi fereşti;
Bucură-te, auroră a dimineţii, ceea ce la calea adevăratei pocăinţe ne povăţuieşti;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condac 8

Străini şi nemernici fiind noi pe pământ şi în mare tulburare aflându-ne, nu simţim apropierea sfârşitului, ci ne amăgim unul pe altul, că nu vor fi chiar adevărate toate prorociile asupra vremurilor din urmă. Drept aceea, o, prea milostivă Maică, rugămu-ne să ne luminezi a noastră minte, ca să cunoaştem în ce vreme ne găsim, şi să ne păzeşti de moarte năprasnică şi de toate primejdiile, ca să-I cântăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 8
În mare rătăcire ajuns-au toate noroadele, şi cine poate să ne înveţe cum să ne îndreptăm viaţa pe pământ şi să ne izbăvim de munca cea veşnică, fără numai tu, Născătoare de Dumnezeu. Vreme puţină a rămas pentru îndreptarea noastră, însă departe suntem de pocăinţă. Iar zilele până la Judecata de apoi sunt numărate, căci îngerul Apocalipsei a prevestit că de la venirea lui antihrist şi până la sfârşitul lumii vor rămâne 1260 de zile. Dar pentru aleşii lui Dumnezeu se vor scurta zilele acelea şi cu bucurie vor striga Maicii Domnului unele ca acestea:
Bucură-te, mare apărătoare pentru noi înaintea lui Dumnezeu;
Bucură-te, grabnică ajutătoare a mântuirii noastre;
Bucură-te, izbăvirea noastră în acele zile de mare necaz;
Bucură-te, Ceea ce pururea plângi pentru noi înaintea Fiului tău celui iubit;
Bucură-te, Ceea ce viforul ispitelor îl risipeşti;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condac 9
Toată lumea pământească vede că zilele trec şi Judecata se apropie, iar noi ne depărtăm de Dumnezeu tot mai mult, şi nici chemarea Domnului nu ne poate opri. Şi iată că iadul şi-a deschis larg gura lui, ca să-i înghită pe cei păcătoşi. Noi însă, nădăjduind în ajutorul tău de Maică, ție şi lui Dumnezeu îi strigăm: ***Aliluia!***

Icos 9
Ritorii cei mult-grăitori nu înţeleg ajutorul Maicii Domnului şi a tuturor sfinţilor pentru noi, prin care ne izbăvim de pierzanie şi de chinurile cele veşnice. Drept aceea, dăruieşte-ne nouă înţelepciune, o Preasfântă Maică, ca să-ţi cântăm ție unele ca acestea:
Bucură-te, lumină cerească, ceea ce luminezi tot pământul şi-l curăţi pe el de toată necurăţia demonicească;
Bucură-te, floare cu bun miros, ceea ce umpli tot pământul de mireasmă duhovnicească,
Bucură-te, scară cerească, ceea ce îi duci la cer pe cei credincioşi;
Bucură-te, turn înalt de la pământ până la prestolul lui Dumnezeu;
Bucură-te, năstrapă de aur, primitoare de mană cerească;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condac 10
Vrând să ne mântuieşti pe noi, oare cu ce cuvinte ne vom ruga ție, Împărăteasa Cerului, că tu singură vezi, o Maică Sfântă, câte boli şi molime groaznice, câte ne-

nenorociri şi ce pedepse năprasnice se abat asupra noastră, căci iubirea lui Dumnezeu pentru neamul omenesc s-a întors spre urgie şi se aude cuvântul lui Dumnezeu cel de temut: „Pedepsi-voi pământul şi-l voi umple cu trupurile morţilor." Văzând deci că vremurile acelea s-au apropiat şi nu suntem pregătiţi, pentru aceea ne rugăm Maicii preciste să întoarcă mânia lui Dumnezeu de la noi şi să ne dăruiască vreme de pocăinţă, ca să-I strigăm lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 10

Zid nebiruit eşti, Preasfântă Fecioară, pentru cei credincioşi, că mare întuneric a cuprins tot universul, învăluindu-l cu răutatea iadului, şi lumina lui Hristos Dumnezeul nostru se va stinge din pricina răutăţilor lumii care găteşte arme ne mai auzite din veac spre pierzania neamului omenesc. Pentru aceea, cu îngăduinţa lui Dumnezeu, se vor sminti toţi pământenii şi se vor răscula noroadele pământului unul împotriva altuia, dar tu, o prea milostivă Maică, milostiveşte-te spre noi şi primeşte plângerea cea cu umilinţă a celor ce-ți strigă unele ca acestea:
Bucură-te, că prin tine, Stăpână, a venit mântuirea lumii;
Bucură-te, că prin tine Domnul se milostiveşte spre noi;
Bucură-te, moştenire cerească a celor săraci cu duhul;
Bucură-te, mântuire a celor însetaţi de dreptate;
Bucură-te, porumbiţă, ceea ce într-aripezi sufletele noastre;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condacul 11

Împărate Ceresc, cu ce trâmbiță vei trâmbița oare, ca să trezești toate noroadele pământului din somnul cel greu al păcatelor? Tu, însă, Împărăteasa noastră, cămară cerească, trâmbițează la toate noroadele pământului cu sunet puternic, ca să se cutremure tot pământul până-n adâncul iadului și să se înfunde trâmbița cântărilor celor lumești și a tuturor desfătărilor în preajma Judecății Domnului cea înfricoșătoare, când fiecare își va primi plată după faptele lui, iar cei drepți se vor bucura, cântându-I lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 11

Făclie luminoasă ești, Preasfântă Fecioară, luminând pe toți cei aflați în vâltoarea păcatelor și ajutându-i să se întoarcă la pocăință, căci gura Domnului strigă: „Veniți toți cei trudiți și împovărați întru odihna cea veșnică". Fericiți cei ce vor scăpa de sminteli și de amăgirile lui antihrist, căci aceia vor moșteni viața de veci. Deci tu, Maică Sfântă, ajută-ne și nouă să ne izbăvim de toate vicleșugurile potrivnicului și să strigăm către tine:
Bucură-te, dumnezeiască rază, care ai răsărit din Soarele dreptății;

Bucură-te, smirnă bine mirositoare, care înmiresmezi sufletele celor credincioși;
Bucură-te, mărgăritar de mult preț, că prin tine dobândim fericirea Raiului;
Bucură-te, cerească mană, care hrănești toată făptura;
Bucură-te, sfeșnic purtător de lumină, care luminezi calea adevărului;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condacul 12
Harul lui Dumnezeu umbrește bunătățile cele pământești, căci Dumnezeu îndelung așteaptă pocăința noastră și ne arată mila Lui, ca să-L cunoaștem, că El este Tatăl nostru Ceresc; dar înțelepții veacului acestuia se silesc să dovedească precum că nu este nici un Dumnezeu și toate bunătățile vin de la pământ. Dar tu, Stăpână prea bună, milostivește-te spre noi și ne ajută, ca să scăpăm de înșelăciune și să nu cădem până-n sfârșit, ci să cântăm cu dragoste ție și lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 12
Te slăvim și te cântăm pe tine, Maică Sfântă, ceea ce stai înaintea prestolului lui Dumnezeu, a Fiului tău și Domnului nostru Iisus Hristos, înconjurată de puterile cerești și pe pământ slăvită de neamul omenesc. Deci, dintru înălțimea cerescului tău locaș, caută spre noi păcătoșii, cei ce nădăjduim spre tine și primește rugăciunile noastre, ale celor ce ne rugăm ție așa:
Bucură-te, Ceea ce luminezi mintea și inimile noastre ca un astru ceresc;
Bucură-te, Maică și Fecioară de Dumnezeu aleasă spre mântuirea neamului omenesc;
Bucură-te, Maică prea milostivă, a cărei milostivire se revarsă peste noi, păcătoșii;
Bucură-te, Ceea ce te rogi Judecătorului celui drept pentru noi;
Bucură-te, păstrătoare a Credinței pravoslavnice;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condacul 13 (de trei ori)
O, Maică prea lăudată, ceea ce stai înaintea prestolului Împăratului Ceresc al slavei și cauți spre noi, cei împovărați de păcate, acoperă-ne pe noi în ziua cea înfricoșătoare a Judecății Domnului, și izbăvește-ne de veșnicele chinuri, ca să putem cânta cântarea de biruință: ***Aliluia!***

Se zice iarăși:

Icos 1

Arhanghelii și îngerii, heruvimii și toate puterile cerești, văzându-te pe tine, o, Preasfântă Maică a lui Dumnezeu, în ziua Judecății, se roagă Domnului Dumnezeu să se milostivească spre noi pentru a ta mare milosârdie și dragoste, pe care le ai pentru tot neamul omenesc. Drept aceea, cu mulțumire strigăm unele ca acestea:
Bucură-te, Atotmilostivă, ceea ce cu mare bunătate pe noi ne miluiești;
Bucură-te, Ceea ce ești mai slăvită decât oștirile cerești;
Bucură-te, candelă ce arzi necontenit înaintea Sfintei Treimi;
Bucură-te, Maica Împăratului Ceresc, care în Cer împărățești;
Bucură-te, lumină dumnezeiască, ceea ce tot pământul și toată făptura luminezi;
Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumnezeu!

Condacul 1
Apărătoare Doamnă, de Dumnezeu aleasă, ajutătoare grabnică pentru toată lumea în ziua Judecății, a celor ce cu dragoste te laudă pe tine, ca pe Împărăteasa cerului și a pământului, caută din a ta înălțime și nu ne lăsa pe noi în ziua cea grozavă a Judecății de apoi. Căci tu, binecuvântată Maică a lui Dumnezeu, pururi te rogi Fiului tău și Dumnezeului nostru să ne miluiască pe noi. Drept aceea, te rugăm, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, să ierți păcatele noastre și să ne îndrepți pe calea pocăinței, pe noi cei ce cu lacrimi ne rugăm ție, strigând: ***Bucură-te, Apărătoarea noastră osârdnică în ziua înfricoșătoare a Judecății lui Dumne-zeu!***

Apoi această

Rugăciune

O, Preasfântă Stăpână de Dumnezeu Născătoare, Împărăteasa cerului și a pământului, milostivește-te spre noi, păcătoșii robii tăi, și spre tot neamul omenesc, și ne curățește de toată răutatea și de nălucirile lui antihrist, ca să putem ieși cu candela aprinsă întru întâmpinarea Mirelui și dreptului Judecător, când va veni pe norii cerului înconjurat de Sfinții îngeri.

Fericit suflet va fi acela care va păzi dreapta Credință și va scăpa de meșteșugurile lui antihrist în zilele acelea. Căci atunci cu puterea lui Dumnezeu se va cutremura tot pământul și toți pământenii vor vedea mânia Lui venind asupra lor. Amar vor plânge și se vor tângui toate noroadele, când vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, poruncindu-le îngerilor să deschidă cărțile, ca fiecare să-și vadă faptele sale. Și atunci se vor despărți drepții de-a dreapta și păcătoșii de-a stânga. Și va zice Dreptul Judecător către cei drepți: „Veniți, binecuvântații Tatălui Meu, de moșteniți Împărăția Cerească, gătită vouă de la începutul lumii”. Iar celor păcătoși le va zi-

ce: „Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolilor și la toți slujitorii lui”.

Drepții, văzând frumusețea cea nespusă, se vor bucura cu bucurie mare, iar păcătoșii, văzând muncile cele veșnice și amare, vor plânge și vor suspina pentru viața lor petrecută în păcate și fără Dumnezeu, Cel slăvit în Tatăl și în Fiul și în Duhul Sfânt. Amin!

Plângere

Plâng și mă tânjesc când mă gândesc la moarte! Vai mie, înnegritule suflete! Până când nu te mai oprești de la răutăți? De ce nu-ți aduci aminte de ceasul cumplit al morții? De ce nu te cutremuri de înfricoșătoarea Judecată a lui Hristos?

„Mi-am adus aminte de ceasul acela, iubiților, se tânguia Sfântul Efrem Sirul, și m-am cutremurat; m-am gândit la acel grozav județ și m-am înfricoșat; m-am dus cu mintea la veselia Raiului și am oftat; m-a cuprins plânsul și am plâns până n-a mai rămas în mine putere de plângere…

Juru-Te cu îndurările Tale, Iubitorule de oameni, Bunule, să nu mă pui de-a stânga cu caprele ce te-au amărât. Nu-mi grăi: Nu te știu! Ci, după îndurările Tale, dăruiește-mi lacrimi neîncetate, dă-mi frângere de inimă și umilință și o curăță spre a se face biserică cu prea sfântul Tău har. Că, deși sunt păcătos și nevrednic, nu contenesc a bate la ușa milostivirii Tale!”

Tropar, glas 1: Când va ședea Judecătorul pe scaunul Său și îngerii vor sta de față; când trâmbița va răsuna și văpaia va arde, ce vei face, suflete al meu, ducându-te la judecată, căci atunci răutățile tale vor sta de față și greșelile tale cele ascunse se vor vădi. Drept aceea, mai înainte de sfârșit, strigă Judecătorului: Dumnezeule, milostivește-Te spre mine și mă miluiește!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Toți să priveghem și să întâmpinăm pe Hristos cu mulțime de untdelemn și cu candele aprinse, ca să ne învrednicim a fi înăuntrul cămării Mirelui. Că cel ce va rămâne afară, în deșert va striga către Dumnezeu: miluiește-mă!

(Acest acatist a fost compus la mănăstirea noul Neamț a Sfântului Paisie Velicicovski.)

Altă rugăciune din rânduiala liturgică a Duminicii Înfricoşătoarei Judecăţi

Detaliu din Înfricoşătoarea Judecată, zugrăvită pe partea din spate a icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului - aflată la Mănăstirea Dintr-un lemn

Când va fi să vii să faci Judecată dreaptă, Prea-dreptule Judecător, şezând pe scaunul slavei Tale, râu de foc înfricoşând, va trage înaintea divanului Tău pe toţi, stând înaintea Ta puterile cereşti, şi oamenii cu frică vor fi judecaţi, fiecare precum a lucrat; atunci, să-Ţi fie milă de noi, şi să ne învredniceşti, Hristoase, de partea celor mântuiţi, ca un Îndurat.

Cărţile se vor deschide şi se vor arăta faptele oamenilor, înaintea divanului Tău celui de neîndurat; şi va răsuna toată valea plângerii cu groaznică scrâşnire, văzând pe toţi cei ce au păcătuit trimişi în chinurile cele veşnice, cu dreaptă judecata Ta, şi fără de folos plângând, Îndurate. Pentru aceasta Te rugăm pe Tine, Bunule, să-Ţi fie milă de noi, cei ce Te lăudăm, Unule, mult-Milostive.

Trâmbiţele vor suna, şi mormintele se vor deşerta, şi se va scula toată firea omenească, cutremurându-se; cei ce au făcut bine, cu bucurie se vor bucura, aşteptând să ia plată; iar cei ce au păcătuit, vor tremura cumplit văitându-se, fiind trimişi la chinuri şi de cei aleşi despărţindu-se. Doamne al slavei, milostiveşte-te spre noi, ca un Bun, şi ne învredniceşte pe noi de partea celor ce Te-au iubit pe Tine.

Plâng şi mă tânguiesc, când îmi vine în simţire focul cel veşnic, întunericul cel mai din afară şi tartarul, viermele cel cumplit şi scrâşnirea dinţilor cea neîncetată, şi durerea ce va să fie celor ce au greşit peste măsură, şi pe Tine, Cel preabun, cu vicleană voie Te-au mâniat, dintre care unul şi cel dintâi sunt eu, ticălosul. Ci, Judecătorule, ca un îndurat, mântuieşte-mă cu mila Ta.

Când se vor aşeza scaunele şi se vor deschide cărţile şi Dumnezeu va şedea la Judecată, o, ce frică va fi atunci! Îngerii stând înainte cu frică şi râul de foc curgând; ce vom face atunci, noi, oamenii cei vinovaţi de multe păcate? Şi când îl vom auzi chemând pe cei binecuvântaţi ai Tatălui întru Împărăţie, iar pe cei păcătoşi trimiţându-i la chinuri, cine va suferi acea înfricoşătoare hotărâre? Ci Unule, Iubitorule de oameni, Mântuitorule, Împărate al veacurilor, mai înainte până ce va sosi sfârşitul, prin pocăinţă, întorcându-mă, miluieşte-mă.

Cunoscând poruncile Domnului, aşa să vieţuim: pe cei flămânzi să-i hrănim, pe cei însetaţi să-i adăpăm, pe cei goi să-i îmbrăcăm, pe străini să-i aducem în casă, pe bolnavi şi pe cei din temniţă să-i căutăm; ca să zică şi către noi Cel ce va să judece tot pământul: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, de moşteniţi Împărăţia ce s-a gătit vouă.

Vai mie, înnegritule suflete! Până când de la răutăţi nu te mai curmezi? Până când zaci în lene? De ce nu-ţi aduci aminte de înfricoşătorul ceas al morţii? De ce nu te cutremuri cu totul de Înfricoşătoarea Judecată a Mântuitorului? Oare, ce vrei să răspunzi, sau cum vrei să dai seamă? Lucrurile tale stau de faţă, spre mustrarea ta, faptele te vădesc, pârându-te. Deci, o, suflete! Vremea a sosit, aleargă, apucă înainte şi cu credinţă strigă: Greşit-am, Doamne, greşit-am Ţie; dar ştiu, Iubitorule de oameni, bunătatea Ta; Păstorule cel bun, nu mă despărţi pe mine de la starea cea de-a dreapta Ta, pentru mare mila Ta.

La ziua cea înfricoşătoare a Judecăţii şi a slavei Tale celei negrăite gândind, mă îngrozesc cu totul, Doamne, şi tremurând, strig cu frică: Când vei veni, Hristoase Dumnezeule, cu slavă pe pământ, ca să judeci toate câte sunt, atunci să mă izbăveşti de toată pedeapsa pe mine, ticălosul, învrednicindu-mă a sta de-a dreapta Ta.

Iată vine ziua Domnului Atotstăpânitorului, şi cine va suferi frica Venirii Lui? Căci cuptorul arzător şi ziua mâniei este, întru care Judecătorul va şedea, dând fiecăruia după vrednicia faptelor.

La ceasul cercetării şi al Venirii celei înfricoşătoare a Stăpânului Celui iubitor de oameni gândind, cu totul mă cutremur şi, întristându-mă, strig către Tine, prea

drepte Judecătorul meu şi Unule, mult-îndurate: Primeşte-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu.

Gândesc la ziua aceea şi la ceasul când avem să stăm toţi goi ca nişte osândiţi, înaintea nemitarnicului Judecător; că atunci trâmbiţa va suna tare, şi temeliile pământului se vor clătina, şi morţii din morminte vor învia, şi toţi de o vârstă se vor face; şi cele ascunse ale tuturor vor sta de faţă înaintea Ta. Şi vor plânge, şi se vor tângui, şi în focul cel mai din afară vor merge cei ce nici odinioară nu s-au pocăit; iar ceata drepţilor va intra, în bucurie şi în veselie, în cămara cerească.

Daniil proorocul, bărbatul doririlor fiind, dacă a văzut puterea lui Dumnezeu, aşa a strigat: Judecătorul a şezut şi cărţile s-au deschis. Vezi, suflete al meu, de posteşti, nu defăima pe vecinul tău. Fereşte-te de bucate, dar nu osândi pe fratele tău; ca nu cumva fiind trimis în foc, să te topeşti ca ceara; ci fără împiedicare să te ducă Hristos întru împărăţia Sa.

O, ce ceas va fi atunci, şi ce zi înfricoşătoare, când va şedea Judecătorul pe scaunul cel înfricoşător! Cărţile se vor deschide, şi faptele se vor vădi, şi cele ascunse ale întunericului se vor arăta; îngerii vor alerga împrejur, adunând toate neamurile. Veniţi de auziţi, împăraţi şi domni, cei robiţi şi cei liberi, păcătoşii şi drepţii, bogaţii şi cei săraci, că vine Judecătorul, Cel ce va să judece toată lumea. Şi cine va putea sta înaintea feţei Lui, când îngerii vor sta vădind lucrurile, cugetele şi gândurile cele din noapte şi cele din zi? O, ce ceas va fi atunci! Ci mai înainte de sosirea sfârşitului, sârguieşte-te, suflete, strigând: Dumnezeule, întoarce-mă şi mă mântuieşte ca un Îndurat. Amin.

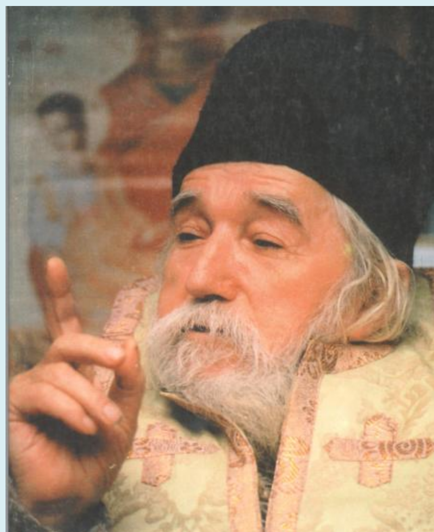
Rugăciunea de pocăinţă a unui tâlhar aflat pe patul de moarte

Nu cer nimic altceva de la Tine, Iubitorule de oameni, decât ceea ce cerea mărturisindu-se tâlharul cel mai înainte de mine. Aşadar, precum spre tâlharul acela, aşa şi spre mine, tâlharul, arată minunata Ta milostivire şi iubire de oameni. Primeşte acest suspin al meu de pe patul morţii şi precum i-ai primit pe cei din al unsprezecelea ceas, care n-au făcut nimic vrednic, aşa primeşte-mă şi pe mine, cel ce mă înec în lacrimile mele cele puţine şi mă curăţesc cu ele. Dă-mi mie iertare, pentru că nu-ţi cer altceva, căci nu mă lasă vremea, fiindcă pânditorii cei de prin peşteri s-au apropiat. Ci să nu stai împotrivă, nici să-mi iei seama cu de-amănuntul, că nu vei afla întru mine ceva bun. Iată, m-au cuprins fărădelegile şi rău am ajuns către amurgul vieţii. Nesocotite sunt datoriile mele. Dar, precum ai primit suspinarea cea amară a lui Petru, primeşte-o şi pe a mea, Iubitorul de oameni, vărsând aceste lacrimi peste zapisul păcatelor mele şi şterge cu buretele milostivirii Tale greşelile mele cele neasemănate. Amin.

(extrase din: "Apostazia şi Antihristul. După învăţăturile Sfinţilor părinţi", Fundaţia Sfinţii Martiri Brâncoveni, Constanţa, 2008)

Părintele Ilie Cleopa - Predică la Duminica lăsatului sec de carne (a Înfricoşatei Judecăţi) - Despre înfricoşata Judecată de apoi

Pentru că noi toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea Judecăţii lui Hristos, ca să ia fiecare după cele ce a făcut prin trup, ori bine, ori rău (II Corinteni 5, 10)

Iubiţi credincioşi, astăzi am auzit toţi cei de faţă cuvintele Mântuitorului nostru Iisus Hristos despre venirea Sa la prea Înfricoşata Judecată de apoi. Să ştiţi că nici un lucru de la întemeierea lumii şi până la sfârşitul veacurilor nu este mai înfricoşat ca venirea Domnului la Judecata de apoi. Nici îngerii nu pot să ne spună cu de amănuntul despre acea preaînfricoşată venire a Domnului, când va judeca toate neamurile pământului de la Adam şi până la sfârşitul lumii. Noi, fiind prea neputincioşi şi nepricepuţi, nu vom putea vorbi despre acea negrăită spaimă şi înfricoşătoare venire a Domnului.

Dar din cele ce am auzit astăzi în Sfânta Evanghelie şi din cele ce arată dumnezeiasca Scriptură, precum şi din învăţăturile Sfinţilor Părinţi despre Judecata zilei celei mari, vom însemna aici câteva învăţături după a noastră slabă pricepere despre venirea Domnului la Judecata de apoi. Şi vom arăta mai întâi cu mărturii din Sfânta Scriptură, în ce chip va veni Domnul şi care vor fi primele semne ale venirii Lui.

Primele semne care vor vesti venirea Domnului la Judecată** **vor fi trâmbiţele cele cereşti. Acest adevăr ni-l arată Mântuitorul, zicând: Şi va trimite pe îngerii Săi, cu sunet mare de trâmbiţă** **(Matei 24, 31).

- *De aceea şi* ***Sfântul Prooroc Sofonie*** ***a numit ziua Judecăţii de apoi "ziua trâmbiţei şi a strigării" (Sofonie 1, 16).***
- ***Marele Apostol Pavel****, despre învierea morţilor şi glasul trâmbiţei cereşti, zice:* ***Deodată, într-o clipeală de ochi, la trâmbiţa cea de apoi; căci trâmbiţa va suna şi morţii vor învia nestricăcioşi.*** *Şi în alt loc, arătând că trâmbiţele vor însoţi pe Domnul la Judecată, zice că:* ***Însuşi Domnul, întru poruncă, la glasul arhanghelului şi întru trâmbiţa lui Dumnezeu, se va pogorî din cer (I Corinteni 15, 52-53; I Tesaloniceni 4, 16).***
- ***Sfântul Ierarh Grigorie Teologul****, arătând tăria glasului şi puterea acelor trâmbiţe care vor anunţa venirea Domnului, zice:* ***"Înfricoşat este glasul trâmbiţelor, la care se supun stihiile, care despică pietrele, care vor deschide mormintele, care vor descoperi cele mai dedesubt, care vor zdrobi şi vor sfărâma porţi de aramă şi vor dezlega şi vor risipi legăturile morţii".***

Al doilea semn, care se va arăta după sunarea cea cu mare strigare a trâmbiţelor, va fi învierea morţilor. Dar oare, fraţii mei, în ce fel vor fi trupurile drepţilor şi ale păcătoşilor la învierea cea de apoi? Oare vor învia aşa cum le punem noi în sicrie şi în morminte? Nu, căci mare deosebire vor avea trupurile oamenilor la învierea cea de apoi de trupurile de acum. ***Trupurile drepţilor, în vremea Judecăţii de apoi, vor fi împodobite cu patru daruri alese: cu darul strălucirii, al uşurimii, al subţirătăţii şi al nepătimirii. Deci fiecare trup al celor drepţi, cu nemăsurată rază ca soarele va străluci, după cum şi Însuşi Stăpânul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos a zis: Atunci drepţii vor străluci ca soarele întru Împărăţia Tatălui lor (Matei 13, 43).***

Prea minunată va fi atunci acea uşurime şi lesne mişcare a trupurilor drepţilor încât să poată umbla în fiecare parte a lumii după voia lor, fiindcă nici o întârziere nu le va pricinui lor greutatea. Aceasta o arată şi **înţeleptul Solomon** care zice: ***Ca nişte scântei care se lasă pe mirişte aşa vor fi (Înţelepciunea lui Solomon 3, 7)*** căci scânteile când sunt purtate de vânt, pretutindeni cu mare uşurinţă se răspândesc. Trupurile drepţilor vor avea şi subţirătate, încât cu toată lesnirea să poată trece prin celelalte materii. ***Aşa a trecut trupul Stăpânului nostru Iisus Hristos după înviere, prin acea piatră mare care zăcea deasupra mormântului, fără a rupe peceţile şi a intrat prin uşile încuiate în casa în care erau ucenicii adunaţi de frica iudeilor, ca un duh preasubţire care nici în ziduri nu se ţine, nici în uşi nu se împiedică.***

Despre aceste patru daruri ale trupurilor înviate, **Sfântul Apostol Pavel** zice:

- ***Se seamănă întru stricăciune, înviază întru nestricăciune (I Corinteni 15, 42).*** Iată ***darul nepătimirii.***

- ***Se seamănă întru necinste, înviază întru slavă.*** Iată ***darul strălucirii***.
- **Se seamănă întru slăbiciune, înviază întru putere.** Iată ***darul uşurimii.***
- ***Se seamănă trup firesc, înviază trup duhovnicesc*** **(I Corinteni 15, 43-44).** Iată ***darul subţirătăţii.***

Să arătăm pe scurt şi în ce fel vor fi trupurile înviate ale celor păcătoşi osândiţi la muncă veşnică. Mare va fi deosebirea trupurilor celor păcătoşi de trupurile luminate ale drepţilor şi sfinţilor lui Dumnezeu. Fiindcă în loc de strălucire, se vor îmbrăca cu adânc de întuneric care va fi asemenea cu prea adâncul întuneric al iadului. În loc de frumuseţe, trupurile păcătoşilor vor avea urâciune plină de scârbă. În locul uşurimii trupurilor drepţilor, trupurile păcătoşilor vor fi prea grele şi greu de mişcat, ca să nu urmeze cu osârdie dumnezeieştile porunci. Căci singure trupurile acestea ale păcătoşilor vor fi spre muncă veşnică şi fără sfârşit.

Iubiţi credincioşi, ***ce alte semne vor urma înaintea venirii Domnului la judecată?*** Citim în Sfânta Evanghelie că ***atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului (Matei 24, 30)***, care, după înţelesul Sfinţilor Părinţi este ***Crucea lui Hristos pe care şi-a dat duhul (Ioan 19, 30).*** Unii zic că îndată ce se va arăta Crucea pe cer, ***se va însemna cu acest semn fruntea tuturor drepţilor (Apocalipsa 7, 3).*** Văzând semnul Sfintei Cruci pe cer, ***vor plânge toate neamurile pământului (Matei 24, 30). Dar pentru ce vor plânge la arătarea ei toate neamurile pământului? Vor plânge atunci toate popoarele pentru că vor cunoaşte al cui este semnul Sfintei Cruci; vor plânge toţi care nu au cinstit Sfânta şi de viaţă făcătoare Cruce, altarul cel preasfinţit cu Sângele lui Hristos şi semnul venirii Lui.*** Ce vor zice atunci păgânii, necredincioşii şi sectanţii care n-au cinstit Sfânta Cruce şi nu s-au închinat semnului Fiului Omului?

După arătarea Sfintei Cruci pe cer, la înfricoşata Judecată va veni Iisus Hristos întru slavă şi putere, cum spune în dumnezeiasca Evanghelie: Şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere şi cu slavă multă (Matei 24, 30).

Iată şi câteva prealuminate mărturii care ne arată **slava cea negrăită cu care va veni Domnul la înfricoşata Judecată.**

- **Sfântul prooroc David**, zice: ***Foc înaintea Lui va merge şi cu văpaia va arde împrejur pe vrăjmaşii Lui (Psalm 49, 4).*** Şi iarăşi: ***Luminat-au fulgerele Lui lumea, văzut-a şi s-a cutremurat pământul; munţii ca ceara s-au topit de faţa Domnului, de faţa Domnului a tot pământul; vestit-au***

cerurile dreptatea Lui şi au văzut toate popoarele slava Lui (Psalm 96, 4-6).

- Iar **marele prooroc Isaia**, despre înfricoşata venire a Domnului, zice: ***Căci Domnul vine în văpaie şi carele Lui sunt ca o vijelie, ca să dezlănţuie cu fierbinţeală mânia Lui şi certarea Lui cu văpăi de foc. Domnul va judeca cu foc şi cu sabie pe tot omul şi mulţi vor fi cei care vor cădea de bătaia Domnului!*** **(Isaia 66, 15-16).**

Iar lângă înfricoşatul scaun cel de văpaie al Domnului va sta Preasfânta şi Preacurata Născătoare de Dumnezeu de-a dreapta tronului Preaveşnicului Împărat, după cum este scris: De faţă a stat împărăteasa de-a dreapta Ta... (Psalm 44, 11).

Înaintea Domnului vor merge arhanghelii cei mai întâi stătători, iar după aceştia stăpâniile, începătoriile şi înaintea lor Arhanghelul Mihail, încins cu sabie de văpaie şi strălucind ca un fulger şi ca un mai mare ostaş al marelui Împărat. Apoi vor urma Apostolii, mucenicii, ierarhii şi mulţimea cea fără de număr a Îngerilor şi Sfinţilor, cu săbii cu două tăişuri în mâinile lor, ca să răzbune pe neamuri şi să pedepsească pe popoare (Psalm 149, 6-7).

Oare cine va putea să stea atunci înaintea Judecătorului Celui Preaînfricoşător şi nemitarnic?! Acestea le-a cugetat şi **Proorocul Isaia**, care zice: ***Intraţi în crăpăturile stâncilor şi vă ascundeţi în pulbere de la înfricoşata faţă a Domnului şi de la strălucirea slavei Lui (Isaia 2, 10).***

Sfântul Evanghelist Matei spune următoarele despre venirea Domnului: ***Vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului cu putere şi cu slavă multă.*** Şi iarăşi zice: ***Când va veni Fiul Omului întru slava Sa şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale (Matei 24, 30; 25, 31).*** **Sfântul Evanghelist Luca**, de asemenea ***Îl arată venind pe nori cu putere şi cu slavă multă (Luca 21, 27).***

După cuvântul **Sfântului Apostol Pavel**, Judecata de apoi se va face în văzduh, deasupra văii lui Iosafat, unde vor fi adunate toate neamurile şi limbile, de la primul Adam până la ultimul om. Apoi ***îi va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre. Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga (Matei 25, 32-33).*** După această veşnică despărţire a celor buni de cei răi, va începe judecata cea mare.

Dar cine ne va pârî atunci în faţa Dreptului judecător?

- *Însăşi faptele noastre rele pe care le-am făcut şi nu ne-am pocăit.*
- *Apoi ne vor osândi duhovicii, cărora nu ne-am spovedit de toate păcatele, nici am făcut canon pentru ele.*
- *Apoi ne vor osândi îngerii care ne-au fost păzitori de la botez, pe care nu i-am ascultat.*
- *Ne vor osândi şi îngerii care au scris toate faptele noastre din copilărie.*
- *Dar cel mai mare pârâş care ne va pârî şi ne va cere pedeapsă şi osânda veşnică de la Dumnezeu în ziua cea mare a Judecăţii de apoi, va fi diavolul pe care noi acum îl ascultăm şi facem voile lui şi nu ne pocăim în fiecare zi de cele ce facem.*

Vai de noi! Ce vom face atunci dacă ne va găsi moartea şi judecata nespovediţi şi nepocăiţi? Ce ne va folosi atunci viaţa aceasta amăgitoare şi trecătoare în care acum ne desfătăm? Că ne legăm cu inima de ea şi de grijile veacului de acum, încât uităm de moartea care vine şi de osânda cea veşnică care ne aşteaptă în ziua cea mare a Judecăţii de apoi.

Vedeţi, fraţii mei, cum toţi murim şi nimeni din oameni nu rămâne pe acest pământ, oricine ar fi el. Vedeţi că cel ce moare, de faţă fiind noi, i se leagă limba, i se schimbă ochii, îi tace gura, i se opreşte graiul, când vede pe dumnezeieştii îngeri cum cheamă sufletul din trup! Atunci măcar împărat de ar fi, măcar slugă, măcar stăpânitor a toată lumea, tot se cutremură, se tulbură, se înspăimântează, văzând puteri înfricoşate, văzând chipuri străine, văzând feţe aspre şi posomorite, văzând rânduielile îngereşti pe care niciodată nu le-a mai văzut.

Atunci luând îngerii sufletul prin văzduh, îl duc la judecată, întru care stau începătoriile, stăpâniile şi ţiitorii de lume ai puterilor celor potrivnice, pârâşii noştri cei amari, vameşii cei cumpliţi, şi luătorii de seamă şi îngerii în văzduh întâmpinându-l, cer seama şi îl socotesc şi îi aduc înainte păcatele lui şi zapisele lui cele din tinereţe, cele din bătrâneţe, cele de voie şi cele fără de voie, cele prin lucru, cele prin gânduri şi cele prin aduceri aminte. Multă este frica acolo, mare este cutremurul ticălosului suflet atunci, care pătimeşte de la mulţimea milioanelor de diavoli.

Iubiţi credincioşi, ***Evanghelia Duminicii de azi este cea mai înfricoşătoare din tot cursul anului, pentru că ne vorbeşte despre sfârşitul lumii care este tot mai apropiat şi de marea Judecată de apoi a tuturor oamenilor şi a îngerilor răi.*** Aceasta este a treia şi ultima Duminică pregătitoare pentru Sfântul şi marele Post,

pentru că ne aduce aminte de sfârşitul veacurilor, de Judecată, de osânda veşnică a păcătoşilor şi de răsplătirea drepţilor în Împărăţia Cerurilor. ***Cine va cugeta la toate acestea, va trece cu folos curgerea Sfântului Post, se va împăca cu aproapele său, se va ruga mai mult, se va spovedi cu căinţă de păcatele sale şi va primi cu mare evlavie Trupul şi Sângele Domnului nostru Iisus Hristos. Iată folosul acestei Duminici.***

Se cuvine să ne amintim că la Judecata de apoi, Dreptul Judecător va spune celor de-a dreapta Sa: ***Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii, căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine... Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceştia ai mei prea mici, Mie Mi-aţi făcut (Matei 25, 34-40).***

Vedeţi, fraţii mei, câtă putere are la Dumnezeu milostenia şi iubirea aproapelui? Vedeţi că milostenia se laudă asupra judecăţii? Vedeţi că cine face milostenie la săracii suferinzi, atât materială pentru trup, cât şi spirituală pentru suflet, acela se mântuieşte cel mai uşor? Vedeţi că mai mare decât toate faptele bune este dragostea şi fiica ei milostenia? De aceea vă îndemn ca pe aceasta s-o iubiţi, pe aceasta s-o lucraţi mai mult decât pe toate celelalte, mai ales în sfintele posturi, şi veţi avea răsplată veşnică în ceruri.

Auziţi ce zice Dreptul Judecător şi celor zgârciţi şi răi de la stânga Sa, care nu fac milostenie în viaţă: ***Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolilor şi îngerilor lui, căci flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc... (Matei 25, 41-45).*** Vedeţi ce mare este păcatul lăcomiei şi al neiubirii de oameni.

Să ne ferească Dumnezeu de acest cumplit păcat. Iar noi să începem Sfântul Post chiar de astăzi, lăsând sec de carne. Apoi să ne împăcăm cu toţi ai noştri, să postim, să ne rugăm şi să facem milostenie şi orice faptă bună, după putere.

De vom face aşa, vom trece Postul Mare cu mult folos, vom ajunge cu bine la Învierea Domnului, iar la Judecata de apoi vom auzi pe Hristos zicându-ne cu dulce glas: ***Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită pentru voi de la întemeierea lumii. Amin.***

Sfântul Ioan Gură de Aur - Cuvânt la Duminica Lăsatului sec de carne - Gândirea la iad şi la Împărăţia Cerului trebuie să ne ferească de păcat

"Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori,cu putere şi cu slavă multă" (Lc. 21, 27)

"Noi toţi trebuie să ne arătăm înaintea scaunului Judecăţii lui Hristos, ca să ia fiecare după cele săvârşite prin trup, ori bine ori rău" (II Cor. 5, 10).

Să ne înfăţişăm, rogu-vă, înaintea scaunului Judecăţii lui Dumnezeu, ca şi cum El ar sta înaintea noastră, ca şi cum Judecătorul ar fi aşezat pe dânsul şi ca şi cum toate faptele noastre ar fi descoperite. Aşa, noi trebuie nu numai să ne arătăm înaintea acestui scaun de judecată, ci vom fi înaintea lui cu totul dezveliţi. Nu roşiţi oare ? Adeseori am voit noi mai bucuroşi să murim decât unele fapte de ruşine ale noastre să fie cunoscute prietenilor noştri celor vrednici de cinste. ***Dar ce vom simţi noi atunci când păcatele noastre vor fi descoperite îngerilor şi oamenilor, şi nouă înşine ne vor fi ţinute înaintea ochilor?***

Dumnezeu chiar zice, prin Psalmistul: „***Mustra-te-voi şi voi pune înaintea feţei tale păcatele tale***" (Ps. 49, 22). Deci noi chiar acum, când Ziua Judecăţii este încă departe şi numai se vesteşte, murim de groaza conştiinţei, ***ce va fi cu noi atunci când toată lumea va fi adunată, când toţi îngerii şi oştile cereşti vor fi de faţă, când trâmbiţele vor suna, când drepţii se vor răpi în nori şi se va înălţa un grozav ţipăt de tânguire al păcătoşilor ? Ce groază ne va cuprinde atunci ?*** „***Unul – zice Domnul – se va lua, altul se va lăsa***" (Mt. 24, 40). Ce vor simţi ei, când vor vedea că unii s-au luat cu cinste mare, iar ei, dimpotrivă, au fost respinşi

cu multă ruşine ? Această durere, eu zic şi mă jur, că nu este cu putinţă a se descrie prin cuvinte. Văzut-aţi pe cineva care se duce la moarte ? Ce socotiţi voi că trebuie să simtă un astfel de biet păcătos când face această tristă cale de pe urmă ? Ce n-ar face şi n-ar suferi el bucuros, numai să scape de această înfricoşată pedeapsă de moarte?

Dar ce vorbesc eu despre cel osândit la moarte ? La o execuţie se adună mulţime de popor, dintre care aproape nici unul nu cunoaşte bine pe nenorocitul acela, însă dacă ar putea cineva să se uite în inimile acelor mii, ce stau împrejur, cu greu s-ar putea afla unul care să fie aşa de vârtos la inimă sau aşa de crud şi nesimţitor, încât duhul lui să nu fie cuprins de frică, mâhnit şi zdrobit. Iară dacă noi ne tulburăm si ne mişcăm atâta când se duc la moarte alţii, care nu sunt aproape de noi, ce vom simţi oare noi atunci când ne va ajunge pe noi înşine o soartă cu mult mai înfricoşată, când noi vom fi încuiaţi afară de bucuria cea negrăită şi osândiţi la munca cea veşnică ?

Chiar dacă n-ar fi iad, totuşi ar fi o pedeapsă grozavă de a fi scos afară din mărirea aceea negrăită. Sau credeţi voi că ar fi un chin mic aceste de a nu fi cineva în partea acelor fericiţi şi a nu se învrednici de acea mărire negrăită, a fi scos din acea ceată mărită şi din acele bucurii nesfârşite ? Dar dacă la acestea se mai adaugă încă întunericul, încă scrâşnirea dinţilor, încă lanţurile cele nedezlegate, viermele care nu moare niciodată, focul cel nestins, spaima şi chinurile de tot felul; dacă limba arde ca la îmbuibatul cel bogat, de pildă; dacă noi ţipăm fără a fi auziţi de cineva şi suspinăm de durere fără a fi băgaţi în seamă, nefiind nimeni care să ne mângâie — nu suntem noi oare atunci cei mai nenorociţi şi cei mai vrednici de plâns dintre toate făpturile ?

Când noi vizităm o temniţă si vedem pe cei nenorociţi, pe unii legaţi cu lanţuri de fier, pe alţii zăcând în camere întunecoase, ne înfiorăm şi ne străduim să facem totul ca să nu ajungem şi noi într-o asemenea ticăloşie. Dacă la o astfel de privire noi ne cutremurăm, ce se va întâmpla oare cu noi atunci când, încătuşaţi, ne vom arunca în prăpastia iadului? Lanţurile de acolo nu sunt de fier, ci de foc, care niciodată nu se stinge, iar căpeteniile temniţei nu sunt din neamul nostru, că poate li s-ar insufla compătimire şi milă de noi, ci sunt duhurile cele rele, înfricoşate şi nemilostive, care ne muncesc şi ne chinuiesc pentru păcatele noastre. La ele nu folosesc cu nimic banii şi darurile şi toate mituirile; încă sunt zadarnice şi toate rugăminţile şi vorbele cele prieteneşti, neputând aduce nici o uşurare. Aici nu este iertare, nici pogorământ.

Chiar dacă Noe, Iov şi Daniil ar vedea pe rudele lor în acest loc de pedeapsă, nu

ar cuteza să mijlocească pentru dânşii, nici n-ar putea să le întindă vreo mână de ajutor (Iez. 14, 14).

De aceea, nimeni, care nu este bun, nu poate nădăjdui după moarte o soartă bună, chiar de ar număra mii de sfinţi între strămoşii săi, căci fiecare, zice Apostolul, „***va lua după cum a lucrat în viaţa cea trupească, ori bine, ori rău***” (II Cor. 5, 10). Aceste cuvinte, iubiţilor, trebuie să străbată în auzul nostru şi să ne facă mintoşi.

- *De arde în tine focul poftelor celor păcătoase, gândeşte la focul acelei pedepse, şi focul cel dintâi se va stinge în tine.*
- *Gândeşti tu să spui vreun neadevăr ? Adu-ţi aminte de scrâşnirea dinţilor cea din iad, şi frica de dânsa va fi frâu pentru gura ta.*
- *Plănuieşti tu să săvârşeşti o răpire ? Ascultă glasul Judecătorului, care zice: „**Legaţi-i mâinile şi picioarele şi-l aruncaţi întru întunericul cel mai dinafară**” (Mt. 25, 40); dacă gândeşti la aceasta, îndată vei goni de la tine pofta cea rea.*
- *De eşti împietrit şi nemilostiv, adu-ţi aminte de cele cinci fete nebune, care nu aveau untdelemnul faptelor celor bune şi milostive, iar pentru aceea au fost încuiate în afara cămării mirelui; numai gândeşte la aceasta, si tu îndată te vei face blând şi milostiv.*
- *Sau dacă tu eşti dedat la beţie şi la îmbuibare, o, atunci gândeşte numai la îmbuibatul cel bogat, cum zicea el: „**Trimite pe Lazăr, să-şi întindă vârful degetului în apă şi să-mi răcorească limba mea cea învăpăiată**” (Lc. 16, 24). Gândeşte cum el nu şi-a ajuns dorinţa, şi curând te vei lăsa de această patimă, în acelaşi chip vei putea tu să împlineşti şi toate celelalte porunci ale lui Dumnezeu, căci **Dumnezeu n-a poruncit nimica ce ar fi prea greu.***

Pentru ce însă poruncile Lui par a fi aşa grele ? Aceasta provine de la lenevirea noastră şi de la uşurătatea minţii, adică, precum cele mai grele şi ostenitoare sunt uşoare când noi avem râvnă, aşa pe de altă parte, când noi ne lenevim, până şi cele uşoare ni se par de tot grele şi de neîndurat.

Dacă noi vom cumpăni toate acestea, nu-i vom ferici pe cei ce duc o viaţă desfătată, ţinând masă scumpă, ci vom privi numai spre sfârşit. *Aici ei îşi ung trupul cu mirodenii, dar acolo îi aşteaptă viermele şi focul.*

Tot aşa de nenorociţi sunt şi aceia care se îmbogăţesc prin răpire. *Căci care este sfârşitul lor ? Aici ei au truda şi primejdia, iar dincolo îi aşteaptă închisoarea cea veşnică şi întunericul cel mai dinafară.*

Dar nici cei ce caută mărirea nu sunt norociţi. *Aici ei trăiesc în prefăcătorie si în zgârcenie, căci pururea caută la judecata altora, iară dincolo îi ajunge pedeapsa cea mare şi nenorocirea cea veşnică.*

Dacă noi vom gândi şi vom judeca aşa, de-a pururea punând astfel de cugetări împotriva patimilor noastre celor rele, atunci noi degrabă vom săvârşi fapta cea bună, vom înăbuşi dragostea către cele pământeşti şi simţitoare şi vom aprinde dorinţa de cele viitoare şi veşnice.

Sau oare viaţa cea de acum are ea ceva aşa de statornic, aşa de minunat, aşa de rar, încât noi să întoarcem spre ea toată râvna noastră ? Nu vedem noi oare cum toate în lume se învârtesc, vin şi se duc, schimbându-se ca ziua şi noaptea, ca vara şi iarna ? De aceea noi totdeauna să aţâţăm în noi mai mult dorinţa bunurilor celor viitoare şi veşnice, căci pe cei drepţi îi aşteaptă o mare mărire, care nu se poate spune prin cuvânt. Adică noi, la înviere, vom primi trupuri ce nu putrezesc şi vom fi soţi ai împărăţiei şi măririi lui Iisus Hristos.

Ce va să zică aceasta puteţi vedea din cele următoare. Negreşit, noi nu putem cunoaşte cu desăvârşire mărirea ce ne aşteaptă la înviere; eu însă mă voi încumeta, pe cât este cu putinţă, a lămuri aceasta printr-un exemplu luat din viaţa cea pământească, ***închipuieşte-ţi că tu ai fi bătrân şi foarte sărac, şi că cineva ţi-ar făgădui deodată a-ţi da iarăşi tinereţea, a te face iarăşi înfloritor şi puternic, ca oricine, ba încă a-ţi da pe o mie de ani o împărăţie mare si întinsă, care se va îndulci de cea mai mărită pace; ce nu ai face şi ce nu ai suferi tu oare pentru ca să dobândeşti cu adevărat o asemenea făgăduinţă ?***

Dar, iată, Hristos îţi făgăduieşte nu numai atâta, ci încă cu mult mai mult. Căci deosebirea între tinereţe şi bătrâneţe nu este aşa de mare, ca între putreziciune şi neputreziciune, iar depărtarea dintre împărăţie si sărăcie nu este aşa de mare ca între viaţa cea de acum şi mărirea cea viitoare. Aseamănă-le una cu alta şi vei vedea că ele stau una către alta ca umbra şi adevărul. Dar eu nicidecum n-am zis îndeajuns, căci marea deosebire între viaţa cea viitoare şi aceasta de acum nu se poate rosti prin cuvinte.

Dacă se uită cineva la deosebirea duratei timpului, deosebirea între amândouă vieţile este atât de mare că nici o gândire nu o poate cuprinde; sau cum ar putea cineva să pună în alăturare viaţa noastră cea scurtă de acum cu cealaltă, care nu are margine şi care durează veşnic ? Ba încă orice ar voi cineva să aducă, deosebirea între amândouă vieţile nu se poate descrie după cuviinţă. Dacă strălucirea trupului celui înviat aş asemăna-o cu razele soarelui, cu lumina fulgerului, totuşi aş zice

prea puţin. Si pentru o astfel de mărire nu trebuie noi să jertfim şi bani, şi viaţă şi totul ? Dacă un împărat pământesc te-ar primi în palatul său şi te-ar face mai însemnat decât toţi ceilalţi, te-ar cinsti şi te-ar dărui, nu te-ai crede tu oare cel mai norocit?

Iară când Dumnezeu voieşte a te primi în palatul Său cel împărătesc din cer, când împăratul împăraţilor voieşte a te cinsti şi a te face însemnat, când tu ai să străluceşti între îngeri şi ai să te îndulceşti de mărirea cea negrăită, tu te stânjeneşti, pe când ar trebui cu bucurie şi săltând să jertfeşti însăşi viaţa ta pentru aceasta. Tu faci toate numai ca să dobândeşti o dregătorie, un post de cinste pe pământ; iară când ţi se făgăduieşte împărăţia cerului, o împărăţie veşnică, atunci tu te leneveşti şi te retragi.

O, închipuie-ţi în duhul tău cerul, această înălţime nesfârşită, această lumină strălucitoare, cetele îngerilor şi ale arhanghelilor, şi toate puterile cereşti şi stăpânirile, şi totodată gândeşte la Ziua Judecăţii; atunci vei socoti mică toată mărirea cea pământească şi vei vedea o privelişte care te va umple de fiori şi de groază! Tu vei vedea, cu duhul, cum cerul se deschide şi Unul Născut Fiul lui Dumnezeu, întru mărirea Sa pogoară la Judecată, înconjurat nu de sute, ci de multe mii de îngeri. Toate se vor umple de groază şi de frică, pământul se va despica şi toţi oamenii, de la Adam, vor ieşi şi vor învia. Iar Hristos Însuşi se va arăta cu o mărire care, prin strălucirea Sa, va întuneca lumina soarelui şi a lunii. Ah, ce nepricepere ar fi, când pe noi ne aşteaptă astfel de bucurii şi mărire, să nu ne lipsim cu totul de acestea de acum şi să nu gândim la amăgirea Satanei, care ne abate de la nişte lucruri aşa ele mari, dându-ne pulbere şi noroi pentru ca să răpească cerul, aratându-ne chipuri de umbre pentru ca să ne smulgă bunurile cele adevărate! Iar chipuri de umbră sunt bucuriile şi bogăţiile cele pământeşti. Când va veni atunci lumina, se va arăta că cei ce adeseori păreau cei mai bogaţi, sunt într-adevăr cei mai săraci. Acum noi, iubiţilor, ştiind toate acestea, să fugim de înşelăciunea Satanei, ca să nu ne osândim împreună cu dânsul şi să nu ne zică Judecătorul: „***Duceţi-vă de la mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui***” (Mt. 25, 41).

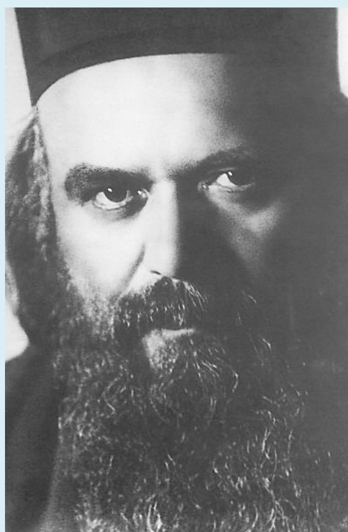
Aşa, Însuşi Domnul ne îngrozeşte cu iadul. De aceea să nu ne îndoim de existenţa iadului, ca să nu ajungem într-însul. Căci cine nu crede că este iad, pururea va fi uşuratic la minte si leneş, iară cel ce va fi aşa, desigur va ajunge în iad. De aceea să nu ne îndoim de iad, ci foarte mult să vorbim despre dânsul, ca astfel cu atât mai puţin să păcătuim.

Amintirea acestor conversaţii şi grăiri, dacă ele sunt vii între noi, ne vor putea

curăţi de toată răutatea, ca o doctorie amară. ***Să întrebuinţăm cu sârguinţă această doctorie, ca să ne putem curăţi de păcate şi învrednici să vedem pe Dumnezeu, împărtăşindu-ne de fericirea cea cerească, prin harul şi iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, căruia se cuvine cinstea în vecii vecilor! Amin.***

(Sfântul Ioan Gură de Aur din "Omilii la Postul mare")

Sfântul Nicolae Velimirovici - Predică la Duminica Înfricoşatei Judecăţi

Statisticienii socotesc că pe faţa pământului există un miliard şi jumătate de locuitori. Dintre toţi aceştia nu există nici măcar o singură persoană care, folosindu-şi însuşirile minţii, să vă poată spune ce se va întâmpla cu lumea la sfârşitul veacurilor şi ce se va întâmpla cu noi când vom muri. Şi toate miile de milioane de oameni care au trăit pe pământ înaintea noastră nu ne puteau spune în nici un chip, prin însuşirile minţii lor, cu hotărâre şi fără tăgadă, despre sfârşitul lumii, şi ce ne aşteaptă după moarte - ceva ce să putem pricepe cu adevărat, cu minţile şi cu inimile noastre. Viaţa noastră este scurtă şi zilele noastre sunt numărate, dar veacurile sunte lungi- socotite în sute şi sute de ani.

Care dintre noi poate să îmbrăţişeze veacurile de la hotarele lor până la sfârşitul lor, şi să vadă lucrurile cele de pe urmă şi să ne povestească tuturor celorlalţi, spunând: "La sfârşitul veacurilor va fi aşa şi aşa; cu lumea va fi aşa şi aşa şi cu oamenii va fi aşa şi aşa."? Nimeni. Cu adevărat, nimeni dintre toţi oamenii care au existat, numai dacă s-ar fi aflat vreunul care să ne lămurească, fiindcă pătrunsese în mintea Ziditorului lumii şi al omenirii, şi ar fi văzut întregul plan al facerii, şi că acela ar fi fost viu şi conştient înainte de începutul lumii, şi a avut o viziune limpede a sfârşitului veacurilor şi al întâmplărilor care vor hotărî sfârşitul.

Există vreun asemenea om printre miliardele care au trăit în tot acest timp? A existat vreunul din acesta, de la începutul lumii şi până acum? Nu; nici nu este şi nici nu va fi. Au fost văzători cu duhul şi prooroci care, nu din minţile lor, ci din descoperirea lui Dumnezeu, au spus ceva - pe scurt şi nedesăvârşit - despre ceea ce va fi la sfârşit, nu cu scopul prea mare, de a da o descriere amănunţită a sfârşitului lumii astfel ca, prin Voia lui Dumnezeu, să atenţioneze oamenii prin viziunile lor

pentru, a părăsi calea cea fără de lege şi să se pocăiască şi să cugete mai mult la vremea cea hotărâtoare care urmează să vină, decât la lucrurile cele mărunte şi trecătoare care ascund precum un nor, întâmplarea înfricoşătoare şi cumplită, prin care se va sfârşi viaţa întregii lumi şi tot ceea ce înseamnă existenţă a lumii acesteia, şi stelele în mersul lor şi ziua nu va mai urma după noapte şi nici noaptea după zi.

Unul, numai Unul singur ne-a vorbit limpede şi desăvârşit despre tot ceea ce se va întâmpla la sfârşitul veacurilor: Domnul nostru Iisus Hristos.

Dacă cineva ar spune ceea ce a spus El despre sfârşitul lumii, nu l-am crede, chiar dacă ar fi cel mai mare înţelept. Dacă ar vorbi din înţelegerea sa omenească şi nu din descoperirea dovedită a lui Dumnezeu, nu l-am crede. Pentru înţelegerea şi socotinţa omenească, oricât de înaltă ar fi această treaptă, noi suntem prea mici ca să ajungem la începutul şi sfârşitul lumii. Înţelegerea nu-şi găseşte rostul acolo unde trebuie viziune.

Avem nevoie de un văzător cu duhul, tot aşa de limpede cum vedem soarele - pentru a vedea lumea întreagă de la începuturi până la sfârşitul ei, cât şi începutul şi sfârşitul veacurilor. ***A fost numai unul singur în stare să facă aceasta: Domnul Iisus Hristos. Numai în El putem şi trebuie să credem, atunci când ne spune ce se va întâmpla la sfârşit. Pentru că tot ceea ce a proorocit El a ajuns să se întâmple atât persoanelor ca Petru şi Iuda şi altor Apostoli, anumitor popoare, cum ar fi evreii, şi anumitor locuri, cum ar fi Ierusalim, Capernaum, Betsaida şi Corazin, şi Bisericii lui Dumnezeu, întemeiată pe sângele Lui.*** **Numai proorocia *Lui asupra întâmplărilor ce vor avea loc la sfârşitul lumii, despre sfârşitul ei şi* Judecata de Apoi nu s-a împlinit încă.** ***Dar cel ce are ochi să vadă poate să vadă limpede că, în zilele noastre, au început deja să se arate în lume acele întâmplări despre care ne-a vorbit El, că vor fi semne ale apropierii sfârşitului lumii.***

N-a apărut o mulţime de fabricanţi de fericire, căutând să-L înlocuiască pe Hristos şi învăţătura Lui, prin ei dimpreună cu teoriile lor? Nu s-a ridicat neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie? Nu se cutremură pământul, şi inimile noastre dimpreună cu el, de multe războaie şi revoluţii care ne cuprind planeta? Nu-L trădează mulţi pe Hristos şi nu sunt mulţi, cei care pleacă din Biserica Lui? Nu s-a înmulţit fărădelegea şi dragostea multora s-a răcit? Şi nu s-a propovăduit în lume Evanghelia lui Hristos, spre mărturie la toate neamurile (Matei 24:3-14)?

- *Este adevărat că vine toată răutatea, şi ea vine cu grabă şi fără întârziere.*
- *Este adevărat că Antihrist încă nu a venit, dar fiecare neam are înaintemergători şi prooroci de-ai lui.*

- *Este adevărat că de la începutul lumii şi până acum încă nu ne-a cuprins cea mai mare strâmtorare, nici horcăitul morţii de neîndurat, dar se poate vedea limpede nenorocirea adusă de toţi oamenii spirituali, care aşteaptă venirea lui Hristos.*
- *Este adevărat că soarele încă nu s-a întunecat, nici luna nu a rămas fără lumină, nici stelele nu au căzut de pe cer - dar, când toate acestea se vor dezlănţui, nu se va mai scrie nici nu se va mai vorbi nimic despre aceasta.*

Inimile oamenilor se vor umple de frică şi cutremur, limbile oamenilor vor îngheţa şi ochii oamenilor vor privi, cu privirea adunată, ştiind acum că nu mai au nici o scăpare, întunericul înfricoşător de pe pământ, fără să mai existe zi şi cerul fiind lepădat de stele. Dintr-odată, în acest întuneric, ***se va arăta semnul Fiului Omului, o Cruce strălucitoare se va întinde de la răsărit până la apus şi de la miazănoapte până la miazăzi, de o strălucire pe care soarele de deasupra*** **capetelor noastre nu a dobândit-o niciodată.** Şi atunci, ***toţi oamenii de pe pământ Îl vor vedea pe Domnul Iisus venind pe norii cerului, cu putere şi cu slavă multă. Şi mulţimile de îngeri vor suna din trâmbiţă şi toate neamurile de pe pământ se vor strânge înaintea Lui; trâmbiţele vor suna pentru o adunare, aşa cum nu a mai fost niciodată de la întemeierea lumii şi va vesti Judecata cea de Apoi.***

Toate aceste semne şi întâmplări, care vor avea loc la sfârşitul lumii şi al veacurilor, sunt povestite şi în alt loc din Sfânta Evanghelie. Cu toate acestea, ***Evanghelia de astăzi arată aşezarea cea din urmă a raporturilor dintre timp şi veşnicie, între cer şi pământ, între Dumnezeu şi omenire. Ea descrie Judecata de Apoi şi în ce chip se va arăta*** **aprinderea mâniei Domnului (Sofonie 2:2).** Aceasta ne arată nouă clipa cea înfricoşătoare - cea mai plină de bucurie pentru cei drepţi - când mila lui Dumnezeu va lăsa locul judecăţii lui Dumnezeu. Atunci va fi prea târziu pentru fapte bune şi prea târziu pentru pocăinţă. Când plângerea nu va mai primi nici un răspuns şi când lacrimile noastre nu vor mai cădea în mâinile îngerilor.

Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. Aşa cum în pilda Fiului risipitor, Dumnezeu Se arată cu chip de om, aici Hristos este numit Fiul Omului. El este şi nimeni altcineva decât El. Când El va veni în lume a doua oară, atunci nu va mai veni necunoscut şi umil, aşa cum a făcut de data cea dintâi, ci **va veni pe faţă şi întru slavă mare**. ***Prin această slavă se înţelege, mai întâi, slava pe care Hristos a avut-o din veşnicie, mai înainte de a fi lumea (Ioan 17:5) şi, în al doilea rând, slava biruinţei asupra lui Satan, asupra lumii celei vechi, şi asupra morţii.***

El nu va veni singur, ci însoţit de toţi sfinţii îngeri, al cărui număr este de necuprins, şi El va veni împreună cu ei pentru că ei, ca slujitori şi războinici ai lui Dumnezeu, au luat parte atât la lupta împotriva diavolului, cât şi la biruinţa asupra lui. *De aceea El are bucuria de a împărtăşi cu ei slava. Şi, pentru a întregi chipul minunat al acestei întâmplări, se arată lămurit faptul că, toţi îngerii vor veni cu Domnul. Nu se mai spune că îngerii lui Dumnezeu au fost de faţă şi la alte întâmplări. Ei s-au arătat întotdeauna în număr mai mare sau mai mic, dar* ***la Judecata de Apoi vor fi prezenţi cu toţii, strânşi în jurul Împăratului slavei.***

Mulţi văzători cu duhul au văzut tronul slavei atât în zilele cele dintâi, cât şi în zilele cele de pe urmă (Isaia 6:1; Daniel 7:9; Apocalipsa 4:2, 20:4). Acest tron semnifică puterile cereşti peste care stăpâneşte Domnul. Este tronul slavei şi al biruinţei, pe care şade Tatăl ceresc şi pe care S-a aşezat Domnul Hristos după biruinţa Sa *(Apocalipsa 3:21).* ***O, ce măreaţă va fi venirea Domnului, însoţită de asemenea întâmplări neştiute şi înfricoşătoare!***

În judecata sa limpede, proorocul Isaia a proorocit: "Căci Domnul vine în văpaie şi carele Lui sunt ca o vijelie" (Isaia 66:15); la venirea Lui, ***Daniel a văzut că un râu de foc se vărsa şi ieşea din El; mii de mii Îi slujeau şi miriade de miriade stăteau înaintea Lui! Judecătorul S-a aşezat şi cărţile au fost deschise. (Daniel 7:10)***

Şi când Domnul va veni întru slavă şi va şedea pe tronul Său, atunci se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre. Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga.

Mulţi Părinţi au pus întrebări despre locul în care Hristos va judeca toate neamurile. Citind pe Proorocul Ioil, ei au socotit că Judecata va avea loc în valea Iosafat, unde Împăratul Iosafat, fără nici un fel de luptă sau folosire de arme, a avut o biruinţă întreagă asupra moabiţilor şi amoniţilor, că nu a rămas viu nici un vrăjmaş (II Cronici 20). ***Şi proorocul Ioil a spus: "Să se trezească toate neamurile şi să vină în valea lui Iosafat, căci acolo voi aşeza scaun de judecată pentru toate popoarele din jur" (Ioil 3:12).*** Poate că tronul Domnului se va aşeza în acea vale, dar nu există în toată lumea nici o vale în care să se poată aduna toate neamurile şi popoarele, viii şi morţii de al începutul până la sfârşitul lumii, care vor ajunge până la multe bilioane. Întreaga suprafaţă a pământului, împreună cu toate oceanele, nu au spaţiu destul pentru toţi oamenii care au trăit vreodată pe pământ, ca să poată sta laolaltă. Dacă aceasta ar fi doar o adunare a sufletelor, atunci este

posibil ca valea lui Iosafat să-i poată cuprinde pe toţi la un loc, dar cum adunarea oamenilor va fi în trup - deoarece morţii vor învia în trupurile lor - atunci cuvintele proorocului trebuie înţelese în sens figurat. ***Valea lui Iosafat este lumea întreagă, de la răsăritul cel mai îndepărtat până la apusul cel mai îndepărtat; şi, precum Dumnezeu Îşi arătase odinioară puterea şi judecata Sa în valea lui Iosafat, tot aşa Îşi va arăta şi în ziua cea de pe urmă, aceeaşi putere şi judecată asupra întregii omeniri.***

Şi-i va despărţi pe unii de alţii. ***Într-o clipă vor fi despărţiţi toţi cei adunaţi laolaltă - aşa cum păstorul, cu glasul său, îşi trimite oile într-o parte şi caprele în cealaltă - unii la stânga şi alţii la dreapta, ca printr-o forţă magnetică fără putere de împotrivire, în asemenea chip că nimeni nu se va putea muta de la stânga la dreapta sau de la drepta la stânga.***

Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. ***La început, Hristos Se numeşte Fiul Omului - adică Fiul lui Dumnezeu - şi aici El Se numeşte Împărat, întrucât Lui Îi sunt date împărăţia şi puterea şi slava.***
"Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu". **Ei sunt cu adevărat binecuvântaţi, pe care Hristos îi numeşte binecuvântaţi, căci binecuvântarea lui Dumnezeu are în sine toate lucrurile bune şi toată bucuria şi harul cerului.**

De ce nu spune Domnul "Binecuvântaţii Mei", ci "Binecuvântaţii Tatălui Meu"? Pentru că El este numai Fiul Cel Unul Născut şi nefăcut, din veşnicie şi pentru veşnicie, şi drepţii sunt, prin binecuvântarea lui Dumnezeu, adoptaţi, şi se fac astfel ca fraţi ai lui Hristos. Dumnezeu cheamă pe cei drepţi să primească împărăţia pe care le-a pregătit-o El de la întemeierea lumii. Aceasta înseamnă că Dumnezeu, chiar înainte de întemeierea lumii, pregătise împărăţia pentru aceştia. Înainte de a-l face pe Adam, Dumnezeu pregătise pentru el totul în Rai. O împărăţie întreagă, strălucind în lumină, care doar îşi aştepta împăratul. Atunci Dumnezeu l-a dus pe Adam în această împărăţie şi împărăţia era desăvârşită. Aşadar, Dumnezeu a pregătit împărăţia pentru cei drepţi chiar de la început. Aceasta îşi aştepta stăpânitorii, avându-L în frunte chiar pe Împăratul Hristos.

Chemând drepţii în împărăţie, Judecătorul i-a lămurit de îndată, de ce El le dădea împărăţia lor: ***"Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mânânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine."***

La această lămurire minunată, drepţii au întrebat şovăielnic şi cu sfială, când L-au văzut pe Împăratul flămând şi însetat, gol şi bolnav, şi când au făcut ei toate astea pentru El. La acestea, Împăratul a dat încă un răspuns minunat: "Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintre-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut."

Toată această lămurire are două înţelesuri: unul de suprafaţă şi unul de adâncime.

Înţelesul de suprafaţă este limpede pentru toţi. Cel care hrăneşte pe cel flămând, dă să bea celui însetat, îmbracă pe cel gol şi dă adăpost celui străin, a făcut aceasta Domnului. Cel care cercetează pe cei bolnavi sau pe cei din închisoare, a făcut aceasta Domnului. Pentru că se spune în Vechiul Testament: "Cel ce are milă de sărman împrumută Domnului şi El îi va răsplăti fapta lui cea bună." (Pilde 19:17).

Domnul ne încearcă inimile noastre prin cei care caută ajutorul nostru.

Domnul nu foloseşte nimic pentru El de la noi: El nu are nevoie de nimic.

- ***Cel care a făcut pâinea nu poate flămânzi,***
- ***nici Cel care a făcut apa nu poate înseta.***
- ***Cel care îmbracă întreaga Sa zidire nu poate fi gol,***
- ***nici Cel care este izvorul sănătăţii nu poate fi bolnav,***
- ***nici Cel care este Domnul domnilor nu poate fi lipsit de libertate.***

Dar El caută ca noi să facem milostenie, pentru ca, în felul acesta, să ne înmuiem şi să ne înnobilăm inimile. În atotputernicia Sa, Dumnezeu poate într-o clipă să-i facă pe toţi oamenii bogaţi şi îndestulaţi, îmbrăcaţi şi mulţumiţi.

Dar El îi lasă pe oameni să cunoască foamea şi setea, boala, suferinţa şi sărăcia pentru două pricini:

- mai întâi, ***pentru că cei care rabdă aceste lucruri, îşi înmoaie şi îşi înnobilează inimile şi se vor întoarce la Dumnezeu, slăvindu-L cu credinţă şi rugăciune;***
- şi în al doilea rând, ***pentru că omul poate suferi pentru alţii, se poate smeri pentru alţii şi poate ajunge la înţelegerea frăţietăţii şi unităţii tuturor oamenilor de pe pământ, prin Dumnezeul Cel viu, Ziditorul şi Făcătorul a toate câte se află pe pământ.***

Domnul doreşte să avem milă - milă mai presus de orice. Deoarece El ştie că mila este calea prin care se poate reface credinţa în Dumnezeu, nădejdea în Dumnezeu şi dragostea pentru Dumnezeu.

Acesta este înţelesul de suprafaţă.

Înţelesul de adâncime priveşte spre Hristos, care se află înlăuntrul nostru. În fiecare gând curat din mintea noastră, în fiecare simţire aleasă din inima noastră şi în fiecare năzuinţă înaltă a sufletului nostru spre împlinirea lucrurilor celor bune, Hristos Se dezvăluie în noi prin puterea Duhului Sfânt.

El numeşte toate aceste gânduri curate, simţiri alese şi năzuinţe înalte, fraţii Săi mici, sau cei mai mici fraţi ai Săi. El îi numeşte astfel, pentru că aceştia se află în noi într-o măsură foarte mică, faţă de măsura mare de spurcăciuni lumeşti, şi de rău care se află în noi.

- ***Dacă mintea noastră flămânzeşte după Dumnezeu şi noi o hrănim, noi L-am hrănit pe Hristos dinlăuntrul nostru;***
- ***dacă inima noastră este lipsită de orice lucru bun şi de orice lucru ales, adică este lipsită de Dumnezeu, şi noi o îmbrăcăm, pe Hristos L-am îmbrăcat, Cel care se află în noi;***
- ***dacă sufletul nostru este bolnav şi încătuşat de fiinţa noastră cea rea, de faptele noastre cele rele, şi suntem conştienţi de aceasta, şi îl cercetăm, noi L-am cercetat pe Hristos care se află în noi.***

Pe scurt, dacă cealaltă fiinţă care se află în noi, care odinioară se mândrea că se sălăşluieşte acolo, şi care este omul cel drept din noi, este stăpânit şi umilit de diavol, şi de omul păcătos din noi, şi îl ocrotim pe omul cel drept, noi Îl ocrotim pe Hristos care se află în noi.

Omul acesta drept care se află în noi este mic, mic de tot, iar păcătosul din noi este un adevărat Goliat. Dar acest om drept dinlăuntrul nostru este fratele mai mic al lui Hristos, iar păcătosul din noi este vrăjmaşul lui Hristos, ca un uriaş, precum Goliat. Atunci, ***dacă noi îl ocrotim pe omul cel drept din noi, dacă îl slobozim, îl întărim şi îl aducem la lumină; dacă îl ridicăm deasupra celui păcătos, aşa încât să-l stăpânească în chip desăvârşit pe cel păcătos, şi am putea spune împreună cu*** **Apostolul Pavel:** ***"Şi eu nu mai trăiesc, ci Hristos trăieşte în mine" (Galateni 2:20) - atunci ne vom numi binecuvântaţi şi vom auzi cuvintele Împăratului la Judecata de Apoi:*** "***Veniţi, binecuvântaţii tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii."***

Dar celor de la stânga, Judecătorul le va zice: ***"Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui."***

Judecata este înfricoşătoare, dar este dreaptă. Şi astfel Împăratul cheamă pe cei drepţi la El, şi lor le dă Împărăţia, pe când pe păcătoşi îi izgoneşte de la El şi îi trimite în focul cel veşnic, în tovărăşia rea a diavolului şi a slujitorilor săi.

(***Sfântul Vasile cel Mare, în lucrarea sa Despre Judecata de Apoi [nr. 14], spune:*** "***Dacă chinul cel veşnic are vreun sfârşit, atunci înseamnă că viaţa veşnică are sfârşit. Dar, cum nu este cu putinţă de închipuit că viaţa veşnică ar avea un sfârşit, atunci cum se poate închipui un sfârşit al chinurilor celor veşnice?")***

Ceea ce nu spune Domnul este foarte important: faptul că focul cel veşnic este pregătit pentru cei păcătoşi de la întemeierea lumii, tot aşa cum şi Împărăţia este pregătită pentru cei drepţi. Ce înseamnă aceasta? Este foarte limpede faptul că Domnul a pregătit focul cel veşnic numai pentru diavol şi îngerii aceluia, şi că El a pregătit Împărăţia pentru toţi oamenii de la întemeierea lumii. Pentru că ***Dumnezeu voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască (I Timotei 2:4; cf. Matei 18:14; Ioan 3:16; II Petru 3:9; Isaia 45:22) şi pentru ca nici măcar unul să nu piară***. De aceea, Dumnezeu nu i-a sortit pe oameni să piară, ci să se mântuiască; Dumnezeu nici nu a pregătit pentru ei dinainte focul diavolului, ci, El Şi-a pregătit Împărăţia Sa, şi numai pe aceasta a pregătit-o. De aici este limpede faptul că gândesc greşit, cei care spun despre păcătos: "el este sortit să fie păcătos". Dacă omul ar avea o astfel de sortire, aceasta nu ar fi de la Dumnezeu, ci numai de la omul însuşi. Faptul că nu este sortire de la Dumnezeu, se vede din faptul că Dumnezeu nu a pregătit dinainte nici un loc anume pentru chinurile oamenilor, ci numai pentru diavol. De aceea, la Judecata de Apoi, Judecătorul cel drept nu va avea nici un loc anume unde să-i trimită pe păcătoşi, decât numai împărăţia întunecată a diavolului. Şi faptul că aceasta este dreptatea Lui, ca Judecătorul să-i trimită acolo, este limpede din faptul că aceştia, în timpul vieţii lor pământeşti, au căzut de la Dumnezeu şi s-au pus în slujba diavolului.

Rostind pedeapsa asupra păcătoşilor şi punându-i la stânga Sa, Împăratul îi lămureşte de îndată de ce ei sunt blestemaţi şi de ce îi trimite în focul cel veşnic: ***"Căci flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi nu Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi nu M-aţi primit; gol şi nu M-aţi îmbrăcat; bolnav şi în temniţă, şi nu M-aţi cercetat."*** Ei nu au făcut nici unul dintre aceste lucruri, pe care le-au făcut drepţii, de la dreapta Sa. Auzind aceste cuvinte ale Împăratului, păcătoşii au întrebat, întocmai ca şi cei drepţi: ***"Doamne, când Te-am văzut***

flămând sau însetat." Domnul a răspuns: "Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut."

Toată această lămurire pe care a dat-o Împăratul păcătoşilor, are de asemenea **două înţelesuri - unul de suprafaţă şi unul de adâncime** - la fel ca şi în prima situaţie, când era vorba de cei drepţi.

Păcătoşii şi-au întunecat mintea, şi-au învârtoşat inima şi aveau gânduri rele faţă de fraţii lor de pe pământ, care erau flămânzi şi însetaţi, goi, bolnavi şi lipsiţi de libertate.
Cu minţile lor greoaie, ei nu erau în stare să înţeleagă faptul că Hristos îi chema la milostenie prin fraţii lor săraci şi care se aflau în suferinţă.
Inimile lor învârtoşate nu se puteau înmuia de lacrimile altora. Nici exemplul lui Hristos şi cel al sfinţilor Săi nu le puteau schimba sufletele lor cu scopurile cele rele, în suflete cu scopurile cele bune, şi să săvârşească binele. Şi astfel, fiind nemilostivi faţă de Hristos prin fraţii lor, ei erau nemilostivi faţă de Hristos.
Ei dinadins nimiceau toate gândurile curate de îndată ce se formau, înlocuindu-le cu gânduri necurate şi hulitoare; ei tăiau de la rădăcină toate simţămintele alese din inimile lor, de îndată ce se înfiripau, înlocuindu-le cu nemilostivire, patimă şi iubirea de sine; cu grabă şi cu hotărâre ei şi-au înăbuşit fiecare dorinţă de a face un lucru bun, care s-a înfiripat în sufletele lor - urmând poruncile lui Dumnezeu - şi în locul lor şi-au stârnit dorinţa de a face rău oamenilor, şi de a păcătui spre mânierea lui Dumnezeu.
Şi astfel fratele cel mai mic al lui Hristos, care se afla în ei - cu alte cuvinte, omul cel drept din ei - a fost răstignit, omorât şi îngropat şi Goliat cel întunecat la culoare, pe care îl hrăniseră ei - adică omul cel nedrept din ei, sau chiar diavolul însuşi - a rămas biruitor pe câmpul de luptă.

Ce poate face Dumnezeu cu unii ca aceştia? Îi poate primi în Împărăţia Sa pe unii ca aceştia, care au izgonit cu totul această Împărăţie din ei? Îi poate chema la El pe cei care au smuls din rădăcină toată asemănarea cu Dumnezeu şi care s-au arătat, atât în ascuns în inimile lor, cât şi deschis în faţa lumii, a fi vrăjmaşii lui Dumnezeu şi slugile diavolului? Nu; prin libera lor alegere, ei s-au făcut supuşii diavolului şi, la Judecata de Apoi, Judecătorul îi va trimite să ţină tovărăşie celor cu care, în timpul vieţii s-au întovărăşit în chip deschis - în focul cel veşnic, pregătit pentru diavol şi slujitorii săi. Îndată după aceasta, acea judecată care va fi cel mai mare şi totuşi cel mai scurtă din istoria lumii zidite, va ajunge la capăt.
Şi vor merge aceştia (păcătoşii) la osândă veşnică, iar drepţii la viaţă veşnică. Viaţa şi chinuirea se împotrivesc aici una celeilalte. Acolo unde se află viaţă nu se află chinuire; acolo unde se află chinuire nu se află viaţă. Cu adevărat, împlinirea

vieţii înlătură chinuirea. Împărăţia cea cerească dă împlinire vieţii, în timp ce existenţa diavolului aduce chinuire şi numai chinuire, fără viaţă, care vine de la Dumnezeu.

Vedem în această viaţă pământească, cum sufletul omului celui păcătos, care are în el puţină viaţă (adică puţină Dumnezeire), este plin de mai multă chinuire decât sufletul omului celui drept, care are mai multă viaţă în el (adică mai multă Dumnezeire). După cum s-a spus bine în vremuri străvechi: ***"Nelegiuitul se chinuieşte în toate zilele vieţii sale. glasuri îngrozitoare fac larmă în urechile lui. el nu mai nădăjduieşte să iasă din întuneric şi îşi simte capul mereu sub sabie. zbuciumul şi tulburarea îl strâng la mijloc şi se aruncă asupra-i gata de împresurare, fiindcă a îndrăznit să-şi îndrepte mâna împotriva lui Dumnezeu." (Iov 15:20-25).*** Aşadar, la vremea aceea, va fi pe pământ marea chinuire pentru păcătos. Şi păcătosul îndură greu pînă şi suferinţa cea mai mică din viaţa aceasta, faţă de omul cel drept, căci numai cel care are viaţa în sine poate îndura chinuirea, poate nesocoti suferinţa şi poate trece peste tot răul din lume, şi se poate bucura. Viaţa şi bucuria nu se pot despărţi. ***Chiar Iisus Hristos spune celor drepţi, pe care lumea îi osândeşte, îi prigoneşte şi le aduce ocări: "Bucuraţi-vă şi vă veseliţi!" (Matei 5:12).***

Toată viaţa noastră pământească este numai o umbră palidă a vieţii - a vieţii adevărate, a vieţii întregi - în Împărăţia lui Dumnezeu, tot aşa cum întreaga suferinţă de pe pământ este numai o umbră ştearsă a chinuirii îngrozitoare a păcătoşilor din iad. ***(În Apophtegmata Patrum [colecţia în ordine alfabetică a zicerilor Părinţilor Pustiei], am citit: Ei au întrebat pe un oarecare bătrân mare: "Părinte, cum răbdaţi asemenea munci cu atâta răbdare?" Bătrânul a răspuns: "Toată munca mea din viaţa aceasta nu este nici măcar cât o singură zi de chinuire.")***

Viaţa pe pământ - oricât de minunată ar putea fi - este amestecată cu suferinţă, pentru că aici nu există nici o împlinire a vieţii; întrucât suferinţa de pe pământ - oricât de mare ar putea fi - este amestecată cu viaţă. Dar, la Înfricoşătoarea Judecată, viaţa va fi separată de chinuire. Şi una şi cealaltă vor fi veşnice. Înţelegerea noastră omenească nu poate să priceapă ce înseamnă această veşnicie. Cel care va avea bucuria de a vedea o clipă faţa lui Dumnezeu, i se va părea ca şi cum ar fi durat mii de ani; şi cel care va fi chinuit o clipă de către diavolul în iad, i se va părea că sunt mii de ani. Pentru că timpul nu va mai fi aşa cum îl cunoaştem noi - zi după noapte şi noapte după zi - ci atunci va fi ***o zi deosebită pe care Domnul singur o ştie (Zaharia 14:7; cf. Apocalipsa 22.5).*** Nu va mai fi nici un alt soare decât numai Dumnezeu, şi acest soare nu va răsări şi nu va apune, ca veşnicia

să se numere în zile, aşa cum se socoteşte timpul acum. Binecuvântaţii vor socoti veşnicia în termenii bucuriei lor şi păcătoşii chinuiţi vor socoti timpul în termenii chinuirilor lor.

Prin urmare, Domnul nostru Iisus Hristos a vorbit în felul acesta despre ultimul şi cel mai mare eveniment care urmează să aibă loc în timp, la capătul veacurilor şi în veşnicie. ***Si noi credem că toate acestea se vor întâmpla întocmai, mai întâi pentru că toate celelalte preziceri pe care le-a făcut Hristos s-au întâmplat întocmai şi, în al doilea rând, pentru că El este cel mai mare prieten al nostru şi adevărat Iubitor al omenirii - şi în iubirea desăvârşită nu există falsitate sau eroare. Iubirea desăvârşită conţine adevărul desăvârşit.*** Dacă toate acestea nu urmau să se întâmple, El nu ne-ar fi spus despre acestea. Dar El nu ne-a spus despre aceasta pentru a-Şi demonstra cunoştinţele Sale în faţa oamenilor. Nu; El nu a căutat mărire la oameni (Ioan 5:41). **El a spus totul pentru mântuirea noastră. Cel ce are înţelegere şi care Îl mărturiseşte pe Domnul Hristos îşi poate da seama că trebuie să ştie aceasta pentru a se mântui. Pentru că Domnul nu a făcut nimic, nici nu a rostit vreun cuvânt, nici nu a îngăduit să I se întâmple ceva în timpul vieţii Sale pe pământ care să nu fie pentru mântuirea noastră.** De aceea să fim înţelepţi şi cu dreaptă socoteală, păstrând întotdeauna înaintea ochilor noştri duhovniceşti chipul Înfricoşătoarei Judecăţi. Acest chip a întors deja mulţi păcătoşi de pe calea pierzării pe calea mântuirii. Vremea noastră este scurtă şi când se va sfârşi nu va mai exista pocăinţă. În acest timp scurt, prin viaţa noastră, noi trebuie să luăm o hotărâre care va fi hotărâtoare pentru noi în veşnicie: vom fi aşezaţi la dreapta, sau la stânga Împăratului slavei? Dumnezeu ne-a dat o sarcină mică şi simplă, dar răsplata şi pedeapsa sunt imense, mergând dincolo de puterea omului de a spune aceasta prin cuvinte.

Atunci să nu mai pierdem nici măcar o singură zi, pentru că fiecare zi poate să fie ultima şi poate fi hotărâtoare; fiecare zi poate aduce pierirea acestei lumi şi zorile Zilei celei îndelung aşteptate. (***Sfântul Grigorie Dialogul spune: "Stă scris: `Nu ştiţi, oare, că prietenia lumii este duşmănie faţă de Dumnezeu'?" [Iacov 4:4]. Înseamnă că cel care nu se bucură la apropierea sfârşitului lumii, arată că el este prietenul acesteia, şi de aceea el este vrăjmaşul lui Dumnezeu. Dar aceste gânduri sunt departe de credincioşi, de cei ce ştiu prin credinţă că mai există şi o altă viaţă şi pe care o doresc cu adevărat." [Omilii la Evanghelie, Cartea I, Omilia 1: Despre semnele sfârşitului lumii]).***

Poate că nu ne vom ruşina în Ziua Mâniei Domnului; înaintea Domnului şi înaintea mulţimilor de îngeri ai Săi şi a multor bilioane de oameni drepţi şi sfinţi. Poate că nu vom fi alungaţi pentru veşnicie de Domnul şi de îngerii şi sfinţii Săi şi de

rudeniile şi prietenii noştri, care se vor afla de-a dreapta. Dar, împreună cu mulţimile nenumărate şi strălucitoare de îngeri şi de oameni drepţi, să cântăm laude de bucurie şi de biruinţă: **"Sfânt, Sfânt, Sfânt Domnul Savaot! Aliluia!"**

Dimpreună cu toate cetele cereşti să-L slăvim pe Domnul şi Mântuitorul nostru, Fiul, Cel Unul născut, împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt - Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, în vecii vecilor. Amin.

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Predică în Duminica lăsatului sec de carne (I)

Acum, Sfânta Biserică ne aminteşte de înfricoşata Judecată. Ea ne-a trimis deja să învăţăm de la vameş smeritul strigăt: „***Doamne, milostiv fii mie, păcătosului!***" ***Ea ne-a îndemnat să nu ne lăsăm să cădem, ci, urmând fiului risipitor, să ne sculăm şi să mergem la Milostivul Tată Ceresc şi să-L rugăm să ne primească pe noi, cei nevrednici, a ne numi fii ai Lui, măcar ca pe nişte năimiţi.*** Ea se mai teme, însă, ca nu cumva, din neluare-aminte, să trecem nebăgate în seamă aceste lecţii şi să rămânem, din pricina împietririi inimii, încurcaţi în păcate. Aceasta este pricina pentru care acum, zugrăvind priveliştea înfricoşatei Judecăţi, ea vesteşte încă şi mai răsunător: „***Pocăiţi-vă! Dacă nu vă veţi pocăi, veţi pieri cu toţii. Iată, Dumnezeu a rânduit o zi în care va scoate la lumină cele ascunse întru întuneric, va descoperi sfaturile inimilor omeneşti şi va răsplăti fiecăruia după faptele lui. Atunci nu va mai fi nici o cruţare pentru cei păcătoşi. Vor intra întru bucuria Domnului numai drepţii şi numai cei ce s-au supus nefericirii de a cădea în păcate, dar apoi au adus pocăinţă nefăţarnică şi şi-au îndreptat viaţa. Aşadar, gândindu-vă la această zi înfricoşătoare, încetaţi să păcătuiţi, pocăiţi-vă şi hotărâţi-vă cu neclintire să umblaţi neabătut întru poruncile lui Dumnezeu***".

Şi, cu adevărat, nici un adevăr nu are atâta putere să înmoaie inima nepocăită, ca adevărul privitor la înfricoşata Judecată a lui Dumnezeu. Vrăjmaşul ştie asta şi face fel de fel de viclenii pentru a ne aduce într-o stare în care fie sâ nu ne mai gândim deloc la această judecată, fie, dacă ne gândim vreodată, să ne gândim în treacăt, fără a duce acest gând până în inimă şi fără a-1 lăsa să-şi desfăşoare acolo deplina sa lucrare. ***Dacă amintirea judecăţii nu s-ar depărta de la noi, iar puterea ei ar fi primită cu toată inima noastră, n-ar mai fi păcătoşi - sau oamenii ar păcătui***

numai din întâmplare, fără să vrea, pentru puţină vreme, şi s-ar scula îndată după căderea cea neaşteptată. Dar, iată, nu intrăm în voia lui Dumnezeu, drept care şi păcătuim, şi ne învechim în păcate prin nepocăinţă.

Veniţi, deci, fraţilor, să-1 întrecem în dibăcie pe vrăjmaşul, care ne întunecă, şi să hotărâm ca de acum înainte să ne aducem aminte de înfricoşata Judecată şi să primim cu inima toată puterea ei şi toată frica ei!

Să ne zugrăvim în minte priveliştea înfricoşatei Judecăţi şi s-o purtăm cu noi neîncetat. ***În viaţa de zi cu zi vedem cerul deasupra noastră cu soarele şi ceilalţi luminători cereşti, şi celelalte făpturi împrejurul nostru: la fel să ne punem rânduială şi în duh.***

Pe cer să îl vedem pe Dumnezeu Judecătorul cu nenumăraţii îngeri, iar împrejurul nostru pe toţi fiii oamenilor, de la începutul lumii şi până la sfârşitul ei, stând înaintea Lui cu frică şi cutremur.

Tot acolo sunt râurile de foc şi cărţile conştiinţelor deschise. Judecata e pregătită!

Cu acest gând să umplem mintea noastră şi să nu ne îndepărtăm luarea-aminte de la el.

Sculându-ne din pat, să luăm aminte la sufletul nostru: „Cugetând la ziua cea înfricoşătoare, priveghează, suflete!"; iar atunci când mergem spre somn, să ne spunem: „Iată, mormântul îmi stă înainte; iată, moartea îmi stă de faţă".

Şi în fiecare zi să spunem cât de des: „Doamne, izbăveşte-mă de muncile cele veşnice, de viermele cel rău şi de tartar!" Căci fie că ne amintim sau nu de judecată, de ea nu vom scăpa. Dar dacă ne vom aminti, vom putea scăpa de hotărârile ei cele cumplite. Acest gând ne va învăţa sâ ne îndepărtăm de ceea ce face judecata înfricoşătoare, şi frica judecăţii ne va izbăvi de osânda cea înfricoşătoare.

Totul este ca acest gând să nu rămână în noi deşert; să-1 adâncim şi să primim cu inima şi judecata, şi învinuirea, şi hotărârea judecăţii.

Oare acum e cineva care să judece drept cu privire la sine şi să fie judecat drept de către ceilalţi? Iubirea de sine ne ascunde de noi înşine şi de judecata conştiinţei noastre; trupul şi înfăţişarea cuviincioasă ne sunt scut în faţa puterii de pătrundere a

celor ce ne înconjoară. Uitând de Dumnezeu, ajungem să spunem, chiar dacă nu cu voce tare, ci în noi înşine: „Nu vede Dumnezeu!" ***La judecată nu va fi aşa: nu ne vom mai putea ascunde nici faţă de noi înşine, şi ceilalţi ne vor vedea aşa cum suntem de fapt în cuvinte, fapte şi simţiri.*** Fiecare, văzându-se, va înţelege că este văzut de toţi şi este străbătut de ochii mai luminoşi ca soarele ai lui Dumnezeu. Această conştiinţă a faptului că păcatele sale sunt văzute de către toţi îl va covârşi pe păcătos şi va face ca pentru el să fi fost mai uşor dacă munţii ar fi căzut şi l-ar fi acoperit decât să stea, descoperit privirilor atât cereşti, cât şi pământeşti.

Acum suntem inventivi la pogorăminte şi ne dezvinovăţim în fel şi chip faţă de noi înşine, şi faţă de ceilalţi, şi faţă de Dumnezeu. *Atunci nu va mai fi loc pentru dezvinovăţiri de nici un fel. Şi conştiinţa noastră ne va spune: „De ce ai făcut aşa?" Şi în ochii celorlalţi vom citi: „De ce te-ai purtat aşa?" Şi de la Domnul se va întipări în inimă mustrarea: „Aşa se cuvenea să faci?" Aceste osândiri şi mustrări din toaţe părţile se vor îngrămădi în suflet, îl vor pătrunde şi îl vor covârşi - iar dezvinovăţiri nu se vor afla si să ne ascundem nu va fi unde. Această nouă greutate - greutatea osândirii venite din toate părţile şi căreia nu i se va putea răspunde prin nici un fel de îndreptăţire - îl va împovăra în chip şi mai nesuferit pe păcătosul lipsit de orice bucurie.*

În vremea de acum, tărăgănarea anchetei nu rareori uşurează soarta criminalului şi dă nădejdea achitării. Dincolo nu va fi aşa. Totul se va săvârşi într-o clipă: judecata va fi fără anchetă, osândă - fără consultarea legilor, şi împotriviri nu vor fi. La porunca lui Dumnezeu, drepţii vor fi despărţiţi de păcătoşi ca oile de capre, şi toţi vor amuţi, neavând ce să spună împotriva acelei judecăţi şi osânde. Va fi aşteptată ultima lovitură dată celui păcătos - hotărârea: „Veniţi, binecuvântaţilor!... Plecaţi, păcătoşilor!..." Hotărârea va fi fără întoarcere şi cu neputinţă de schimbat, pecetluind soarta fiecăruia pe toţi vecii cei nesfârşiţi. Veci nesfârşiţi va răsuna în urechile păcătosului osândit: «Pleacă, blestematule!...", în vreme ce veci nesfârşiţi îl va ferici pe drept cuvântul dulce: „Vino, binecuvântatule!" Această greutate a lepădării [respingerii] de către Dumnezeu este cea mai nesuferită greutate ce are să-i împovăreze pe păcătoşii nepocăiţi.

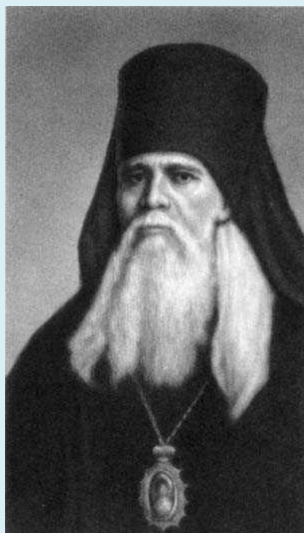
Iată ce va fi! Şi iată ce vrea să întipărească acum în inimile noastre Sfânta Biserică! Deci să primim în simţire acum această lipsă desăvârşită de bucurie a stării în care va intra păcătosul când va veni ziua cea de pe urmă - lipsa desăvârşită de bucurie în care îl va pune judecata, învinuirea şi hotărârea ce se vor săvârşi atunci: s-o primim în simţire şi să ne îngrijim a scăpa de ea. ***Nimeni nu va putea să ocolească judecata. Totul va fi aşa cum este scris.*** Cerul şi pământul vor trece, iar cuvântul lui Dumnezeu despre faptul că ele vor trece şi apoi va fi judecata, acest cuvânt nu

va trece. ***Oare ne suntem nouă înşine vrăjmaşi?*** Nu cred. ***Deci să ne grăbim a scăpa de necazul, chinul şi deznădejdea cu care ne ameninţă ziua cea de pe urmă. Cum să scăpăm de ele? Fie prin dreptate, fie prin milostiva îndreptăţire dată de Dumnezeu. Dacă nu ai dreptatea datorită căreia să poţi sta împreună cu cei aflaţi de-a dreapta Judecătorului, sârguieşte să te îndreptăţeşti din timp înaintea lui Dumnezeu spălându-te în lacrimi de pocăinţă şi curăţindu-te prin nevoinţele lepădării de sine - şi vei fi primit în numărul lor prin milostivirea îndreptăţitoare, dacă nu prin dreptate.***

Iată, deja începe vremea bineprimită pentru acest lucru! Deja s-a apropiat intrarea în post. Împuţinarea îndestulării trebuinţelor trupeşti a fost rânduită anume spre a face mai mult pentru lucrările duhului. Deci pregătiţi-vă! Iar de ceea ce obişnuieşte să strice săptămâna care vă stă înainte, de relele obiceiuri ale lumii, feriţi-vâ pe cât vă lasă situaţia voastră lumească şi neputinţele caracterelor voastre, ca să purcedem pregătiţi îndeajuns la alergarea postului şi pregătirii pentru Sfânta împărtăşanie, să ne statornicim întru curăţie şi să ne întărim putinţa de a ne înfăţişa pregătiţi şi înfricoşatului scaun al Judecătorului tuturor - Dumnezeu. Amin!

26 februarie 1861

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Predică în Duminica lăsatului sec de carne (II)

Aşadar, va veni Judecătorul. Cu toţii ne vom arăta înaintea judecăţii Lui ca să primească fiecare după cele ce a făcut în trup, bune sau rele. ***Ce va fi atunci, fraţilor, cu noi? Ce anume va fi atunci cu fiecare dintre noi?*** Să ne mutăm acum cu gândul acolo şi să punem conştiinţa noastră să vadă aceasta dinainte.

Priviţi! - ***Iată, înaintea noastră, faţă către faţă, stă Judecătorul Cel Drept şi Nepărtinitor. În jur stă toată făptura înţelegătoare - şi cerească, şi pământească. În noi înşine se văd limpede toate faptele noastre: pe fruntea noastră, pe ochi şi gură, pe fiecare mădular şi simţ care a slujit ca unealtă pentru ele; şi noi înşine vom vedea totul în noi înşine; şi ceilalţi vor putea vedea totul în noi; şi ochiul lui Dumnezeu ne va pătrunde. Nu vom avea unde să ne ascundem. Judecata de obşte a tuturor ne va îndreptăţi sau ne va osândi. Această judecată va fi întărită de propria noastră judecată, iar amândouă vor fi pecetluite de judecata lui Dumnezeu, care va şi rămâne pe vecie neschimbată şi va hotărî soarta noastră pentru totdeauna***.

Deci ce credeţi? ***Ce va auzi urechea noastră într-acel ceas? Oare mângâietorul: „Vino, binecuvântatule!" sau întristătorul: „Pleacă, blestematule!"?*** De acea clipă nu vom scăpa, şi hotărârea care va ieşi atunci n-o vom putea schimba. Deci să intrăm în conştiinţa noastră şi să o întrebăm ce anume va lăsa ea să se audă: „pleacă" sau „vino"? Conştiinţa nu va începe să ne linguşească dacă vom vrea fără făţărnicie să ascultăm glasul ei fără ocolişuri şi nu o vom amăgi prin îndreptăţirea deşartă de sine.

Iată, şi Ochiul lui Dumnezeu vede limpede ce suntem noi în acest ceas şi ce merităm - osândire sau îndreptăţire - şi face auzită mărturia Sa în urechea martorului lăuntric al faptelor noastre, care bagă de seamă cum sunt ele faţă de Dumnezeu şi legea Lui cea veşnică!

Deci ce ne prevesteşte cu privire la hotărârea pe care o vom primi atunci acest martor lăuntric al faptelor noastre? Veţi spune, fără îndoială: „Cine este curat?" Păi, vedeţi, tocmai asta e: să ne dăm seama că suntem necuraţi şi să avem râvnă pentru curăţirea noastră. Căci dacă în această clipă când conştiinţa noastră ne recunoaşte drept necuraţi am sta la judecată şi am auzi şi de la noi înşine, şi de la ceilalţi, şi de la Domnul o astfel de osândă asupra noastră, ce ar fi cu noi? Ar veni împlinitorii hotărârilor judecăţii, ne-ar lega şi ne-ar arunca în întunericul cel mai dinafară, unde e plânsul şi scrâşnirea dinţilor! Chiar aşa va şi fi dacă nu ne vom îngriji de aici să schimbăm cumplita hotărâre ce ni se pregăteşte într-o hotărâre binevoitoare.

Nu mă întrebaţi cum se face asta - căci cine nu o ştie? ***„Pocăieşte-te, şi de acum nu mai păcătui!" - iată care e toată taina felului în care ne putem pregăti o hotărâre îndreptăţitoare la înfricoşata Judecată!***

„Pocăieşte-te!" Ce lucru mare şi anevoios este? ***Toată lucrarea pocăinţei stă în două cuvinte: „Am păcătuit, nu mai fac" - dar ce putere mare e ascunsă în această scurtă spusă! Dacă cineva chiar tăcând, doar în inima sa, ar rosti: „Am păcătuit, n-o să mai fac!", acest cuvânt lăuntric va răsuna în întregul cer şi va pricinui acolo o bucurie a tuturor locuitorilor cereşti.***

Toţi îngerii se bucură pentru un singur păcătos care se pocăieşte, zice Domnul. ***Se bucură - dar pentru ce? Ei se bucură pentru acea negrăită bucurie cu care va fi veselit în Ziua Judecăţii păcătosul care s-a pocăit.*** Strâmtorarea, amarul, necazul ce îl aşteaptă pe păcătos la judecată sunt îndepărtate de acest mic cuvânt de pocăinţă: „Am păcătuit, n-o să mai fac!"

Păcatul se întipăreşte în firea noastră, îşi lasă urmele în tot ce ne înconjoară şi se înscrie în cartea vieţii. În toate aceste locuri el se va vedea când va veni Ziua Judecăţii şi, răsfrângându-se asupra noastră, ne va atrage osânda. Însă suspinul de pocăinţă şi străpungere: „Am păcătuit, n-o să mai fac!" îl şterge de peste tot, aşa încât nici o urmă a lui nu va rămâne spre a ne înfiera. ***Gândiţi-vă la o haină neagră care este spălată, frecată, clătită şi apoi albită în aşa fel, că nici o urmă din negreala dinainte nu mai rămâne pe ea: la fel albesc şi lacrimile pocăinţei dimpreună cu mărturisirea firea noastră, spală de peste tot urmele păcatului, îl***

şterg chiar şi din cartea judecăţii, aşa încât la judecată un mare păcătos se va arăta fără de păcat dacă a făcut pocăinţă şi nicăieri nu se va mai găsi temei pentru osândirea lui, fiindcă pocăinţa le şterge pe toate.

Păcatele, rămânând în noi necurăţite prin pocăinţă, ne pregătesc încă de aici o hotărâre pedepsitoare la judecată - însă pocăinţa, ştergând păcatele, schimbă încă de aici această hotărâre.

Iată ce mare e puterea pocăinţei!

- *Dumnezeu 1-a trimis pe prorocul Iona la niniviteni cu ameninţarea că peste trei zile cetatea Ninive va fi nimicită - însă ninivitenii s-au pocăit, şi hotărârea lui Dumnezeu a fost schimbată.*
- *Regelui Ezechia un alt proroc i-a vestit hotărârea lui Dumnezeu privitoare la ceasul morţii lui, dar regele s-a rugat suspinând cu lacrimi, şi încă i s-a dat vreme de pocăinţă.*

Vedeţi cum pocăinţa şi întoarcerea cu lacrimi către Dumnezeu au schimbat hotărârea deja luată a lui Dumnezeu? Şi hotărârea pe care ne-o pregătesc pentru înfricoşata Judecată păcatele noastre şi care este deja luată potrivit stării în care ne aflăm acum, o schimbă cu desăvârşire pocăinţa cu lacrimi şi mărturisirea păcatelor noastre. Chiar aşa, schimbă hotărârea: *dar dacă noi nu ne vom schimba, ea va rămâne neschimbată, chiar dacă nu a venit vremea să fie împlinită ca atare.* învechirea noastră in păcat întăreşte hotărârea lui Dumnezeu, iar pocăinţa o şterge şi o nimiceşte. Să ne grăbim, deci, spre această pocăinţă mântuitoare, cât mai e timp!

Cât mai e timp: timpul acesta se va sfârşi odată cu sfârşitul vieţii noastre. Şi cine poate spune când va fi acest sfârşit? Iată, deci: se cuvine să purcedem neîntârziat la pocăinţă. **Domnul ne-a descoperit taina Judecăţii tocmai pentru ca, auzind despre cei osândiţi la aceasta, fiecare să se uite la sine însuşi, să-i pară rău pentru sine şi să se grăbească a se mântui prin pocăinţă de această pieire veşnică.**

Oare Domnul vrea să ne osândească? Dacă ar fi vrut asta, nu ar fi venit pe pământ şi nu ar fi răbdat pătimiri şi moarte pentru a noastră mântuire: însă de vreme ce e cu neputinţă să nu fie Judecată, iată că El ne-a vestit dinainte despre aceasta, parcă spunându-ne: „Uite ce va fi! Şi uite ce trebuie să faceţi ca să scăpaţi de necazul care vă aşteaptă!" **Domnul vorbeşte despre Judecată ca nimeni să nu fie osândit când va fi ea.**

Un judecător bun vesteşte din timp cetăţenii ce vin la el pentru a se judeca să-şi pregătească răspunsurile şi să nu se încurce: şi **Domnul ne vesteşte despre Judecată ca să ştim dinainte ce va fi acolo şi să ne pregătim în aşa chip, ca să dăm răspunsuri mulţumitoare.**

Cum să dăm răspunsuri mulţumitoare? Nici nu vor fi atunci întrebări dacă aici, la mărturisire, la toate întrebările privitoare la păcate pe care le-am făcut cu adevărat, ne vom arăta recunoaşterea şi căinţa cu inimă curată, strigând din suflet: „Am păcătuit, n-o să mai fac!"

Deci să intrăm, fraţilor, în aceste bune hotărâri ale lui Dumnezeu cu privire la noi. Să zugrăvim priveliştea Judecăţii în amintirea noastră şi să umblăm sub ea ca sub un cort. Ea ne va învăţa cum să scăpăm de osândă la Judecata aceea.

Sfinţii Părinţi, care au fost plini de râvnă pentru desăvârşirea creştină, au înrădăcinat atât de adânc în mintea lor pomenirea Judecăţii, încât petreceau nedespărţiţi de ea, orice ar fi făcut. Şi la rugăciune nu stăteau altfel decât pu-nându-se cu gândul la înfricoşata Judecată, înaintea feţei Domnului, Judecătorului gata să rostească hotărârea ultimă cu privire la ei - şi, simţindu-se în starea aceasta, strigau necontenit: „Doamne, miluieşte! Doamne, miluieşte!" Trezindu-se din somn, ei cântau: „Iată, Mirele vine!" Mergând spre somn, strigau: „De Judecata Ta, Doamne, mă tem, iar a face rău nu mai contenesc!" Şi în fiecare ceas al zilei, chiar în orice treabă ar fi făcut, întâlnindu-se în fiecare clipă cu priveliştea Judecăţii, pe care o purtau în minte, ei plângeau de două ori mai tare către Domnul: „Doamne, miluieşte! Doamne, miluieşte!" Prin aceasta, ei dobândeau inimă înfrântă şi smerită, care nu va fi urgisită.

Neîncetatele lacrimi de străpungere spălau sufletul lor de toată necurăţia şi îi înfăţişau curaţi şi desăvârşiţi înaintea Domnului, Celui Milostiv şi Doritor de mântuirea noastră.

Să mergem şi noi pe aceeaşi cale a pomenirii înfricoşatei Judecăţi! Ea va naşte frângerea inimii, străpungerea şi lacrimile, care vor stinge focul pregătit nouă de către păcatele noastre, dacă acestea vor rămâne neplânse. Amin!

23 februarie 1864

Sfântul Teofan Zăvorâtul – Predică în Duminica lăsatului sec de carne (III) - (după cuvântul Sfântului Efrem Sirul la a doua Venire)

Fraţii mei iubitori de Hristos! Ascultaţi despre cea de-a doua şi înfricoşată Venire a Stăpânului nostru Iisus Hristos. Mi-am amintit de acest ceas şi m-am cutremurat de frică mare gândindu-mă la ceea ce se va descoperi atunci. Cine va zugrăvi, ce limbă va povesti aceasta? Ce auz va încăpea în sine cele auzite? Atunci, împăratul împăraţilor, sculându-Se de pe scaunul slavei Sale, Se va pogorî să cerceteze pe toţi locuitorii lumii, să încheie socotelile cu ei şi, aşa cum se cuvine unui Judecător, celor vrednici să le dea bună răsplată, iar pe cei ce au meritat pedeapsă să îi supună chinurilor. Când mă gândesc la asta, mădularele mele sunt cuprinse de frică şi mă părăsesc de tot puterile, îmi dau lacrimile, glasul îmi piere, limba mi se înţepeneşte şi gândurile mele amuţesc.

Asemenea minuni mari şi înfricoşate nu au fost de la începutul făpturii şi nu vor fi întru toate neamurile [până la sfârşitul generaţiilor]! Se va împlini vremea, va bate ultimul ceas al fiinţării lumii: un râu de foc va curge cu repeziciune, asemenea unei mări cumplite; va mistui munţii şi codrii şi va arde tot pământul şi toate lucrurile care sunt pe el. Atunci, ***de acest foc se vor împuţina râurile, iar izvoarele vor seca - în timp ce acolo, sus, stelele vor cădea, soarele se va întuneca, luna va trece şi cerul se va înfăşura precum un sul*** (Is. 34, 4). Cine va afla în sine atâta tărie, încât să poarte fără cutremur zdrobitor gândul la această schimbare înfricoşată a feţei întregii făpturi?

Apoi se va auzi glasul de trâmbiţă, ce va întrece orice tunet - glas care cheamă şi trezeşte pe toţi cei adormiţi din veac, drepţi şi nedrepţi. Şi într-o clipită de ochi

toată suflarea omenească se va scula de la locul său, şi toţi oamenii de la cele patru margini ale pământului vor fi adunaţi la judecată: fiindcă va porunci Marele împărat, ce are stăpânirea peste toată făptura - şi îndată vor da cu frică şi cu cutremur: pământul pe morţii săi, iar marea pe ai săi. Ce au sfâşiat fiarele, ce au mâncat peştii, ce au ciugulit păsările - totul se va arăta într-o clipită de ochi, şi nici un fir de păr nu va lipsi.

Iată, s-au adunat cu toţii - şi în tăcere plină de cutremur aşteaptă arătarea slavei Marelui Dumnezeu-Judecătorul (v. Tit 2, 13), a Cărui pogorâre se va descoperi prin arătarea semnului Fiului Omului (v. Mt. 24, 36) - prin arătarea Crucii, a acestui sceptru al împăratului Celui Mare, pe care văzându-1, toţi vor pricepe că în urma lui are să Se arate şi însuşi împăratul. Şi, chiar aşa, curând după aceea, se va auzi din înaltul cerurilor: „Iată, Mirele vine (v. Mt. 25, 6); iată, Se apropie Judecătorul; iată, Se arată împăratul; iată, Dumnezeul tuturor vine să judece viii şi morţii!" Atunci, fraţii mei, de acest glas se vor cutremura temeliile pământului, de la o margine la alta; atunci asupra fiecărui om va veni strâmtorare şi frică şi mirare de la aşteptarea a ceea ce va veni peste lume.

Atunci vor veni îngerii, se vor aduna cetele arhanghelilor, heruvimilor şi serafimilor, şi toţi cei cu mulţi ochi vor striga cu tărie şi cu putere: ***Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot, Cel ce era, Cel ce este şi Cel ce vine, Atotţiitorul!*** (Apoc. 4, 8) Atunci toată făptura din cer şi de pe pământ şi de sub pământ va striga cu cutremur: ***Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului!*** (Mt. 21,9) Atunci se vor deschide cerurile şi Se va descoperi împăratul împăraţilor, Dumnezeul nostru Cel Preaminunat şi Preaslăvit, asemenea unui fulger înfricoşat, cu putere multă şi slavă neasemănată, precum a propovăduit şi Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu, zicând: ***Iată, vine cu norii cerului, şi-L va vedea tot ochiul, şi cei ce L-au străpuns, şi vor plânge înaintea Lui toate seminţiile pământului!*** (Apoc. 1, 7)

Ce frică şi cutremur şi zăpăceală vor fi în acea zi! Cine va suferi priveliştea aceea? Şi cine va răbda să-L vadă pe Cel de faţa Căruia fug cerul şi pământul (v. Apoc. 20, 11)? - Cerul şi pământul fug! Dar cine, după asta, va fi în stare să se ţină pe picioare? Şi unde vom fugi noi, păcătoşii, când vom vedea scaunele puse şi pe Stăpânul tuturor vecilor şezând, când vom vedea nenumăratele oştiri stând în jurul scaunului cu frică? Fiindcă atunci se va împlini prorocia lui Daniil: ***Văzut-am până ce s-au pus scaunele şi a şezut Cel Vechi de zile... Mii de mii slujeau Lui şi zeci de mii de zeci de mii stăteau înaintea Lui: Judecătorul a şezut, şi cărţile s-au deschis*** (Dan. 7, 9-10).

O, strâmtorare! O, chin şi întristare a duhului! ***Se descoperă nefăţarnica judecată şi se deschid acele cărţi înfricoşate unde sunt scrise şi cuvintele noastre, şi faptele noastre, şi tot ce am grăit şi am făcut în această viaţă, şi ceea ce socoteam să ascundem de Dumnezeu, Cel care cercetează inimile şi rărunchii*** (v. Apoc. 2, 23). ***O, de câte lacrimi avem nevoie în vederea acelui ceas! Atunci vom vedea cu ochii noştri de o parte negrăita împărăţie a cerurilor, iar de cealaltă - chinurile veşnice; iar în mijloc, toată seminţia şi toată suflarea omenească, de la strămoşul Adam până la ultimul născut. Acolo toată omenirea va fi pusă între împărăţie şi osândă, între viaţă şi moarte, între rai şi iad. Toţi vor fi în aşteptarea înfricoşatului ceas al Judecăţii, şi nimeni nu va fi în stare să ajute nimănui.***

Atunci se va cere de la fiecare mărturisirea credinţei: botezul îndatorează la credinţă curată de orice erezie. Mari sau mici, toţi am mărturisit deopotrivă credinţa şi am primit sfânta pecete; toţi deopotrivă ne-am lepădat de diavol, suflând asupra lui, şi toţi deopotrivă am dat făgăduinţă lui Hristos, închinându-ne Lui.

Lepădarea pe care o dăm la Sfântul Botez se arată în puţine cuvinte, însă prin gândul din ea e multcuprinzătoare: fiindcă în puţine cuvinte ne lepădăm de toate - ne lepădăm nu de unul, nu de două, nici de zeci de lucruri rele, ci de tot ce se numeşte „rău", de tot ce e urât lui Dumnezeu; ne lepădăm de satana şi de toate lucrurile lui. De care lucruri? Ascultă: de curvie, de prea-curvie, de necurăţie, de minciună, de furt, de zavistie, de mânie, de hulă, de vrajbă, de ceartă, de gelozie, de beţie, de grăire în deşert, de trufie, de iubirea de deşertăciune, de batjocuri, de cântecele drăceşti, de stricarea copiilor, de ghicit, de chemarea duhurilor. De toate acestea şi de cele asemenea acestora, de toate lucrurile cunoscute de către toţi ca lucruri şi învăţături diavoleşti, ne lepădăm prin lepădarea făcută la Sfântul Botez. Tocmai această lepădare şi bună mărturisire se vor cere de la noi în acel ceas şi acea zi, fiindcă scris este: ***Din cuvintele tale te vei îndreptăţi*** (Mt. 12, 37); şi mai spune Domnul: ***Din gura ta te voi judeca, slugă vicleană*** (Lc. 19, 22).

Tocmai aceste cuvinte ale noastre fie că ne vor osândi, fie că ne vor îndreptăţi în ceasul acela. Potrivit lor va fi tras la răspundere fiecare, după cinul său. Episcopii vor fi întrebaţi şi despre viaţa lor, şi despre turma lor: de la fiecare se vor cere oile cele cuvântătoare pe care le-a primit de la începătorul păstorilor, Hristos. De asemenea, şi presviterii vor da răspuns pentru biserica lor, precum şi diaconii. Şi fiecare credincios va da răspuns pentru sine şi pentru casa lui, pentru soţia, pentru copiii, pentru slugile şi slujnicele sale, să arate dacă i-a crescut în certarea şi învăţătura Domnului, precum a poruncit apostolul (v. Efes. 6, 4). Atunci vor fi întrebaţi împăraţii şi boierii, bogaţii şi săracii, marii şi micii de toate faptele pe care le-au făcut: ***fiindcă scris este că toţi vor sta înaintea judecăţii lui Hristos*** (Rom.

14, 10), ***ca să primească fiecare după cele ce a făcut in trup, fie bune, fie rele*** (II Cor. 5, 10).

Dar ce va fi după ce au să fie cercetate şi date în vileag faptele tuturor înaintea îngerilor şi oamenilor, aceasta fără lacrimi şi tânguiri nici nu se poate povesti, fiindcă va fi deja cel de pe urmă lucru. Atunci Judecătorul ne va despărţi unul de altul aşa cum desparte păstorul oile de capre. Cei ce au fapte bune îşi întoarce faţa de la noi! Ce folos ne-au adus marginile pământului? Unde e tatăl care ne-a zămislit? Unde e mama care ne-a adus pe lume? Unde sunt fraţii? Unde sunt prietenii? Unde e bogăţia? Unde e zarva omenească? Unde-s ospeţele? Unde sunt chefurile cele cu mulţi oameni? Nu este ajutor de nicăieri; am fost părăsiţi de toţi: şi de Dumnezeu, şi de sfinţi. Şi pentru pocăinţă deja nu mai e vreme; şi de la lacrimi nu mai e folos. Am striga: «Mântuiţi-ne, drepţilor! Mântuiţi-ne, Apostoli, Proroci, Mucenici! Mântuieşte-ne, ceată a Patriarhilor! Mântuieşte-ne, cin al celor care s-au nevoit! Mântuieşte-ne, cinstită şi de viaţă făcătoare Cruce! Mântuieşte-ne şi Tu, Stăpână de Dumnezeu Născătoare, Maică a Iubitorului de oameni Dumnezeu!» Am striga astfel; însă de acum nu ne mai aud! Şi chiar dacă ei ne aud, ce folos? Căci de acum s-a terminat cu orice mijlocire". în astfel de sfâşieri ale deznădejdii lipsite de orice bucurie fiecare va fi dus în cele din urmă chiar împotriva voii sale la locul chinuirii pe care şi 1-a pregătit prin faptele sale rele, unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge (Mc. 9, 48).

Iată, aţi văzut ce pregătim pentru noi înşine? Iată, aţi auzit ce dobândesc cei nepăsători, leneşi, nepocăiţi? Aţi auzit cum vor fi batjocoriţi cei ce batjocoresc poruncile Domnului? Aţi auzit cum amăgeşte şi înşeală pe mulţi această viaţă stricătoare de suflet? Deci, să ne îngrijim a sta fară de osândă înaintea înfricoşatei Judecăţi în acel ceas cutremurător şi cumplit. Despre această zi şi acest ceas înfricoşat au prevestit Sfinţii Proroci şi Apostoli; despre această zi şi acest ceas înfricoşat strigă şi mărturiseşte Dumnezeiasca Scriptură de la o margine la alta a pământului, în biserici şi în tot locul. De ce? Ca pe toţi să îi roage: „***Băgaţi de seamă, privegheaţi, luaţi aminte, trezviţi-vă, rugaţi-vă, fiţi milostivi, pocăiţi-vă şi vă pregătiţi, că nu ştiţi ziua, nici ceasul în care va veni Fiul Omului*** (v. Mt. 25, 13). ***Luaţi aminte la voi înşivă să nu se îngreuneze inimile voastre cu saţul mâncării şi cu beţia şi cu grijile lumii, şi fară veste să vină asupra voastră ziua aceea*** (v. Lc. 21, 34). ***Lăsaţi calea cea largă, ce duce în pierzare, şi intraţi pe calea cea strâmtă, care duce în viaţă*** (v. Lc. 13, 24). Necăjit este umbletul pe această cale, dar fericită odihna la care se ajunge; cumplit este, însă răsplata-i bucuria; cu strâmtorare este, dar locul de odihnă e întins. Umblarea pe ea: pocăinţa, postul, rugăciunea, privegherea, smerita cugetare, nepăsarea de trup, grija de suflet,

milostivirea, plânsul, suspinarea, plecarea genunchilor, ostenelile şi toată reaua pătimire.

Umblarea pe această cale: a fi mustrat şi a răbda, a fi urât şi a nu nutri ură, a pătimi şi a plăti cu binele, a ierta, a-ţi pune sufletul pentru prieteni şi, în cele din urmă, a îţi vărsa şi sângele pentru Hristos, dacă împrejurările o cer. Dacă va merge cineva pe această cale strâmtă, el va primi răsplata cea fericită, căreia nicicând nu va fi sfârşit. Iar calea largă şi uşile cele încăpătoare duc în pierzare. Umblarea pe grăind: „***Veniţi la Mine, toţi cei osteniţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi odihni pe voi!***"

Auzind aceste bune făgăduinţe şi acest preadulce glas al Mântuitorului sufletelor noastre, veniţi să ne închinăm şi să cădem la El, mărturisindu-ne păcatele. Să nu ne lenevim şi să nu încetăm a striga cu lacrimi ziua şi noaptea: fiindcă El e Milostiv şi Nemincinos, şi fără îndoială va face răsplătire pentru cei ce strigă către Dânsul ziua şi noaptea. El este Dumnezeul celor ce se pocăiesc - Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, Căruia este slava în veci. Amin!

7 februarie 1865

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Să ne pregătim pentru Ziua Judecăţii

Să începem să ne pregătim pentru ziua cea mare a celei de-a doua Veniri. Atunci vom da „examenele". Deci să privim „programa disciplinelor" şi să studiem ceea ce am neglijat, să le aprofundăm pe cele pe care le ştim, să recitim ceea ce am uitat.

Trebuie să ne silim, pentru că ceasul morţii noastre este necunoscut. Poate astăzi, poate mâine deja vom fi chemaţi: „Teofan Vişinschi, Nicolae Tabovscaia… ieşi…!" Şi atunci nu vom avea nici caiete, nici cărţi ca să ne inspirăm… nu va fi cu noi nimeni care să ne sufle… fiecare va fi ascultat singur şi va fi „notat" de către Marele Judecător, având drept criteriu faptele lui pământeşti.

A doua venire a Domnului şi profeţiile mincinoase despre aceasta

Multe „profeţii" s-au făcut despre sfârşitul lumii şi niciuna nu s-a adeverit! ***Mântuitorul nostru a spus că nimeni nu ştie ziua, nici ceasul când va veni sfârşitul. Nimeni, nici îngerii din cer, decât numai Dumnezeu.***

Aşadar, n-avem motive ca să facem previziuni bazaţi pe indicii fără fundament şi lipsite de claritate, despre timpul venirii Domnului, nici să dăm importanţă previziunilor altora.

Faptul că Hristos va reveni ca Judecător al lumii este sigur, ca şi faptul că va veni pe neaşteptate, după ce mai inainte vor fi semne mari şi minunate. ***Noi n-avem decât să-l aşteptam pe Iisus şi să ne pregătim duhovniceşte pentru întâlnirea cu El, aşa cum ne-a îndemnat: „Privegheaţi, pentru că nu ştiţi ceasul când vine***

Domnul vostru!“ (Matei, 24, 42) şi ***„Fiţi gata, că nu ştiţi ceasul când vine Fiul Omului!“*** (Matei 24, 44).

(Sfântul Teofan Zăvorâtul, Călăuză către viaţa duhovnicească, Ed. Egumeniţa, Galaţi)

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Tâlcuiri din Sfânta Scriptură - Duminica lăsatului sec de carne

[I Cor. 8, 8-13; 9, 2; Mt. 25, 31-46].

Înfricoşată judecată! Judecătorul vine pe nori, înconjurat de mulţime nenumărată de cereşti şi netrupeşti puteri.Trâmbiţele dau glas în toate colţurile pământului şi scoală pe cei morţi. Cei înviaţi se îndreaptă cete-cete spre locul hotărât, spre scaunul Judecătorului, simţind deja, dinainte, care va fi hotărârea ce le va răsuna în urechi: căci faptele fiecăruia apar scrise pe fruntea fiinţei lor şi însuşi felul cum vor arăta va fi pe potriva faptelor şi obiceiurilor lor.

Despărţirea celor de-a stânga de cei de-a dreapta se va face de la sine. În cele din urmă, totul este hotărât. O tăcere adâncă se înstăpâneşte, încă o clipă şi se aude hotărârea din urmă a Judecătorului - unora: "veniţi", celorlalţi: "mergeţi de la Mine".

*"**Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi! Fie mila Ta, Doamne, asupra noastră!**"* - însă atunci va fi, deja, prea târziu pentru a mai striga astfel.

Acum trebuie să ne îngrijim a şterge din fiinţa noastră semnele de rea vieţuire care sunt scrise în ea. Atunci, vom fi gata să vărsăm râuri de lacrimi pentru a ne spăla; dar asta nu va mai sluji la nimic. Să plângem acum, dacă nu cu râuri de lacrimi, măcar cu pârâiaşe; dacă nu cu pârâiaşe, măcar cu picături de ploaie; dacă nici măcar acestea nu se vor afla, să ne zdrobim cu inima şi, mărturisindu-ne Domnului păcatele, să îl rugăm să ni le ierte, făgăduind să nu-L mai întristăm prin călcarea poruncilor Lui, şi să plinim cu râvnă, după aceea, această făgăduinţă!

Sfântul Luca al Crimeei – Cuvânt în Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi - Despre Judecata cea viitoare a lui Dumnezeu (I)

A mai rămas o singură duminică până la Postul mare. În duminica următoare, Duminica Iertării, Sfânta Biserică ne va chema să ne împăcăm, să ne iertăm unii altora greşelile, amintind că Dumnezeu ne iartă numai atunci când ne iertăm şi noi unii pe alţii.

Pregătindu-ne pentru nevoinţa Patruzecimii şi pentru această împăcare, Sfânta Biserică, prin pericopa evanghelică de astăzi, ne zugrăveşte spre învăţătură Judecata care va fi la a Doua Venire a Fiului lui Dumnezeu.

Hristos va veni în toată slava Sa cerească, şi înaintea Lui se vor aduna toate popoarele, toţi drepţii şi toţi păcătoşii; nimeni nu va putea da dosul, nimeni nu va putea rămâne deoparte, nu se va putea piti în spatele altcuiva.

Domnul îi va despărţi pe drepţi de păcătoşi: drepţii vor merge de-a dreapta Lui, păcătoşii de-a stânga. Domnul va spune: ***Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, de moşteniţi împărăţia gătită vouă de la întemeierea lumii*** (Mt. 25, 34).

De la zidirea lumii a fost deja prevăzută, a fost deja hotărâtă această înfricoşată Judecată, a fost deja pregătită împărăţia Cerurilor. ***„Cu ce bunătăţi se poate asemui această binecuvântare?" - se întreabă Sfântul Ioan Gură de Aur. „Câtă cinste, câtă fericire este în el! Hristos n-a zis: primiţi, ci: moşteniţi - ca pe propriul nostru avut, ca pe avutul nostru părintesc, pe care îl avem de veacuri".***

Pentru ce virtuţi se va pogorî asemenea milostivire asupra drepţilor la Judecata lui Dumnezeu? Ni le arată însuşi Judecătorul - Hristos.

Flămând am fost, va spune El, şi M-aţi hrănit; însetat am fost, şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost, şi M-aţi primit; gol am fost, şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost, şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine (Mt. 25, 36). Precum vedem, fraţi şi surori, la Judecata lui Dumnezeu se vor descoperi faptele dragostei şi milostivirii, săvârşite de către drepţi în viaţa lor pe acest pământ.

Totuşi, ***drepţii, cu toate virtuţile lor, se vor socoti, din prea adânca lor smerenie, nişte robi netrebnici*** (v. Lc. 17, 10), nevrednici de mila lui Dumnezeu. Ei nu vor începe să amintească toate faptele lor bune, dragostea şi milostivirea lor. Chiar li se va părea că n-au făcut nici un lucru bun: aşa va fi smerenia lor, însuşirea prin care strălucesc toţi drepţii. Ei nu se vor dezvinovăţi la această Judecată, ci, dimpotrivă, se vor învinui. Vor spune Domnului: ***„Doamne, când Te-am văzut noi flămând, însetat, suferind, bolnav, gol sau în închisoare şi ţi-am arătat milă?”.*** Atunci, Domnul Se va ridica în apărarea lor împotriva învinuirilor pe care singuri şi le vor aduce. El le va spune: ***întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei prea mici, Mie Mi-aţi făcut*** (Mt. 25, 40).

După cum vedem, ***Domnul îi miluieşte şi îi îndreptăţeşte pe drepţi prin viaţa lor cea dreaptă şi le dăruieşte nemăsurat mai mult decât s-ar fi putut aştepta ei.***

După aceea, întorcându-se către cei de-a stânga, va spune: „***N-aţi hrănit nici unul dintr-aceşti fraţi ai Mei mai mici, nu le-aţi dat de băut, nu le-aţi arătat milă: înseamnă că nici pentru Mine nu aţi făcut nimic, şi care atare meritaţi chinul veşnic***” (v. Mt. 25, 46).

De ce această osândă aspră? Pentru că n-au făcut lucrul cel mai important din viaţă: ***n-au răspuns la nevoia aproapelui în numele lui Hristos.***

Ce înseamnă să împarţi bucata de pâine cu cel flămând ori să mergi la un bolnav în numele lui Hristos? Înseamnă ca inima ta să răspundă cu împreună-pătimire la foamea şi la durerea lui, să trăieşti amarul lui ca pe al tău propriu, să suferi împreună cu el ca împreună cu un frate în Hristos şi, în fine, să împarţi cu el ceea ce ţi-a trimis Domnul şi ai la îndemână. Ca veşnică pildă de ajutorare a celui bolnav ni se arată ***samariteanul milostiv din Evanghelie, care i-a dat celui rănit tot ce avea*** (v. Mc. 10, 30-37).

Se poate întâmpla să nu avem mijloace materiale prisositoare pentru binefaceri,

însă în vremea noastră este nevoie nu atât de această bogăţie, cât de bogăţia inimii, de darurile milostivirii noastre, împreuna-simţirii şi rugăciunii noastre lăuntrice.

O, dacă ne-am iubi câtuşi de puţin unii pe alţii întru Hristos, dacă am avea împreună-simţire unii faţă de alţii, dacă ne-am respecta cu adevărat, atunci s-ar găsi căi şi mijloace ca să ne într-ajutorăm – şi atunci raiul ar începe încă de aici, de pe pământ, şi nu ne-ar mai fi frică să murim.

Dar de ce nu ne iubim unii pe alţii? Fiindcă nu-L iubim pe Dumnezeu. Neiubindu-L pe Dumnezeu, nu îl putem iubi nici pe aproapele. Iar ***pe Dumnezeu nu-L iubim fiindcă avem credinţă slabă. De asta nu-L simţim pe Dumnezeu în inima noastră, de asta nu trăim în El şi nu-L cunoaştem, fiindcă citim puţin Evanghelia şi nu înţelegem în Dumnezeu toate întâmplările şi lucrurile din viaţa noastră, nu înţelegem că toate ne sunt trimise prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu.***

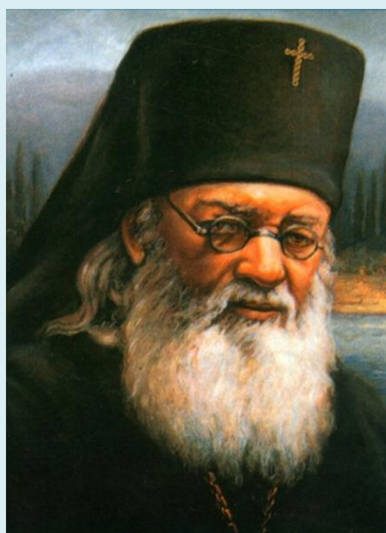
Trec zile, săptămâni, iar de Dumnezeu uneori nici nu ne amintim, nu medităm la viaţa noastră, nu ne înmuiem inima - iar inima pe care n-o încălzeşte dragostea de Dumnezeu va fi rece şi faţă de aproapele, şi în locul dragostei se va cuibări în ea vrăjmăşia, în locul milei şi al dorinţei de a ajuta - ura, bucuria răutăcioasă. Atunci ne pregătim singuri osânda viitoare: ***Judecata este fără milă pentru cel ce n-a făcut milă*** (Iac. 2, 13). Două porunci de temelie ni s-au dat: prima e dragostea de Dumnezeu, a doua - dragostea de aproapele (v. Mc. 12, 30-31).

Cine este aproapele nostru? Toţi cei cu care trăim, muncim, ne întâlnim, care au nevoie de dragostea noastră, de ajutorul nostru, de rugăciunile noastre. Potrivit credinţei noastre creştineşti, suntem cu toţii fraţi şi surori, alcătuind o singură familie în Hristos. ***Nimeni nu ni-i străin, în spatele fiecărui aproape al nostru stă Hristos însuşi.*** Dacă nu arătăm dragoste aproapelui, n-o arătăm nici lui Hristos. Domnul însuşi ne-a vorbit despre asta foarte simplu şi limpede, în cuvintele pe care le-am ascultat şi noi astăzi la Liturghie. Deci, să ne amintim întotdeauna aceste spuse ale Mântuitorului.

Să îl rugăm să dea viaţă inimilor noastre prin dragostea de oameni. Să-I cerem să ne dăruiască „pocăinţă mai înainte de sfârşit” şi „răspuns bun” la cea de-a Doua şi Slăvită a Lui venire, ca să auzim cuvintele aducătoare de fericire: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, de moşteniţi împărăţia care v-a fost gătită vouă de la întemeierea lumii.

Amin.

Sfântul Luca al Crimeei – Cuvânt în Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi - Cel ce face bine săracului dă împrumut lui Dumnezeu (II)

Astăzi, Sfânta Biserică ne aminteşte istorisirea evanghelică despre înfricoşata Judecată.

Expresia exterioară a acestei Judecăţi va fi împărţirea oamenilor în două grupe: drepţii vor fi aşezaţi de-a dreapta, iar păcătoşii de-a stânga Tronului lui Dumnezeu.

La această Judecată se va da în vileag ce a făcut fiecare. ***Acolo se va dovedi că fiecare din faptele sale va fi găsit drept sau va fi osândit*** (v. Mt. 12, 37). ***În lumina Judecăţii lui Dumnezeu se va descoperi adevărata faţă şi stare morală a fiecărui om - şi păcătoşii, care pe pământ au trăit în robia patimilor, nu se vor putea îndreptăţi nicidecum.***

Ei şi la Judecata lui Dumnezeu vor avea o purtare vrednică de osândă, încercând să se dezvinovăţească prin aceea că nu au recunoscut în ceilalţi oameni pe fraţii mai mici ai lui Hristos şi de aceea n-au făcut faptele milostivirii. Tocmai de asta vor şi merita osânda la chinul veşnic (Mt. 25, 46).

Ce păcătoşi să fie aceştia?

- *Sunt cei ce n-au vrut să găsească şi să dea loc în inima lor Domnului, cum a făcut Zaheu, care n-au vrut să-şi cureţe conştiinţa prin pocăinţă, cum a făcut vameşul care s-a pocăit în templu,*

- *care n-au vrut să străbată întreaga cale complicată a întoarcerii sufletului care se pocăieşte la Tatăl Ceresc, cum a făcut fiul risipitor.*
- *Sunt oamenii pentru care Dumnezeu e ca şi cum nu ar fi Dumnezeu, şi omul e ca şi cum nu ar fi om, şi viaţa n-ar fi cale a mântuirii, n-ar fi lucrare a dragostei şi milostivirii, ci goană nebunească după slavă deşartă, după mângâieri şi plăceri lumeşti.*

Care dintre noi, fraţilor şi surorilor, nu este aproape de starea acestor păcătoşi, de mângâierile şi plăcerile lor lumeşti? Dar istorisirea evanghelică despre înfricoşătoarea Judecată a lui Dumnezeu ce ne învaţă? Ne învaţă ca, ***urmând drepţilor, să facem lucrurile dragostei şi milostivirii, îngrijindu-ne nu numai de noi înşine, ci şi de ceilalţi*** (v. Filip. 2, 4).

„Nimic nu-i place atât de mult lui Dumnezeu", spune Sfântul Ioan Gură de Aur, „ca o viaţă care aduce folos tuturor. Tocmai de aceea ne-a dat şi darul cuvântului, şi mâini, şi tărie trupească, şi minte, şi pricepere: ca să întrebuinţăm toate acestea spre mântuirea noastră şi folosul aproapelui".

Dar cum să întrebuinţăm puterile noastre spre folosul aproapelui? Având conştiinţa faptului că facem binele nu pentru lauda şi slava omenească, ci pentru că aproapele nostru este fratele mai mic al lui Hristos (v. Mc. 9, 41). Iar asta înseamnă că trebuie ***să facem toate faptele milostivirii în numele lui Hristos, oricât ar fi ele de mici.***

De pildă, când dăm un bănuţ aproapelui care îl cere în numele lui Hristos, să ne amintim că îl dăm lui Hristos însuşi şi, după cum spune înţeleptul, dăm împrumut lui Dumnezeu (Pilde 19, 17).

Deci, iubiţii mei în Hristos, să facem din toată inima faptele milostivirii, socotind pierdută ziua în care n-am ajutat pe cineva fie cu vorba bună, fie împărtăşindu-i din inimă necazurile şi suferinţele, fie mijlocind prin rugăciune pentru el înaintea lui Dumnezeu.

Să arătăm milostivire în numele lui Hristos, întru slava Tatălui Ceresc, Care Milostiv este (Lc. 6, 36) şi le arată milă chiar celor ce dau altora doar o cană de apă (v Mc. 9, 41).

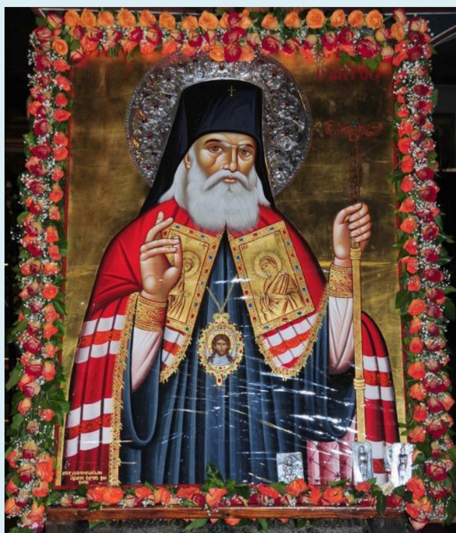
Să ne amintim totdeauna de moartea noastră şi de Judecata lui Dumnezeu, ca să nu păcătuim; curăţindu-ne prin pocăinţă, să ne unim cu Hristos prin Taina Sfintei Euharistii. În zilele Postului Mare, Sfânta Biserică ne va şi chema la această

înnoire lăuntrică, la harica unire cu Domnul, la creştineasca dragoste de fraţi şi milostivire.

Nu ne lăsa, Doamne, să rămânem nepăsători la această chemare a Sfintei Biserici! Ajută-ne, Doamne, să ne ridicăm pe calea pocăinţei şi a renaşterii duhovniceşti!

Amin.

Sfântul Luca al Crimeei – Cuvânt în Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi - Să alegem calea dreptăţii şi a milostivirii (III)

Ca două aripi, ne înalţă mai presus de toată făptura două năzuinţe, cele mai adânci ale noastre: năzuinţa spre nemurire şi năzuinţa spre dreptate. De când există neamul cel gânditor al oamenilor, aceştia sunt sfâşiaţi de întrebarea chinuitoare: ***„Ce se săvârşeşte pe pământ? De ce răii o duc bine, iar cei buni, blânzi, liniştiţi, sunt prigoniţi şi suferă?"*** Această întrebare nu şi-a primit încă răspunsul, însă îl va primi - îl va primi când Domnul şi Dumnezeul nostru va face înfricoşătoarea şi Dreapta Sa Judecată.

De mii de ani se revarsă neîncetat lacrimile celor necăjiţi şi împilaţi, şi dacă ar fi să adunăm toate aceste lacrimi şi să le vărsăm în mări, mările n-ar mai încăpea între ţărmurile lor şi-ar îneca întreg uscatul - iar Dumnezeu ţine socoteala tuturor lacrimilor celor ce suferă fără vină. Şi câte fărădelegi nu s-au săvârşit în tot timpul acesta, începând din vechimea cea mai adâncă!

Sfântul Ioan Teologul scrie în Apocalipsă că a văzut lângă Tronul lui Dumnezeu sufletele celor omorâţi pentru Cuvântul Dumnezeiesc şi a ascultat cum strigau ei către Dumnezeu: ***Până când, Stăpâne Sfinte şi Adevărate, nu vei judeca şi nu vei răzbuna sângele nostru?*** (Apoc. 6, 10).

Dar îndelunga răbdare a Domnului este uimitoare, şi nouă ni se pare ciudat, de neînţeles, pentru ce El nu face încă răzbunare asupra tuturor nelegiuiţilor, de ce rabdă răul strigător la cer de pe pământ? Sfântul Ioan Teologul a primit de la Dumnezeu următorul răspuns la această întrebare: ***Cine e nedrept, să***

nedreptăţească înainte. Cine e spurcat, să se spurce încă. Cine este drept, să facă dreptate mai departe. Cine este sfânt, să se sfinţească încă. Iată, vin curând şi plata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia după cum este fapta lui (Apoc. 22, 11-12). Domnul rabdă, aşteptând Ziua înfricoşată despre care a prezis: ***Fiul Omului, când va veni, va găsi oare credinţă pe pământ?*** (Lc. 18, 8).

Dacă sufletul nostru nu rabdă ca răufăcătorii să rămână nepedepsiţi, iar drepţii să fie totdeauna împilaţi, asta înseamnă că este neapărată nevoie de nemurire atât pentru cei răi, cât şi pentru cei drepţi, fiindcă doar aşa pot ei primi răsplata veşnică, pe care n-au primit-o în timpul vieţii pământeşti.

Oare nu auziţi în fiecare zi la Liturghie poruncile Fericirilor: ***Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetoşează de dreptate, că aceia se vor sătura. Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a lor este împărăţia Cerurilor. Fericiţi veţi fi când vă vor ocări pe voi şi vă vor prigoni şi vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine. Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri*** (Mt. 5, 6, 11-12). În cer, în viaţa veşnică, drepţii vor primi cu mare bucurie răsplata pentru tot ce au suferit în această viaţă.

Judecata lui Hristos va fi într-adevăr înfricoşătoare, dar ea va fi şi dreaptă, fiindcă nu este cu putinţă să calci nepedepsit marea lege a dragostei şi dreptăţii. Ea va fi înfricoşătoare, fiindcă la ea se vor aduna nenumăraţii oameni ce au trăit pretutindeni, de-a lungul întregii vremi scurse de la întemeierea lumii. Nici dacă ei n-au auzit niciodată vestea cea bună a lui Hristos, atunci, după cuvântul Apostolului, nu vor avea îndreptăţire, fiindcă natura însăşi ni-L arată prin toate ale ei pe Dumnezeu, şi în ea ar fi putut să înţeleagă şi să vadă limpede Pronia lui Dumnezeu, ce cârmuieşte toate.

În pericopa evanghelică de astăzi aţi auzit cum îi va judeca Domnul pe oameni la înfricoşătoarea Judecată. El va da răsplată veşnică drepţilor, care au făcut totdeauna faptele dragostei şi milostivirii, dar îi va numi blestemaţi şi îi va trimite în focul veşnic pe cei ce niciodată n-au fost milostivi.

De ce-i va judeca Domnul pe oameni numai după milostivirea sau nemilostivirea lor? Fiindcă milostivirea este cea mai înaltă dovadă a dragostei şi împreună-pătimirii faţă de oameni. Dar cine este plin de dragoste, cine face faptele milostivirii? Doar cei care au îndrăgit Dragostea Vie - pe Domnul nostru Iisus Hristos, Care din dragoste de lume, pentru mântuirea ei, şi-a dat de bunăvoie viaţa în chinuri groaznice pe Cruce ca să răscumpere păcatele noastre, ca să ne arate calea pe care trebuie să mergem - calea milostivirii, calea iubirii, calea

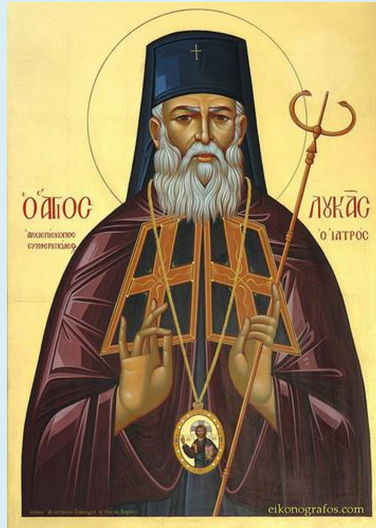
dreptăţii.

În viaţă sunt două căi: pe de o parte calea binelui şi dreptăţii, pe de alta calea răului şi a nedreptăţii. Şi fiecare alege una dintre ele. În lume şi în viaţa omenească totul se petrece după legea dezvoltării neîntrerupte. Nimic nu rămâne neschimbat, totul curge, totul se schimbă, după cum a spus un înţelept din antichitate. ***Totul se dezvoltă şi se perfecţionează - şi dacă omul alege calea binelui şi dreptăţii şi o urmează neabătut, el se perfecţionează în această direcţie devine vrednic să îşi continue dezvoltarea în viaţa veşnică.*** Iar dacă omul alege calea răului şi a nedreptăţii, în această viaţă inima şi mintea lui se cufundă tot mai mult în rău şi nedreptate. Prin urmare, şi în viaţa veşnică va continua dezvoltarea lui în această direcţie. Dar unde îşi va continua el cufundarea în noianul răului, dacă nu în locul cel înfricoşător pregătit diavolului şi îngerilor lui? Cumplită este soarta păcătoşilor nepocăiţi.
Deci, să alegem calea dreptăţii şi s-o urmăm. ***Dar ce înseamnă a alege calea dreptăţii? Înseamnă a împlini întreaga lege a lui Hristos, fiindcă toată dreptatea se cuprinde în această sfântă lege dumnezeiască.***

Psalmistul David striga astfel către Dumnezeu: ***Dumnezeul răzbunărilor, Dumnezeul răzbunărilor cu îndrăzneală a stătut. Înalţă-Te, Cela Ce judeci pământul, răsplăteşte răsplătirea celor mândri. Până când păcătoşii, Doamne, până când păcătoşii se vor făli, vor spune şi vor grăi nedreptate, vor grăi toţi cei ce lucrează fără de lege? Pe poporul Tău, Doamne, au împilat, şi moştenirea Ta au apăsat-o*** (Ps. 93, 1-5).

Însă Domnul, Care întâia dată a venit ca Miel la junghiere, propovăduind dragostea, blândeţea şi milostivirea, Se va scula şi va veni a doua oară - va veni ca Judecător Cumplit, cu nenumărate cete de îngeri cereşti, şi va face Judecata Sa înfricoşătoare. Amin.

Sfântul Luca al Crimeei – Cuvânt în Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi - Judecata conştiinţei şi judecata lui Dumnezeu (IV)

În această duminică, prin pericopa evanghelică ce se citeşte Sfânta Biserică ridică puţin din vălul care acoperă Judecata cea viitoare, ca să ne îndemne la pocăinţă şi îndreptare în acest Post mare.

Domnul l-a făcut pe om după chipul şi asemănarea Sa, dându-i raţiune, inimă, şi voinţă liberă.

- ***Raţiune** i-a dat ca să îi lumineze calea vieţii, să facă deosebire între bine şi rău, între folositor şi vătămător.*
- ***Inimă** i-a dat ca să-L iubească pe Dumnezeu şi să-şi iubească aproapele.*
- ***Voinţa liberă** i-a dat ca să semene în sufletul său seminţele binelui şi prin încordarea acestei voinţe să înfăptuiască în viaţa sa tot ce este mântuitor şi folositor.*

Dacă omul urmează în viaţa sa glasul raţiunii, simţămintele dragostei şi cerinţele conştiinţei, el se poartă ca o fiinţă raţională şi liberă - şi cu cât face asta într-o mai mare măsură, cu atât îşi întăreşte şi îşi dezvoltă libertatea voinţei. Dimpotrivă, dacă omul preferă în viaţă ceea ce este rău, vătămător, păcătos, el îşi pierde pe zi ce trece libertatea voinţei, prefăcându-se într-un rob al păcatului şi al patimilor - iar robul păcatului îşi pierde demnitatea de om şi rangul de fiu al lui Dumnezeu.

Nu pe pământ om cu desăvârşire mort duhovniceşte şi cu desăvârşire pierdut,

fiindcă nu este om lipsit de scăpărări ale raţionalităţii, ale inimii, ale conştiinţei. Oricât de rea şi de păcătoasă ar fi purtarea lui, el îşi dă totuşi seama în adâncul sufletului său şi al conştiinţei necălcate cu totul în picioare că nu face ceea ce trebuie, şi din această pricină se chinuie şi suferă mai mult sau mai puţin.

Cu toţii simţim din când în când mustrări de conştiinţă. Asta se întâmplă şi atunci când am necăjit, sau am osândit, sau am smintim pe cineva, sau când ne-a scăpat vreo vorbă de prisos. Se întâmplă şi când trebuia să spunem ceva cu bărbăţie, dar nu am spus din teama de neplăceri, sau, dimpotrivă, când trebuia să tăcem, dar din aprindere nu ne-am ţinut gura. ***Glasul conştiinţei, luminat şi întărit de lumina raţiunii, este judecătorul nostru dintâi şi de temelie - şi vai de cel care nu ia aminte la îndemnurile raţiunii şi la mustrările conştiinţei, înăbuşindu-le, luându-le dreptul de a se face auzite.*** Un asemenea om se preschimbă mai devreme sau mai târziu într-o fiinţă lipsită de conştiinţă, împietrită şi necinstită. Şi deşi conştiinţa tot licăreşte în el, deja nu-l mai călăuzeşte - iar asta se întâmplă până când un trăsnet din cer - vreun necaz, vreo nenorocire - îl întoarce la viaţa conştient-raţională, la viaţa îndrumată de conştiinţă.

Dacă avem raţiune ca să ne lumineze calea vieţii şi conştiinţă ca să ne controlăm şi să ne îndreptăm în căile acestei vieţi, asta înseamnă că suntem răspunzători înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor pentru purtarea noastră. Binele ni se socoate drept bine, răul drept rău. Aşadar, pentru tot păcatul şi tot răul săvârşit de noi vom da răspuns, şi-l dăm încă din viaţa asta pământească, suferind încă de aici, pe pământ, pentru păcatele şi răutatea noastră - fiindcă iată ce spune ***cuviosul Marcu Ascetul: „Pentru fiece faptă, bună sau rea, răsplata pe potrivă urmează în chip firesc, iar nu printr-o menire deosebită”.***

Cu toţii ştim că lăcomia pântecelui, îmbuibarea, prisosul în mâncare şi băutură duc la boli de stomac, la tulburări de digestie, de metabolism şi de activitate a inimii, drept care este foarte folositoare înfrânarea de la mâncare pe care o presupune postul. Curvia, dezmăţul, goana după plăceri trupeşti duc la stricarea sufletului şi trupului, la neînţelegeri şi dezmembrare în familie. Astfel, şi aici păcatului îi urmează amărăciunea, necazul şi pedeapsa care-i sunt proprii. O, ce nevoie este şi în această privinţă de asprimea postului şi de înfrânarea duhovnicească şi trupească!

Celui capricios şi mândru, care-i jigneşte pe ceilalţi, i se răspunde prin răutate şi ură răzbunătoare. Şi aici, prin urmare, păcatul trufiei şi al nepăsării faţă de oameni îşi primeşte plata, îşi primeşte pedeapsa. Nici aici nu este mijloc mai radical decât

sfântul post, decât pocăinţa foarte adâncă, smerită, şi rugăciunea către Dumnezeu, fiindcă numai Dumnezeu poate înmuia mândria omenească.

Toate tulburările din viata duhovnicească şi trupească, precum şi pedepsele legate de ele, decurg din încălcarea normelor, legilor şi regulilor stabilite. De ce au loc toate aceste tulburări ? Fiindcă nu ne dăm osteneala cu noi înşine, nu ne educăm în frica de Dumnezeu şi în dragostea de aproapele; fiindcă ne înăbuşim conştiinţa, nu ne luminăm duhovniceşte raţiunea, nu ne întărim voinţa, nu dobândim experienţa luptei continue cu păcatul, cu încălcările regulilor şi normelor vieţii noastre duhovniceşti. Viaţa duhovnicească este viaţă activă, trezvitoare, volitivă, orientată spre Dumnezeu şi oameni – iar aici glasului raţiunii şi cerinţelor conştiinţei le aparţine locul întâi.

Cum şi când poate şi trebuie să ridice glasul conştiinţa noastră, îndemnând voinţa să lucreze?

- *Ea trebuie să ne ferească de păcat şi să înalţe cu deosebire glasul după fiecare păcat, după fiecare faptă rea, vrednică de osândă, sfătuind, mustrând şi îndemnându-ne să ne înfrânăm în restul vieţii noastre de la păcatul pe care îl osândeşte.*
- *Ea trebuie să mai osândească încă o dată acel păcat la sfârşitul zilei, înainte de culcare, după rugăciunea de seară, într-un moment de pocăinţă deosebită pentru toate păcatele zilei ce a trecut;*
- *trebuie să stea de strajă şi în ziua următoare, înlăturând însăşi putinţa repetării păcatului cu pricina; în fine, trebuie să osândească acest păcat atunci când vine vremea spovedaniei, când descoperă înaintea lui Dumnezeu şi a preotului sufletul nostru păcătos, rănit de păcate şi suferinţe. Dacă în acest moment de răspundere conştiinţa nu ne va ajuta să ne pocăim în mod conştient, adică nu va putea să ne osândească aspru şi nepărtinitor, nu vom avea iertare adevărată nici de la preot, nici de la Domnul Dumnezeu.*

După ce s-a pocăit la spovedanie şi s-a învrednicit de primirea Sfintelor Taine, ***omul trebuie să înceapă a face roade vrednice de pocăinţă*** (Lc. 3, 8). Asta înseamnă că dacă s-a pocăit, de pildă, pentru că a osândit pe cineva sau a fost răuvoitor faţă de cineva, acum, la cererea conştiinţei, trebuie să se înfrâneze de la osândire şi să schimbe reaua voinţă cu buna voinţă faţă de aproapele, apoi să îl ajute şi să se roage pentru el.

Toate acestea sunt cu putinţă păcătosului dacă el, după ce conştiinţa sa îl judecă şi

îşi formulează pretenţiile, îşi va îndrepta viaţa neabătut, crescând şi întărindu-se duhovniceşte pe zi ce trece.

Lupta cu sine, cu propria păcătoşenie, este cea mai grea luptă de pe pământ. Dacă nu ducem această luptă sau o ducem fără vlagă şi credinţă, poticnindu-ne la tot pasul, păcatele noastre ne vor însoţi în viaţa de după moarte, de dincolo de mormânt - şi acolo vor fi supuse îndată aşa-numitei judecăţi particulare, prin care trece orice răposat. ***Ce înseamnă această judecată particulară?*** *Înseamnă că sufletul, ieşind din trup şi recunoscând că ţine de lumea duhovnicească, după ce ajunge în această lume luminoasă simte puternic faptul că nu e potrivit cu ea, simte întunericul şi apăsarea păcatului, împiedicarea şi orbirea sa duhovnicească, ceea ce îi pricinuieşte grele suferinţe şi mustrări de conştiinţă ca urmare a vieţii netrăite cum se cuvine.*

Trăind pe pământ în trup, sufletul păcătosului priveşte trupeşte şi sufleteşte, nu duhovniceşte, şi tot ce îl înconjură, chiar şi pe sine însuşi - iar înţelegerea duhovnicească a propriei fiinţe şi a vieţii sale păcătoase îi e închisă, nu este trează, şi se descoperă abia după ieşirea din trup. Atunci, în lumina veşniciei, începe să se desfăşoare tot zapisul faptelor săvârşite, iar ele încep să mustre, să certe şi să ardă sufletul, arătând întregii lumi duhovniceşti toată urâţimea, toată sărăcia, toată nelegiuirea vieţii pământeşti a păcătosului.

Suferinţele de după moarte ale conştiinţei duhului păcătos sunt atât de mari încât el este gata să strige: „Munţilor, prăbuşiţi-vă peste mine! Dealurilor, acoperiţi-mă!”

Despre această judecată se vorbeşte şi în Sfânta Scriptură, unde stă scris că din faptele şi din cuvintele noastre vom fi găsiţi drepţi sau vom fi osândiţi (Mt. 12, 37).

La judecata particulară, nu ne va judeca şi pedepsi Domnul cât ne vom judeca şi pedepsi noi înşine; conştiinţa noastră ne va judeca şi pedepsi prin suferinţe pentru păcatele vieţii noastre pământeşti. Puterea vrăjmaşă, demonică, va începe să adâncească aceste învinuiri, amintind pe rând păcatele vieţii care s-a scurs, îngerul păzitor se împotriveşte acestei puteri, apărându-l pe răposat.

În această luptă pentru sufletul păcătosul şi în alinarea stării lui grele ajută mult rugăciunea Bisericii. „Rugăciunea voastră să fie pentru mine mijlocitor la judecata lui Dumnezeu”, spunea obştii sale cuviosul Efrem Sirul. Milostivirea, dragostea şi rugăciunile tuturor rudelor şi apropiaţilor sprijină, de asemenea, sufletul răposatului, insuflându-i nădejdea în milostivirea lui Dumnezeu pentru

Judecata următoare, care se va face la cea de-a Doua Venire în lume a Fiului lui Dumnezeu.

Pe lângă asta, ***după judecata particulară primim o hotărâre aparte a lui Dumnezeu cu privire la soarta noastră şi un loc aparte unde rămânem până la înfricoşătoarea Judecată.*** La această Judecată ultimă, a cărei hotărâre nimic nu o va mai putea schimba, ne vom înfăţişa cu toţii înaintea Domnului nostru Iisus Hristos. Acum, pe pământ, păcătuim în primul rând împotriva Lui: poruncile Lui le călcăm, dragostea Lui faţă de noi o dispreţuim, pe fraţii Lui mai mici îi strâmtorăm şi îi necăjim. Şi atunci, cine să ne judece, dacă nu El, Care ne-a dat totul şi nu primeşte de la noi nimic, afară de păcate?

Hristos a ascuns de noi vremea când va veni să ne judece, dar ne-a descoperit pentru ce ne va judeca - şi acesta este principalul. Ce milă a lui Dumnezeu şi ce mângâiere pentru noi este să ştim dinainte pentru ce ne va judeca Domnul! Ştiind asta, nu vom mai putea nici trăi, nici muri orbeşte, nu vom mai putea să ne dezvinovăţim prin necunoaşterea destinului ce ne aşteaptă dincolo de mormânt. Ni s-au dat două porunci de temelie: cea privitoare la dragostea de Dumnezeu şi cea privitoare la dragostea de aproapele. Pentru neîmplinirea lor ne va şi judeca Domnul. Aceste porunci sunt de nedespărţit în ochii lui Dumnezeu. Dacă îl vom hrăni pe cel flămând sau vom da de băut celui însetat, facem asta şi pentru Hristos. Dacă îl îmbrăcăm pe cel gol sau mergem la cel bolnav, facem asta şi pentru El.

În numele Lui trebuie să facem toate faptele dragostei şi milostivirii, fiindcă Domnul Iisus Hristos primeşte toate faptele noastre de milostivire, toate faptele iubirii noastre de aproapele, ca şi cum i-ar fi Lui făcute. El nu are nevoie de faptele acestea, dar Se identifică cu cei nefericiţi, nevoiaşi, săraci, părăsiţi, bolnavi, aflaţi în închisoare, îi pare rău de ei, împărtăşeşte necazul lor, este nemulţumit când nu sunt băgaţi în seamă.

Hristos este nedespărţit de omul suferind tot atât pe cât este porunca dragostei de Dumnezeu nedespărţită de porunca dragostei de aproapele. Mântuitorul nu Se desparte de cei pentru care a vărsat Preacuratul Său Sânge, pentru care Şi-a dat sfânta Sa viaţă. El nu Se desparte nici acum de noi, împărtăşindu-ne Trupul Său şi Sângele Său prin Taina Sfintei împărtăşanii, aducându-ne prin aceasta în unire cât se poate de strânsă cu Sine şi pregătindu-ne astfel să ne întâlnim cu El când va veni a doua oară ca să ne judece.

Această Judecată viitoare nu o să fie pentru noi înfricoşătoare dacă, după cuvântul Apostolului, ne vom judeca singuri fără cruţare şi fără părtinire (v. l Cor. 11, 31) în

viaţa pământească, dacă după fiecare păcat ne vom pocăi aşa cum cere conştiinţa, altfel spus dacă ne vom osândi singuri şi, osândindu-ne, ne vom îndrepta, dacă ne vom spovedi şi împărtăşi mai des.

Înfricoşătoarea Judecată a lui Dumnezeu nu va mai fi atât de înfricoşătoare pentru noi dacă vom împlini neabătut porunca Lui privitoare la dragostea de Dumnezeu şi de aproapele. Atunci nici moartea nu ne va îngrozi. Ea va fi nu o pierdere, ci un câştig. Iar unirea cu Hristos după moarte va fi şi mai deplină, şi mai dorită. Amin.

Sfântul Luca al Crimeei – Cuvânt în Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi - Munţii se topesc de la faţa Ta (V)

Precum a fost în zilele lui Noe, aşa va fi şi venirea Fiului Omului; şi precum era în zilele cele mai înainte de potop: ***mâncau, beau, se însurau şi se măritau, până în ziua întru care a intrat Noe în corabie, şi n-au ştiut până când a venit potopul şi i-a luat pe toţi, aşa va fi şi venirea Fiului Omului*** (Mt. 24, 37-39).

Totul va fi chiar ca în zilele lui Noe? Nu, nu chiar totul - dar Domnul a spus asta dorind să ne arate că a Doua Sa Venire va fi la fel de năprasnică, la fel de neaşteptată ca potopul: ca un trăsnet, ca un fulger ni Se va arăta Fiul Omului întru slava Sa cu toţi îngerii Săi ca să facă Judecata Sa.

De ce am zis că nu va fi totul chiar ca în zilele lui Noe? Fiindcă Domnul a lămurit: ***Îndată după strâmtorarea acelor zile, soarele se va întuneca şi luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer şi puterile cerurilor se vor zgudui. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului şi vor plânge toate neamurile pământului şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului cu putere şi slavă multă*** (Mt. 24, 20-31).

Iar acestei cumplite arătări a Lui îi vor premerge grozăvii, nenorociri, fiindcă ***Se va scula neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie, şi va fi foamete şi molimă şi cutremure pe alocuri; dar toate acestea sunt începutul durerilor*** (Mt. 24, 7-9). ***Atunci va fi strâmtorare mare, cum n-a fost de la începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi*** (Mt. 24, 21).

În Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul citim descrierea acelor grozăvii, acelor suferinţe crunte, de nedescris, care vor bântui pe pământ înaintea celei de-a Doua Veniri a Domnului Iisus Hristos. ***Şi atunci va răsuna deodată glasul cel înfricoşător al trâmbiţei arhanghelului, de care toată lumea se va cutremura. Atunci se va împlini prezicerea Sfântului Proroc Isaia: O, de ai rupe cerurile şi Te-ai pogorî! Munţii s-ar topi de faţa Ta ca de foc, de faţa Ta s-ar cutremura neamurile. Tu Te-ai mâniat, fiindcă am păcătuit, şi cum ne vom mântui?*** (Is. 64, 1-5).

Atunci se vor împlini spusele Domnului Iisus Hristos: ***Amin, amin grăiesc vouă, că vine ceasul şi acum este, când morţii vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, şi care vor auzi vor învia*** (In. 5, 25).

Cum va avea loc asta, cum vor învia cei morţi? Vor învia prin puterea lui Dumnezeu: prin voia Lui se vor deschide mormintele tuturor celor răposaţi din veac, marea se va învifora cumplit şi va scoate nenumăraţii morţi ascunşi în ea. Întreg pământul se va acoperi de oase omeneşti şi va începe lucrul vestit de Dumnezeu în vedenie Sfântului Proroc Iezechiel: ***Fost-a peste mine mâna Domnului, şi m-a scos Duhul Domnului, şi m-a pus în mijlocul unui câmp, şi acela era plin de oase de oameni; şi m-a purtat împrejurul lor, şi iată, erau multe foarte pe faţa câmpului, şi iată uscate foarte. Şi a zis către mine: „Fiul omului! Oare vor învia oasele acestea ?" Şi am zis: „Doamne! Doamne! Tu ştii acestea". Şi a zis către mine: „Fiul omului! Proroceşte spre oasele acestea şi să le zici lor: „Oase uscate, ascultaţi cuvântul Domnului. Acestea zice Domnul Dumnezeu oaselor acestora: Iată, Eu voi aduce întru voi duh de viaţă, şi voi da peste voi vine, şi voi pune peste voi carne, şi voi da întru voi duhul Meu, şi veţi învia, şi veţi cunoaşte că Eu sunt Domnul". „Şi am prorocit precum mi-a poruncit mie Domnul, şi s-a făcut glas când am prorocit, şi iată cutremur s-a făcut, şi s-au apropiat oasele, fiecare os la încheietura sa. Şi am văzut, şi iată creşteau peste dânsele vine şi carne, şi se întindea piele peste dânsele deasupra, şi duh nu era într-însele. Şi a zis către mine: „Proroceşte pentru duhul, proroceşte, fiul omului! Şi zi duhului: „Acestea zice Domnul Dumnezeu: Din patru vânturi vino, duhule, şi suflă peste morţii aceştia, şi să învieze". „Şi am prorocit precum mi-a poruncit mie Domnul, şi a intrat într-înşii duhul, şi au înviat, şi au stătut pe picioarele lor mulţime multă foarte. Şi a grăit Domnul către mine, zicând: „Fiul omului! Oasele acestea toată casa lui Israil este. Aceştia zic: „Uscatu-s-au oasele noastre, pierit-a nădejdea noastră şi ne-am stins". Pentru aceea, proroceşte şi zi: „Acestea zice Domnul: Iată, Eu voi deschide mormânturile voastre, şi vă voi scoate din mormânturile voastre, poporul Meu, şi vă voi duce pe voi în pământul lui Israil, şi veţi cunoaşte că Eu sunt Domnul când voi deschide Eu***

mormânturile voastre ca să vă scot pe voi din mormânturile voastre, poporul Meu. Şi voi da duhul Meu întru voi, şi veţi învia, şi vă voi pune pe pământul vostru, şi veţi cunoaşte că Eu sunt Domnul. Grăit-am, şi voi face, zice Domnul” (lez. 37, 1-14).

Domnul i-a spus în vedenie Sfântului Ioan Teologul: ***Iată, toate le fac noi*** (Apoc. 21, 5) - şi El va face trupuri noi. Trupurile nu vor mai fi ca cele dinainte, ci de un soi cu însuşiri necunoscute nouă, fiindcă se spune în Scriptură că vor fi trupuri duhovniceşti. Apostolul Pavel ne-a vestit despre cei ce vor fi vii în ziua înfricoşătoare a Judecăţii lui Hristos. El spune aşa: ***Iată, taină zic vouă: nu toţi vom adormi, dar toţi ne vom schimba într-o clipeală de ochi la trâmbiţa cea de apoi: căci trâmbiţa va suna şi morţii vor învia nestricăcioşi, iar noi ne vom schimba - căci se cuvine ca stricăciosul acesta (trupul) să se îmbrace în nestricăciune muritorul acesta să se îmbrace întru nemurire*** (l Cor. 15, 51-53). ***Iar ziua Domnului va veni ca un fur, când cerurile vor pieri cu vuiet mare, stihiile, arzând, se vor desface, şi pământul şi lucrurile de pe el se vor mistui. Deci, dacă acestea toate se vor desfiinţa, cât de mult vi se cuvine vouă să umblaţi întru viaţă sfântă şi cucernicie, aşteptând şi grăbind venirea zilei Domnului, din pricina căreia cerurile, luând foc, se vor nimici, iar stihiile, aprinse, se vor topi!*** (2 Pt. 3, 10-12).

Va avea loc o catastrofă mondială de nedescris. Întreaga lume va fi nimicită printr-un foc înfricoşător, de un fel pe care noi nu-l ştim - şi atunci va veni ziua în care Domnul va face toate noi: un nou Ierusalim, un nou pământ, o nouă lume. Cumplita văpaie ce va cuprinde toate ca un râu de foc îi va trage pe cei înviaţi departe departe de pământ, care va arde, îi va trage acolo unde se va desfăşura înfricoşata Judecată, unde Se va arăta pe nori Dreptul Judecător, Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos, cu toţi îngerii Săi. Şi I se vor înfăţişa toate popoarele, toţi oamenii care au trăit vreodată. Se va lăsa un întuneric înspăimântător, soarele se va întuneca şi luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer şi puterile cerurilor se vor zgudui (v. Mt. 24, 29, 31) - dar în această beznă va străluci o lumină neobişnuită, fiindcă pe cer se va arăta deodată semnul Fiului Omului: ***Sfânta Cruce, a cărei lumină va fi nemăsurat mai puternică decât cea a luminătorilor cereşti care vor fi atunci deja stinşi. Atunci vor plânge toate neamurile pământului şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerurilor, cu putere şi slavă multă*** (Mt. 24, 30).

Şi-L vor vedea toate popoarele pe Cel în Care mulţi nu au crezut, îl vor vedea pe Domnul Iisus Hristos cei ce L-au răstignit, îl vor vedea toţi cei ce continuă să-L răstignească şi să calce în picioare Sângele Lui nepreţuit, îl vor vedea

necredincioşii şi se vor cutremura, va cădea peste ei groază de nedescris, care-i va face să se ascundă în peşteri şi în râpe şi să se roage ca munţii să cadă peste ei şi să-i ascundă de mânia Mielului. Nimic nu-i va ascunde însă, fiindcă veşnică este dreptatea dumnezeiască, neasemuit de mare şi desăvârşită, şi nimeni nu o poate călca fără să fie pedepsit; şi această dreptate, care a fost călcată atât de des pe pământul nostru păcătos, va străluci în întreaga lume. Atunci va veni bucurie mare pentru cei ce toată viaţa au flămânzit şi au însetat de dreptate fără s-o afle în jurul lor. Ei vor prinde curaj şi vor înălţa capetele, fiindcă răscumpărarea lor se va apropia (v. Lc. 21, 28).

Cu mare bucurie, cu săltare de nedescris vor învia toţi drepţii. Cu frică şi cutremur, cu groază neasemuită vor învia toţi cei ce au călcat Sângele lui Hristos, care nu au crezut în El şi care în toate vremurile au fost foarte mulţi la număr - fiindcă încă din vechime Iisus, fiul lui Sirah, arată felul în care gândeau ei: ***Întâmplător ne naştem, şi după ce murim e ca şi cum n-am fi fost… şi duhul se va vărsa ca aerul cel moale*** (Înţ. Sol. 2, 2). Nu, nu se va vărsa ca aerul duhul lor, nu va fi ca şi cum n-ar fi fost, ci se vor înfăţişa Cumplitului Judecător.

Domnul Atotţiitorul îi va despărţi pe drepţi de cei nedrepţi, pe unii îi va pune de-a dreapta Sa, iar pe ceilalţi de-a stânga, şi va rosti cuvintele pe care le-aţi auzit în pericopa evanghelică de astăzi. El îi va îndreptăţi pe cei care au făcut binele, care au slujit celor nefericiţi şi suferinzi, şi îi va osândi, îi va trimite în chinul veşnic pe cei ce n-au fost niciodată milostivi faţă de nimeni.

Este nespus de însemnat lucrul pe care ni l-a descoperit Domnul cu privire la înfricoşata Judecată: doar pentru faptele milostivirii sau pentru lipsa lor deplină îi va judeca El pe oameni. Despre altceva nu-i va întreba, ci va judeca după cum am avut sau nu împreună-pătimire, milă, dragoste faţă de aproapele - şi aceasta va fi îndeajuns, fiindcă dragostea este plinirea a toată legea lui Hristos, iar lipsa dragostei este călcarea acestei legi.

Să ne smintim, oare, de faptul că oamenii lipsiţi de dragoste vor merge în chinul veşnic? Nu, fiindcă singuri s-au osândit la acest chin. Chiar dacă Hristos nici n-ar fi rostit înfricoşătoarea Sa hotărâre, ei tot s-ar fi osândit singuri la asta. În stihirile duminicii de astăzi aţi auzit că atunci când va începe Judecata, se vor deschide cărţile în care este scris ce a făcut fiecare dintre noi. ***Aceste cărţi simbolizează ceea ce este întipărit, fără a se putea şterge, în conştiinţa omului. Deodată i se va perinda prin faţă, într-o clipită, întreaga viaţă care a trecut, îşi va aminti până în cele mai mici amănunte orice cuvânt şi faptă rea, orice gând necuvios – şi le va aminti şi se va îngrozi.***

Oameni care au fost la un pas de moarte - care, de pildă, se înecau şi au fost salvaţi pe neaşteptate, sau care aproape că au nimerit sub roţile trenului - povesteau că în cumplita clipă de aşteptare a sfârşitului li se perinda prin faţă întreaga lor viaţă, începând cu frageda copilărie.

Asta se poate numai fiindcă tot ce este făcut, spus, gândit de noi se întipăreşte pe veci în duhul nostru, fără a se putea şterge. Duhul păstrează aceste întipăriri, şi când va fi eliberat de legăturile trupului, când trupul va deveni duhovnicesc, el va descoperi ochilor duhovniceşti ai omului tot ce s-a întâmplat de-a lungul vieţii sale. ***Aceasta va fi înfricoşata Judecată pe care omul o va face singur asupra sa. Propriu lui duh, propria lui conştiinţă îl vor osândi.***

Ca atare, este foarte drept şi corect ca toţi cei ce au făcut răul să fie daţi chinurilor veşnice împreună cu diavolul şi cu îngerii lui, care s-au lepădat de bine şi au devenit chintesenţă a răului. În veşnică, nesfârşită împărtăşire cu ei vor trăi răstignitorii lui Hristos. În această împărtăşire, răutatea şi împietrirea lor vor creşte fără margini. Tocmai în asta va consta nesfârşita lor chinuire.

Iată ce trebuie să ştim, în ce trebuie să credem necondiţionat, deoarece chiar aşa se va petrece totul. Aşa a spus Hristos, aşa au spus sfinţii Lui apostoli, aşa au spus prorocii Lui, iar ei nu pot minţi.

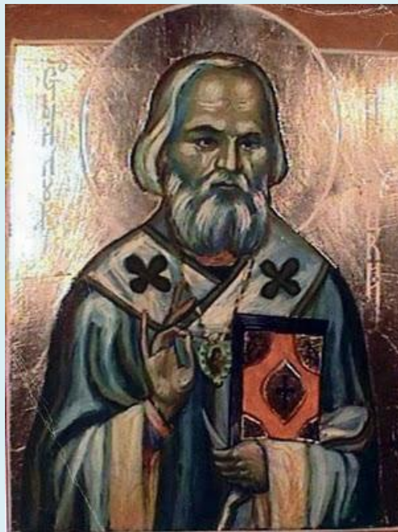
Şi atunci, ce să facem noi, care avem în faţa ochilor minţii priveliştea înfricoşătoare a Judecăţii? La întrebarea aceasta voi răspunde folosindu-mă de cuvintele Sfântului Apostol Petru: ***Drept aceea, iubiţilor, aşteptând acestea, sârguiţi-vă să fiţi aflaţi de El în pace, fără prihană şi fără vină, şi îndelunga răbdare a Domnului nostru socotiţi-o drept mântuire*** (2 Pt. 3, 14-15).

Să ne îngrijim dinainte ca înfricoşătoarea Judecată să fie pentru noi nu grozăvie de neîndurat, ci bucurie. ***Să trăim în aşa fel ca înfricoşătoarea Judecată şi trâmbiţa arhanghelului să nu ne sperie, ci să ne aducă mare bucurie, şi să cântăm cântare Judecătorului Veşnic, Drept, Care va da fiecăruia după faptele sale.***

Amin.

(1957)

Sfântul Luca al Crimeei – Cuvânt în Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi - Drepţii se vor bucura, iar păcătoşii se vor tângui (VI)

Precum fulgerul iese de la răsărit şi se arată până la apus, aşa va fi şi venirea Fiului Omului, că unde va fi stârvul, acolo se vor aduna vulturii (Mt. 24, 27-28).

Despre care stârv este vorba aici? Despre stârvul omenirii, care până la urmă se va împotmoli negreşit în păcate şi necredinţă, fiind în ochii lui Dumnezeu ca un hoit care putrezeşte. Va veni vremea cea cumplită despre care Domnul nostru Iisus Hristos a spus: ***Fiul Omului, când va veni, va găsi, oare, credinţă pe pământ?*** (Lc. 18, 8). Despre această vreme a prorocit şi Sfântul Apostol Pavel în Epistola către Timotei: ***Şi să ştii că în zilele din urmă vor veni vremuri grele - că vor fi oameni iubitori de sine, iubitori de arginţi, lăudăroşi, trufaşi, hulitori, neascultători de părinţi, nemulţumitori, fără cucernicie, lipsiţi de dragoste, neînduplecaţi, clevetitori, neînfrânaţi, cruzi, neiubitori de bine, trădători, necuviincioşi, îngâmfaţi, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu*** (2 Tim. 3, 1-4).

Când toate acestea se vor împlini şi omenirea va deveni ca un stârv, se vor aduna vulturii. Care vulturi? Nu este vorba de păsări: îngerii răzbunători se vor aduna la acest hoit al omenirii.

În acea zi înfricoşătoare, la glasul trâmbiţei arhanghelului toţi morţii vor învia şi se vor înfăţişa la Înfricoşătoarea Judecată a lui Hristos. Cum se vor înfăţişa, unde se vor înfăţişa, că doar vor fi milioane fără număr? Pământul întreg nu i-ar putea cuprinde. Nu pe pământ va fi această Judecată înfricoşătoare, fiindcă pe

pământ şi în tot universul se va petrece atunci o catastrofă cumplită, pe care nici nu ne-o putem închipui: tot universul va fi nimicit, va arde, va pieri în flăcări. Munţii se vor mişca din loc, insulele vor dispărea, va avea loc un cutremur nemaivăzut. Şi dacă necredincioşii vor vrea în acea zi să scape, dacă vor striga munţilor: „Cădeţi peste noi” şi dealurilor: „Acoperiţi-ne” (v. Lc. 23, 30), nu vor avea unde să fugă. Nici un fel de peşteri nu-i vor adăposti, fiindcă totul va fi nimicit.

Va fi ceea ce a prezis demult prorocul Daniel. El scrie lucruri uimitoare. Uimitor e şi faptul că încă din vechime Dumnezeu a descoperit oamenilor cum se va încheia existenţa universului şi a neamului omenesc în starea lor de acum.

Am privit până când au fost aşezate scaune, şi S-a aşezat Cel Vechi de zile; îmbrăcămintea Lui era albă ca zăpada, iar părul capului Său curat ca lâna; tronul Său - flăcări de foc, iar roţile lui - foc arzător. Un râu de foc se vărsa şi ieşea din el; mii de mii îi slujeau şi miriade de miriade stăteau înaintea Lui. Judecătorul S-a aşezat şi au fost deschise cărţile (Dan. 7, 9-10) - cărţile în care sunt înscrise toate faptele oamenilor.

Care sunt cărţile acestea? Bineînţeles, nu cărţi scrise, de care Dumnezeu, Cel Netrupesc şi Atotştiutor, nu are nevoie, ci ***cărţile conştiinţei fiecărui om, fiindcă în acea zi înfricoşătoare a Judecăţii se vor deschide cărţile conştiinţelor, şi fiecare îşi va aminti deodată, până în cele mai mici amănunte, tot ce a făcut în fiecare zi a vieţii sale; va vedea cu groază toată păcătoşenia cumplită a sufletului său, îşi va aminti toate faptele sale rele, toate cuvintele păcătoase pe care le-a rostit limba sa.***

Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului. Care semn? Semnul cel luminat al Crucii lui Hristos. ***Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului şi vor plânge toate neamurile pământului şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere şi slavă multă*** (Mt. 24, 30-31).

Vor fi adunaţi toţi cei curaţi şi drepţi, pentru care această zi nu va fi groaznică, înfricoşătoare, ci va fi zi de mare bucurie: aceştia îl vor întâmpina pe Domnul cu mare bucurie, nu cu frica animalică de care vor fi plini cei aşezaţi de Domnul Iisus Hristos de-a stânga.

Ce se va întâmpla cu nefericiţii aşezaţi de-a stânga? Va fi plângere mare, care va umple întreaga lume. Vor curge râuri şi mări de lacrimi. Scrâşnirea dinţilor va fi ca tunetul, fiindcă - toţi vor vedea semnul Fiului Omului, fiindcă toţi îl vor vedea pe Judecătorul lumii, al Cărui nume l-au necinstit, în Care n-au crezut - îl vor vedea şi

se vor cutremura, îl vor vedea şi vor striga cu jale, îl vor vedea şi vor plânge cu lacrimi de sânge, îl vor vedea şi vor scrâşni din dinţi, îl vor vedea şi îşi vor smulge părul din cap, se vor bate în piept,

- îl vor vedea pe Domnul Iisus Hristos ca Judecător al lumii arhiereii Ana şi Caiafa, care L-au răstignit,
- îl va vedea Pilat,
- îl vor vedea ostaşii care au bătut piroane în mâinile şi picioarele Lui.
- Îl va vedea ostaşul ce I-a străpuns cu lancea inima, îl vor vedea şi va cădea peste ei groază de nedescris.
- Irod îl va vedea pe Înainte-Mergătorul Ioan, căruia el i-a tăiat capul, stând lângă Domnul Iisus.
- Împăraţii romani, care i-au prigonit cumplit pe creştini, vor vedea nenumăratele cete ale mucenicilor împurpuraţi de sânge, pe care ei i-au chinuit pentru credinţa în Domnul Iisus Hristos, pentru cuvântul lui Hristos.
- Împăratul Iulian Apostatul îl va vedea în lumina dumnezeiască şi în cumplita Lui mărire pe Judecătorul Atotputernic, al Cărui nume a vrut să-l şteargă din amintirea lumii ca să statornicească în locul ei pomenirea dumnezeilor săi mincinoşi.
- Uriaşele cete ale curvarilor şi curvelor vor vedea cetele luminoase ale feciorelnicilor, în fruntea cărora va fi Sfântul Ioan Teologul - cete de oameni în haine albe, având pe cap cununi de lumină; le vor vedea, vor pricepe murdăria sufletului şi inimii lor şi vor cădea într-o deznădejde nemărginită.
- Preacurvarii îşi vor vedea soţiile şi soţii, pe care i-au rănit atât de adânc.
- Tâlharii îi vor vedea pe cei pe care i-au ucis;
- hoţii îi vor vedea pe sărmanii cărora le-au luat ultimul bănuţ, vor pricepe suferinţele pe care le-au pricinuit, vor vedea cât de mult a decăzut vrednicia lor omenească.
- Cei răi de gură îi vor vedea pe oamenii ce şi-au păzit curăţia limbii, îi vor vedea îmbrăcaţi în haine albe pe marii nevoitori, ce s-au luptat întotdeauna cu limba lor, îi vor vedea pe sfinţi, din ale căror guri ieşeau numai cuvinte harice şi niciodată cuvinte rele, blesteme şi minciuni. Vor vedea toate acestea clevetitorii, şi focul iadului le va aprinde limbile.

Şi va începe Judecata, aspră şi dreaptă, şi se va împlini ceea ce ne-a spus Iisus Hristos: ***Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetoşează de dreptate, că aceia se vor sătura*** (Mt. 5, 6).

Cum poate omul să trăiască fără dreptate? Inima curată năzuieşte către dreptate. Cât de nesuferită i-e nedreptatea, cât de mult o chinuie nedreptatea! Iar dacă pe noi,

care suntem plini de nedreptate, ne chinuie atât de mult nedreptatea lumii, ce să mai spunem de Dumnezeu, Care a privit mii de ani grozăviile nedreptăţii omeneşti?! Dacă inima noastră nu poate răbda ca răufăcătorii plini de neomenie să rămână nepedepsiţi, oare Dreptul Dumnezeu nu cere această Înfricoşată Judecată?

Şi va fi, va fi Judecată, fiindcă dreptatea trebuie să triumfe neapărat, şi după nimicirea lumii ***prin foc totul va fi făcut din nou*** (Apoc. 21, 5). Vom trăi într-o lume nouă, unde va locui dreptatea, sfânta şi veşnica dreptate, unde nu va fi nici o minciună şi răutate, unde nu va mai fi nici moarte.

Pe mulţi obraznici îi nemulţumeşte ideea acestei Judecăţi. „Cum aşa”, spun ei, „pentru micile noastre păcate lumeşti să fim osândiţi la chinuri veşnice? Unde este dreptatea?” Tocmai aici se vede marea dreptate dumnezeiască: păcătoşii s-au osândit singuri la chinuri veşnice neiubindu-L pe Domnul şi Făcătorul lor, nepunând ca lege a vieţii lor poruncile Lui: fie că L-au urât, la fel ca fariseii, cărturarii şi arhiereii, fie că au fost cu desăvârşire nepăsători faţă de El şi răstignirea Fiului lui Dumnezeu nu i-a mişcat deloc.

Mulţi au ales nu calea dragostei, ci calea îmbogăţirii, calea lăcomiei de averi, a slujirii trupului, a slujirii diavolului - fiindcă de la diavol sunt patimile şi poftele noastre. Ei bine, dacă aţi ales de bunăvoie calea slujirii diavolului, calea răului şi a urii, mergeţi în focul veşnic, la diavol, unde-i temeiul răului, al urii şi al nedreptăţii. Chinul lor veşnic va sta în faptul că răutatea lor va spori tot mai mult, tinzând spre răutatea diavolului. Aşadar, oare nu s-au osândit singuri la aceste chinuri? Şi oare nu e drept ca toţi cei curaţi cu inima şi drepţi să primească răsplata bucuriei veşnice, a bucuriei împărtăşirii cu însuşi Dumnezeu, cu Tatăl şi cu Fiul şi cu Sfântul Duh întru împărăţia lui Dumnezeu?

Iată, v-am descris ziua cea înfricoşătoare ca să vă cutremuraţi, ca să pricepeţi şi să cunoaşteţi că doar prin sfânta pocăinţă ne putem şterge păcatele fără număr. V-am vorbit despre asta fiindcă mâine începe ***Postul mare - vreme de pocăinţă şi mântuire.*** Deci, amintiţi-vă acest lucru şi începeţi, cu ajutorul îngerului păzitor, calea pocăinţei voastre. Amin.

(din: Sfântul Luca al Crimeei, “Predici”, Editura Sophia, Bucureşti, 2010)

Sfântul Luca al Crimeei: Bunătăţile duhovniceşti - singura pricină pentru care oamenii trebuie să alerge la Mântuitorul

Nu mai este mult până la Postul mare şi azi aş vrea să vă vorbesc despre aşezarea sufletească pe care este dator s-o aibă creştinul ce se pregăteşte să purceadă pe calea Sfintelor Păresimi.

După minunata săturare a celor cinci mii de oameni cu cinci pâini şi doi peşti, Domnul Iisus Hristos a poruncit ucenicilor Săi să treacă cu corabia de cealaltă parte a lacului, în Capernaum, iar El S-a dus în munte să Se roage. După ce au străbătut douăzeci şi cinci sau treizeci de stadii, ucenicii înspăimântaţi - fiindcă era vifor puternic - L-au văzut pe Iisus mergând către ei pe apă şi s-au speriat mai tare.

Domnul a săvârşit de două ori această mare minune a mergerii pe ape - şi a săvârşit-o nu pentru popor, ci pentru ucenicii Săi; iar poporul ce rămăsese de partea cealaltă a lacului a văzut că plecaseră cu corabia doar apostolii, iar Iisus rămăsese, a văzut că nu se mai găsea nici o corabie la faţa locului şi au aflat în scurtă vreme că totuşi Domnul Se află deja în Capernaum. S-au tulburat şi toţi se întrebau: „Cum a ajuns de partea cealaltă? Ce minune mai este şi asta?”, dar nimeni nu putea să dea vreo lămurire.

Între timp, au venit din Tiberiada alte corăbii, aşa încât poporul a mers la Capernaum şi, văzându-L acolo pe Iisus, L-au întrebat: „Rabbi! Când ai venit aici?” (v. Ioan 6, 8-25). Ce le-a răspuns Iisus? El nu S-a apucat să le explice când şi cum ajunsese acolo, ci în loc de a le satisface curiozitatea, în loc de a da un răspuns

simplu la întrebarea lor, Domnul a spus aceste cuvinte uimitoare: „Amin, amin grăiesc vouă: Mă căutaţi nu fiindcă aţi văzut semne, ci fiindcă aţi mâncat din pâini şi v-aţi săturat. Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea care rămâne spre viaţă veşnică, pe care Fiul Omului o va da vouă, că pe Acesta L-a pecetluit Dumnezeu Tatăl" (Ioan 6, 26-27), îndemnându-i să se gândească nu la bunătăţile pământeşti, ci la cele duhovniceşti pe care El le-a adus oamenilor, singura pricină pentru care trebuie să alerge oamenii la Mântuitorul.

Poporul a fost înmărmurit de un asemenea răspuns neobişnuit; gândurile li s-au schimbat îndată, le-a dispărut curiozitatea, înţelegând că El i-a chemat la lucrurile lui Dumnezeu, L-au întrebat: „Ce să facem pentru a săvârşi lucrurile lui Dumnezeu?". Iisus le-a răspuns: „Acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeţi în Cel pe care L-a trimis El" (Ioan 6, 29).

Bineînţeles, vorbea de Sine Însuşi, căci El era Trimisul Tatălui - dar poporul n-a priceput, nu a cunoscut de ce le-a vorbit aşa, fiindcă vedeau în El doar un făcător de minuni, presupuneau că este vreun proroc înviat prin minune, dar nu gândeau că este Fiul lui Dumnezeu. De aceea, L-au întrebat: „Ce semn ne dai ca să vedem şi să Te credem? Ce faci Tu? Tu vorbeşti de nu ştiu ce Fiu al Omului, care ne va da viaţa veşnică. De ce ar trebui să credem asta? Părinţii noştri au mâncat mană în pustie, precum este scris: Pâine din cer le-a dat lor de au mâncat. Iată, părinţii noştri aveau dovada că se află sub deosebita purtare de grijă a lui Dumnezeu: mana cădea din cer şi îi hrănea. Tu prin ce-ţi dovedeşti obârşia prea înaltă?". Iisus le-a zis: „Amin, amin zic vouă: nu Moisi v-a dat vouă pâinea din cer, ci Tatăl Meu vă dă vouă din cer pâinea cea adevărată, pentru că pâinea lui Dumnezeu este cea care se pogoară din cer şi dă viaţă lumii" (Ioan 6, 30-33).

Ei n-au putut pricepe nici adâncul înţeles duhovnicesc al acestor cuvinte uluitoare, ci au înţeles că Iisus vorbeşte despre o oarecare pâine minunată, ce se va pogorî pentru ei din cer la voia Tatălui Ceresc, cu care hrănindu-se vor fi sloboziţi de osteneala pentru dobândirea pâinii de toate zilele. De aceea, I-au zis: „Doamne! Dă-ne întotdeauna pâine din aceasta". Iisus le-a zis: „Eu sunt pâinea vieţii; cel ce vine la Mine nu va flămânzi şi cel ce crede întru Mine nu va înseta niciodată" (Ioan 6, 35).
În continuare, Domnul vorbeşte despre faptul că numai cei ce vor mânca această Pâine, adică vor mânca Trupul Lui şi vor bea Sângele Lui, vor moşteni viaţa veşnică. Aici începe tulburare între ascultători: „Ce tot vorbeşte? Ce cuvinte ciudate! Cum să asculţi aşa ceva?". Şi mulţi s-au smintit de El, zicând că acestea nu sunt cuvinte de om cu mintea întreagă şi au plecat de la El.

Numai sfinţii apostoli au rămas credincioşi Învăţătorului lor şi când Iisus i-a întrebat: „Nu vreţi şi voi să vă duceţi, Simon Petru I-a răspuns: Doamne! La cine să ne ducem? Tu ai cuvintele vieţii veşnice” (Ioan 6, 60-68).

Aşa a făcut Domnul Iisus şi în multe alte rânduri: nu rareori se întâmpla să nu răspundă la întrebarea care I se pusese, rostind în loc cuvinte uimitoare, tainice, pline de înţelesul cel mai adânc. Aceasta s-a vădit cu deosebire în convorbirea cu Nicodim, care este atât de tainică, adâncă, plină de mare însemnătate.

Aşa a fost şi atunci când Domnul se afla în templul din Ierusalim, unde veneau spre închinare din toate ţările cei ce primiseră credinţa iudaică, precum şi unii dintre elini, adică greci.

Deci, aceştia s-au apropiat de Filip, care era din Betsaida Galileii şi l-au rugat grăind: „Domnule, vrem să-L vedem pe Iisus” (Ioan 12, 21-24). Nici măcar Filip n-a cutezat să-L tulbure pe Domnul, ştiind ce aşezare înaltă au totdeauna gândurile Lui şi atunci vine şi-i spune lui Andrei, apoi Andrei şi Filip i-au spus lui Iisus (Ioan 12, 22).

Dar ce a răspuns Iisus? A zis cumva că pot să se apropie de El şi pot să-L vadă? Nu, ci parcă nici n-ar fi auzit întrebarea. Iată spusele Lui: „Amin, amin grăiesc vouă: dacă grăuntele de grâu, căzând în pământ, nu va muri, singur rămâne; iar dacă va muri, multă roadă aduce” (Ioan 6, 24).

Nu rareori s-a întâmplat ca în mijlocul unei convorbiri cu ucenicii Domnul să Se oprească dintr-odată, când nimeni nu se aştepta, şi să vorbească despre faptul că va fi dat în puterea păcătoşilor, arhiereilor şi cărturarilor, că îl vor bate, că îl vor răstigni pe Cruce.

Cu totul neaşteptate sunt întorsăturile gândurilor Domnului nostru Iisus Hristos. Ce înseamnă aceasta? De ce vorbirea lui Iisus este îndeobşte şi totdeauna atât de neasemănătoare cu vorbirea oamenilor obişnuiţi? Deoarece cu Duhul Său, cu gândurile Sale, cu inima Sa El trăia totdeauna nemăsurat, mai presus de platitudinea pământească în care trăim noi toţi, fiindcă El este Dumnezeu Adevărat.
El avea gânduri care sunt cu totul improprii oamenilor obişnuiţi: gânduri despre înalta Sa chemare, despre cumplitele pătimiri prin care avea să răscumpere din stăpânirea diavolului neamul omenesc. Gândurile Lui nu coborau pe pământ, ele erau întotdeauna înalte şi neobişnuit de adânci.

Poate veţi întreba: „Dar noi, care trăim în deşertăciunea de zi cu zi, cum putem să dobândim o aşezare înaltă a gândurilor, asemenea Domnului Iisus Hristos? Doar auzim adeseori că El trebuie să fie pilda noastră”. Bineînţeles, la dumnezeiasca înălţime pe care ne-a vădit-o Domnul Iisus Hristos nici unul dintre pământeni nu e în stare să ajungă, însă dumnezeieştile Lui cuvinte, statornica rămânere a gândului înaintea Tronului Dumnezeirii sunt pildă pe care o putem urma şi noi.

Oare nu auzim la fiecare Liturghie: „Sus să avem inimile!”? Sus, adică la tronul lui Dumnezeu, să înălţăm inimile noastre! Fiindcă vă puteţi înălţa inimile şi gândurile la Dumnezeu dacă veţi voi, dacă vă veţi da multă osteneală ca să vă sloboziţi de legăturile murdare ale vieţii pământeşti de zi cu zi, veţi putea dobândi o aşezare înaltă a gândurilor, veţi putea citi cu osârdie Sfânta Scriptură, veţi putea merge la biserică şi veţi putea învăţa din acest citit şi din acest mers cum să vă înălţaţi sus duhul.

Ştim că au fost numeroşi oameni drepţi care, închinându-şi viaţa lui Dumnezeu, s-au depărtat de deşertăciunea lumească şi în neîncetată rugăciune se înălţau nemăsurat cu duhul deasupra vieţii obişnuite pământeşti, oameni ce până la o anumită treaptă s-au asemănat în această privinţă Însuşi Domnului Iisus Hristos, fiindcă au împlinit porunca apostolului Pavel: „Cele de sus gândiţi, nu cele pământeşti” (Coloseni 3, 2) - ceea ce înseamnă că şi fiecare dintre noi poate şi este dator să aibă grijă ca să nu îşi târască viaţa prin mocirla pământului.

Să luăm aminte şi la faptul că iudeii nu înţelegeau cuvintele Domnului, se mâniau, îi întorceau spatele, socotindu-L nesănătos la minte. Ceva asemănător a continuat să se întâmple până în ziua de astăzi. Şi acum un număr uriaş de oameni, care nu cred în Domnul Iisus Hristos, au chiar această atitudine faţă de tot ce stă scris în Evanghelie.

Evanghelia nu are loc să încapă în ei: li se pare ciudată, de neînţeles, un lucru care nu seamănă a nimic, aşa încât o dau deoparte, zicând: „Ce prostie! De ce să citim asta?” şi pier de pierzarea veşnică.

Şi lucrul acesta să ne fie de învăţătură: niciunul dintre noi să nu fie atât de obraznic, să nu fie atât de josnic sufleteşte, încât să spună despre cuvintele lui Hristos: „Aceasta este o prostie”. Inima noastră să fie totdeauna pătrunsă de cea mai mare evlavie şi dragoste faţă de Hristos şi El ne va învăţa toate, ne va da mare înţelepciune, ne va lua de mână şi ne va duce întru Împărăţia Sa. Amin.

(Sfântul Luca al Crimeei, Predică la Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi - a lăsatului sec de carne)

Sfântul Ignatie Briancianinov – Predică în Duminica Înfricoşatei Judecăţi (Lăsatului sec de carne)

Va veni Fiul Omului întru slava Sa (Matei 25, 31).

Iubiţi fraţi! Nu de mult L-am văzut pe Domnul nostru Iisus Hristos născându-Se în peşteră, înfăşat cu scutece, culcat în iesle, primind asupra Sa o dată cu omenitatea toate neputinţele omeneşti, afară de păcat; nu de mult L-am văzut prigonit de Irod, fugind de sabia ucigaşilor în Egipt, întorcându-Se în Iudeea, necutezând să rămână în ea, sălăşluindu-Se în Nazaret – cetate săracă şi de puţină însemnătate a lipsitului de strălucire ţinut galilean, primind botez deopotrivă cu cei care aveau nevoie de botez, propovăduind pocăinţa şi venirea împărăţiei cerurilor.

Nu de mult am văzut acestea, şi ne pregătim de o nouă vedere duhovnicească, de o nouă şi cât se poate de uimitoare privelişte. ***Spre a ne face vrednici pe cât e cu putinţă omului de această privelişte, ne apucăm de curăţirea ochilor duhovniceşti – minţii şi inimii – prin nevoinţa postului. Ne apucăm să subţiem prin mijlocirea nevoinţei postului trupul nostru, pentru ca această catapeteasmă care acoperă firea noastră duhovnicească să nu fie peste măsură de groasă şi cu neputinţă de pătruns, să nu ne împiedice să privim cu cuvenita curăţie, credinţă şi străpungere spre Mântuitorul nostru, Cel ce S-a răstignit pentru noi, stricând pe cruce zidul cel din mijloc al despărţirii dintre noi şi Dumnezeu (Efeseni 2,14).***

Şi ne mai aşteaptă încă o privelişte înfricoşătoare, o întâmplare cât se poate de înspăimântătoare: cea de-a doua venire pe pământ a Domnului nostru Iisus Hristos. Pe cea dintâi o putem vedea prin pomenirea plină de evlavie, cea de-a doua ne este înfăţişată de Cuvântul lui Dumnezeu în culorile cele mai vii şi mai puternice.

Această privelişte are putere să cutremure în chip mântuitor sufletul nostru cu frica lui Dumnezeu, să ne trezească din adânca nepăsare faţă de soarta noastră veşnică întocmai ca dintr-un somn adânc, cu care ne-a adormit viaţa noastră trupească.

Va veni Fiul Omului întru slava Sa. Preaplină de adâncă, statornica smerenie este prima venire a Domnului nostru pe pământ şi petrecerea Lui pe el. Domnul nu a băgat în seamă nimic din ce cinsteşte şi preţuieşte mult lumea.

- ***El n-a binevoit a Se arăta întru strălucirea răsunătoare a slavei pământeşti; nu a binevoit a Se arăta în mijlocul zarvei prăznuirilor şi săltărilor.***
- ***El a venit pe pământ ca într-o ţară unde au fost surghiuniţi călcătorii poruncii lui Dumnezeu;***
- ***El a rămas şi a lucrat în ea ca într-o ţară a amărăciunilor, unde au fost aruncaţi din raiul cel înalt cei care au călcat în rai porunca lui Dumnezeu;***
- ***El a rămas şi a lucrat în ea ca Răscumpărător al celor căzuţi, făcându-Se părtaş al tuturor nenorocirilor care au ajuns omenirea călcătoare de lege.***

Şi a fost ca unul dintre săraci, călcaţi de oameni în picioare. Şi a fost străin, neavând unde să-Şi plece capul. Şi a fost prigonit, acoperit de ocări; şi a răsplătit fără încetare cu bine pentru rău: că Fiul Omului n-a venit să piardă sufletele oamenilor, ci să mântuiască (Luca 9, 56). Şi-a sfârşit viaţa Sa pământească printr-o moarte chinuitoare şi de ocară, moartea nelegiuiţilor, moartea robilor, care nici în felul de a muri nu aveau aceleaşi drepturi cu cetăţenii lumii. Aşa a fost prima venire pe pământ a Fiului lui Dumnezeu.

Va fi, la vremea sa, şi o a doua venire a Lui la noi: va veni Fiul Omului, Care e totodată şi Fiul lui Dumnezeu, întru slava Sa.

- ***Cea dintâi venire a Lui a fost venire de Răscumpărător, Care S-a supus tuturor neputinţelor omeneşti, luându-Le asupra Sa pentru a le nimici prin Sine;***
- ***cea de-a doua venire va fi venire de Judecător pentru a primi socoteală de la omenire pentru purtarea ei faţă de dumnezeiasca răscumpărare pe care Dumnezeu i-a dăruit-o.***

Va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu Dânsul, atunci va şedea pe scaunul slavei Sale: şi se vor aduna înaintea Lui toate limbile, ca să se înfăţişeze

Lui la judecată faptele lor şi să primească de la El răsplată sau pedeapsă, după cuviinţă.

Primind veste că urmează să vină vreun dregător sau judecător pământesc, luăm toate măsurile ca să aducem lucrurile noastre în rânduiala cuvenită şi să merităm încuviinţarea celui ce va veni: cu atât mai mult trebuie să ne îngrijoreze judecata lui Hristos, la care se va hotărî soarta veşnică a fiecăruia dintre noi. Judecătorul e înfricoşător, nespus de înfricoşător: înfricoşător prin măreţie, înfricoşător prin atotputernicie, înfricoşător fiindcă pătrunde în adâncurile duhului omenesc şi nici un gând omenesc de taină, nici un simţământ, oricât de subţire, nu îi rămân ascunse. Loc de îndreptăţire la judecata Lui nu va fi: ***nu se va îndreptăţi înaintea Lui nu doar cel omorât cu păcatul, ci şi tot cel viu cu viaţa dreptăţii*** (Ps. 142, 2).

Tu vei birui, strigă întâmpinându-L deja pe Judecătorul ce vine Prorocul insuflat de Sus, când vei judeca Tu! (Ps. 50, 5) Cutremur îi va cuprinde pe toţi oamenii când vor sta înaintea feţei Judecătorului. Se vor cutremura păcătoşii de deznădejde, de aşteptarea chinurilor ce le stau înainte, de neobişnuita frică pe care o va pricinui în ei schimbarea cu care se va schimba atunci întreaga lume. Ei vor striga munţilor şi stâncilor: ***Cădeţi peste noi şi ne ascundeţi pe noi de către faţa Celui ce şade pe scaun şi de mânia Mielului: că a venit ziua cea mare a mâniei Lui, şi cine va putea să stea? (Apoc. 6, 16-17).*** Se vor cutremura şi vor da slavă lui Dumnezeu, cu toate că va fi prea târziu. Câtă vreme Făcătorul a aşternut acoperământul smereniei peste slava Sa cea neapropiată şi cu neputinţă de îndurat, numai atunci a putut făptura să aibă stăpânire peste gândurile şi simţămintele sale, să rostească după bunul plac cuvânt şi să făptuiască ceea ce vrea: iar când Făcătorul Se va arăta întru slava Sa, libertatea făpturii va pieri înaintea măririi slavei Lui, întocmai cum în împrejurări deosebite această libertate, rămânând însuşire a noastră, este ca şi nimicită de puterea împrejurărilor.

Cei mai înverşunaţi duşmani ai Domnului, însuşi Sinedriul, care L-a răstignit şi L-a urât cu ură de moarte, va striga slavoslovie întâmpinându-L pe Judecător, cum i-a şi prezis Domnul: ***Veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului (Matei 26, 64). Că zic vouă: de acum nu Mă veţi mai vedea până când veţi zice: bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului (Matei 23, 39).***

Se vor cutremura şi drepţii de nemăsurata slavă a Judecătorului Ce Se va arăta: ei îşi vor privi dreptăţile, şi acestea li se vor înfăţişa în lumina Dreptăţii Celei preaînalte, ca zdrenţele vechi ale săracilor: în dreptăţile lor ei nu vor vedea chezăşie că vor primi milă, şi vor aştepta milă doar de la nesfârşita milă a lui

Dumnezeu, ***înşişi îngerii lui Dumnezeu se vor tulbura şi înfricoşa de descoperirea întru mărirea Sa a lui Dumnezeu (Luca 21, 27), Care toată judecata a dat-o Fiului, ca toţi să cinstească pe Fiul precum cinstesc pe Tatăl (Ioan 5, 22-23). Firea materială nesimţitoare nu va suferi privirea Fiului lui Dumnezeu: Cerul se va înfăşura ca un sul, tot muntele şi tot ostrovul din locurile sale se vor mişca (Apoc. 6, 14).***

La judecata lui Hristos se va cere de la om, în vederea îndreptăţirii sale, **milostivirea, ca arătare lucrătoare a dragostei** – ***şi va merita milă numai milostivirea, ca dovadă prin fapte a dragostei. Milă voiesc, iar nu jertfă (Matei 9, 13),*** a vestit înfricoşătorul şi nemitarnicul Judecător Care va să vină.

- *Milostivirea va agonisi îndreptăţire celor ce au iubit-o, iar pe cei ce au lepădat-o îi va da osândirii. Ea cu îndrăznire îi va duce şi îi va înfăţişa înaintea Domnului pe toţi fiii săi. Ea îi va aduce înaintea Domnului pe cei care au săvârşit-o cu lucrul: care au săturat pe fraţii cei flămânzi, au primit în casele lor pe cei străini, au îmbrăcat pe cei goi, au cercetat pe cei bolnavi şi închişi în temniţe.*
- *Milostivirea îi va aduce înaintea lui Hristos pe cei ce au făcut-o tainic în sufletele lor şi au miluit pe aproapele, păzindu-se a-l osândi pentru poticnirile lui, iertându-i jignirile şi necazurile pricinuite, dându-i în schimbul blestemului binecuvântare şi în schimbul faptelor rele, facere de bine.*
- *Milostivirea îi va aduce înaintea lui Hristos pe acei păstori ai Bisericii care au dat fraţilor lor mâncarea cea nestricăcioasă – Cuvântul lui Dumnezeu, care pe cei despuiaţi de către păcat i-au îmbrăcat în hainele virtuţilor, au dat doctorie duhovnicească celor bolnavi cu sufletele şi cu îndelungă răbdare au cercetat spre zidire pe cei închişi în temniţele necredinţei sau rătăcirii întunecate.*
- *Milostivirea îi va aduce înaintea lui Hristos pe monahii smeriţi, care au dobândit cunoaşterea tainică şi fiinţială a lui Hristos Care trăieşte în ei, au flămânzit cu fericită foame de dreptatea evanghelică, au sârguit să se îmbrace întru cuvioşie şi sfinţenie, s-au curăţat de cele mai subţiri boli ale omenirii – împătimirile acestei vieţi, şi prin aceasta au agonisit libertatea evanghelică.*
- *Milostivirea îi va aduce înaintea lui Hristos şi pe cei care au putut să arate milă doar faţă de ei înşişi, cercetându-se prin cercetarea de sine şi slobozindu-se de sărăcie, de boală, de temniţa păcatului prin pocăinţă.*

Pocăinţa este cu neputinţă pentru inima împietrită: pentru ca inima să se înmoaie, trebuie să se umple de împreună-pătimire şi milostivire faţă de starea sa căzută de păcătoşenie. Când inima este cuprinsă şi umplută cu prisosinţă de milostivire, numai atunci devine în stare de pocăinţă; numai atunci poate, părăsind osândirea aproapelui, să se întoarcă spre vederea de sine şi, osândindu-se pe sine în chip mântuitor, să pună pe rănile sale doctoria pocăinţei.

Hristos i-a răscumpărat prin Sine pe toţi oamenii îndeobşte şi pe fiece om în parte. Omul care este în stare de milă numai faţă de sine însuşi şi va face această milă, hrănind cu Cuvântul lui Dumnezeu sufletul său flămând, adăpându-l cu simţăminte care vin de la Sfântul Duh, ferindu-l de pierzătoarea colindare prin feluritele chipuri ale păcatului, aducându-l în casa cucerniciei şi virtuţii, îmbrăcându-l cu fapte bune, vindecând păcatele dinainte prin mărturisirea lor şi lucrarea potrivnică lor, scoţându-se din temniţa cugetării şi stării trupeşti întru înţelegerea şi starea duhovnicească – acela va fi socotit că şi cum ar fi făcut toate acestea însuşi Domnului Iisus Hristos.

Milostivirea îi va aduce pe toţi lucrătorii săi în faţa lui Hristos şi le va mijloci de la Hristos milă şi fericire veşnică.

Veniţi, le va spune El, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia care este gătită vouă de la întemeierea lumii: că am flămânzit şi Mi-aţi dat de am mâncat, am însetat şi Mi-aţi dat de am băut, străin am fost şi M-aţi primit, gol şi M-aţi îmbrăcat, bolnav am fost şi M-aţi cercetat, în temniţă am fost şi aţi venit la Mine… Amin zic vouă: întru cât aţi făcut unuia dintr-acesti fraţi ai Mei prea mici, Mie Mi-aţi făcut (Matei 25, 34-36, 40).

Nu sunt cunoscute ziua şi ceasul în care Fiul lui Dumnezeu va curma viaţa lumii venind la Judecată; nu sunt cunoscute ziua şi ceasul în care, la porunca lui Dumnezeu, se va curma viaţa pământească a fiecăruia dintre noi şi vom fi chemaţi să ne despărţim de trup pentru a da seamă de viaţa noastră pământească la acea judecată care, înaintea Judecăţii de obşte, îl aşteaptă pe om după moartea sa.

Iubiţi fraţi! Să priveghem şi să ne gătim de înfricoşătoarea judecată ce ne aşteaptă la hotarul veşniciei spre darea hotărârii fără putinţă de întoarcere asupra sorţii noastre veşnice. Să ne pregătim adunându-ne toate virtuţile şi mai cu seamă milostivirea, care cuprinde în sine şi încununează prin sine toate virtuţile, fiindcă ***dragostea – pricina ce îndeamnă la milostivire – este legătura desăvârşirii creştine (Coloseni 3, 14). Milostivirea îi face pe oamenii preaplini de ea asemenea cu Dumnezeu (Matei 5, 45, 48; Leuca 6, 32, 36)! Fericiţi cei milostivi,***

că aceia vor fi miluiţi… că judecată fără de milă este celui ce nu face milă (Matei 5, 7; Iacob 2, 13). Amin.

(Sfântul Ignatie Briancianinov – Predici, Editura Sophia, Bucureşti, 2008)

Mitropolitul Augustin de Florina - Predică la Duminica Înfricoşatei Judecăţi - Ce este iadul?

***„Duceţi-vă de la mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic care este pregătit diavolului şi îngerilor lui”(Matei 25, 41)*[...]**

Când va veni acea zi din urmă, se va face despărţire! Precum ciobanul în fiecare seară, când îşi întoarce turma, – am văzut lucrul ăsta cu ochii mei – pune într-o parte oile şi într-alta caprele, aşa ne va despărţi şi pe noi, oamenii, Hristos. Va lua o sită şi ne va cerne; şi tot ce este netrebuincios va merge în foc, tot ce este grâu va merge în hambar. Va despărţi omenirea în două mari tabere: una va fi a drepţilor, iar alta, a păcătoşilor. Şi păcătoşilor, care vor merge în stânga Lui, Hristos le va spune cuvinte înfricoşătoare: ***„Duceţi-vă de la mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic care este pregătit diavolului şi îngerilor lui” (Matei 25, 41).***

Auziţi ce zice? Blestem, „blestemaţi”! Cine? ***Cei care nu au urechi să audă şi inimi să simtă cuvintele lui Hristos, cei care nu varsă o lacrimă pentru păcatele lor, cei care nu păzesc poruncile şi mai ales porunca iubirii.*** Acestora, blestem, şi de-a dreptul, fără echivoc, le-a spus că nu vor avea parte de milă: ***„Duceţi-vă de la mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic…”.***

Eu, fraţii mei, sunt un păcătos şi mă tem de iad. Voi sunteţi sfinţi şi nu vă temeţi? Există suflet nemuritor şi un Judecător care ne va judeca sufletul în ziua judecăţii. ***Şi atunci Hristos va spune un cuvânt pe care nu l-a spus nicicând altădată. El care a fost numai dragoste şi iertare şi până şi pentru răstignitorii Săi a zis: „Părinte, iartă-le lor” (Luca 23, 34), acum este Acelaşi, venind din cer şi***

spunând înaintea întregii lumi: „Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic care este pregătit diavolului şi îngerilor lui”.

Acest blestem duce la iad. ***Dar ce este iadul?*** Este o pedeapsă. Ce pedeapsă? Trei lucruri este iadul:

- primul, despărţire,
- al doilea, pedeapsa veşnică şi
- al treilea, sălăşluire împreună cu demonii.

Despărţire. Ce fel de despărţire? Tremură femeia să nu se despartă de bărbat, tremură bărbatul să nu se despartă de femeie, tremură mai înainte de toţi mama să nu se despartă de copil. Nimeni nu poate să trăiască fără persoane iubite. Trăim prin iubire: trăim pentru că există persoane care ne iubesc. Dacă va lipsi iubirea lor, viaţa devine de netrăit. Însă mai mult şi decât mamă, şi decât tată, şi decât toţi este Dumnezeu, pricina şi izvorul a tot binele. ***Dacă despărţirea de oamenii iubiţi face viaţa de netrăit, cu atât mai mult despărţirea de Dumnezeu!Să nu ne despărţim de Dumnezeu! Pentru că asta înseamnă iad.***

Apoi, acest iad este **pedeapsă veşnică**. Nu este o pedeapsă de câteva zile, de câteva săptămâni, nici de câţiva ani. Cum să o descriu? Un mare poet al Apusului a făcut o icoană, ca să ne ofere o idee despre veşnicie. Închipuiţi-vă, zice, o mare. Şi, apoi, o pasăre misterioasă care vine din vreme în vreme, cum vin în fiecare an berzele, iar în fiecare iarnă rândunelele – acum, se apropie vremea în care ne vor veni. Însă această pasăre a veşniciei, imaginaţi-v-o că vine nu după un an, ci după o mie de ani. Şi imaginaţi-vă că ia anul acesta o picătură din această mare. Şi, apoi, după o mie de ani, că ia o a doua picătură. Şi, apoi, după o altă mie de ani, că ia a treia picătură… Câţi ani, câte milioane şi zeci de milioane trebuie să treacă până când pasărea va lua şi ultima picătură din mare? Matematicienii zic că va veni ceasul şi clipa în care pasărea va lua cu pliscul ei şi ultima picătură. Da, se termină şi marea şi râurile. Dar veşnicia? O, veşnicia! De aceea este înfricoşător cuvântul: ***„Duceţi-vă de la mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic …”.***

În sfârşit, iadul nu este doar despărţire de Dumnezeu şi pedeapsă veşnică; iadul este şi **sălăşluire împreună cu demonii**. Femeia rabdă lângă un bărbat hulitor şi mitocan, rabdă bărbatul lângă o femeie răufăcătoare şi stricată, rabdă tatăl atunci când are copii obraznici, rabdă cel ce e obligat să trăiască împreună cu cei răi. Cine a făcut închisoare? În anii grei, toţi dintre noi care au fost arestaţi şi aruncaţi în temniţe şi în lagăre erau obligaţi să trăiască împreună cu tot felul de criminali. Cum să nu sufere cineva în astfel de medii, cum le-a descris rusul Dostoievski, în

lucrarea sa «Ocnele»! Aşadar, vrei lângă tine un tovarăş bun. Însă acolo, în iad, cine îţi va ţine companie? Demonii! Cele mai oribile şi scârboase din toate fiinţele.

Astfel va fi iadul, fraţii mei, unde vor fi aruncaţi cei blestemaţi în focul cel veşnic.

Credem acestea? Nu! Generaţia noastră necredincioasă şi stricată le consideră minciuni! Ne aflăm în anii necredinţei. În anii de demult, bunica spunea nepotului ei: Copilaşul meu, să nu spui minciuni, că te vei duce în iad… Preotul analfabet spunea turmei lui: – Luaţi aminte, nu furaţi, nu necinstiţi, nu ucideţi, că vă veţi duce în iad… Le era frică de iad. Şi pământul era un rai. Din clipa în care am încetat să ne temem de dumnezeiescul tribunal şi am chicotit şi am crăpat de râs şi am izgonit din sufletul nostru marile adevăruri despre rai şi iad, de atunci acest pământ s-a transformat în iad. Nu vrei să auzi de iad? Iată iadul! Şi nu te temi de iad? Iadul, însă, vine. Vine veşnică pedeapsă pentru toţi câţi au păcătuit în această lume a păcatului.

Dar în faţa iadului cum de mai există dispoziţie şi chef, încât unii să danseze şi să se distreze, iar alţii să înjure şi să necinstească? Nu, fraţii mei! ***Să trăim după Dumnezeu, să trăim după Evanghelie. Să ne pregătim dinainte sufletele noastre. Şi vă doresc ca Dumnezeu să ne învrednicească să ajungem în Marea Săptămână şi să sărbătorim Cinstitele Patimi ale Domnului şi slăvita Lui Înviere. Amin.***

(***“Ne vorbeşte părintele Augustin, Mitropolitul de 104 ani”, vol. 2***)

Sfântul Ioan Maximovici - Predică la Duminica Înfricoşatei Judecăţi despre antihrist şi sfârşitul lumii

“Astăzi suntem în Săptămâna înfricoşatei Judecăţi şi este firesc să vorbim despre înfricoşata Judecată şi despre semnele sfârşitului lumii. Nimeni nu cunoaşte ziua aceea, afară de Dumnezeu-Tatăl, dar semnele apropierii ei sunt date şi în Evanghelie, şi în Apocalipsa Sfântului Apostol Ioan Teologul. Apocalipsa vorbeşte despre evenimentele sfârşitului lumii şi despre înfricoşata Judecată cu precădere în simboluri şi în ghicitură, dar Sfinţii Părinţi au tâlcuit-o şi există o tradiţie autentică a Bisericii care ne vorbeşte şi despre semnele apropierii sfârşitului lumii, şi despre Judecata de Apoi.

Înainte de sfârşitul vieţii pe pământ vor fi tulburare, războaie, frământări civile, foamete, cutremure. ***Oamenii vor suferi de spaimă, vor muri de aşteptarea nenorocirilor*** (Luca 21, 26). Nu va fi nici viaţă, nici bucuria vieţii, ci o stare chinuitoare de pierdere a legăturii cu viaţa. Dar nu se va pierde numai legătura cu viaţa, ci şi cu credinţa; ***şi Fiul omului, venind, va găsi oare credinţă pe pământ?*** (Luca 18, 8). Oamenii vor fi mândri, vor fi nemulţumitori, vor respinge Legea lui Dumnezeu: alături de pierderea legăturii cu viaţa, va slăbi şi morala. Binele va slăbi şi răul va creşte.

Despre aceste vremuri vorbeşte şi Sfântul Apostol Ioan Teologul în lucrarea sa insuflată de Dumnezeu, numită Apocalipsa. El însuşi mărturiseşte că „a fost în Duh“, ceea ce înseamnă că însuşi Duhul Sfânt era în el când i s-au descoperit în diferite imagini simbolice destinele Bisericii şi ale lumii; de aceea, ***Apocalipsa este o descoperire a lui Dumnezeu.*** El prezintă destinul Bisericii în chipul unei femei

care se ascunde în acele zile în pustie: ea nu se arată în viaţă, aşa cum se întâmplă acum în Rusia.

În realitate, vor avea importanţă hotărâtoare forţele care pregătesc venirea lui Antihrist. *Antihrist va fi un om, iar nu diavolul întrupat. Cuvântul „anti” înseamnă „vechi” sau „în loc de” sau „împotrivă“. Acel om doreşte să fie în locul lui Hristos, să ocupe locul Său şi să aibă ceea ce ar trebui să aibă Hristos. El doreşte să aibă aceeaşi putere de fascinaţie şi aceeaşi stăpânire asupra întregii lumi. El va primi acea putere înainte de pieirea sa şi a întregii lumi. El îl va avea ca ajutor pe un mag care prin puterea falselor minuni îi va împlini voia şi-i va ucide pe cei ce nu recunosc stăpânirea lui Antihrist. Înainte de moartea lui Antihrist vor apărea doi drepţi, care îl vor da în vileag. Magul îi va omorî şi timp de trei zile trupurile lor vor rămâne neîngropate. Aceasta va fi cea mai mare jubilare a lui Antihrist şi a tuturor slujitorilor lui. Dar, deodată, acei drepţi vor învia şi toată oştirea lui Antihrist va fi în mare tulburare şi se va îngrozi, iar Antihrist va cădea deodată mort, omorât de puterea Duhului.*

Dar ce se ştie despre omul-Antihrist? Originea lui exactă nu se cunoaşte. Tatăl este cu totul necunoscut, iar mama este o femeie stricată care se dă drept fecioară. El va fi evreu din seminţia lui Dan. Pentru aceasta avem semn că Iacov, murind, a spus că printre urmaşii săi “***Dan va fi şarpe la drum, viperă la potecă, înveninând piciorul calului, ca să cadă călăreţul***” (Facerea 49, 17). Aceasta ne indică metaforic că el va acţiona prin viclenie şi răutate. Ioan Teologul vorbeşte în Apocalipsă despre mântuirea fiilor lui Israel, că înainte de sfârşitul lumii o mulţime de evrei se vor întoarce la Hristos, dar din şirul seminţiilor mântuite lipseşte seminţia lui Dan.

Antihrist va fi foarte inteligent şi va şti cum să se poarte cu oamenii. Va fi fermecător şi prietenos. Filozoful Vladimir Soloviov [*Vezi Scurta povestire despre Antihrist, în Vladimir Soloviov, Trei dialoguri despre sfârşitul istoriei universale, Editura Humanitas, Bucureşti, 1992.]* a lucrat mult ca să-şi închipuie venirea şi personalitatea lui Antihrist. El a folosit minuţios toate materialele existente pe această temă, nu numai ale Sfinţilor Părinţi, ci şi textele musulmane, şi a creionat acest tablou tulburător. Până la venirea lui Antihrist în lume, venirea lui este deja pregătită. „Taina lucrează deja” şi forţele care-i pregătesc apariţia se luptă, în primul rând, împotriva împărăţiei legiuite. Sfântul Apostol Pavel spune că Antihrist nu poate apărea până nu va fi îndepărtat „***cel care o împiedică***” (II Tes. 2, 7). ***Sfântul Ioan Gură de Aur tâlcuieşte că „cea care o împiedică” este stăpânirea legiuită cinstitoare de Dumnezeu.*** Această stăpânire se luptă cu răul.

„Taina” care lucrează în lume nu doreşte aceasta, nu doreşte lupta cu răul prin mijloacele forţei: dimpotrivă, ea doreşte stăpânirea fărădelegii şi când o va obţine, nimic nu va mai împiedica venirea lui Antihrist. El nu va fi doar inteligent şi fermecător, dar va fi milostiv, va face acte de caritate şi fapte bune pentru întărirea stăpânirii sale. Iar când şi-o va întări într-atât, încât îl va recunoaşte întreaga lume, atunci îşi va arăta faţa. Capitala pe care o va alege va fi Ierusalimul, pentru că aici Mântuitorul Şi-a descoperit învăţătura dumnezeiască şi Persoana, aici întreaga lume a fost chemată să guste fericirea binelui şi a mântuirii. Dar lumea nu L-a primit pe Hristos şi L-a răstignit la Ierusalim. În timpul lui Antihrist, Ierusalimul va deveni capitala lumii, care i-a recunoscut stăpânirea.

Atingând culmile puterii, Antihrist le va cere oamenilor să-l recunoască drept cel ce a obţinut ceea ce nici o altă putere pământeană şi nimeni nu a mai obţinut vreodată şi va pretinde închinare ca unei fiinţe supreme, ca unui dumnezeu.

Vladimir Soloviov descrie foarte bine caracterul activităţii lui Antihrist, ca a unui conducător de rang înalt. El le va face pe plac tuturor, cu condiţia ca aceştia să recunoască supremaţia puterii sale. El va crea condiţii de viaţă Bisericii, îi va îngădui să slujească, va promite că va construi biserici splendide, cu condiţia recunoaşterii lui ca „fiinţă supremă” şi ca lumea să i se închine. Va avea o ură personală faţă de Hristos. Va trăi din această ură şi se va bucura de lepădarea oamenilor de Hristos şi de Biserică.

Va fi o apostazie generală şi, pe deasupra, mulţi episcopi vor trăda credinţa, iar ca justificare, vor arăta spre starea strălucită a Bisericii. Căutarea compromisului va fi atitudinea caracteristică a oamenilor. Fermitatea mărturisirii va dispărea. Oamenii vor căuta cu asiduitate să-şi motiveze căderea, iar răul, ca o moleşeală malignă, va susţine această stare generală. Oamenii vor avea obişnuinţa lepădării de dreptate, a dulceţii compromisului şi a păcatului. Antihrist va îngădui oamenilor totul, numai ca ei „căzând în faţa lui, să i se închine“.

Nu este o atitudine nouă faţă de oameni: şi împăraţii romani erau gata să le redea libertatea creştinilor cu condiţia ca ei să le recunoască divinitatea şi suprema putere divină şi îi chinuiau doar pentru că ei mărturiseau că „***Domnului Dumnezeului tău să te închini şi Lui Singur să-i slujeşti***” (Matei 4, 9-10).

Întreaga lume i se va supune şi atunci el îşi va descoperi faţa şi ura faţă de Hristos şi de creştinism. ***Sfântul Ioan Teologul spune că toţi cei ce i se vor închina vor avea un semn pe frunte şi pe mâna dreaptă.*** Nu se ştie dacă aceasta va fi cu adevărat un semn pe trup sau este o exprimare simbolică a faptului că oamenii vor

recunoaşte şi cu mintea necesitatea închinării la Antihrist şi că întreaga lor voinţă îi va fi supusă, în timpul unei astfel de supuneri totale a întregii lumi – şi cu voinţa, şi cu conştiinţa - vor apărea cei doi drepţi de care am amintit, care vor propovădui fără teamă credinţa şi îl vor da în vileag pe Antihrist.

Sfânta Scriptură spune că înainte de venirea Mântuitorului vor apărea două „sfeşnice“, doi „măslini arzători“, „doi drepţi“. Pe aceştia Antihrist îi va omorî cu puterile magului. ***Cine sunt drepţii aceştia? După Predania Bisericii, sunt cei doi drepţi care nu au gustat moartea: profetul Ilie şi profetul Enoh.*** Există o proorocire că aceşti drepţi Care nu au gustat moartea o vor gusta pentru trei zile, iar peste trei zile vor învia. Moartea lor va fi o mare bucurie pentru Antihrist şi pentru slugile lui. Învierea lor de peste trei zile îi va aduce într-o stare de nespusă groază, de înfricoşare şi tulburare. Atunci va veni sfârşitul lumii.

Sfântul Apostol Petru spune că prima lume a fost creată din apă şi a pierit prin apă. „Din apă” este tot un simbol al haosului masei fizice, şi a pierit prin apa potopului. Iar lumea de azi este păstrată pentru foc (II Petru 3, 5-7). “***Pământul şi lucrurile de pe el se vor mistui***” (II Petru 3, 10), toate stihiile se vor aprinde. Această lume de acum va pieri într-o singură clipă, într-o clipă totul se va schimba. Şi se va arăta semnul Fiului lui Dumnezeu – adică semnul Crucii, întreaga lume care s-a supus de bunăvoie lui Antihrist „va plânge“. Totul s-a sfârşit. Antihrist a fost omorât. Este sfârşitul împărăţiei sale, a luptei cu Hristos. Este sfârşitul şi vremea răspunsului pentru întreaga viaţă, răspuns dat Adevăratului Dumnezeu. Atunci, din munţii Palestinei va apărea chivotul Legii: profetul Ieremia ascunsese chivotul şi Focul sacru într-o adâncă fântână. Când din acea fântână a fost luată apă, ea s-a aprins. Dar chivotul nu a fost găsit.

Când privim acum la viaţa din jur, cei ce pot vedea văd că tot ce a fost prezis despre sfârşitul lumii se împlineşte. ***Cine este, dar, acest om, Antihrist? Sfântul Ioan Teologul îi dă în mod simbolic numele 666, dar toate încercările de a înţelege acest însemn au fost zadarnice.***

În viaţa contemporană putem avea o viziune destul de clară despre posibilitatea arderii lumii, când „toate stihiile se vor aprinde“. Această viziune ne-o oferă fisiunea atomului. Sfârşitul lumii nu înseamnă distrugerea ei, ci schimbarea ei. Totul se va schimba deodată, într-o clipită. *Morţii vor învia în trupuri noi: vor fi trupurile lor, dar înnoite, aşa cum Mântuitorul a înviat în trupul Său, care purta urmele rănilor şi ale suliţei, dar avea însuşiri noi şi, în acest sens, era un trup nou. Nu se ştie clar dacă va fi un trup nou cu totul sau va fi trupul cu care omul a fost creat. Şi Se va arăta Domnul în slavă, pe nor. Cum îl vom vedea? Cu ochii*

duhului. Şi acum, înainte de moarte drepţii văd în jurul lor ceea ce ceilalţi oameni nu văd.

Trâmbiţele vor suna cu putere. Ele vor suna în suflete şi în conştiinţe. Totul se va limpezi în conştiinţa omului.

Proorocul Daniel, vorbind despre Judecata de Apoi, povesteşte despre un Bătrân Judecător aşezat pe tron, în faţa căruia este un râu de foc. Focul este elementul curăţitor. Focul mistuie păcatul, îl arde şi dacă păcatul s-a altoit de sufletul omului, atunci îl mistuie şi pe om. Acest foc se va aprinde înlăuntrul omului: văzând Crucea, unii se vor bucura iar alţii vor cădea în disperare, se vor tulbura, se vor îngrozi. Astfel, ***oamenii se vor despărţi dintr-o dată: în relatarea evanghelică unii se aşază la dreapta, în faţa Judecătorului, iar alţii la stânga: i-a despărţit conştiinţa, însăşi starea sufletească a omului îl aruncă într-o parte sau în cealaltă, la dreapta sau la stânga.*** Cu cât mai sârguincios şi mai insistent a năzuit omul spre Dumnezeu în viaţa sa, cu atât mai mare îi va fi bucuria când va auzi cuvântul: „***Veniţi la Mine, binecuvântaţilor!***” şi, dimpotrivă, aceleaşi cuvinte vor stârni focul groazei şi al chinului celor care nu L-au dorit, L-au evitat ori chiar s-au luptat cu El sau L-au hulit în timpul vieţii.

Judecata de Apoi nu cunoaşte martori sau listă de protocol. ***Totul este scris în sufletele oamenilor şi aceste însemnări, aceste „cărţi” se vor deschide. Totul se va descoperi tuturor şi fiecăruia în parte, şi starea sufletească a omului îl va face să meargă la dreapta sau la stânga.*** Unii, la bucurie, alţii la chin. Când se vor deschide „cărţile”, toţi vor înţelege limpede că rădăcinile tuturor viciilor sunt în sufletul omului.

Iată beţivul, desfrânatul: când moare trupul, unii cred că moare şi păcatul. Nu e aşa, în suflet există o înclinaţie, pentru suflet păcatul era dulce. Şi dacă nu s-a pocăit de păcatul respectiv, dacă nu s-a eliberat de el, sufletul va veni la Judecata de Apoi cu aceeaşi dorinţă a dulceţii păcatului şi niciodată nu îşi va satisface dorinţa. Va suferi de ură şi de răutate. Şi aceasta e o stare infernală. „Gheena de foc” este focul lăuntric, este flacăra viciului, flacăra neputinţei şi a răutăţii şi aici va fi „plânsul şi scrâşnirea dinţilor” răutăţii neputincioase”.

(Sfântul Ioan Maximovici, “Predici şi îndrumări duhovniceşti“, Editura Sophia, Bucureşti, 2001)

Sfântul Teodor Studitul - Cuvântul 43: La Duminica lăsatului sec de carne: despre ziua cea mare şi înfricoşată a arătării a doua a Domnului nostru Iisus Hristos

Fraţilor şi părinţilor. Astăzi este poruncă de obşte la mireni, ca să lase sec de carne. Să poată să-i vadă cineva cât se silesc la mâncare de carne, la băutură de vin şi la jocuri urâte, pe care şi a le grăi cineva este ruşine, precum zice apostolul! În loc să petreacă cu multă evlavie această zi, slăvind şi mulţumind lui Dumnezeu pentru darurile ce ne dăruieşte, şi să se gătească pentru întâmpinarea sfântului post, din îndemnul diavolului, ei fac dimpotrivă; iar aceasta, pentru că nu ascultă cuvintele şi poruncile Bisericii şi mai vârtos cele ce se cântă şi se citesc în aceste zile.

Aceasta o zic, iubiţilor, pentru ca să avem noi călugării mai multă grijă şi luare aminte, ca unii ce ne-am osebit de lume, să nu lăsăm mintea robită de poftele lumeşti, pe care nu numai că nu se cade a le pofti cineva, ci mai vârtos să le urască şi să le osândească, să plângă şi să se întristeze de cei ce le fac, cu luare aminte şi cu frică să ne gândim şi să pricepem înţelesul dumnezeieştii Evanghelii ce se citeşte astăzi, pricina pentru care se cântă canonul Triodului şi să ne grijim de ziua cea mare şi înfricoşată a arătării Domnului nostru Iisus Hristos, când va şedea cu slavă mare pe scaunul înfricoşat.

Câtă spaimă şi ce cutremur va fi atunci! Însăşi puterile cereşti se vor spăimânta şi se vor clăti, precum zice Evanghelia. Atunci se vor cerceta nu numai faptele

noastre, ci şi vorbele, bune sau rele, ce am vorbit aici. De asemenea şi gândurile şi poftele inimii noastre vor fi ispitite.

Va pune Dreptul Judecător pe drepţi la dreapta, iar pe păcătoşi la stânga, şi va zice celor de-a dreapta, cu glas dulce şi blând: „ Veniţi blagosloviţii Părintelui meu, de moşteniţi Împărăţia ce s-a gătit vouă mai înainte de facerea lumii".

Iară celor ce vor sta de-a stânga va striga cu mânie hotărârea cea înfricoşată: „Duceţi-vă de la mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic ce s-a gătit diavolului şi slugilor lui".

La acestea ar trebui să ne gândim pururea, şi noi călugării şi mirenii, şi să cădem la Dumnezeu, pocăindu-ne şi plângând, ca să ne ierte păcatele noastre, până nu soseşte sfârşitul, şi să ne izbăvească de chinurile înfricoşate.

Dar de vreme ce în lume se află această înşelăciune şi orbire, vă rog să ascultăm cuvintele Evangheliei, cu înţelegere, şi să ne gătim a sluji Domnului cu frică şi cu cutremur, izgonind şi lepădând din sufletul nostrum toată fapta rea a păcatului, tot gândul rău şi spurcat şi să săvârşim tot lucrul bun şi tot felul de faptă lăudată. Să fim cu milosârdie şi cu inimă milostivă către fraţii noştri. Să ne arătăm cu îndurare, dulci în cuvinte unul către altul, fără de făţărie, smeriţi, îndelung răbdători şi suferitori. Nu numai în ostenelile duhovniceşti să fim cu grijă şi silitori ci şi slujbele mănăstirii să le facem fără de împotrivire, ştiind că ascultarea şi lucrarea ce o facem nu este omenească, ci dumnezeiască.

Pentru aceea trebuie să fim cu mare grijă şi luare aminte, ca nu cumva, din lene sau din mândrie sau din nebăgare de seamă, să se pricinuiască vreo stricăciune lucrurilor ce ni se încredinţează, ca să nu ne păgubim sufleteşte.

Deci, acestea şi orice altă bunătate ar fi sau lucru ce place lui Dumnezeu, să ne nevoim ca să le câştigăm acum, până când avem vreme, ca vieţuind cu vrednicie, după cum porunceşte Evanghelia lui Hristos, să ne facem moşteni Împărăţiei Cereşti în Hristos Iisus Domnul nostru, a Căruia este slava şi puterea, dimpreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(Extras din cartea: Sfântul Teodor Studitul - Cuvântări duhovniceşti)

Pr. James Thornton – Predică la Apostolul din Duminica înfricoşatei Judecăţi – “Această libertate a voastră”

Apostolul acestei Duminici este luat din Epistola întâi către Corinteni a Sfântului Pavel ridică o serie de întrebări cruciale. Întrebarea de căpătâi ce se pune este dacă i se îngăduie unui creştin să mănânce din carnea care a fost adusă jertfă zeilor păgâni. Vă veţi aminti poate din predica anterioară că Corintul primelor veacuri era o cetate păgână în care creştinii erau o minoritate neînsemnată. Acolo templele păgâneşti abundau şi erau pline de oameni. Marea parte a religiilor păgâne cereau de la credincioşi să le aducă zeilor jertfe de animale. Prin urmare, treceau pe sub porţile acestor clădiri un număr uriaş de dobitoace: vite, oi, capre, tot soiul de păsări ş.a.

Animalele aduse jertfă erau omorâte şi tăiate într-o ceremonie. Anumite părţi ale animalelor erau apoi arse înaintea idolilor, ca aducere-înainte. Totuşi, carnea ce rămânea – cea mai mare parte a jertfei – era fie oprită ca hrană pentru preoţii păgâni şi alţi slujitori ai templului, fie vândută de către templu măcelarilor, care, la rândul lor, o vindeau oamenilor. Cantităţi mari din această carne ajungeau astfel înapoi la oameni, încât o parte însemnată a preparatelor din carne consumate de cetăţenii Corintului şi ai altor cetăţi păgâne provenea din aceste jertfe păgâneşti.

Într-o oarecare măsură, păgânii priveau consumul acestei cărni drept un fel de împărtăşire primitivă cu zeii cărora li se aducea ca jertfă. ***Dar creştinii?*** Ei puteau fi serviţi cu această mâncare când îşi vizitau vecinii, prietenii şi cunoştinţele păgâne, sau când luau parte la ospeţele publice, sau puteau chiar ei să o cumpere, cu ştiinţa sau fără ştiinţa lor. ***Dacă creştinii consumau o astfel de mâncare, se***

împărtăşeau cu zeii păgâni? Era carnea de jertfă spurcată prin asocierea ei cu închinarea idolească?

Răspunsul Sfântului Pavel este că, de vreme ce zeii păgâni sunt dumnezei mincinoşi, deci inexistenţi, jertfele ce li se aduc sunt aşadar lipsite de orice conţinut duhovnicesc. O persoană nu se poate împărtăşi cu un nimic, cu ceva care nu există. Prin urmare, zeii păgâni nu au nici o putere să afecteze carnea de jertfă. Astfel că, pentru creştini, nu are nici o însemnătate de unde provine această carne. Creştinii o pot mânca, fără să păcătuiască. Acesta a fost verdictul Sfântului Pavel.

De vreme ce consumarea cărnii de jertfă a păgânilor nu mai este o problemă arzătoare printre creştini, ***de ce a ales totuşi Biserica Ortodoxă să se citească acest fragment în Duminica aceasta?*** Motivul stă în faptul că adevărata însemnătate a pasajului nu are nimic de-a face cu consumarea anumitor mâncăruri, ci cu principiul care se regăseşte în aceste cuvinte ale Sfântului Pavel: ***Ci vedeţi ca nu cumva libertatea voastră aceasta să fie poticneală celor neputincioşi.***

Adesea, lucrurile nu sunt la fel de simple precum par la început. Mai există o faţetă a acestei problemul anume cea a aparenţelor. Pe de o parte, o faptă în sine şi prin sine poate fi ceva cu totul nevinovat, şi totuşi, pe altă parte, un anume lucru legat de înfăţişarea acelei fapte poate fi pentru alţii pricină de sminteală. Aparent, există în Corint convertiţi de la iudaism mult mai sensibili decât era cazul faţă de mâncarea cărnii ce fusese adusă ca jertfă idolilor. Ei socoteau acest lucru ca fiind un păcat, chiar dacă nu era cu adevărat unul. Pentru aceşti oameni, să îşi vadă fraţii creştini mâncând o astfel de hrană era ceva şocant, un fapt care, poate, le-a clătinat credinţa în dreptatea Evangheliei creştine.

Existau şi convertiţi de la păgânism care mai păstrau unele percepţii reziduale din fosta lor credinţă, despre împărtăşirea cu zeii păgâni. Şi aceşti oameni se puteau sminti văzându-i pe fraţii lor creştini mâncând carnea de jertfa, iar credinţa lor nou-aflată se putea astfel tulbura în mod inutil. De aceea, ***Sfântul Pavel învaţă că, deşi nu este în sine un păcat a mânca o astfel de hrană, dacă acest lucru face sminteală şi primejduieşte credinţa altora, poate fi un păcat. Mai bine să avem grijă, a stăruit el, decât să se nimicească firava credinţă a unora dintre fraţii şi surorile în Hristos.***

În oricare dintre lucrurile pe care suntem slobozi a le face ca ortodocşi creştini trebuie să avem întotdeauna grijă să nu-i smintim pe fraţii noştri mai neputincioşi şi să le primejduim credinţa. Chiar dacă o faptă este cu totul nevinovată, trebuie să

fim atenţi şi veghetori ca ea să se şi arate a fi la fel de nevinovată precum este. Pricinuirea smintelii slăbeşte credinţa celorlalţi şi îi poate împinge spre păcate, fie pentru că sunt într-atât de îngroziţi, încât nu mai pot crede că credinţa creştină merită osteneala, fie pentru că sunt ispitiţi să clevetească despre părerile grăite pe care şi le-au făcut.

Chiar şi în vieţile noastre păcătoase, atunci când facem ceva lipsit de nevinovăţie, trebuie să ne aducem aminte că vom fi făcuţi răspunzători nu numai pentru păcatul în sine, ci şi pentru sminteala pe care le-am pricinuit-o celorlalţi. Dacă alţii ne aud întrebuinţând un limbaj murdar, dacă ne văd ducându-ne la filme nepotrivite, dacă observă că suntem lipsiţi de scrupule în afacerile noastre, dacă ne prind minţind, dacă văd că stilul nostru de îmbrăcăminte este lumesc sau necuviincios, dacă ne văd că suntem nemilostivi faţă de aproapele nostru, vor avea mai mult ca sigur o părere foarte proastă despre Ortodoxia de care aparţinem în văzul tuturor.

Omul este o făptură complexă, astfel că şi problemele legate de păcat sunt, la rândul lor, complexe. Când avem ispita de a păşi în jos pe calea păcatului, trebuie să ne gândim nu numai la ameninţarea ce se ridică asupra sufletelor noastre, ci şi asupra sufletelor celorlalţi.

Astăzi este Duminica Lăsatului sec de carne, al cărei rost este să ne amintească că Marele Post începe de mâine într-o săptămână. Drept care Biserica ne ajută să ne pregătim pentru perioada postului, înlesnindu-ne intrarea în post prin cerinţa de a ne înfrâna de la carne, începând de mâine. Brânza şi alte produse lactate sunt încă îngăduite, până Duminica următoare.

Postul mare fiind aproape, aş vrea să spun acum câteva cuvinte despre post. ***Biserica a rânduit postirea de la anumite mâncăruri cu scopul de a ne îmbunătăţi sănătatea duhovnicească, deoarece evitarea tuturor produselor animale reduce cantitatea anumitor substanţe chimice din trupul nostru.***

Postul, prin urmare,

- *ne ajută să ne concentrăm mai mult minţile,*
- *ne ajută ca rugăciunea să devină mai legată şi mai adunată,*
- *ne ajută să rezistăm mai bine la ispitele păcatelor grave şi*
- *ne ajută să slăbim puterea sinelui mândriei, dându-ne putinţa să ne vedem, cu o limpezime de cristal, aşa cum sunt adevărat: făpturi josnice şi păcătoase, care sunt neputincioase fără Ziditorul lor.*

Cum au ştiut acest lucru Părinţii timpurii ai Bisericii, de vreme ce nu aveau instrumentele ştiinţifice necesare detectării sau măsurării hormonilor şi a altor substanţe chimice din alimente? Răspunsul este că, deşi într-adevăr nu au avut instrumentele noastre ştiinţifice moderne, ei au folosit o metodă ştiinţifică, care include cercetări, strângere de date, formularea şi încercarea ipotezelor. Într-un cuvânt, cercetarea, observaţia atentă a fost cea care i-a învăţat pe Sfinţii Părinţi cele despre postire.

Postul ne sporeşte şi controlul asupra vieţii, printr-o disciplină de sine moderată. Postul ne dă stăpânire asupra poftelor în loc ca poftele să ne stăpânească pe noi.

O asemenea formare duhovnicească a caracterului – i s-ar putea zice „culturism spiritual”, care să ne formeze muşchii duhovniceşti – poate fi apoi folosită şi în alte împrejurări decât pentru hrană, şi în acest fel ne străduim să devenim tot mai mult asemenea lui Hristos. Nu mai e nevoie a spune că postirea de la toate produsele animale nu este menită să vatăme pe nimeni – chiar dimpotrivă şi din această pricină cei ce sunt bolnavi grav sau cronic, copiii, femeile însărcinate şi mamele care îşi alăptează pruncii nu sunt siliţi şi nu trebuie să ţină acest fel de postire, sau o fac doar cu încuviinţarea explicită a unui doctor.

Există o concepţie greşită despre post, întreţinută pe alocuri, de care voi aminti in treacăt deoarece este destul de răspândită. Potrivit acestei viziuni, postul ne cere să renunţăm de bunăvoie la anumite mâncăruri care ne plac foarte mult, în schimbul altora mai puţin plăcute. Făcând astfel, ne supunem unor lipsuri. Suferinţa ci şi neplăcerea care vin din astfel de lipsuri sunt, cumva, plăcute lui Dumnezeu şi ne-ar ajuta în parte să Îl îmbunăm pentru multele păcate pe care le-am săvârşit. Renunţăm la confortul nostru din pricina jignirii aduse lui Dumnezeu, iar ocara aceasta se diminuează. Care sunt greşelile acestei concepţii despre post?

- *Mai întâi de toate, **Dumnezeu** nu este, în nici un fel, mulţumit [sau satisfăcut] de vreo lipsă,suferinţă sau neplăcere omenească. El **ne iubeşte deplin şi necondiţionat, şi ne doreşte numai binele.***
- *În al doilea rând, nu Îi putem plăti nicicând lui Dumnezeu pentru păcatele noastre; nu îi putem da satisfacţie pentru fărădelegile noastre.*

Relaţia unei făpturi omeneşti păcătoase cu Făcătorul ei nu este cea a unui şofer neglijent cu un judecător, când se plăteşte o amendă pentru a satisface societatea ofensată de încălcarea legii. Mai degrabă, ea se aseamănă relaţiei dintre un copil şi tatăl său iubitor – un Părinte care îl pedepseşte pe copilul neascultător, pentru a

modela în chip potrivit personalitatea şi caracterul copilului, şi pentru a-i întipări în cuget ascultarea. ***Slobozirea de urmările păcatului nu o cumpărăm prin suferirea de bunăvoie a lipsurilor sau prin pricinuirea de unul singur a durerii. Această libertate o dobândim prin pocăinţă, prin spovedanie, printr-o hotărâre neclintită de a evita păcatul şi prin întoarcerea treptată a vieţii noastre către Hristos. Acestea Îl mulţumesc pe Părintele nostru Ceresc.***

- În al treilea rând, nu putem căpăta calea spre veşnica viaţă renunţând de bunăvoie la carne, la produse lactate, la bomboane de ciocolată, la a urmări meciuri sportive sau la a mai vedea filme, socotind astfel de fapte în sine şi printr-însele. ***„A renunţa la ceva pentru Post", să ne lipsim de ceva care ne place cu scopul de a domoli mânia lui Dumnezeu nu este deloc o concepţie ortodoxă, ci una pe de-a-ntregul primitivă şi cu totul păgână în esenţă***, căci păgânii încercau mereu să domolească zeilor lor prin astfel de fapte superstiţioase şi conţinut.

Sfântul Pavel spune în Epistola ce s-a citit astăzi: ***Dar nu mâncarea ne va pune pe noi înaintea lui Dumnezeu; că nici de vom mânca, nu ne prisoseşte, nici de nu vom mânca, nu ne lipseşte.*** Cu alte cuvinte, din punctul de vedere al relaţiei cuiva cu Dumnezeu, actul de a mânca o anume mâncare sau de a nu mânca o anume mâncare nu are nici o însemnătate, dacă considerăm fapta în sine. Ea este neutră din punct de vedere moral; Dumnezeu nu este nici mulţumit, nici nemulţumit. El a făcut toate cele pe care le mâncăm şi a spus despre toate că sunt bune foarte. O dată cu venirea Noului Legământ al lui Hristos Iisus, chiar şi noţiunea de mâncăruri curate şi necurate a fost desfiinţată.

Ce contează pentru Dumnezeu şi ce contează in relaţia noastră cu El este direcţia generală a vieţilor noastre. Ne apropiem de Dânsul, sau ne îndepărtăm? Trăindu-ne vieţile, devenim mai ştiutori de însemnătatea veşnică a vieţii sau rămânem nepăsători faţă de realitatea duhovnicească? Căutăm asemănarea cu Hristos, singurul înţeles al felului de viaţă creştin ortodox şi al postului, sau devenim tot mai lumeşti şi, astfel, tot mai puţin asemenea lui Hristos? **Postul are rostul de a ne face mai duhovniceşti în gândire şi de a ne îndemna înspre Dumnezeu.**

"Din Apostol Citire…."
Pr. James Thornton
Ed. Egumeniţa

(Trad.: Radu Hagiu)

Jean-Claude Larchet ne tâlcuieşte porunca după care vom fi judecaţi: Iubirea (poruncită) nu este un sentiment, nu este spontan şi uşor

"Ceea ce am vrut în mod special să înfăţişez în această carte este că ***dragostea este ceva care nu este uşor. Dragostea nu este doar un sentiment spontan, nu este o emoţie, nu este un sentiment; chiar dacă sentimentele şi emoţiile noastre pot participa la dragoste.***

Este o mare diferenţă între dragostea spirituală (duhovnicească), adică dragostea creştină pe care Hristos ne-o porunceşte să o avem, şi un simplu sentiment natural.

Dragostea creştină presupune dragostea faţă de Dumnezeu şi faţă de aproapele, dar, de asemenea, aşa cum arăt, este şi *dragostea faţă de sine însuşi* - dar de sine însuşi *în Dumnezeu*. ***Şi pentru ca toate aceste forme ale dragostei să nu fie false forme de dragoste, este necesar ca ele să existe în afara tuturor patimilor.*** **Ce sunt patimile?** ***Sunt diferite forme de ataşare faţă de noi înşine şi de lumea pe care o moştenim prin păcatul iniţial. Atâta vreme cât rămânem ataşaţi de noi înşine şi de această lume, nu vom putea iubi cu adevărat, nici pe Dumnezeu, nici pe aproapele, nici pe noi înşine în Dumnezeu.***

Şi deci, ***Sfinţii Părinţii ne învaţă că dragostea duhovnicească este ceva care se agoniseşte.*** De aceea Hristos a făcut din dragoste o poruncă. ***Dacă avem ca poruncă de la Hristos să-L iubim pe Dumnezeu şi pe aproapele nostru, aceasta***

arată că dragostea nu este ceva spontan şi uşor, dar este ceva ce trebuie să realizăm de-a lungul întregii noastre vieţi spirituale, creştine. Şi ***învăţătura Sfinţilor Părinţi este că, tocmai, pentru a ajunge să iubim cu adevărat, trebuie să ne eliberăm de patimi, de păcate, iar pentru a ne elibera de ele trebuie să luptăm împotriva lor. Această luptă este una de fiecare zi şi de fiecare clipă.***

Această luptă o ducem prin voinţa noastră, pentru că Dumnezeu vrea să acţionăm în deplină libertate şi prin noi înşine. Pentru că, aşa cum spunea ***Sfântul Grigorie de Nazianz: "Dumnezeu nu impune bunurile pe care ni le dă, pentru că El vrea ca aceste bunuri ce ni le împărtăşeşte să devină cu adevărat ale noastre".***

Aceasta este o dovadă a iubirii Sale pentru noi. Şi deci este şi motivul pentru care vrea ca voinţa noastră să participe la viaţa spirituală, duhovnicească, pentru că în efortul voinţei noastre este marcată şi exprimată libertatea noastră. Dar, în acelaşi timp ***ne este imposibil să ne războim cu patimile prin propriile noastre forţe. Harul lui Dumnezeu ne este absolut indispensabil, iar toate victoriile pe care putem să le obţinem pe calea combaterii patimilor vin prin harul lui Dumnezeu. Există deci, în concepţia ortodoxă, ceea ce numim sinergie, adică această îmbinare permanentă între voinţa noastră şi harul lui Dumnezeu.***

Sfinţii Părinţi ne spun că numai atunci când am învins cu adevărat patimile vom putea iubi cu adevărat. Dar asta nu înseamnă că vom avea dragoste doar la sfârşitul vieţii noastre. ***Este un proces progresiv. Adică, cu cât în fiecare zi ne luptăm mai mult cu patimile, cu atât mai mult vom agonisi dragostea.***

Şi deci am încercat să explic în această carte ce este dragostea creştină şi vorbind de dragostea faţă de Dumnezeu, şi faţă de aproapele, nu am uitat să amintesc, alături, şi de dragostea de sine-însuşi. ***Dumnezeu vrea să ne iubim pe noi înşine, dar în El, şi nu cu o dragoste egoistă.*** Este foarte important să vorbim despre dragostea de sine-însuşi, pentru că Dumnezeu spune să iubeşti pe aproapele tău "*ca pe tine însuţi"*. Şi uităm adeseori acest *"ca pe tine însuţi*". Dar trebuie să ştim că, ***a nu ne iubi pe noi înşine poate să fie de asemeni un păcat.*** Tocmai, vedem că în anumite boli mentale, ca de exemplu depresia, omul nu se mai iubeşte pe sine. Dacă aceste persoane ar fi reuşit să păstreze dragostea curată, adevărată, faţă de sine-insele, nu ar fi căzut în depresie.

Dumnezeu nu ne cere să ne devalorizăm. Smerenia nu constă în faptul de a spune: "nu sunt nimic", pentru că Dumnezeu ne-a dat viaţă şi oricare din facultăţile noastre. În Evanghelie se spune că ne-a dat fiecăruia talanţi, şi dacă spunem că nu avem nimic, că nu valorăm nimic, atunci înseamnă că nu

recunoaştem ceea ce ne-a dat Dumnezeu. Smerenia adevărată constă în a considera că ceea ce avem bun în noi, ceea ce am primit, ceea ce facem bine, nu vine de la noi înşine, ci totul vine de la Dumnezeu, totul am primit de la Dumnezeu.

Şi deci, după ce am evocat aceste trei dimensiuni ale dragostei, am făcut un al doilea capitol asupra sensului iubirii în Biserica Ortodoxă.

[...]

Am fost la o conferinţă într-un institut, invitat de catolici, şi am arătat acolo că totul nu este la fel [în ceea ce priveşte modul de a privi dragostea], şi că ***este o mare diferenţă între felul în care noi ortodocşii privim dragostea şi felul în care romano-catolicii concep dragostea***. Ţinta mea a fost tocmai de a prezenta mai bine, de a face să apară mai bine evidenţiată dimenisiunea specifică dragostei din Biserica Ortodoxă. Am arătat astfel că *dragostea în concepţia romano-catolică este concepută în mod special printr-o acţiune exterioară.* Şi deşi nu neg această dimensiune exterioară a dragostei, care este concepută în Biserica Romano-Catolică, arăt însă că ***in Biserica Ortodoxă dragostea are mai întâi o dimensiune lăuntrică.***

Am mai consacrat în această carte şi un capitol ce tratează iubirea de vrăjmaşi. Dragostea de vrăjmaşi este forma cea mai dificilă a dragostei şi dovada dragostei adevărate. Hristos, El însuşi, ne-a spus că ***dacă ne iubim prietenii aceasta este ceva uşor. Dar dovada că avem dragoste este că iubim, nu doar pe cei care nu ne iubesc, dar şi pe cei care ne fac rău, sau care ne vor răul.***

Dragostea adevărată se manifestă în faptul că nu suntem interesaţi de noi înşine în dragoste, că nu căutăm să obţinem un profit. Dragostea este un adevărat dar, ceva în întregime gratuit. Şi sunt două manifestări ale gratuităţii acestei iubiri: este *dragostea faţă de vrăjmaşi* - asupra căruia insist într-adevăr mult – , dar este şi *dragostea faţă de cei care au trecut la viaţa veşnică*. ***Pentru că atunci când ne rugăm pentru cei adormiţi nu primim ceva vizibil***. Şi remarcăm că marii Părinţi duhovnici au primit această capacitate de a iubi vrăjmaşii, dar şi de a-i iubi pe cei adormiţi.

Am consacrat, de asemeni, un capitol, *judecării aproapelui.* Pentru că ***tocmai una din manifestările iubirii de aproapele este de a nu-l judeca.*** Atunci când îl judecăm pe aproapele nostru, nu avem iubire în noi, pentru că-l privim prin noi înşine. ***Când judecăm pe aproapele nostru, ne luăm pe noi înşine ca centru, pe***

noi înşine ca normă, pe noi înşine ca referinţă. Iar, în dragostea adevărată celălalt este referinţă absolută şi trebuie să ne uităm cu totul pe noi înşine.

Am mai consacrat un alt capitol dragostei conjugale, şi arăt că această dragoste, contrar a ceea ce credem, nu este ceva spontan. În concepţia comună credem că dragostea între soţi este ceva care există la început, este un fel de dar pe care-l primim, care durează mai mult sau mai puţin, şi pe care-l păstrăm mai mult sau mai puţin. Şi arăt, fără a nega această dimensiune, că ***dragostea conjugală este ceva care se construieşte***, *şi că* ***dragostea conjugală este una din formele spirituale pe care Hristos ne-o cere atunci când ne spune să-l iubim pe aproapele nostru***.

Pentru cei doi soţi, soţul sau soţia, este pentru fiecare, cel care este cel mai aproape al său. Şi deci, toate eforturile care trebuiesc îndeplinite pentru a iubi pe aproapele nostru sunt cele care trebuiesc puse în aplicare de asemeni în cadrul cuplului.Viaţa în cuplu, este, de asemeni, locul în care trebuie să practicăm asceza. Nu putem dezvolta dragostea conjugală decât printr-o luptă împotriva patimilor. Pentru că înaintea acestei lupte fiecare este egoist, fiecare încearcă să domine asupra celuilalt, să profite de celălalt, şi ***de-abia atunci când fiecare încearcă să se cureţe de propiile patimi dragostea poate să crească şi să se dezvolte***. Şi deci viaţa conjugală este o adevărată cale spirituală, duhovnicească.

Sfinţii Părinţi considerau că atunci când viaţa conjugală este dusă într-adevăr creştineşte, este echivalentă căii monahale, pentru că în ambele cazuri sensul luptei spirituale este acelaşi: este o luptă împotriva egoismului, este un efort pentru a da primul loc celui, celei, sau celor cu care trăim, şi, pe deasupra tuturor acestora, de a-L pune pe primul loc pe Dumnezeu.

Pr. Alexander Schmemann - Iubirea este criteriul Judecăţii de Apoi. Dar care iubire?

Dragostea constituie tema Evangheliei din "*Duminica lãsatului sec de carne*". Pericopa evanghelicã din aceastã zi ne prezintã parabola lui Hristos despre Înfricoşătoarea Judecatã (Matei 25, 31-46).

Când Hristos va veni sã ne judece, care va fi criteriul judecăţii Lui? Parabola ne rãspunde: ***iubirea– nu numai o simplã preocupare umanitarã pentru o justiţie abstractã şi pentru "sãracii" anonimi, ci iubirea concretã şi personalã pentru cel de lângã mine, oricine ar fi, pe care Dumnezeu a fãcut sã-l întâlnesc în viaţa mea.***

Aceastã precizare este importantã, pentru cã astãzi, **din ce în ce mai mult, creştinii tind sã identifice iubirea creştină cu grijile politice, economice şi sociale; cu alte cuvinte, ei mutã centrul de greutate de la persoanã şi evoluţia sa unicã la entităţi anonime precum: "*clasã socialã*", "*rasã*" etc.** Nu spunem cã aceste preocupãri sunt greşite. Este limpede cã pe cãrãrile vieţii lor, în responsabilităţile lor cetăţeneşti, profesionale etc. creştinii sunt chemaţi sã se îngrijeascã, sã facã ce este mai bine dupã posibilitatea şi înţelegerea lor, pentru o societate dreaptã, egalã şi în general mai umanã. Cu siguranţã izvorãsc din creştinism şi pot fi insuflate prin iubirea creştinã. Ca atare, ***iubirea creştină este ceva diferit*** şi aceastã diferenţă poate fi înţeleasã şi menţinutã dacã ***Biserica îşi va pãstra misiunea sa unicã şi dacã nu va deveni o simplã "agenţie socialã"***, fiind limpede cã Biserica nu poate fi consideratã astfel.

Iubirea creştină este "*imposibilitatea posibilã*" de ***a-L vedea pe Hristos în celãlalt,*** oricine ar fi el, şi pe care Dumnezeu, în iconomia Sa veşnicã şi tainicã, a hotãrât sã-L aducã în viaţa mea, fie chiar şi pentru câteva momente, ***nu ca pe un prilej de a face "o faptã bunã" sau ca pe un exerciţiu de caritate, ci ca începutul unei veşnice însoţiri în Dumnezeu Însuşi.*** Pentru cã, într-adevãr, ***ce este dragostea decât acea putere tainicã ce transcende întâmplãtorul şi exteriorul din "celãlalt"*** – prezenţa sa fizicã, treapta socialã, originea etnicã, capacitatea intelectualã – şi ajunge la *suflet*, unica "rãdãcinã" personalã a fiinţei umane, partea divinã din el? Dacã Dumnezeu iubeşte fiecare om, aceasta se întâmplã pentru cã El cunoaşte comoara nepreţuitã şi absolut unicã, "sufletul" său "sinele" pe care El le-a dãruit fiecãruia în parte. Iubirea creştină este atunci participarea la acea cunoaştere divinã şi darul acelei iubiri divine. ***Nu existã iubire "impersonalã"***, pentru cã ***iubirea este minunată descoperire a "persoanei" în om*****,** a unicului şi personalului în comun şi în general. Este ***descoperirea a ceea ce este "de iubit" în fiecare om, a ceea ce este de la Dumnezeu.***

Din acest punct de vedere, **iubirea creştină este uneori opusul "*activismului social*" cu care atât de adesea se identificã creştinismul astãzi. Pentru un "activist social" obiectul iubirii nu este "*persoana*" ci "*individul*", o unitate abstractã a unei la fel de abstracte "*umanităţi*".** Dar pentru creştinătate omul este "demn de a fi iubit" pentru cã el este *persoanã*.Acolo persoana este minimalizatã la noţiunea de "individ"; aici individul este vãzut numai ca persoanã. ***"Activismul social" nu are nici un interes pentru persoanã şi cu uşurinţă o sacrificã pentru "interesul comun".*** Creştinismul pare sã fie, şi în anumite privinţe de fapt este, mai degrabã sceptic faţă de acea "*umanitate*" abstractã, săvârşind un pãcat de moarte împotriva sa de fiecare datã când renunţă la grijă şi la dragostea sa pentru *persoanã*. Activistul social este întotdeauna "futuristic" în abordãrile sale; el întotdeauna acţionează în numele dreptăţii, al ordinii, al fericirii şi pentru realizarea lor. ***Creştinismul se preocupã mai puţin de această problematicã a viitorului şi pune tot accentul pe acum – singurul timp hotãrâtor pentru iubire.*** Cele douã atitudini nu se exclud reciproc, dar nici nu trebuie sã fie confundate. Creştinismul, cu siguranţă, are responsabilităţi cãtre această lume şi trebuie sã le îndeplineascã. Acesta este domeniul "*activismului social"* care aparţine în totalitate "*acestei lumi*". ***Iubirea creştină ţinteşte, totuşi, dincolo de "această lume". Ea însăşi este o rază, o manifestare a Împărăţiei lui Dumnezeu; ea transcende şi învinge toate mãrginirile, toate "condiţionările" acestei lumi, pentru cã motivaţia sa, scopul şi arderea sa, toate acestea sunt în Dumnezeu.*** Şi noi ştim cã totuşi, chiar în această lume care e "*învechită în cele rele*", singurele biruinţe netrecãtoare şi transformatoare sunt cele ale iubirii. Sã ne

amintim de omul acestei iubiri şi vocaţii personale, sã umplem lumea pãcãtoasã cu aceastã iubire – aici este adevãrata misiune a Bisericii.

Parabola Judecăţii de Apoi ne vorbeşte despre iubirea creştină. Nu toţi suntem chemaţi să lucrăm pentru "*umanitate*", cu toate acestea fiecare dintre noi a primit darul şi harul iubirii lui Hristos.***Ştim că toţi oamenii au nevoie în cele din urmă de aceastã iubire personală – recunoaşterea sufletului unic din ei,*** în care frumuseţea întregii Creaţii se reflectã într-un mod unic. Ştim, de asemenea, cã oamenii sunt în temniţă, că sunt bolnavi, însetaţi şi înfometaţi pentru că acea iubire personală i-a negat. Şi în cele din urmă ştim că totuşi, oricât de îngust şi de limitat este cadrul existenţei noastre personale, ***fiecare dintre noi s-a făcut responsabil de o mică parte din Împărăţia lui Dumnezeu***, s-a făcut responsabil de acest dar al iubirii lui Hristos. Astfel, ***chiar dacă am acceptat sau nu această responsabilitate, chiar dacă am iubit sau am refuzat să iubim, vom fi judecaţi.*** Pentru că ***<<întrucât unuia dintre aceştia prea mici fraţi ai Mei aţi făcut, Mie mi-aţi făcut…>>***".

(Pr. Alexander Schmemann, "Postul cel mare", Editura Doris, Bucureşti, 1998;)

Părintele Arsenie Boca – Evanghelia judecăţii

Evanghelia, adică Vestea cea bună, cuprinde şi Judecata. Este desigur o zi înfricoşată, o zi a urgiei lui Dumnezeu, dar cu toate acestea este o zi dorită de creştinătate: ziua adeveririi nădejdilor noastre ultime.

Dar, ca să vorbim despre judecata lui Dumnezeu cu omul, e bine să lămurim, pe cât cu putinţă, şi în scurt, câteva din nedumeririle omului despre Dumnezeu.

Omul stă la îndoială despre existenţa lui Dumnezeu, pentru mai multe motive, dintre care pomenim pe acestea:

1. **Că nu-L vede** (deşi crede într-o mulţime de lucruri pe care nu le-a văzut, dar se sprijină pe cuvântul altora, pe care-i crede). Răspundem că ***Dumnezeu poate fi văzut, dar trebuie împlinită o condiţie: trebuie „inima curată" din cele nouă fericiri.***

2. **Stă omul la îndoială pentru că nu vede imediat răsplata lui Dumnezeu, atât pentru bine cât şi pentru rău.** Cu alte cuvinte omul vede nedreptatea şi se sminteşte despre existenţa lui Dumnezeu, care o îngăduie, pentru că are o răbdare mai mare ca a noastră, aşteptând întoarcerea.

Zăbovim puţin asupra acestei nedumeriri, cu lămuririle următoare: Dacă Dumnezeu ar răsplăti răul întotdeauna şi numaidecât, ar însemna că e un Dumnezeu fricos dinspre libertatea omului şi întinderea răului, sau că Dumnezeu

ar mai avea pe cineva împotrivă, cam tot aşa de tare, şi s-ar teme de întinderea stăpânirii sale.

Apoi, ***Dumnezeu nu răsplăteşte întotdeauna şi numaidecât nici binele, pentru că atunci oamenii ar face binele nu din dragoste şi libertate, ci din interes.*** O atare răsplătire ar coborî şi pe Dumnezeu şi fapta bună. Dar, din când în când Dumnezeu răsplăteşte imediat şi binele şi răul, deşi numai în parte, ca cei răi să se teamă şi să ştie că este o judecată, care îi ajunge. De asemenea se vede din când în când şi răsplătirea imediată a binelui, ca dragostea oamenilor de Dumnezeu să nu scadă.

3. **Oamenii mai stau la îndoială despre existenţa lui Dumnezeu pentru că e necuprins cu mintea, aşa cum cuprindem ştiinţa sau altă îndeletnicire.** Cu alte cuvinte, ca s-o spunem de-a dreptul: Dumnezeu nu poate fi dovedit cu mintea nici că există, nici că nu există. - O bucată de fier rece, bună şi ea la ceva, nu-ţi poate dovedi existenţa focului, până ce însăşi va fi roşie ca focul. Cam aşa-i şi cu mintea omului, cât priveşte puterea şi neputinţa ei.

Când făptura omului va fi străbătută de credinţa în Dumnezeu, adică de o evidenţă, de o siguranţă interioară, mai puternică decât valoarea mărturiilor sau tăgăduirilor raţiunii, făptura sa va fi lumină şi viaţa sa o minune între oameni.

Căci nu există argument mai tare ca viaţa trăită, prin care se străvede Dumnezeu, sau moartea de martir, ca o ultimă dovadă - şi cea mai de seamă - despre existenţa lui Dumnezeu şi a împărăţiei Sale.

De aceea nu cred într-o împărăţie a Cerurilor care începe numai după moarte. Vom fi după moarte în împărăţia în care am trăit de-aici, sau pentru care chiar am murit.

Cu acestea ştiute - bine-ar fi trăite - să ne lămurim înainte despre Evanghelia Judecăţii. - Fireşte că ultimul argument despre existenţa lui Dumnezeu îl va da El însuşi, căci, înainte de judecată e învierea cea de obşte: „***Iată Eu voi deschide mormintele voastre şi vă voi scoate pe voi, poporul Meu, şi veţi învia , numai astfel veţi cunoaşte că Eu sunt Domnul, Cel ce am zis şi am făcut acestea.***" (Ezechiil 37,12-14)

Deci dacă oamenii n-au crezut în Dumnezeu când a înviat Iisus şi cu El toţi drepţii Vechiului Testament, vor fi siliţi să creadă în existenţa lui Dumnezeu, când vor vedea propria lor înviere din morţi.

Deci ultimii „zăbavnici cu inima a crede" numai atunci vor crede, dar atunci e prea

târziu. Pentru aceştia da, ziua învierii şi ziua judecăţii (fiind una şi aceeaşi zi) e ziua înfricoşată, ziua mâniei lui Dumnezeu.

Evanghelia ar fi fost nedeplină fară descrierea acestei zile de apoi. Fără această zi, în care se vor despărţi pentru totdeauna oile de capre, Evanghelia n-ar fi avut nici un rost să fie descoperită oamenilor, şi chiar de s-ar fi descoperit (dar fără judecata de apoi) rămânea o simplă carte, printre atâtea altele.

Iisus a făcut în mai multe rânduri rezumatul Scripturii şi al Evangheliei Sale în cele două porunci: iubirea de Dumnezeu şi iubirea de oameni. Iar cum Dumnezeu e Adevărul şi iubirea de oameni, mila, se împlineşte cuvântul din Psalmi că: „***Mila şi Adevărul merg înaintea Ta*** (Psalmul 88,14). - Iar trăirea şi propoveduirea acestora cere curaj !

Deci din acestea vom fi întrebaţi: despre trăirea şi mărturisirea Adevărului şi dovezile iubirii de oameni; - şi încă a unei iubiri largi, la măsuri dumnezeieşti, în care încape toată făptură, din care n-ai pe nimenea de scos afară, sub nici un motiv.

Cu alte cuvinte ziua judecăţii consfinţeşte, pentru toată veşnicia, una din cele două împărăţii, în care ne-am trăit viaţa pământeană: fie împărăţia iubirii feroce de sine însuşi, care te făcea de vrajbă cu toată lumea, cu Dumnezeu şi cu tine însuţi, fie împărăţia iubirii, în primul şi ultimul rând de alţii, de toţi oamenii, indiferent cum sunt, şi a iubirii de Dumnezeu sau de Adevăr.

Vei fi adică, una din două, sau: ros de viermii poftelor tale neîngăduite, chinuit în cercul tău îngust, din care nu vei mai vedea pe nimenea, ars, mâncat de răutatea ta absurdă, chinuit de necredinţa ta în Dumnezeu, furios de a nu mai putea face nimic, nici rău nici bine; vei suferi nespus văzând suferinţa ta absurdă, crescând fară sfârşit o veşnicie întreagă.

Sau vei fi izbăvit desăvârşit de toată infirmitatea omenească, fericit de vederea neîntreruptă a lui Dumnezeu, de sporirea cunoaşterii Sale, de fericita comunitate cu Sfinţii, cu un cuvânt, de odihna mai presus de grăire a strămutării firii tale în Dumnezeu, - a cărei desăvârşire dăinuieşte sporind, veşnicia fără de sfârşit.

Şi oare de ce n-ar putea Dumnezeu, în mărinimia desăvârşirii Sale, să ierte pe toţi, pe păcătoşi şi pe diavoli, şi să-i îmbrace iarăşi în lumina dumnezeiască ?

- Nu, şi din mai multe motive. Pomenesc două:

- *unu ar însemna suprimarea darului libertăţii voinţei, care, după un filosof creştin modern, ar însemna suprimarea spiritului, - ceea ce Dumnezeu nu poate face.*
- *Al doilea motiv: pedeapsa petrecerii în starea de iad a conştiinţei, cu toată eternitatea sa, e nemăsurat o pedeapsă mai mică decât petrecerea forţată în lumina dumnezeiască. Aceasta ar fi pentru ei o urgie fără asemănare, în comparaţie cu chinurile absurdului sau a preocupării cu nimicul.*

De aceea nu se descoperă Dumnezeu, ca Dumnezeu, în lumina slavei Sale, fiindcă în clipa aceea a sosit Judecata , - de la care încolo eşti: sau osândit la o stare de iad, sau strămutat într-o Fericire divină.

Iar pentru o dreptate deplină, care să ni se facă fiecăruia, trebuie să vie toţi martorii şi pârâşii noştri, şi să fim o zi, convinşi de dreptatea dumnezeiască. Căci faptele noastre, gândurile, cărţile scrise, cuvintele, au urmări nemuritoare şi numai taina pocăinţei poate îndrepta ce-i de îndreptat din ele. Deci toate urmările, rămase fără îndreptare, vin de faţă: pentru noi sau împotriva noastră, pe cum au fost făcute: pentru noi şi împotriva oamenilor, sau împotriva noastră şi în folosul oamenilor.

Şi totuşi a mai rămas o întrebare tulburătoare: omeneşte judecând, ***se poate ca atotbunătatea lui Dumnezeu să pedepsească omul, pentru o viaţă greşită de 40 - 60 - 80 de ani, o veşnicie întreagă ?***

- Da; căci ***dacă într-o viaţă întreagă, de 40 - 60 - 80 de ani n-ai avut nici măcar o clipă - cea a tâlharului de pe cruce - a recunoaşterii vinovăţiei tale şi a recunoaşterii iubitoare de Dumnezeu, clipă care, tâlharului, i-a câştigat împărăţia lui Dumnezeu, pentru veşnicie.***

Să lărgim puţin semnificaţia acestei clipe, care, dacă o ai câştigi veşnicia lui Dumnezeu cu ea. **E clipa învierii tale din păcat, din morţi, din necunoştinţă, din superficialitate. Clipă, care va întinde împărăţia lui Dumnezeu peste toate calendarele tale pământene, clipa găsirii tale cu Dumnezeu, cu persoana lui Iisus, clipa găsirii lui Dumnezeu în tine.**

Să lămurim minunea aceasta a convertirii reale:

După sfinţii Părinţi aceasta are următoarele baze: Iisus se află ascuns în poruncile Sale şi se află acoperit şi real în Tainele Sale, în Sfintele Taine. Iar în

noi, în alcătuirea noastră duhovnicească se află deodată cu Botezul şi cu celelalte Taine însoţitoare.

Iisus, prin Taina sfântului Botez, a îmbrăcat lăuntric făptura noastră omenească. S-a născut pe Sine în noi şi aşteaptă, ca un sad, până ajungem la pricepere, ca să ne decidem: ce facem cu Iisus din noi ? îl băgăm în seamă, II punem în valoare, dezvoltăm restul vieţii noastre după viaţa Sa, îl trăim pe El, sau facem ureche surdă şi-L ţinem în temniţa din noi, în bolniţa noastră, în mărăcinişul nostru, în golătatea noastră: în temniţă şi nu-L cercetăm, bolnav şi nu-L îngrijim, gol şi nu-L îmbrăcăm cu viaţa noastră.

Iată lămurită dreptatea Judecăţii.

Pentru că am chinuit pe Dumnezeu din noi o viaţă întreagă şi am fugit de El pe toate cărările veacului, de-am avea anii lui Matusalem, tot aşa am face. Deci e cu dreptate la Dumnezeu să ne judece pentru câţiva ani o veşnicie întreagă. Nu ne putem apăra că n-am avut vreme să luăm o decizie asupra împărăţiei lui Dumnezeu, îngropată în ţarina făpturii noastre.

Ca încheiere să aducem ***cuvintele Sfântului Simeon Noul Teolog, unul dintre noi, care a valorificat comoara sa din ţarină şi a luminat cu lumina dumnezeiască creştinătatea întreagă.*** Iată cum grăieşte Sfântul Bisericii, în „Imnele iubirii divine":

„Tainele-acestea şi alte mai mari, mai adânci vei cunoaşte Fiule-ascultă:
când flacăra-n suflet s-aprinde, se naşte,
Răul patimii-alungă şi casa se face curată,
Focul s-amestecă-n toată fiinţa, o străbate şi iată;
Printr-o unire nespusă sufletu-ntreg străluceşte,
Raze şi flăcări în jur cu lumină şi el răspândeşte,
Cum ? Nu mai pot spune, dar una se fac: suflet şi Ziditor,
Cela ce ţine zidirea în palmă şi-i Domn tuturor
Sfânta Treime întreagă încape-ntr-un suflet curat.

Tatăl şi Fiul şi Duhul - neacoperit, neapropiat,
Ei locuiesc înăuntru, în suflet, şi nu-1 pârjolesc,
înţeles-ai ce-adâncuri de taină în noi se plinesc ?

Omul, o mână de ţărână, poartă pe Domnul în sine,
Poartă întreg pe Acela, ce toate cu-n deget le ţine,

Deci pe Acesta purtându-L în sine, în Duh şi
văzând Marea-I frumuseţe, s-aprinde de dor după El, şi arzând
Cum va putea suferi a dragostei flacără tare ?
Cum nu-i vor curge din inimă lacrimi fierbinţi şi amare ?
Cum va grăi, povestind de-a rândul minunile,
care Se-ndeplinesc înăuntru, în el, şi bogata lucrare ?
Cum să şi tacă, atunci când-îi silit să vorbească ?
Pentru că-acum abia vede iadul, în care-i menit să trăiască.

Nimeni nu-şi poate da seama în ce întunerec petrece,
în stricăciune şi-n moarte-n necunoştinţa cea rece,
Dacă nu vine, la vreme, din Ceruri scânteia divină,
Când în suflet s-aprinde şi arde cereasca lumină.

Cad legăturile grele, pui mâna pe răni, şi deodată
Rănile pier şi se-nchid şi se şterge orice urmă de tină,
Iar din semnele rănilor curg străluciri de lumină.

Trupul întreg e-o minune: se umple de slavă cerească...
Din murdăria mocirlei: curat şi din lanţ slobozit,
Cu dumnezeiasca lumină de tot învăluit
Mă-mbrăţişează Stăpânul a toate şi-mi dă sărutare...

Şi spre-o mare lumină mă duce de-a-notul,
pe care nici îngerii n-o pot tălmăci.

Minunată lucrare ! Căci ajungând în lumină,
minuni şi mai mari mi s-arată:
Domnul îmi dă să-nţeleg cu de-a rândul lucrarea Lui toată:
Cum înnoieşte cu harul din Ceruri sărmana mea fire,
Din stricăciune m-a scos, învestit cu nemurire,
M-a despărţit de ale lumii, şi haină mi-a dat, luminoasă,
Şi-ncălţăminte mi-a dat şi cunună în veci nestricăcioasă.

M-a-nstreinat de-ale lumii, făcându-mă nepipăit,
Şi nevăzut m-a făcut, cu firea celor nevăzute unit.
Şi-am înţeles cu uimire, că eu, cel închis în făptură
Port pe Acela, care-i afară de toate, fară măsură.

Dar dacă eu şi Acela, cu care prin har m-am unit,

Suntem una-n unire; iar pe mine cum m-oi numi ?
- Iată, primeşte şi vezi osebirea cea mare:
că sunt Om după fire - dar Dumnezeu după dar."

(Cuvântul I)

Iată o culme a sfinţeniei, vie şi nemincinoasă tâlcuire, a unui alt loc greu de înţeles despre Judecată: „***Amin, amin grăiesc vouă: Cine ascultă cuvântul Meu şi crede în Cel ce M-a trimis pe Mine, are viaţă veşnică şi la judecată nu vine, ci s-a mutat din moarte la viaţă***" (Ioan 5,24).

Deci fără această „mutare din moarte la viaţă" cădem sub judecată. Mulţi se vor mântui şi sub judecată „dar aşa: ca prin foc", - cum zice Sfântul Pavel. Cu acestea se lămureşte o mare poruncă a lui Iisus,dată apostolilor, - şi nouă preoţilor, urmaşii lor de peste veacuri, când ne-a spus: „înviaţi pe cei morţi!"

E „prima înviere", încă din viaţa aceasta, peste care „moartea a doua n-are nici o putere".

În ziua judecăţii vom fi martori unii altora, despre cele înţelese astăzi.

E cuvântul lui Dumnezeu ce-şi îmbie Viaţa. Lui se cade Slava, viaţa şi veşnicia noastră.

Prislop, 27.11.49

(din Cuvinte Vii - Pr.Arsenie Boca)

Părintele ierodiacon Visarion Iugulescu - A treia Duminică a Triodului , a Înfricoşatei Judecăţi

Părintele ierodiacon Visarion Iugulescu (1922-2008)

Şi iarăşi va să vină cu slavă să judece viii şi morţii, a cărui împărăţie nu va avea sfârşit (Simbolul Credinţei, Art. 7).

Fraţi creştini, ***în tot cursul anului nu există o Evanghelie mai zguduitoare ca aceasta pe care ne-o pune în faţă Sfânta Biserică astăzi.*** Această Evanghelie ne zguduie sufletul, căci ne vorbeşte despre acea cumplită zi care va însemna ultimul act al istoriei omeneşti, ziua arătării Fiului Omului, ziua împlinirii împărăţiei lui Dumnezeu, aşa cum zicem şi în Simbolul Credinţei: "… ***A cărui împărăţie nu va avea sfârşit***." Imaginea aceasta a judecăţii celei din urmă au avut-o în faţa ochilor întotdeauna creştinii adevăraţi din toate veacurile.

Ei vedeau în ea sfârşitul tuturor vrăjmaşilor lui Dumnezeu şi ai lor, ei vedeau în ea pe Cel ce va răsplăti fiecăruia după faptele lui, după osteneala lui, după dragostea lui.

- *De aceea mucenicii mergeau cu zâmbetul pe buze la chinurile cele mai îngrozitoare.*
- *Pustnicii sufereau frigul şi zăduful, foamea şi setea şi vărsau şiroaie de lacrimi cu pocăinţă din inimă.*
- *Fecioarele îşi păzeau fecioria cu preţul vieţii lor şi cu toţii privegheau rugându-se să fie gata de plecare.*

Aceşti creştini adevăraţi şi următori ai lui Hristos în toată clipa se vedeau în faţa judecăţii celei din urmă, acolo, în faţa înfricoşatului tribunal ceresc, în faţa miilor şi milioanelor de îngeri şi de sfinţi, şi se mai vedeau şi în mijlocul nesfârşitului număr de împricinaţi.

Aşa vom sta şi noi de faţă, aşteptând undeva sentinţa Dreptului Judecător, ori la dreapta cu drepţii, ori la stânga cu toată pleava, cu caprele. ***Cel dintâi lucru pe care ni-l descoperă Sfânta Evanghelie despre judecata din urmă este că va veni prin surprindere. Oamenii vor mânca şi vor bea, se vor însura şi se vor mărita, vor sădi şi vor zidi mereu case peste case, până ce deodată, ca un hoţ ce vine noaptea, va veni Domnul Hristos pe norii cerului, ca fulgerul ca să ne cheme pe toţi să răspundem de faptele noastre.***

Domnul Hristos n-a spus ziua şi ceasul, nici anul când va veni, dar a spus semnele care vor fi înaintea judecăţii. Aceste semne înspăimântătoare, foarte multe dintre ele, le-am văzut le vedem şi le vom vedea. Va suna cel din urmă ceas al neamului omenesc.

Sfintele Scripturi aşa ne spun, că se va distruge credinţa aproape cu totul, iar oamenii vor ajunge la cel din urmă grad de stricăciune. Anticrist -satana întrupat va înşela pe oameni prin mincinoasele minuni ale lui şi prin persecuţiile asupra creştinilor. Popoarele se vor distruge aproape, prin războaie, ciuma şi foamea vor pustii pământul, cutremure de pământ vor înghiţi oraşe întregi. Echilibrul lumii se va rupe, vânturile se vor dezlănţui, soarele nu va mai da decât luciri sinistre şi încreţite, luna nu va mai străluci, stelele vor cădea. Fulgere şi trăsnete vor izbucni, vulcanii se vor înfuria şi vor vărsa şiroaie de flăcări, munţii de gheaţă se vor topi, apa umflând oceanele şi mările acestea vor ieşi din hotarele lor şi mugetul lor îngrozitor va inunda pământul, făcând să se ciocnească munţii şi dealurile între ele.

O ploaie de foc şi pucioasă va îneca pământul şi tot ce se găseşte pe deasupra lui va ajunge într-un minut pradă flăcărilor şi va fierbe apa în mări şi în oceane cum fierbe apa în oală la foc. Îngrozite vor ieşi fiarele şi toate vietăţile răcnind de durere şi sfâşiind văzduhul cu ţipetele lor. Astfel nu va mai rămâne decât o grămadă de cenuşă fumegând, iar pământul va fi întocmai ca un mormânt luminat de un slab opaiţ. În acest întuneric va domni o tăcere adâncă şi posomorâtă. În această tăcere se va auzi un zgomot mai înspăimântător decât trăsnetele cele mai puternice. Acesta va fi sunetul trâmbiţei cele de pe urmă de care vorbeşte Sfânta Scriptură, atunci ***îngerii judecăţii vor suna în cele patru colţuri ale lumii, căci acesta va fi glasul care va ieşi din gura Fiului lui Dumnezeu şi va porunci neamului***

omenesc zicând: "SCULAŢI-VĂ, MORŢILOR, IEŞIŢI LA ÎNVIERE!" La acest glas vor tresări toţi morţii din morminte şi din adâncurile mării, osemintele vechi se vor mişca, membrele risipite se vor apropia, ţărâna cea rece se va însufleţi şi toţi morţii vor scutura de pe fruntea lor ţărâna mormântului ca să se supună glasului Celui Atotputernic.

Oamenii care au populat universul de la începutul lumii şi până în ziua aceea se vor însufleţi pentru ca să se înfăţişeze în suflet şi în trup la judecata lui Dumnezeu. Atunci vor învia şi păcătoşii şi drepţii, şi tremurând de frică vor fi aduşi de îngeri în valea lui Iosafat, unde deasupra, pe nori, vor fi scaunele de judecată. ***Judecata se va face după trăire şi după fapte.*** În acele clipe îngrozitoare se vor cunoaşte cei buni dintre cei răi, fiindcă cei buni vor fi la dreapta păstorului vor fi pe nori luminaţi şi slăviţi ca şi îngerii. La sunetul trâmbiţei cei drepţi, care n-au gustat moartea până-n acel moment, se vor transforma în oameni nemuritori şi vor zbura cu îngerii pe nori deasupra păcătoşilor până la dreapta Domnului. ***Atunci îi vor vedea cu ochii lor pe sfinţii pe care i-au chemat în rugăciuni, pe care i-au avut în icoane prin casă, pe care i-au cinstit şi sărbătorit cu dragoste. Bucuria şi strălucirea celor de la dreapta vor fi negrăite.*** ***Cei necredincioşi – zice Sfânta Carte – vor fi ca cenuşa sub talpa picioarelor celor buni.*** ***Toţi cei ce zic că aici e raiul şi iadul, toţi cei răi care nu au milă de aproapele, toţi hulitorii şi necredincioşii, care au crezut numai în aceste lucruri trecătoare ale lumii, vor rămâne aici pe pământ, adică la stânga păstorului; vor învia şi ei, dar pentru osândă.***

Vor rămâne în acea zi înfricoşată în întunericul acela mare, cu diavolii care i-au înşelat. Atunci iadul va slobozi din el toate sufletele care au fost acolo până în clipele acelea şi vor fi aduse de demonii care le-au înşelat ca să fie judecate de Domnul Hristos. **Cu trupul cu care au păcătuit vor fi aşezate sufletele acelea cete, cete, după păcatele lor.** *La un loc hoţii, la un loc curvarii, la un loc beţivii, la un loc nemilostivii, necredincioşii şi aşa, toţi păcătoşii cu păcatele scrise pe frunţile lor şi cu demonii fiecărui păcat lângă ei, vor sta de faţă atunci ca să audă sentinţa de condamnare a Dreptului Judecător pe vecii vecilor.*

Vor sta de faţă atunci toţi împăraţii păgâni care au persecutat pe creştini şi vor vedea pe aceia cărora le-au tăiat capetele, îi vor cunoaşte bine, vor plânge cu amar, gândindu-se la răul pe care l-au făcut. ***Aici la stânga, adică jos pe pământ***, păcătoşii vor fi fără deosebire, bogaţii şi săracii la un loc, împăraţii şi cerşetorii la un loc, conducătorii de state lângă măturătorii de stradă, savanţii lângă neştiutorii de carte, nici o deosebire. Atunci toate rangurile, toate titlurile vor dispărea şi toţi vor fi o singură mare de capete încremenite de spaimă. În acel înfricoşat ceas,

lacrimile, rangurile, căinţa şi strigătele de disperare nu le vor folosi la nimic. Atunci nimeni nu va mai mijloci, nu se va mai ruga pentru noi, căci rănile deschise şi sângele vărsat pentru noi ale Dreptului Judecător, Fiul lui Dumnezeu, vor cere pe dreptate să fie răzbunate. ***Toţi hulitorii, toţi vrăjmaşii care s-au luptat sub orice formă contra împărăţiei Lui îşi vor rupe carnea de pe ei şi-şi vor muşca limbile de durere şi de frică.*** **Atunci va fi ziua răzbunării dumnezeieşti.** De aceea zice Domnul că va veni ca un hoţ, când nu ştie nimeni, ca să prindă pe toţi vrăjmaşii Lui în răutate şi în nelegiuirile lor.

Iată de ce Domnul Hristos ne mai dă o pildă ca să ne facă să înţelegem mai bine cum să-L aşteptăm şi cum să ne pregătim pentru această zi a judecăţii. El ne spune pilda cu cele zece fecioare care aşteptau sosirea Mirelui. Mirele ceresc a venit la miezul nopţii şi numai cinci a găsit veghind cu candelele aprinse, adică cu flacăra credinţei, a nădejdii şi a dragostei. Celelalte cinci fecioare, deşi erau şi ele fecioare cu trupul, erau cu sufletul întinate de valul lumii acesteia deşarte şi au adormit în păcate fără untdelemnul faptelor bune, adică fără biserică, fără rugăciune, fără osteneală duhovnicească.

Să fim atenţi, că Mirele vine la miezul nopţii, când e somnul mai dulce şi întunericul cel mai greu, adică atunci când ispitele vor fi cele mai multe şi când lumea va dormi în noaptea păcatelor celor mai grele. Cele cinci feciore nebune, nechibzuite, care s-au îngrijit numai pentru desfătarea trupului, care s-au îngrijit cum să se facă pe placul bărbaţilor, care s-au îngrijit numai de lux şi plăceri, în zadar vor mai striga atunci: ***"Doamne, Doamne, deschide-ne nouă!*** – căci uşa s-a închis pentru totdeauna şi ele au rămas afară.

Aşa va fi ziua judecăţii lui Dumnezeu. ***Domnul Hristos va găsi două feluri de oameni: oameni buni, credincioşi, şi oameni nebuni.*** Până atunci omenirea, prin fapte, prin trăire, printr-o vieţuire bună sau rea aici pe pământ, se va trece de bună voie la dreapta sau la stânga. Când va veni păstorul, va despărţi oile de capre, grâul de neghină, pe cei buni de cei nebuni, atunci va rosti sentinţa de judecată şi va plăti fiecăruia după faptele lui.

Să ne întrebăm fiecare, chiar în clipa aceasta: dacă astăzi sau la noapte va apărea pe norii cerului Domnul Hristos să judece pământul, pe care drum ne-ar găsi, pe cel bun, sau pe cel rău?
Vai de cei care vor fi în fel de fel de păcate, în beţii, în desfrânări, necununaţi, cu avorturi, la cârciumă, cântece, descântece, în fel de fel de nedreptăţi. Vai celor ce mănâncă munca altora, vai celor ce umblă cu spurcăciuni pe la vrăjitoare şi se ţin de tot felul de răutăţi ca să facă ceartă şi duşmănii între oameni! ***Vai de cei pe care***

îi va apuca ziua aceea înfricoşată nespovediţi, neîmpărtăşiţi, neduşi la biserică!!!

Vai de toţi hulitorii lui Dumnezeu şi a lucrurilor sfinte, căci nu va mai fi atunci pentru ei nici o scăpare!

Să nu plecăm urechile la necredincioşii care spun că nu va mai veni Domnul Hristos şi că nu va mai fi nici un sfârşit. Citiţi Biblia şi vedeţi semnele, semnele care au fost spuse de Domnul Hristos că într-adevăr multe din ele se împlinesc sub ochii noştri, şi iată care sunt:

- *Întâi vor ieşi Hristoşi mincinoşi; aceştia sunt capii religiilor care au transformat înţelesul Sfintei Scripturi şi au pus istorisiri mincinoase în locul adevărului.(!!!)*
- *Al doilea, vor ieşi prooroci mincinoşi; aceştia sunt cei ce s-au rătăcit de la* dreapta credinţă, *sectanţii care propovăduiesc minciuni şi hulesc Sfânta Cruce şi pe Maica Domnului.*
- *Al treilea, se vor înmulţi fărădelegile şi se va răci dragostea dintre creştini şi nu vor mai iubi pe Domnul Hristos şi Sfânta Biserică ba chiar se vor lepăda pe faţă de Dumnezeu şi de cele sfinte.*
- *Al patrulea, se va predica Evanghelia la toate neamurile ca să le fie spre mărturie, adică să nu zică nimeni că n-a ştiut.*
- Al cincilea,*se va dezlega satana din iad şi se va duce să tulbure tot pământul, făcând să se încaiere conducătorii de state şi oamenii între ei, deci nu va mai fi pace pe pământ aproape nicăieri.*
- *Al şaselea, se vor lepăda oamenii de credinţă, creştinii vor cădea şi vor rătăci trecând la secte, iar cei mai mulţi nu vor mai crede în Dumnezeu.*
- Al şaptelea, vor apărea pe cer stele cu coadă, comete, care prevestesc mânia dumnezeiască aşa s-a arătat pe cer, în noaptea de 24 spre 25 ianuarie 1938, un foc mare care s-a văzut în toate părţile Europei fiind publicat în ziare.
- Al optulea, *se va lua Harul lui Dumnezeu prin închiderea multor biserici şi persecutarea preoţilor celor mai evlavioşi.*
- *Al nouălea, se vor arăta în multe locuri pe pământ semne, minuni şi vedenii unor tineri şi bătrâni, care au fost trimise de Domnul Hristos şi de Maica Lui să spună la lume să se întoarcă la Dumnezeu, că este aproape venirea judecăţii.*
- *Al zecelea, va veni Anticrist care se va da drept Dumnezeu şi va cere de la lume închinăciuni şi se vor lepăda creştinii de Sfânta Treime.*
- *Al unsprezecelea, se vor arăta în lume la Ierusalim cei trei mari sfinţi: Ilie proorocul, Enoh şi Ioan Evanghelistul, care n-au primit moartea trupească*

şi vor da lupte cu Anticrist, îl vor ruşina dar vor primi şi ei moartea că aşa e îngăduit de Dumnezeu.

- *Al doisprezecelea, Dumnezeu va întuneca soarele, luna şi stelele şi va fi întuneric mare, beznă peste tot pământul.*
- *Al treisprezecelea, va trimite Dumnezeu pe Sfântul Arhanghel Mihail şi va suna cu trâmbiţa înviind toţi morţii, de la Adam şi până în ziua aceea.*
- *Al patrusprezecelea, se va arăta pe cerul acela întunecat, îndoliat, semnul Fiului Omului; adică Sfânta Cruce şi toate popoarele vor plânge când o vor vedea.*
- *Al cincisprezecelea, va veni Domnul Hristos cu sfinţii îngeri şi-i va trimite să adune pe toţi credincioşii şi să-i răpească în văzduh aşezându-i la dreapta Sa.*

Atunci va fi cum spune Domnul în Sfânta Evanghelie că unul va fi luat şi altul va fi lăsat; două femei vor fi la moară, una va fi luată şi alta lăsată; soţii care vor fi într-un pat, unul va fi luat celălalt va fi lăsat, adică cel bun va fi luat de îngeri pe norii cerului la dreapta Domnului şi cei răi vor fi lăsaţi aici unde şi-au pus nădejdea, în pământ şi în viaţa aceasta trecătoare. Iată deci că sunt multe din semnele pe care le-am văzut, le-am simţit şi le vedem unele.

După ce Domnul Hristos a vorbit despre aceste semne, le-a atras atenţia ucenicilor, zicându-le: ***“De la smochin învăţaţi pilda lui; când îi frăgezeşte şi-i înfrunzeşte mlădiţa, ştiţi că vara este aproape; tot aşa şi voi, când veţi vedea toate aceste semne, să ştiţi că Fiul Omului este aproape, chiar lângă uşă. Cerul şi pământul vor trece dar cuvintele Mele nu vor trece.***

Un creştin a visat un ceas mare pe cer, care arată 12 fără 5 minute şi scria pe el Matei XXIV, 25 – adică unde se vorbeşte în Sfânta Evanghelie despre venirea Domnului Hristos, despre sfârşitul lumii. Să nu închidem ochii ca necredincioşii şi să zicem ca ei, că a mai fost aşa ceva adică cutremure de pământ, războaie şi unele semne. Într-adevăr, ştim că au mai fost, dar să spună cineva când a mai fost ca acum, tot pământul în tulburare, în războaie şi nenorociri?!

Zăpada, în ţinuturile calde, unde nu a fost niciodată, şi câte alte semne pe care le arată Dumnezeu în timpurile noastre. Să nu dăm crezare explicaţiilor unor oameni care se cred atotştiutori şi explică toate semnele ce ni le arată Dumnezeu că ar fi din cauza unora sau altora pricini, neştiute, că aceste semne sunt trimise de Dumnezeu ca nişte predicatori înflăcăraţi ai vremii de apoi ca să trezească lumea din amorţeala păcatelor şi să se întoarcă la adevărul Lui. Dumnezeu a ştiut că în aceste vremuri se va împuţina credinţa şi la păstori şi nu vor mai voi să

propovăduiască Cuvântul lui Dumnezeu, lăsând lumea să rătăcească şi să umble în întunericul păcatelor.

De aceea Milostivul Dumnezeu trimite aceste semne şi urgii, aceşti ani ai durerilor de care vorbeau părinţii, moşii şi strămoşii noştri, care nu ştiu carte şi care nu citeau Biblia aşa cum o citesc astăzi creştinii. Acestea toate sunt ca să ne întoarcem de pe calea pierzării, iar dacă nici acestea nu ne mai trezesc, atunci suntem pierduţi. Vai de cei ce trec peste ele aşa, fără să-şi schimbe viaţa plină de păcate! ***Să ne fie milă de sufletul nostru şi să facem voia lui Dumnezeu, să păzim porunca dragostei şi a milei de aproapele nostru care este căzut în necazuri şi în lipsuri de tot felul.*** Această faptă este recomandată de Sfânta Evanghelie de astăzi.

Să avem milă şi să sărim în ajutorul celui lipsit, bolnav, străin sau nedreptăţit; căci cele ce facem aproapelui nostru, îl facem însuşi Fiului lui Dumnezeu, aşa cum am auzit astăzi la Sfânta Evanghelie, că a fost flămând, a fost însetat, a fost gol, a fost bolnav, a fost străin şi la închisoare. Domnul Hristos, ca un Dumnezeu ce era, a ştiut că la sfârşit nu va mai fi milă pe pământ, aşa cum vedem astăzi; căci oriunde îţi întorci privirea în lume nu mai există fapta milei adevărate.

Au fost cazuri când au tăbărât doi trei huligani asupra unor persoane fără putere de apărare şi nimeni nu a sărit ca să le scape. Ce milă este aceasta la creştini ca să vezi cum îl omoară pe fratele tău şi să nu îl scapi?! Unde este mila copiilor de părinţii lor, căci sunt mulţi părinţi pe drumuri şi mulţi părinţi în azile, băgaţi de copiii lor şi uitaţi acolo, după ce le-au mâncat banii şi le-au crescut copiii, ajungând să moară pe mâinile străinilor, şi îi lasă uitării, căci nu vin nici să-i îngroape, îi lasă să fie arşi la crematoriu. Vai, ce păcate mari, unde este mila la părinţii care îşi omoară copiii, rodul pântecelui lor!?

Ce milă au părinţii care se bagă în căsniciile copiilor să-i despartă prin intrigi şi fel de fel de spurcăciuni de la vrăjitoare?! Unde este mila la soţiile care-şi spurcă bărbaţii cu tot felul de murdării?! Unde este mila la bărbatul care îşi lasă soţia şi copilaşii plângând şi se duce la desfrânate, care-şi bate soţia, care-şi chinuie copiii, lipsindu-i de hrană, lumină şi căldură?!

Şi aşa este lung şirul diferitelor cazuri de nemilostivire; căci unii fără milă sunt pârâţi, bătuţi şi chinuiţi, altora fără milă li se iau nişte bani pe la tribunale, pe la spitale, pe la şcoli, în multe locuri şi în diferite cazuri. De aceea, ***grozavă va fi ziua judecăţii pentru cei ce nu au făcut milă pe pământ.*** Fapta milosteniei putem s-o facem în multe feluri, fraţi creştini. ***Când vrem să facem milostenie nu trebuie numaidecât să ne gândim la unele bucate sau bani, sau altceva de felul acesta, ci***

mila, în general, trebuie să o avem în multe feluri şi în orice loc în numele Domnului Hristos.

Mila cea mai arzătoare în timpul de faţă, trebuie să o avem pentru cei care nu cunosc credinţa cea adevărată, cei rătăciţi pe căile pierzării, cei fără Dumnezeu, căci aceştia sunt flămânzi, sunt însetaţi, au sufletele fripte de sete şi rănile pline de bube înveninate, otrăvite cu veninul şarpelui diavol. Aceştia nu au nici o putere, ***să ieşim în cale şi să-i aducem la adăpostul cel de obşte, la Casa milei şi dragostea lui Dumnezeu care este Sfânta Biserică.***

Sfinţii Părinţi spun că milostenia este regina virtuţilor şi această faptă o poate face şi săracul şi bogatul, bolnavul ca şi cel sănătos. Au fost mulţi necredincioşi care au primit milostenie în câte un spital, de la câte o bolnavă care i-a învăţat credinţa şi astfel şi-au tămăduit sufletul, cunoscând pe Dumnezeu prin milostenia acelei bolnave. De aceea să avem milă, fraţi creştini, de toţi cei ce sunt în pierzare sufletească şi trupească, căci ***numai prin milă vom afla şi noi milă de la Dreptul Judecător în ziua cea mare a judecăţii.***

Sfântul Ioan Gură de Aur, vorbind despre judecata de la sfârşitul lumii, zice că Dumnezeu va face aceasta pentru două motive principale: întâi, ca să arate lumii dreptatea Lui şi apoi, să facă dreptate aleşilor Lui. Acum Dumnezeu este ascuns după un văl de taină, este necunoscut, tăgăduit şi chiar dispreţuit. De aceea unii au declarat că nu există, iar alţii că a murit.

Puterea lui Dumnezeu este nebăgată în seamă, providenţa Lui, criticată. Iată de ce va veni să-şi apere pricina când va şedea pe scaunul de judecată arătând muritorilor, hulitorilor şi tuturor vrăjmaşilor Lui că există, că El este viu, iar puterea Lui este fără de sfârşit.

Ceea ce va îngrozi şi mai mult pe cei aduşi în faţa tribunalului ceresc va fi **chipul Dumnezeului dreptăţii, Dumnezeului şi judecătorului care atunci va fi fără milă şi cu dreptate va răsplăti fiecăruia după faptele sale. Toate păcatele pentru care fiecare om va trebui să dea socoteală** în cursul judecăţii vor fi împărţite în patru categorii :

- *Întâi vom fi răspunzători de păcatele pe care le-am făcut noi.*
- *Al doilea, vom răspunde de păcatele de care ne-am făcut vinovaţi când am îndemnat pe alţii la rău, cu vorba sau pilda noastră cea rea.*
- *Al treilea, vom răspunde de atâtea fapte bune pe care trebuia să le facem; am ştiut că e bine să le facem şi nu le-am făcut, din răutate, din lene, din mândrie, îngropându-le precum acela din Evanghelie talantul lui.*

- *Al patrulea, vom răspunde şi pentru cei pe care nu i-am lăsat să facă fapte bune, împiedicându-i prin vorbe amăgitoare sau în alt chip să vină la biserică, să se spovedească sau să se roage. Despre aceştia zice Domnul* Hristos: ***"Vai de voi, farisei şi cărturari făţarnici, căci voi nu intraţi în împărăţia lui Dumnezeu, nici pe alţii nu-i lăsaţi!"***

Înfricoşată va fi ziua aceea a judecăţii pentru cei care vor rămâne pe pământ, pentru toţi păcătoşii pe care i-a apucat moartea nepregătiţi; căci ei vor face feţe, feţe strigând disperaţi, blestemându-se, blestemând ziua în care s-au născut şi pe părinţii care nu i-au învăţat sfânta credinţa, blestemând pe cei ce i-au îndemnat să facă păcate. Alţii, rugându-se cu lacrimi şi cu ţipete, vor privi spre Dumnezeu rugându-L să le dea iertare. Fiecare va încerca să se apere cu cuvinte strigătoare la cer.

Unii vor zice: "Doamne, Doamne adu-ţi aminte că suntem creştini şi ne-am botezat în numele Tău, alţii vor zice: "Doamne, Doamne, am fost şi noi pe la biserici şi am făcut şi noi câte o faptă bună am propovăduit în numele Tău, am făcut şi minuni în numele Tău. Doamne, ne-am făcut mulţi fini şi fine, am cununat şi botezat, iartă-mă, Doamne, că am făcut şi fapte bune; am dat şi eu câte un ban la săraci. Aşa va căuta fiecare să spună câte o faptă bună pe care a făcut-o în viaţă.

În zarva aceea dintre ei, ***Dumnezeu cu glas de tunet va face tăcere şi le va zice: "Depărtaţi-vă de la Mine, toţi lucrătorii fărădelegii, căci v-aţi înşelat de la Anticrist şi aţi căzut, neţinând până la sfârşit*. **Iată deci că degeaba o începem bine dacă o terminăm prost.** Atunci vor zice şi sfinţii care sunt lângă Domnul Hristos, către păcătoşi: ***"De ce n-aţi crezut în propovăduirea noastră, de ce n-aţi ţinut credinţa aşa cum v-a învăţat Sfânta Biserică? De ce n-aţi voit să vă ţineţi mereu de fapte bune şi să vă rugaţi păzindu-vă de păcate? De ce nu v-aţi întors la Dumnezeu? V-aţi ţinut mai mult de păcate, de chefuri şi beţii, de petreceri, şi v-a înşelat necuratul ca să nu vă spovediţi, să nu vă împărtăşiţi, rupând legătura cu Biserica, nemaicrezând în nimic;*** aşa că v-a prins moartea şi judecata fără pocăinţă, fără fapte bune şi fără Dumnezeu. Când vi se spunea râdeaţi, luaţi în batjocură pe cei ce vă vorbeau. ***Acum s-a închis uşa milostivirii; Dumnezeu v-a aşteptat destul, v-a făcut semne şi minuni, v-a trimis suferinţe şi necazuri ca să vă întoarceţi la El, iar voi pe toate le-aţi nesocotit, le-aţi batjocorit şi n-aţi primit pe cei ce vă îndemnau la pocăinţă.***

Mare plângere şi jale va fi atunci când pe veci vor fi despărţiţi de mângâierea cea cerească şi când Dreptul Judecător va zice: ***"Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor,***

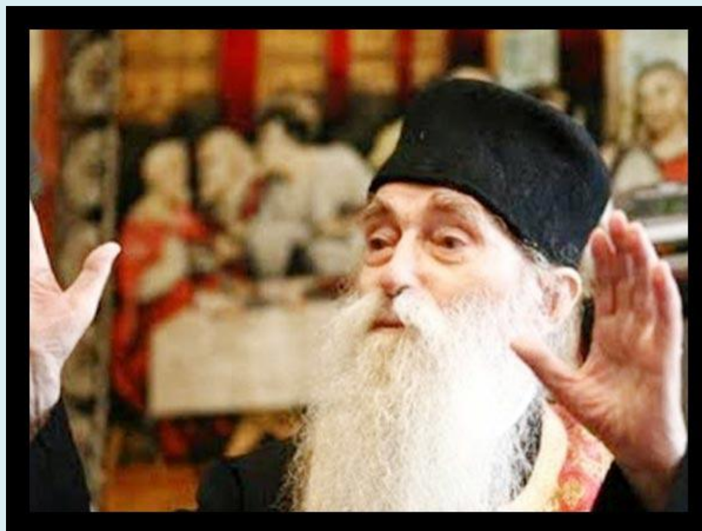
în focul cel veşnic, cu diavolul pe care l-aţi ascultat. Atunci se vor despărţi cu mare jale copiii de părinţii lor, soţii de soţiile lor, fraţii de fraţi, surori de surori, soacre de nurori, rudenii de rudenii, prieteni de prieteni, mergând fiecare la locul de osândă unde e pregătit după păcatele lor."

Să luăm aminte şi să ne trezim acum, că nu este departe ziua aceasta înfricoşată a judecăţii; fiindcă atunci va fi prea târziu, atunci pe mulţi îi va apuca lepădaţi de credinţă pentru o coajă de pâine, pe unii necununaţi, pe alţii la cârciumi, pe unele femei la avorturi şi desfrâu; pe copii în necredinţă, şi astfel multă lume va fi găsită pe căile pierzării în fel de fel de păcate mari. Să deschidem ochii acum, să nu ne aflăm şi noi atunci printre ei, căci vai de sufletul nostru în ceasul acela, mai bine nu ne-am fi născut.

Rugăciune

Doamne Iisuse Hristoase, Judecătorul viilor şi al morţilor, Cel ce vei veni ca să răsplăteşti fiecăruia după faptele lui, trezeşte-ne Tu acum din moartea păcatelor şi fă-ne să cunoaştem calea Ta şi să facem voia Ta cea sfântă până nu vine ceasul acela înfricoşat al dreptei Tale judecăţi. Atunci când vei veni Tu să ne aflăm cu toţii curaţi şi pregătiţi ca să ne treci şi pe noi la dreapta Ta şi să ne zici: "Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu, de moşteniţi împărăţia cerului în vecii vecilor. Amin.

Arhimandrit Arsenie Papacioc - Cuvânt despre înfricoşata judecată

Ziua judecăţii: o zi straşnică şi înspăimântătoare. Nu mai avem de-a face cu Mielul Acela blând, Care a venit pentru iertare şi răscumpărare, ci cu un plin de mărire Judecător, înconjurat de îngeri. Care va da sentinţa cea grozavă: **"Duceţi-vă de la Mine!"**

O, dar pentru ce îi goneşti Mântuitorule, Tu Care eşti lumina şi acoperământul oamenilor? Şi unde îi trimiţi, Tu, Care ai venit să îi chemi la Tine pe toţi? "Duceţi-vă, blestemaţilor, în focul cel de veci, care este gătit diavolului şi îngerilor lui."

A trecut vremea milei şi a îndurării. Acum nu mai au trecere nici lacrimile, acum este judecata nepăsătorilor la pocăinţă. Despărţire de dumnezeiasca slavă, foc veşnic.

Nici cu mintea nu mai înţeleg, nici cuvinte pe limba pământească nu pot descrie sau înfăţişa deznădejdea celor ce merg acolo. O, Dumnezeule, Dumnezeule, de atâtea ori am auzit de munci, de viermele neadormit şi gheenă, de foc neadormit, şi numai una din ele înspăimânta şi pe cel mai nesimţitor şi de rea credinţă. Dar cât de înfricoşate vor fi toate la un loc şi vor fi veşnice, veşnice! Foc care nu luminează. Căinţă, că ce uşor puteai să fii în rai.

Lumină în rai, va fi, nu soarele acesta material ci, lumina Sfintei Treimi, şi cei care vor fi despărţiţi de Dumnezeu, vor fi în adânc de întuneric.

Amarul ce îl vei avea fiind depărtat de cei mântuiţi, această mare căinţă, este viermele neadormit. Dorinţa arzătoare de a scăpa este setea. Se produce un amar şi o furie pe ei înşişi, şi aceasta va fi scrâşnirea dinţilor.

Ferice, de mii de ori ferice, de cei care, prin o mică venire în fire, se pregătesc, după cum spune Biserica, prin Evanghelii, pentru mântuirea lor. Ferice deci de cel care cunoaşte lucrul şi-şi mântuie sufletul, căci atunci amar mare va fi.

Fiul lui Dumnezeu, rupt de păcatele oamenilor, plin de sânge, răstignit, alungat, scuipat, insultat, lovit cu bice cu plumb, bătut în cuie pe cruce între tâlhari, împuns în coastă. Cine le-a făcut altcineva decât păcatele tale? ***Ce va zice Dumnezeu Tatăl, păcătosule, care nu ai făcut o cât de mică căinţa la o spovedanie fermă şi curată şi plină de bunăvoinţă din partea unui duhovnic care te-ar fi înţeles?***
Va zice Tatăl: ***"Nemulţumiţilor, viaţa Fiului Meu este mai de preţ decât toate vieţile întregii omeniri şi a îngerilor, şi Eu am jertfit-o. Sângele Fiului Meu era cel mai scump mărgăritar al raiului, şi l-am vărsat tot pe pământ. Tu M-ai silit să-ţi şterg păcatele şi tu nu ai vrut să înţelegi câtă ură am faţă de păcat. Sunt Judecător, sunt Tată. Ca Judecător, te judec după dreptatea Mea, şi ca Tată te judec pentru moartea Fiului Meu."***

Dacă nu ai vrut cu nici un chip să-ţi rânduieşti viaţa după învăţătura sigură a Bisericii, mai poţi nădăjdui atunci milă de la un Judecător şi Tată ca Acesta?
Fără hotar este dragostea pentru Fiul Lui, dar tot fără hotar este ura pentru păcatul de care omul nu s-a pocăit.

Ni se cutremură sufletele, ne stă vorbirea pe loc. O, suflete păcătoase! O, judecată viitoare! ***Greşelile pentru care vom fi judecaţi, se împart în patru feluri:***

1. ***Răutăţile pe care le facem noi;***
2. ***Răutăţile pe care le fac alţii din cauza noastră;***
3. ***Bunătăţile pe care nu le-am făcut;***
4. ***Bunătăţile pe care nu le-au făcut alţii, împiedicaţi de noi.***

Toate, toate cu tot amănuntul vor fi cercetate.

Sfântul Grigorie de Nissa spune: ***"toate câte am gândit cu gândul, fie mici, şi cu vorba." Sfântul Grigorie de Nazianz*** spune: ***"De orice cuvânt în plus vom da răspuns, cu atât mai mult de orice cuvânt ruşinos, şi cu atât mai grozav, de orice cuvânt care a rănit pe cineva, chiar dacă acela este păcătos, că şi pentru el s-a răstignit Domnul Hristos".***

Acolo, atunci nu se va putea ascunde nimic, aşa cum se păcăleşte aici lumea cu fel şi fel de feţe, adică de înfăţişări. ***Sfântul Vasile*** cel mare spune: ***"Le vom vedea toate deodată, aşa cum s-au făcut".***

A vorbit cineva împotriva cuiva? Cine ? Nu ştim. Este laudă adevărată sau făţărnicie? Nu ştim. ***Acolo, atunci se ştiu toate, toate se ştiu, că este Dumnezeu Care cunoaşte ascunsurile inimii fiecăruia.***

O, înfricoşată judecată a lui Dumnezeu! O, şi mai înfricoşată hotărâre: "***Mergi în focul cel de veci. Du-te de la Mine, blestematule! Ce nu am făcut să te scap de această osândă şi cât de vinovat eşti, de chiar pe Mine Mă pui în situaţia să te blestem şi să te lipsesc de faţa Mea?***"

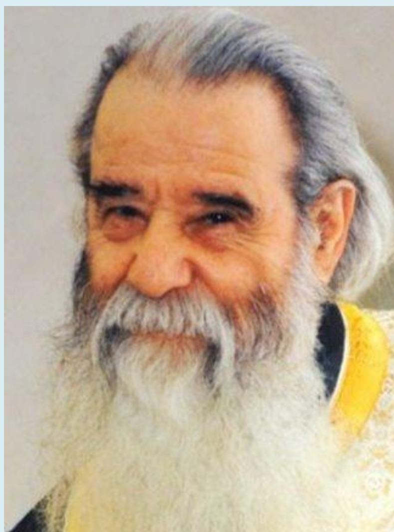
Acum ascultaţi: ***pentru toate păcatele omului, Dumnezeu a rânduit două judecăţi.***

- *Ori aici, cu lacrimi, la duhovnic, care te înţelege, şi păcatele de care te pocăieşti nu se mai au în vedere la judecată, că mila Domnului te iartă;*
- *ori rămâi la judecata cea mare unde nu te va mai judeca mila Lui ci dreptatea Lui.*

Deci vă pun înainte apă şi foc; alegeţi pe care voiţi!

Amin.

Părintele Constantin Galeriu - Predică la Duminica lăsatului sec de carne (a Înfricoşatei Judecăţi)

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Binecuvântaţi şi vrednici de iubire fraţi şi surori în Sfânta Biserică a Domnului nostru Iisus Hristos, această zi a Învierii Domnului, căci fiecare duminică e zi a învierii, aşa să o trăim… Mesajul divin al acestei duminici - zi a învierii Domnului - e cel al Judecăţii - Evanghelia Judecăţii, aşa cum corul a şi întâmpinat acest act divin şi gând al nostru.

Bunul Dumnezeu, Tatăl prin Fiul în Duhul Sfânt, să pregătească inimile noastre, şi aşa să o primim, ca o judecată şi ca o arvună a Judecăţii. Vorbeşte Domnul, Mântuitorul Iisus Hristos: ***" Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre. Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; Gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine. Atunci drepţii Îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit, sau gol şi Te-am îmbrăcat? Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine? Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut. Atunci va zice***

şi celor de-a stânga: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui. Căci flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi nu Mi-aţi dat să beau; Străin am fost şi nu M-aţi primit; gol, şi nu M-aţi îmbrăcat; bolnav şi în temniţă, şi nu M-aţi cercetat. Atunci vor răspunde şi ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi nu Ţi-am slujit? El însă le va răspunde, zicând: Adevărat zic vouă: Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut. Şi vor merge aceştia la osânda veşnică, iar drepţii la viaţă veşnică." (Matei 25, 31-46)

Iubiţilor, ascultând cuvântul Mântuitorului, fiecare, în clipa aceasta, să-l audă că pentru el însuşi, rostit lui, fiecăruia dintre noi; începând cu noi, cei care vă slujim. Ziua Judecăţii, privită de orice conştiinţă cu un cuget al judecăţii. Şi Judecata e tresărire pentru fiecare. E trezire, e deşteptare. S-a grăit în mai multe feluri despre Judecată: ca un moment şi instanţă de spaimă, aproape numai de spaimă. Noi, însă, cuvine-se a lua aminte la cuvântul lui Dumnezeu.

Şi, odată cu această Evanghelie pe care am ascultat-o, şi în faţa căreia cu ochii minţii, cu uimire se cuvine să luăm aminte, dumnezeiescul Pavel ne mai atrage şi el atenţia, când zice: "***Ci propovăduim înţelepciunea de taină a lui Dumnezeu, ascunsă, pe care Dumnezeu a rânduit-o mai înainte de veci, spre slava noastră, pe care nici unul dintre stăpânitorii acestui veac n-a cunoscut-o, căci, dacă ar fi cunoscut-o, n-ar fi răstignit pe Domnul slavei***" (1 Corinteni 2, 7-8). Dacă ar fi cunoscut-o, n-ar fi răstignit pe Domnul slavei, şi ar fi fost cu luare aminte atunci, la ziua aceea, în ziua Domnului Iisus Hristos.

Iar scriind romanilor, la fel, dumnezeiescul Pavel spune: "***Dar după învârtoşarea ta şi după inima ta nepocaită, îţi aduni mânie în ziua mâniei şi a arătării dreptei judecăţi a lui Dumnezeu***" (Romani 2, 5). ***Atunci, mai ales, ţi-adu aminte de mânie: când te simţi împietrit, cuvântul Judecată să te trezească.*** Mântuitorul şi aici spune cuvânt adânc şi negrăit, zicând că Tatăl a dat putere să facă judecata Lui, Fiului Său: "***Tatăl are viaţă în sine şi a dat şi Fiului să aibă viaţa în Sine şi i-a dat putere să facă judecată, pentru că este Fiul Omului***" (Ioan 5, 26-27). De aceea face El judecată: că e Fiul Omului, adică cel care toate ale noastre le-a luat, le ştie pe ale noastre, El însuşi fiind ispitit, şi poate şi celor ce sunt ispitiţi să le ajute. ***El, cum spune dumnezeiescul Maxim Mărturisitorul, a coborât până la chipul robului, pentru că pe cât a coborât să şi ridice, din orice stare s-ar afla.***

Spune Evanghelia: ***Va veni în slavă, însoţit de îngerii Lui.*** ***Dar când a coborât, întrupându-Se şi născându-Se din pururea Fecioara Maria, nu la fel a coborât,***

în slavă, înconjurat de îngeri? Dar îngerii rosteau: “***Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oamenii bună voire***” (între oamenii bunei voiri – un alt tâlc) (Luca 2, 14). Şi atunci, tot ca Fiu al Omului. Nu doar spaimă, ci uimire divină, adânc, răscolitor de adânc. Poate smerenia răscoleşte mai adânc decât teama. Cu adevărat. Dar, Doamne, dacă am înţelege că, într-adevăr, smerenia înalţă, nu slava. Slava lui Dumnezeu coboară ca să înalţe. Rosteam şi altă dată acest ***cuvânt al dumnezeiescului Palama, care zice: Dumnezeu, fire (natură) fiind, mai presus de orice fire, nu are a sui mai sus, la altă slavă.*** El Se înălţa din coborârea la cele smerite. Auziţi măreţie de gând! Aici ar trebui să ne uimim, cu adevărat: ce înseamnă smerenia, că ea înalţă. Şi atunci, în această slavă a înălţării, sau înălţare a smereniei, sau smerenie a înălţării, tâlcuieşte tot dumnezeiasca revelaţie, tot cuvântul Mântuitorului: “***Unde e comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră***” (Luca 12, 34-37). ***Dacă inima voastră este la Mine, Eu sunt comoara voastră. Încât, “să vă fie mijloacele voastre încinse şi făcliile aprinse”. Mijloacele încinse - cum pleci la drum. Toată făptura ta să fie pregătită pentru drum, pentru cale, având şi făclia (lumina). “Şi voi fiţi asemenea oamenilor care aşteaptă pe stăpânul lor când se va întoarce de la nuntă (nunta Mielului: crucea şi învierea Lui). Şi, venind şi bătând, îndată să-i deschidă (slujitorii - noi). Fericite sunt slugile acelea pe care, venind, stăpânul le va afla veghind”.***

Şi auziţi aici cuvântul revelator, negrăit: Ce va face atunci stăpânul venind de la nuntă – nunta Mielului, Crucea şi învierea Lui: “***Venind, adevăr zic vouă, se va încinge, le va pune la masă şi, apropiindu-se, le va sluji***”. El va sta în picioare, îi va pune pe toţi la masă şi le va sluji. La Judecată. De ce şi cum? Pentru că tocmai de slujire e vorba în Judecată. Adică şi atunci, din nou, cu rostirile judecăţii, viu, aievea va sluji. Pentru că aşa am ascultat, spunând: Adunând toate neamurile – deci pentru toată lumea e un singur Judecător; “***Un Domn, o credinţă, un botez***, va spune sfântul Pavel (Efeseni 4, 5) – îi va despărţi cum desparte oile de capre. Oile… Nu este el Mielul, Cel ce ridică păcatele lumii? Cel ce este jertfă şi pururea jertfă. Şi din El hrănindu-te trebuie să te hrăneşti din jertfă, din stare şi lumină a jertfei. Iar caprele de-a stânga… O imagine: nestatornicia, care sare din stâncă în stâncă. Ca şi casa zidită pe nisip, pe care furtuna o duce la prăbuşire.

Şi ascultăm: “***Veniţi binecuvântaţii Părintelui Meu, de moşteniţi împărăţia pe care v-am pregătit-o vouă, de la întemeierea lumii***”. ***Tot dumnezeiescul Palama spune: Iată, şi împărăţia ne-a pregătit-o de mai înainte.*** Aşa cum zidirea, creaţia întreagă a fost pregătită omului, lui Adam. De atâtea ori suspină inima, cugetând cum ar trebui să păstrăm această împărăţie ca împărăţie. Şi dacă nu e păstrată, dacă e pângărită de noi această zidire… Ochi ai minţii şi ai inimii dăruieşte-ne, Doamne,

ca s-o privim în frumuseţea ei adâncă, de nedistrus, de nepângărit în adânc. Agresată, dar nu distrusă. În adâncul inimii nici o scleroză nu-i în stare să ajungă.

Şi… moşteniţi împărăţia pregătită vouă de la întemeierea lumii. Şi apoi, cuvântul Judecăţii: Veniţi, binecuvântaţi ai Părintelui Meu. şi rostirile Judecăţiii, rostite de El: ***"…flămând am fost, Mi-aţi dat să mănânc, însetat şi Mi-aţi dat să beau, străin şi M-aţi primit, gol şi M-aţi îmbrăcat, bolnav, M-aţi cercetat, în temniţă şi aţi venit la Mine".***

Cele şase, sintagme – stările suferinţei şi răspunsul la ea – le ştim toţi: flămând, însetat, străin, gol, bolnav, în temniţă. Şi să slujim. Nu este om pe lume să nu ştie de ele. Dar miezul lor nu este. Îngăduiţi, fără a judeca pe cineva (nu noi judecăm), dar miezul, adâncul adâncurilor… Ei pun această întrebare capitală: "Doamne, când Te-am văzut?" De la înviere şi înălţare, L-am mai văzut? El, Care e Fiul Omului; Fiul lui Dumnezeu şi Fiul Omului. Atunci, nu-i întrebarea capitală, una din ele: Ajunge să-L vezi, să-L cunoşti pe Cel care în zilele învierii îi spune lui Toma: "***Pentru că M-ai văzut, Toma, ai crezut; fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut***" (Ioan 20, 29). Rostirea judecăţii se întâlneşte cu acest cuvânt. Ce capital cuvânt! Pentru că, observaţi, şi cei care au fost chemaţi şi socotiţi şi judecaţi de Dumnezeu, că El fiind flămând, însetat, gol, străin, bolnav, întemniţat, şi i-au slujit. Iar celorlalţi, la fel le grăieşte: am fost flămând, însetat….. şi nu M-aţi cercetat.

Şi atunci: ***Doamne, când Te-am văzut? Atunci, nu pune aici întrebarea în înţelesul ei dublu? Adică vocaţia, chemarea omului de a fi fiinţă duhovnicească, de a vedea nu numai cu ochii de carne, nici măcar cu ochii minţii să străbată adâncurile lucrurilor, să le vadă rosturile, ci mai adânc, cu ochii duhului, ochii luminii dumnezeieşti care a fost dată omului.*** Şi vai, vai, te cutremuri: Cum să-L înţelegi pe Hristos, pe Fiul lui Dumnezeu, Cel care e lumina oamenilor: "***Eu sunt lumina lumii***" (Ioan 8, 12). Eu am împărtăşit lumina învierii. Atât cel care întârzie a se împărtăşi de această lumină sau, cumva n-o face cunoscută această lumină, pentru că ţine de taina Judecăţii. Când, Doamne, Te-am văzut noi pe Tine şi nu ţi-am slujit? Vor părea îndreptăţiţi. ***E uluitor acest fapt. E teribil, înspăimântător! Lumina, nu numai cea sensibilă, a ochilor, nu numai a minţii, prin care cercetăm universul şi ne luptăm să ajungem la marginile lui, ci ochi care să vadă dincolo şi de ochii minţii, ochii harului, ochii luminii dumnezeieşti necreate, ca pe Cel necreat să-L vadă.*** Luminii veşniciei, nu ai vremelniciei; luminii infinitului, ca să mergi dincolo. Cum spune dumnezeiescul Pavel: "***Cele ce se văd sunt trecătoare; cele ce nu se văd sunt veşnice***" (2 Corinteni 4, 18).

Pentru care Sfântul Maxim tâlcuieşte cuvântul Mântuitorului: "Aveţi credinţa lui Dumnezeu, Adevărat zic vouă că oricine va zice acestui munte: Ridică-te şi te aruncă în mare, şi nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ceea ce spune se va face, fi-va lui orice va zice" (Marcu 11, 22-23). Iar dumnezeiescul Maxim spune: Ce înseamnă? ***Credinţa care mută legea firii; adică legea firii mele, natura mea umană, creată, care în starea ei de creatură vede numai cu ochii aceştia trupeşti sau ochii minţii, ochii creaturii. Firea rămânând neschimbată mută legea firii, ca să vadă lumina divină cu ochii credinţei fără de hotar, ca să-L vadă pe El. De aceea, spun Părinţii, ne-a dat Dumnezeu credinţă: ca să-şi facă, prin ea, locaş în inima noastră. Şi-n ea, ca într-un vas al nemărginirii, să putem primi toate făgăduinţele dumnezeieşti.***

Atunci, te cutremuri. Nu-i chemarea ta să te înalţi…? Gândiţi-vă, numai aşa se tâlcuieşte taina însăşi a celei de-a doua veniri, pe norii cerului. A venit smerit, în prima venire, în ieslea Betleemului, ca un prunc. Dar prunc fiind, îl auzim rostind parcă: ***Cine Mă vede pe Mine vede pe Tatăl*** (Ioan 12, 45). Şi, tocmai în smerenia Lui, cum ne învaţă adevărul dumnezeiesc, stă slava. Iar la a doua venire, în slavă coborând.

Şi atunci, aşa va creşte umanitatea, pe treptele luminii. Pentru că e limpede, iubiţilor: nu e vedere fără lumină. ***Întâi e lumina şi apoi ochii. Şi ochilor le e proprie lumina fizică, ochilor minţii – lumina rosturilor, raţiunilor, legilor, iar ochilor credinţei – lumina lui Hristos, care luminează tuturor, cum rostim, în timpul Postului Mare, la Liturghia darurilor. Pentru ca în noaptea învierii să rostim în numele Lui, cu a Lui lumină:*** **"Veniţi de luaţi lumină!"**

"…Întrucât aţi făcut unuia din aceşti mici fraţi ai Mei, Mie Mi-aţi făcut… întrucât nu aţi făcut… Mie nu Mi-aţi făcut". Gândeam, în puţinătatea minţii noastre, la două înţelesuri din acest cuvânt al Mântuitorului. Aici e miezul Evangheliei. Şi încă o dată spun că e miezul, pentru că mulţi se laudă… iertaţi, facem apel cu înţelegere, nu cu judecată. Noi vorbim toţi de drepturile omului, de atâtea judecăţi ale noastre, ca să fie împlinită, vindecată rana omului de oriunde. Sub cele, iată, şase forme, care cuprind, am zice, în întregime, taina şi durerea omului: şi foamea, şi setea, şi goliciunea (în tâlcul ei; atunci când omul nu-şi arată el goliciunea) sau străinătatea sau boala, sau temniţa. Dar Iisus spune: întrucât n-aţi făcut unuia … Mie nu Mi-aţi făcut. Iarăşi, taină a tainelor: Mie. Iubirea, iubiţilor, este iubire a iubirii, dar mai adânc, este iubirea Celui care este izvorul iubirii. Un psihiatru observă: sfântul adevărat nu sfinţenia o caută, ci pe Cel de la care vine sfinţenia, pe Cel sfânt cu adevărat, din care se împărtăşeşte. Altfel, căutând

sfinţenia, vrând sfinţenie, ce e aceasta dacă nu făţărnicie? Când tu vrei să fii sfânt, ia aminte!

Mie Mi-aţi făcut sau Mie nu Mi-aţi făcut. Iarăşi, este adânc de ultimă adâncime. ***Părinţii* ne spun şi acest fapt tragic: Omul, în păcatul lui, ispitit de demon a vrut şi vrea să pună un alt început decât Dumnezeu.** În locul lui Dumnezeu - despre care citim: "***La început era Cuvântul. Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era dintru început la Dumnezeu***" (Ioan 1, 1-2) omul vrea ca el să fie început. Cum l-a ispitit demonul: ***Veţi fi ca nişte dumnezei, cunoscând binele şi răul, decizând voi ce e bine şi rău*** (Facerea 3, 5). Dar Mântuitorul i-a spus învăţătorului de lege: "***De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decât numai Unul Dumnezeu***" (Matei 19,17).

Ce tragic, gândiţi-vă, şi nu-i acesta păcatul lumii: a uita de Dumnezeu şi a vedea în tine începutul? ***Cum am învăţat de la Părinţi: am schimbat sensul gravitaţiei: în loc să gravităm în jurul lui Dumnezeu, fiecare vrea să graviteze în jurul eului său.*** El este începutul. şi dacă începutul e în tine, tu judeci ce e bine şi ce e rău, tu pe semenul tău, fie flămând, însetat, gol, străin, bolnav, în temniţă, îl judeci după tine, după interesul, egoismul tău. şi fiecare după judecăţile lui; şi unde mai e unitatea judecăţii? Unde mai e unitatea binelui? Unde e unitatea neamului omenesc întreg. ***Atunci, deodată ne scuturăm privirile piezişe, gândurile îndoielnice… cum zic Părinţii: gândurile străine sunt raţiuni ale dracilor.***Te scuturi de aceste raţiuni ale dracilor şi în clipa aceea înţelegi: O, Doamne, Tu ai zis: "întrucât aţi făcut unuia din aceşti prea mici fraţi ai Mei, Mie Mi-aţi făcut". Atunci, real, în amândouă înţelesurile. ***Omul suferind nu-l mai judeci după tine. îl vezi pe Iisus Hristos. şi, mai adânc, te uneşti cu El, îl contempli, şi Iisus e în tine atunci, e prezenţa Lui.*** Cum spune dumnezeiescul Pavel: ***Hristos în noi, nădejdea slavei*** (Coloseni 1, 27), a luminii dumnezeieşti. ***Pe Tine să Te văd, Doamne. şi dacă te văd pe Tine, se schimbă, din lumina ta, lumina întregii lumi. şi, un amărât, oricare ar fi el, parcă văd ceva din lumina Ta, din iubirea Ta, din bunătatea Ta, din faţa Ta, din sfinţenia Ta, care, sfinţindu-mă îl sfinţeşte pe el. Se schimbă faţa lumii.***

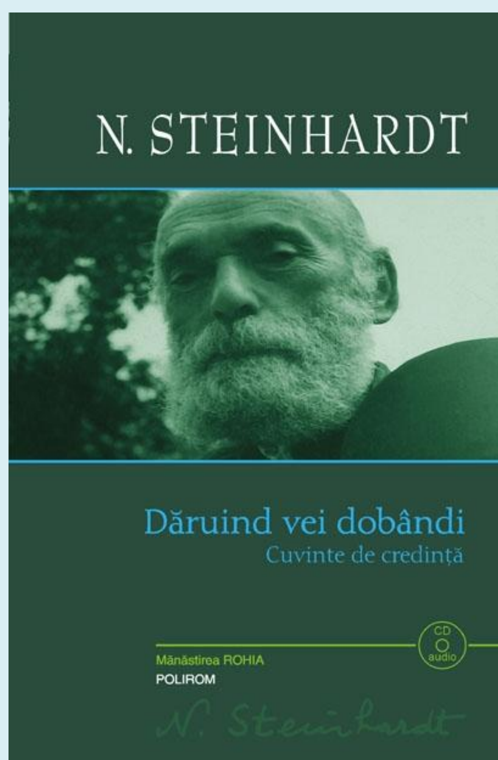
Îngăduiţi a încheia, luând aminte la un părinte din Pateric - Ava Agaton. şi, zice cartea aceea a bătrânilor - Patericul - era aşa ***ava Agaton, neîncetat preocupat de judecata lui Dumnezeu. Când mergea la barcă, la corabie, el punea cel dintâi mâna (să tragă la vâsle). Iar când, după rugăciune, poftea la masă, el servea - ştia cuvântul întocmai, din Evanghelie, că Mântuitorul ne va servi atunci. Ne va servi ca pe unii care am fost şi flămânzi… şi ne-a servit mereu – şi însetaţi, şi goi… Aşa făcea ava Agaton. Şi, când a fost să se săvârşească, el care avea***

totdeauna lucrul lui Dumnezeu, a stat trei zile cu ochii deschişi şi neclătinaţi (nemaiumblând de colo-colo). Şi, stând aşa, unul din ucenici l-a clătinat uşor şi l-a întrebat: Unde eşti, părinte? – În faţa Judecăţii sunt. – Te temi? M-am luptat să împlinesc judecăţile, lucrurile lui Dumnezeu, dar om sunt. – Nu nădăjduieşti? – Nădejde am. Dar nu spun cuvânt până ce mă aflu în faţa Lui, căci într-un fel sunt judecăţile noastre, alta este judecata Lui. Şi vroiau fraţii să-l mai întrebe. Dar i-a rugat: – Nu mai grăiţi; vreme nu mai am. Trec de la vremelnicie la vremea Domnului. Şi uşor s-a săvârşit. Iar după trei zile le făcea semn, aşa ca unul care îi salută de pe celălalt tărâm.

Aşa, iubiţilor, întâi fiecare să simtă, să recunoască că el (şi eu), fiind flămând, însetat, gol, străin, bolnav, în temniţă, El ne-a hrănit, ne-a adăpat, ne-a îmbrăcat, ne-a primit, ne-a cercetat; oriunde am fost. Şi aşa au făcut cei care i-au slujit Lui. Cel bogat, cel doctor, cel ca un părinte printre întemniţaţi şi în orice s-ar afla…

Doamne, fă-ne vrednici să simţim că Tu eşti şi Judecătorul şi Mântuitorul, şi lumina Judecăţii şi iubirea tuturor iubirilor. Cu Tatăl şi Duhul Sfânt, cu Maica Domnului şi toţi Sfinţii. Amin.

Nicolae Steinhardt (Monahul Nicolae Delarohia) - Înfricoşătoarea judecată

În textul referitor la Judecata de Apoi (Matei 25, 31-46) deodată accentul cade pe om. În tot cuprinsul Legii noi (ca şi al Legii vechi) prioritatea este acordată iubirii de Dumnezeu: ***porunca întâi* ne spune să-L iubim din toată inima, din tot sufletul, din tot cugetul şi toată puterea noastră.**

Iubirea aproapelui, deşi socotită nu mai puţin însemnată, e totuşi prevăzută de porunca a doua, oarecum subordonată celei dintâi, un soi de consecinţă a ei. Aşa apare la Matei 22, 30 ; Marcu 12, 31 şi Luca 10, 27 („***Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi***" este cuprinsă şi în Legea veche: Levitic 19, 18 – figurativ).

În perioada Judecăţii viitoare însă, iubirea aproapelui nu numai că trece înaintea celeilalte, ba se şi înfăţişează ca singura avută în vedere.

Totul, aici, e în funcţie de relaţiile interumane, nu se face vorbire decât de fapte privind ajutorarea semenului.

Iubirea de Dumnezeu nu mai e pomenită - nici credinţa, care s-a transmutat potrivit afirmaţiilor Sfântului Apostol Ioan (în prima sa epistolă sobornicească, capitolul doi şi ale Sfântului Apostol Iacov tot în al doilea capitol) în fapte şi iubirea de fraţi

– nu despre aceasta va fi întrebat împricinatul, ci numai dacă a dat de mâncare celor flămânzi şi de băut celor însetaţi, dacă a primit pe străin şi a îmbrăcat pe cei goi, dacă a cercetat pe cei bolnavi şi pe cei întemniţaţi.

Totul, aşadar, se concentrează asupra binefacerilor făcute oamenilor îngreuiaţi şi împresuraţi de năpaste şi griji, aproapelui aflat la necaz.

Evangheliile reiau ideea expusă pe larg de Matei 25, 31-46 şi precizează: ***„Şi atunci (Fiul Omului) va răsplăti fiecăruia după faptele sale" (Matei 16, 27)*** sau ***„Şi pentru ce Mă chemaţi: Doamne, Doamne şi nu faceţi ce vă spun?" (Luca 6, 46).***

Cuvintele-cheie: fapte şi faceţi sunt subliniate de mine. Când, de asemenea, ***Domnul se referă la cele zece porunci în convorbirea cu acel care vroia să ştie ce să facă spre a moşteni viaţa veşnică, El le menţionează numai pe cele cinci privitoare la relaţiile cu oamenii, iar nu şi pe celelalte, decurgând din latria datorată lui Dumnezeu, enumera adică obligaţia de a nu săvârşi adulter, a nu fura, a nu mărturisi strâmb şi a nu înşela, a nu ucide, a-şi cinsti tatăl şi mama.***

Judecata, vedem, se face şi ea în acelaşi duh, în temeiul unor criterii faptice, lumeşti, practice, pragmatice. ***Domnul Însuşi, vrând să explice (Ioan 5, 27) pentru care pricină I s-a dat de către Tatăl puterea să facă judecată, indică drept cauză: „pentru că este Fiul Omului".*** Ce vrea sa zică această motivare? Că Hristos e împuternicit să fie Judecător deoarece a fost şi El om şi deci prea bine cunoaşte firea oamenilor, lumea, cum stau lucrurile acolo pe pământ, care sunt cu adevărat raporturile dintre făpturi, care le sunt nevoile, grijile şi durerile.

Hristos e Judecător fiindcă ştie cum stau lucrurile dinlăuntru, experimental, ca Unul Care şi El a cunoascut ispitele, oboseala, foamea, durerea.

- ***Care a stat faţă către faţă cu trufia, invidia, ura, prostia şi trădarea.***
- ***Care a fost vândut, batjocorit, pălmuit, scuipat şi omorât, în chinuri,***
- ***Căruia I s-a pus pe cap cunună de spini şi a fost îmbrăcat cu purpură mincinoasă.***
- ***Ca Unul Care va judeca în cunoştinţă de cauză, nu după relatări şi expuneri purtate din gură în gură, ca Unul Care ştie despre ce e vorba (de quoi il en retourne, spun plastic şi intraductibil francezii, eu aş tălmăci: care cunoaşte tărăşenia şi dedesubturile toate), Căruia nu-I poţi îndruga verzi şi uscate şi câte-n lună şi-n soare sau suci şi răsuci adevărul sau a I-l ascunde sau măslui sub vorbe frumoase cu iscusite vicleşuguri.***

- *Ca Unul Care a fost şi El Om, ca toţi oamenii, Care va aprecia nu după criterii şi consideraţii teoretice, abstracte, „divine”, ci după criterii şi consideraţii foarte simple, foarte omeneşti, de toate zilele, banale, vulgare (să nu ne sperie termenul acesta, să nu uităm că* limbajul evanghelic nu-i *simandicos şi fandosit, că nu se fereşte a denumi lucrurile pe şleau şi pe adevăratul lor nume), criteriile „omului de pe stradă”, ale omului dosădit, trudit, ferecat în supărări şi neocolit de valurile vieţii.*

Ale omului obişnuit, cel din viitoarea şi frecuşul vieţii celei mai neangelice, nespiritualizate, criteriile bunului simţ celui mai elementar.
Şi care-s acestea? Cele ale întrajutorării (a da năpăstuitului de ce are mai întâi nevoie: hrană, adăpost, culcuş, îmbrăcăminte, cercetare la spital şi închisoare), bunei vecinătăţi, solidarităţii celor nerăsfăţaţi de ursită.

Absolut nimic „fin” în felul cum ne este descris marele Judeţ al sărmanilor (şi sărmani, la drept vorbind, suntem toţi cei născuţi sub pecetea păcatului strămoşesc), nimic elegant, „superior”, intelectualist, mistic, sofianic, transcendental, abisal, apologetic, „idealist”, mistagogic, tainic, pitagoreic, isihastic, „sublim” ori extrasensorial şi parapsihologic.

Toate cazurile evocate de Hristos la Matei 25, 31-46 se referă la nevoi şi scârbe ale vieţii oamenilor de rând, ale oameniior care se izbesc prea puţin de „înaltele” piedici scoase în calea lor de potrivnicii îndeobşte specifici legii numerelor mari: oamenilor bolnavi, flămânzi, strâmtoraţi, întemniţaţi (pe drept ori pe nedrept).

Lipsiţi de bunurile, de larg consum ale vieţii, loviţi de năpastele celor simpli, de năpastele „curente”: boala, sărăcia, foamea, birocraţia, singurătatea, obida!

Textul nu ne poartă în vreun empiriu, o academie platoniciană, un tărâm sacru, ci pe uliţe şi străzi ori pe drumuri şi poteci unde omul se zbate şi se luptă cu istovitoarele angarale majoritare într-o lume pe care poeţii romantici au numit-o sub-lunară.

Hristos va judeca aşa cum ar face un oarecare muritor anevoie îmbătat cu apă rece, o gospodină cu treburi multe şi puţin răgaz pentru braşoave, un ins lovit de soartă, trecut prin ciurul şi dârmonul vieţii materiale, străin de orice speculaţii teologice, filosofice, metafizice, ascetice şi de solicitările discursivităţii.

Nimic subtil în tot cuprinsul textului matein referitor la ziua cea mare.

Se ia aminte numai la faptele (elementare, crude, brute) care ar fi reţinut atenţia şi declanşat reacţia apreciativă a oamenilor năpădiţi de păsurile şi poverile cotidianului celui mai îndepărtat de estetism, nelinişti spirituale, dubii mintale, de toate acele cu totul diferite frământări ale celui care nu cunoaşte grija zilei de mâine şi a pâinii de astăzi.

Acesta e mai ales surprinzător, straniu şi cutremurător în felul de a proceda al Fiului Omului când va şedea pe tronul slavei Sale prefăcut în divan de judecată: această bruscă revenire la simplicitate şi elementaritate, această exclusivitate acordată numai şi numai faptelor bune, milosteniei celei de uz comun, iubirii aproapelui exprimate în termenii filotimiei şi sprijinului între fiinţe plămădite din aceeaşi frământătură şi vremelnice gazde ale unui aceluiaşi duh.

Criteriile textului nostru sunt, scurt spus, strict „materiale", banale, triviale, pe înţelesul, la nivelul şi în conformitate cu viziunea (Weltanschauung) „celor mici", celor umiliţi şi obidiţi (i-a plăcut lui Dostoievski să le zică) dintr-un cartier de margine de oraş ori dintr-un sat nepricopsit, care pot gusta din plin savoarea unei fapte bune.

Căci ceilalţi, „superbii" (cum le spune scriitorul francez Jules Romains) nu prea ştiu de foame, golătate, spital, puşcărie, calicie, lipsă de adăpost şi nevoie de ajutor. Ei, superbii, au mai ales parte de anxietăţile spiritului şi ale minţii, de goana după noţiunile manipulate de cuget şi altele de acest fel, nobile desigur, necesare civilizaţiei şi culturii, însă ocrotite de satisfacerea cerinţelor primare, prielnică desfăşurării unei activităţi dezinteresate.

Iată că nu de astfel de subtilităţi (ori chiar prea frumoase porniri spre desăvârşire) se va preocupa Hristos şi se va ţine seama la Judecata de Apoi, ci de lucruri mult mai „grosolane": vor fi răsplătiţi nu cei care au gândit, meditat, filosofat, misticizat, scripturizat, migălit, angelizat ci acei care – omeneşte, existenţial, bătrâneşte, copilăreşte, nesofisticat, la nivelul cărbunarului lui Jean-Jacques Rousseau, al lui Jacque Bonhomme, al humuleştenilor lui Creangă, al eroilor lui Brătescu-Voineşti, al lui Mary Poppins, al basmelor şi poveştilor, al îngerului păzitor de copii cuminţi, al oamenilor de treabă şi de ispravă hălăduitori în atâtea şi atâtea istorisiri ale noastre şi ale tuturor neamurilor îşi vor fi ajutat fără ifose şi mendre, fără şovăire şi zăbavă şi cu totul în afara perimetrului firelor tăiate în patru, proprie celor prea învăţaţi, lipsiţi de contactul cu realităţile dure, nesperioase şi necruţătoare ale vieţii, pierduţi în lumea imaginară (de cele mai multe ori), a construcţiilor cerebrale, îşi vor fi ajutat, zic, semenii aflaţi la ananghie.

Judecata de Apoi, în concepţia creştină, e cu totul tainică şi deosebită de concepţia comodă a iudaismului.

Evreul evlavios ştie că dacă a dat ascultare poruncilor din Decalog şi celor şase sute treisprezece comandamente ale predaniei va fi izbăvit.

Nu tot aşa creştinul, care se va înfăţişa unei judecăţi înfricoşătoare deoarece nu se poate şti cum se va pronunţa Judecătorul.
Ştim că naşterea din apă şi duh, credinţa, faptele bune, nelepădarea şi neruşinarea de Hristos, virtuţile şi altele ca acestea vor fi ţinute în seamă, dar siguranţă absolută nu are nimeni.

Pericopa zisă a Judecăţii viitoare ne pune totuşi la îndemână un îndreptar precis şi ne aşează pe un tărâm solid, de mare şi neaşteptată smerenie de nu şi (pentru mulţi dintre noi) naivitate.

Există o cale sigură, neînşelătoare ce duce spre o soluţie fericită a judecăţii nemitarnice: calea modestă, străină de fumuri şi extravaganţe, calea din moşi-strămoşi ştiută şi de conştiinţa noastră dintotdeauna bănuită a fi cea dreaptă; calea făptuirii binelui şi venirii în sprijin celor atât de pregnant denumiţi în textele noastre religioase „necăjiţi”.

Hristos, înţelegem din cele relatate de Sf. Apostol şi Evanghelist Matei, de aceasta se va interesa mai întâi: cum ne-am purtat în lume cu fraţii, vecinii, semenii şi vrăjmaşii noştri. De comportarea noastră în lumea relaţională.

Ca şi la Răstignire, la Judecată are loc o teribilă şi minunată chenoză: Domnul se transpune în şi se identifică cu făpturile Sale cele mai oropsite.

El se recunoaşte a fi însetatul, flămândul, întemniţatul… Probabil că dacă nu s-ar fi întrupat, divinitatea n-ar fi pomenit foamea, setea, golătatea.

Spitalul şi puşcăria mărturisesc însă realitatea şi deplinătatea întrupării, o cunoaştere intimă a condiţiei umane, iar cercetarea bolnavilor şi a întemniţaţilor eu unul o socotesc a fi contribuţia Celui care a experimentat in vivo amărăciunea singurătăţii şi dulceaţa compătimirii.

Curios rămâne faptul că omul (finit şi infinit precum stăruitor îl defineşte Heidegger) apare (tocmai la Judecata cea mare, unde ne-am fi aşteptat să-l vedem luat în seamă îndeosebi ca „infinit”) sub aspectul de fiinţă creată şi vulnerabilă, de

părticică a unei comunităţi concrete, cu nevoi rudimentare, nu a vreunei noosfere de tip Teilhard de Chardin. Dar de ce ne-am mira. Ca de obicei Hristos grăieşte şi procedează tocmai altfel decât ne aşteptam, ba chiar potrivnic acelor aşteptări.E o dovadă certă de autenticitate.

El întru adevăr a luat trup, iar de judecat vom fi judecaţi în prezenţa îngerilor însă de către Fiul Omului.

Sfântul Varlaam al Moldovei - Predică la Duminica Lăsatului sec de carne

„Domnul a spus: "Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre. Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga.

Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii.

Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; Gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine.

Atunci drepţii Îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit, sau gol şi Te-am îmbrăcat? Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine? Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut.

Atunci va zice şi celor de-a stânga: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui. Căci flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi nu Mi-aţi dat să beau; Străin am fost şi nu M-aţi primit; gol, şi nu M-aţi îmbrăcat; bolnav şi în temniţă, şi nu M-aţi

cercetat. Atunci vor răspunde şi ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi nu Ţi-am slujit?

El însă le va răspunde, zicând: Adevărat zic vouă: Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut. Şi vor merge aceştia la osânda veşnică, iar drepţii la viaţă veşnică. [Mt. 25, 31-46].

Înţelesul Evangheliei de faţă:

Mai întâi de toate, [aceasta] arată taina credinţei noastre, care-i mai mare şi mai dinainte de venirea la judecată a Domnului nostru Iisus Hristos. [Judecată] pe care cu dinadinsul trebuie să o aşteptăm şi de care foarte mult trebuie să ne temem şi să ne îngrijim.

Căci, fără de îndoială, El va veni…

Aşa cum, cu sute de ani înainte s-a vestit de către Proroci venirea Lui [în trup]…căci în mod deplin s-a împlinit cuvântul lor.

Căci El a venit pe lume în trup de om.

Şi a doua oară, fără de îndoială, El va veni şi ne va judeca pe noi cu putere [dumnezeiască] şi cu slavă multă. Lucru pe care îl spune şi Ioan Botezătorul [*În original: Crăstitel.*].

Pentru că-L mărturiseşte ca pe un Miel junghiat pentru păcatele noastre [În. 1, 29] şi ca pe un Leu de certare pentru nemulţumirea noastră.

Şi vorbeşte despre judecata Măriei Sale ca despre o lopată de vânturat, care alege grâul de pleavă [Mt. 3, 12; Lc. 3, 17]. Şi ca pe o secure ce taie rădăcina lemnului…şi ca pe un foc ce arde lemnele cele seci, care nu au roadă [Mt. 3, 10; Lc. 3, 9].

Însă El singur a spus că vom vedea pe Fiul omului venind la judecată pe norii cerului [Mt. 24, 30]…Iar Îngerii, la suirea Sfinţiei Sale în cer, au spus faptul că aşa cum Îl văd pe Măria Sa ducându-Se în cer tot la fel va şi veni [F. Ap. 1, 11].

Şi acest lucru îl mărturisim tare/ cu încredere, în credinţa noastră, când citim Crezul [*Am presupus că Veruia înseamnă Crezul.*].

În al doilea rând ***aflăm că există trei judecăţi ale lui Dumnezeu.***

Mai întâi îi avem pe conducătorii [*În original: ispravnicii.*] lumii acesteia, cărora Dumnezeu le-a dat puterea de a-i judeca pe oameni aşa cum ar judeca El Însuşi.

[De aceea] Împăratul Iosafat le aducea aminte judecătorilor din vremea sa şi le spunea: „***Luaţi aminte la ceea ce faceţi, că nu faceţi judecată omenească ci dumnezeiască!***” [II Paral. 19, 6].

Adică nu judecaţi precum oamenii, ci ca nişte dumnezei!

Şi aşa cum nu este la Dumnezeu strâmbătate/ nedreptate, nici făţărnicie/ ipocrizie, nici dorinţa de a primi daruri/ mită, aşa să nu fie nici la voi.

Căci toţi cei care judecă, judecă de fapt în locul lui Dumnezeu.

Astfel, dacă din lene sau pentru dar/ mită, sau din cauza voii unui om, sau din nesocotinţă/ lipsă de înţelepciune personală sau din cauza slujitorilor/ a judecătorilor celor răi nu se face judecată dreaptă, atunci cu toţii vor fi judecaţi cu urgia/ mânia/ asprimea judecăţii lui Dumnezeu.

A doua judecată este atunci când Domnul Însuşi judecă…Când judecă lumea pe care oamenii nu au putut să o judece sau nu au vrut să o facă.

Căci Acela îl izbăveşte pe cel neputernic din mâinile celor mai tari decât el, şi pentru care oamenii nu au vrut să intervină.

Căci El îi pierde pe domni şi pe judecători, şi mută împărăţiile de la un neam la altul.

Astfel i-a certat Domnul pe fiii lui Eli, preotul din Legea Veche [I Reg. 4, 16], pe care tatăl lor nu-i certa. Şi atunci Dumnezeu i-a certat El Însuşi în timpul războiului şi au murit. Şi mai apoi şi tatăl lor muri, când auzi de pierderea lor [I Reg. 4, 17].

Aşa a judecat Dumnezeu şi Sodoma şi Gomora [Fac.19, 28]. Iar pentru cei care s-au ridicat împotriva Prorocului Moise, pământul s-a deschis şi i-a înghiţit de vii [Num. 16, 31-33].

Şi pe Nabal, care îi făcea rău lui David, l-a certat [Dumnezeu] [I Reg. 25, 38]. Încât acesta a mulţumit lui Dumnezeu, zicând: „***Binecuvântat să fie Acela care a răsplătit răutatea pricinuită mie de Nabal!***” [I Reg. 25, 39].

Şi Abesalom, când s-a ridicat cu oaste mare împotriva tatălui său [II Reg. 17, 24-25], mai apoi a fugit şi s-a spânzurat [II Reg. 18, 9].

Şi Scriptura spune că a judecat Dumnezeu dreptatea lui David împotriva duşmanilor săi [II Reg. 18, 28].

Şi aşa se petrec lucrurile până astăzi. Căci Dumnezeu pe multe împărăţii le pierde pentru nedreptăţi şi vărsări de sânge. Şi le dă altor neamuri.

A treia judecată [a lui Dumnezeu] va fi după sfârşitul [chipului] acestei lumi, când va ieşi glasul lui Dumnezeu în trâmbiţa aceea îngerească…care va suna şi-i va deştepta pe cei morţi şi-i va chema la judecată.

Atunci, când se va arăta din cer Sfânta Cruce şi vor plânge toţi oamenii din lume.

Vor plânge necredincioşii şi cei care L-au răstignit. Care n-au crezut în Sfânta Evanghelie.

Dar vor plânge şi creştinii, care n-au purtat în ei înşişi omorârea de păcate a Sfintei Cruci, adică cei care numai cu numele erau creştini.

Însă vor plânge şi cei buni, că nu s-au nevoit şi mai mult pentru binele lor veşnic. Însă plânsul acestora din urmă se va întoarce/ se va transforma în bucurie, căci vor primi atunci binele, cinstea şi mărirea/ slava cea netrecătoare.

Atunci Se va arăta Domnul Iisus Hristos pe nori. Dar nu pe aceşti nori care plouă şi întunecă soarele. Ci pe norii de aur [ai slavei Sale], în toate felurile de culori împodobiţi şi frumoşi…împreună cu oştiri nenumărate de Îngeri.

Şi înaintea Lui se vor aduna toate limbile/ neamurile. Şi le va judeca după cum spune Sfânta Evanghelie: adică pentru faptul că nu au dat celor lipsiţi şi neavuţi/ neajutoraţi.

Dar cei care şi acum sunt judecaţi, de ce fel de judecată credeţi că vor avea parte?…

Atunci, iubiţilor, se va despărţi părintele de fiu, şi mama [*Idem: îmă.*] de fiică, şi fratele de soră, şi prieten de prieten, şi soţ de soţ.

Atunci jale şi amar vor cădea peste păcătoşi.

Căci îi vor vedea pe cei mai proşti/ mai simpli [decât ei], pe cei pe care de multe ori i-au dosădit/ i-au întristat şi i-au asuprit, îmbrăcaţi în atâta podoabă şi frumuseţe, şi în atâta mărire şi cinste, pe care omul nu poate să le spună…şi pe ei înşişi se vor vedea în atâta amar şi durere şi în chinuire netrecătoare şi…vor plânge cu amar/ cu amărăciune…

Atunci îşi vor blestema păcătoşii ziua în care s-au născut şi viaţa pe care au avut-o.

Atunci, de groaza lor, va plânge şi cerul şi pământul.

Şi se vor duce spre pieire ca nişte vinovaţi, goi şi amărâţi, ucişi şi loviţi de îngeri cumpliţi şi nemilostivi…în munca de veci.

Iar Drepţii se vor veseli [de vederea] feţei lui Dumnezeu…şi de cântările cele dulci ale Îngerilor, şi de frumuseţea ce va înflori pe trupul lor [*De trupul lor transfigurat, plin de har.*], şi de mireasma ce va ieşi din vistieriile cerului…şi din cauza dobândirii Împărăţiei, şi de cetele frumoase şi luminate ale Sfinţilor, şi de cununile cu care-i va încununa Dumnezeu Însuşi, cu dreapta Sa, şi de hrana cea dulce…

De acestea toate se vor veseli…şi se vor duce spre odihnă şi spre repausul cel ceresc…întru veselie netrecătoare, întru dănţuire nesfârşită, întru desfătare şi întru dezmierdare neîncetată în curţile şi în palatele [*În original: polatele.*] Cetăţii celei de sus, pe care a zidit-o Însuşi Dumnezeu.

Pentru aceasta, fraţilor, aduceţi-vă aminte de această veselie! Căci pentru ea Sfinţii şi-au dat nu numai avuţia ci şi sănătatea şi viaţa. Căci unii şi-au pus şi capul pentru ea [*Au fost martirizaţi.*].

Însă noi ne ferim să dăm o fărâmă de pâine sau un ban…

De aceea, fraţilor, curăţiţi-vă păcatele cu spovedania, cu milostenia, cu rugăciunea, cu lacrimile şi cu frecventarea Bisericii! Ca astfel să scăpaţi de muncile de veci…şi să dobândiţi Împărăţia cerului, cu mila şi cu darul Domnului nostru Iisus Hristos. Căruia I Se cuvine cinstea şi închinăciunea,

slava şi mărirea, împreună cu Părintele [Său] şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi întru veci de veci. Amin!

(Am diortosit textul predicii conform ediţiei: [Sfântul] Varlaam al Moldovei, Carte românească de învăţătură: [la] Dumenecile preste an şi la Praznice împărăteşti şi la Sventi mari, ed. îngrijită şi glosar de Stela Toma, prefaţa şi studiu de Dan Zamfirescu, vol. II, Ed. Roza Vânturilor, Bucureşti, 2011, p. 18-22.)

Părintele Petroniu Tănase - Cuvânt în Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi

“Pilda Fiului Risipitor ne va uimi cât va fi lumea, prin milostivirea şi negrăita dragoste pe care ne-a arătat-o Dumnezeu. ***De aceea, poate, Mântuitorul a voit să moară răstignit, adică cu braţele întinse şi Biserica mereu îl înfăţişează astfel, pentru ca să ne arate că de-a pururi stă cu braţele deschise, ca să îmbrăţişeze pe toţi păcătoşii care se întorc la Casa părintească.***

Iubirea însă nu-i unilaterală, ea cere răspuns din partea celui iubit, iar răspunsul cel mai firesc nu poate fi altul decât tot iubirea. ***Dacă Duminica Fiului Risipitor ne-a pus înainte dragostea cea preamilostivă a lui Dumnezeu faţă de oameni, duminica a treia, a înfricoşatei Judecăţi, ne face să medităm la răspunsul omului faţă de dumnezeiasca dragoste; răspuns care se îndreaptă deopotrivă către Dumnezeu şi către aproapele.***

Iubirea faţă de Dumnezeu e datoria cea mai sfântă a omului. Nu-şi iubesc oare copiii pe părinţi? Şi animalele şi fiarele sălbatice iubesc pe binefăcătorul lor; dar cum să nu iubească omul pe Dumnezeu, Făcătorul său şi dătătorul a tot binele? ***“Dragostea de Dumnezeu e mişcarea cea mai firească a inimii: trebuie să te constrângi, să-ţi faci silă, să te chinuieşti, ca să nu iubeşti pe Dumnezeu” (Peguy).***

De aceea, încă din Vechiul Testament iubirea de Dumnezeu stă în fruntea Decalogului, este cea mai mare poruncă, în care se cuprinde toată Legea şi Proorocii: “***Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta şi cu tot***

sufletul tău şi cu tot cugetul tău" (Matei 22, 37). Iar Mântuitorul Hristos nu recomandă nici o altă poruncă aşa de mult ca porunca dragostei.

[...]

Dumnezeu nu sileşte pe om şi cu atât mai mult nu-i porunceşte să-L iubească; dar prin iubirea – împlinire a poruncilor, omul se face moştean al vieţii de veci. Şi fiindcă Dumnezeu pentru om a gătit împărăţia Sa de la întemeierea lumii şi voieşte ca toţi să o dobândească, de aceea porunceşte: "***Fiţi desăvârşiţi***", "***Fiţi sfinţi***", "***Fiţi milostivi, asemenea Tatălui Celui ceresc, ca să fiţi de-a pururi împreună cu El***". ***Împlinirea poruncilor deci, nu este un lucru datorat lui Dumnezeu, cum se întâmplă cu poruncile omeneşti, ci este datorie faţă de noi înşine, interesul cel mai de temelie al vieţii noastre.***

Sunt însă oameni care, neînţelegând aceasta, văd în poruncile dragostei de Dumnezeu, o povară grea de purtat, ca pe ceva făcut pentru altcineva şi nu pentru sine şi-şi fac socoteala greşită că pot duce o viaţă păcătoasă, străină de Dumnezeu şi totodată vor putea să se bucure şi de bunătăţile ce le aduce vieţuirea împreună cu Domnul. "Nu te grăbi cu pocăinţă, îl îndeamnă vrăjmaşul, ai destulă vreme până la moarte! Nu ştii că Dumnezeu este îndelung răbdător şi mult milostiv?" şi ***omul neînţelept ascultă şoapta celui rău, duce mai departe căsnicie cu păcatul, trăieşte o viaţă creştină searbădă, mângâindu-se cu socotinţa mincinoasă că Dumnezeu îl va ierta, cu mila Sa cea nemăsurată, precum a iertat pe Fiul risipitor, pe desfrânata şi pe tâlhar. Doar pentru cei păcătoşi, şi nu pentru cei drepţi, a venit Hristos!***

Grozavă înşelare! Dacă deznădejdea, care vine din neîncrederea în bunătatea lui Dumnezeu, este mare primejdie pentru mântuire, apoi încrederea nesocotită în dumnezeieasca milostivire este şi mai vinovată şi mai primejdioasă. **Prin deznădejde omul îşi taie orice putinţă de îndreptare, iar prin nesocotita încredere nu mai vrea să facă fapte bune şi păcătuieşte cu ştiinţa şi cu voie liberă; amândouă sunt păcate grele împotriva Duhului Sfânt şi duc la pieire veşnică.**

Duminica Înfricoşatei Judecaţi tocmai asupra acestei primejdii ne atrage atenţia. **Da, Dumnezeu este nespus de bun, iubitor şi milostivirea Lui este fără de margini; dar totodată este nespus de drept.** "***Milostiv şi drept este Domnul***" zice Psalmistul (Psalm 114, 5) şi "***dreptatea Domnului rămâne în veac***", în curgerea vieţii pământeşti, noi vedem mai mult milostivirea Sa cea nemărginită, dar va veni ziua când Dumnezeu se va arăta mai ales în lumina dreptăţii Sale, ziua înfricoşatei

Judecăţi. "***Toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos***", zice Apostolul (Romani 14, 10); atunci, "***Dumnezeu va judeca lumea cu dreptate, va judeca neamurile fără strâmbătate***".

Dar ce este "dreptatea dumnezeiască"? În cântările de la utrenia acestei duminici auzim:***"Când se vor aşeza scaunele şi se vor deschide cărţile şi Dumnezeu va şedea la judecată. O, amar va fi atunci, păcătoşilor! O, ce ceas va fi atuncea!"***

Dar despre ce cărţi este vorba? Este cineva care scrie tot ce face omul în viaţă? Da, cu adevărat sunt cărţi şi este scriitor şi nimic nu rămâne nescris. Şi aici se cuvine a pomeni un lucru plin de mirare:

Oamenii de ştiinţă, tot iscodind să afle tainele vieţii omeneşti, au descoperit că ***tot ceea ce face omul, tot ceea ce gândeşte şi vorbeşte, dar absolut tot, lasă o urmă în alcătuirea cea mai ascunsă a omului; se înscriu în adâncul fiinţei noastre ca într-o carte. Astfel, noi înşine suntem cartea şi tot noi, cei ce o scriem. Mare taină se ascunde aici!***

La înfricoşata Judecată se va deschide această carte, adică cele scrise acum în taină nevăzut de nimeni, se vor vedea la arătare: şi cele bune şi cele rele vor fi văzute de toată lumea. Atunci rănile mucenicilor vor străluci ca mărgăritarele, nevoinţele şi faptele drepţilor şi ale cuvioşilor "***vor străluci ca soarele***" (Matei 13, 43), precum ne încredinţează Domnul Hristos. Iar chipurile păcătoşilor vor arăta pocite şi schimonosite de toate păcatele şi patimile pe care le-au făcut. "Cine va putea răbda acea nesuferită ruşine!"

Iată dreptatea dumnezeiască. "Te-am făcut fiinţă cinstită şi înzestrată cu libertate deplină, de care nici Eu nu am îndrăznit să mă ating; ţi-am dat putere ca să fii asemenea cu Mine, dumnezeu prin har; iată dar, acum ai singur ceea ce ai ales!" Tot ce face omul cu voia sa liberă îl apropie sau îl depărtează de Dumnezeu. Omul se modelează singur, prin tot ceea ce înscrie el în cartea vieţii sale cu care se va înfăţişa la Judecată. Atunci, uitându-se la icoana dumnezeiască pe care trebuia să o realizeze, cu darurile primite de la Dumnezeu şi văzând chipul pocit şi schimonosit pe care l-a făurit în viaţa sa de păcat, omul singur va recunoaşte răsplata ce i se cuvine. "O, ce ceas va fi atuncea!"

Judecata este constatarea a ceea ce am făcut noi în viaţa pământească şi totodată o pecetluire pe vecie a acestei stări. Iată dreptatea dumnezeiască. Dumnezeu nu poate schimba alegerea noastră. De aceea, spune cineva că iadul în primul rând e marea durere a lui Dumnezeu, văzând pe fiii Săi, pentru care S-a

jertfit, cărora le-a gătit împărăţia de la întemeierea lumii, că totuşi au preferat focul cei veşnic, gătit diavolului şi îngerilor lui.

De aceea, pomenirea Înfricoşatei Judecăţi este totdeauna un îndemn hotărât de a ieşi din nepăsarea de mântuire. ***Să nu ne înşelăm cu credinţa mincinoasă că Dumnezeu ne va ierta fiindcă este bun şi milostiv. Bunătatea Lui nu poate fi prilej de păcat. El iartă cu nemăsurată milostivire, dar nu nesocoteşte demnitatea libertăţii omeneşti şi contribuţia ei la mântuire.*** Păcatul, noi îl înscriem în carte şi numai cel ce l-a scris îl poate şterge, nimeni altul, nici chiar Dumnezeu. Şi dacă omul nu şi-a împodobit chipul său cu nici o virtute, nici Dumnezeu nu-l poate împodobi. ***Este deci în interesul cel mai adânc al vieţii noastre să ştergem din carte tot înscrisul păcatului cu pocăinţă sinceră, cu încetarea răului, cu spovedanie curată, cu împlinirea canonului, prin rugăciune şi cu lacrimi.***

Şi pentru tot păcatul să ne întrebăm cu îngrijorare şi cu teamă: oare s-a şters el din carte? Şi după ce l-am şters, să scriem şi faptele cele bune ale virtuţilor, prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, căci ele ne împodobesc şi ne gătesc chipul nostru cel de veşnicie. ***Toată fapta bună este o agonisită de mare preţ, de care ne vom bucura în vecii vecilor. "Cum ţi-ai crescut aici aripile, aşa vei putea zbura către cele de sus; cum ţi-ai curăţit aici mintea, aşa vei vedea acolo slava Lui şi măsura în care L-ai iubit aici, în aceeaşi măsură te vei îndulci de dragostea Lui".***

A doua faţă a răspunsului nostru la dragostea lui Dumnezeu pentru noi este dragostea faţă de aproapele, de care iarăşi vom da seamă la înfricoşata Judecată. Icoana acestei iubiri ne-o arată cât se poate de limpede Mântuitorul, cu pilda vieţii şi cu cuvântul. "***Aşa de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât şi pe Fiul Său, Cel Unul- Născut, L-a dat pentru dânsa***" (Ioan 3, 16). "***De aceea şi voi datori sunteţi să vă iubiţi unul pe altul, aşa cum v-am iubit Eu pe voi***" (Ioan 15, 12). "***După aceasta vă vor cunoaşte oamenii că sunteţi ucenicii mei, dacă veţi avea dragoste Între voi***" (Ioan 13, 35). Nu iubeşte pe Dumnezeu cel ce nu iubeşte pe aproapele; "***pentru că cel ce nu iubeşte pe fratele său pe care îl vede, nu poate iubi nici pe Dumnezeu pe care nu-L vede***" (I Ioan 4, 20), iar "***cine iubeşte pe Dumnezeu, iubeşte şi pe fratele său"*** (I Ioan 4, 21).

Cât de mult ţine Mântuitorul la porunca iubirii, ne-a arătat-o când ne-a descoperit taina Judecăţii celei din urmă. Atunci întreaga omenire va fi împărţită în două, după cum a împlinit sau nu porunca dragostei de aproapele.

[...]

Ar fi o greşeală să înţelegem din cuvântul Domnului că dragostea faţă de aproapele stă numai în milostenia trupească. Milostenia este semnul văzut al dragostei de Dumnezeu şi faţă de aproapele şi cine o are, împlineşte toată virtutea, împreună cu milostenia are şi celelalte virtuţi. ***Şi iarăşi am greşi dacă, văzând preţuirea cea mare pe care o dă Domnul milosteniei, am socoti că toate celelalte fapte bune, mucenicia, rugăciunea, ostenelile pentru virtute, vor fi trecute cu vederea.*** Toate vor fi cântărite şi răsplătite: faptele, cuvintele, gândurile. Dar în preţuirea aşa de mare dată unor fapte aşa de simple, se ascunde o taină de mare pogorământ şi de dragoste de oameni din partea lui Dumnezeu. Acestea reprezintă preţul cel mai scăzut de mântuire ce se cere omului, ca să nu rămână nici un om pe lume care să spună că nu a putut să se mântuiască, ştiind că nu se află om pe pământ care să nu poată săvârşi asemenea fapte de milostenie. ***Viaţa pământească este un mare dar al lui Dumnezeu. Ea este scurtă, dar cu ea putem agonisi veşnicia. "Puţină este osteneala, dar veşnică odihna", ziceau Părinţii.*** Tot binele pe care îl facem acum va merge cu noi şi ne va bucura în veşnicie.

De aceea, cugetarea la înfricoşata Judecată este izvor de mare putere sufletească, ne smulge din nepăsare şi ne îmboldeşte spre toată fapta bună. ***Despre Sfântul Macarie cel Mare se spune că era slab şi uscat ca o smochină. "De ce, Părinte, îl întreabă un frate, eşti mereu slab, şi când posteşti şi când mănânci?". La care, Cuviosul răspunde: "Cociorva cu care întorci lemnele este toată pârlită şi arsă. Tot aşa mănâncă trupul omului, cugetarea la înfricoşata Judecată."***

Pomenirea morţilor din sâmbăta dinaintea Duminicii înfricoşatei Judecăţi, este un prilej de faptă bună şi de a ne arăta dragostea faţă de Dumnezeu prin dragostea faţă de cei adormiţi. Dacă cei vii ne pot întoarce aici dragostea şi bunăvoinţa arătată lor, cei plecaţi din viaţa nu o mai pot face şi răsplata ne rămâne întreagă.

Dar pomenirea morţilor este totodată şi un îndemn de cugetare la moarte, pe care Sfinţii Părinţi o socotesc cea mai înaltă filosofie şi foarte prielnică smereniei, rugăciunii şi pocăinţei. Meditarea la zădărniciile vieţii pământeşti, la scurtimea vieţii noastre, la stricăciunea vieţii omeneşti, ne trezeşte din nepăsare, ne duce la căinţă şi îndreptare. ***"Cugetă la cele mai de pe urmă ale tale, ne îndeamnă Sfântul Ioan Scărarul, şi în veci nu vei greşi".*** Cine vrea să scape de moartea veşnică să aibă de-a pururi aducere aminte de moarte. Că "precum pâinea este cea mai de trebuinţă din toate bucăţele, aşa şi aducerea aminte de moarte este faţă de celelalte fapte bune". ***"Să-ţi fie moartea doctor" zice Fericitul Augustin, arătând că filosofarea la moarte este tăietoare de toată patima.***

“Plâng şi mă tânguiesc când gândesc la moarte!”

“Vai mie, innegritule suflete! Până când nu te mai opreşti de la răutăţi? De ce nu-ţi aduci aminte de înfricoşătorul ceas al morţii? De ce nu te cutremuri de înfricoşătoarea Judecată a lui Hristos?”

“Mi-am adus aminte de ceasul acela, iubiţilor, se tânguia Sfântul Efrem Sirul, şi m-am cutremurat; m-am gândit la acel grozav judeţ şi m-am înfricoşat; m-am dus cu mintea la veselia raiului şi am oftat; m-a cuprins plânsul şi am plâns până n-a mai rămas în mine putere de plângere”.

“Juru-te cu indurările Tale, Iubitorule de oameni, Bunule, să nu mă pui de-a stânga cu caprele ce Te-au amărât. Nu-mi spune: nu te ştiu! Ci, după indurările Tale, dăruieşte-mi lacrimi neîncetate, dă-mi frângere de inimă şi umilinţă şi o curăţă, spre a se face Biserică, şi Prea Sfântul Tău Har. Că deşi sunt păcătos şi nevrednic, nu contenesc a bate la uşa milostivirii tale!” (Sfântul Efrem Sirul).

(din: Protos. Petroniu Tănase, Uşile pocăinţei. Meditaţii duhovniceşti la vremea Triodului, Editura Trinitas

Părintele Sofian ne scoate din plăcerile şi grijile deşarte cu un cuvânt de foc smuls din focul "Rugului aprins" şi cu o întrebare fundamentală: "Suntem cu adevărat conştienţi de ziua judecăţii?

"...ştiut sau neştiut de noi, adevăratul sens al lumii acesteia stă dincolo de ea, anume la capătul său, în Ziua Judecăţii. Atunci va fi ceasul deplinelor şi surprinzătoarelor descoperiri de noi înşine şi de alţii, în faţa întregii zidiri adunate laolaltă. Până atunci nimeni dintre noi nu apare cu adevărat aşa cum este: căci în această viaţă putem înşela pe alţii, ne putem înşela pe noi înşine, dar nu vom putea înşela Dreapta Judecată a lui Dumnezeu".

Călugărul în faţa Dreptei Judecăţi

Nu fără un simţământ de îngrijorare îmi rostesc cuvântul din seara aceasta. Cu toţii cred că ne dăm seama de puterea cu care ne angajează propriile cuvinte – rostite sau scrise -, precum şi de răspunderea ce o avem faţă de ele. E atât de adevărat lucrul acesta, încât Însuşi Cuvântul lui Dumnezeu, făcut trup, a ţinut să-l arate cu desăvârşită limpezime, atunci când a zis:"***Vă spun că pentru orice cuvânt deşert, pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în Ziua Judecăţii. Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept, şi din cuvintele tale vei fi osândit***" (Matei 12, 36-37).

Gândindu-ne numai la aceste spuse ale Mântuitorului, înţelegem cât de mult se expune unei îndoite judecăţi – din partea lui Dumnezeu şi a ascultătorilor săi – cel care îndrăzneşte să vorbească despre ceea ce ştie foarte bine că stă deasupra oricăror cuvinte, adică despre Dreapta Judecată a Domnului nostru Iisus Hristos. ***În faţa Acestuia ne vom găsi la un moment dat fiecare dintre noi pentru a ne***

câştiga dreptul la veşnicie, în funcţie şi de felul cum am ştiut să ne chivernisim propriile cuvinte în cursul vieţii pământeşti.

Să realizăm, aşadar, cu câtă atenţie va fi judecat un cuvânt pe care l-am spus despre Judecata Universală. Cu ce grijă trebuie să ne apropiem de înţelesurile acestei înfricoşate clipe de taină, ce va pecetlui pentru totdeauna viaţa noastră şi aşa destul de tainică! Unei evidenţe nevrednicii personale vine să i se adauge în acest caz şi o anumită dificultate în sine a subiectului anunţat.

A vorbi despre ”Călugărul în faţa Dreptei Judecăţi’‘ înseamnă mai puţin a rezolva o problemă, cât mai ales a o formula just. Căci descoperirea deplină a adevăratei aşezări sufleteşti pe care a avut-o monahul faţă de realitatea Judecăţii Viitoare nu se va săvârşi – obşteşte – decât numai la sfârşitul acestui veac. ***Până atunci simţirea prezenţei aievea, vii, a Zilei Judecăţii este păstrată doar câtorva aleşi, numai acelor uriaşi ai Duhului, care – chiar în măsurile acestui veac fiind – se învrednicesc totuşi să vadă Împărăţia lui Dumnezeu venind cu putere în taina inimii lor, celei mai dinlăuntru, după însăşi făgăduinţa Domnului.***

Oprindu-ne aşadar asupra temei anunţate, putem desluşi trei idei esenţiale.
Mai întâi este firesc să zăbovim o clipă asupra înţelesului noţiunii de Dreaptă Judecată şi a rostului ei în viaţa noastră.
În al doilea rând va trebui să cercetăm poziţia aparte pe care o va avea călugărul în faţa acestei supreme instante.
În sfârşit, într-un al treilea moment, vom încerca să desprindem unele concluzii practice (valabile în condiţiile concrete ale vieţii noastre de toate zilele), care ne descoperă faptul că noi suntem încă de pe acum într-o legătură efectivă – şi de cele mai multe ori nebănuită – cu Dreapta Judecată a lui Dumnezeu.

Suntem cu adevărat conştienţi de Ziua Judecăţii?

Ne găsim, prin urmare, în faţa acestei prime întrebări. Ce înţeles şi ce rost se cuvine să desluşim pentru noi înşine în noţiunea de Dreaptă Judecată a lui Dumnezeu? Nu e vorba să analizăm aici învăţătura dogmatică a Bisericii, ci – întemeiaţi pe descoperirile neclintite ale Scripturii şi ale Sfinţilor Părinţi – vom încerca să limpezim funcţiunea pe care trebuie să o aibă pentru noi, fiinţe trăitoare încă înlăuntrul acestui veac, gândul şi realitatea Judecăţii Viitoare.

Trebuie să recunoaştem încă de la început că rare sunt lucrurile care să se bucure mai puţin de atenţia noastră serioasă şi trează, decât gândul la Judecata ce va să fie.

S-a înrădăcinat în deprinderile noastre de făpturi zămislite în păcat obişnuinţa să ne gândim aproape tot timpul la scopurile imediate ale vieţii acesteia. Fiecare căutăm să ne orânduim existenţa pe intervale mici dar sigure (credem noi) şi pentru aceasta luptăm din toate puterile spre a dobândi nişte mijloace de trai care devin ele însele – printr-o vinovată răsturnare de adevăr – scopurile vieţuirii noastre pe pământ. În felul acesta ţelurile mărunte ne leagă de ele. ***Pe nesimţite ne plecăm din ce în ce mai jos şi cădem – fără să ne dăm seama – afară din viaţa autentică; uităm cu desăvârşire că preţul adevărat al vieţii acesteia este dincolo de ea şi nu înlăuntrul ei.*** Într-o asemenea situaţie gândul sfârşitului se şterge din cugetarea noastră; cel mult dacă mai stăruie ca o amintire vagă şi neputincioasă, când în realitate el este chemat să fie una din pârghiile principale ale înnoirii continue din noi înşine.

Când omul pierde din vedere finalitatea spre care se îndreaptă vremelnica sa petrecere în această lume, el îşi organizează o viaţă plată, cenuşie, o viaţă doar cu doar două dimensiuni. El nu mai ştie să privească spre înălţimi sau spre adâncuri, ci se interesează doar de ceea ce este imediat în jurul său, întocmai ca o vietate care se mişcă doar pe lungime şi pe lăţime. Dar existenţa duhovnicească ne cere, după cuvântul Apostolului Pavel, să înţelegem ‘‘***împreună cu toţi sfinţii care este lărgimea şi lungimea şi înălţimea şi adâncimea***” (Efeseni 3, 18).

Datorită faptului că există un sfârşit al sălăşluirii noastre pe pământ şi o Judecată care va măsura, va cântări şi va preţui până şi cele mai mici fapte petrecute în cursul vieţii de aici, întreaga existenţă dobândeşte înţelesuri nebănuit de adânci.

Pentru cel care-şi luminează traiul cu gândul la piscurile Dreptei Judecăţi, lumea se schimbă la faţă: ea nu mai este întâmplătoare, nu mai este supusă nimicirii veşnice sau bunului nostru plac, ci într-însa se manifestă intenţiile şi hotărârile lui Dumnezeu ce se vor vădi la un timp anume. **Cugetarea la Dreapta Judecată transformă de pe acum lumea într-un loc sfânt.** ***Faptul că Stăpânul întregii zidiri îţi va cere la un moment dat socoteală de felul cum te-ai comportat în ea te obligă să te porţi cu atenţie, să-ţi dai şi mai bine seama de valoarea lucrului mâinilor lui Dumnezeu.*** Realitatea Judecăţii Viitoare devine astfel cel mai puternic temei pentru o justă apreciere, pentru o revalorificare a lumii în perspectiva dimensiunii eternităţii.

Gândul la Judecata Universală rodeşte în viaţa noastră şi în alt chip. Pentru a înţelege despre ce este vorba, să medităm asupra următorului fapt biblic: căderea omului s-a produs sub pomul cunoştinţei binelui şi răului, atunci când protopărinţii noştri au uitat că nu le este permis totul. Şi astăzi rădăcina păcatului continuă să

stea pentru om în acelaşi gând: nu cumva ne este permis totul? Nu cumva ne este îngăduit orice? Chiar dacă legile omeneşti din afară îmi pun oarecare piedici, nu pot eu, oare, ştiut numai de mine însumi, să fac ce-mi place?

Dacă fiecare am zăbovi cu sinceritate asupra vieţii personale, ar trebui să recunoaştem că toate căderile noastre duhovniceşti vin din faptul că ne transformăm în propriii noştri judecători (şi bineînţeles în nişte judecători foarte îngăduitori). Iată însă că realitatea de netăgăduit a Judecăţii vine şi ne spune: Nu, nu ne este permis totul!

Există limite pentru cele îngăduite omului, limite puse nu din bunul plac al lui Dumnezeu, ci ele există chiar prin legile profunde ale vieţii; trecând peste acestea devenim propriii noştri călăi.

Faptul că vom trece printr-o Judecată Finală ne ajută de pe acum să înţelegem că omul e încadrat într-o ordine, într-o rânduială, de păstrarea căreia este răspunzător. ***Eu sunt dator să mă port cu cei din jurul meu nu după voia mea, adesea rătăcită datorită păcatelor, ci după o rânduială de peste noi ce mă ocroteşte deopotrivă şi pe mine, şi pe ei.***

Dreapta Judecată devine astfel – pentru cel care îi înţelege rostul – un adevărat temei de comuniune socială. În numele ei suntem chemaţi să realizăm încă de pe acum o nemincinoasă împreună-trăire, o vieţuire obştească într-un duh de dragoste şi de îngăduinţă. Omenirea în ceasul Judecăţii va apărea ca un singur trup de obşte şi atunci ni se va cere fiecăruia socoteală de ceea ce am făcut cu fratele nostru, care este un mădular al aceluiaşi trup obştesc. De aceea, frica şi cutremurul pe care în mod firesc trebuie să le trezească în noi amintirea Judecăţii din urmă nu sunt nicidecum nişte simţăminte josnice şi oarbe, ci ele se nasc, dimpotrivă, din înaltul sentiment al responsabilităţii faţă de cei din jur şi faţă de mine însumi.

Prin faptul că vom fi chemaţi să răspundem de noi înşine în faţa lui Dumnezeu se vădeşte pentru mine încredinţarea că eu am o misiune de îndeplinit pe acest pământ, sunt răspunzător de mine însumi, reprezint deci o valoare în ochii Domnului meu. De aceea, trebuie să mă port cu grijă duhovnicească nu numai faţă de cei din jur, ci şi faţă de mine însumi (aceasta însemnând cu totul altceva decât egoismul).

În sfârşit, o altă împlinire de sine, prilejuită în acest veac de aşteptarea trezvitoare a Judecăţii Viitoare, este îndepărtarea credinciosului de la judecăţile dinainte de vreme, adică de la clevetirea şi osândirea aproapelui. De-abia la confruntarea finală

a lumii cu Dumnezeu se va descoperi cu adevărat distincţia dintre bine şi rău. ***Binele şi răul nu sunt cu adevărat limpede deosebite decât în ochii Celui Atoateştiutor; de aceea, Lui singur I se cuvine să facă despărţirea absolută, definitivă, între ele, la sfârşitul veacului. Căci numai Dumnezeu singur cunoaşte planul de ansamblu şi intenţia ultimă a întregii Sale Creaţii.***

Noi, făpturile Lui mărginite, trăind o existenţă limitată, având posibilităţi restrânse de cunoaştere, nu putem să ne dăm seama de adevăratele urmări şi semnificaţii ale actelor semenilor noştri. Pentru aceasta, oricine judecă pe aproapele său se substituie lui Dumnezeu şi se aşază singur sub osânda Judecăţii care este nemilostivă celor ce judecă. ***În virtutea marii întrebări de la sfârşitul veacului, viaţa noastră se cere trăită în duhul osândirii de sine şi nu de aproapele, singura cale prin care nu avem nimic de pierdut, ci numai de câştigat.***

Cum apare călugărul în faţa Judecăţii Viitoare?

Am spus mai înainte că, ştiut sau neştiut de noi, ***adevăratul sens al lumii acesteia stă dincolo de ea, anume la capătul său, în Ziua Judecăţii. Atunci va fi ceasul deplinelor şi surprinzătoarelor descoperiri de noi înşine şi de alţii, în faţa întregii zidiri adunate laolaltă. Până atunci nimeni dintre noi nu apare cu adevărat aşa cum este: căci în această viaţă putem înşela pe alţii, ne putem înşela pe noi înşine, dar nu vom putea înşela Dreapta Judecată a lui Dumnezeu. În faţa ei fiecare dintre noi va sta conform propriei aşezări sufleteşti pentru care s-a ostenit.***

Care va fi deci poziţia specifică a călugărului la Judecata din urmă? Ce i se va cere şi ce va răspunde el atunci, deosebit de ceilalţi semeni ai săi? Căci într-adevăr starea monahului la acest prag al veşniciei va fi cu totul aparte faţă de starea celorlalţi oameni.

Este îngăduit pentru alţii să se îndeletnicească – desigur, în chip cuviincios – cu treburile acestei lumi şi să-şi pregătească, indirect, răspunsul la Dreapta Judecată şi după felul cum îşi chivernisesc viaţa pământească. De la călugăr însă se aşteaptă să-şi aşeze conştient şi organizat întreaga sa trăire, sub lumina Judecăţii din urmă.

Este firesc pentru credincioşii din lume ca să poarte grijă de înfăţişările şi problemele felurite pe care le pune această viaţă. Călugărului însă, ca unuia ce a murit lumii acesteia, îi este firesc să poarte grijă, în primul rând, de problemele vieţii celeilalte şi să se ferească de ispitele celei de aici. Altfel spus, ***în măsura în care un vieţuitor din lume este dator să nu uite că trăieşte în ea şi de aceea***

trebuie să se poarte cuviincios, după întocmirile ei, în aceeaşi măsură un călugăr este obligat să-şi amintească pururi că el este chemat să trăiască (încă de pe acum) viaţa veacului viitor, adică el are menirea să se poarte după rânduielile acesteia. Aici stă taina şi preţul de nespus al vieţii călugăreşti.

Cinul monahicesc a fost lăsat de Dumnezeu în mijlocul acestui veac ca o solie, o înainte-vestire a Împărăţiei Cereşti ce va să fie. Aşa au înţeles şi au trăit Părinţii viaţa călugărească: ca o pârghie de transformare a lumii după chipul vieţii nestricăcioase de după Judecata Universală, astfel ca oamenii – după chiar cuvântul Mântuitorului - să nu vină la Judecată, ci să se mute din moarte la viaţă.

Adevăratul monah trăieşte, se mişcă şi respiră mereu în văzduhul clipei celei înfricoşate a Dreptei Judecăţi şi în acest fel – după cuvântul Sfântului Isaac Sirul – poate pune pe pământ ‘‘început Împărăţiei Cerurilor”. Gândul la Înfricoşătoarea Judecată îi devine temeiul cel mai puternic al biruinţei şi al desăvârşirii de sine.

”Biserică a harului - spune Sfântul Grigorie Teologul - este cel care s-a pierdut pe sine în Dumnezeu şi trăieşte cu grijă de Judecata Lui. Dar cum este cel care s-a pierdut în Dumnezeu? Şi ce este grija de Judecată? Ce alta decât să cauţi pururi odihna Lui, să fii mereu cu grijă şi să te întristezi în tot timpul întrucât nu poţi să ajungi la desăvârşire din pricina neputinţei firii tale?! Şi astfel se sălăşluieşte Dumnezeu în suflet, căci Îl ai mereu prezent în tine prin aducerea-aminte”.

Faptul că monahul realizează prin viaţa lui o anticipare, o înainte-săvârşire a Dreptei Judecăţi, are un neasemuit preţ duhovnicesc pentru întreaga umanitate. Monahismul devine astfel centrul spiritual al lumii acesteia, dincolo de conştiinţa sau vrednicia călugărilor. Aceştia – ca unii ce trăiesc în lume, dar sunt încă de pe acum dincolo de ea – pun în faţa omenirii modelul bun de urmat al întregii vieţuiri creştineşti. Fără îndoială, nu toţi oamenii sunt chemaţi să devină călugări. Viaţa monahală dăruieşte însă tuturor celor din afara ei un criteriu, un semn veşnic şi neclintit al desăvârşirii creştine.

”Cele trei lepădări - spune Sfântul Ioan Scărarul - sunt semnele de biruinţă ale călugărilor şi lumea nu le poate cuprinde pe acestea; căci dacă le-ar cuprinde, atunci n-ar mai fi nevoie de monahism şi de fuga din lume”.

Trebuie subliniat şi faptul că răspunderea cu care monahul va veni încărcat în faţa Dreptei Judecăţi va fi nespus mai mare decât a oricărui alt om! Cel care nu avea pe

pământ nimic deasupra lui care să-l depăşească – fiindcă monahul este un înger în trup – va trebui atunci să dea socoteală în faţa Celui Atoateştiutor de felul cum şi-a chivernisit viaţa spre a fi un îndreptar pentru cei din jurul său. O sarcină uriaşă apasă pe umerii monahului ce se înfăţişează înaintea Nefăţarnicului Judecător. Ne spune ***Sfântul Ioan în ”Scara”:***

”Lumini pentru monahi sunt îngerii, iar lumină pentru toţi oamenii este vieţuirea monahală. De aceea, monahii să se nevoiască să fie pildă bună întru toate, fără să dea poticnire cuiva în ceva, nici prin fapte, nici prin cuvinte. Iar dacă lumina aceasta e întuneric, apoi întunericul acela – adică cele ce se petrec în lume – cu atât mai mult se întunecă”.

În faţa Judecăţii de Apoi călugărul va descoperi un lucru poate nebănuit adesea în această viaţă: deşi lepădat de lume, deşi ieşit din ea – sau mai bine zis tocmai de aceea -, el nu rămâne rupt de soarta duhovnicească a omenirii. Dimpotrivă, am putea spune că de-abia acum el intră mai adânc în viaţă şi într-o legătură vie cu semenii săi.

De grumajii celui mai umil dintre monahi, de felul cum înţelege şi se străduieşte să-şi poarte crucea răscumpărătoare a făgăduinţelor lui, atârnă mântuirea unei părţi a semenilor săi. În faţa Dreptei Judecăţi, călugărul îşi va da seama cât de apropiată trebuia să fie viaţa lui de a Apostolilor şi de a Mântuitorului, Care a purtat în chip pilduitor jugul păcatelor omenirii. Este adevărat că nu poate fi pentru un om o chemare mai grea decât călugăria, dar nici nu există o altă chemare mai înaltă.

”Un monah neagonisitor - ne spune tot Sfântul Ioan Scărarul – este stăpânul lumii care a încredinţat lui Dumnezeu grija despre sine, iar prin credinţă îi are robi (duhovniceşti) pe toţi”.

Călugărul se leapădă de grija lumii şi de grija sa proprie, nu printr-o tăgăduire a vieţii, ci, dimpotrivă, din dragoste faţă de ea. El fuge nu de lume, ci de lumesc, adică de aspectul păcătos, corupt al creaturii, aspect care îl împiedică să se apropie duhovniceşte de ea. Depărtându-se de lume şi de sine însuşi (adică de omul vechi), monahul rămâne liber pentru slujirea lui Dumnezeu şi a vicarului Său: aproapele nostru (căci, într-un anume fel, aproapele nostru este locţiitorul permanent al lui Dumnezeu pe pământ).

În Ziua Înfricoşatei Judecăţi Fiul Omului va împărţi neamul omenesc în două cete, după cum a fost sau nu slujit cu dragoste într-unul din fraţii săi mai mici. Călugărul va fi în chip deosebit chemat să dea socoteală atât pentru cele trei jurăminte pe care

le-a făcut, cât şi pentru felul cum a îngrijit – prin faptă, rugăciune şi întreaga sa viaţă – de cei lipsiţi duhovniceşte ai lumii acesteia, sub chipul cărora se ascundea Însuşi Hristos.

Pentru că el este un stăpân duhovnicesc al vieţii de aici, va fi întrebat pentru a răspunde dacă a hrănit cu cuvântul lui Dumnezeu pe cel flămând şi dacă a dat de băut din apa vieţii (a darurilor Duhului Sfânt) celui însetat. Va fi întrebat dacă a primit cu dragoste pe cel străin de Hristos, dacă a îmbrăcat cu puterea credinţei pe cel gol de ea, dacă a căutat cu leacul iubirii de aproape pe cel bolnav sufleteşte şi dacă a cercetat cu răbdare şi pogorământ pe cel aflat în temniţa păcatului (Matei 25, 35-36).

În măsura în care monahul va căuta cu seriozitate la propria sa mântuire, în aceeaşi măsură va fi pus în situaţia de a avea grijă, într-un fel sau altul, de mântuirea aproapelui.

Este într-adevăr un lucru cutremurător să fii chemat să răspunzi în faţa lui Dumnezeu, ca unul ce ai îmbrăţişat de bunăvoie, total, cauza Lui şi ai făgăduit să întemeiezi în mijlocul lumii o vieţuire după chipul Său. ***A trăi după chipul lui Dumnezeu înseamnă să trăieşti în primul rând pentru altul şi nu pentru tine; înseamnă să trăieşti pentru lucrurile mari şi serioase ale vieţii, iar nu pentru cele neimportante, cât şi pentru înţelegerea celor veşnice şi nestricăcioase, iar nu pentru stăpânirea celor pământeşti şi stricăcioase.***

Pentru călugărul ce şi-a orânduit întreaga sa viaţă cu temere faţă de Ziua Judecăţii, se vor împlini aievea spusele Mântuitorului:

”***Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvântul Meu şi crede în Cel ce M-a trimis are viaţa veşnică şi la Judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viaţă***” (Ioan 5, 24).

Poate că nimeni nu este mai întemeiat decât adevăratul monah să înţeleagă frica sfântă – nu oarbă – ce trebuie s-o avem cu toţii în faţa realităţii Judecăţii. Făptura omenească e mai mult sau mai puţin pregătită pentru o mulţime de nenorociri care pot veni asupra ei. Cutremur, foc, revărsare de ape, boli, năvăliri de popoare, diferite alte necazuri sunt intrate de mult timp în gândirea umanităţii şi de aceea ni le putem reprezenta cu destulă uşurinţă. Pentru cele ce vor fi la Dreapta Judecată, ca şi pentru stările sufleteşti prin care vom trece atunci, nu putem însă avea cu adevărat cunoştinţa culegând date din lumea de aici. Pentru această viaţă monahală cere de la cel care o îmbrăţişează să-şi facă o îndeletnicire de căpetenie din crearea

unei sensibilităţi, a unei putinţe de a simţi lăuntric – încă de pe acum – teama suprafirească ce ne va stăpâni atunci.

În istoria Bisericii au existat chipuri de călugări care îşi umpleau întreaga lor viaţa cu meditaţii asupra Judecăţii, vădite şi prin suspinurile: ”Ce-o să fie! Ce-o să fie!’‘; acestea îi fereau de păcat şi îi păstrau curaţi pentru ceasul din urmă, care într-un fel ajunsese pentru ei familiar.

Tocmai intimitatea lui cu Judecata din urmă îl face pe monahul râvnitor să-şi dea seama de gravitatea cumplită a acelei clipe şi să-şi simtă sufletul împărţit între teamă şi bucurie, între duhovnicească deznădăjduire şi încredere, între cutremur şi fericire. În faţa Dreptei Judecăţi, călugărul – fie el cel mai sfânt şi cel mai iscusit – va apărea cu fiinţa sfâşiată de aceste stări, ca răstignit pururi pe o cruce de gând. Şi poate că acesta nu va fi cel mai mic temei al învierii sale, biruitoare, la viaţa veşnică, de către Cel care a frânt cu răstignirea Sa pe cruce, puterea morţii.

”Acum este Judecata acestei lumi”

Ajunşi aici, este momentul să încercăm ca să desprindem – din cele spuse până acum – unele înţelesuri cât mai apropiate de trăirea noastră concretă şi să culegem astfel eventuale îndemnuri valabile pentru viaţa practică în care ne găsim.

Un gând care ne-a călăuzit de la început a fost evidenţa adevărului că noi suntem încă de pe acum într-o legătură reală şi vie cu Judecata Finală. Rămâne numai să devenim conştienţi de acest fapt. Desigur, în iconomia istoriei lumii Ziua Judecăţii de Apoi are un rost deosebit, un rost unic, pe care nimic nu-l poate înlocui. Însă aceasta nu înseamnă că până atunci faptele noastre nu sunt mereu prezente înaintea divanului Dreptului şi Veşnicului Judecător, că nu sunt nepărtinitor cântărite de El. Însuşi Cuvântul întrupat al lui Dumnezeu face să răsune în urechile noastre pururea:”***Acum este Judecata acestei lumi; acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară***” (Ioan 12, 31).

În orice timp creştinul – şi cu atât mai mult călugărul – este dator să se simtă cu adevărat sub Judecata scrutătoare şi nemincinoasă a Domnului său şi să izgonească din inima lui pe stăpânitorul acestui veac. Iar la momentul Judecăţii de Obşte vom înţelege cu toţii limpede că de fapt noi am stat mereu în faţa tronului dumnezeirii ascuns în adâncul inimii noastre; iar atunci când am uitat acest lucru, ne-am osândit singuri.

Devenind conştienţi de Ziua Judecăţii, ne facem vrednici de cuvântul atât de frumos al Sfinţilor Părinţi: ‘‘Nu te teme de moarte, căci iată Dumnezeu poate să te ridice mai presus de ea”.

Dacă toate cele care s-au spus până aici nu ar fi de ajuns ca să ne pecetluiască cugetul nostru, însăşi Biserica vine să ne aducă aminte de Dreapta Judecată, prin rânduiala anului liturgic. Ne găsim în săptămâna premergătoare marelui post. Intrăm într-un timp mai sfânt, mai duhovnicesc decât cel obişnuit. Această săptămână de răscruce este cuprinsă între Duminica Înfricoşatei Judecăţi şi Duminica Izgonirii lui Adam din Rai.

Se ascunde fără îndoială în această rânduire un înţeles duhovnicesc, asupra căruia se cade să zăbovim o clipă. Judecata din urmă va fi cea mai mare şi ultima sărbătoare duhovnicească a lumii noastre. Ea va fi cu adevărat şi de-a dreptul praznicul lui Dumnezeu, ziua Fiului Omului, cu care se va sfârşi istoria.

Dimpotrivă, duminica ce vine pomeneşte izgonirea lui Adam din Rai, prima zi a omenirii de sub păcat, începutul istoriei ce ne cuprinde încă.

- *Întâi ni se pune înainte sfârşitul lumii, pentru că stă în firea vieţii duhovniceşti să se îngrijească mai mult de acest capăt al vremilor, de unde începe odihna veşnică în Dumnezeu.*
- *Apoi ni se aminteşte începutul nostru, păcatul şi neascultarea ce ne-a izgonit din Rai, ca să ne aducem aminte că cele pe care le vedem sunt trecătoare şi că rostul omului este să răscumpere păcatul firii şi să lupte pentru restabilirea zidirii în prima ei stare, paradisiacă.*

Între aceste două stări duhovniceşti – pedeapsa izgonirii din Rai şi înfăţişarea la Înfricoşătoarea Judecată – se desfăşoară toată lupta pentru izbăvirea noastră. Timpul dintre ele ne-a fost dat ca să ne ridicăm iarăsi de unde am căzut şi să ne reîntoarcem în Dumnezeu, de unde ne-am desprins. Chezăşia acestor adevăruri este tocmai Învierea Domnului, ce ne aşteaptă la capătul Păresimilor.

Vremea sfântului şi marelui post ni se deschide astfel ca o suprafirească prescurtare a celor mai înalte înţelesuri şi fapte duhovniceşti. Gândul la Judecata Viitoare ca şi semnificaţia următoarelor duminici ale Triodului ne aduc aminte de singura cale a mântuirii: de la căderea celui dintâi Adam, părintele omului, trebuie să ne ridicăm la Învierea Celui de-al doilea Adam, Hristos Dumnezeu, Fiul Omului.

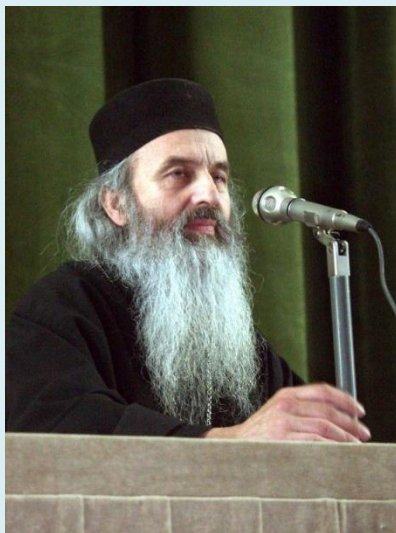
Dacă orice creştin este dator să urmeze Mântuitorului în toată viaţa lui, cu atât mai mult monahul – şi mai cu seamă în acest timp al Păresimilor - e obligat să înţeleagă şi să ia asupra-şi crucea mântuitoare a Domnului Iisus Hristos. *Este obligat să înţeleagă că întreg sensul creştinismului şi toată slujirea monahismului constă în aceste trei fapte: să iei asupra ta răul care este în lume, să mori cu acest rău prin despătimirea de sine şi să reînviezi în curăţie.* Pentru toate aceste slujiri este cu deosebire prielnic răstimpul de pocăinţă şi de cunoaştere de sine al marelului post.

Toate învăţăturile prezentate în seara aceasta – pe care cu nevrednicie le-am adunat din scrierile Bisericii – sunt foarte greu de împlinit pentru noi, monahii vremurilor de acum. Să-I cerem însă cu umilinţă ajutorul Bunului Dumnezeu, iar El ne va întări ca să putem fi cât mai aproape de trăirea acestor frumoase învăţăminte şi ca să ne putem însuşi chemarea de foc – înfricoşată şi mântuitoare - cu care fiul tunetului pecetluieşte deopotrivă Sfânta Scriptură şi inimile noastre:

”Amin! Vino, Doamne Iisuse!”.

(1946, conferinţa ţinută la întâlnirile Rugului Aprins)

Părintele Rafail Noica: "Voia proprie este iadul!"

"… Trebuie să luăm foarte în serios realitatea libertăţii noastre, pe care Dumnezeu nu o va sili nici pentru mântuirea omului! Omul este cel care îşi hotărăşte soarta. Dumnezeu când ne va judeca nu cred că va fi o judecătorie ca în lumea aceasta – supărat că i-am făcut nişte boroboaţe o să ne tragă la răspundere… Judecata într-un fel este a omului: va putea omul să trăiască în prezenţa Acestui Dumnezeu, el fiind sau devenind altfel? (…) Până la urmă… nu ştiu, vă spun un cuvânt, nu este absolut, dar cred că este o realitate: oare Dumnezeu judecă? Sau pur şi simplu eu o să mă judec pe mine însumi? O să pot trăi cu aşa un Dumnezeu sau nu? În realitate, Biserica este o judecată reciprocă. Dumnezeu mă judecă ştiind ce a făcut cu mine şi Se lasă judecat de mine.

Când Hristos după Înviere îi spune lui Petru: "Simone, fiul lui Iona, mă iubeşti mai mult decât aceştia?", Atotputernicul se lasă judecat de făptura Lui. Şi dacă Simon, fiul lui Iona a zis: "Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc", asta a fost "judecată" care s-a terminat în împăcare şi armonie. Nu că avea Hristos nevoie de ceva! Petru, cu boroboaţa lui, avea nevoie să fie împăcat cu Dumnezeu şi tot Dumnezeu a lucrat împăcarea ! Pe Petru nu-l vedem că ar fi zis sau că ar fi făcut ceva, poate că nici nu ştia ce să facă… Şi înainte de Înălţare, Hristos găseşte un moment când să îl pună pe Petru nu numai înapoi printre ucenici, dar să îl pună ca primul ucenic, zicând: "mă iubeşti mai mult decât aceştia?". Ar fi putut, ar fi îndrăznit Petru, ar fi avut obraz el să spună: "Te iubesc mai mult decât aceştia?" Doar spusese: "Dacă toţi Te vor lepăda, dar nu eu!" (….) ***Era o realitate pe care o cunoştea Hristos, numai că Petru era încă naiv şi nu ştia nişte legi duhovniceşti: că nu trebuie prea mult să te încrezi în ce trăieşti acum. Că ne spun Sfinţii***

***Părinţi filocalici*: aşteaptă ispita până în clipa morţii, fii treaz, veghează ca nu cumva să te fure, aşa cum l-a furat în noaptea aceea pe Petru!** Dar Hristos, Dumnezeu fiind, ştia şi un alt adevăr: acela că deşi Petru a căzut aşa de ruşinos, aşa de cumplit, ştia totuşi şi adevărul acela, ceea ce l-a făcut pe Petru să zică: "Dacă toţi aceşti te vor lepăda, dar nu eu!" Era un adevăr acolo, de care Petru s-a ruşinat, pe care nu-l mai putea pronunţa acum. Dar Hristos, cunoscătorul inimilor l-a pronunţat pentru el: "Mă iubeşti mai mult decât aceştia?" Iarăşi, ce putea să zică Petru, poate nu cu prea mult curaj în clipa aia? "Aşa, Doamne, Tu ştii (totuşi) că Te iubesc, deşi am făcut ce-am făcut!" Şi l-a luat Hristos de trei ori – aşa cum de trei ori se lepădase de El – până ce… l-a tăiat la inimă şi prin această tăiere la inimă s-a curăţit Petru de ocară şi de energiile întunecoase ale căderii lui.

Ce vreau să subliniez este potenţialul de diferenţa dintre Dumnezeu şi om care duce neapărat la o criză, la un tragic care se poate solda în tragedie, dar care este menit de Dumnezeu mai mult să-l facă pe om să conştientizeze şi, conştientizat fiind, cu mai multă înţelegere şi cu mai multă putere, înţelegând lucrurile cum trebuie, în toată libertatea să se poată da Proniei lui Dumnezeu.

Aşa cum, de exemplu, fiul risipitor a cerut moştenirea, tatăl i-a dat-o, el s-a dus şi a risipit-o, dar înţeleptindu-se prin tragicul în care a intrat, a venit înapoi la tatăl cu pocăinţă. Şi tatăl nici nu l-a lăsat să spună până la capăt spovedania, că l-a şi îmbrăţişat, că a şi poruncit să i se aducă haina cea dintâi s.a.m.d.… Nu ştiu dacă au existat mulţi ca acest Tată în istorie… Vă închipuiţi ce s-ar zice despre acest Tată: "Măi, prostule, bine ţi-a făcut fiul tău! Nu ştiai cine era ăla micu'? Lui i-ai dat banii, lui i-ai dat moştenirea? Atâţia ani l-ai crescut şi nu ştiai ce-avea să facă?…" Acest Tată "prost" care nu ştia cine era fiul, iertaţi-mă, … este Dumnezeu. Oare prostie este? Eu cred că este dragostea unui Dumnezeu atotputernic, dragostea care îşi interzice, faţă de libertatea pe care El a pus-o în om, să transgreseze această libertate. Şi aici este potenţialul nostru de cădere, de iad şi încă de iad veşnic! Pentru că nu e glumă! ***Viaţa noastră nu e glumă, libertatea noastră nu e glumă, este o faptă dumnezeiască.***

Iar "criză"…. este cuvântul grecesc pentru judecată ("Krisis"). Am mai vorbit despre el. Păi Biserica este cu precădere locul de "criză", de "judecată" reciprocă. Şi toată viaţa omenească pe pământ este o continuă "criză", "judecată" între om şi Dumnezeu, dacă ne luăm mântuirea în serios. Este o "judecată" în care trebuie să ajungem – ideal şi nu numai ideal, ci în mod firesc să ajungem – să "îndreptăţim" pe Dumnezeu, să "justificăm" pe Dumnezeu şi să spunem cândva: "Da, ai dreptate, Doamne! Facă-se voia Ta!".

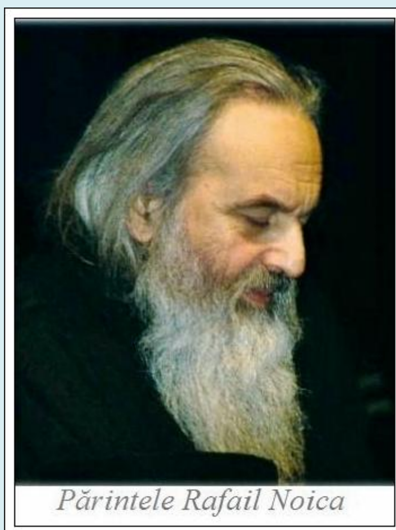
Un alt aspect al judecăţii de apoi va fi acesta: Vor fi la judecată două tabere: cei care vor fi zis în viaţa lor lui Dumnezeu: “Facă-se voia Ta!” şi cei cărora Dumnezeu le va zice la judecată “Facă-se voia ta!”

Şi dacă Dumnezeu îmi spune mie “Facă-se voia ta!” şi eu mă voi duce să îmi fac voia mea, asta este iadul! ***Când vom înţelege, fraţi şi surori, că singurul lucru de dorit, singurul Rai este să putem trăi “Facă-se voia Ta, Doamne!“? Când vom înţelege că ceea ce numim noi “voia mea proprie” este Iadul?***

Iar pentru a înţelege “voia proprie” – pentru o făptură liberă – iarăşi trebuie definiţii… Este vorba de o voie pătimaşă. Ce-i o patimă? Şi aici e nevoie de definiţii… Patimă este o scâlciere a realităţii pe care a creat-o Dumnezeu, nu este o realitate în sine, este ca un cancer, o bubă peste un trup sănătos sau ceva sucit. Şi voia pătimaşă este o voie nereală, este un irealism. Iar a intra în voia lui Dumnezeu este singura adevărata realitate pe care Dumnezeu a gândit-o şi a făcut-o şi în care ne-a invitat. Şi care este… tocmai ce vrea omul! (e vorba de “ce vrea omul” în adâncul şi în esenţa sa, iar nu de voia sa pătimaşă, ci care este scopul ultim, adesea neconştientizat sau neînţeles al aspiraţiilor sale, nota noastră).

(Fragment din conferinţa “Criza în Biserică “, susţinută de părintele Rafail Noica la Alba-Iulia, în aprilie 2003)

Părintele Rafail Noica - Posibilitatea întoarcerii lui Iuda

Părintele Rafail Noica

Vă dau o pildă de acest “Facă-se Voia Ta!” (…) La slujba celor 12 Evanghelii din Joia Mare, fiţi cu luare aminte la primul Antifon după prima lungă Evanghelie, să vedeţi în imnologia Bisericii cum ni se subliniază prin câte mişcări şi cuvinte a vrut Hristos să-l mântuiască pe Iuda. Şi fiecare tropar se termină: “Dar Iuda, nelegiuitul nu a voit să înţeleagă“.

Mulţi gândesc că este scris despre Iuda că “aşa este scris” şi aşa trebuia să se întâmple… Nu era un program al lui Dumnezeu ca un om să piară în iad pentru ca Dumnezeu să-şi facă mântuirea! Atunci Mielul junghiat ar fi fost Iuda, şi nu Hristos! Iuda “era scris” despre el că avea să-L vândă, în sensul că Dumnezeu ştia mai dinainte libertatea omului pe care nu avea să o transgreseze El cu atotputerea Lui! S-o transgreseze nu! Dar uitaţi-vă şi voi în Evanghelii şi vedeţi prin câte mijloace a încercat Hristos să îl salveze pe Iuda, să-i arate răul pe care îl făcea. Şi citiţi şi Sinaxarul din Triod din ziua aceea, o să vă arate nişte lucruri foarte importante! “… dar Iuda, nelegiuitul nu a voit să înţeleagă!” Ne poartă mărturie Biserica că este vorba de o voinţă liberă.

Apropo de cel pentru care “era scris” că trebuia să facă lucrul ăsta… Da, era scris pentru Iuda, dar Hristos este “Cel care rupe zapisul scris împotriva noastră” (aşa cum cântăm în Post, în Troparul de la ceasul al şaselea). Deci rupătorul zapisului voia să rupă zapisul lui Iuda. Hristos este Acelaşi Care a rupt în zilele lui Iona zapisul ninivitenilor. A anunţat cetatea Ninive prin prorocul Iona că dacă nu se vor pocăi, vor pieri în păcatele lor. Au primit ninivitenii, s-au pocăit şi Dumnezeu “S-a pocăit” şi El de “facerea” Lui, ca să zicem aşa, adică nu a mai distrus nici un suflet

din Ninive! (Până unde s-a smintit prorocul! Iona s-a smintit pentru că înaintea păgânilor nu putea să se îndreptăţească pentru că nu s-a împlinit cuvântul său proorocesc! Dar ştia că Dumnezeu este milostiv şi de aceea ar fi vrut să fugă, pentru că s-a găsit prins ca între ciocan şi nicovală şi voia să scape de toată "povestea" asta…) Deci Hristos voia să facă la fel cu Iuda.

"Ce este scris pentru om" nu este o predestinare de care omul nu poate fugi. Asta este conceptul păgânismului, că omul nu poate să scape de ce îi este predestinat. ***Cu noi nu există predestinare, există Pronie, care este o gândire liberă a unui Dumnezeu liber faţă de un om liber!*** Şi câtă libertate nu are omul! Dacă nu avem putere să facem ceea ce voim să facem, Dumnezeu, pentru rugăciune, ne dă acea putere. Şi Hristos i-ar fi dat putere lui Iuda să nu cadă în făgaşul acela care l-a dus până la sinucidere. Deci Hristos vroia să şteargă zapisul lui Iuda. Printr-o liberă voinţă – poate încăpăţânare sau cine ştie ce a fost în inima lui Iuda? – Iuda a rămas încărcat cu preştiinţa aceasta a lui Dumnezeu, cu faptul pe care avea să-l facă, refuza pe undeva pe Dumnezeu care voia să-l scape de la lucrul acesta. Şi Hristos, ca Dumnezeu atotputernic este nevoit, într-un sfârşit, să zică, întingând puţină pâine în vin: "Ce ai de făcut, fă mai degrabă!". Dumnezeu cel atotputernic a zis lui Iuda: "Facă-se voia ta!" Şi dacă n-ar fi zis-o Hristos (că Iuda caută prilej să îl vândă!), apoi sunt sigur că până astăzi Iuda ar căuta prilej şi n-ar găsi… Dacă puterea cuvântului lui Dumnezeu nu ar fi dat îngăduinţă, nu s-ar fi putut întâmpla asta! Dar uitaţi-vă: ***un Dumnezeu care caută prin toate mijloacele mântuirea omului, dar care nu transgresează libertatea pe care o are.***

Mai este şi cuvântul lui Hristos, din capitolul al cincilea din Evanghelia Sfântului Ioan, care zice: "***Cei care ascultă cuvântul Meu nu vor muri, nu vor trece prin Judecată, ci vor trece (direct) de la moarte la viaţă.***"

De ce vor trece de la moarte la viaţă? (Viaţa asta numindu-se moarte şi cea în care trecem – ceea ce numim moartea noastră – va fi viaţa cu adevărat!) Fiindcă toată viaţa noastră va fi fost o judecată cu Dumnezeu şi dacă în această judecată ajungem cândva deplin să zicem lui Dumnezeu: "Facă-se voia Ta!", Judecata de Apoi s-a făcut acum. Şi poate că în sensul ăsta putem înţelege Apocalipsa care zice de prima Înviere şi de cei care iau parte la prima Înviere nu vor mai fi necăjiţi de moartea cea de-a doua".

Pr. lect univ. dr. Constantin Necula - Predică la Duminica Lăsatului sec de carne - a înfricoşatei Judecăţi

"Vai mie, innegritule suflete!..."

De acum tensiunea creşte întru toate. Şi ce poate fi mai cutremurător decât faptul că - într-o eshatologie răsturnată - "***se vor deschide cărţile şi se vor arăta faptele oamenilor, înaintea divanului Tău celui neîndurat; şi va răsuna toată valea plângerii cu groaznică scrâşnire, văzând pe toţi cei care au păcătuit trimişi în chinurile cele veşnice, cu dreapta judecata Ta şi fără de folos plângând***" (Stihira podobică II, Vecernie). Iar textul care, credem noi, marchează cel mai amplu spaţiul Duminicii, aducând aminte de Judecata ce va să vie, aparţine tot Vecerniei - pregătitoarea praznicului: "***Trâmbiţele vor suna şi mormintele se vor deşerta şi se va scula toată firea omenească, cutremurându-se; cei ce au făcut cele bune, cu bucurie se vor deştepta, bucurându-se, aşteptând să ia plată; iar cei care au păcătuit vor tremura, cumplit văitându-se, fiind trimişi la chinuri, şi de cei aleşi despărţindu-se. Doamne al Slavei, milostiveşte-Te spre noi, ca un Bun, şi ne învredniceşte pe noi de partea celor ce Te-au iubit pe Tine!"*** (Stihira a III-a, a Vecerniei).

Duminica aceasta - a cărei Evanghelie (Mt 25, 31-46) este, dacă vreţi, una din cele mai clare lentile prin care se vădeşte accesibilă împărăţia Cerurilor - este o Duminică a gestului simplu, mărturisitor al dragostei.

- De-o parte cei care fac "unuia mai mic" gesturile frăţietăţii, ale comuniunii în har; de cealaltă parte, indiferenţii, cei care se pun în mişcare doar dacă "se merită", dacă au o motivaţie suficientă.
- De o parte, "boierii", cei care ajută mereu, stând în tensiunea ieşirii în întâmpinarea aproapelui; de cealaltă parte, "arendaşii" faptei, cei care ies la întâlnirile cu amărâtul doar dacă-i vede cineva, spectacular, de dragul publicităţii.

Sfântul Maxim Mărturisitorul (în Filocalia 2, Patru sute de capete despre dragoste, p. 133-134) este cel care sintetizează în stilu-i de neegalat - porunca aceasta, miez de Duminică a Judecăţii: ***"Cel ce iubeşte pe Hristos desigur că îl şi imită, după putere. Astfel, Hristos n-a încetat să facă bine oamenilor; iar răsplătit cu nerecunoştinţa şi cu hula, Se purta cu îndelungă răbdare; în sfârşit, bătut şi omorât de ei, răbdând, rabdă, neînvinovăţind pe nimeni. Acestea trei sunt faptele dragostei faţă de aproapele, fără de care cel ce zice că iubeşte pe Hristos sau că va dobândi Împărăţia Lui se amăgeşte pe sine.*** "***Căci nu cel ce-Mi zice Mie Doamne, Doamne va intra în Împărăţia Cerurilor, ci cel care face voia Tatălui***" (Mt 7, 21). Şi iarăşi: "***Cel ce Mă iubeşte pe Mine păzeşte poruncile Mele...***" (Ioan 14, 11). Iar ca la un fel de adaos venit de Sus, primar pentru Duminica aceasta, acelaşi glas de mărturie al Filocaliei grăieşte: "***Lenevia în lucrarea poruncilor îi face [pe unii] să nu ştie că cel care are credinţă în Hristos nesmintită are în sine deodată toate darurile dumnezeieşti. Căci ne aflăm, din pricina lenei, departe de dragostea lucrătoare faţă de El, care ne arată comorile dumnezeieşti ascunse în noi...***" (Idem, cap. 69, p. 136-137). Iar pe linia dintotdeauna a patristicii - Sfântul conchide, în privinţa comorilor ce sunt ascunse în inima noastră, că ele "***se vor face cunoscute inimii pe măsura curăţirii fiecăruia prin porunci***" (Idem, cap. 70, p. 137), ***ca arvună a Duhului.***

Cântarea Litiei vine şi ea să ne arate această realitate, pe care - din comoditate, într-o vreme totalmente incomodă - o uităm, şi-anume aceea că, **numai grijind de viaţa sa în Hristos, omul dinlăuntru, izbăvindu-se de patimi, începe de aici înainte să se bucure de bucuriile ce-i sunt promise...** Zice cântarea: "***Cunoscând poruncile Domnului, aşa să vieţuim: pe cei flămânzi să-i hrănim, pe cei însetaţi să-i adăpăm, pe cei goi să-i îmbrăcăm, pe străini să-i aducem în casă, pe bolnavi şi pe cei din temniţe să-i căutăm, ca să zică şi către noi Cel Ce va să judece tot pământul: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, de moşteniţi Împărăţia ce s-a gătit vouă"*** (Slavă Litiei).

Se vădeşte, aşadar, Judecata lui Hristos ca o Judecată în Iubire, a faptelor de iubire. Căci ***nimic din ceea ce ne cere Evanghelia, şi prin glasul ei Domnul, nu sunt***

lucruri imposibile. Dar e drept că ele nu sunt posibile fără Hristos. El, Dumnezeul Cel întrupat, este Cel dintâi Care ne arată cât sunt de minunate faptele acestea, care par a fi fără importanţă.

- *Hrana care atinge buzele săracilor hrăneşte pe Cel Care dă hrană, făcându-Se El Însuşi hrană (Trup şi Sânge).*
- *Apa ce-nmoaie buza setei săracilor atinge buza crăpată de aşteptare a Dumnezeului Care izvorăşte apele.*
- *Haina, haina cârpită, dar curată, aşezată pe trupul mâncat de frig al săracului, se face îmbrăcăminte de purpură cerească Celui Care a îmbrăcat cerul "ca şi cu un cort".*

Şi cine, înainte de Hristos, şi-ar fi închipuit că El, Dumnezeul Măririi, Se va identifica într-atât cu întemniţaţii şi bolnavii, încât să admită - temniţa fiindu-i mormântul - ca după Înviere să facă din rănile acestea răni de virtuţi?

Sufletul nostru, în balanţa aceasta cutremurătoare. De-aceea spun Părinţii filocalici, ai patericului, că aducerea aminte de moarte este cutremurătoare (şi noi, în Sâmbăta ce a trecut, tocmai această am făcut-o). Căci în cutremurul temeliei minţii se reconstruieşte toată slava edificiului vieţii noastre. Şi-n faţa morţii, ca şi în faţa iubirii lui Dumnezeu, nu mai merge cu cosmeticizarea. Nu putem să ne prezentăm cu feţele ce-au fost boite de indiferenţă, machiindu-le în lacrima durerii de celălalt.

Lacrimile noastre - de-au fost, câte au fost -, ca şi faptele noastre, au ajuns în cer înaintea noastră. Duminica aceasta, zisă şi a "Lăsatului de sec de carne", spre aceasta ne îndeamnă: să lucrăm la viaţa morţii noastre, ca viaţa de după moarte.

Câtă vreme Biserica îşi cântă cântarea, deşi e departe, Ziua cea înfricoşată este în mijlocul nostru. înainte de a începe exerciţiul învierii noastre, ea, Biserica, ne propune - la o intensitate care să nu ne rănească echilibrele sufleteşti - exerciţiul amplu al Judecăţii. Căci ne zice: "***Iată, vine ziua Domnului Atotstăpânitor, şi cine va suferi frica venirii Lui? Căci cuptor arzător şi zi a mâniei este întru care Judecătorul va şedea, dând fiecăruia după faptele sale***" (Slavă Luminandei).

Dacă vă gândiţi că este departe împlinirea icoanei acesteia, luaţi seama că fiecare prezenţă în Biserică - locaş - vă este un astfel de exerciţiu. În spatele Sfintei Mese, după Crucea ce străbate măruntaiele Golgotei, se află Scaunul cel de Sus, al Judecăţii (unde doar Arhiereul, numai la Liturghie şi numai în vremea citirii Apostolului şade...). Biserica însăşi se arată a fi un "cuptor" încins de Duhul Sfânt, întru care, în răcoarea umbrei Judecătorului, fiecare primim după cum I-am dat.

De-aceea Sfânta Liturghie este, dacă vreţi, şi un astfel de control al plinirii Evangheliei acesteia zdruncinătoare de lene.

Seara, la Vecernia de Duminică, se cântă din Triod samoglasnica zilei: "***Lăcomind, ne-am supus goliciunii celei dintâi, biruiţi fiind de gustarea cea amară, şi de la Dumnezeu ne-am lepădat. Ci să ne întoarcem la pocăinţă şi să ne curăţim simţirile asupra cărora este războiul, făcând începerea postului; cu nădejdea darului inimile întărindu-ne, iar nu cu mâncărurile, întru care cei ce au umblat nu s-au folosit. Şi în acest chip vom mânca Mielul lui Dumnezeu, în sfânta şi purtătoarea de lumină noapte a Învierii, Cel Ce S-a adus junghiere pentru noi şi S-a împărtăşit pe Sine ucenicilor la Cina cea de Taină; Care risipeşte întunericul necunoştinţei cu lumina Învierii Sale***" (Stihoavna, glas 8).

Iată, dar, motivul pentru care postim: să ne împărtăşim. Pe Cale, Duminica aceasta, încă o biruinţă. Rugăciune? Cântare? "***Vai mie, innegritule suflete! Până când de la răutăţi nu te mai curmezi? Până când zaci în lene? De ce nu-ţi aduci aminte de înfricoşătorul ceas al morţii? De ce nu te cutremuri cu totul de înfricoşătoarea Judecată a Mântuitorului? Oare ce vrei să răspunzi sau cum vrei să dai seama? Lucrurile tale stau faţă, spre mustrarea ta, faptele tale te vădesc, părându-te. Deci, o, suflete! Vremea a sosit, aleargă, apucă înainte şi, cu credinţă, strigă: Greşit-am, Doamne, greşit-am Ţie; dar ştiu, Iubitorule de oameni, bunătatea Ta; Păstorule cel bun, nu mă despărţi pe mine de la starea cea de-a dreapta Ta, pentru mare mila Ta!***" (Stihira Octoihului, Slavă, glas 8)

(Extras din cartea: Pr. lect univ. dr. Constantin Necula - Iubesc, Doamne, ajută neiubirii mele!...)

Veniţi binecuvântaţii Tatălui Meu

(Mt. 25. 31-47)

Într-o lume a vorbăriei generalizate există riscul ca glasul lui Hristos să se piardă printre celelalte „ziceri”. Nu pentru că n-ar mai avea putere, ci pentru că recepţia noastră duhovnicească nu mai poate cuprinde decât stridenţele, zgomotele nenorocite ale demagogiei şi ritmurile ucigătoare ale irodiadelor vândute deplin păcatelor.

Duminica aceasta - numită a Lăsatului sec de brânză - poartă cu ea puterea glasului lui Hristos. La modul ultimativ, pentru cele legate de demagogia dărâmătoare a lumii ...

Vorbind despre venirea Fiului Omului în Slava Sa în acea ipostază de temut, de Hristos Judecător, Domnul iconizează un aspect al acelei veniri - în a cărei tensiune ne sunt toate aşteptările - zicându-ne care este grila după care există sau nu există bună primire în Împărăţia Bunei-Vestiri: „Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost

şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine” (Mt.25.35-36).

Iată dar, nu filozofarea la neslârgit pe tema Dumnezeu, ci întâmpinarea Lui într-una din ipostazele enumerate. Măcar una, dacă nu reuşim să le cuprindem în fapta noastră de întâmpinare pe toate!

Remarcaţi că Domnul nostru Iisus Hristos vorbeşte nu despre un flămând Hristos, despre un însetat Hristos, despre un străin Hristos, despre un deshăinat Hristos, despre un bolnav Hristos sau despre un întemniţat Hristos. Ci ne arată că toţi flămânzii, toţi însetaţii, toţi străinii lără acoperiş, toţi dezbrăcaţii aflaţi în goliciune, toţi bolnavii şi întemniţaţii pământului pot fi numiţi cu un nume: Hristos. Capul Bisericii Se identifică dar cu mădularele acesteia, până la a trăi cu ele împreună toată drama umanităţii, după ce mai întâi şi-a asumat-o deplin pe culmea Golgotei, ca o theo-dramatică mântuitoare.

La ifosele noastre privind politici sociale, fundaţii de într-ajutorare sau privind, pur şi simplu,politicul, Hristos nu priveşte. El ne-a învăţat că, mai întâi, pentru a scoate orice societate din criza sa de flămânzeală şi însetare, de inospitalitate şi goliciune, de boală cronicizată şi infracţionalitate, nu-i suficient să faci salturi economice majore, ci, în primul rând, restaurări morale. Când El, Dumnezeul Slavei, stă ascuns în drama celui de lângă noi, orice lucru făcut de mântuială în raport cu acesta ne depărtează de la mântuire. Cuvânt împotriva discursului, icoana aceasta a Judecăţii finale ne cere realism şi dinamism în exprimarea creştinismului nostru. Sigur că nu-i uşor, dar însuşi Hristos ne stă la îndemână, în nădejdea că ne va izbăvi din indiferentismul şi colerica noastră de falsă sociabilitate, umplându-ne de asemănare cu El.

Altfel spus, Duminica aceasta este Duminica în care aflăm că preţul foamei şi al setei, al străiniei şi goliciunii înfrigurate, al bolii şi întemniţării, a fost plătit exemplar de Hristos, cel care a gustat amarnic din toate acestea. El îndulceşte amăreala lor şi ne obligă pe noi, suficient de sătui de toate, să învăţăm privind în jur, spre cei care-s mai ai lui Hristos ca noi, prin chiar nenorocitul lor statut social.

Începe Postul cel mare. Cu flămânzeală şi însetare. Cu şederea în ospeţie în casa Domnului mai mult decât într-a noastră. Cu dezbrăcarea de veştmintele obişnuite şi îmbrăcarea de cele înroşite de doliul ortodox. Cu boală lucrătoare în prea sănătatea noastră şi cu izolarea noastră pentru a vedea mai bine temniţa păcatelor şi slobozirea din ea pe care Hristos ne-o pune la îndemână.

Să luăm dar aminte. Să facem cu Domnul efortul îndumnezeirii noastre. Fericiţi dar cei flămânzi şi însetaţi, goi şi neospeţiţi cum se cuvine, bolnavi şi întemniţaţi, căci lor Se face Hristos asemănare, spre a recâştiga noi asemănarea cu El.

Întrucât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi ai Mei, prea mici...

(Matei 25. 31-46)

Duminica aceasta este prefaţată minunat de textul cântării Triodului, bucuroasa carte a stranei la vremea Postului celui mare: ***„Când se vor aşeza scaunele şi se vor deschide cărţile şi Dumnezeu va şedea la Judecată, o, ce frică va fi atunci! Îngerii stând înainte cu frică şi râul de foc curgând; ce vom face atunci noi, oamenii cei vinovaţi de multe păcate? Şi când Îl vom auzi chemând pe cei binecuvântaţi ai Tatălui întru Împărăţie, iar pe cei păcătoşi trimiţându-i la chinuri, cine va suferi acea înfricoşătoare hotărâre? Ci, Unule Iubitorule de oameni, Mântuitorule, Împărate al veacurilor, mai înainte până ce va sosi slârşitul, prin pocăinţă, întorcându-mă, miluieşte-mă!”***

E vremea unui nou început de efort duhovnicesc. Dinainte ne stau aşezate provocările unui Post al Paştelui la capătul căruia vom afla nu doar pe Hristos Domnul Cel înviat, ci şi tainica noastră renaştere întru învierea Sa. Pentru a ne motiva urcuşul, Biserica se comportă întocmai unui pedagog cu adâncime duhovnicească. Ne aşează dinainte momentul de care fugim toată viaţa, dorind să scăpăm de el: moartea şi Judecata Mântuitorului.

Toată construcţia vieţii sociale pe care o trăim este o furişare printre furcile caudine ale judecăţii sociale şi de grup, este o alergare cu cronometrul dat pe „repede-înainte” în dorinţa de a fi cât mai sus sau cât mai în faţă. Evanghelia aceasta, numită a Duminicii Judecăţii, ne recheamă la normalitatea simplităţii. Flămândului hrană şi însetatului apă, străinului găzduire şi celui gol înveşmântare, bolnavului mângâiere şi întemniţatului cercetare. E îndemnul normalităţii vieţii noastre în Hristos.

Este limpede că mântuirea, cel puţin în viziunea Ortodoxiei, nu ţine de spectacular, de agitaţia emoţională lipsită de intimitatea plinirii poruncilor Mântuitorului Hristos. După cuvântul Filocaliei, pe Dumnezeu Îl poţi cunoaşte pe măsura plinirii Poruncilor, firele de sutură morală ale unei lumi alunecate, mai mereu, în relativism moral. A împlini Poruncile, cele 10 ale Vechiului Testament, înseamnă mai mult decât a cita din ele. Înseamnă a chema mila lui Dumnezeu peste toate

faptele tale, pentru ca ele să se descopere a fi împlinire a chemării întru Împărăţie. Harul şi fapta, deopotrivă, fiindu-ne împlinire duhovnicească.

De altfel cântarea stranei spune în Utrenia Duminicii acesteia (slujba dimineţii): ***„Să nu intri cu mine la judecată, cercând cuvintele şi îndreptând poruncile. Ci cu îndurările Tale, trecând cu vederea răutăţile mele, mântuieşte-mă Atotputernice”.***

Chemarea Postului este limpezită de lucrarea Duhului Sfânt. Cântarea Bisericii, vai, atât de neascultată, consemnează: „Deschisu-s-au porţile dumnezeieştii pocăinţe, să ne apropiem cu grabă curăţindu-ne de mâncări şi de pofte, ca nişte ascultători ai lui Hristos, Cel ce a chemat lumea întru Împărăţia cerească. Zecimala a tot anul aducând Împăratului tuturor (căci avem 40 de zile de postire - notă NC.), ca şi învierea Lui, cu dragoste să o vedem.

Ţine aşadar de noi să ne creştem în Bucuria Postului! Care este, mereu şi mereu, mai mult decât a nu mânca şi a nu bea. E făptuire către cei nebăgaţi în seamă, de dragul Mânuitorului Hristos, Fratele nostru şi Dumnezeul nostru! De dragul Iubirii care învie!

„Doamne, dă-ne să Te vedem în aproapele”

(Matei 25. 31-48)

Evanghelia din Duminica înfricoşatei Judecăţi este aşezată în această perioadă de sporire duhovnicească nu pentru a înfricoşa, ci pentru a ne dărui nădejde. Domnul Hristos ne arată ce avem de făcut pentru ca Împărăţia Cerurilor să nu fie un ideal situat foarte departe, ci prin har, dar şi faptă, să ne fie aproape, înlăuntrul nostru.

Întrebarea de bază a textului acestei Duminici ne pare a fi: „Doamne, când Te-am văzut flămând sau însetat sau străin sau gol sau bolnav sau în temniţă?” Atât doar că unii constată că le-au făcut pe toate acestea, slujind unora „mai mici” de-ai lui Hristos, iar alţii, neslujind acestora „mai mici” se descoperă a fi pierduţi.

Ce ne învaţă Hristos astăzi?

- ✓ *Că mântuirea nu ţine de spectacular şi nici de fapta „reclamă”.*
- ✓ *Şi că, atunci când nu te aştepţi, Hristos Domnul te vede şi prin ochii aproapelui tău.*
- ✓ *Ne învaţă că faptele creştine sunt fapte ale normalului, într-atât de normal încât scapă sistemului nostru vizual.*

- ✓ *Ne învaţă că toată fapta - bună sau rea, îndreptată spre aproapele - este faptă îndreptată către Hristos. E drept că văzându-i murdari, mirosind, plini de bube sau în alt fel de astfel de stări ne e greu să-L vedem pe Domnul în ei.*

Să luăm aminte, însă, că Hristos Se identifică la maximum cu cei flămânzi, însetaţi, străini, fără acoperiş, goi, fără haine, bolnavi, întemniţaţi. Nu cu leneşii. Nu cu beţivii ordinari. Nu cu desfrânaţii nesătui. Să asude aşadar milostenia în mâna noastră până vom găsi pe cel căruia să-i facem milostenie. Celorlalţi trebuie să le facem pomenire înaintea lui Dumnezeu. Pentru ridicarea lor.

Să luăm aminte, însă, şi la gândul Avvei Dorotei din Gaza (Filocalia,vol. 9, ed.1990,p. 548), care, tâlcuind taina sârguirii pentru unirea întreolaltă, zice: „Căci pe cât se uneşte cineva cu aproapele, pe atât se uneşte cu Dumnezeu”

Dă-ne Doamne să Te vedem şi să Te slujim. Şi în aproapele!

(Extras din cartea: Pr. conf. univ. dr. Constantin Necula - Duminici în dar: Predici şi gânduri)

Pr. Constantin Necula - Iubirea nu se îngroapă în vorbe (Matei 25, 31-46)

Primul gând care mi-a venit citind Evanghelia din Duminica Înfricoșătoarei Judecăți - ultima parte a Capitolului 25 din Evanghelia de la Matei - acesta a fost. Suntem în Duminica Iubitoarei Judecății. În restul zilelor ne judecăm noi, oamenii din jur, ne judecă faptele noastre anapoda. Pentru că omul fără judecarea propriei acțiuni și rațiuni e mai aproape de animal, fiind în fapt singurul animal care își judecă judecata (M. Ralea).

Nu e vorba de lipsă de exigență în Judecata lui Hristos, după cum ne-o prezintă, ci de lipsa presiunii unor fapte speciale, extraordinare...Tocmai prin normalitatea exigențelor șochează. Ca un Învățător care, cunoscându-și bine colectivul de elevi, nu le cere imposibilul, ci să atingă posibilul vieții lor prin normalizarea în fapte a iubirii. Pentru că iubirea nu se îngroapă în vorbe (E.-E. Schmitt). Și descoperim, pe zi ce trece, pe cât îmbătrânim și încercăm să cuprindem cu mintea, că înțelepciunea Bisericii, exprimată în gândirea părinților ei duhovnicești, e reală. Iubirea fără de fapte moartă este. Asemeni credinței. Așa cum faptele fără înțelegerea iubirii din ele sunt moarte, fără rod.

Evanghelia din Duminica aceasta despre acest adevăr ne vorbește. Despre înțelegerea iubirii din făptuire. Într-o lume a proiectelor de tot soiul, în care finanțăm formări ale deformării și înghesuirii în clișee ale absurdului moral, ne uimim foarte des de ce cutare ori cutare construcție de fapte nu merge. Logica dumnezeiască ne-a spus deseori. Unde iubire nu e, nimic nu e. În ciuda vorbăriei noastre multe. Iubirea nu se îngroapă în vorbe. Ratările noastre personale ori ca Țară vin din neatenția

la duhul iubirii curate din care se pot naște proiectele așezării pe Calea mântuirii. Și orice manipulare în numele iubirii fără prezența ei duce la îndrăcire, la fracturarea unității pașnice. Și nu, pentru asta nu e Dumnezeu-Iubire de vină. Ci noi. Neiubitorii.

Punctele de reper ale Judecății pe care Domnul le pune la îndemâna noastră prin rostirea unei pilde - acordată celor două anterioare, din capitolul 25, pilda celor zece fecioare (Matei 25. 1-13) și pilda talanților (Matei 25. 14- 30) - adresată auditoriului Său sunt simple: Dumnezeu se arată flămând, însetat, fără de haine, străin, întemnițat cu fiecare dintre cei flămânzi, însetați, fără de haine, înstrăinați ori aflați în lipsire de libertate - inclusiv robie, așadar. Cei drepți se uimesc. Nu judecaseră așa ajutorul acordat celor amintiți de Hristos. Ei făcuseră toate pentru că iubeau omenia din oameni. Nicidecum nu aveau „normă" de îndeplinit în trăirea vieții lor sufletești. Ceilalți, blestemații în a ședea de-a stânga lui Dumnezeu, se arată și ei uimiți. Par că sunt deranjați. Sunt victime, deranjați că nu înțeleg ce mare scofală n-au făcut pentru a primi o judecată atât de aspră. Și par că au dreptate.

Abia în iubirea lui Dumnezeu - principiul fundamental al Judecății - înțelegem că nu poți fi iubitor de Dumnezeu și doritor de împărăție dacă ești neatent la aproapele, la nevoile lui și la dramele lui, care, fără Învierea Domnului s-ar fi topit în tragedia veacurilor, iadul. Învățăm din pilda aceasta că aproapele nostru este Raiul nostru. Poarta prin care ne apropiem și viem Împărăției este Aproapele aflat în nevoi. De unde și înfricoșarea noastră. E totul atât de simplu și nu putem să ne ținem de treabă. Nu ne împlinim „norma" de minimă omenie în ciuda zbaterilor noastre cotidiene.

Întrebarea cheie a Evangheliei rămâne aceasta: Când Te-am văzut, ori nu Te-am văzut? Răspunsul este simplu: „Adevărat zic vouă: Întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei prea mici, Mie Mi-ați făcut" (Matei 25, 40). Răspunsul ne pune în gardă. Dumnezeu este acolo unde nici n-ai bănui. Pentru evitarea „osândei veșnice" examenul este unul cotidian, crește cu noi în progresia dată de înțelegerea iubirii.

Țineți minte, sunt convins, că sărăcia ca atare nu e lăudată de Hristos. Și nici faptele care ne întemnițează. Și nici îmbolnăvirea ca atare. Dar când ajungem în limita aceea, care pare cea mai de jos, e foarte posibil să ne pierdem omenia. Nu și pe Dumnezeu. Rămânem chipul slavei lui Dumnezeu deși purtăm rănile păcatelor, uneori ale păcatelor împotriva noastră înșine. Domnul Hristos aceasta ne atrage atenția. Că nu suntem singuri. Nici când suferim, nici când ajutăm și nici când nu empatizăm. Și pare limpede. În primele două situații suntem El. Iar în a doua, mai

mult, oamenii Lui. E ca și cum am spune, bătând cu mâinile rugăciunii la porțile milostivirii cerești, că am ajuns. Cu fiecare om ajutat și prin care ne-am trăit empatia suntem Oamenii, Măriei Sale Dumnezeu.

În tradiția Ortodoxiei, Duminica aceasta este Duminica Lăsatului sec de carne. Adică din seara aceasta, duminică, nu mai mâncăm carne. Nu e un simplu exercițiu de dietă. Biserica ne îndeamnă să trăim această asceză (așa se cheamă postirea) împletită cu atenția acordată rugăciunii, milosteniei ori pur și simplu bunului simț. Acela care nu acoperă iubirea în vorbe, ci în făptuiri luminoase. Așadar postim nu ne prostim în tot soiul de diete, amețind de sincretism mărturia de credință. Cred că merită să încercăm.

După cuvântul Sfântului apostol Pavel care se citește în această zi în Biserică: „Fraților, nu mâncarea ne va așeza înaintea lui Dumnezeu. Că nici dacă vom mânca, nu ne prisosește, nici dacă nu vom mânca, nu ne lipsește. Dar vedeți ca nu cumva această libertate a voastră să ajungă poticnire pentru cei slabi.” (întregul text, I Corinteni 8.8-13; 9. 1-2). Postirea este definită astfel ca un act de libertate asumată. Ești liber să postești, eliberându-te de orice constrângere legată de mâncare. Rob mâncării nu contezi mai puțin pentru Dumnezeu. Ci doar pentru tine însuți, neputința ta fiindu-ți scuză, nu de puține ori, oricărei abuzări de mâncare, așezându-te în umbra consumului fără libertate. De aceea cred că suntem în Duminica Iubitoarei Judecăți. Nu poziția Sa, a Domnului Dumnezeu, se schimbă prin postire. Ci a noastră față de noi înșine. Dumnezeul nostru nu este unul al vorbelor goale. Ci al Iubirii. Este Iubire. Încercați.

Sursa: tribuna.ro

Pr. dr. Dorin Picioruş - Predică la Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi [2012]

Iubiţii mei, în mijlocul zăpezilor, a zăpezilor reci ca inimile noastre, Evanghelia de azi [Mt. 25, 31-46] e o altă palmă a milostivirii Sale. Pentru că ea ne vorbeşte despre ce facem şi nu facem pentru aproapele nostru şi, implicit, pentru noi.

E reala noastră carte de vizită.

Fiindcă Matei 25, 31-46 arată cu degetul locurile nescrise ale CV-ului nostru şi anume: lipsa de fapte bune.

Lipsa unei reale şi personalizante atenţii faţă de cei din jurul nostru.

Pentru că înaintarea în vârstă ar trebui să meargă mână în mână cu creşterea în omenie, în sensibilitate, în atenţie… şi nu în obtuzitate şi bădărănie.

Copilul poate fi egoist… pentru că nu ştie ce mare rău este egoismul…

Poate cere marea cu sarea de la părinţii lui, de la cei care-l iubesc… pentru că nu ştie cum e viaţa.

Nu ştie ce pericole, ce dureri, ce necazuri îi stau înainte.

Nu ştie că are nevoie de prieteni, de oameni care să-l iubească şi să-i dorească binele.

Însă când tinereţea îi facilitează contactul brutal cu viaţa… omul nu mai ar trebui, în nici un fel, să fie o brută, o canalie…atâta timp cât înţelege fragilitatea vieţii, adică cât de scurtă şi de dureroasă e viaţa.

Şi de aceea Domnul, acum, în această duminică, ne dă să privim dinspre viitor… spre prezent… pentru ca să înţelegem cât de serioasă e viaţa aceasta, câte implicaţii are ea… ce fel de veşnicie aduce modul nostru actual de existenţă.

Căci punem punct mâncării de carne până la Paşti… pentru ca să nu mai dorim să sfâşiem sufletul şi viaţa aproapelui nostru… ci să-i alinăm inima.

Dar, în acelaşi timp, punem început cugetării la faptele noastre, la o tot mai profundă privire de sine… pentru că postul ce vine nu e doar abţinere de la păcate…ci şi dorinţă vie de a ne umple de bucurie.

Şi cum să te bucuri şi să bucuri şi pe alţii… dacă nu prin a face binele?

Căci cine se bucură de rău? De nedreptatea care i se face?

Cine se bucură de faptul că e călcat în picioare, că e umilit, că e desconsiderat?

Şi pentru legalişti, pentru cei care vor să vadă scris… ca să facă ceva… ***Domnul ne spune că El priveşte, în primul rând, nu la ce nu faci pentru El… ci la ceea ce faci pentru El.***

La ceea ce faci, din proprie iniţiativă… şi, mai ales, din toată inima.

El priveşte…şi iubeşte…ceea ce faci cu bucurie…şi nu mânat de la spate.

Pentru că binecuvântaţii Lui (v. 34) sunt cei care au dat de mâncare, au dat de băut, au vizitat, au primit, au ospătat, s-au dăruit cu totul altora… au dat zăpada la o parte… şi i-au salvat pe oameni.

Binecuvântaţii Lui sunt şi vor fi cei care s-au umplut de bucuria de a dărui, de bucuria de a fi oameni printre oameni, de a fi oameni cu obraz şi nu oameni…cu nesimţirea groasă pe inimă.

Căci degeaba dai binecuvântare cuiva să facă nu ştiu ce lucru… dacă el nu vrea din toată inima să facă acel lucru… şi, în primul rând, nici nu ştie prea bine să facă acel lucru.

Însă când cineva e umplut de Dumnezeu cu râvna de a munci, de a scrie, de a crea, de a se jertfi pentru un ţel… atunci acela face mai mult decât se aşteaptă alţii de la el… Şi de la cât credea şi el însuşi că poate să ofere, să dăruie…

Şi aceştia sunt binecuvântaţii Tatălui ceresc: cei care au făcut binele ca normalitate, ca firesc al omului… care nu au aşteptat ovaţii pentru faptele lor… ci s-au manifestat ca oameni buni de la sine… în modul cel mai firesc cu putinţă.

De aceea Sfinţii nu îşi pun problema echivalenţei (v. 37-39)…a primirii din partea lui Dumnezeu a ceva în schimb…pentru că ei sunt oameni curaţi, frumoşi…

Însă Dumnezeu Se simte dator faţă de ei (v. 40)…pentru că ei nu au considerat pe nimeni ca fiind mic, adică neimportant…

Şi vedem cum statul, care nu îşi face treaba…consideră puţin important faptul că…oamenii mor zidiţi în zăpadă…

Şi dacă nu îţi pasă de oameni…eşti inuman.

Şi eşti inuman…pentru că nu înţelegi că în viaţă nu e important să îţi scapi pielea…ci să laşi urme de măreţie.

Urme de măreţie, de candoare, de umanitate, de atenţie, de grijă pentru ceilalţi…urme pe care Dumnezeu nu le aruncă la coş…ci le pune sub ochii Săi.

Le dă exemplu.

Le elogiază…

Şi Înfricoşătoarea Judecată este…o înfricoşătoare lecţie de adevăr şi de dreptate, de neuitare, la modul ultrapozitiv…de neuitare a oricărui membru al umanităţii.

Nu contează că ai fost avortat…că ai murit la 40 de zile, la 10 sau la 96 de ani…

Dumnezeu te aduce în faţă, în faţa tuturora…ca să luminezi…sau să fii o tenebră vie.

Pe tine, oricare ai fi, Dumnezeu te va învia din morţi la a doua Sa venire întru slavă, te va face o fiinţă nouă, spiritualizată…iar conţinutul tău, al persoanei tale, va fi plin de har sau de absenţa lui.

Iar dacă lumina din tine, sufletul tău adică, va fi întuneric…va fi plin de bezna neiubirii…vei simţi prezenţa lui Dumnezeu, slava Lui, ca tortură, ca un chin imens.

Dar dacă tu vei fi găsit plin de slava Sa…venirea Lui întru slavă va fi fericirea cea mai mare a vieţii tale…pentru că slava Lui va fi cea care îţi va şterge toate lacrimile sufletului.

Faceţi un exerciţiu de…comparaţie…

Gândiţi-vă ce înseamnă pentru voi apropierea cuiva…mângâierea cuiva…Cum vă inundă bucuria, frumuseţea…datorită unei persoane.

Şi acea persoană e un om!

Iradierea acelui om e ca luminiţa unui licurici…pe înserate…

Ce înseamnă însă această iradiere a omului…pe lângă imensa lumină a lui Hristos, a slavei Sale…care se va arăta extrem de pozitivă pentru noi…atâta timp cât va transfigura întreaga creaţie în mod instantaneu?

Judecata universală, a toată lumea…se va face în lumea aceasta transfigurată de venirea lui Hristos…în lumea unde vieţile oamenilor se vor judeca după gradul de adevăr, de frumuseţe, de delicateţe, de sfinţenie sau de nonsfinţenie…

De aceea lipsa de omenie, de atenţie, răutatea cu carul…e un blestem pentru om.

Pentru omul care se comportă inuman…cât şi pentru cei care îl văd şi suferă din cauza lui sau pentru el…

Şi Domnul nu îi va numi blestemaţi (v. 41) pe cei păcătoşi pentru că le doreşte răul…ci El indică prin acest nume propria lor stare, pe care aceştia şi-au construit-o cu sârg: starea de autism moral.

Nu au avut timp decât pentru ei.

Nu s-au văzut decât pe ei.

De aceea li s-au părut ceilalţi ca fiind mici…neimportanţi…insignifianţi…pe lângă propria lor stare de relaxare, de bine relativ…

Însă binele relativ, binele egoist…nu dă bine la CV!

Mai devreme sau mai târziu…dacă ai fost neam prost, dacă ai fost duplicitar, dacă ai fost îngrijorat decât pentru tine…se va şti pentru eternitate.

Aşa că regretele eterne nu sunt pentru toţi…ci doar pentru unii.

Pentru cei care şi-au permis luxul de a fi canalii, inumani, autişti la nevoile altora.

Şi cele două veşnicii, una ca osândă şi alta ca viaţă fericită (v. 46), sunt moduri de a fi adjudecate pe deplin, construite cu grijă…şi nu fatalităţi.

Pentru că totul depinde de cum ai văzut lucrurile.

Ţine de perspectiva noastră asupra vieţii şi asupra relaţiei cu ceilalţi.

Şi faptul că Dumnezeu ne aminteşte că Raiul e universal…e pentru toţi cei care trăiesc în adevăr şi lucrează dreptatea e un lucru plin de responsabilitate şi de trezvie…pentru că asta înseamnă că Dumnezeu nu ne obturează bucuria…ci ne ajută să ne bucurăm de ea în mod veşnic.

Dumnezeu să vă ierte şi să ne ierte, iubiţi fraţi şi surori întru Domnul!

Şi să ne dea să înţelegem…că zăpada e ca inima noastră: rece!

Şi acolo unde nu e rece…există pârtie…există drum…există tunel spre alţii…indiferent dacă zăpada e de 3, 4 sau 6 metri.

Haideţi să topim zăpada din noi…ca să iradiem în afară!

Pentru că fără lumină în noi…şi care să ţâşnească din noi…postul nu ne aduce decât tristeţe şi schimonosire a feţei.

Însă unde există lumină, oare poate fi confundată ea cu bezna?…

Dumnezeu să ne umple de bucurie şi de pace, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Părintele Ion Cârciuleanu - Judecata cea din urmă

O mare taină şi în acelaşi timp o învăţătură de temelie a credinţei noastre creştine ne descoperă Sfânta Evanghelie de astăzi; cuvintele, gândurile şi faptele noastre, singura zestre pe care o luăm cu noi din lumea aceasta vor fi judecate, vor fi cântărite.

Nimeni nu va rămânea în veci să stăpânească pământul acesta.

Precum este adevărat că suntem muritori şi că nimeni nu se poate sustrage tributului morţii, tot aşa de adevărat este că vom fi judecaţi. "***Rânduit este omului odată să moară, iar după aceea să fie judecat***" (Evrei 9, 27), zice Sf. Apostol Pavel; iar în alt loc, mai pe larg, ne învaţă, zicând: "***Noi, toţi oamenii, trebuie să ne înfăţişăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, ca fiecare, după faptele sale cele săvârşite în trup, să primească ori bine ori rău***" (II Cor. 5, 10).

De aceea Sfânta Evanghelie a judecăţii începe solemn şi grav: "***Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe scaunul slavei Sale. Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte ciobanul oile de capre. Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga. Şi atunci va zice împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii***" (Mat. 25, 30-34)… "***Atunci va zice şi celor de-a stânga: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui***" (V. 41)…

Biserica numeşte acest moment "Înfricoşata Judecată". După Sfânta Evanghelie există o judecată pentru tot ceea ce facem. Există deci şi o răspundere, un răspuns, pentru care ne rugăm la Sfânta Liturghie şi alte slujbe, când zicem: "răspuns bun la înfricoşata judecată a lui Hristos să cerem", răspuns bun în faţa Ziditorului.

Aşa după cum orice lucru construit de mintea şi de mâinile noastre e făcut să răspundă unui rost, unei nevoi a vieţii, cu atât mai mult Ziditorul ne-a creat cu un rost, cu o chemare în existenţă, cu o menire, pentru care trebuie să şi dăm socoteală, răspuns.

Viaţa fiecăruia, după Sfânta Scriptură, este o chemare la existenţă şi un dar; o răspundere faţă de darul primit şi o judecată; o calificare a faptelor noastre din partea lui Dumnezeu însuşi. O valorificare a lor de către Acela prin care am fost nu numai zidiţi, ci şi mântuiţi. Acela care ne cunoaşte, care a luat trupul nostru şi ispitele, ne-a purtat păcatele (I, Petru 2, 24).

Prin Iisus vom fi judecaţi! "***Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului***" (Ioan 5, 22). Ne va judeca Fiul Omului, fratele nostru, cum se numeşte El chiar în Sf. Evanghelie de astăzi (Matei 25, 40). Ne va judeca El după Sine, după chipul Lui, cum am fost zidiţi şi căzând noi, a luat El apoi chipul nostru ca să-l ridice la slava la care a fost destinat dintru început şi pe care El ne-o descoperă acum, cu atâta strălucire, cum spune însuşi: "***Va veni Fiul Omului întru slava Sa… înconjurat de sfinţii îngeri… şi va şedea pe tronul slavei Sale***". La ce înălţime este chemat omul! Căci noi suntem judecaţi, calificaţi de El şi după El, pentru că la strălucirea slavei Lui suntem meniţi să ajungem.

Tatăl despre El a zis: "***Acesta este Fiul Meu cel iubit întru care am voit, întru care voia Mea e împlinită, pe Acesta să-L ascultaţi***" (Matei 3, 17; 17, 5). Asupra Domnului prin aceste cuvinte s-a şi pronunţat judecata Tatălui, pentru care Sf. Maxim Mărturisitorul vede în jertfa Mântuitorului pe cruce, "judecata judecăţii". Iar în El, în asemănarea slavei lui, vom fi noi judecaţi, căci trebuie să ajungem ca El, cum spune Sf. Evanghelist Ioan: "***Ştim că atunci când El se va arăta, vom fi asemenea Lui, fiindcă îl vom vedea cum este***" (I Ioan 3, 2). ***Împărăţia Lui se va întemeia cu cei asemenea Lui în iubire, adevăr, curăţie, pace.***

Judecata înseamnă bucuria întâlnirii şi conştiinţa răspunderii.

Aceste două stări în faţa lui Dumnezeu trebuie să le privim împreună pentru că îşi au temeiul în acelaşi izvor: Dumnezeu este izvorul şi al iubirii, şi al dreptăţii, şi al bucuriei şi al judecăţii. Cum exclamă psalmistul: "***Mila şi judecata Ta voi cânta***

Ţie, Doamne” (Ps. 100, 1). În Dumnezeu “***Mila şi adevărul s-au întâmpinat, dreptatea şi pacea s-au sărutat***” (Ps. 84, 11).

Dreptatea este una din razele iubirii, spun Sfinţii Părinţi. Căci mai adâncă şi mai cuprinzătoare, izvor a toate, e iubirea. ***“Precum un grăunte de nisip nu trece cât o grămadă de aur, tot aşa şi dreapta judecată a lui Dumnezeu nu trage în cumpănă cât mila Sa”, zice Sfântul Isac Sirul***. Dacă este adevărat că orice conştiinţă vinovată aici, pe pământ, se înfioară în faţa judecăţii, niciodată frica nu poate şi nu trebuie să umbrească bucuria strălucitoare a celei de a doua veniri.

De altfel, judecata este o parte integrantă, organică a Evangheliei, iar Evanghelia este Vestea cea bună. Mai mult, judecata este chiar încununarea Evangheliei, e plata, secerişul roadelor, adeverirea nădejdii creştinului. E ziua Domnului, “***începătorul şi plinitorul credinţei***” (Evrei 12, 21), care vine acum să desfiinţeze păcatul, răul şi moartea. “***Moartea nu va mai fi***”, spune Apostolul Ioan (Apoc. 21, 4). Judecata vine să reveleze că ultimul cuvânt în existenţă nu e nici păcatul, nici suferinţa, nici moartea, ci viaţa. Şi ce bucurie va fi mai mare decât desfiinţarea răului? Mântuitorul însuşi porunceşte pentru acel moment: “***Ridicaţi capetele voastre***” (Luca 21, 28).

În sfârşit, sensul judecăţii şi al nemuririi se descoperă şi mai profund din întâlnirea “faţă către faţă” cu Domnul vieţii, pentru care ne rugăm tainic la Sf. Liturghie: “***Şi ne dă nouă să ne împărtăşim cu Tine mai adevărat în ziua cea neînserată a Împărăţiei Tale***”… (rugăciune după Sfânta Împărtăşanie).

Unii creştini se îndoiesc de adevărul învierii şi al judecăţii celei drepte a lui Dumnezeu. Dar adevărul acesta este tot aşa de mare ca şi când ai vorbi despre zi şi noapte. Şi după cum eşti sigur că după zi vine noapte, tot aşa de siguri trebuie să fim şi de acest adevăr al sfârşitului lumii întregi şi al judecăţii. Noi, creştinii vom fi judecaţi după Evanghelia lui Hristos (Ioan 12, 48).

În lumina Evangheliei, “***fiecare din faptele sale sau se vor preamări, sau se vor osândi***”, cum spune o cântare din rânduiala Prohodului.

Sfânta Scriptură ne descoperă că o primă judecată se face sufletului după moarte, după cum vedem din pilda bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr. Sufletul drept are parte de fericire îndată după moarte, precum cel mort în păcate nepocăite are parte de pedeapsă.

Nici fericirea celor drepţi şi nici osânda celorlalţi nu este definitivă.

Adevărata şi definitiva judecată va avea loc, după cum ne învaţă Sfânta Evanghelie de astăzi, după învierea trupurilor, când fiul lui Dumnezeu va veni a doua oară, "***să judece viii şi morţii***". Nu va veni în chip smerit ca întâia oară, ci în chip preamărit, pe norii cerului, înconjurat de sfinţii îngeri. Nu va veni să mântuiască lumea, căci pentru aceasta a venit întâia oară, ci va veni să judece lumea. "***Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului***" (Ioan 5, 22-27).

Pentru ce este trebuinţă să se facă această judecată? Pentru patru pricini.

- *Mai întâi, să se arate întru aceasta dreptatea lui Dumnezeu, atât în răsplătirea faptelor bune, cât şi în pedepsirea faptelor rele.*
- *În al doilea rând, trebuie să se laude faptele cele bune înaintea îngerilor şi a oamenilor, după cum ne învaţă Sfântul Apostol Pavel: "**Să nu judecăm pe cineva înainte de vreme, ci să aşteptăm venirea Domnului care luminează toate cele ascunse**".*
- *În al treilea rând, judecata omenească greşeşte foarte mult în viaţa aceasta, căci de cele mai multe ori se judecă după cele din afară; greu se pot deosebi cei buni de cei răi, cei drepţi de cei păcătoşi. În ziua judecăţii, care va fi dreaptă, adevărata primăvară a veşniciei, se vor cunoaşte lămurit toţi. Cei răi vor sta ca nişte pomi uscaţi, fără podoabă, gata de aruncat în focul cel veşnic. Drepţii, ca nişte pomi încărcaţi de roade, vor sta în aşteptarea Domnului. Atunci, "**dreptul ca finicul va înflori şi ca cedrii din Liban se va înălţa**".*
- *A patra pricină pentru care trebuie să aibă loc această judecată este faptul că aici, pe pământ, de multe ori drepţii pătimesc, iar cei răi au parte de bine. Domnul trebuie să arate pricina pentru care a dat aici păcătoşilor norocire, iar drepţilor pătimire. Toate acestea, ziua judecăţii le va descoperi (După Mărturisirea păcătoşilor).*

Toate întrebările judecăţii sunt întrebări despre iubire, despre iubirea concretă, cu fapte, nu despre filosofia ei, ci despre faptele ei: faptele sunt măsura vieţii.

"***Se vor aduna înaintea Lui***, citim în Evanghelie,… ***toate neamurile şi va despărţi pe unii de alţii… şi va zice Domnul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii părintelui Meu, de moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii***".

Desigur, împărăţia iubirii, căci Dumnezeu este iubirea, şi de aceea a fost trimis Fiul Său în lume, să ne înveţe iubirea, despre care acum şi cere să se dea mărturie. "***Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să***

beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine" (Mat. 25, 35-37).

Răspunsul va fi răspunsul unei iubiri cu adevărat curate şi fără semeţie. Ca şi când ei nu ar fi ştiut că săvârşesc un lucru atât de mare: slujind pe om, îl slujesc pe Dumnezeu: "***Doamne, când Te-am văzut noi… flămând,… străin, însetat,… în închisoare… şi Ţi-am slujit"? "Şi răspunzând, împăratul va zice lor: Amin, zic: întrucât aţi făcut unora dintr-aceşti fraţi ai mei mai mici, Mie mi-aţi făcut***".

"***Atunci va zice şi celor din stânga Lui: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui. Nu Mi-aţi dat hrană sau apă, haină sau adăpost, îngrijire sau uşurare în suferinţa Mea***".

Observăm cum accentul cade în cele din urmă pe aceste cuvinte: "Întru cât aţi făcut unora dintr-aceşti fraţi ai Mei prea mici, Mie Mi-aţi făcut" şi "întru cât n-aţi făcut unuia dintre aceştia prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut". Mântuitorul se identifică cu noi, cu toţi. Şi uniţi în conştiinţa Lui divin-umană cu toţi, egoismul, săvârşirea păcatului în El este total învinsă.

Iar cât ne priveşte pe noi, ştim că trebuie să-l iubim pe aproapele nostru ca pe noi înşine. Însă, în vederea judecăţii trebuie ceva şi mai mult; trebuie să ajungem să-l iubim ca pe însuşi Hristos, care este model, loc de întâlnire şi de unitate pentru noi toţi. Gândind mai adânc, înţelegem cât este de greu să iubim egal pe toţi, în timp ce nu suntem mereu egali cu noi înşine; nici noi, nici semenii noştri. Îl iubesc pe aproapele ca pe mine; iar eu nu sunt un etalon absolut al iubirii. Acest mod este numai o treaptă.

Iisus Hristos este modelul suprem al iubirii (Ioan 13, 1). Şi El făcându-se una cu noi toţi, cu semenul meu, eu îl iubesc pe acesta ca pe Hristos; văzând în el o valoare divină, îl iubesc dumnezeieşte. De aceea se zice despre sfânt că el "după Dumnezeu, iubea pe orice om ca pe Dumnezeu". E posibil deci, ca şi în noi să fie învins egoismul, păcatul. Aici este taina cea mare a vieţii creştineşti. ***Nu numai că Fiul lui Dumnezeu a luat chip de rob, şi s-a făcut întru asemănarea noastră (Filip, 2, 7), dar s-a şi identificat cu lumea, mai ales cu cei în necaz, în durere.În aceştia trăieşte Hristos.***

- *Aşa încât, dacă ai dat unui sărac o haină, însuşi lui Hristos i-ai dat.*
- *De ai chemat la masa ta un flămând, ai ospătat pe Domnul.*
- *De ai primit în casa ta şi de-ai culcat în patul tău un străin, pe El, stăpânul vieţii şi al morţii, l-ai ocrotit.*

- *De ai cercetat vreo văduvă şi de ai pus încălţăminte în picioarele unui orfan, pe fiul lui Dumnezeu l-ai încălţat.*
- *De ai pătruns în temniţă şi ai alinat un suflet ce pătimeşte, ai alinat inima Domnului.*

Iată, în toţi aceşti oropsiţi ai sorţii trăieşte Domnul Iisus Hristos. Trebuie să o ştim şi să o spunem şi altora, Iisus trăieşte în lumea aceasta prin cei în suferinţă.

Apropie-te de ei, alină-le durerile, mângâie-le necazurile, potoleşte-le foamea, astâmpără-le setea, şi Domnul te va răsplăti la venirea Sa.

Milostenia ta străbate cerul şi pătrunde în faţa Tronului Dumnezeiesc, spune Sfântul Ioan Gură de Aur. Fă-o cu inimă curată şi cu toată dragostea! N-ai haine să dai? Dă pâine. N-ai pâine? Dă bani. N-ai bani? Cercetează pe cei bolnavi. Cuvinte ai. Mângâie-i pe aceştia! Şi aceasta se va socoti ţie. Căci chiar un pahar de apă dat în numele Domnului şi acela nu ţi se va trece cu vederea. Avem atâtea mijloace prin care putem dobândi împărăţia lui Dumnezeu. Să căutăm şi să vedem şi vom găsi destule mijloace prin care să te numeri în ceata celor din dreapta.

Să nu creadă nimeni că vom avea vreo scuză la venirea Domnului. De aceea socoate: ce faci, ce vorbeşti şi cum trăieşti. Pentru că toate acestea ţi se vor lua în seamă.

Hristos nu ne va întreba atunci ce nume am purtat, ce rang social am avut, ce bogăţii sau ce podoabe ne-au înconjurat. El ne va întreba doar atât: ce bine ai făcut în lume? Trecând printr-o asemenea cercetare şi rămânând în ea neclătinaţi, curaţi cu gândul, cu cuvântul şi cu fapta, noi nu avem a ne teme de "înfricoşătoarea" cercetare şi judecată: "cei ce biruiesc, de aici se înalţă", zice Biserica.

Dar dacă nu ne judecăm pe noi înşine acum şi aici, şi nu cunoaştem printr-o adâncă şi sinceră căinţă curăţirea, iertarea şi împăcarea cu Dumnezeu şi cu oamenii, fiecare, în chip firesc, ceea ce este în realitate se va descoperi atunci. Noi nu ştim clipa venirii Domnului. Credem în ea şi o mărturisim, dar n-o putem şti şi nici bănui! De aceea, ***fiecare clipă a vieţii noastre să fie o clipă de apropiere către Hristos. Şi fiecare clipă a vieţii s-o trăim astfel ca şi când ar fi ultima şi ca şi când atunci ar veni Domnul.***

Să folosim timpul cât Iisus este încă Mântuitorul nostru, să ne pregătim, să ne spovedim şi să ne împărtăşim cât mai des, ca a doua venire să fie pentru noi prilej de bucurie şi de slavă, nu de osândă şi durere.

Doamne, Isuse Hristoase, dăruieşte “sfârşit creştinesc vieţii noastre, fără durere, neînfruntat, în pace şi răspuns bun la înfricoşătoarea judecată a Ta”. Amin.

Părintele Iosif Trifa - Evanghelia duminicii lăsatului sec de carne

Un om m-a întrebat odată despre credinţa mea în viaţa cea viitoare. I-am răspuns că eu cred în viaţa cea de veci şi în Judecata cea de Apoi nu numai pentru că spune Credeul acest lucru, ci pentru că am citit cu băgare de seamă Sfânta Scriptură şi am aflat că trei părţi din câte sunt scrise în ea s-au împlinit cuvânt de cuvânt. Toate profeţiile despre Mântuitorul şi toate cele ce scrie Biblia despre timpurile trecute şi despre timpurile noastre s-au împlinit şi se împlinesc slovă cu slovă. Iar, dacă s-au împlinit cele două părţi, de bună seamă, se va împlini şi partea din urmă, partea a treia, cu învăţătura despre viaţa de veci şi Judecata de Apoi.

Vai, cum nu citesc oamenii Biblia, Cartea lui Dumnezeu, unde se vede lămurit cum curge viaţa omenirii şi viaţa omului! În Biblie se vede lămurit întreg trecutul şi viitorul omenirii şi al omului. Biblia spune lămurit care este rostul vieţii omului şi care este viitorul lui. Scriptura spune apriat că „***după moarte vine judecata***“ (Evrei 9, 27). Scriptura spune apriat că Domnul Iisus va veni pe neaşteptate, pe norii cerului, să judece lumea. În capul Cărţii scris este: „***Iată, vin (…) ca să dau fiecăruia după faptele sale***“ (Apoc. 22, 12).

Dacă oamenii ar citi cu luare-aminte Biblia, ar afla că „Ziua Aceea“ e aproape, se apropie. Toate semnele arată că venirea Domnului e aproape. Dar „***despre Ziua Aceea sau Ceasul Acela nimeni nu ştie: nici îngerii din cer, nici Fiul, ci numai Tatăl***“ (Marcu 13, 32). De altfel, pentru noi, nici nu are vreo însemnătate mai mare întrebarea: când va veni Fiul Omului? Pentru noi are însemnătate întrebarea: ***cum ne va afla Ziua aceea?***

Vai, ce mişcare mare va fi în Ziua când Se va arăta Fiul Omului pe norii cerului!

Toţi care se vor afla atunci pe pământ şi toţi care vor fi în mormânt se vor umple de spaimă şi fior. Trâmbiţa Judecăţii îi va chema pe toţi înaintea Domnului. Dar fiorul celor treziţi va fi de două feluri:

1. Ceata celor credincioşi – ceata celor mai puţini care au trăit o viaţă cu Domnul şi Evanghelia Lui – se va umple de fiorul bucuriei. Credincioşii vor striga, bucurându-se: Vine Domnul!… Vine scumpul nostru Mântuitor!… A sosit Cel pentru Care am trăit în lume!… A sosit ceasul cel mare şi sfânt să trăim în veci cu El şi El cu noi!… Slavă Ţie, Mântuitorule!

2. Nu însă aşa, gloata cea mare a necredincioşilor, a celor care au stăruit în fărădelegi. Pentru ei, venirea Domnului va fi „***Ziua cea Mare a mâniei lui Dumnezeu“*** (Apoc. 6, 17). Vai, ce spaimă şi groază îi va cuprinde pe cei necredincioşi când Îl vor vedea venind pe norii cerului pe Cel pe Care L-au tăgăduit şi batjocorit!

- „***Vedea-vor atunci pe Cel pe Care L-au împuns***“ *(Ioan 19, 37).*
- *Vedea-vor pe Cel pe Care L-au răstignit mereu cu păgânătăţile lor…*
- *Vedea-vor pe Cel Care a bătut neîncetat la uşa inimii lor.*
- *Vedea-vor pe Cel pe Care L-au ţinut o viaţă întreagă afară, la uşa inimii lor, şi nu L-au slobozit înăuntru.*
- *Vedea-vor pe Cel Care i-a îmbiat cu o dragoste nemărginită.*
- *Vedea-vor pe Cel Care S-a răstignit şi a pătimit pentru ei.*
- *Vedea-vor pe Cel pe Care L-au batjocorit şi suduit.*

Acum Îl vor cunoaşte, dar cunoaşterea aceasta nu le va mai fi spre mântuire, ci spre osândă. Timpul mântuirii a trecut. Domnul vine acum nu ca Miel, ci ca Judecător. În ochii Lui este flacără de foc şi este îmbrăcat în haină stropită cu sânge şi din gura Lui iese spadă ascuţită, ca să lovească neamurile (cf. Apoc. 19, 12-15). Apăsaţi de groaza urgiei, vor striga păcătoşii: „***Munţilor şi pietrelor, cădeţi peste noi şi ne acoperiţi de faţa şi mânia Celui Care şade pe Scaun!***“ (Apoc. 6, 16). Dar venirea Fiului Omului va fi numai judecata cea parţială. După aceasta, urmează Ziua cea Mare a Judecăţii din Urmă, pe care o istoriseşte evanghelia de duminică.

S-a predicat mult şi s-a scris mult despre Ziua Judecăţii din Urmă. În special, predicatorii s-au silit să arate cum va trebui să-şi dea seamă omul cu de amănuntul despre toate faptele sale.

Însă eu îmi închipui altfel Judecata din Urmă. Dacă Dreptul Judecător ar începe

îndată numai cu înşirarea faptelor noastre şi ne-ar judeca numai după ele, apoi ar fi vai de noi. Toţi am înfunda iadul. Eu îmi închipui Judecata din Urmă aşa:

Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt vor sta pe Scaunul cel mare de judecată. În faţa acestui „tribunal“ ceresc stă la judecată, să zicem, un necredincios. Începe „dezbaterea“. Tatăl va zice:
– Fiul Meu cel scump! Te-am trimis în lume pentru omul acesta şi mântuirea lui. Ce s-a întâmplat cu el, de-l văd într-o stare atât de grozavă?

Fiul va răspunde:
– Părinte! Eu Mi-am făcut datoria. „***Lucrul ce Mi l-ai încredinţat l-am săvârşit***“ (Ioan 17, 4)… De atâtea şi atâtea ori l-am îmbiat pe acest suflet de om cu Sângele Meu şi cu Jertfa Mea… În atâtea şi atâtea chipuri am încercat să intru cu mântuire în casa inimii lui, dar el nu M-a primit… L-am trecut prin boli şi încercări, dar nici aşa nu M-a primit… Ce n-am făcut pentru el? Dar el a respins mereu dragostea Mea şi Jertfa Mea! Şi-a bătut joc de dragostea Mea şi de Jertfa Mea… Şi-a bătut joc de dragostea Mea şi de chemările Mele.

Duhul Sfânt va zice şi El:
– Doamne, umblat-am şi Eu neîncetat să-l trezesc pe omul acesta din somnul păcatelor şi răutăţilor. Încercat-am în tot chipul să-l aprind pentru cele sufleteşti, dar el s-a aprins numai pentru cele lumeşti.

Atunci Tatăl va rosti teribila sentinţă:
– Du-te de la Mine, blestematule, în focul cel veşnic. Am dat la moarte pentru tine pe scumpul Meu Fiu; L-am dat pentru mântuirea şi scăparea ta, dar tu n-ai primit această Jertfă de mântuire. Împotriva ta strigă acum, cerând răzbunare, Sângele Fiului Meu, strigă Patimile Lui. Eu sunt Judecător şi Tată. Ca Judecător, te judec pentru dreptatea Mea, iar ca Tată, te judec pentru Fiul Meu…

Eu socot că cei necredincioşi vor fi judecaţi fără răspuns, pentru că ei „răspuns nu vor avea pentru păcatele lor“. „***Dacă n-aş fi venit şi n-aş fi grăit lor, păcat nu ar avea, dar acum răspuns nu au pentru păcatele lor***“ (Ioan 15, 22). Nu pentru păcate vor fi judecaţi oamenii, ci pentru că n-au primit pe Cel Care a venit să-i scape de păcate.

Faţă de aceştia, ce dulce binecuvântare şi chemare vor auzi cei care au trăit o viaţă cu Domnul şi Evanghelia Lui: „***Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu!***“.

Băgaţi de seamă, evanghelia Judecăţii din Urmă îşi are de temei cunoaşterea

Mântuitorului! Milostenia din evanghelie (bolnav am fost şi M-aţi cercetat… gol am fost şi M-aţi îmbrăcat… flămând am fost şi M-aţi săturat etc.) este pusă aici ca o formă de cunoaştere a Mântuitorului.

Împărăţia lui Dumnezeu nu e numai milostenie şi nu se poate cumpăra numai cu danii, ea se poate câştiga numai prin cunoaşterea şi aflarea cea adevărată a Mântuitorului. Din această cunoaştere se revarsă toate virtuţile, aşa cum matca albinelor nu iese niciodată singură din stup, ci numai înconjurată de toată garda ei.

Milostenia şi toate celelalte virtuţi şi fapte bune încep a curge de la sine, când L-ai aflat cu adevărat pe Mântuitorul. Numai o milostenie făcută din dragostea şi cunoaşterea Mântuitorului trage în cumpăna mântuirii.

De aici trebuie să plece şi mântuirea păcătoşilor. Numai de frica iadului, nimeni nu va intra în rai. ***În rai vor intra numai cei care, încă din lumea aceasta, Îl cunosc cu adevărat pe Iisus Mântuitorul, Îl iubesc şi au plăcere pentru cele sufleteşti, pentru viaţa cea duhovnicească.***

Viaţa unui creştin adevărat nu trebuie să fie numai o frică de moarte şi judecată. ***Noi trebuie să fim atraşi la fapta bună – zice Sf. Ioan Gură de Aur – nu de frica iadului, ci pentru dragostea lui Hristos.***

Noi trebuie să le vorbim oamenilor neîncetat despre dragostea lui Dumnezeu, ***Care atât de mult ne-a iubit, încât şi pe Unul născut Fiul Său L-a dat, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viaţa de veci*** (Ioan 3, 16). Să punem neîncetat în faţa oamenilor pe Iisus cel Răstignit, pentru iertarea şi mântuirea lor.

Drag suflet nemântuit! „***Iată pe Mielul lui Dumnezeu, Cel Care ridică păcatele lumii!***“ (Ioan 1, 29). Primeşte-L pe El şi apucă pe urmele Lui! Să mergem pe urmele Mielului, Care sângerează pentru păcatele noastre. Să mergem pe urmele Mielului până la sfârşitul vieţii noastre, pentru ca, pe urmă, să trecem şi noi la „ospăţul“ Lui.

„***Şi am auzit ca un glas de gloată multă, ca vuietul unor ape multe, ca bubuitul unor tunete puternice, care zice: Aliluia! Domnul Dumnezeul nostru cel Atotputernic a început să împărăţească. Să ne bucurăm, să ne veselim şi să-I dăm slavă, căci a venit nunta Mielului! Ferice de cei chemaţi la ospăţul nunţii Mielului***“ (Apoc. 19, 6-9).

De vei umbla în lumea asta pe urmele Mielului, să ştii, fratele meu, că şi tu vei fi

de faţă la „marele ospăţ“. Dar de vei trăi o viaţă cu lumea şi păcatele, să ştii că vei fi între cei care vor striga: „***Munţilor şi stâncilor, cădeţi peste noi şi ne acoperiţi de faţa Celui Care şade pe tron şi de mânia Mielului!***“ (Apoc. 6, 16).

Fratele meu! În faţa ta stau ospăţul Mielului şi mânia Mielului. Stă în voia ta să alegi pe una sau pe alta.

Rugăciune

Iisuse, preabunule Doamne! Mă gândesc cu groază la Ziua cea Mare, despre care ai zis când ai spus că vei veni pe norii cerului înconjurat de sfinţii Tăi îngeri ca să judeci lumea. Ah, ce vuiet mare va fi în Ziua Aceea! Va fi „***un glas de gloată multă, ca vuietul unor ape multe, ca bubuitul unor tunete puternice***“ (Apoc. 19, 6). Dar în acest vuiet, deodată, se va face o linişte de mormânt. Se vor deschide cărţile (Apoc. 20, 12).

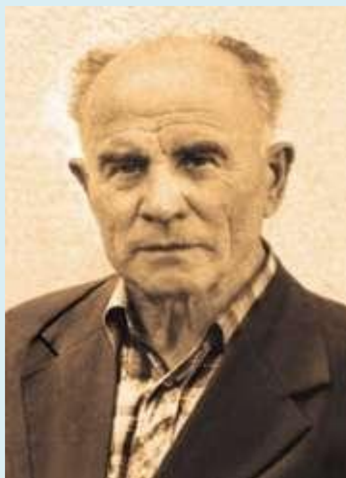
Iată, un înger începe a citi! Auziţi-l! Rosteşte tocmai numele meu: Iosif Trifa. Ce groază, ce fior m-a cuprins! Auzi-l cum citeşte toată viaţa mea! Păcate, pe care eu le uitasem de mult, se înşiruie în faţa lui Dumnezeu… Şi numărul lor tot creşte, tot creşte… Ah, ce va fi cu mine, ticălosul? Ah, ce va fi cu mine, pierdutul? A fugi n-am unde, iar a răspunde nu pot… Dar, în aceste clipe, un glas dulce se aude, zicând: ***Nu te teme, suflete! Nu tremura, căci Eu sunt aici, ca să te scap*** (Ieremia 1,
8).
De unde vine acest glas mântuitor? Îl cunosc. E glasul Tău, preadulcele meu Mântuitor. ***E mijlocirea Ta cea scumpă şi sfântă*** (cf. I Ioan 2, 1-2). Eu stau plângând la picioarele Crucii Tale şi Tu răspunzi pentru mine şi trecutul meu. Fără mijlocirea Ta eu aş fi pierdut, de o sută de ori pierdut.

Iisuse, preadulcele meu Mântuitor! Tu singur ştii cum Te-am aflat pe Tine. Tu singur ştii că n-am pe nimeni în această lume decât pe Tine.

Tu ştii, Doamne, că Te iubesc… Ajută-mă să merg neîncetat pe calea cea stropită cu Sângele Tău! Iar în Ziua cea Mare a Judecăţii, fii Tu Apărătorul şi Mijlocitorul meu! Ajută-mă să intru şi eu la „ospăţul“ Tău, ca să Te laud şi eu cu cei care vor cânta: „Aliluia, Aliluia, Domnul Dumnezeul nostru cel Atotputernic a început să împărăţească. Să ne bucurăm şi să ne veselim şi să-I dăm slavă“ în vecii vecilor! Amin.

(Pr. Iosif Trifa, Tâlcuirea Evangheliilor de peste an)

Traian Dorz - Fratele tău… meditaţii la Apostolul din Duminica Lăsatului sec de carne – a Înfricoşatei Judecăţi

Şi, astfel, el, care este slab, va pieri din pricina acestei cunoştinţe a ta; el, fratele pentru care a murit Hristos. (I Cor. 8, 11)

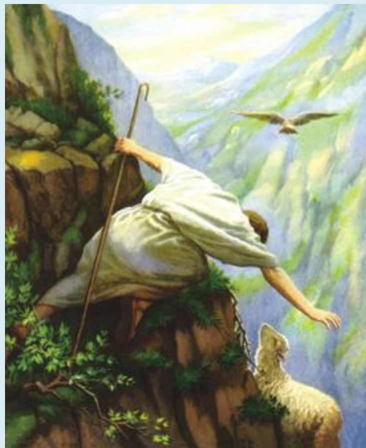
Acela care se ocupă de suflete pentru a le aduce la Dumnezeu şi pentru a le ţine lângă Hristos trebuie să fie pe deplin pătruns de dragostea şi grija pline de bunătate şi înţelegere pentru slăbiciunile şi nevoile lor. Nu poate fi un bun păstor, niciodată, acela care nu-şi iubeşte oile sale din tot sufletul său şi care nu este gata să-şi pună viaţa lui în primejdie pentru fiecare din oile lui, din oiţele lui şi din mieluşeii lui.

Nu poate fi un bun părinte acela care nu-i în stare să-şi iubească pe fiecare copil mai presus ca pe sine însuşi. Nici învăţător şi nici îndrumător mai mare peste alţii nu poate fi decât acela care este în stare de o dragoste, de o muncă, de o grijă nespus mai mari pentru ei decât pentru el. ***Un astfel de părinte, un astfel de învăţător şi păstor nu poate face decât cum a făcut Însuşi Domnul Iisus, Care a fost şi va fi până la sfârşitul veacurilor pilda şi chipul şi măsura felului în care trebuie să iubim sufletele oamenilor peste care ne-a pus Duhul Sfânt păstori.***

Despre Moise, omul lui Dumnezeu şi păstorul poporului ales al Domnului, se spun lucruri minunate şi multe întâmplări din care se vede cât de bun, de blând şi de iubitor faţă de poporul Domnului a fost el.

Îndată ce a fost silit să fugă de la curtea lui Faraon, din pricina dreptăţii pe care a vrut s-o facă celor asupriţi pentru care era ales el de Domnul ca să fie păstor, Moise a ajuns în Madian, iar acolo, printr-o binefacere făcută unor suflete mai slabe, a ajuns să aibă o familie şi să pască o turmă. De la curtea împăratului unde crescuse în belşug şi în cinste, el ajunse într-o pustie păstor la oi, în singurătate, în frig, în

căldură, în lipsuri şi în primejdii, având o mare răspundere pentru oile care erau date în grija lui (Exod 2, 11-22).

Se spune că, odată, păzind oile prin nişte locuri uscate şi fără apă, cum sunt de obicei acele locuri, Moise a văzut pe unul din mieluşeii turmei sale cum se desprinde din turmă şi o ia la fugă peste stânci şi peste nisipuri, tot mai departe. Moise cam cunoştea locurile acestea pe unde era turma acum, dar spre unde fugea mieluşelul nu mai fusese niciodată încă.

Se luă Moise în fugă şi el după mieluşel, cu milă, ca să nu se piardă şi să-l readucă în turma şi sub ocrotirea sa. Dar mielul era mai sprinten decât Moise şi fugea mai tare. Din stâncă în stâncă, din deal în vale, el alerga tot mai departe pe locuri necunoscute şi neumblate. Trecea vremea şi soarele se încingea tot mai fierbinte, iar nisipul era tot mai arzător. Moise, care nu fusese obişnuit nici cu nisipul, nici cu soarele, nici cu pustiul, alerga tot mai greu, dar din dragoste şi milă pentru mieluşel nu-l putea lăsa să se piardă. Abia după un timp lung de fugă, mieluşelul se opri când ajunse la un pârâiaş de munte limpede şi răcoros. Acolo, el se aplecă însetat să bea cu nesaţ din apă. Moise se opri şi îl privea de departe, lăsându-l cu milă să bea liniştit, până îşi potoli setea.

– Nu am ştiut că ţi-e atât de sete, drag mieluşel, zise cu lacrimi Moise. Acum, desigur, nu mai poţi de oboseală…

Şi se aplecă Moise, luă mieluşelul care tremura pe umerii săi şi o porni fericit cu el spre turmă, mângâindu-l pe botişorul umed.

Domnul Dumnezeu din Ceruri privea cu drag la Moise şi, când îl văzu cu câtă milă şi iubire se purtă el cu mieluşelul, Îşi zise:

– Tu, Moise, care ai ştiut să ai atâta milă de un mieluşel neînsemnat şi care paşti şi îngrijeşti cu atâta dragoste oile unui străin, vei paşte în curând şi oile Mele…

Atunci Domnul Se coborî în rugul din faţa lui Moise şi rugul începu să ardă. Din clipa aceea Moise fu ales de Dumnezeu să fie păstorul poporului Său.

Căci mila şi dragostea faţă de semeni sunt cele două semne ale unui păstor bun. Şi cele două condiţii pe care cine nu le are nu trebuie niciodată să se facă păstor, părinte, învăţător sau frate.

(Traian Dorz, Hristos – Puterea apostoliei)

Traian Dorz - Dumnezeu te vede făcând răul – nu-l face! Dumnezeu te vede făcând binele – fă-l!

De mâinile lui Dumnezeu poţi scăpa numai în braţele Sale, mărturisindu-ţi cu lacrimi de pocăinţă şi de îndreptare păcatul. Oricare ar fi urmările mărturisirii lui, El te va primi şi te va ierta.

Chiar dacă ar trebui pe dreptate să-ţi ispăşeşti păcatul cu ani de închisoare şi cu toată averea ta de aici, totuşi mărturiseşte-l! Descarcă-ţi conştiinţa de el, mărturisindu-l şi acelora care au fost păgubiţi. Mai bine să-ţi primeşti aici pe pământ osânda meritată pentru păcatul făcut decât să-l duci cu tine neispăşit în mormânt. Şi să trebuiască să-l ispăşeşti dincolo (I Tim. 5, 24-25). Ceea ce se ispăşeşte aici nu va mai trebui să fie ispăşit acolo.

Iisus a văzut şi toate milosteniile tale, toate rugăciunile tale şi faptele tale făcute în ascuns, credinciosule al Lui (Fapte 10, 4), a văzut când tu puteai să faci păcatul, dar nu l-ai făcut, a văzut când ţi-a fost greu să faci binele, dar l-ai făcut.

Iisus, Care l-a văzut pe Cain omorând, l-a văzut şi pe Abel aducând jertfa neprihănită… a văzut lumea păcătuind, dar l-a văzut şi pe Noe înfrânându-se, a văzut Sodoma, dar l-a văzut şi pe Lot (II Petru 2, 4-9), a văzut-o pe Sara cea necrezătoare, dar l-a văzut şi pe Avraam cel credincios. ***Dumnezeu te vede făcând răul – nu-l face! Dumnezeu te vede făcând binele – fă-l!***

Iisus l-a văzut pe Iosif în închisoare şi pe popor suferind, şi pe Moise iertând, şi pe David şi întinându-se, şi plângând, şi pe Iona fugind, şi pe Ieremia în groapă, şi pe

Maria plângând la mormânt, şi pe Ştefan ucis, şi pe toţi, pe toţi Iisus i-a văzut. De-a lungul tuturor veacurilor, pe toată faţa pământului, pe buni sau pe răi, făcând binele sau răul, Iisus-Dumnezeu i-a văzut.

Şi toate faptele lor sunt scrise înaintea Lui (Maleahi 3, 16). Iar cărţile acestea vor fi deschise odată. Şi fiecare va fi judecat după cele ce se vor găsi scrise în Cartea Vieţii (Apoc. 20, 12). Nu uita asta nicăieri. Şi nicicând.

Zidurile nu-s prea groase pentru Dumnezeu, noaptea nu-i prea întunecoasă, nici pădurea prea deasă sau câmpul prea întins. Slugile Sale se ţin zi şi noapte pe urmele fiecăruia dintre noi, pas cu pas şi ceas cu ceas, însemnând totul până în clipa morţii, când cartea pecetluită se va închide şi se va păstra în aşteptarea judecăţii.

Atunci, în auzul cerului şi al pământului, adunate înaintea Marelui Judecător (Matei 25, 31), vor fi strigate toate faptele acestea, se va desfăşura tot filmul vieţii tale, tot ce-ai săvârşit şi gândit, tot ce-ai făcut bine sau rău, în ascuns sau pe faţă, tot, tot. Şi numai după aceea va urma plata.

Cutremuraţi-vă şi nu păcătuiţi!

Fără vicleşug să fii totdeauna când vii la Hristos. Şi, dacă vrei să fii mântuit, fără vicleşug să umbli cu El până la sfârşit. Fără vicleşug să fii în gânduri şi în inimă, în cuvinte şi în fapte, fără vicleşug să fii în căsnicia ta şi în afacerile tale, fără vicleşug să stai şi să umbli tot timpul în biserică şi în adunare, fără vicleşug în judecată, în laudă, în dărnicie. Căci gândul cu care faci lucrurile tale este mai important decât însuşi lucrul tău.

Dacă vicleşugul cuiva îi poate înşela pe oameni, nu-L poate înşela şi pe Dumnezeu. Nu poţi acasă să bei băuturi ameţitoare, iar la biserică sau la adunare să predici la alţii: Nu beţi vin! Nu poţi fi desfrânat, sau hoţ, sau pârâtor în ascuns, iar în faţa lumii să te pretinzi neprihănit fără a nu fi curând pedepsit aspru pentru vicleşug. Nu poţi trăi în ascuns din afaceri necurate, iar în faţa oamenilor să te prefaci sfânt şi cinstit fără a nu se vedea aceasta în curând, fără a scăpa neosândit de Dumnezeu.

Ferice de tine, slujitor credincios al Domnului, care umbli fără vicleşug, care vorbeşti cu sinceritate şi cu cinste adevărul. Căci umblând în neprihănire, tu vei fi binecuvântat când vor ieşi la iveală lucrurile ascunse ale oamenilor (Rom. 2, 16). Atunci, din ascunzişurile vieţii tale vor ieşi numai faptele frumoase ale iubirii şi ale

milei, ale răbdării şi ale rugăciunii, pe care le-ai făcut cu sinceritate, în ascuns (Ecles. 12, 14).

Ferice de omul în duhul căruia nu este vicleşug (Ps. 32, 1)!

(fragment din cap. Bucuria aflării Domnului)

Traian Dorz, Piatra scumpă

Traian Dorz - Încă puţin!

Încă puţin – şi ce s-a spus curând o să se-arate,
se va vedea că ce s-a scris sunt toate-adevărate,
se va vedea că este-un iad şi este-o Judecată,
se va vedea cât de-nşelaţi sunt cei ce-au râs odată!

Încă puţin – şi tot ce-i azi neghină şi ocară
trimişi cereşti vor arunca în focul mai de-afară
şi seceriş nemaivăzut va trece peste lume
că ziua groazei a sosit tot răul să-l sugrume.

Încă puţin – şi semne mari, puteri ne-nchipuite
se vor ivi cutremurând privirile-ngrozite
şi toţi cei care n-au primit credinţa mântuirii
primi-vor crezul blestemat al hulei şi-al pieirii.

Încă puţin – şi Dumnezeu, Cel Viu în veci, deodată
ivi-Se-va, zdrobind pe veci minciuna apostată,
încă puţin, dar pân' atunci dureri cum n-au fost încă
vor încerca nimicitor credinţa cea adâncă.

Fiţi treji şi vă rugaţi, voi, toţi câţi mergeţi către-aceste
nemaivăzute vremi şi stări căzute fără veste,
orice-aţi vedea şi-aţi auzi pe voi să nu vă-nşele,
căci vai de cei ajunşi atunci nepregătiţi în ele!

Traian Dorz - Teme-te de Ochiul Veşnic

Teme-te de Ochiul Veşnic
Care-ţi vede orice-ascuns
şi de clipa când, de toate,
ai să mergi să dai răspuns.

Teme-te şi vino astăzi
la Hristos, încrezător,
numai El îţi poate-aduce
un sfârşit mântuitor.

Teme-te de focul veşnic
care arde fără scrum
şi de care nu-i scăpare
numai pe-al Golgotei drum.

Teme-te de plânsul veşnic
care-l vor vărsa-n pustiu
cei ce nu privesc spre Domnul
decât când e prea târziu.

Teme-te de chinul veşnic
ce va arde nemilos
conştiinţa celor care
lepădat-au pe Hristos.

Teme-te de-amarul veşnic
care-i partea celor răi
care n-au căutat în lume
sfintele vieţii căi.

Teme-te de Judecată,
că e vai pe veci de-acel
care la Hristos va merge
fără-a fi venit la El!

Traian Dorz - Mai este o Judecată

Mai este, la Sfârşit, o Judecată,
cumplita Judecată de Apoi,
căci trebuie pe drept să-şi ia răsplată
cum a lucrat oricare dintre noi.

Noi nu murim când inima-ncetează,
lăsăm în urmă tot ce-am scris şi spus,
dar tot ce dăm la cei ce ne urmează
mereu dă rod când noi de mult ne-am dus.

Avem copii, – şi-i creştem după vrere,
avem elevi, – şi-i învăţăm ce vrem,
avem o turmă-n grijă şi-n veghere
– şi-ntreaga lor răspundere avem.

Căci ei vor fi în lume şi-n viaţă
aşa cum noi le-am spus şi arătat,
iar ei, la fel, aşa vor da povaţă
– şi-un lung popor e-acum de noi format.

Îi creştem buni? – la fel şi ei vor face!
Îi creştem răi? – aşa vor îndruma.
Noi i-ndreptăm înspre război sau pace,
rând după rând, pe câţi ne vor urma.

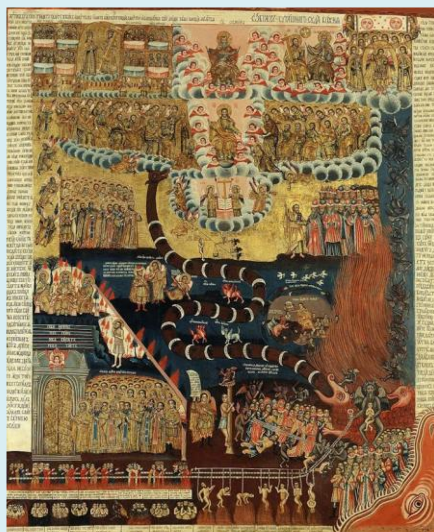
Şi-abia atunci, la Marea Judecată,
vedea-vom toţi, uimiţi, cu-adevărat
cât a salvat o creştere curată,
cât a ucis un suflet blestemat.

O, voi, cei mari, răspunzători de gloate,
părinţi şi-ndrumători pentru urmaşi,
voi veţi purta răspunderile toate,
voi creşteţi sfinţi sau creşteţi ucigaşi…

De-aceea, pentru tot ce ne urmează,
la Marea Judecată de Apoi,
cu ochi uimiţi, oricare o să vază
cât rău sau bine a-nceput cu noi.

(Din volumul Cântări de sus)

Traian Dorz - În zadar se mai grăbeşte

În zadar se mai grăbeşte
cel ce pleacă prea târziu,
alergarea lui sfârşeşte
cu un strigăt în pustiu.

Pentru mântuirea ta,
nu mai sta, nu mai sta,
pentru cerul tău frumos,
vin-acuma la Hristos!

În zadar se mai frământă
cel ce n-a vrut când putea,
mila şi chemarea sfântă
şi-are vremea ei şi ea.

În zadar se mai căieşte
cel ce-a ars ce n-are preţ,
râsul clipei îl plăteşte
plânsul veşnicei vieţi.

În zadar va plânge-odată
vremea harului de-acum
cel chemat cu-atâtea lacrimi,
dar nu-i pasă nicidecum.

Câtă vreme încă este
cale şi prilej, şi har,
nu uita de toate-aceste,
căci curând va fi-n zadar!

Pr. Anthony M. Coniaris - Duminica lăsatului sec de carne (a Înfricoşătoarei Judecăţi) - Regele deghizat

Odată demult trăia un rege care se hotărâse să testeze caracterul oamenilor săi. Deghizat în ţăran, el a călătorit prin ţara sa şi de cele mai multe ori a fost tratat cu dispreţ. Şi-a dat seama că onoarea cu care era tratat ca rege nu venea din respectul pe care îl simţeau pentru bunătatea sa; mai degrabă era rezultatul fricii lor faţă de funcţia şi puterea sa. La un moment dat, unul dintre supuşi l-a recunoscut. A protestat spunându-i să se întoarcă pe tron, să îşi ia hainele împărăteşti şi să conducă aşa cum face un rege.

Mai există un Rege ce călătoreşte deghizat. El s-a născut nu într-un palat regal ci într-o peşteră de animale. Deşi Rege, nu s-a născut din regi, ci dintr-o simplă fecioară. Deşi Rege, a trăit şi a muncit ca tâmplar în micul oraş Nazaret.

A apărut în alt chip

După Învierea din morţi, Iisus "***s-a arătat în alt chip***" (Marcu 16,12). Discipolii săi nu l-au recunoscut imediat.

- Maria Magdalena, pe când era lângă mormânt, l-a confundat pe Iisus cu grădinarul (Ioan 20,15).
- Pe drumul spre Emaus, cei doi discipoli au crezut că este un străin (Luca 24,18).
- Apostolilor care pescuiau pe lacul Galileii, Iisus le-a părut un necunoscut, până când Ioan i-a spus lui Petru: "***Domnul este!***" (Ioan 21,7).

Iisus ne-a arătat astfel că este prezent în toţi oamenii. El ne spune la fel şi în Evanghelia de astăzi. Afirmă că El a fost cel înfometat şi însetat, gol şi bolnav, străin şi întemniţat în cei pe care noi i-am hrănit şi le-am dat să bea, i-am îmbrăcat şi i-am vizitat. El a fost de asemenea prezent în cei care au fost în situaţii dificile şi noi nu i-am ajutat. "***Adevărat zic vouă: Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu mi-aţi făcut.***" ***Aceasta nu înseamnă că Dumnezeu şi creaturile sale sunt identice prin natură ci prin har, ca membre ale Trupului Său, ca imagini vii ale Sale, ca temple ale Lui.*** Acesta este misterul prezenţei vizibile a lui Hristos între noi, astăzi. ***Sf. Ioan Gură de Aur ne spune că mai sfânt decât altarul de piatră din biserică este altarul uman aflat la fiecare colţ de stradă, pentru că pe primul se oferă Hristos, pe când al doilea este chiar Hristos.***

Nici pentru un milion de dolari

La încheierea celui de-al doilea război mondial, ***un tânăr ofiţer din armata Statelor Unite ajunsese pe o insulă din Pacificul de Sud, unde era o mare colonie de leproşi. Plimbându-se pe acolo a văzut o călugăriţă ce îngrijea bolnavii. Când soldatul a văzut picioarele infectate şi rănile supurând, l-au luat ameţelile. S-a uitat la soră cum, cu calm şi profesionalism, curăţa rănile, le ungea şi apoi le bandaja. Uimit de gesturile senine ale călugăriţei, soldatul a exclamat: "Nu aş face aşa ceva nici pentru un milion de dolari!" Impasibilă, fără măcar să se întoarcă spre el, ea i-a răspuns: "Nici eu!" Pentru un milion de dolari nu ar fi atins acele răni urâte, dar pentru că Hristos se află în acei oameni respinşi de societate, ea şi-a părăsit casa, a mers mile depărtare pentru a-i îngriji, pentru a-l îngriji pe Regele deghizat.***

Doamna Grasă

J. D. Salinger, în cartea sa "Franny and Zooey" vorbeşte despre Doamna Grasă, ce stătea toată ziua pe verandă, alungând muştele şi cu radioul dat la maxim. El o descrie ca având "picioare groase, cu venele vizibile", şi fiind măcinată de cancer. Apoi Salinger întreabă: "Ştiţi cine este de fapt Doamna Grasă? [...] Este Hristos însuşi. Hristos însuşi…"

Iisus este adesea reprezentat în imaginile religioase ca un bărbat foarte chipeş – înalt, cu un nas ferm, privire prietenoasă şi o faţă radiantă -, o persoană pe care oricine ar vrea-o pe lista de invitaţi la o petrecere. Dar Evanghelia de astăzi sugerează că imaginea lui Salinger despre Hristos, ca Doamna Grasă, ar putea să fie mai aproape de realitate decât ceea ce vedem noi în icoane. Hristos ne apare

astăzi deghizat aşa cum le-a apărut discipolilor Săi după înviere. Vine la noi ca o persoană oarecare, ca ultimul dintre oameni: înfometat, gol, însetat, străin, întemniţat, ţigan, doamnă grasă. Regele deghizat.

O ştire din Calcutta

O ştire de la Associated Press din Calcutta, India, spunea: Semnul de deasupra uşii anunţă: "Casă pentru săracii pe moarte". Înăuntru 66 de bărbaţi şi 72 de femei stau în paturi amărâte, aşteptându-şi sfârşitul. Aceşti oameni sunt produsul acestui oraş suprapopulat, în care cu greu se mai îngrijeşte cineva de altcineva. Unii au venit din spitale, trebuind să elibereze patul deşi erau pe moarte, pentru alţii care însă au şansă să fie trataţi şi salvaţi. Alţii vin din rândul miilor de persoane ce trăiesc pe străzi. De muncă se găseşte cu greu, iar cerşitul nu merge bine. Oameni ca aceştia mor anonimi. Pe vremuri, nişte camioane îi ridicau şi îi aruncau apoi într-un râu, braţ al Gangelui. Apoi în 1952, Maica Tereza a luat o casă ce fusese folosită pentru a-i adăposti pe pelerinii hinduşi şi a amenajat-o pentru muribunzi. De atunci, 18.000 de persoane au trecut prin această casă. Din aceştia, 8.500 au murit. Uimitor însă, ceilalţi şi-au refăcut forţele şi dorinţa de a trăi.

Ceea ce a făcut-o pe Maica Tereza să părăsească confortul pentru acei oameni uitaţi? De ce nu fac ca ea agnosticii? De ce nu ateiştii? De ce nu umaniştii? Simplu! Pentru că ei nu au etica lui Hristos: "***întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie mi-aţi făcut.***" Regele deghizat!

Hristos suferă în oameni

Un soldat din primul război mondial povestea că la un moment dat s-a împiedicat de trupul unui german mort, un biet tânăr. Uitându-se la el, i s-a părut că soldatul mort dispare iar în locul lui l-a văzut pe Hristos pe Cruce. De atunci, oricând a mai văzut un om suferind, în acel om l-a văzut pe Hristos, pe cruce, ţintindu-l cu privirea, cerându-i să îi împărtăşească suferinţa şi să i-o aline. Regele deghizat!

Sf. Martin de Tours

Există o veche legendă despre Martin de Tours, un soldat roman creştin. Într-o zi de iarnă grea, un cerşetor l-a oprit. Martin nu avea bani, dar a văzut că omul tremura de frig. Şi-a dat jos pelerina de soldat, uzată cum era, a rupt-o în două şi jumătate i-a dat-o cerşetorului. În acea noapte Martin a avut un vis. A văzut toţi îngerii din cer şi Iisus stând în mijlocul lor, învelit cu o jumătate de pelerină de

soldat roman. Unul dintre îngeri l-a întrebat: “Stăpâne, de ce porţi această manta ponosită? Cine ţi-a dat-o?” Iar Iisus i-a răspuns: “Slujitorul meu Martin mi-a dat-o.” Regele deghizat!

Lucruri simple

Lucrurile de care vorbeşte Isus în parabola de astăzi sunt lucruri simple. Oricine poate să le dea: o bucăţică de pâine, un pahar de apă, un cuvânt de mângâiere, o haină, o vizită. Nimeni nu este atât de sărac încât să nu îi poată da nimic Regelui deghizat. Sf. Ioan Gură de Aur spune că dacă Biserica ar ajunge în punctul acela în care nu ar avea nimic să dea săracilor, sfântul potir şi alte vase liturgice trebuie să fie atunci topite pentru a face bănuţi din care să fie ajutaţi săracii ce trăiesc pe lângă biserici.
“Când va veni Fiul Omului întru slava Sa… se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii… Va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii… Va zice şi celor de-a stânga: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui.” Criteriul Judecăţii de Apoi ce o va face Dumnezeu este iubirea pe care i-am arătat-o Regelui deghizat: “Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit, sau gol şi Te-am îmbrăcat? Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine? Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, mie Mi-aţi făcut.”

Regele deghizat!

(Traducere: Oana Capan)

IPS Andrei Rymarenko - Duminica lăsatului sec de carne (a Înfricoşătoarei Judecăţi) - Judecata de pe urmă

Am ajuns acum la pericopa evanghelică despre Judecata de pe urmă. Aceasta stabileşte totul, pentru toţi şi pentru totdeauna. "***Şi vor merge aceştia la osândă veşnică, iar drepţii la viaţă veşnică***" (Matei 25,46). Aici este rezumat totul; totul este clar, neschimbător, etern. ***Aici Adevărul lui Dumnezeu se întâlneşte cu Milostivirea lui Dumnezeu, şi Iubirea lui Dumnezeu cu Înţelepciunea Lui.***

Am stat lângă ieslea lui Hristos, unde am primit spiritul adopţiei (filiaţiei). În ziua Tăierii Împrejur a Domnului, prima zi din noul an, ne-am luat angajamentul de a-l sluji pe Domnul în anul care începe. În ziua Botezului Domnului, am primit Harul special de a face voinţa lui Dumnezeu. Dar odată ce am făcut primii paşi în noua noastră viaţă, nu am reuşit să rămânem drepţi, ci am cedat în faţa ispitei şi am păcătuit. Nu fără motiv prima duminică de după Botez ne-a chemat: "***Pocăiţi-vă, căci s-a apropiat împărăţia cerurilor***" (Matei 4,17). Şi prin toate pericopele evanghelice care au urmat Biserica ne-a învăţat cum să ne pocăim. Ne-a oferit minunate imagini ale pocăinţei: Zaheu şi-a schimbat întreaga viaţă. Vameşul a fost îndreptat prin rugăciunea sa: "***Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului***" (Luca 18,13). Iar fiul risipitor s-a întors la tatăl său. Toate acestea au fost repetate de mii de ori de-a lungul istoriei Bisericii lui Hristos. Şi toate acestea sunt posibile chiar acum atât pentru mine cât şi pentru tine.

Iar imaginea Judecăţii de pe urmă, care ar putea să ne înfioreze, nu întrerupe ciclul lecturilor noastre evanghelice. Le dă sens, le face mai exacte, rezumă pentru noi tot ceea ce a fost înainte în Biserică şi tot ceea ce va fi de acum înainte. De fapt, a fi aşezaţi la dreapta Împăratului şi a auzi glasul Lui: "***Veniţi, binecuvântaţii Tatălui***

Meu, moşteniţi împărăţia” (Matei 25,34) – acesta este scopul vieţii noastre. Dar rareori ne gândim la el şi adesea îl uităm.

Catedrala Sfânta Sofia din Kiev nu este dedicată martirei Sofia. Cuvântul “sophia” înseamnă în limba greacă “înţelepciune”, şi această Catedrală este dedicată Înţelepciunii lui Dumnezeu. Hramul Catedralei este celebrat la Naşterea Maicii Preasfinte a lui Dumnezeu. În ziua Naşterii Preasfintei Fecioare Maria începe planul Înţelepciunii lui Dumnezeu, singurul care ne poate salva pe noi, păcătoşii. Preasfânta Fecioară Maria a fost dusă la templu, a intrat în Sfânta Sfintelor. A trăit ziua Bunei Vestiri. Apoi au venit zilele Naşterii lui Hristos, fuga în Egipt, viaţa grea la Nazaret, şi în final şi-a condus Fiul la Răstignire. Maica lui Dumnezeu a stat la picioarele Crucii, atunci când Fiul ei murea pe Cruce.

Iată cum realizează Înţelepciunea lui Dumnezeu mântuirea noastră. De fapt, nu poate fi concepută o altă jertfă similară. Acesta este Mielul Nevinovat al lui Dumnezeu, Care ia asupra Sa păcatul lumii. Nu există vreo persoană care să poată deveni jertfă pentru păcatele lumii. În fond, nu există om fără păcat. Dacă suferă cineva, este pentru propriile lui păcate. Doar Hristos putea înfăptui acest lucru, deoarece numai El a fost fără păcat. El este Unicul, de neînlocuit… “***Săvârşitu-s-a***” (Ioan 19,30).

Pe peretele vestic al Catedralei din Kiev a Sf. Vladimir, remarcabilă pentru frescele sale, chiar deasupra intrării în biserică se află o minunată reprezentare a Judecăţii de pe urmă. În primul rând, eşti impresionat de mulţimea de oameni, de chipurile lor, de ochii lor. Şi ai conştiinţa vie că te numeri printre ei. Involuntar, încerci să te găseşti pe tine însuţi, locul tău în funcţie de starea ta spirituală. Şi în tine are loc, să spunem aşa, o judecată particulară în ceea ce te priveşte. Există chipuri care exprimă o durere cumplită, o viaţă total irosită tremură în ei; ceva îi chinuie şi îi va chinui pe veci.

Mai încolo însă, raze de lumină îşi croiesc drum printre nori, şi ne arată alte chipuri: liniştite, calme, bucuroase, fericite. Aceasta este viaţa! Şi cu cât sunt mai aproape de Tron, cu atât sunt mai luminoase feţele. Iar deasupra Tronului străluceşte Crucea. Pe Tron este aşezat însuşi Domnul Mântuitorul lumii, şi în jurul lui, Ioan Botezătorul, Apostolii, toţi sfinţii se roagă, în slavă. Este o bucurie armonioasă. O singură persoană plânge, un singur plânset tulbură această bucurie. Maica lui Dumnezeu se sprijină pe umărul lui Hristos, şi doar ea imploră mântuirea păcătoşilor, milostivire pentru cei fără speranţă. Ea este cea care mijloceşte până la sfârşit înaintea Milostivirii lui Dumnezeu.

Iubiţi fraţi şi surori! Oriunde v-aţi putea afla în această pictură, nu disperaţi. Nu aţi pierit încă! ***O avem pe Maica noastră. Ea se roagă pentru noi, şi ar fi greu de crezut că Atotputernicul Dumnezeu o poate refuza. Ea este "scăparea păcătoşilor". Credeţi acest lucru şi căldura va începe să umple inimile voastre, şi se va aprinde în ele o nouă speranţă. Atunci va începe să vi se dezvăluie iubirea Înţelepciunii lui Dumnezeu!***

(Traducere: Oana Capan)

Pr. Mihai Tegzeş - Duminica lăsatului sec de carne (a Înfricoşătoarei Judecăţi) - Judecata cea din urmă a Blândului Păstor

"Tu, eşti regele iudeilor?" l-a întrebat procuratorul roman Ponţiu Pilat pe Iisus, iar Domnul răspunzându-i: "Tu zici că Eu sunt rege. Pentru asta m-am născut şi pentru asta Eu am venit în lume", ţine să specifice că împărăţia Sa nu este ca împărăţiile pământului, îngrădită de timp, condiţionată de schimbările istorice, întemeiată pe putere sau pe cârmuire arogantă (Io 18, 36-37). Ucenicilor care visau la locuri calde în această împărăţie, Iisus le-a spus: "***Voi ştiţi că domnitorii naţiunilor stăpânesc popoarele, iar cei mari le ţin sub puterea lor. Între voi să nu fie astfel. Dimpotrivă, cine vrea să fie cel mai mare printre voi, să fie servitorul vostru, iar cine vrea să fie fruntea printre voi, să se facă sclavul tuturor. Tot aşa şi Fiul omului, nu a venit să fie servit, ci să servească şi să-şi dea viaţa ca răscumpărare pentru mulţi***" (Mt. 20,25-28).

Când viaţa Sa pe pământ se apropie de sfârşit, Iisus se dă ca exemplu ucenicilor şi lumii şi ni se arată în cea mai mare umilinţă: un rege de care oamenii îşi bat joc, dar care rămâne blând şi ascultător până la moarte, ca semn al infinitei Sale iubiri faţă de Tatăl şi faţă de oameni. Iubirea este deci baza regalităţii Lui, iubirea care nu este doar o calitate adăugată la celelalte, ci este însăşi natura lui Dumnezeu (1 Io 4, 6). ***Iubirea este un dar continuu, liber, gratuit şi infinit pentru binele celuilalt; un dar care în Iisus devine slujire.*** A fi împărat – în cazul lui Iisus – înseamnă a iubi slujind, a iubi cu iubirea "păstorului" – imagine cu care Iisus se identifică -, care nu-şi dă pace până când ultima oaie este adusă la loc de siguranţă (Lc 15, 4-7); a cărui voce oile o cunosc şi o urmează, încrezătoare în grija Lui, Singurul care îşi dă viaţa pentru oile Sale, pentru ca nimeni să nu le mai poată fura de la El (Io 10).

Imaginea "Regelui Păstor", se regăseşte şi în profetul Ezechiel, care vorbeşte poporului despre un Dumnezeu care se preocupă de mântuirea poporului şi se

relaţionează cu oamenii, prin mijlocirea imaginii prietenoase a "păstorului": "Iată Eu însumi voi căuta oile Mele şi le voi îngriji", la fel cum un păstor stă în mijlocul oilor sale şi le numără după ce au fost împrăştiate (risipite). ***În Iisus Hristos, Dumnezeu s-a coborât în mod concret, în mijlocul turmei Sale, pentru a o lumina şi însănătoşi, pentru a o apăra în această viaţă de lacrimi, pentru a-i vindeca toate rănile:*** "***Eu voi conduce oile Mele la păşune… Şi Eu le voi conduce la loc de odihnă… Voi căuta oaia pierdută şi o voi aduce la staul pe cea rătăcită, voi bandaja oaia rănită şi o voi îngriji pe cea bolnavă… le voi păstori cu dreptate…***", spune Domnul.

Profetul Ezechiel a trăit distrugerea Ierusalimului, a Templului şi a deportării poporului Israel în exilul babilonian. El îi acuză pe conducătorii poporului Iudeu, că nu au ştiut să conducă poporul, gândindu-se doar la ei şi căutând doar interesul lor propriu, în locul slujirii poporului. Aceasta a fost una din cauzele principale ale dezastrului. În faţa acestor fapte ce va face Domnul? "Eu însumi voi căuta oile Mele şi voi avea grijă de ele". Ezechiel profeţeşte un angajament şi mai mare din partea lui Dumnezeu faţă de poporul trădător: Dumnezeu va interveni personal. Profetul ne spune că Domnul va avea grijă de viaţa oilor, asigurându-le hrana şi posibilitatea de a se odihni în pace; va căuta oile pierdute şi le va aduce acasă; oile bolnave le va pansa; oile puternice şi grase le va extermina (le va împiedica să facă rău celorlalte); pe toate le va judeca cu dreptate. Domnul va fi atent, ca cei mai tari să nu-i asuprească pe cei mai slabi.

Un creştin înţelege că acest profil îl defineşte în mod minunat pe Iisus: "Bunul Păstor" şi "Bunul Împărat", care prin jertfa Sa, ne-a arătat cum "domneşte" Dumnezeu. Împărăţia Lui este cea care ne "satură" sufletele, ne vindecă de boala păcatelor. În ea suntem adunaţi de pe toate căile pe care ne-am împrăştiat şi ne-am pierdut; este Împărăţia care decretează sfârşitul tuturor relelor. Este locul păcii şi al fraternităţii în care ne ştim iubiţi de Marele Rege, care şi-a dat viaţa pentru toţi.

La împlinirea vremii, Iisus s-a jertfit şi ne-a făcut drepţi înaintea Tatălui, prin jertfa crucii Sale. Acest "Rege al iubirii", ce aşteaptă de la noi? Nimic altceva, decât un răspuns de iubire, care trebuie să se concretizeze în grija şi atenţia faţă de aproapele. De fapt, iubirea va fi unitatea de măsură la "judecata de pe urmă", la sfârşitul timpului şi al istoriei, când "***Fiul omului va veni în mărirea Sa cu toţi îngerii Săi şi va sta pe tronul măririi. Înaintea Lui vor fi toate popoarele iar El îi va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre***".

Prin iubire, scrie Tolstoi, devenim conştienţi de tot ceea ce este bine, iar celui ce a cunoscut iubirea, nu-i mai este frică de a trăi… nici de a muri…; nu-i este frică

să trăiască, deoarece viaţa este ocazia pe care Dumnezeu i-a dat-o pentru a-l ajuta pe aproapele, şi nu-i este frică de moarte, deoarece moarte este întâlnirea definitivă cu Mântuitorul său, care va spune: "***Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia pe care am pregătit-o pentru voi, de la întemeierea lumii***".

Prin faptele de iubire şi prin slujirea aproapelui noi devenim părtaşi regalităţii lui Hristos.

Cuvintele Evangheliei "În vremea aceea" ne proiectează în viitor, în timpul judecăţii finale, când totul va deveni veşnic şi definitiv. "Când", ne proiectează în prezent, aici pe pământ, locul în care ne "jucăm" mântuirea. Acel "În vremea aceea" se construieşte astăzi, prin munca noastră de zi cu zi. Oare este o ameninţare? Nu! Este scoaterea vieţii din "non-sens", din haos. Fiecare clipă se umple de eternitate şi este scoasă din trecerea timpului care le învecheşte pe toate. Astfel înţelegem că timpul nu este un tiran, ci un dar al lui Dumnezeu. ***În acest timp în care trăiesc, pot să-L întâlnesc pe Dumnezeu, să trăiesc după logica Lui. El îmi vine în întâmpinare, iar eu pot să-L recunosc, să-L slujesc, să-L iubesc în persoana aproapelui care trece pe lângă mine, mereu. Nu trebuie să trăiesc cu frică faţă de moarte şi de judecata de pe urmă, căci aşa de mult mă iubeşte Dumnezeu, încât abia aşteaptă ca astăzi să intre în viaţa mea. Acolo unde trăiesc îmi fixează întâlnirea cu El şi nu doreşte să se piardă o clipă din viaţa mea. Eu sunt preţios pentru ochii Săi*** (cf. Is 43,4). Iată ce spune în această privinţă una dintre persoanele cele mai iubite ale secolului trecut: ***"Toţi suspinăm după Cerul unde stă Dumnezeu, chiar dacă avem posibilitatea să fim în cer chiar din acest moment, să fim fericiţi cu Dumnezeu în acest precis moment. Să fim fericiţi cu Dumnezeu în această clipă, înseamnă să iubim cum El iubeşte, să ajutăm cum El ajută, să dăm cum El dă, să slujim cum El slujeşte, să mântuim cum El mântuieşte, să rămânem cu El, 24 de ore din 24, să-L experimentăm în toate formele Lui de suferinţă" (Fericita Maica Tereza de Calcuta).***

"Ceea ce aţi făcut unuia mai mic, Mie mi-aţi făcut".

Evanghelia de astăzi ne cheamă la un examen de conştiinţă mai profund: oare am progresat în sfinţenie de anul trecut până astăzi? Dumnezeu este Stăpânul timpului, iar El ne-a dat posibilitatea să trăim: este timpul vieţii noastre, dar este şi timpul celebrării Domnului, de la Naşterea Sa până la Învierea din morţi, în aşteptarea celei de-a doua veniri. Viaţa lui Iisus s-a intersectat cu viaţa tuturor oamenilor. Ne luminează exemplul Său, ne conduce paşii, ne foloseşte în vederea mântuirii? Ca şi ucenici ai Săi, cum ne comportăm?

Orice verificare începe cu nişte întrebări. Iată întrebările pe care ni le propune Dumnezeu. Sunt întrebări care privesc viaţa noastră actuală. Suntem norocoşi, deoarece întrebările examenului final ne-au fost date din timp. Nu vor fi alte întrebări, dar nici loc pentru scuze de felul: nu sunt pregătit pentru că nu am ştiut ce să învăţ. Chiar dacă avem întrebările din timp, examenul nu va fi uşor şi nu este sigur că vom şti răspunde corect. (Evanghelia ne dă răspunsurile corecte!). Atenţie! Viaţa noastră trebuie verificată la lumina "regalităţii" slujitoare a lui Iisus!

Ştim că "regalitatea" lui Iisus nu are nimic în comun cu regalitatea lumii, cu puterea şi cu stăpânirea lumii, ci cu dăruirea de sine şi cu slujirea. Crucea ne arată stilul "regalităţii" lui Iisus şi ne învaţă cum să fim regi. Să ne amintim că încă din Vechiul Testament regele este un punct de referinţă pentru cel sărac, care neavând nimic, putea să spere doar în bunăvoinţa regelui, rege care este imaginea lui Dumnezeu iubitor de oameni, dincolo de meritele lor. Iisus este chemat "rege" atunci când intră ca un om sărac şi blând, pe mânzul asinei în Ierusalim şi când este răstignit pe cruce.

El spune despre Sine că este un servitor: "Am venit să slujesc şi nu să fiu slujit".

- *Iisus este "rege" deoarece îi pasă de toţi oamenii, în mod special de cei din urmă şi chiar în timpul agoniei găseşte timp să-l consoleze pe tâlharul răstignit împreună cu El.*
- *Iisus este "regele" unei iubiri imense: nu condamnă pe nimeni; dacă este dur cu fariseii, este din cauza minţii lor închise şi pentru că se folosesc de religie în alte scopuri.*
- *Iisus este rege în sărăcie: nu are un tron, nici loc unde să se odihnească. Nu are bogăţii, deoarece acestea, în cele mai multe cazuri, îngreunează inima.*
- *Iisus este rege pentru că slujeşte adevărul! "Eu sunt rege… şi am venit în lume ca să mărturisesc despre adevăr".*
- *Iisus este rege pentru că este un bun păstor!*

Noi, creştinii, vom fi judecaţi dacă am trăit regeşte, ca şi Iisus. ***Evanghelia doreşte să ne îndrepte privirea către săracii din lumea noastră: Ei sunt "paşaportul" nostru pentru intrarea în cer, ei sunt realizarea noastră veşnică!*** Iisus schimbă ordinea valorilor de ieri şi de astăzi! Şi în zilele noastre, cei care sunt însetaţi şi înfometaţi, sunt mii şi mii. Noile forme de sărăcie sunt: singurătatea, lipsa de valori, lipsa de cultură şi de educaţie, lipsa relaţiilor umane sănătoase, superficialitatea, aroganţa, nedreptăţile şi încălcarea principiului de egalitate. Este clar mesajul Evangheliei: vom fi judecaţi după cum ne comportăm faţă de aproapele.

Iată stilul de viaţă înalt, nobil şi distins pe care suntem chemaţi să-l urmăm, deoarece nobilă este iubirea care ştie să se dăruiască.

În Psalmul 22 avem icoana unui rege-păstor care se îngrijeşte de oile pierdute: cu iubire şi dăruire, atât faţă de cele puternice ,cât şi faţă de cele mai slabe şi bolnave. Ce fel de Împărăţie este cea a lui Iisus, ce înseamnă a împărăţi pentru El? Aceste lucruri sunt explicate, de faptele Sale în favoarea bolnavilor, săracilor, păcătoşilor, de minunile care înving răul; fapte care celebrează iubirea Tatălui faţă de fiii Săi, care eliberează omul de păcat şi-i dăruieşte mântuirea. De fapt, Iisus împărăţeşte pentru că iubeşte, slujeşte, dăruieşte, iar dovada acestei Împărăţii sunt faptele Sale.

Iisus ne învaţă că numai în măsura în care slujim, împărăţim cu adevărat! Slujirea Sa maximă se manifestă pe cruce unde El îşi dă viaţa pentru toţi. Şi noi suntem chemaţi să fim părtaşi ai acestei regalităţi a lui Iisus, ***să ne dăruim pentru aproapele nostru în numele păcii, al dreptăţii şi al iubirii, în numele vieţii veşnice, de fapt. Acest lucru îl îndeplinesc când nu permit lumii acesteia să-mi fure inima şi mintea: când înţeleg că ţelul meu este viaţa veşnică.***

Evanghelia de astăzi ne vorbeşte şi despre "ultimele adevăruri de credinţă": moartea, judecata, Iadul, Raiul. Ea ne spune ce să facem ca să intrăm în Împărăţia lui Dumnezeu: să-i îngrijim pe cei flămânzi şi însetaţi, pe cei bolnavi şi pe cei din închisori.

a. Moartea: pentru noi, creştinii, este uşa prin care se intră în veşnicie. Nimeni nu poate scăpa de moarte. Prin credinţă noi ştim că moartea ne va permite să-L vedem pe Dumnezeu: nu ca nişte străini, ci ca fii. Depinde doar de noi. ***Augustin ne învaţă că moartea ne pune în condiţia de a-L contempla pe Dumnezeu în veşnicie. Un autor spiritual ne avertizează: "Dacă nu l-ai întâlnit pe Dumnezeu pe pământ, nu o să-L întâlneşti nici în cer" (Louis Evely).***

Moartea este evenimentul care ne priveşte pe toţi. Mereu s-a întrebat omul: de ce trebuie să-şi termine viaţa sub pământ? Raţiunea omului îi permite să evalueze bine toate lucrurile şi evenimentele şi să se întrebe despre sensul morţii. Să găsească soluţia acestei probleme. Şi eu trebuie să mor? Este posibil ca după o viaţă ambiţioasă şi activă, trupul meu să se descompună? Nu este nici o alternativă în faţa morţii, ceva care să-mi lungească viaţa aici pe pământ? Prin Iisus Hristos, venit în lume, ce răspuns dă Dumnezeu morţii? Răspunde Biblia: nu moarte, ci viaţă veşnică!!! ***Dumnezeu spune că nu este Dumnezeul celor morţi, ci al celor vii şi că doreşte ca toţi oamenii să aibă viaţa veşnică. În Hristos, Dumnezeu ne-a dat garanţia vieţii veşnice.*** În Iisus moartea nu este ultimul eveniment al vieţii.

Urmează învierea!!! Moartea este doar trecere într-o nouă dimensiune: a vieţii veşnice.

b. Judecata: dacă o privim din punct de vedere al sistemului nostru judiciar, ne înspăimântă. Dar ne dă curaj, dacă o privim din punct de vedere al credinţei. Iisus, murind pentru noi, ne-a salvat de la judecată (Rm 5, 8). La judecată Domnul va fi împotriva adulterilor, a mincinoşilor, a celor care nu plătesc salariul cuvenit muncitorilor, asupresc văduvele, orfanii şi-i nedreptăţesc pe străini (Zah 3, 5). Pentru toţi aceştia iadul va fi falimentul lor (Ps 48, 8). Trebuie să avem încredere, deoarece Iisus ne-a spus că voia Tatălui este ca El să nu piardă pe nimeni din cei care i-au fost încredinţaţi, ci să-i învie în ziua din urmă. Încredere, deoarece cine crede în Fiul, are viaţa veşnică (Io 6, 40).

La judecată, Fiul Omului adună în jurul Său toate naţiunile lumii. Îi separă pe oameni, aşa cum separă păstorul oile de capre. Păstorul ştie să separe. Nu greşeşte: oile la dreapta, caprele la stânga. Iisus nu greşeşte, nu judecă, El doar desparte. Omul singur se judecă după felul cum s-a comportat cu cei nevoiaşi.

Cei din dreapta sunt "binecuvântaţii Tatălui", primesc binecuvântarea ce a fost promisă lui Avram (Gn 12, 3). Ei sunt chemaţi să intre în posesia Împărăţiei, pregătită pentru ei încă de la întemeierea lumii. Iată motivarea sentinţei: "mi-a fost foame şi voi mi-aţi dat să mănânc"… Această sentinţă ne ajută să înţelegem cine sunt oile. Sunt persoanele care l-au primit pe Judecător când acestuia i-a fost foame, sete, când a fost bolnav şi persecutat. Cei care i-au primit pe cei mai mici se numesc "drepţi". Acest lucru înseamnă că "dreptatea" lui Dumnezeu nu se câştigă prin simpla respectare a unor legi, ci primindu-i pe cei nevoiaşi. Cine sunt cei mici? În multe locuri din Evanghelie sunt ucenicii lui Iisus!!! Ce respect avem astăzi faţă de preoţi? Cei mici sunt şi persoanele abandonate din comunitate, cele dispreţuite (Mt 10, 40); toţi cei care nu au loc în societate, toţi săracii. Cei "drepţi" sunt cei care-l primesc pe aproapele în cea mai totală gratuitate şi-l ajută gratis, dezinteresat!

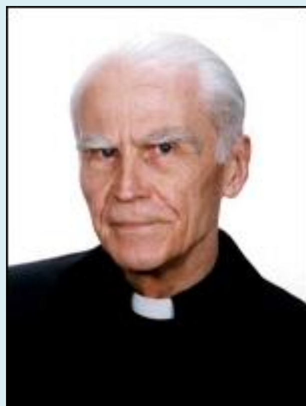
Sentinţa pentru cei din stânga: sunt numiţi "blestemaţi" şi sunt destinaţi focului veşnic. Iisus se foloseşte de un limbaj comun pentru a spune că aceste persoane nu vor intra în Împărăţie, deoarece nu l-au primit pe Iisus înfometat, însetat, prizonier, bolnav… Nu Iisus le interzice intrarea în Împărăţie, ci modul lor de a fi şi de a se raporta la aproapele îi împiedică. Aceşti oameni susţin că şi ei s-au comportat bine, după logica lor strict umană, dar nu după logica lui Dumnezeu. Ei sunt vinovaţi de omisiune! N-au făcut nimic faţă de aproapele! Ei n-au persecutat pe nimeni dar n-

au făcut nici un fel de bine pentru cei mai mici. Iisus continuă: aceştia sunt destinaţi focului veşnic, iar drepţii la viaţa veşnică.

c. Iadul: nimănui nu-i place să fie aruncat într-o "stare veşnică, fără ieşire", unde este "plânsul şi scrâşnirea dinţilor", expresie semită ce indică suferinţa atroce a oricărui om, care este exclus de la contemplarea lui Dumnezeu. Evanghelia de astăzi ne spune că acest loc există şi va fi ocupat de cei care nu au fost atenţi faţă de aproapele lor. ***Poetul ateu Baudelaire ne spune: "cea mai mare şmecherie a diavolului este aceea de a ne face să credem că nu există"***, şi că nu există nici Iadul. Să nu lăsăm totul pentru ultima clipă din viaţa noastră, va fi prea târziu! Actriţa Greta Garbo, înainte de a muri, a afirmat: "mi-am greşit viaţa, acum este prea târziu ca să o repar!". Trebuie să subliniez: cu toţii putem fi mântuiţi, cu condiţia ca să dorim acest lucru în mod serios!

d. Raiul sau viaţa veşnică: în Vechiul Testament se spune că în ziua aceea, Domnul va pregăti un ospăţ pentru toate popoarele (Is 25, 6). Domnul nu refuză nimănui fericirea veşnică. Sufletele celor drepţi sunt în mâinile Domnului şi nici o furtună nu le va abate. Celor credincioşi li se pare că mor, dar sufletele lor au găsit pacea şi nemurirea (Înţ 3,1). ***Nouă, creştinilor, viaţa veşnică ne dă sens şi speranţă vieţii noastre de pe pământ, precum şi siguranţa fericirii veşnice.*** În Noul Testament este scris: "***Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, căci plata voastră multă este în ceruri***"; "***Pe cel ce vine la Mine nu-l voi alunga… ci îl voi învia în ziua de apoi*** (Io 6, 1)"; Dumnezeu le va şterge toate lacrimile, deoarece lucrurile lumii acesteia au trecut (Ap 21, 4). Viaţa noastră trebuie să fie într-o aşteptare încrezătoare a întâlnirii cu Dumnezeu, pentru a participa la ospăţul Său veşnic; un stimul pentru ca zi după zi să trăim ca adevăraţi creştini. Amin!

Pr. Gheorghe Neamţiu - Duminica lăsatului sec de carne (a Înfricoşătoarei Judecăţi) - Iubirea faţă de aproapele

"Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi mai mici ai Mei, Mie nu Mi-aţi făcut." (Matei XXV, 45)

Dintre cele patru ultime realităţi ale omului – moartea, judecata, raiul şi iadul -, Mântuitorul nu a prezentat-o pe nici una într-un tablou atât de zguduitor ca judecata din urmă, când El va pronunţa, în văzul şi auzul întregii lumi, sentinţa fără drept de apel ce va hotărî pentru veşnicie soarta fiecăruia dintre noi: raiul sau iadul.

Dar, pe lângă acea sentinţă cutremurătoare, ceea ce ne izbeşte într-un mod surprinzător, în acest tablou, este criteriul după care Mântuitorul, Judecătorul suprem şi universal, va judeca lumea. Acest criteriu va fi iubirea faptică a semenilor noştri.

Mulţi, chiar şi dintre creştinii socotiţi buni, nutresc o părere greşită despre ceea ce formează esenţa creştinismului. Ei cred că religia creştină este doctrina care, cu ajutorul legilor divine şi bisericeşti, împiedică pe om de a face răul, şi că omul dacă nu a făcut rău nimănui, niciodată, se poate declara fericit, aici şi în veşnicie.

Şi s-ar părea că ei au dreptate, doar aproape toate cele zece porunci sunt negative: "să nu-ţi faci chip cioplit (…)", "să nu iei numele lui Dumnezeu în deşert", "să nu ucizi", "să nu fii desfrânat" etc. Şi mulţi, necălcându-le pe acestea, se amăgesc cu iluzia unei desăvârşiri sigure, ba, în mărturisire, declară , nu fără oarecare mândrie: "n-am omorât, n-am fost desfrânat, n-am furat…, n-am făcut nici un rău".

Fără îndoială, creştinismul are şi porunci negative, dar Însuşi Mântuitorul ne învaţă astăzi că, în ceasul marii socoteli, când El va face plata trudei noastre pământeşti,

va acorda marele premiu al vieţii veşnice nu acelora care n-au făcut răul, adică acelora care, fie de ruşinea semenilor, fie ca să nu sufere vreo pagubă, sau să nu cadă în vreo primejdie, ori chiar dintr-un motiv lăudabil, s-au abţinut de la rele, ci, dimpotrivă, acelora care s-au trudit să facă binele. El nu va zice: "Întrucât nu aţi făcut nici un rău, moşteniţi împărăţia (…)", ci va zice: "Întrucât aţi făcut binele… veniţi de moşteniţi împărăţia (…)". Împărăţia veşnică se va da celor ce au săturat pe cei flămânzi, celor care au îmbrăcat şi adăpostit pe cei lipsiţi, celor care au îngrijit pe bolnavi şi au mângâiat pe cei întristaţi; celor care îşi găsesc rostul existenţei în a fi reazem celor slabi şi abandonaţi. ***Toată esenţa creştinismului constă în această iubire faptică a aproapelui, cu care se identifică Hristos.*** Aceasta este porunca cea mai mare, în care se sintetizează toată legea şi profeţii, porunca cea nouă, semnul distinctiv al adevăratului urmaş, imitator al lui Hristos, care proclamă: "***Din aceasta vor cunoaşte oamenii că sunteţi ucenicii Mei, de veţi avea dragoste între voi.***" Pe urmele lui Iisus, Ioan Evanghelistul şi apostolul iubirii, avertizează: "***De va zice cineva: «Iubesc pe Dumnezeu», însă urăşte pe fratele său, mincinos este; căci cel ce nu iubeşte pe fratele său pe care l-a văzut, pe Dumnezeu pe care nu L-a văzut cum poate să-L iubească?***" (I Ioan V, 20-21). Iată de ce, termometrul iubirii faţă de Dumnezeu este iubirea faţă de aproapele.

În lumina învăţăturii despre Trupul Tainic al lui Hristos, noi creştinii, prin Botez, ne-am unit, într-o comuniune vitală, cu Hristos fratele nostru mai mare şi Capul Trupului Său Tainic, devenind noi astfel mădularele acestui trup şi fiii adoptivi ai lui Dumnezeu. Suntem deci altoiţi în Hristos, care devine prezent în fiecare dintre noi, astfel încât, când facem semenului nostru un bine, acel bine îl facem lui Hristos Însuşi, cum va declara El la judecata din urmă.

Sfânta Ecaterina de Siena zice: "Dumnezeu vorbeşte astfel «Vă cer să vă iubiţi cu iubirea cu care v-am iubit Eu. Or, Eu v-am iubit dezinteresat. Tot ce sunteţi şi aveţi este darul Meu… Dar voi nu-Mi puteţi oferi Mie, în persoană, iubirea pe care v-o cer, de aceea am pus în mijlocul vostru pe semenii voştri, ca să puteţi face pentru ei ceea ce nu puteţi face pentru Mine, adică să-l iubiţi pe aproapele vostru în mod gratuit, aşa cum v-am iubit Eu, fără să aşteptaţi vreo răsplată de la el, iar ceea ce îi faceţi lui, Eu socotesc că Mi-aţi făcut Mie.»" (John C. H. Wu, Le carmel interieur, Ed. Casterman-Tournei, Paris, 1958).

Sfântul Ioan Gură de Aur, citând din Prov XIX, 17: "Cine miluieşte pe săraci, Îl împrumută pe Dumnezeu", comentează astfel: "Prin urmare, Te împrumuţi Tu de la mine, Doamne, şi iei împrumut milostenia făcută de mine săracului, ca să mi-o dai înapoi (…) Când ? Arată-mi timpul când mi-o vei da înapoi (…)".

Ascultă când şi unde îţi va plăti Acela pe care Îl împrumuţi prin săraci: Când Fiul Omului va şedea pe tronul slavei Sale (…) şi va zice celor de-a dreapta: «Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu, căci am flămânzit şi Mi-aţi dat să mănânc» (…) (Matei XXV, 31). Şi aceştia Îl vor întreba: «Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit ?» Iar Iisus le va răspunde : «Întrucât aţi făcut unuia din aceşti fraţi mai mici ai Mei, Mie Mi-aţi făcut»

– Să vedeţi ciudăţenia – continuă Sfântul – ***El nu a pomenit nici o altă faptă de virtute decât această milostenie. Şi doar putea zice: «Veniţi cei binecuvântaţi, pentru că aţi fost cumpătaţi, pentru că aţi păzit fecioria (…)», dar despre acestea tace; nu pentru că ele nu ar fi vrednice de pomenire, ci pentru că sunt mai prejos decât iubirea de oameni. De asemenea, va zice celor de-a stânga: «Mergeţi, blestemaţilor (…), pentru că am fost flămând şi nu Mi-aţi dat de mâncare (…).» Nu a spus: «pentru că aţi curvit, pentru că nu aţi fost cumpătaţi (…)». Acestea sunt rele, dar mai mici decât lipsa de omenie şi de milă. Dar de ce nu pomeneşti, Doamne, şi alte căi ? «Nu judec păcatul, ci neomenia; nu judec pe păcătoşi, ci pe cel ce nu s-a pocăit. Pentru neomenie vă osândesc, căci având la îndemână un atât de mare leac al mântuirii, milostenia, aţi nesocotit o binefacere atât de mare. Ocărăsc, aşadar, neomenia ca fiind rădăcina răutăţii şi a toată necredincioşia; laud omenia ca fiind rădăcina tuturor bunurilor; şi ameninţ pe unii cu focul veşnic, iar celorlalţi le făgăduiesc Împărăţia cerurilor»”.***

Şi Sfântul continuă:

“Iată, acum, o altă minune a dreptului Judecător, scoasă din lucrurile omeneşti. Dacă tu ai împrumutat pe unul când era sărac şi acesta ajunge la bunăstare, aşa că poate să-ţi întoarcă datoria, ţi-o dă, însă în ascuns, căci se ruşinează de starea lui de mai înainte. Dumnezeu însă nu face aşa, ci, împrumutându-se în ascuns, îţi întoarce datoria pe faţă şi fără sfială. Când ia împrumut, ia prin milostenia cea ascunsă, când dă îndărăt, dă în faţa întregii zidiri.” (Sf. Ioan Crisostomul, Predici despre pocăinţă şi Sfântul Vasile, trad. de Şt. Bezdechi, Cluj).

În temeiul aceleiaşi învăţături despre Trupul Tainic al lui Hristos, fiind noi toţi, potenţial sau actual, mădularele acestui trup, nu ne este îngăduit – în primul rând nouă, creştinilor – să ne izolăm şi să trăim egoist, închişi în noi înşine. ***“Creştinul – zice Părintele Gratry – este un om căruia Dumnezeu i-a încredinţat pe toţi ceilalţi oameni.”***

Iar Sfântul Ioan Gură de Aur, exprimând şi mai explicit aceeaşi idee, zice: "Fiecăruia din noi îi sunt încredinţate şi celelalte suflete şi vom fi judecaţi după partea ce am luat la mântuirea lumii întregi." (I. Miclea, op. cit., vol.I., p.158).

De aceea, ***creştinul care cunoaşte drumul ce duce la biserică, dar nu şi pe acela care duce la casele celor nenorociţi; precum şi creştina evlavioasă, căreia îi place să petreacă în rugăciune, dar e nesimţitoare la durerile semenilor, au şi unul şi altul o evlavie falsă. (Ch. de Poncheville, Tout lOEvangil… Paris, Spes, 1934, apud I. Miclea, op. cit., p. 158).***

"Unele persoane – zice Sfânta Tereza de Avila – îşi dau silinţa să stea la rugăciune într-o poziţie atât de reculeasă, încât nu cutează să facă nici o mişcare, de teama să nu-şi piardă consolarea de care se bucură. Dar nu aceasta e calea ce duce la perfecţiune. Dacă vezi un bolnav pe care îl poţi ajuta, poţi lăsa cu conştiinţa liniştită rugăciunea sau contemplaţia, pentru a-l ajuta, ori cel puţin a-l consola pe acesta: şi, văzându-l că suferă, ia parte la durerea lui (…) dacă o persoană este lăudată, bucură-te ca şi cum te-ar lăuda pe tine însuţi (…)" (John C. H. Wu, op. cit.). De aceea, a considera religia noastră mai mult ca un ansamblu de deprinderi pioase, decât ca o trăire efectivă a generozităţii, ca o deschidere faţă de nevoile aproapelui, este o deformare a adevăratului concept despre religie şi desăvârşire, căci: "***a iubi pe aproapele ca pe tine însuţi mai mult este decât toate arderile de tot şi jertfele***" (Marcu XII, 33).

Dar, în deprinderea acestei iubiri, să nu pierdem din vedere un lucru esenţial: în ochii lui Dumnezeu, care scrutează inimile, în străfunduri, preţuieşte nu atât ce şi cât dăm, ci, mai ales, cum dăm. ***Dăm cu toată inima, văzându-L pe Dumnezeu în persoana celui lipsit, ori la baza gestului nostru stă un motiv egoist: de a apare buni, de a fi lăudaţi.*** În acest caz, ce-i drept, am făcut un bine omenesc, pentru noi, însă din punctul de vedere supranatural, fapta este lipsită de valoare meritorie, de răsplata cerească. Iată de ce, ***mai presus de valoarea materială a milosteniei, stă atitudinea noastră interioară, puritatea intenţiei cu care o facem şi care îi dă adevărata valoare.***

Un bogat, care întâmplător nu avea nici un ban, trecând pe lângă un cerşetor, se apleacă spre el şi îi zise cu regret: "Iartă-mă, frate, de astă dată nu am nimic". "Îţi mulţumesc" – îi răspunse cerşetorul -, "dumneata mi-ai dat mai mult decât toţi ceilalţi, căci mi-ai spus frate, cum încă nu mi-a spus nimeni până acum".

Iată deci că pomană putem face chiar şi numai cu un cuvânt, dacă acel cuvânt este izvorât dintr-o inimă caldă şi compătimitoare.

Să ne lăsăm pătrunşi şi călăuziţi de aceste gânduri prilejuite de meditarea asupra Evangheliei citită azi şi să deprindem cu intenţie curată milostenia faţă de semenii noştri aflaţi cu lipsuri fizice ori sufleteşti, neuitând nici o clipă că iubirea faptică este supremul criteriu după care vom fi judecaţi. În amurgul vieţii, iubirea va judeca lumea. Definitiv şi fără drept de apel. ***“A nu face rău e bine, dar a nu face binele este rău, chiar foarte rău pentru un ucenic al lui Hristos.” (Ch. de Poncheville, ibid.).*** Şi fiecare suntem un ucenic şi frate al Lui. Aprinşi deci şi însufleţiţi de iubirea lui Hristos, să ne sporim cu generozitate faptele cele bune, căci ele vor fi avocaţii care ne vor asigura fericirea cea neînserată de-a dreapta lui Hristos în Împărăţia cerească. Amin.

Pr. Vasile Florea - Duminica lăsatului sec de carne (a Înfricoşătoarei Judecăţi) - Vom fi judecaţi după cum am iubit

În Evanghelia acestei duminici ne este descrisă de către Iisus desfăşurarea judecăţii finale asupra acestei lumii. Iisus ne vorbeşte despre a doua sa venire, când nu va întreba oamenii despre nimic altceva decât despre felul în care şi-au demonstrat iubirea prin faptele pe care le-au făcut.

Regele, Hristos însuşi, stă pe scaunul de judecată şi îi trimite pe unii de partea oilor, iar pe alţii de partea caprelor. Criteriile pentru această separare ne privesc pe fiecare personal şi ne fac direct răspunzători pentru propria noastră mântuire. Cum m-am comportat eu pe pământ cu cei flămânzi, cu cei însetaţi, cu străinii, cu cei fără de adăpost, cu cei goi, cu cei bolnavi sau cu cei închişi? Pentru regele-judecător nu fidelitatea faţă de dogme sau faţă de legea morală, nu apartenenţa confesională şi nici graniţele dintre religii contează cel mai mult în momentul judecăţii, ci generozitatea îndurării noastre. Iisus ne prezintă prin Evanghelia acestei duminici ceea ce contează înaintea lui Dumnezeu. Aceleaşi sunt şi cerinţele Bisericii care este fidelă mesajului Sfintei Scripturi. ***Ceea ce contează înaintea lui Dumnezeu este iubirea, ochii deschişi pentru ceilalţi şi pentru Dumnezeu.***

Cum putem să-l întâlnim noi pe Dumnezeu? Evanghelia aceste duminici ne dă un sfat surprinzător: ar trebui să ne îndreptăm spre semenii noştri aflaţi în nevoi, spre toţi aceia care suferă şi au nevoie de ajutorul nostru. ***Fiecare om este imaginea lui Dumnezeu***, ba chiar în cei suferinzi şi năpăstuiţi avem şansa să-l întâlnim pe Hristos. ***Drumul acesta pe care ni-l descrie Iisus este un drum care ne stă tuturor la dispoziţie, este la îndemâna fiecăruia dintre noi.***

Ceea ce ne spune Iisus în Evanghelia de astăzi este un ajutor pentru noi şi un îndemn să ne analizăm întrebându-ne: ***Cum m-am comportat? Unde am fost şi cum m-a găsit fiecare situaţie a vieţii? L-am recunoscut şi descoperit pe***

Dumnezeu şi în cei de lângă mine? Hristos a venit să-i mântuiască pe cei ce sunt pierduţi. Iisus ne încurajează aşadar atunci când ne spune că a venit să îi mântuiască pe cei pierduţi. ***Nu există nimic în lume care nu poate fi iertat, nu există păcate care nu pot fi şterse este mesajul vindecător şi eliberator al lui Iisus pentru noi. Cel care acceptă acest mesaj al lui Iisus, cel care are încredere în cuvintele lui Iisus, va fi un alt om.***

Fericirile sunt pentru noi creştinii călăuză şi consimţământ. Poate că şi noi suntem – fiecare în felul său – printre cei bolnavi, închişi, flămânzi, însetaţi, săraci. Ceea ce contează în cele din urmă este iubirea şi doar prin iubire lumea poate fi schimbată. Iar iubirea ne încurajează să fim mai responsabili, mai deschişi, mai îndurători. Milostenia noastră generoasă este pe deplin răsplătită de către Dumnezeu. Dacă noi vom încerca să ne raportăm viaţa la invitaţia pe care ne-o face Iisus prin Evanghelia pe care am ascultat-o vom îndrăzni să sperăm că în ciuda limitelor, momentelor de criză şi provocărilor vieţii ne vom afla de partea celor de-a dreapta lui Dumnezeu. Să fie acesta încrederea noastră a tuturor, pentru că având o astfel de încredere ne vom osteni cu bucurie pentru a ajunge drepţi.

Amin.

Pr. Olimpiu Todorean - Duminica lăsatului sec de carne

Iubiţi credincioşi, ceea ce veţi face unora din cei mai mici fraţi ai mei, îmi faceţi mie, va răspunde Domnul celui ce va întreba, la sfârşitul lumii: “Doamne, când te-am văzut?” De cinci ori se vorbeşte despre “atunci” şi “când”: “atunci”, la sfârşitul lumii, vom vedea că acel “atunci” este acum. Este “semnul” venirii sale, este acel “mai mici dintre aceşti fraţi ai mei” cu care el este mereu prezent în mijlocul nostru. Finalul discursului escatologic răspunde prin urmare cu exactitate, chiar dacă ne surprinde, la întrebarea “când” şi “ce fel de semne” pe care apostolii le-au ridicat încă de la început. Prima sa venire evidentă se va întâmpla peste două zile (suntem înaintea Patimii, Morţii şi Învierii) când nu va fi recunoscut nici de capii poporului lui Israel şi nici de Petru, chiar sosită “ora” în care Fiul omului stă de-a dreapta Tatălui şi vine pe norii cerului.

Capitolul 25 conţine 3 povestiri “graduale” asupra a ceea ce trebuie să facem “acum” în vederea “sfârşitului”:

- acum este nevoie să cumpărăm ulei (1-13, parabola celor 10 fecioare),
- să dublăm darul de iubire primit (v 14-30, parabola talanţilor), şi
- să-l iubim pe Domnul în fraţii mai mici (31-46, povestirea de azi).

Mai mult decât o parabolă, povestirea de azi este o reprezentare scenică a judecăţii finale, structurată pe contrapunerea între cei care stau de-a dreapta şi cei ce stau de-a stânga regelui. Pentru cele două grupe există o sentinţă opusă: “veniţi binecuvântaţilor” sau “plecaţi de la mine, blestemaţilor”. Urmează apoi şi motivarea: “M-aţi” sau “nu m-aţi” ajutat la nevoie. La întrebarea comună: “Când

te-am văzut?”, urmează răspunsul: “Ceea ce aţi făcut, sau nu aţi făcut, celor mai mici, aţi făcut mie, sau nu mi-aţi făcut mie”.

Judecata pe care regele o va face nouă “atunci” este aceeaşi pe care noi o facem acum celui sărac. În realitate, suntem noi cei care judecăm, care-l primim sau care-l respingem El nu va face altceva decât să constate ceea ce noi facem. La sfârşit, va citi ceea ce noi, cu voinţă liberă, am scris. Ne spune aceasta înainte, printr-o reprezentare eficace, pentru a ne deschide ochii asupra a ceea ce facem astăzi.

Pericopa, splendidă şi unică, este o sinteză a teologiei evanghelistului Matei: ***suntem judecaţi în baza a ceea ce facem celuilalt.*** Şi celălalt este întotdeauna Celălalt. ***Prima poruncă este egală cu cea de a doua, pentru că Domnul însuşi s-a făcut aproapele nostru şi este mereu cu noi sub semnul Fiului omului, cel al Crucificatului care este chipul tuturor săracilor de pe pământ.***

În acelaşi timp, povestirea pune în centru pe Fiul omului care se identifică cu oamenii. A-L primi sau a-l refuza, înseamnă a primi sau a refuza mântuirea.

Textul este sugestiv, deschis multor sensuri şi dezvoltări, în orice direcţie. ***Dumnezeu este iubire şi iubirea îmbrăţişează pe toată lumea.***

Dar mesajul universal care se poate prelua este că fiecare om este judecat în baza iubirii sale pentru cei mici şi neajutoraţi. Nu trebuie să înţelegem că raportul cu Dumnezeu nu este important. Dimpotrivă: iubirea pentru cel mai mic este iubirea pentru Dumnezeu însuşi.

În cazul acesta, iubirea pentru aproapele poate fi un imperativ categoric doar dacă se ţine cont de trei lucruri: că în spatele fiecărui imperativ se află vocea celui care vorbeşte; că iubirea presupune diversitate şi că unul iubeşte în măsura în care este iubit. Izolarea poruncii iubirii aproapelui de experienţa iubirii lui Dumnezeu care s-a făcut aproapele este un principiu fără sens, o ideologie incapabilă de a genera un comportament pozitiv.

Porunca de a iubi pe cel mai mic este, cu siguranţă, fundamentul care poate să ducă la comuniunea între oameni. Iisus pune efectiv un criteriu de acţiune ce trece dincolo de orice îngrăditură religioasă sau ideologică. Iubirea Maicii Tereza pentru dizgraţiaţii pământului a fost limbajul cel mai universal şi inteligibil care a vorbit lumii de azi despre misterul lui Dumnezeu şi al omului.

Iubiţi credincioşi, pentru a înţelege sensul propriu al acestei pericope evanghelice, este important să ştim că urmează după trei parabole şi se află imediat înainte de patima şi învierea Domnului, unde regele se prezintă ca sărac şi batjocorit, străin de toţi şi condamnat, legat şi lovit, gol şi rănit, sfârşind pe cruce. În cei mai mici fraţi, cititorul creştin trebuie să vadă pe regele său. În ei, în fapt, se continuă patima şi învierea Domnului pentru salvarea omenirii.

Mai sunt dintre aceia care înţeleg această povestire într-un mod restrictiv şi nu universal: judecata păgânilor, ce vor fi judecaţi nu pentru credinţă, pe care nu o au, ci pentru iubirea lor faţă de cei mai mici.

Alţii spun că aceşti mai mici numiţi de Iisus "fraţii mei" sunt, potrivit unor autori antici, şi mai recenţi, discipolii înşişi care vor sta lângă el pentru a judeca lumea. S-ar putea zice că mântuirea vine sau nu din primirea sau refuzul apostolilor.

Oricum este clar că mesajul se adresează cititorului creştin: statutul lui de a fi "binecuvântat" sau "blestemat" depinde de iubirea sa, dată sau negată, fraţilor aflaţi în nevoi, prin care Domnul îl vizitează.

Iubirea pe care o avem faţă de celălalt este faţă de Dumnezeu: mă realizez ca şi fiu, dacă trăiesc ca şi frate. Toată legea se reduce la iubirea Domnului şi a aproapelui cu acelaşi act de iubire, pentru că el s-a făcut aproapele meu şi frate prin Fiul. Cine nu iubeşte pe Dumnezeu nu observă cuvântul său, şi nu iubeşte nici pe fiii lui Dumnezeu.

Putem spune că judecata finală, cum, de altfel, tot discursul escatologic, ne trimite din viitor în prezent.

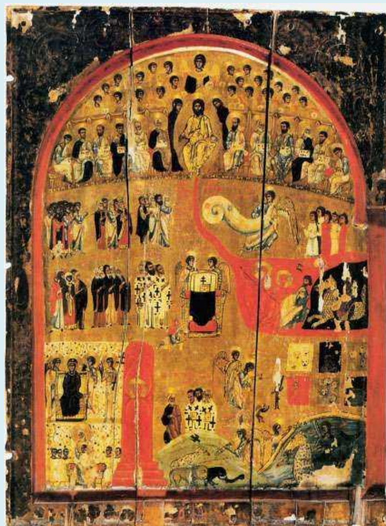
Etica se bazează pe escatologie. Omul este aşa pentru că acţionează raţional, pentru un sfârşit pe care şi-l doreşte. Scopul omului este de a deveni ca Dumnezeu. Eroarea lui Adam nu a fost de a voi să fie ca Dumnezeu, ci necunoaşterea a ceea ce este Dumnezeu. Devenim Dumnezeu dacă iubim ca Dumnezeu, pentru că el este iubire.

Iubiţi credincioşi, Iisus este întotdeauna cu noi precum sunt şi săracii, precum un frate mai mic între fraţi.

Biserica, în iubirea sa pentru cel mai mic, îl iubeşte pe Domnul său. Şi ştie că nu este ea cea care îl salvează pe sărac, ci săracul pe ea. De aceea, să încercăm să facem cu adevărat parte din această biserică, pentru a ni se spune şi nouă "acum"

pentru “atunci”: ***veniţi, binecuvântaţi ai Tatălui meu, de moşteniţi împărăţia Tatălui, cea pregătită pentru voi din veşnicie.***

Pr. Vasile Rob - Duminica lăsatului sec de carne

“***Întrucât, nu aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi, mai mici ai Mei, Mie nu Mi-aţi făcut!***”

În această duminică sfânta Evanghelie ne prezintă ceea ce se va petrece în ultimul act al istoriei omeniri, atunci când Fiul Omului va veni pentru a doua oră pe pământ.

Mulţi, chiar şi dintre creştini consideraţi buni, au o părere greşită despre ceea ce reprezintă cu adevărat creştinismul. Ei consideră că religia creştină este doctrina care, cu ajutorul legilor divine şi al celor bisericeşti, împiedică pe om să facă raul şi că, omul, dacă nu a făcut răul niciodată se poate declara fericit, aici şi în veşnicie! De aceea prin Evanghelia de astăzi, Mântuitorul ne atenţionează asupra faptului că în ceasul mari socoteli, va acorda marele premiu, al vieţi veşnice, nu acelora care nu au făcut răul, fie de ruşine, fie dintr-un motiv lăudabil, ci acelora care s-au trudit să facă binele!

Fiul Omului va veni din nou pe pământ, aşa după cum a promis, dar nu cu misiunea cu care a venit prima oră, ci cu aceea pe care o mărturisim când recităm Crezul.

Cu toate că Iisus nu a spus ziua şi ora când se va întâmpla acest lucru şi nici în sfânta Scriptură nu se menţionează aceasta, totuşi a arătat care vor fi semne ale acelei veniri, ca:

- răcirea credinţei pe pământ după ce toate popoarele vor ajunge la cunoaşterea sfintei Evanghelii;
- autodistrugerea lumi de către oameni care locuiesc pământul;
- ciuma (boli) şi foametea care va cuprinde tot pământul;
- cutremurele vor distruge oraşe întregi;
- munţi vor "arde";
- vânturile se vor înteţi încât vor distruge totul în cale;
- apa oceanelor va fierbe ca în oală pusă la foc;
- soarele nu va mai reuşi să dea căldură sa pământului; etc.

Atrăgându-ne atenţia să fim mereu pregătiţi pentru acea oră şi să nu fim surprinşi ca şi cele cinci fecioare nepregătite, din pilda celor zece.

Înainte ca Iisus să spună cele auzite la citirea Evangheliei de astăzi, a spus următoarea pildă: "***Şi, intrând împăratul să vadă pe cei veniţi la ospăţ, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haina de nuntă. Întâi, împăratul l-a mustrat, apoi a pus slugile să-l lege şi să-l arunce în întunericul de afară, unde este plângerea şi scrâşnirea dinţilor."***

La marea judecată a omeniri, în faţa Judecătorului Suprem, cel mai greu vor atârna faptele noastre făcute din cea mai mare poruncă lăsată de Iisus; a iubiri aproapelui şi a tuturor acţiunilor pe care le-am făcut, pornite din această poruncă, deoarece premiul veşniciei va fi cel care derivă şi din cele spuse de ***Sfântul Ioan Gură de Aur: "omul va fi judecat şi după contribuţia pe care a avut-o la mântuirea întregii omeniri, nu numai pentru propria sa mântuire…"***

Iată de ce; mila şi iubirea aproapelui trebuie să călăuzească viaţa fiecărui creştin. Lucru reieşit şi din Evanghelia citită astăzi şi anume faptul că ochii noştri şi acţiunile noastre trebuie să fie îndreptate spre:
- semeni aflaţi în necaz, boli şi durere;
- lipsurile materiale, dar mai ales cele sufleteşti ale aproapelui nostru, ştiut fiind faptul că Dumnezeu a luat chipul fiecărui om şi s-a identificat cu lumea şi mai ales cu cei suferinzi, neajutoraţi, aflaţi în durere şi necaz.

Aşa încât, dacă:
- ai dat unui sărac o haină, lui Dumnezeu i-ai dat;
- ai chemat la masa ta un om flămând pe Hristos l-ai săturat;
- dacă ai adăpat un om însetat, lui Dumnezeu i-ai dat; dacă ai cercetat o văduvă, un bolnav sau ai încălzit picioarele unui orfan, pe Dumnezeu l-ai cercetat şi pe el l-ai încălzit.

Trebuie să conştientizăm faptul că Iisus este prezent în mijlocul nostru chiar şi în această lume plină de tentaţii, fiind necesară, doar, căutarea lui. Însă, dacă nu-l vom căuta şi nu vom încerca să-l găsim, la Marea Judecată, vom auzi sentinţa divină: "dacă nu ai făcut celor mai mici ai tăi… mie nu mi-ai făcut…mergeţi de la mine…"

Ceea ce înseamnă că toţi aceea care-l iubesc pe Dumnezeu ajută sufletele necăjite iar cei consacraţi:
- *hrănesc sufletele înfometate nu de pâine, ci de a auzi cuvântul lui Dumnezeu;*
- *prin învăţătura credinţei, cei drepţi adapă pe cei însetaţi de graiul învăţături despre viaţa veşnică şi de apa cea mântuitoare iar prin râvna acestora ei cheamă cu dragoste sub acoperământul Bisericii pe cei străini şi îndepărtaţi de ea;*
- *Îmbracă în veşmântul veseliei şi în haina mântuiri pe cei goi de fapte bune;*

- *prin sfatul lor întăresc pe cei bolnavi, adică pe cei slabi în credinţă, pe cei ce zac în întunericul păcatului.*

De aceea din Evanghelia de astăzi trebuie să reţinem că, indurarea faţă de semeni noştri, aflaţi în suferinţă, în lipsuri şi iubirea faptică este supremul criteriu după care vom fi judecaţi şi că pentru un urmaş al lui Hristos, a nu face rău, este bine, însă a nu face binele, este deosebit de rău pentru un ucenic al lui Hristos. Amin.

Pr. Ioan Abadi şi Pr. Alexandru Buzalic - Duminica lăsatului sec de carne

Prin pasajul propus în cadrul Evangheliei de astăzi, Sfânta Biserică ne aduce aminte despre evenimentele privitoare la plinirea timpurilor, când întreaga umanitate îşi va redobândi locul pe care l-a avut în momentul Creaţiei. Evenimentele eshatologice – privind împlinirea planului lui Dumnezeu în istorie – revelate de Dumnezeu, sunt însoţite de tensiuni, de războaie şi suferinţe majore, după care urmează lupta finală dintre armata lui Antihrist însoţită de diavoli şi îngerii din Cer, care sub conducerea Arhanghelului Mihail vor veni în ajutorul celor chemaţi în slujba Domnului; puterile întunericului vor fi înfrânte, însă multe încercări vor veni asupra Bisericii lui Hristos.

Omenirea trebuie să revină la demnitatea pe care a avut-o la începutul Creaţiei; de aceea va urma învierea morţilor – a tuturor oamenilor care au trăit pe pământ – pentru ca întreaga umanitate (omul, corp şi suflet) să fie judecată. Hristos Judecătorul îl va pune pe fiecare, individual, în locul pe care l-a câştigat prin faptele vieţii sale: cei care au acceptat harul lui Dumnezeu şi au înaintat în sfinţenie se vor bucura, corp şi suflet, în fericirea Pământului redevenit Paradis prin acţiunea Spiritului Sfânt, în timp ce indivizii separaţi de egoismul propriu şi lipsa de iubire, care au refuzat mâna întinsă de Dumnezeu, îşi vor petrece veşnicia în întunericul infernului.

Apostolul popoarelor slave, Sfântul Metodiu, a predicat învăţătura lui Hristos în Bulgaria. Împăratul bulgar Boris, era păgân. Astfel, Sfântul Metodiu a depus eforturi susţinute pentru a-l convinge pe acesta, să renunţe la idoli şi să devină creştin, dar toate învăţăturile sfântului nu au avut succes. Împăratul Boris iubea

pictura, iar Metodiu era un pictor renumit. Într-o zi împăratul l-a rugat pe Metodiu să-i picteze un tablou al religiei creştine. Şi aşa Metodiu a pictat pentru împăratul Boris Înfricoşătoarea judecată.

Împăratul a privit la Iisus Hristos, Judecătorul, aflat în gloria cerească, aşezat pe marele tron şi înconjurat de îngeri şi sfinţi. De-a dreapta mâinii lui Iisus se aflau oameni bucuroşi şi fericiţi, iar în stânga se găseau cei cu feţele înspăimântate de frică. Jos, se afla o prăpastie de foc înfricoşătoare, în care se aflau diavolii pedepsiţi.

- Ce reprezintă acest tablou? – l-a întrebat împăratul Boris pe Sfântul Metodiu.

- Acesta reprezintă Înfricoşătoarea Judecată, eternitatea dumneavoastră, – i-a răspuns Metodiu.
- Este opera fanteziei tale?

- Nu, este veşnicia voastră, este judecata, care va avea loc la sfârşitul lumii.

- Cine este Judecătorul de pe tron?

- Este Iisus Hristos, Fiul Veşnicului Dumnezeu.

- Cine sunt oamenii aceştia fericiţi şi bucuroşi, aflaţi de-a dreapta Judecătorului?

- Sunt credincioşii creştini, care au păzit poruncile lui Dumnezeu.

- Şi cine sunt cei înspăimântaţi, care se află de-a stânga lui Hristos-Judecătorul?

- Sunt păcătoşii, care au încălcat poruncile lui Dumnezeu şi au murit fără să le pară rău de aceasta.

- Dar focul din prăpastie, ce vrea să reprezinte?

- Este infernul, locul suferinţei veşnice.

- Tu spui, că eu şi cu tine, împreună cu toţi oamenii vom fi prezenţi la această judecată?

- Cu siguranţă.

- Şi unde mă voi afla eu, de-a dreapta sau de-a stânga mâinii Judecătorului?

- Aceasta – veşnicia – depinde de dumneavoastră. Dacă doriţi să vă aflaţi de-a dreapta Domnului Hristos, trebuie să primiţi învăţătura Lui şi să trăiţi, cum învaţă Hristos. La sfârşitul lumii Hristos va judeca tot neamul omenesc; creştinii drepţi vor primii recompensa cea eternă a Împărăţiei cereşti, iar cei necredincioşi vor fi condamnaţi la pedeapsa cea veşnică a infernului.

Această relatare pioasă conchide prin faptul că icoana Înfricoşătoarei Judecăţi a avut o influenţă atât de puternică asupra împăratului Boris, încât el s-a lepădat de credinţa păgână, a acceptat să fie botezat, iar apoi a convertit întreg poporul bulgar la Hristos.

Sfânta Scriptură ne aminteşte adevărul că la sfârşitul lumii Hristos-Dumnezeu, va judeca lumea. «***Fiul Omului va să vină întru gloria Tatălui Său, cu îngerii Săi; şi atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale***», – spune Iisus Hristos (Matei 16, 27). Apostolul Pavel în Epistola către Corinteni scrie: «***Noi, toţi, tebuie să ne înfăţişăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, ca să ia fiecare după cele ce a făcut prin trup, ori bine, ori rău***» (2 Corinteni 5, 10). Adresându-se senatului grec în Afinas, Sfântul Apostol Pavel a dovedit că Dumnezeu «***a hotărât o zi, în care va să judece lumea întru dreptate***» (Fapte 17, 31). Sfânta Scriptură în cuprinsul Noului Testament, menţionează de 318 ori venirea Fiului lui Dumnezeu la sfârşitul lumii. Acest adevăr îl mărturisim în Simbolul credinţei: "***Şi iarăşi va să vină, să judece viii şi morţii***".

Vine timpul în care Domnul, Creatorul Universului, va spune: "Morţilor, veniţi la judecată" şi atunci totul va deveni clar înaintea întregii lumi. Mulţi oameni în timpul vieţii pământeşti poartă masca întunericului şi niciunul nu ştie sau nu vor să ştie, că vor fi judecaţi, la fel ca şi celelate suflete, înaintea lui Dumnezeu. La judecată, Dumnezeu, va îndepărta aparenţa lumii şi toţi oamenii se vor vedea aşa cum au fost într-adevăr pe pământ. Apostolul Pavel ne învaţă că se va arăta Hristos, Soarele dreptăţii şi «***va lumina cele ascunse ale întunericului şi va vădi sfaturile inimilor. Şi atunci fiecare va avea de la Dumnezeu lauda***» (1 Corinteni 4, 5).

Pretutindeni vedem multă răutate şi vicleşug; oamenii răi încalcă poruncile lui Dumnezeu. Răul triumfează de foarte multe ori, pentru că adevărul şi virtutea sunt neglijate în exces. Mulţi păcătoşi se bucură de plăcerile vieţii şi îşi bat joc de Domnul Dumnezeu, iar oamenii săraci şi drepţi trăiesc de cele mai multe ori în ţări nevoiaşe. Nu mai există dreptate pe pământ! Milioane de credincioşi au fost

pedepsiţi cu munci silnice şi grele iar o parte dintre ei au murit, în timp ce purtătorii credinţelor deşarte şi atee s-au jucat cu ei! La Judecata lui Dumnezeu «***Îngerii vor ieşi şi vor despărţi pe cei răi din mijlocul celor drepţi, şi îi vor arunca în cuptorul cel de foc; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor***» (Matei 13, 49-50). Domnul Dumnezeu, Judecătorul cel drept, va recompensa în mod generos, pe fiecare, chiar şi pentru cel mai mic bine făcut.

Judecata se desfăşoară pentru victoria lui Hristos. El a venit pe pământ din iubire faţă de oameni, dar oamenii nu L-au primit. Fugind în Egipt, Şi-a salvat viaţa înaintea lui Irod, a predicat iubirea şi peste tot a făcut bine, dar oamenii răi L-au condamnat la moarte şi El a murit, răstignit pe lemnul Crucii. La Judecata Domnului, Fiul lui Dumnezeu va putea fi văzut în măreţia Gloriei Sale cereşti.

Sfânta Scriptură învaţă: «***Cei drepţi vor fi vii în veacul veacului şi răsplata lor este la Domnul, iar Cel Atotputernic are grijă de ei. Drept aceea, vor primi din mâna Domnului împărăţia frumuseţii şi cununa cea strălucitoare***» (Înţelepciunea lui Solomon 5, 15-16). Ultima judecată va fi cumplită doar pentru oamenii cei răi, care pe pământ L-au ignorat pe Creator, şi I-au încălcat poruncile. Pentru oamenii de bună credinţă această judecată va fi un prilej de bucurie, mângâiere şi recompensă.

Sfânta Biserică ne aminteşte adevărul despre Înfricoşătoarea Judecată, pentru ca întotdeauna să fim pregătiţi să ne înfăţişăm înaintea judecăţii lui Dumnezeu. Hristos-Mântuitorul ni se adresează tuturor: «***De aceea şi voi fiţi gata, că în ceasul în care nu gândiţi Fiul Omului va veni***» (Matei 24, 44). «***Drept aceea, privegheaţi, că nu ştiţi ziua, nici ceasul când vine Fiul Omului***» (Matei 25, 13). Ziua judecăţii vine dintr-o dată, ca şi fulgerul. Apostolul Pavel scria tesalonicenilor: «***Voi înşivă, ştiţi bine că ziua Domnului vine aşa, ca un fur noaptea***» (1 Tesaloniceni 5, 2). Pentru aceea, trebuie, să fim permanent pregătiţi pentru chemarea lui Dumnezeu. Tot ceea ce este în lume trece şi numai lucrurile bune ne însoţesc la judecata lui Dumnezeu şi în eternitate. La Înfricoşătoarea Judecată, Hristos-Judecătorul, «***Va răsplăti fiecăruia, după faptele sale***» (Matei 16, 27).

În duminica lăsatului sec de carne Sfânta Biserică ne aminteşte despre judecata de pe urmă pentru ca în timpul Postului Mare, să ne gândim la viaţa şi starea sufletului nostru.

Cu umilinţă, plini de încredere în Tatăl şi cu speranţa mântuirii, să ne amintim că vom da socoteală pentru faptele noastre, ca la plinirea timpurilor să auzim cuvintele lui Hristos care vine în glorie: «***Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu,***

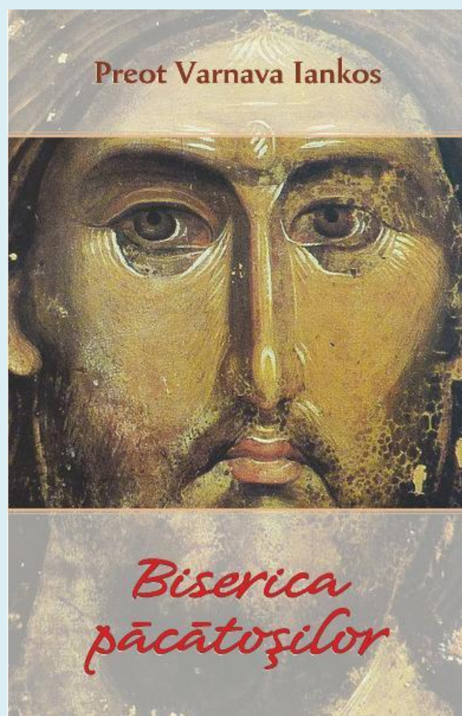
moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii» (Matei 25, 34). «*Şi bucuria voastră, nimeni nu o va lua de la voi* » (Ioan 16, 22).

Rugăciune

Doamne, Tu însuţi ne-ai dat porunca să ne iubim unul pe altul. Tu ne-ai ales şi ne-ai rânduit să-ţi aducem fapte pline de iubire. Dar pe acestea nu le putem obţine fără ca să Te avem pe tine şi să-i iubim pe semenii noştri. Iubirea se naşte dintr-o inimă curată, dintr-o conştiinţă bună şi dintr-o credinţă profundă. Această iubire ne ajută să Te putem iubi pe Tine şi pe semenii noştri. Fă să înţelegem că iubirea semenilor noştri nu va fi o iubire adevărată dacă nu Te vom iubi pe Tine mai întâi, căci pe aproapele nostru îl putem iubi ca pe noi înşine, numai atunci când Te iubim pe Tine.

Cu adevărat, Stăpâne Bune, aşa de des ne spui să iubim. Fă să înţelegem că un lucru care nu este făcut din iubire, nu are nici o valoare. Doamne, fă ca voinţa şi faptele noastre să fie îndreptate întotdeauna spre iubire şi pentru iubirea Ta, iar când vom fi în faţa Judecăţii, ajută-ne să putem da un răspuns bun şi să ne bucurăm de lumina feţei Tale în fericirea veşnică. Amin.

Criteriile Judecăţii: Grija pentru propriul suflet întemniţat şi participarea la durerea aproapelui: “Un om care trăieşte întru Adevăr este cu putinţă să fie indiferent faţă de fratele său care este suferind?”

Arhim. Varnava Iankos: Dragostea este viaţă

Astăzi este Duminică lăsatului sec de carne, iar Biserica noastră citeşte din Evanghelie pericopa Înfricoşatei Judecăţi (v. Matei 25, 31-46). Este o pericopă destul de răstălmăcită, deoarece îi creează omului o senzaţia de frică pentru că vorbeşte despre Ziua Judecăţii, care se va întâmpla „când va veni Fiul Omului întru slava Sa”. Omul se teme, şi din această pricină se ivesc înlăuntrul său simţiri negative.
Dacă intrăm însă puţin în profunzimea lucrurilor, vom vedea că criteriul Judecăţii este Dragostea.

Înţelegem atunci că lucrurile nu sunt înspăimântătoare, şi că Domnul, prin acest cuvânt evanghelic, ne dă o măsură a vieţii, descoperindu-ne că înlăuntrul vieţii există dragoste şi că această dragoste este viaţa.

Orice lucru care nu are dragoste, care nu are posibilitatea comuniunii cu fratele care pătimeşte, care încă nu are posibilitatea împăcării cu noi înşine, nu poate să se numească viaţă. Este îndepărtarea de bună voie - ca o formă de autopedepsire - de dragostea lui Dumnezeu, este moarte.

O altă dimensiune care este promovată în pericopa evanghelică de astăzi şi care oglindeşte o altă problemă este tocmai aceea a criteriilor Judecăţii.

Astfel se pune, aşadar, întrebarea: „Dacă noi suntem milostivi, dacă noi ne îngrijim de fratele care pătimeşte şi-i oferim toate bunurile materiale pe care putem să i le oferim, aceasta înseamnă că suntem pregătiţi pentru Rai?” Ei bine, lucrurile nu stau tocmai aşa.

În principiu, trebuie să păstrăm două elemente care sunt foarte importante.

⇒ *Primul este acela că, atunci când Domnul vorbeşte despre dragoste, se aşază pe El Însuşi în locul fratelui care pătimeşte. Prin urmare, vorbim despre dragostea cea întru Hristos şi nu despre orice fel de dragoste.*

⇒ *Al doilea element este acela pe care-l spune Domnul: „Să-l iubim pe fratele nostru ca pe noi înşine”, care are o varietate de dimensiuni şi diferite planuri.*

Ce înseamnă să-l iubim pe fratele nostru ca pe noi înşine? Înseamnă că, analog cu calitatea dragostei pe care o avem pentru noi înşine, în acelaşi mod să-l iubim şi pe celălalt. Analog cu calitatea cinstirii faţă de noi înşine, în acelaşi mod să-i cinstim şi pe ceilalţi. Toate cele proprii nouă să se oglindească şi în ceilalţi. Observaţi-vă pe voi înşivă. Observaţi-i pe ceilalţi. În măsura în care este adevărată dragostea pentru noi înşine, este adevărată şi dragostea faţă de ceilalţi. Dacă dragostea faţă de noi înşine este aceea de după cădere, căzută, iubitoare de sine (filavtică), de acelaşi fel, interesată, este şi iubirea faţă de cel de lângă noi, care dragoste desigur că aşteaptă şi recunoaşterea celorlalţi.

Prin urmare, ce înţelege Domnul atunci când spune: „Am flămânzit şi mi-aţi dat să mănânc, am însetat şi mi-aţi dat să beau […] în temniţă am fost şi aţi venit la Mine”? Năzuinţa lui Dumnezeu nu este legată de bunurile materiale, ci, înainte de toate, este conştiinţa, cunoaşterea adevărului, cunoaşterea duhovnicească. Iar atunci când spunem „am flămânzit” şi „am însetat” nu se concentrează numai pe bunurile materiale, ci şi pe cele duhovniceşti.

Şi continuă pericopa: „Când te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la tine? […] întrucât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi ai Mei prea mici, Mie mi-aţi făcut“. De vreme ce aţi făcut aceasta fratelui vostru, Mie mi-aţi făcut.

Nu este oare sufletul nostru întemniţat, nu este înfometat, nu este însetat? Aşadar, în măsura în care ne îngrijim de primul nostru frate, de prima noastră soră, care

este însăşi existenţa noastră, sufletul nostru, care este cu totul traumatizat şi rănit, în această măsură Îl servim şi Îl slujim pe Hristos Însuşi.

De asemenea, în măsura în care grija, interesul nostru, inima noastră, sufletul nostru se află înlăuntrul harului lui Hristos, aceasta se oglindeşte şi în relaţia noastră cu ceilalţi oameni. Devenim adevăraţi dacă în această măsură şi cu aceeaşi grijă avem grijă de altul. Iar acest lucru îl facem nu ca să-l judecăm sau să-l controlăm pe celălalt om, ci ca să oferim premisele pocăinţei şi ale raportării duhovniceşti. Aceasta poate să presupună tăcere, poate să presupună mult discernământ şi multă durere lăuntrică.

Dar dacă nu avem un asemenea interes şi dragoste pentru sufletul nostru, cum îl vom iubi pe altul? Cu ce măsură, după ce criteriu, cu ce calitate?

Prin urmare, primul temei pe care îl pune Domnul nostru atunci când spune „să ne îngrijim”, este acela ca, în principal, să ne îngrijim de evenimentele duhovniceşti. ***Unde eveniment duhovnicesc este numită cunoaşterea Adevărului, relaţia cu Adevărul şi legătura cu Viaţa.***

Dacă, aşadar, noi nu ne iubim pe noi înşine în acest mod, dragostea noastră faţă de ceilalţi este un pretext ca să acoperim vinovăţiile care se datorează faptului că încă trăim în minciună. Filantropia, spre pildă, poate să ascundă interesul egoist.

Din această pricină de multe ori omul se răneşte şi reacţionează atunci când oferirea lui nu este recunoscută. Şi consideră că nerecunoştinţa este cel mai mare cusur. Nu este nerecunoştinţa cel mai mare cusur. Cel mai mare cusur este minciuna. Să trăieşti înlăuntrul minciunii şi să te făţărniceşti că trăieşti în adevăr.

Însă, unde merge făptuirea milosteniei? Dar un om care trăieşte întru Adevăr este cu putinţă să ignore, să fie indiferent faţă de fratele său care este suferind? Faţă de fratele său care suferă fie din pricina lipsei de bunuri materiale, fie din pricina bolii trupeşti? Faţă de fratele său îndurerat care suferă de singurătate şi este dat de-o parte? Este cu neputinţă.

Ar putea să spună cineva: „Dacă mai întâi eu trebuie să trăiesc întru Adevăr, să-L aflu mai întâi pe Dumnezeu şi apoi să dăruiesc dragoste, altul a scăpat de acest lucru deoarece are o nevoie urgentă”. Şi desigur că eu voi ajuta. Iar acest ajutor înseamnă că participarea la durerea altuia, chiar şi fără premise duhovniceşti, este o formă de rugăciune care mă smereşte şi-mi dă posibilitatea de a mă sensibiliza şi în căutarea mea existenţială. De aceea, nu este clară linia despărţitoare care să indice

când bunurile sunt materiale şi când duhovniceşti. Este cu putinţă să fii indiferent duhovniceşte sau să te afli întru minciună, însă să cauţi Adevărul şi să te rogi.

O formă de rugăciune este şi filantropia, prin care participi fără vreun interes egoist la durerea altui om care te readuce la realitate şi vezi că nu există doar bucurie, mai există şi durere. Cum dar vom birui această durere?

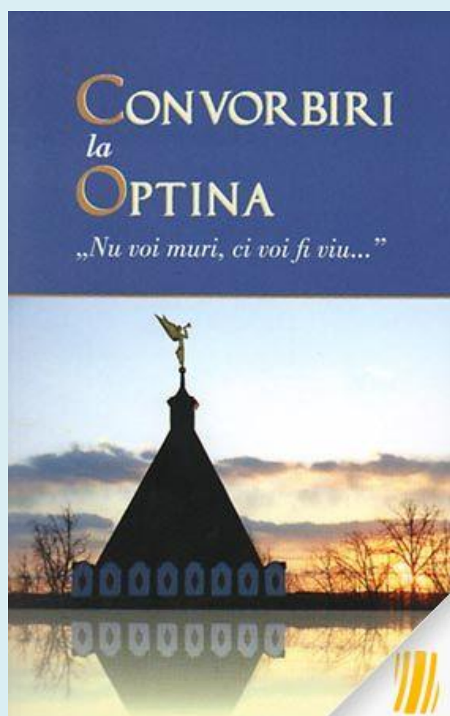
Această mărinimie a ta, să participi chiar şi fără premise duhovniceşti la durerea altui om, sensibilizează milostivirile lui Dumnezeu ca să-ţi deschidă alte căi duhovniceşti şi să începi să te trezeşti în căutarea ta duhovnicească.

Nu poate să te smerească durerea altui om? Atunci mare este problema ta, şi în altă parte ar trebui s-o cauţi. În mod fiziologic cu siguranţă, participarea la durerea altui om ne dă în plus simţirea adevăratei noastre măsuri a vieţii, care este suferinţa, care este stricăciunea, care este moartea. Moartea reclamă o soluţie reală, care este Învierea lui Hristos, care este participarea la Trupul lui Hristos cel înviat.

Noi, însă, căutăm o Biserică la măsurile noastre. Căutăm o Biserică care să ne facă să biruim suferinţa, durerea, să înlăturăm durerea printr-un act magic, iar nu o Biserică care ne învaţă să trăim suferinţa noastră într-un mod terapeutic, drept o posibilitate a vieţii. Noi vrem ca Biserica să fie un loc de tămăduire magică, şi Dumnezeu un mag, care, printr-o singură mişcare, să îndulcească sau să elimine durerea noastră. Un astfel de Dumnezeu adorăm noi, care să poată prin magie să ne ia durerea, iar nu un Dumnezeu care să vrea să coparticipăm şi să facem faţă durerii, astfel încât aceasta să devină posibilitate a vieţii.

(din: Preot Varnava Iankos, Biserica păcătoşilor, Editura Egumeniţa, 2016)

Predică de la Mănăstirea Optina despre înfricoşata Judecată:"Trăim ca şi cum niciodată nu vom muri. Ca într-o hipnoză, parcă suntem ameţiţi"

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh!

În această sfântă zi de duminică, Sfânta Biserică ne propune să ne amintim de Înfricoşata Judecată. Ziua de ieri a fost închinată pomenirii tuturor creştinilor-ortodocşi, celor din veac adormiţi, iar azi pomenim Înfricoşata Judecată. Iată ce coincidenţă: pomenirea celor adormiţi şi imediat Înfricoşata Judecată.

Dacă am putea vedea acum cum petrec dincolo toţi oamenii adormiţi, înaintea noastră s-ar înfăţişa o privelişte tristă, fiindcă o mulţime de oameni istoviţi, chinuiţi, întind mâinile spre noi, cerându-ne milă şi rugăciuni pentru ei. Iar noi trăim foarte nepăsători. Uităm de moarte, de suflet, şi ni se pare că vom trăi veşnic, cu toate că nu ştim cum va veni moartea şi când se va încheia viaţa noastră pământească. Trăim de parcă niciodată nu vom muri. De parcă însuşi Dumnezeu ne-a dat scrisă cu litere de aur făgăduinţa nemuririi. Sau am căzut noi la înţelegere cu moartea şi ea a hotărât să nu vină niciodată la noi.

Dar nu este nici pe departe aşa. Aceasta este o minciună, o înşelătorie a vrăjmaşului. Noi ştim acest lucru, dar trăim ca şi cum niciodată nu vom muri. Ca într-o

hipnoză sau ca după un medicament calmant care ni s-a administrat. Şi parcă suntem ameţiţi.

Cu ce se poate compara viaţa noastră? Cu un râu care curge încet, liniştit, şi care este mărginit de un dig. Acesta îi menţine cursul o zi, două, trei. Un an, doi, zece. Dar nivelul apei creşte din cauza ploilor şi până la urmă surpă digul. Şi râul, care înainte era calm, liniştit, se transformă într-un torent năvalnic, care distruge totul în calea lui. Aşa este şi viaţa noastră.

Domnul îndelung rabdă şi aşteaptă schimbarea noastră, fără să ne lovească cu necazuri grele. Însă noi trăim ca şi înainte, fără să ne gândim la nimic. În cele din urmă, şi îndelunga răbdare a lui Dumnezeu se termină şi mânia Lui se varsă peste noi şi bem pând la capăt paharul amărăciunii. Dar cine este vinovat de toate acestea? Fireşte că noi înşine, pentru că Pronia lui Dumnezeu depinde şi de voia lui Dumnezeu, dar şi de voia noastră proprie. Dumnezeu doreşte mântuirea tuturor. Dar noi, oare, dorim asta? Daci da, atunci îndată Dumnezeu ne va veni în ajutor. Dacă nu, noi singuri suntem vinovaţi.

****

Odată, la un stareţ a venit un om viclean, care ducea în mână o vrabie, acoperită cu o haină. „Spune-mi: e vie sau moartă vrabia?", a întrebat el.

Stareţul, ştiind dinainte vicleşugul lui, a spus: „Depinde de tine, dacă ceea ce ţii în mână va trăi sau nu".

Acel om gândea aşa: dacă stareţul i-ar fi spus că vrabia era vie, el ar fi sugrumat-o, ar fi descoperit-o şi i-ar fi arătat că era moartă, iar dacă i-ar fi spus că era moartă, ar fi scos-o de sub haină şi i-ar fi arătat că era vie. Dar stareţul a văzut cu duhul vicleşugul lui şi a spus: „Depinde de tine…".

&&&

Aşa e şi în cazul nostru, iubiţi credincioşi, de noi depinde dacă vom avea viaţă veşnică sau moartea şi chinurile veşnice. Minunatele cuvinte evanghelice de astăzi ne descriu tabloul venirii Mântuitorului Hristos şi al Înfricoşatei Lui Judecăţi. Vom spune numai câteva cuvinte, pentru că toţi, mai mult sau mai puţin, am citit despre aceste lucruri.

Înaintea celei de-a doua Veniri a Mântuitorului vor fi semne. *Pe cer soarele se va stinge şi va fi întuneric. Luna va deveni roşie-sângerie. Stelele, arse parcă de*

propriul lor foc, vor cădea din cer, ca nişte cărbuni. Vor fi cutremure, inundaţii. Pământul se va prăbuşi în apă, va fi un haos general, în care, înghiţit de foc, totul va pieri. Şi, deodată, va răsuna sunetul trâmbiţelor… Stihiile lumii vor da înapoi trupurile, morţii vor învia, va avea loc învierea. Şi fiecare dintre noi se va înfăţişa la înfricoşata Judecată. Dar apoi pământul se va înnoi.

Dacă vom privi în sus, vom vedea acolo cetele nenumărate ale îngerilor şi Arhanghelilor. Dacă vom privi în jos, vom vedea un tron de aur, de sub care curge un râu de foc. Dacă vom privi la dreapta şi la stânga vom vedea pe cei drepţi şi pe cei păcătoşi, care cu frică şi cu cutremur vor aştepta ultima lor sentinţă. Dacă vom privi în faţa noastră, va fi cumplit, căci în faţa noastră va fi însuşi Judecătorul, Mântuitorul Hristos. Cum vom privi spre El? Cum Îl vom privi în ochi? Cu ce fel de inimă? E cu neputinţă să descriem în cuvinte starea pe care o vom avea atunci.

****

În antichitate a existat o păgână, prea frumoasă Elena, care întruchipa toată frumuseţea naturii. Când un pictor a încercat să o picteze, nu a putut. Şi atunci a pictat-o acoperită cu un val. Nu putem decât să ne imaginăm frumuseţea ei.

&&&

În mod asemănător, să spunem cum va fi Înfricoşata Judecată, fără să fi luat încă parte la ea, este cu neputinţă. Putem numai să presupunem cum va fi, în funcţie de ceea ce ni s-a descoperit în parte.

Dar putem să ni-L închipuim pe Dumnezeu ca Judecător? Slava şi măreţia lui Dumnezeu ni s-au descris de mai multe ori.

- *Ne aducem aminte Taborul, când Hristos S-a schimbat la Faţă pe munte, înaintea ucenicilor Săi, şi văzând slava Lui ei au căzut cu faţa la pământ de frică. Dar aceasta a fost doar „o mică rază a Slavei” Lui, după cum spun Sfinţii Părinţi.*
- *Ne aducem aminte Sinaiul, când Dumnezeu a coborât ca Dătător de Lege, pentru a-i da Legea poporului Său. Muntele s-a cutremurat, era acoperit de un nor, scânteiau fulgere şi răsunau tunete, iar poporul, cu frică şi cutremur, stătea departe. Acolo Domnul S-a arătat nu ca Judecător, ci doar ca Dătător al Legii.*
- *Aduceţi-vă aminte de Sfântul şi dreptul Iosif cel prea frumos, cum a fost vândut de fraţii săi ca rob, iar mai târziu a devenit primul dregător al faraonului din Egipt. Când fraţii lui l-au reîntâlnit şi l-au recunoscut, s-au tulburat şi au început să tremure de frică din cauza trădării lor. Închipuiţi-*

vă cum vom tremura noi la Înfricoşata Judecată, căci Domnul Şi-a arătat deja mânia Sa în această lume, dar numai în parte.

Să ne aducem aminte de potop, de felul cum a pârjolit focul cetăţile Sodoma şi Gomora, de plăgile Egiptului, când faraonul cel învârtoşat la inima nu a vrut să slobozească poporul lui Dumnezeu.

Însă niciodată Dumnezeu nu Şi-a arătat pe pământ mânia Sa în toată plinătatea ei. Dar atunci, la Înfricoşata Judecată, mânia Lui va fi deplină, ***după cum spune Sfântul Ioan Gură de Aur: „Mai înfricoşător decât întunericul gheenei şi decât toată mânia, şi decât toate fulgerele va fi blândul chip al Mântuitorului Hristos, Care se va întoarce de la noi, căci ochii Lui cei milostivi nu suferă să vadă necurăţia noastră”.***

Această mânie va fi ca „un pahar plin cu vin“, zice prorocul David, şi acest vin nu va fi diluat, va fi pură mânie şi foc. Iar noi, privind Faţa Mântuitorului, poate că vom vedea rănile încă nevindecate de pe chipul Lui, provocate de păcatele noastre, după cum spun unii părinţi. Cu ce inimă, cu ce ochi îl vom privi în Faţă pe Răscumpărătorul nostru?

****

În Sfânta Scriptură, în Vechiul Testament, în Cartea a patra a Regilor, este descris cum trei regi, al Samariei, al Iudeii şi al Edomului, au năvălit asupra regelui Moabului. Şi au atacat hotarele ţării arzând totul, astupând fântânile, ucigându-i pe toţi, tăind copacii, vitele, dobitoacele, tot ce nimereau în calea lor. Şi înconjurând cetatea regelui Moabului din toate părţile, lipsindu-l de hrană şi apă, se pregăteau să serbeze victoria. Iar regele, la sfatul înţelepţilor săi, a hotărât să facă ultimul pas. El era păgân, se închina soarelui, şi a hotărât să îl aducă pe fiul său ca jertfă, nădăjduind ca astfel va dobândi ajutor.

De faţă cu supuşii săi înspăimântaţi şi cu duşmanii care înconjurau cetatea, regele l-a luat pe fiul său, unicul moştenitor al regatului, l-a suit pe zidul cetăţii şi a rostit următoarele cuvinte înfricoşătoare: „O, soare, luminează mai tare, căci vei vedea acum ceva ce niciodată n-ai mai văzut pe acest pământ! Să vadă toţi! Să vadă toţi vrăjmaşii mei că eu acum îl aduc jertfă pe fiul meu! Şi dacă pot vărsa sângele fiului meu, mă voi răzbuna pe vrăjmaşii mei!”, a strigat crudul rege cu frenezie. „O, fiule, tu vei fi jertfa arderii mele de tot şi amândoi vom fi o singură jertfă. Tu vei fi fiul înjunghiat de mine şi eu voi fi tatăl ucis de durere!”, a strigat el.

Astfel, regele şi-a înjunghiat fiul şi a ţâşnit sângele, apoi, tremurând, a căzut în genunchi.

Duşmanii, văzând aceasta, s-au cutremurat şi au fugit speriaţi.

&&&

Fraţi şi surori! Dacă acel rege ar fi ieşit pe câmp să lupte cu duşmanii săi şi i-ar fi învins, oare cum i-ar fi pedepsit? Fără milă ar fi vărsat sângele lor, i-ar fi sfâşiat şi i-ar fi chinuit cumplit.

Dar să ne întoarcem de la regele Moabului şi la Înfricoşata Judecată. Noi toţi nădăjduim în mila Domnului. Cât ne vom mai bate joc de îndelunga Lui răbdare? Nu se poate să fim atât de împietriţi! Odată şi odată tot va trebui să răspundem pentru păcatele noastre. Dumnezeu nu este numai Dragoste, El este şi Judecător. Şi El va face dreaptă judecată!

[…]

Tot răul pe care l-am săvârşit în viaţa aceasta este de patru feluri:

1. *mai întâi este răul pe care l-am săvârşit noi înşine;*
2. *apoi e răul pe care l-au săvârşit din vina noastră ceilalţi, pe care noi i-am împins la păcat, i-am ispitit; apoi vom răspunde pentru binele pe care l-am fi putut săvârşi, dar nu l-am săvârşit, căci ni s-au dat daruri pe care le-am irosit; vom răspunde şi pentru faptele bune pe care ceilalţi, din vina noastră, nu le-au săvârşit.*

Orice păcat lasă o urmă în suflet şi conştiinţa suferă. În Sfânta Scriptură citim despre un „vierme” care „nu moare” şi despre un „foc” care „nu se stinge” (Marcu 9, 44-48). Părinţii spun că este vorba despre chinurile conştiinţei omului păcătos.

****

În Bizanţ a domnit la un moment dat împăratul Constanţiu. Atât de mult îşi dorea să aibă slavă, să fie adorat şi să conducă autoritar imperiul, încât l-a obligat pe fratele său mai mic, Teodosie, să se tundă în monahism şi să devină diacon. Dar nu s-a mulţumit numai cu atât acest om orbit de putere şi a poruncit ca fratele său să fie omorât. Acest nou Cain şi-a ucis fratele. Au trecut câteva zile şi într-o noapte Constanţiu l-a văzut în vis pe fratele său, strălucind în veşminte de diacon şi ţinând în mână o cupă plină cu sânge. Teodosie i-a zis: „Bea, frate! Acesta este sângele

meu, pe care atât de mult ţi-ai dorit să-l verşi. Bea, fiară însetată de sânge! Potoleşte-ţi setea cea cumplită!”

Împăratul s-a trezit îngrozit şi de fiecare dată când adormea avea acel vis. A încercat să schimbe locul, dar nicăieri nu a putut scăpa de coşmar. În cele din urmă, a fost asasinat în baie.

Sărmane împărat Constanţiu! Nu te-ai temut să săvârşeşti crima, dar nu ai putut suporta coşmarurile şi chinurile conştiinţei.

&&&

Câte fapte rele săvârşim noi în viaţa aceasta, faţă de câţi oameni ne purtăm cu multă mânie, cu ura, cu răutate, cu nepăsare şi, prin toate acestea, de fapt îi ucidem. Beţi, fraţi şi surori, sângele apropiaţilor voştri! Beţi şi potoliţi-vă setea! Dumnezeu a pregătit pentru toţi păcătoşii în iad un iezer de foc, care niciodată nu se va stinge.

Orice păcătos care nu se pocăieşte este în primejdie, căci se află chiar deasupra lui şi poate să cadă în orice clipă, ca şi când ar atârna de un fir foarte subţire. Acest fir este viaţa noastră pământească şi se poate rupe oricând. Dacă nu ne pocăim, vom cădea în iezerul de foc.

Ca să înţelegeţi mai bine, vă voi da un exemplu.

***

Un înţelept nu vroia să călătorească niciodată cu corabia pe mare. El spunea: „Pe corăbier îl desparte de moarte o distanţă de numai trei degete, cât grosimea scândurilor din care este făcută corabia”.

&&&

În mod asemănător, viaţa oricărui păcătos atârnă doar de un fir subţire care, dacă se rupe, el cade în focul cel veşnic, dacă nu a făcut pocăinţă aici.

Şi atunci poate că îi va părea rău, dar acolo pocăinţa este cu neputinţă. Căci, chiar dacă Dumnezeu este prezent în iad, acolo doar răsplăteşte fiecăruia după faptele lui. Acolo nu există darurile harului lui Dumnezeu. ***Pocăinţa noastră este posibilă doar cu ajutorul harului lui Dumnezeu, când El se atinge de inima noastră.*** Dar când nu este har, omul doar se căieşte, dar nu se poate îndrepta, întrucât harul pune totul în mişcare. Şi lipsa harului acolo este veşnică. Omul este despărţit de Dumnezeu pe veci.

Ca să vă închipuiţi veşnicia chinurilor, imaginaţi-vă un glob mare de fier, care stă pe un suport. Într-un singur punct se află centrul de greutate al acestui glob, care apasă asupra suportului. Aşa şi omul va simţi neîncetat greutatea chinurilor, pe parcursul întregii veşnicii. Iar cel mântuit va simţi fericirea veşnică în Rai. Ca să înţelegeţi, închipuiţi-vă marea cea sărată, în care, dintr-odată, picură un strop dulce şi toată marea devine dulce. Atât de mare este dulceaţă Raiului.

***

Odată romanii au participat la un război. Când se întorceau acasă victorioşi, printre cei ce i-au întâmpinat se afla şi o văduvă. Ea s-a uitat după fiul ei şi a zis: „Unde eşti, fiule? Unde ai zăbovit? De ce nu ieşi înainte?“.

Atunci cineva i-a spus că fiul ei fusese ucis în luptă. Cât de mare a fost durerea sărmanei femei… A început să se bată cu pumnii în piept şi să plângă cu amar…

Dar, deodată, l-a văzut pe fiul ei venind spre ea. Şi a început să plângă de bucurie, l-a îmbrăţişat, l-a sărutat… De atâta bucurie, inima ei a cedat şi ea a murit. Atunci a început să plângă fiul. Dar câtă bucurie a simţit acea mamă atunci! Aceeaşi bucurie va fi şi în Rai, în fiecare clipă. Va fi o fericire veşnică.

&&&

Noi nu preţuim deloc harul lui Dumnezeu. Uneori ne spovedim cu neatenţie, nu facem pocăinţa aşa cum trebuie.

Ne este greu când pierdem încrederea şefului, a unui prieten apropiat, unii se tem să nu piardă încrederea ibovnicei sau a ibovnicului… Dar a pierde mila şi harul lui Dumnezeu pentru noi nu înseamnă nimic.

Vă voi da un exemplu.

***

Odată, împăratul roman Augustus i-a spus prietenului său apropiat un secret. Prietenul n-a rezistat şi i l-a spus soţiei sale. Ea l-a împărtăşit altor femei şi toată curtea imperială a ajuns să ştie acea taină.

Împăratul l-a chemat pe prietenul său şi i-a spus: „Tu de acum nu mai eşti vrednic de prietenia şi de încrederea mea”. Acela a început să tremure de frică, iar apoi atât de mult s-a chinuit, încât, întorcându-se acasă, a luat cuţitul şi s-a înjunghiat. Văzând aceasta, soţia lui s-a omorât şi ea. Iată care a fost răsplata.

Şi asta numai din cauză că au pierdut încrederea împăratului Augustus.

&&&

Iar nouă nu ne pasă de harul lui Dumnezeu. Fiecare dintre noi ştie că, dacă nu ni se împlinesc dorinţele, ne mâhnim şi ne chinuim.

Închipuiţi-vă o căprioară însetată, căreia îi ard măruntaiele. Cu gura deschisă şi cu limba arsă caută un izvor. Aleargă spre el, dar îl găseşte secat şi începe să ragă, iar durerea ei răsună în toată pădurea…

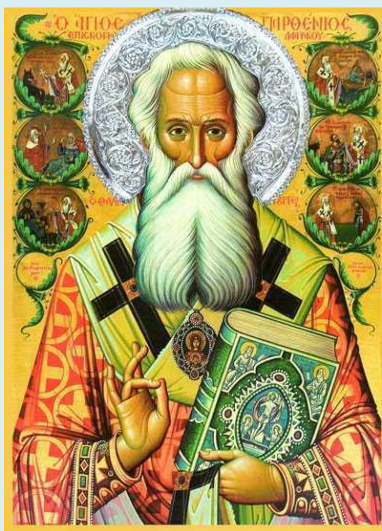
La fel şi noi, păcătoşii, vom înseta, dacă nu vom bea din Izvorul Vieţii.

Fie ca aceste exemple să rănească inimile noastre. Şi, cu cât le vor răni mai tare, cu atât mai bine, ca să trăim corect viaţa noastră pământească şi dincolo de mormânt să nu ne chinuim.

Slavă Dumnezeului nostru, totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(Convorbiri la Optina. „Nu voi muri, ci voi fi viu…”, Editura Egumeniţa, 2014)

Predică la Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi şi Sfântul Partenie al Lampsakului - "Ne lăudăm că luptăm pentru omenire, dar uităm de omul concret"

Sfântul Partenie al Lampsakului

Fraţi creştini, am auzit mai devreme un text profetic, în care Însuşi Mântuitorul ne vorbeşte despre a doua Sa Venire, când va judeca viii şi morţii, aşa cum mărturisim la fiecare Sfântă Liturghie şi ori de câte ori rostim Crezul. Vorbim despre un eveniment cât se poate de concret, pe care creştinii îl aşteaptă încă de când Hristos S-a înălţat la ceruri. Astăzi auzim tot felul de zvonuri despre sfârşitul lumii. Se fac supoziţii, se lansează false alarme, apar filme şi cărţi. Dar pentru noi, cei credincioşi, acest sfârşit nu este nici necunoscut, nici nu trebuie să-l privim ca pe o catastrofă. Pentru că el înseamnă a doua Venire a Mântuitorului, pe care o aşteptăm cu bucurie, căci este începutul unei vieţi noi, fără durere, fără suferinţă, fără stricăciune, fără moarte.

A doua Venire a lui Hristos înseamnă şi învierea tuturor morţilor care, alături de cei care vor fi atunci vii, se înfăţişează la Judecata Domnului, Înfricoşătoarea Judecată, care dă şi numele acestei Duminici. ***Prima dată Hristos a venit în smerenie: deşi era Dumnezeu, S-a născut ca om într-o ţară mică, aflată sub ocupaţie, într-o familie săracă, în ieslea boilor. Deşi atotputernic, şi-a asumat condiţia noastră omenească, supusă durerii, afectelor, morţii, şi a suferit ocări, defăimări şi moarte pe Cruce de la oameni.***

În termeni teologici vorbim despre chenoza Fiului lui Dumnezeu, adică despre deşertarea lui, căci, cum ne învaţă Sfântul Apostol Pavel, „***S-a deşertat pe Sine,***

chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-Se ca un om, S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, şi încă moarte pe Cruce.” Deci Hristos a venit prima dată întru smerenie, dar se va întoarce întru slavă, nu ca rob, ci ca Judecător al tuturor. Şi totuşi, chiar şi atunci, Mântuitorul va păstra ceva din smerenia Sa, cum vom vedea mai târziu.

Aşadar va sosi atunci vremea să fim cu toţii judecaţi, să intrăm în veşnicie după cum ne-am pregătit în viaţa trecătoare de pe pământ. ***Şi care va fi criteriul după care vom fi judecaţi?*** El se regăseşte într-un cuvânt simplu din Vechiul Testament: ***„Milă voiesc, iar nu jertfă”.***

Sfântul Ioan Gură de Aur ne spune că ceea ce cere de la noi Mântuitorul Hristos e simplu, la îndemâna tuturor. Nu ne spune să-i eliberăm pe cei întemniţaţi, nici să-i vindecăm pe cei bolnavi sau să-i îmbogăţim pe săraci, ci doar să-i vizităm, să le spunem o vorbă bună, să le dăm un ajutor cât de mic, după putinţa fiecăruia.

Dragostea de semeni e la îndemâna fiecăruia dintre noi. ***După cum spune părintele Nicolae Steinhardt, pentru prima dată în predica lui Hristos, accentul cade pe om.*** Nu sunt vorbe mari, ci o învăţătură de bun simţ, aşa cum o formulează şi Sfântul Evanghelist Ioan: „***Cel ce nu-şi iubeşte fratele pe care-l vede, nu-L poate iubi pe Dumnezeu, pe Care nu-L vede***”.

Iar dacă ne întrebăm ce înseamnă a-l iubi pe cel de lângă noi, Hristos răspunde cu pragmatism. Lui I S-a dat judecata pentru că este Fiul Omului, este om ca şi noi, ştie cum stau lucrurile, care sunt durerile şi suferinţele noastre de zi cu zi, şi ne arată criterii foarte concrete. ***În cuvintele lui despre judecată, nu găsim, cum spune tot Nicolae Steinhardt, „nimic elegant, superior, intelectualist, mistic, sofianic, transcendental, abisal, apologetic, ‚idealist’, mistagogic, tainic, pitagoreic, isihastic, ‚sublim’ ori extransenzorial şi parapsihologic”.*** Ci lucrurile elementare: să-i hrănim pe flămânzi, să le potolim setea celor însetaţi, să-i vizităm şi să le spunem o vorbă bună celor bolnavi şi din închisori. Din punctul de vedere al falsului idealism care răspunde unor probleme concrete cu vorbe mari şi pompoase, se poate spune că Hristos e un materialist. E un contrast pe care-l putem observa şi astăzi: vorbim mult şi facem puţin. Auzim discursuri despre progres, dar uităm despre viaţa de zi cu zi a celui de lângă noi, ne lăudăm că luptăm pentru omenire, dar uităm de omul concret, cerem drepturi peste drepturi şi facem, pasămite pentru a ajuta aşa-numitele pături defavorizate, documente şi rezoluţii interminabile în cadrul unor reuniuni festiviste, unde se cheltuie bani din care s-ar putea hrăni un sat întreg timp de mai multe săptămâni.

Să iubeşti omenirea e uşor, pentru că omenirea nu e decât o vorbă, un concept abstract. Real e omul de lângă noi, cu micile lui mizerii, de multe ori enervant, cu tabieturi stupide şi nevoi care ni se par absurde, cu necazuri care de cele mai multe ori nu au aură de măreţie tragică, dar care pe el îl dor la fel de tare. Pe acesta trebuie să-l ajutăm, lui trebuie să-i spunem o vorbă bună, pentru el trebuie să jertfim cât de puţin din timpul nostru preţios. ***Sfântul Ioan Gură de Aur* ne spune că unele fapte bune nu au ca piedică sărăcia.** Nu ne trebuie bogăţii pentru a vizita un bolnav sau un om aflat în temniţă şi a-i spune un cuvânt de încurajare. Cu aceşti oameni de lângă noi se identifică Hristos. Cel Care este Dumnezeu, fără început, extratemporal şi atotputernic, se coboară până la a avea nevoie de mila noastră. ***El ne spune astăzi că fiecare faptă bună pe care am făcut-o pentru unul dintre semenii noştri o socoteşte binefacere făcută Lui. Ne cere ca, având milă de cel de lângă noi, să ne fie milă de El.*** Să ne gândim că, în orgoliul nostru, ne simţim umiliţi cînd cuiva îi e milă de noi. Dar Fiul lui Dumnezeu atât Se smereşte, încât ne roagă pe noi, făptura Lui, care suntem praf şi pulbere, să ne fie milă de El. Mai mult, acesta este criteriul după care ne va fi judecata – să-L vedem pe Hristos în toţi năpăstuiţii pe care-i întâlnim.

Vedem din pilda de astăzi că sunt puşi faţă în faţă, ca pentru comparaţie, cei mîntuiţi şi cei care merg în iad. Pe primii Hristos îi numeşte „binecuvântaţii Tatălui Meu", celorlalţi le spune pur şi simplu „blestemaţilor", pentru că Tatăl nu blesteamă pe nimeni, ci pe aceia îi arată ca osândiţi chiar faptele pe care le-au făcut. Vedem de aici că singurii oameni care nu se mântuiesc sunt de fapt cei care nu vor. ***Sfântul Ioan Gură de Aur* ne arată şi că Împărăţia lui Dumnezeu este pregătită de El pentru oameni, în timp ce focul cel veşnic este „gătit diavolului şi îngerilor lui".** Deci Dumnezeu nu a pregătit pedeapsa pentru nici un om, iar cei care se duc către ea o fac doar refuzând mila lui Hristos revărsată asupra semenilor. ***Şi vor fi judecaţi cei osândiţi, după cum învaţă părintele Arsenie Papacioc, pentru răutăţile pe care le-au făcut şi pentru cele făcute de alţii din cauza lor, pentru bunătăţile pe care nu le-au făcut şi pentru cele pe care alţii nu le-au făcut din cauza lor.***

Dar Dumnezeu ştie neputinţa noastră şi de aceea suntem chemaţi, prin vocea vestitorilor Lui, ca dacă nu ne putem iubi semenii, măcar să nu-i urâm, să nu-i invidiem pentru binele lor. Nu se cade, dacă vrem să ne numim creştini, să îi bârfim pe ceilalţi. ***Sfântul Ioan Gură de Aur e categoric: chiar şi când nu spunem noi nimic, faptul că-i ascultăm pe alţii care-i vorbesc de rău pe semenii noştri e păcat. Iar Sfântul Grigorie de Nazianz adaugă: vom fi judecaţi pentru orice cuvânt nefolositor pe care-l spunem, dar mai ales pentru cele care-i rănesc pe alţii, fie ei şi păcătoşi. Nu se cade să-i judecăm, pentru că nu ştim niciodată ce***

e în inima lor, care sunt motivaţiile lor profunde, şi chiar dacă suferă pentru răul pe care l-au făcut, nu trebuie să ne bucurăm de aceasta, căci şi pentru ei a murit Hristos.

****

Astăzi îl pomenim pe Sfântul Partenie al Lampsakului, un om care a împlinit cu asupră măsură porunca iubirii aproapelui. A trăit în secolul IV, în vremea Sfântului Împărat Constantin cel Mare şi pentru viaţa sa îmbunătăţită a fost uns episcop al Lampsakului, care astăzi se află în Turcia şi poartă numele Lapseki.

A convertit oraşul, păgân pe atunci şi din marea sa credinţă şi iubire de oameni a săvârşit nenumărate minuni: a alungat demoni, a vindecat o femeie de metastază şi chiar a înviat trei oameni.

După moarte, a rămas un timp într-un con de umbră, dar a început să fie din nou cunoscut în zilele noastre.

Acest lucru s-a întâmplat pentru că astăzi, după cum spune un părinte îmbunătăţit, Porfirie, trăim în vremuri asemănătoare cu cele în care a venit Hristos. Trecem printr-o perioadă de apostazie, de credinţe păgâne în zei şi semne şi energii, o perioadă în care scăderea credinţei şi a iubirii între oameni se îmbină cu nenorociri abătute peste noi.

Sfântul Partenie are o mare putere împotriva influenţelor demonice, dar este şi mare vindecător de cancer, această boală atât de prezentă astăzi. Mărturiile despre vindecările lui minunate se înmulţesc, iar unii dintre cei care vorbesc despre ele sunt contemporani cu noi.

Un grec pe nume Stefanos Stefanou a început să aibă probleme cu cancerul din 1982, iar în timp i s-au descoperit, în ciuda operaţiilor şi a tratamentelor, multiple metastaze. A fost vindecat însă cu ajutorul sfântului, care i s-a arătat şi l-a întărit. Medicii mărturisesc că vindecarea lui nu s-a putut face doar cu ajutorul tratamentului.

Acelaşi lucru s-a întâmplat cu o femeie însărcinată din Atena, căreia i-a fost detectată o tumoare, ajungând să aibă 5% şanse de supravieţuire. Trăiesc însă şi ea, şi copilul ei, prin rugăciunile şi mijlocirea Sfântului Partenie. Medicii se bucură şi ei, dar nu-şi explică. O femeie ajutată de el a scris şi cartea, tradusă în română, care mărturiseşte despre vindecarea ei minunată.

Chiar şi cineva apropiat mie a fost operat de o formă de cancer cu probabilitate de recidivă, însă a rămas sănătos prin mijlocirea Sfântului Partenie, a Maicii Domnului şi a altor sfinţi. De aceea socotesc un prilej providenţial faptul că în această duminică am putut spune acest cuvânt, pentru a-i mulţumi făcându-l cunoscut. Astăzi capul său răspândeşte uneori din senin mireasmă frumoasă, iar pe vechiul său mormânt, aflat astăzi în Turcia, chiar şi mulţi musulmani au găsit vindecare de boli.

Sfinţii lui Dumnezeu ne ajută chiar şi în nevoile noastre cele mai mici, şi cu aceasta ne întoarcem la cele spuse de Mântuitorul Hristos la Judecata Sa. Trăim vremuri grele, ale lepădării de credinţă. Putem însă trece prin ele cu ajutorul credinţei şi al faptei. Creştinismul nu e, cum spun unii din afara Bisericii, trăire abstractă în lumea ideilor, o spiritualitate nerealistă. Există un pragmatism creştin prin care nu lăsăm rugăciunea, dar nu uităm nici că cel de lângă noi are nevoie de pâinea cea de toate zilele. Nu habotnicia, nu tipicăreala, nu calendarul ne mântuiesc, ci ajutorul dat celor din nevoi. Astăzi cei mai mulţi dintre noi nu suntem postitori ca cei din vechime.

Dar ce putem face, să facem: să-L mărturisim pe Hristos prin cuvânt, dar şi prin faptele iubirii de semeni. Căci Înfricoşătoarea Judecată este prilej de speranţă. ***Dacă vom fi judecaţi pentru orice cuvânt rău, înseamnă că Hristos va ţine cont şi de orice vorbă bună spusă celui de lângă noi. Şi pentru un asemenea cuvânt, am putea păşi în veşnicia Împărăţiei, de Care să dea Dumnezeu să avem cu toţii parte, pentru rugăciunile Preacuratei Sale Maici şi ale tuturor sfinţilor.***

(Această predică a fost rostită în biserica Adormirii Maicii Domnului - Pitar Moş din Bucureşti, pe 7 februarie 2010)

Părintele Efrem Filotheitul despre viaţa după moarte şi pregătirea pentru moarte: “Cât de mult îşi bate joc de noi lumea! Precum o pisică, aşa se joacă cu noi, ne batjocoreşte şi, în ceasul morţii, ne descoperă adevărul”

Înfricoşătorul ceas al morţii

Iubiţii mei fraţi, după moarte urmează veşnicia. Fiecare om, la un moment dat, va părăsi lumea cu trupul, iar cu sufletul va merge în veşnicie, la viaţa fără de sfârşit. Sufletul omului va rămâne fără trup până la a doua Venire a lui Hristos, când trupurile celor drepţi şi ale celor păcătoşi vor învia ca să meargă la Judecată. Important este faptul că sufletul, după moartea omului, se desparte de trup şi trăieşte singur.

Aşa cum am văzut şi am trăit, Dumnezeu s-a apropiat de noi prin moartea câtorva fraţi dragi nouă, pe care i-a primit în Împărăţia Lui. Ne-a lipsit în special de fratele nostru cel mai iubit, Părintele Efrem, care a trăit împreună cu noi în obşte. El este primul meu fiu duhovnicesc, care, aşa cum bine ştiţi, a vieţuit printre noi, făcând ascultare desăvârşită şi ducând o viaţă virtuoasă. Şi voi ştiţi, şi sufletele voastre, cât de mult l-aţi preţuit, pentru că prin viaţa lui virtuoasă şi plină de trezvie v-a câştigat încrederea. Părintele Efrem a ajutat foarte mult obştea şi Dumnezeu l-a chemat pe neaşteptate la un sfârşit martiric.

Judecaţile lui Dumnezeu sunt adânci şi cine ar putea să le măsoare pe ele şi voinţa Lui? El le cunoaşte şi le rânduieşte pe toate după ştiinţa Lui. Ochii noştri neputincioşi văd diferit lucrurile, după starea duhovnicească a fiecăruia şi, în funcţie de aceasta, judecăm orice situaţie. Dumnezeu, ca un părinte iubitor de oameni, vede lucrurile total diferit. De multe ori, ia dintre noi oameni de o vârstă tânără, de mare folos duhovnicesc. Îi ia mai devreme decât ne-am aştepta noi. Domnul ştie când omul este pregătit şi hotărăşte ca atare.

Sfântul Vasile cel mare, arhiepiscopul Cezareei, era luminătorul lumii şi, dacă ar fi trăit mai mult, ar fi fost de folos prin viaţa lui nenumăratelor suflete şi lumii creştine, în general, dar a fost chemat la ceruri la o vârstă tânără, la 49 de ani. Discutăm despre acest subiect pentru ca să arătăm ca Domnul le cunoaşte pe toate. El n-a luat seamă la folosul real, dacă acesta ar fi trăit mai mult în lume, ci s-a îngrijit să-l ia lângă El, să păzească acest suflet atât de preţios în vistieria dumnezeiască a Împărăţiei Lui. În ceea ce priveşte folosul creştinilor, Acesta, ca Părinte şi că Dumnezeu, s-a îngrijit de ei în felul lui.

Pe Sfântul Atanasie, întâistătătorul Lavrei Sfântului Munte, îl vedem că a plecat din viaţa căzând de pe o schelă, în Sfântul Altar. Şi această moarte a lui este asemănătoare cu a Părintelui Efrem.

***

În Pateric citim ca un eremit, un nevoitor din peşteri, avea un ucenic şi într-o zi i-a dat ceea ce lucrase el şi i-a zis:
- Fiule, să mergi în cetate să vinzi acestea, să cumperi cele necesare şi să te întorci.

Călugărul, ca un ucenic ascultător, a coborât şi a rămas câteva zile ca să-şi împlinească ascultarea. Într-una din acele zile a văzut o înmormântare foarte strălucitoare, săvârşită după rânduielile vremii, cu trăsuri şi animale dintre cele mai împodobite. Era urmată de lume multă, într-o zi foarte frumoasă, cu un soare strălucitor. El se gândea, mirându-se. „Ce om mare a murit, de i se face o înmormântare atât de strălucitoare?” A întrebat un trecător, şi acela i-a spus că a murit cea mai mare desfrânată a oraşului. Vestea aceasta l-a surprins, dar şi-a încheiat zilele în care trebuia să vândă lucrurile şi s-a întors la bătrânul lui.

Când a ajuns înaintea peşterii, a auzit înăuntru răcnetele unui leu care îl sfâşiase pe părintele lui pustnic, pe acest om îmbunătăţit. Imediat i s-a cutremurat cugetul, puterea de judecată, şi a zis: „Cum este posibil ca desfrânata aceea să fie înmormântată cu atâta cinste şi strălucire, iar un om sfânt să sufere o moarte atât de înfricoşătoare, să-l mănânce fiarele? Care este judecata lui Dumnezeu?“.

A privit cu mintea lui nedreptatea şi indiferenţa lui Dumnezeu şi s-a gândit să se întoarcă în lume, pentru că lucrurile nu erau aşa cum le învăţase el. Şi când voia să-şi îndrepte paşii către lume, Dumnezeul pentru rugăciunile bătrânului lui, S-a plecat spre el şi i-a apărut îngerul care i-a zis:
- De ce ai gândit atât de nedrept faţă de judecăţile lui Dumnezeu?

- Dar cum să nu gândesc, sfinte ingere, aşa, din momentul în care am văzut atâta diferenţa între moartea bătrânului meu, care era un om sfânt şi moartea acelei femei desfrânate?

- Da, aşa par lucrurile la prima vedere, dar judecata lui Dumnezeu este deosebită. Femeia desfrânată, om fiind şi ea, a făcut anumite lucruri bune. Şi bătrânul tău, înainte să se nevoiască, ca mirean a săvârşit şi el anumite păcate. Dumnezeu i-a înapoiat desfrânatei pentru faptele ei bune plata cuvenită şi astfel nu-i mai datorează nimic. Pentru că trecutul ei era încărcat de păcate, trebuia să-i răsplătească după cuviinţă puţinele ei fapte şi a făcut-o prin măriri, prin ziua însorită, prin podoabele măririi şi, astfel, nu-i mai datorează nimic. Bătrânul tău şi-a plătit datoria păcatelor lui din lume şi a venit la dreapta judecată a lui Dumnezeu, luminos, curat cu desăvârşire, neavând urmă de întinare pe veşmântul sufletului lui.

Ucenicul, smerit, când a auzit de la înger despre judecăţile lui Dumnezeu, şi-a cerut iertare, s-a mustrat pe sine însuşi şi s-a întors la viaţă duhovnicească, în peştera bătrânului.

&&&

De aceea, nu trebuie să alergăm fără să gândim şi să judecăm la întâmplare moartea şi faptele omului. Dumnezeu nu poartă de grijă doar de mântuirea celui plecat, ci ne ajută şi pe noi cei vii să ne îndreptăm fiecare pe sine. Omul trebuie să cugete şi să vadă că toate cele omeneşti sunt deşertăciune şi că viaţa lui, într-adevăr, este un vis. Aşadar, să nu ne îngrijim de ea şi să-i dăm aşa mare importanţă, ci fiecare să ia seama să-şi îndrepte conştiinţa, s-o liniştească de mustrări, să asculte de ea şi, astfel, când vine moartea fizică, oricare ar fi ea, să-l găsească pregătit.

Moartea este moştenirea oricărui om care trăieşte pe acest pământ. Cât de mult îşi bate joc de noi lumea! Precum o pisică, aşa se joacă cu noi, ne batjocoreşte, ne aduce în imaginaţie lucruri mincinoase, ne înşală şi, în ceasul morţii, ne descoperă adevărul. Atunci fiecare suflet vede că diavolul, lumea şi trupul şi-au bătut joc de

el. Lumea aceasta şi toate celelalte ne aduc închipuiri deşarte şi ni le oferă ca momeală, ca să gustăm păcatul.

Ceasul morţii este înfricoşător, aşa cum ne spune şi cântarea: ***„Vai, câtă luptă are sufletul când se desparte de trup! Vai, cât lăcrimează atunci şi nu este cine să-l miluiască pe dânsul! Către îngeri ridicându-şi el ochii, în zadar se roagă; către oameni mâinile tinzându-şi, nu are cine să-l ajute“ (Troparul slujbei de ieşire a sufletului).***

Sufletul singur se pregăteşte să meargă la dreapta judecată, ca să dea răspuns pentru faptele lui. Şi frică şi cutremur îl cuprinde în acel ceas. Noi vorbim acum, ascultăm, dar n-am trăit acel moment. Cei care au plecat şi s-au lovit de el nu sunt aici, ca să ne mărturisească şi să ni-l descrie, dacă el se poate exprima prin cuvinte omeneşti.

Toţi vom trece prin acest martiriu al morţii şi ceea ce stă în mâinile noastre, în puterea noastră, cu ajutorul şi iubirea de oameni a lui Dumnezeu, este să ne pregătim pe noi înşine să primim acea clipă cât mai curaţi sufleteşte, pentru că această stare ne va uşura teama şi frica morţii.

Aşa cum ne amintesc sfintele tropare ale slujbei de înmormântare şi sfaturile Sfinţilor Părinţi, în acel ceas înfricoşător apar demonii care înspăimântă şi înfricoşează, ne ameninţă şi ne disperă. Ei se străduiesc ca sufletul să deznădăjduiască, să nu mai spere mântuirea şi ni-L prezintă pe Dumnezeu, înfricoşător şi nemilos. Pe toate câte le spun aceştia, le cunosc şi cei care au plecat din această viaţă. Sufletul, singur, când îi vede, îşi iese din sine, pentru că ce poate să spună, cum să se apere şi cine îl va ajuta? El gândeşte că este singur, pentru că şi-a pierdut orientarea, iar cei care sunt lângă el, cum să-l ajute? Acesta se mângâie doar când se apropie îngerii lui Dumnezeu, fraţii lui mai mari care pot să-i dea ajutorul. Către aceştia îşi întoarce ochii, privirea cu toată puterea la ei, ca să primească ajutorul şi să implore: „Mântuiţi-mă, scăpaţi-mă de demoni“.

Desigur, îngerii, prin prezenţa lor, îi dau curaj, dar, mult mai mult, nădejdea izbăvirii vine mai întâi din ajutorul lui Dumnezeu şi după aceea din conştiinţa liniştită. Aceasta este cea care va juca rolul cel mai important. Dacă conştiinţa nu osândeşte sufletul, curajul şi nădejdea că Dumnezeu şi îngerii îl vor apăra sporesc. Când, însă, conştiinţa în acel moment ne judecă, din acel ceas începe pregustarea chinului veşnic.

Dumnezeu să aibă milă de orice suflet în acel ceas înfricoşător. Sufletul care a ieşit nu va putea să scape de răpirea demonilor, când păcatele lui sunt de moarte şi mari. El va cere să scape de ei şi să urce spre cele înalte. În cazul unui suflet mântuit sau al unuia aproape de mântuire, îngerii îl preiau şi-l conduc la dreapta judecată. În timp ce urcă, el trece prin vămile văzduhului, care prezintă, fiecare, un păcat de moarte. Va trece prin cercetarea fiecărei patimi şi slăbiciuni şi, dacă va fi găsit vinovat, în orice vamă va fi oprit. Dacă, însă, va trece de toate, atunci se va închina Stăpânului Hristos şi, după tradiţia Bisericii noastre Ortodoxe, va cutreiera împreună cu îngerul păzitor, aşa cum am auzit şi din textul sfânt, locurile Împărăţiei lui Dumnezeu. Va merge, după aceea, în iad şi, apoi, în toate locurile în care a trăit în toţi anii vieţii lui. În a patruzecea zi va încheia această călătorie şi se va întoarce înaintea lui Hristos, ca să audă hotărârea.

Gândiţi-vă ce frică şi ce cutremur simte sufletul când, pe de o parte, vede Împărăţia lui Dumnezeu şi se bucura, iar pe de alta, se gândeşte: „Oare voi reuşi să vin să locuiesc aici? Nu ştiu!“. Când este dus să vadă iadul, se întreabă din nou: „Nu cumva voi veni aici? Vai de mine, nenorocitul! Nu cumva iadul ţine doar câţiva ani? Nu, va fi veşnic...” Plimbându-se prin locurile vieţii lui, va vedea multe. Acolo unde a săvârşit păcatul, sufletul se va ruşina să privească, iar unde a săvârşit binele se va bucura. Dar în toată această perioadă, el va cunoaşte, va pricepe în ce măsură hotărârea lui Dumnezeu va fi pozitivă sau negativă. Toate acestea constituie marele adevăr al Bisericii noastre.

Noi am văzut moartea, taina ei, la oamenii care au plecat şi care ne-au arătat, prin modul lor, prin imaginea feţei, prin ochii, prin tulburarea lor şi prin binecuvântarea lor, ce se întâmplă în chip nevăzut acolo. Credem nezdruncinat că ceea ce ne spun Sfintele Scripturi, Sfânta Tradiţie şi Tradiţia ascetică a Bisericii este adevărat, şi nu se întâmplă alttfel.

De aceea, să avem în vedere, mai întâi eu, care le spun pe toate acestea, realitatea şi să punem în rânduială viaţa noastră. Adică, s-o pregătim, în aşa fel încât să fugim de veşnicia iadului şi să dobândim, cu milostivirea şi iubirea de oameni a lui Dumnezeu, Împărăţia Cerurilor. Trebuie să spunem lucrurilor pe nume, anume că mântuirea nu este un joc, ceva pe care putem să-l tratăm cu indiferenţă, în glumă.

Iată, îi vedem pe oamenii care au plecat, pe părinţii noştri cu care puţin mai înainte eram împreună. Unde sunt fraţii noştri cu care discutăm, vorbeam, spuneam atâtea şi acum nu mai sunt printre noi? Nu cunoaştem unde sunt, de aceea ne gândim:

„Unde să fie oare? S-au mântuit sau nu? Cât de repede trec aceste zile pentru cei care părăsesc lumea şi obştea noastră! Mâine cei rămaşi vor cugeta şi ei acestea şi vor spune şi despre noi la fel“.

Deci să privim ţintă mântuirea noastră, oricât ne-ar îngrozi şi ne-ar ruşina. Să ne îndreptăm viaţa, să-I mulţumim din inima lui Dumnezeu şi să-I aducem doxologie pentru că ne aflăm în viaţă şi putem să punem sufletul în rânduială şi să ne pregătim. Aşa cum vedem în fapt, nu cunoaştem nici ziua, nici ceasul, nici clipa când lăsăm lumea. Să ne facem canonul, rugăciunile, să nu lăsăm privegherea, să nu ne lenevim, să coborâm la Biserică, la slujirea noastră. Apoi, să avem iubire între noi, căci Dumnezeu este iubire şi “cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu în el” (I Ioan 4, 16).

Cine este cel care iubeşte pe Dumnezeu? Doar cel care ţine poruncile Lui. Prima şi cea mai mare poruncă este să-L iubim pe Dumnezeu, iar a doua, pe aproapele, pe fratele nostru. Când, însă, nu ţinem poruncile, este evident că nu-L iubim pe Dumnezeu şi încălcăm prima poruncă.

Dacă nu îi iubim pe fraţi, ci îi osândim, îi bârfim, îi judecăm, suntem reci faţă de ei, încălcăm a doua mare poruncă: “Cel ce urăşte pe fratele său este ucigaş de oameni” (I Ioan 3, 15).

“Iar cel ce urăşte pe fratele său este în întuneric şi umblă în întuneric şi nu ştie încotro se duce, pentru că întunericul a orbit ochii lui” (I Ioan 2, 11).

Noi pierdem timpul în care am putea să facem rugăciune, această avere preţioasă dăruită de Dumnezeu, ce ni se scurge printre degete. Astfel, nu cumpărăm lucruri preţioase, folositoare pentru Împărăţia lui Dumnezeu, şi diavolul râde de noi şi ne azvârle afară. De aceea, cumpărăm trândăvie, lipsă de grijă, grăire în deşert, osânda, risipirea minţii, cugete nefolositoare, şi toate acestea înseamnă cheltuirea timpului preţios al vieţii. Din nefericire, mâine ne vom găsi în acest ceas în care fraţii s-au găsit cu puţin mai înainte şi vom zice: „Ce-am făcut? Cum mi-am bătut joc de mine şi m-am lăsat înşelat? Dar nu m-aşteptam să mor atât de repede!“

Dar n-ai ştiut, n-ai auzit că aşa pleacă omul? Conştiinţa nu poate să spună minciuni şi înşelăciuni, ci ea ne va striga cu tărie adevărul. Şi vai de mine, care spun acestea şi nu le fac! Deci să ne plângem pe noi înşine şi să ne smerim înaintea Celui răstignit, să-I cerem iertare şi Sângele Său dumnezeiesc să ne spele, să ne cureţe şi moartea Lui să devină viaţa noastră, prin îndreptarea pe care trebuie s-o primim. De aceea, zic că trebuie să mulţumim din inimă lui Dumnezeu, Care ne-a mai

dăruit încă viaţă şi putem să ne mai îndreptăm pe noi înşine. Fraţii noştri care au plecat acum nu mai pot să facă nimic pentru ei, ci aşteaptă de la Biserică, de la fraţii lor, de la noi ajutor.

Părintelui meu, Sfântul, i se descoperise când va pleca din această viaţă şi i-am zis:
- Avva, ce vrei să-ţi facem?

Eu mă gândeam la 40 de Liturghii, la parastase şi la altele. Acest mare om, înţelept şi sfânt, al lui Dumnezeu mi-a răspuns:
- Da, veţi face după cugetul vostru, dar vai de mine dacă aştept să mă mântuiesc din această milostenie!

Luaţi aminte cât de mare era grija lui ca să fie pregătit, încât nu se aştepta să-l miluiască oamenii ca să afle mântuirea.

Desigur, noi - şi cel dintâi, eu - cerem ajutorul, pentru că ştim: conştiinţa noastră ne osândeşte, deoarece n-am făcut voia lui Dumnezeu şi, de aceea, ne şi temem de moarte. Conştiinţa nu ne uşurează, pentru că acolo unde este lipsă trebuie să completeze.

Cea a bătrânului era pregătită, după cum mi-a şi zis:
- Fiul meu, numai o punte să trec (puntea era moartea) şi, de acolo înainte, socoteala mea cu Dumnezeu, prin harul divin, este încheiată!

Luaţi seama, ce conştiinţă strălucitoare şi sigură avea, de aceea ne şi zicea:
- Faceţi-vă datoria voastră!

Ne spunea aceasta, ca să ne punem în rânduială conştiinţa, făcându-ne datoria pe care o aveam faţă de el, îndrumătorul nostru.

Bunul Dumnezeu să ne lumineze, să ne dea putere şi să ne îngrijim să punem în ordine ceea ce fiecare a greşit, de pe poziţia şi cu responsabilitatea lui. Aşadar, să ne străduim, să nu trândăvim, pentru că nu este vremea să amânăm. Nu numai acum s-o facem, când suntem impresionaţi de moartea fraţilor noştri, ci continuu, cu sentimentul că lucrăm la îndreptarea noastră.

Nici un om nu este fără de păcat, afară de Dumnezeu. El a plecat de pe pământ măcar cu un păcat, aceasta, însă, nu împiedică mântuirea şi sfinţenia lui. Greşelile uşoare vor fi şterse de Dumnezeu. Ceea ce ne recomandă Sfinţii Părinţi este ca, în ceasul morţii, să fim găsiţi cu greşeli şi păcate cât mai mici, pentru că dacă talerul

virtuţilor este plin şi cântăreşte greu, greşelile noastre mici vor rămâne în aer. De aceea, să ne nevoim, să facem ascultare sinceră, dreaptă, întru adevăr. Aceasta să nu pară doar ca ascultare, iar în esenţa ei să fie voia noastră, neascultare şi otravă. Să nu facem voinţa noastră, să zicem că ne vom pocăi mâine. Dumnezeu nu aşteaptă ca un ucenic să greşească cu păcatele omului din lume, aşa cum ştim. Desfrânarea şi curvia ucenicului este atunci când nu face ascultare. Neascultarea este o greşeală, iar opusul ei, datul mântuirii noastre. Ucenicul care se supune cu sinceritate are asigurată mântuirea lui, este omul cel mai fericit de pe pământ, cu speranţa cea mai bună că va ajunge în Împărăţia lui Dumnezeu.

În timp ce noi, cei responsabili, care ridicăm greutatea oamenilor, greşelile şi păcatele şi poruncim, ne punem în pericol mântuirea, nu atât din cauza păcatelor noastre - putem fi mântuiţi din mila lui Dumnezeu - cât pentru responsabilitatea păcatelor celorlalte suflete. Postura aceasta este cea mai primejdioasă pentru noi, cei ce purtăm sufletele oamenilor pe umerii noştri. Pentru ucenic nu există însă acest pericol. Acesta, dacă duce o viaţă simplă, sub ascultare, cu „binecuvântează” şi „să fie binecuvântat”, a intrat în Împărăţia Cerurilor.

Dumnezeu să binevoiască, cu mulţimea îndurării Lui, să ne găsim cu toţii împreună în bucuria şi fericirea acestei Împărăţii veşnice. Amin.

Slavă lui Dumnezeu pentru toate!

Cuvântare ţinută la Sfânta Mănăstire Filotheu, 30.11.1984.

(din: Ne vorbeşte Stareţul Efrem Filotheitul. Meşteşugul mântuirii, Editura Egu-meniţa)

Judecata şi gheena conştiinţei: “Frate, bea sângele meu”. Va veni ziua răsplătirii celor nedrepţi şi vicleni, când “se va arăta făţărnicia care părea a fi fapta bună, zavistia care părea râvnă, vicleşugul care părea prieteşug” şi “se va dovedi amăgitor acela căruia ne închinăm ca unui sfânt”

Cuvânt la Duminica a III-a a Sfântului Post

„Oricine se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele întru acest neam prea curvar şi păcătos, şi Fiul omenesc Se va ruşina de el, când va veni întru slava Părintelui Său, dimpreună cu sfinţii îngeri”. (Marcu, cap.XX)

Cugetul omului face pâre şi hotărâri şi dreptatea lui Dumnezeu face judecata şi răsplătirea

O, judecată! O, suflete! În acest chip am strigat cu suspinuri şi cu lacrimi când am gândit la cuvântul venirii celei de-a doua a lui Hristos. Şi cum să nu mă tulbur? Cum să nu mă înfricoşez, când voi socoti că va veni ceasul în care din mormântul meu voi auzi glasul unei trâmbiţe, şi acesta va fi glasul lui Dumnezeu, care mă cheamă la judecată, că voi învia fiind îmbrăcat cu trupul meu cel dintâi, că voi ţine o carte în care va fi însuşi cugetul meu, acolo vor fi scrise cu amănuntul şi câte am făcut şi câte am gândit, şi câte am zis în toată calea vieţii mele. […]

Partea I

Fără îndoială, unul dintre adevărurile dreptslăvitoarei noastre credinţe este că va fi a doua venire a Domnului Hristos, când va veni să judece viii şi morţii. În Scriptura cea veche proorocii şi în cea nouă evangheliştii, grăiesc cu mare îndrăzneală, iar în cuvintele lor sfinţii dascăli cu mare cutremur.

În viaţa aceasta lumea este plină de nedreptăţi, mulţi răi se îndestulează şi se slăvesc şi mulţi buni sunt lipsiţi şi se pedepsesc. Când Dumnezeu este drept, deci în cealaltă viaţă se cade să se facă o judecată dreaptă şi răsplătire dreaptă, cei răi să ia pedeapsa ce li se cade şi cei buni plata ce li se cuvine. „Cei ce au făcut bine întru învierea vieţii, iar cei ce au făcut rele întru învierea osândirii”.

Aceasta este pricina pentru care în viaţa aceasta Dumnezeu nici pe toţi cei răi îi pedepseşte, nici pe toţi cei buni îi dăruieşte, ca să ştim că aceasta are să o facă în judecata cea viitoare, în viaţa cealaltă. Lumea este tot rătăcire, câţi oameni buni în ochii lumii par a fi răi, pentru o slobodă şi fără de răutate simplitate? Şi câţi oameni răi în ochii lumii par a fi buni, pentru vicleana şi amăgitoarea făţărnicie? Şi iarăşi, ce pricinuiesc silă şi vicleşugurile oamenilor? Câţi tirani împărăţesc, câţi nevinovaţi se chinuiesc?

Măcar că Dumnezeu ca o rază a dreptăţii Lui, şi pe mulţi păcătoşi a pedepsit, că pe Faraon şi pe Antioh, şi pe mulţi nevinovaţi a mântuit, ca pe Iosif şi pe Suzana. Cu toate acestea, cei mai mulţi păcătoşi în toată viaţa lor s-au bucurat de cinste şi de slavă şi cei mai mulţi nevinovaţi au murit cu necinste şi ocară. Însă Dumnezeu este drept şi trebuie odată, într-o judecată a toată lumea, să arate care a fost adevărata răutate şi care a fost adevărata bunătate, şi să strălucească adevărul lucrurilor. În acest chip socotesc mai cu deosebire dintre dascălii Răsăritului pe Hrisostom, iar dintre cei ai Apusului pe Augustin, (Cuvântul al III-lea la bogatul şi la săracul Lazăr). Pentru ca să se arate dreptatea lui Dumnezeu, se cade să se facă o judecată viitoare şi să stăm toţi înaintea acelui înfricoşător judeţ, să fim judecaţi toţi, fiecare pentru cele ce a făcut, bune sau rele, o spune lămurit Pavel. “Că noi toţi se cade a ne arăta înaintea judecăţii lui Hristos, pentru ca să ia fiecare câte a făcut, sau bune sau rele”.

O, judecată, o, suflete! În ziua cea mare sunt toate înfricoşătoare, precum mai înainte le-am tâlcuit, însă mie două mi se arată a fi cele mai înfricoşătoare: una, cugetul omului, cel care face pâra şi hotărârea, şi cealaltă dreptatea lui Dumnezeu, care face judecata şi răsplătirea.

O, judecată, o, suflete! Să începem de la cea dintâi. Nu este alt lucru mai urât decât păcatul. Omul însuşi care are poftă să facă păcatul n-are ochi să-l vadă, îl face, dar se sileşte cât poate să-l ascundă. Când este silit fără voia lui să vădească păcatul lui în judecăţi, rabdă chinuri şi tace. Când merge cu voia lui ca să-l spună la mărturisire, sau îl schimbă cu meşteşug, sau îl acoperă cu pricinuirea. Pricină este că de au putut fireşte să-l facă, nu pot moraliceşte să-l vadă. Cu adevărat, cugetul este oglinda, de care şi cu voie şi fără voie se cade să se ruşineze omul.

Femeia când naşte pruncul are dureri, dar după ce-l naşte are bucurie. În ce priveşte sufletul dimpotrivă. Când face păcatul are bucurie, dar după ce-l face se întristează, şi durerea aceasta nu este altceva decât împungere a cugetului. Tacă din afară gura cât va vrea, cugetul dinlăuntru îl pârăşte. Şi pârile cugetului sunt cel mai greu chin al sufletului.

***

Consta, împăratul Constantinopolei (povesteşte cronicul lui, Gheorghe Chedrin) pentru prepusul împărăţiei, care nu pofteşte să aibă soţie nici pe umbră, a silit pe fratele lui cel mai mic Theodosie să părăsească curţile împărăteşti şi să meargă să se hirotonească diacon. S-a hirotonit, dar aceasta n-a fost destul. După puţine zile a poruncit şi l-a omorât; s-a făcut un al doilea Cain, ucigaş de frate şi fur de cele sfinte.

A socotit săvârşind nelegiuirea că va vieţui fără frică şi fără primejdie, împărăţind fără fratele lui, dar în acea noapte, în acel adânc întuneric când tiranul vrea să închidă ochii spre somn, iată că îi stă înainte fratele Theodosie cel junghiat cu nedreptate, fiind îmbrăcat cu sfântul veşmânt al diaconiei şi ţinând în mână un pahar plin cu sângele lui cald, din care încă ieşea abur. „Frate, bea, i-a zis cu glas înfricoşat, eu sunt fratele tău Theodosie, pe care l-ai înjunghiat, acesta este sângele meu pentru care ai însetoşat, bea şi satură-ţi înseţoşarea cea poftitoare de sânge; frate, bea».

La o vedere ca aceasta şi la nişte cuvinte ca acestea, ticălosul împărat s-a cutremurat, s-a înfricoşat şi a rămas ca mort. Se scoală din pat, părăseşte somnul şi trece în cealaltă parte a palatului, se răcoreşte puţin, şi iarăşi se culcă. Din nou i se arată nălucirea aceea cu paharul şi cu cuvintele: „Frate, bea”.

În toate zilele era urmărit de aceeaşi imagine. În fiecare ceas, cum venea somnul, venea şi fratele ca să-i înfricoşeze inima. „Frate, bea!” Voia să iasă afară pe câmpuri, prin grădini, la vânătoare, doar îşi va mântui sufletul scârbit de acea

înfricoşătoare vedere, dar şi acolo nălucirea îl urmărea şi îl îngrozea, şi îi dădea să bea din paharul aducător de moarte. „Frate, bea”.

Se hotărăşte să plece de la Constantinopol şi să treacă pe mare în Sicilia, că doar îşi va schimba norocul schimbându-şi locul. În zadar se ostenea, chinul îl urmărea, căci ţinea în cugetul lui pricina chinului.

Pretutindeni îl însoţeşte umbra cea întunecoasă. „Frate, bea!” Dar această până când? Până când prin dreapta îngăduinţă a lui Dumnezeu, după puţini ani de viaţă chinuită, s-a sinucis şi aşa a împlinit osânda bând paharul acel amar - „frate, bea”.

Ticăloase Consta, nenorocite împărat! Ceea ce te-a înfricoşat nu era vreun om înarmat, viu, ci un mort, un chip fără de stat, o umbră, o nălucire, ci cu adevărat păcatul pe care l-ai făcut, a cărui vedere este atât de înspăimântătoare. A făcut păcatul, dar nu poate să-l vadă. Cugetul este cel care pârăşte, şi pâra cugetului este de nesuferit - “frate, bea”.

&&&

În viaţă cugetul este un pârâş ascuns, căci ascuns este şi păcatul. Pârele cugetului nu le aude altcineva afară de cel care a greşit. Dar în ziua judecăţii, cugetul care este atunci pârâşul este de faţă. Atunci şi păcatul este de faţă, iar pârele le aude cel ce a greşit, le aud şi îngerii, le aud şi toţi oamenii şi toţi dracii. Noi atunci, cu ochii deschişi, vom vedea nu în vis sau ca nălucire, ci vom vedea cu adevărat pe omul acela pe care sau cu mâinile noastre, sau cu sfatul nostru l-am omorât. Îl vom vedea ţinând în mână paharul plin de sângele lui şi zicând: „Frate, bea”.

Fiară mâncătoare de sânge, tu m-ai omorât! Iar tu sau cu darurile tale ai îmblânzit pe judecători, sau cu minciunile tale ai amăgit dreptatea, şi moartea a rămas fără răsplătire. Copiii mei cei săraci au rămas nechivernisiţi, femeia mea văduvă, rudele mele întristate, în zadar m-au plâns până acum.

Dar înaintea dumnezeieştii dreptăţi, înaintea unui Dumnezeu judecător vom vedea pe cel sărac pe care l-am asuprit strigând: „Bogatule fără de saţ, boierule nedrept, neguţătorule lacom, eu îţi plăteam în toată viaţa mea şi nici odinioară n-am luat înapoi înscrisul. Eu argăţeam ca un rob şi toate ostenelile, toate rodurile, tot venitul meu s-a dat ca să plătesc datoria, dar datoria mea încă trăieşte, numele meu încă este scris în catastiful tău. Dobânzi şi datorii au mâncat toată avuţia mea. Copiii mei argăţesc, femeia mea slujeşte pe la străini, casa mea s-a stins, eu am rămas gol, de sângele meu ai însetoşat? Bea, dar, sângele meu. Bea, frate”

Atunci vom vedea pe Iisus Hristos cel adevărat cu sfântul pahar al Preacuratelor Taine să ne mustre pe noi, pe arhierei şi pe preoţi, zicându-ne: „Furule de cele sfinte preote, tu ai îndrăznit de atâtea ori a sluji, dar n-ai socotit nicicând întâi a te mărturisi, tu ai apucat Sfintele Sfintelor mele cu mâinile necurate, tu te-ai împărtăşit din tainele mele cu buze spurcate, tu şedeai în târg şi părăseai slujba bisericii, tu purtai grijă pentru casa ta şi uitai Sfântul Altar, tu ai cumpărat şi ai vândut darul Meu, tu ai călcat sângele Meu, bea dar, frate, bea."

Atunci vom vedea pruncii cei mici, pe care maici cu inimă împietrită i-au omorât încă fiind în pântecele lor, a se tângui cu amare lacrimi şi a zice: „O, ucigătoarelor de prunci maici, voi sau de scumpete ca să nu ne hrăniţi, sau ca să acoperiţi faptele necinstei voastre, ne-aţi dat îndoită moarte, căci ne-aţi lipsit şi de lumina vieţii, şi de lumina dumnezeieştii slave. Blestemată fie mâna care a adus buruiana aducătoare de moarte, blestemata gura care a dat sfatul cel fără de milă, blestemată socotinţa voastră care ne-a omorât înaintea naşterii. Vedeţi curatul şi nevinovatul sânge cu care aţi spurcat pământul. Maicilor, beţi!"

Şi gândul nostru, care nu stă niciodată nelucrător, în toată calea vieţii noastre, câte a cugetat? Şi limba noastră, care nu încetează vreodată, câte a vorbit? Şi vrerea noastră, care este aşa de lesne spre cele rele, câte a făcut? Atunce toate câte am greşit cu limba, până şi în cuvântul cel zadarnic, câte am greşit cu mintea până în cele mai mici gânduri, fiecare cu toate împrejurările în care s-au făcut, se vor arăta înaintea ochilor noştri şi înaintea a toată lumea, căci vom vedea toate deodată (o mărturiseşte marele Vasile în cuvântul pentru pocăinţă) ca şi când ar fi faptele noastre de faţă, şi arătate înaintea feţei cugetului nostru, fiecare după felul cum s-au zis şi după felul cum s-au făcut. O, ce vedere fioroasă!

Atunci se va arăta făţărnicia care părea a fi fapta bună, zavistia care părea râvnă, vicleşugul care părea prieteşug, clevetirea care părea îndreptare. Aflatu-s-a o scrisoare mincinoasă? Atunci se va arăta condeiul care a scris-o. Pierdutu-s-a un vas sfânt al Bisericii? Atunci se va înfăţişa mâna care l-a furat. Făcutu-s-a vreo clevetire sau vreo asuprire? Atunci se va arăta gura care a tocmit-o. S-a amăgit acea fecioară simplă, se ascunde vinovatul şi se osândeşte nevinovatul? Atunci se va cunoaşte tatăl cel adevărat al copilului. Se va dovedi amăgitor acela căruia ne închinăm ca unui sfânt? Se va dovedi curvar cel ce socoteam a fi îndreptare întregii înţelepciuni, se va descoperi că un lup cel ce se socotea ca oaie, se va arăta că Iuda iubitor de argint şi vânzător cela ce se socotea ca un apostol, se va dovedi ca un viclean Isav acela ce se socotea ca este Iacov cel bun.

O, şi ce ruşine! Vom vedea cu adevărat toate faptele noastre cu ale lor chipuri, fiecare precum s-au zis şi s-au făcut. Amar mie, eu asud cu sudoare rece, mă tulbur tot de ruşine, când merg să arăt păcatul meu duhovnicului, care ştiu că-l ţine ascuns, sunt încredinţat că nu-l va vădi, că nu mă pedepseşte, ci mă iartă. Să arăt apoi păcatul meu înaintea tuturor îngerilor, să se scârbească de mine toţi sfinţii, să se lepede de mine înaintea tuturor cetelor drăceşti, şi să râdă de mine? O, ce ruşine! O, ce tulburare! Dar simt însuşi cugetul meu mustrându-mă; o, ce chin! Aceste păcate mari şi înfricoşătoare (voi zice eu însumi) sunt toate ale mele, nu pot să le ascund, aceasta este ziua descoperirii.

Dumnezeu mi-a dat în viaţa aceasta o lesne mijlocire ca să iau iertare, numai cu un cuvânt pe care l-aş fi spus: „am greşit". Şi numai cu cuvânt pe care mi l-ar fi spus duhovnicul, „iartă-se ţie păcatele tale", eu aş fi fost iertat; dar nu am făcut-o.

Mi-au spus-o pe faţă dascălii, pe ascuns duhovnicii, şi am trăit atâţia ani şi am avut vreme dar n-am făcut-o. Am oare vreun răspuns? Nu-mi erau suficiente răutăţile mele. Mai sunt şi cele străine? Vroia unul să facă mărturie mincinoasă, sau altul să ucidă şi eu l-am îndemnat. Se ascundea cât era cu putinţă sărmana fecioară, cinstită femeie, dar eu cu amăgire sau cu sila am tras-o spre curvie. Nu ştia încă vreo răutate tânărul acela şi cuvintele mele şi împreunările mele i-au stricat firea, înveninându-i auzul.

Am fost preot şi am covârşit pe mireni cu sminteala, am fost însurat şi ţineam acea curvă înaintea ochilor femeii mele, am fost tată şi m-am făcut feciorilor mei dascăl de cele rele, am fost între oameni pildă de pierzare, şi oare nu puteam să mă osândesc singur, fără a trage cu sfatul meu, cu urmarea mea şi cu sminteala mea şi pe alţii în muncă? Oare am vreun cuvânt de îndreptare? Mă pocăiesc, dar nu-mi foloseşte [doar în momentul Judecăţii, n.n.]. A trecut vremea iertăciunii, aceasta este vremea răsplătirii. Aşadar ce am a face? Mă pârăsc eu însumi pe mine şi mă osândesc singur, Dumnezeule!

Nu mai este trebuincioasă judecata Ta, mă osândeşte cugetul meu, voi merge cu voia mea să mă ascund în iad, ca să nu mai văd păcatele mele; primeşte-mă o muncă, căci Raiul nu este pentru mine. Zic şi mă cutremur. Aşa pârăşte, aşa hotărăşte pârâşul şi judecătorul nostru, cugetul.

Nu este, zice dumnezeiescul Hrisostom, la Lazăr şi la bogatul, nu este judecător aşa de priveghetor precum cugetul nostru. După ce a făcut în tine însuţi cugetul tău pâra şi hotărârea, trebuie să facă judecată şi răsplătire dreptatea lui Dumnezeu.

O, judecată! O, suflete!

[…]

Zice dumnezeiescul Hrisostom: „Nesuferită este gheena şi munca aceea, însă de va socoti cineva o mie de gheene nu va zice deplin. Cât amar va fi să vadă întorcându-se Faţa cea blândă şi Ochiul cel blând nesuferind a se uita către noi. Dar pentru ce numai urgie fără de milă? Pentru că atunci este judecată şi răsplătire, şi de o veţi socoti bine, aceasta este împrejurarea cea mai înfricoşătoare a venirii a doua a lui Hristos“.

În două chipuri judecă Dumnezeu pe păcătoşi: în această viaţă, pentru ca păcatul poate să se curăţească cu pocăinţă. Dumnezeu judecă pe cel păcătos precum judecă judecătorul pe cel vinovat. Dar îl ceartă precum ceartă tatăl pe fiu, adică nu cu toată urgia lui.

„Şi nu va aprinde toată mânia lui” (zice proorocul) îl judeca cu o măsură a urgiei lui, încât să se înţelepţească cu rana şi să se întoarcă cu învăţătura, după cum zice Grigorie Teologul: „Rănindu-se să se înţelepţească şi învăţându-se să se întoarcă către Dumnezeu“.

Aşa dreptatea Lui aici face judecată şi îndelungire de mânie, este judecător drept, îndelung răbdător.

Apoi, în cealaltă viaţă, când păcatul nu se mai curăţă cu pocăinţa (de vreme ce atunci nu mai este vreme de pocăinţă), judecă pe cel păcătos ca pe un vinovat, şi totodată îl socoteşte ca pe un vrăjmaş. Ca unui vinovat îi face judecata şi ca unui vrăjmaş îi face răsplătire. În viaţa aceasta este şi Dumnezeu judecător, şi Dumnezeu Tată, iar Dincolo este şi Dumnezeu judecător şi Dumnezeu răsplătitor.

Dar oare ce fel de răsplătire va face Dumnezeu?

***

Un împărat al Sciţiei l-a omorât pe însuşi fiul său, care printr-o greşeală a călcat legea lui. Şi îndată a poruncit ca sabia aceea cu care a fost tăiat capul fiului să se spânzure în divanul său când făcea judecată.

Când ieşea din palat, unul dintre ofiţeri era însărcinat să o ţină ridicată înaintea lui, ca să o vadă şi să se teamă tot norodul, cu aceasta voind a zice: „O, voi cei ce sunteţi sub stăpânirea mea, vedeţi această sabie şi cunoaşteţi pe cine aveţi împărat.

Eu fac răsplătire legii călcate; nu am părtinit nici fiului meu. La această sabie care este udă de sângele fiului meu să se uite fiecare vinovat şi să socotească binişor ce fel de dreptate va găsi de la unul care, vrând a fi judecător a uitat a fi tată.

Cel întrupat Fiul lui Dumnezeu a purtat păcatul oamenilor şi S-a făcut pentru noi blestem, precum zice apostolul, Părintele Lui cel ceresc L-a hotărât să moară sus pe cruce. ”Cand va şedea pe scaunul cel înalt, ca să judece viii şi morţii, înaintea scaunului o să vă arate şi această Cruce. “Atunci se va arăta semnul Fiului omenesc”, şi oare pentru ce? Ca să vadă cei păcătoşi şi să se cutremure şi cu adevărat se vor cutremura.

Şi vor plânge toate neamurile pământului când vor auzi pe Dumnezeu şi Tatăl să le spună: „Nemulţumitorilor! Viaţa Fiului Meu, care era mai de mult preţ decât toate vieţile îngerilor şi ale oamenilor, am dat-o la moarte. Sângele Fiului meu, care era cel mai scump mergător al Raiului, l-am vărsat în tot pământ. Dragostea către Fiul Meu era mai ferbinte decât toate văpăile Serafimilor, şi am părăsit-o. Nu am avut lucru mai de preţ, nici mai iubit decât pe Fiul Meu Cel unul născut, şi L-am jertfit sus pe această Cruce; şi aceasta nu ajunge să vă facă să cunoaşteţi urâciunea pe care o am împotriva păcatului? Şi cu păcatul ieşiţi înaintea ochilor mei. La Crucea aceasta văd moartea Fiului Meu, şi la voi văd pricina morţii Lui. M-aţi îndemnat să omor pe Fiul Meu pentru păcatele voastre, mă îndeamnă acum Fiul Meu să fac răsplătire morţii Lui. Sunt Judecător, sunt şi Tată, ca un judecător judec şi ca un tată se cade să fac răsplătire. […]”

Socotiţi că dreptatea lui Dumnezeu judecă păcatele voastre şi dragostea lui Dumnezeu răsplăteşte moartea Fiului Său, în acest chip bate război împotriva voastră dreptatea şi dragostea lui Dumnezeu. Şi se face vouă judecată dimpreună şi răsplătire, şi iarăşi măsuraţi dragostea aceea pe care o are către Fiul Său care este nehotărâtă, măsuraţi urâciunea pe care o are către păcat, care l-a îndemnat să jertfească pe acest iubit Fiu al Său, şi aceasta este nemărginită, şi din asemenea dragoste şi din asemenea urâciune măsuraţi ce fel va să fie acea judecată şi răsplătire. Amar şi oare cine poate să socotească? O, judecată! O, suflete!

Partea a II-a

Proorocul Daniil, la capitolul al şaptelea, şi de Dumnezeu cuvântătorul Ioan la capitolul al douăzecilea al Apocalipsului zic că în ziua judecăţii se vor deschide cărţile. Acestea sunt cărţile în care este scris câte am făcut în toată viaţa noastră. Şi mi se pare că vor fi două: într-una sunt câte rele am făcut, adică păcatele noastre, în cealaltă câte bunătăţi am făcut, adică virtuţile noastre.

Întâi se deschide aceea care cuprinde păcatele noastre. Pe o parte a cărţii este scris păcatul pe care l-am făcut, cu toate împrejurările persoanei, timpul, locul şi celelalte, şi de va fi semnat pe cealaltă parte ca de păcatul acela ne-am mărturisit, ne-am pocăit, ne-am făcut datoria ce ni se cădea, cu rugăciuni, cu post, cu milostenii, după canonul dat de duhovnic. Atunci dreptatea lui Dumnezeu nu ne cere socoteală pentru acel păcat căci, deşi este scrisă datoria, este însemnată şi plata. Pentru aceasta, când vom face în această viaţă o mărturisire deplină, să nu ne temem de judecata cea viitoare.

Aşa ne mângâie mângâierea păcătoşilor dumnezeiescul Hrisostom. „Când vom putea spăla păcatele noastre în această viaţă prin mărturisire, vom merge acolo curaţi de toate păcatele".

Totul era că mărturisirea pe care am făcut-o să fie bună; ştiind că noi ne mărturisim după obicei, dar nu cu umilinţă. Pocăinţa noastră să fie adevărată, ştiind că cele ce le mărturisim o dată le mărturisim şi la anul, şi încă altele mai mari şi mai rele, ceea ce este o dovadă că doar le spunem duhovnicului, dar nu le părăsim. Şi de este aşa, vai de noi, căci atunci la judecata cea viitoare datoria noastră va fi deschisă şi păcatul nostru neplătit, şi vom da seama şi pentru păcatul făcut, şi pentru mărturisirea păcatului pe care nu am făcut-o bine.

Cealaltă carte cuprinde bunătăţile pe care le-am făcut, adică faptele noastre cele bune. De ne-ar fi făcut Dumnezeu acest mare dar, la cea de-a doua arătare, să nu ne judece pentru păcatele noastre, ci să le ierte, să ne judece numai pentru faptele noastre cele bune, oare socotiţi că ne-am fi aflat vrednici de răi şi să auzim glasul cel fericit: "Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu, de moşteniţi împărăţia ce s-a gătit vouă"?

Eu socotesc cu totul dimpotrivă, adică Dumnezeu mai vârtos ne va osândi pentru cele ce ne par a fi fapte bune. Şi să vedem care sunt faptele cele bune pe care le-am făcut: am mers duminică la Sfânta Liturghie? Am mers, dar mai mult din obicei decât pentru evlavie; am mers, dar când preotul se ruga şi făcea Dumnezeiasca Liturghie, noi vorbeam între noi pentru pricini lumeşti. Aceasta oare este fapta bună? Făcut-am vreo rugăciune? Adevărat, dar când se rugau buzele noastre, unde umbla mintea noastră? Şi oare este aceea rugăciune, a cânta un ceas întreg o samoglasnică şi a înghiţi într-un minut toată Psaltirea?

Oare este aceasta vreo virtute? Am făcut milostenie, dar câtă? Foarte puţină; şi pentru ce? Mai vârtos ca să avem laudă de la oameni, decât de la Dumnezeu; şi aceasta este fapta bună?

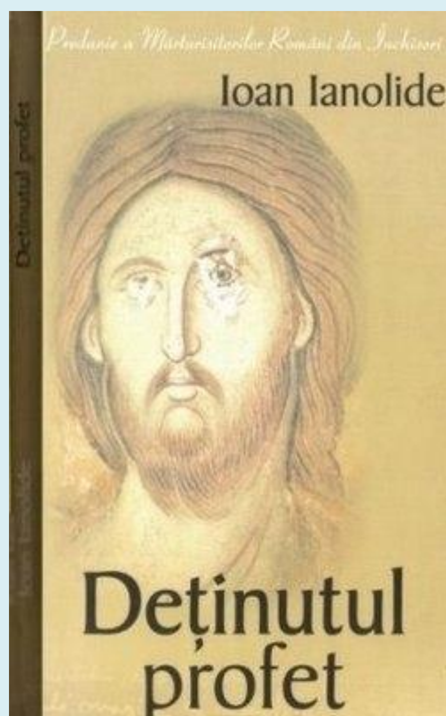
Postim şi socotim a fi cea mai mare faptă bună a noastră, dar atunci când postim mai mult, atunci mai mult ne îmbătăm. Facem înfrânare de peşte şi de carne, dar nu facem înfrânare şi de patimi. Nu mâncăm bucate de dulce, dar înghiţim întreg pe vecinul.

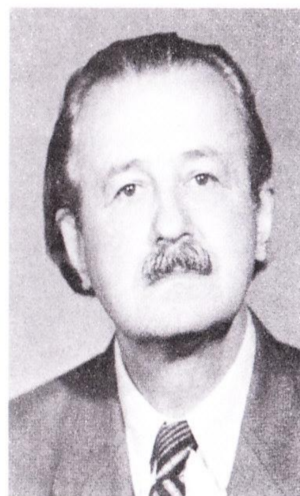
Sihaştrii noştri se păzesc nu cumva să îndulcească buruienile pe care le mănâncă cu puţintel untdelemn, dar de se mândresc pentru aceasta şi pentru celelalte nevoinţe ale lor, aceasta mai este faptă bună?

Cu nişte fapte ca acestea voim să câştigăm Raiul? Să arătăm numai o faptă bună curată, să fie fără amestec de răutate, să arătăm măcar un singur bine desăvârşit. Din patruzeci sau din cincizeci sau din şaizeci de ani ce am trăit, să arătăm o zi, un ceas pe care l-am putut dărui tot lui Dumnezeu. Oare unde este o zi şi un ceas ca acesta? Şi de nu avem noi alte fapte decât acestea ce ni se par nouă a fi fapte bune, vai de noi la cea de-a doua venire a lui Hristos! O, judecată! O, suflete!

(din: Cuvinte folositoare şi de suflet mântuitoare ale Sfântul Efrem Sirul şi ale altor Sfinţi Părinţi, Ed. Bizantină, 2004)

Ioan Ianolide - Deţinutul profet despre judecata lui Hristos şi lucrarea înşelătoare a lui antihrist

Ultima fotografie
înainte de trecerea la cele veșnice
(5 februarie 1986)

Tristeţile unui deţinut

Deţinutul simte că într-un viitor previzibil puterea comunistă va fi anihilată. Şi totuşi el e trist şi îngrijorat. Trist este pentru că vede că aceia care au avut puterea comunizării ţării se profilează ca stăpâni şi ai lumii ce va veni. Este îngrijorat pentru că înţelege că se deschid perspectivele unei tiranii mondiale fără oponenţi şi fără precedent.

Viţelul de aur, zeul străvechi se arată azi ca o uzină atotputernică în spiritul omenirii. Lumea se închină maşinii. E o pseudo-religie a dogmelor materiale, a sensului material şi a finalităţii neantice. Statul care va avea monopolul armelor sofisticate, al ingineriei genetice şi al tehnicii de determinare a conştiinţelor va fi atotputernic şi va nimici omenirea. Nimeni nu garantează liber-tatea oamenilor în această civilizaţie, nimeni nu poate guverna forţele tehnologice în această civilizaţie.

De aceea omenirea trăieşte pe culmile disperării. Toate problemele lumii se află în Crucea lui Hristos şi a creştinilor, câte ori vom rătăci drumul, ori vom lenevi pe

cale, să ne înapoiem la Evanghelie şi la Duhul Sfânt. Suferinţele ce ni se pricinuiesc au menirea să biciuiască lenea noastră şi să ne lumineze minţile.

Ioan Ianolide, 1985

Hristos Judecătorul

Hristos a venit în lume şi a fost răstignit. Lumea s-a revoltat împotriva lui Hristos şi El a biruit-o. Apoi Hristos s-a aşezat pe Scaunul de Judecată, plin de putere şi de slavă. Judecata Lui trezeşte conştiinţele celor fărădelege şi nedrepţi. Nimic nu va mai putea fi tăinuit, nici un rău nu va mai fi justificat, nimic nu va putea fi falsificat. Crudul adevăr va despica fiinţa până în adâncimile ei.

În faţa Judecăţii au să dispară cele două cauze ce întunecă aici conştiinţa: starea de păcat şi ignoranţa. Oamenii vor fi puşi în faţa evidenţei pe care au ignorat-o, deşi o avuseseră în faţă, încât nu se vor mai putea apăra. Omenirea va deveni transparentă şi tot păcatul va fi privit deschis.

Ni se va spune: “V-am dat un Rai şi l-aţi părăsit, v-am făcut fraţi şi v-aţi ucis între voi. V-am dat o Lege şi v-aţi închinat viţelului de aur, am venit la voi şi nu M-aţi primit. M-aţi răstignit şi v-am iertat neştiinţa şi v-am dat Duhul Sfânt, dar voi continuaţi să Mă ucideţi, împotriva evidenţei.

Aţi dărâmat zeităţile grecilor şi romanilor, dar aţi creat un alt idol. Au fost eliberaţi robii antichităţii, dar aţi creat o robie modernă. S-a prăbuşit un imperiu păgân, dar aţi creat altele, mai păgâne. S-a năruit o orânduire nedreaptă, dar n-aţi fost capabili de una dreaptă. S-a terminat o tiranie, dar s-a înlocuit cu alta.

M-aţi alungat când din inimile voastre, când din orânduirile voastre şi n-aţi împlinit încă voia Mea. Aţi crezut o vreme în Mine, dar apoi v-aţi făcut pe voi înşivă dumnezei.

Eu am umplut lumea cu Duhul Sfânt, dar voi aţi împins lumea spre hăul umanismului. Eu v-am învăţat să stăpâniţi cu Duhul materia, dar voi v-aţi închinat şi v-aţi robit materiei, mutilând chipul Meu din voi.

Eu v-am dat un suflet armonios, în care am pus toate darurile de care aveaţi nevoie, dar voi v-aţi închinat zeiţei raţiunii. Eu făurisem o conştiinţă sfântă în lume, dar voi aţi preferat egoismul capitalismului. Eu ridicam sufletele, viaţa şi ordinea din lume

la pacea liberă a desăvârşirii, dar voi aţi preferat pozitivismul ateu, care în numele unor false legi vă mutilează şi vă nefericeşte.

V-am dat înţelepciune, dar vrăjmaşii s-au dovedit adesea mai înţelepţi decât voi. V-am dat puteri sfinte să îndrăzniţi cu duhul, dar adesea au cutezat mai mult vrăjmaşii. V-am dat lumea să o stăpâniţi, dar aţi lăsat-o pradă vrăjmaşului. V-am dat idealul Împărăţiei Mele, dar n-aţi mai crezut în el şi lumea a fost acaparată de falsele împărăţii ale vrăjmaşului.

V-am certat de nenumărate ori, dar nu v-aţi trezit. Trec peste voi încercări apocaliptice, dar încă nu v-aţi umplut de Duh Sfânt.

Eu sunt prezent în lume, Eu lucrez prin voi toţi, dar voi Mă răstigniţi necontenit cu lenea voastră, cu puţinătatea voastră, cu ignoranţa voastră.

Vă cer socoteală pentru tot răul făcut şi pentru tot binele uitat. Vă cer socoteală pentru faptele voastre de acum şi pentru înrâurirea ce aţi avut-o asupra mântuirii lumii întregi, căci răspundeţi solidar în timp şi în spaţiu de tot ce e rău în cugetele voastre şi în orânduirile voastre.

Evanghelia Mea e aceeaşi pe pământ şi în ceruri, dar voi aţi făcut-o când pământească fără ceruri, când cerească fără pământ. Mereu aţi răstălmăcit Duhul Sfânt după ignoranţa, ipocrizia şi laşitatea din voi.

Nu vă amăgiţi: Eu sunt aici, Eu lucrez aici, Eu judec aici, Eu împărăţesc aici, fără a mă despărţi de Ceruri, ci ridicându-vă pe voi la Mine. Multe sunt păcatele oamenilor, dar cel mai mare este să creadă că se pot mântui, că pot trăi fără Mine. Priviţi lumea, priviţi universul, priviţi viaţa, priviţi sufletele voastre! Ele nu sunt decât prin Mine şi nu se pot mântui decât prin Mine.

Am fost Iubitorul vostru şi voi fi Judecătorul vostru. Voi cerceta legile voastre, voi cerceta orânduirile voastre, voi cerceta cultura voastră, voi cerceta modul vostru de viaţă, voi cerceta cugetele voastre.

Veţi da socoteală nu numai de faptele voastre, ci şi de năzuinţele voastre, de idealurile voastre, de crezurile lumii voastre. Cu cât înrâurirea voastră a fost mai mare în lume, cu atât vă este şi răspunderea mai mare.

Iată că s-a destrămat învelişul de materie al lumii voastre, iată că v-am scos din îngustimea timpului, iată că simţurile voastre s-au curăţit, iată că acum vedeţi slava tainică a lumii.

Cei ce aţi înţeles voia Mea şi aţi împlinit-o, vă bucuraţi de viaţa cea pururi fericită, iar cei ce nu aţi făcut voia Mea, ci aţi făcut voia voastră, vă veţi chinui în veci, fără iubire, fără har, fără bucurie, într-o disperare ce nu piere, căci veţi plânge veşnica voastră înfrângere”.

Antihrist

Istoria e confruntarea dintre bine şi rău, dintre Dumnezeu şi satana, dintre Hristos şi antihrist. Păcatul, satana şi antihrist se află în necurmată ofensivă de a stăpâni lumea, de a o duce spre iad: iad istoric şi veşnic, iad spiritual şi material. Virtutea, harul şi Hristos luptă necontenit spre a sfinţi lumea şi a o conduce spre Rai: Rai pe pământ şi în ceruri, Rai în duh şi în materie.

În această bătălie nu întotdeauna înving creştinii, ci sunt şi epoci de triumf antihristic.

În această bătălie nu întotdeauna sunt bine delimitate forţele virtuţii de forţele păcatului, ori slujitorii lui Dumnezeu de slujitorii satanei. Antihrist foloseşte şi masca binelui spre a-i înşela pe oameni.

Antihrist nu e un om păcătos, ci e un om demonizat, în care răul devine concepţie şi acţiune antihristică şi antiumană. Antihrist are ură conştientă împotriva lui Hristos, fiindcă Hristos nu S-a închinat satanei şi n-a vrut să devină împăratul unei lumi păcătoase şi mincinoase.

Sunt mai multe forţe apocaliptice ce se desfăşoară în istorie - desfrânata, şarpele, balaurul - dar toate transmit puterea lor Fiarei cu numărul 666 - acesta este antihristul. Forţele antihristice se recunosc prin faptul că sunt mincinoase, rele, viciate, necredincioase, corupte, tiranice, pline de ură, de nelegiuire şi de blasfemie.

De cealaltă parte, creştinătatea formează forţele hristice în lupta cu păcatul, satana şi antihrist. Ele mărturisesc adevărul, iubirea, dreptatea, frumuseţea, bucuria veşnică, credincioşia şi slava lui Dumnezeu. Biruinţa lor e asigurată de puterea lui Hristos Dumnezeu.

Păcatul a viciat fiinţa duhovnicească şi materială a oamenilor, pătrunzând în societatea lor, în istoria lor şi în natura lor. Prin păcat omul a pierdut comuniunea cu Dumnezeu şi a rătăcit fie prin propriile erori umane, fie prin ispitirea satanică.

Păcatul este individual, este comunitar şi este politic, de aceea şi pedepsele sunt personale, comunitare şi politice. Păcatul tinde să orienteze, să organizeze şi să stăpânească lumea. Păcatul personal este grav în profunzime, dar nu are suprafaţă mare. Păcatul organizat, legalizat şi guvernamental preia toată gravitatea păcatului personal şi-i adaugă orizont larg, tinzând să corupă şi să piardă lumea toată. Suferinţele cele mai cumplite ale lumii sunt cele comunitar-politice şi atrag şi cele mai grave pedepse.

Creştinismul opune păcatului curăţirea, virtutea şi sfinţenia, dar spre a înfrunta forţele organizate ale păcatului, credinţa trebuie să fie mai lucrătoare, mai puternică şi mai convingătoare decât tentaţiile păcatului. Lupta se dă la modul individual, comunitar şi politic.

Biserica nu se poate rezuma la păcatul personal, ci trebuie să dispună de conceptele şi mijloacele luptei cu păcatul comunitar şi politic. Restaurarea lumii e un proces complex şi complet prin biruinţa lui Hristos în toate planurile şi dimensiunile vieţii. Hristos a biruit lumea - aceasta este nădejdea lumii.

Satana este prima creatură ce s-a opus lui Dumnezeu. Păcatul originar a început prin ispitirea omului de către satana. Satana a iscat în om "eul", tentându-l cu orgoliul şi plăcerea şi ispitindu-l să se despartă de Dumnezeu. Aşa a ajuns omul „eu fără Dumnezeu", sau chiar „eu împotriva lui Dumnezeu".

Duhul satanic ispiteşte din afară pe om, se strecoară într-un gând şi în cele din urmă umple omul în toată fiinţa lui sufletească şi trupească. Oamenii satanizaţi folosesc magia neagră, dar de multe ori nu mai au conştiinţa satanizării lor, ba chiar îl neagă pe satana, însă sfârşitul lor este nebunia şi sinuciderea.

Satana ajunge să stăpânească omul, apoi îl face agent al său, al răului comunitar şi al răului politic. Omul satanizat este un pericol social, cultural, politic şi spiritual. Satanizarea colectivă şi organizată politic este un monument de răutate, ce se asemuieşte sfatului satanic din iad, oştirilor demonilor şi ordinii demonice din iad. Satanizarea ajunsă stare de lege, de ordine şi de guvernare creează o atmosferă satanică, o pseudo-spiritualitate şi o modalitate de vieţuire satanică. Sunt astăzi organizaţii omeneşti satanizate ce răspândesc satanismul. Satanizarea e mai rea decât păgânismul.

Când forţele satanice ajung să cucerească puterea în lume, ele îşi fac oştiri ca să le apere, legi care să le organizeze, ideologii care să le justifice şi chiar religii ca să-i înşele pe oameni.

Guvernarea puterilor satanice se justifică prin starea de păcat şi necredinţă şi ea are o durată corespunzătoare iconomiei providenţiale, prin care lumea îşi va plăti rătăcirile ei până ce se va pocăi şi va reintra în rânduiala dumnezeiască a vieţii. Creştinii nu trebuie să lase forţele satanice să cucerească puterea; iar dacă au cucerit-o, ei trebuie să-şi organizeze forţele şi să o învingă în numele lui Hristos.

Creştinismul este veghea şi puterea sfântă care răspunde de mântuirea lumii. Şi vai de creştinii ce nu corespund sfintei misiuni ce le este încredinţată, căci Dumnezeu va ridica şi din pietre pe alţi aleşi ai Săi, care să-I zidească Împărăţia!

Antihrist este un om, şi anume un om politic ce va stăpâni lumea descreştinând-o, satanizând-o şi pierzând-o.

Antihrist e persoană, dar fenomenul antihristic e social-politic. Hristos este şi El persoană, dar creştinismul este fenomen general-uman. Iată cele două poziţii, cele două lumi şi cele două persoane ce stau faţă în faţă în confruntarea apocaliptică: Hristos şi antihrist.

Antihrist are neamul său, oştirea sa, filozofii săi, activiştii săi, legile sale, spiritualitatea sa, cultura sa, civilizaţia sa, lumea sa, aliaţii săi, tovarăşii săi de lucru, slugile sale, spionii săi, călăii săi, metodele sale şi este plin de înţelepciune, iscusinţă şi putere. El ştie să fie şi frumos, şi bun, şi omenos, spre a induce lumea în eroare[1]. El convinge şi pe unii creştini, până ce-i va pierde, căci el nu suferă pe Hristos.

---

[1] *"Cu acest fel de chip va veni, prea pângăritul, ca un fur, ca să înşele pe toţi: smerit, liniştit, urând cele nedrepte, dinspre idoli întorcându-se, evlavia mai cu seamă cinstindu-o, bun, iubitor de săraci, peste măsură de frumos, prea cu bună aşezare, blând către toţi, cinstind cu cuviinţă neamul iudeilor, fiindcă ei aşteaptă venirea aceluia. Şi după ce multe noroade şi gloate vor vedea nişte fapte bune ca acestea şi puteri, toţi cu o socoteală se vor face şi cu bucurie mare îl vor propovădui pe el împărat, zicând unii către alţii: Au doară se mai află vreun om bun şi drept ca acesta?" (Sfântul Efrem Sirul, Cuvânt pentru a doua venire a Domnului, sfârşitul lumii şi venirea lui antihrist în Apostazia şi antihristul după învăţăturile Sfinţilor Părinţi, Constanţa 2008).*

Antihrist e ofensiv, cuceritor şi revoluţionar. El foloseşte aurul ca zeu şi ca putere, minciuna ca argument şi capcană, tirania ca guvernare. El ştie să dizolve prin libertate, să anuleze prin egalitate şi să stăpânească prin putere.

Sabia e argumentul său suprem: ucide pe toţi cei ce nu i se supun. Urăşte adevărul, dragostea, dreptatea şi toate valorile ce vin de la Dumnezeu. Antihrist e spiritul caiafic perpetuat în istorie prin uciderea lui Hristos. Pentru antihrist, Iuda şi Caiafa sunt sfinţi, iar Hristos este trădătorul. Antihrist se vrea pe sine centrul lumii, prin alungarea hristocentrismului.

Pe mulţi sfinţi îi va sili el să i se închine, dar tot nu-şi va asigura puterea. Puterea lui e tolerată de iconomia dumnezeiască pentru a se respecta libertatea omului. Puterea lui se explică prin păcatele şi necredinţa oamenilor, prin orgoliul de a stăpâni lumea şi prin ispitirea satanică. Oamenii au de ales între a sluji lui Hristos sau lui antihrist.

Puterea lui antihrist are un caracter local şi altul universal, un caracter temporar şi altul etern. Bătălia apocaliptică este necurmată până la biruinţa finală a Mielului.

Puterea lui antihrist e tolerată pentru o vreme, iar vremea aceea este în funcţie de trezirea creştinilor, căci creştinii vor suferi până ce vor deveni vrednici de Hristos, asemenea Lui, biruitori prin El.

Creştinii participă cu Hristos la mântuirea lumii, după cum antihrist participă cu fiii întunericului la pierzania lumii. Creştinii să nu uite că adesea fiii întunericului sunt mai înţelepţi, mai viguroşi şi mai puternici decât fiii luminii. Creştinii să înţeleagă că neprihănirea lor, energia şi puterea lor trebuie să depăşească şi să învingă pe a fiilor întunericului.

Creştinătatea va triumfa prin Hristos. El vine să desăvârşească şi să facă posibilă mântuirea lumii căzută în păcat.

Antihrist va fi biruit de Hristos.

(în: Ioan Ianolide, Deţinutul Profet, Ed. Bonifatie, 2009)

“Fratele meu este viaţa mea” - meditaţie duhovnicească la Duminica înfricoşatei Judecăţi

“La masa, de lăsata secului, vine vorba de un călugăr, coleg de-al lor, rău bolnav, care se află – după câte înţeleg – singur într-un loc îndepărtat. Stareţul întreabă dacă s-a dus să-l vadă şi să-l ajute cel căruia i se ceruse s-o facă. Nu numai că nu s-a dus – a fost năpădit de treburi – dar mai şi adaugă o justificare: bolnavul nu e singur, e cu Dumnezeu. Ceilalţi par mulţumiţi de explicaţie şi dau din cap: aşa e, nu e singur, e cu Dumnezeu. Îmi trece prin minte să-l întreb pe cel cu misiunea neîndeplinită: desigur că bolnavul nu e singur, ci cu Dumnezeu, dar dumneata, cuvioase, care cunoşti porunca de a-ţi iubi aproapele şi ai citit parabola samarineanului milostiv şi nu ai dat ascultare poruncii stareţului, domnia ta eşti sigur că eşti cu Dumnezeu?” (N. Steinhardt, “Jurnalul Fericirii“).

***

Când **Cuviosul Paisie Aghioritul** a fost întrebat de către maici la ce anume să ia aminte în perioada Postului Mare, acesta a dat un răspuns destul de surprinzător, de imprevizibil: “***La nobleţe, la nobleţea duhovnicească***” şi explicând mai apoi că ***înţelege prin “suflet nobil” pe acela care “are pretenţii numai de la sine însuşi, iar nu de la ceilalţi, care se jertfeşte pentru ceilalţi, fără să aştepte răsplata“.***

În altă situaţie, cineva i-a pus aceluiaşi părinte Paisie problema “îndatoririlor duhovniceşti“, ceea ce i-a provocat sfântului Bătrân o reacţie îndurerată şi dezamăgită, pentru că întrebarea era pusă în contextul şi în termenii egoişti ai interesului exclusiv pentru propria mântuire (greşit înţeleasă, bineînţeles), fără nici un gând la ajutorarea aproapelui. Aceste cuvinte mi-au amintit de **apoftegma Avvei Ioan Colov din Pateric**: “***Temelia este aproapele, ca pe el mai întâi să-l folosesc, pentru că de el atârnă toate poruncile lui Hristos*** “, precum şi de **legendă** (totuşi doar legenda, dar foarte pilduitoare) **cu Sf. Nicolae şi cu Sfântul Ioan Casian**, povestită tot de părintele Steinhardt:

“Sfântul Ierarh Nicolae care, dimpreună cu Sfântul Cassian Romanul, se îndreaptă degrabă şi-nveşmântat în straie strălucitoare spre locul unde au laolaltă întâlnire cu Dumnezeu. Pe drum căruţa unui ţăran, adânc înţepenită în glod. Sfântul Nicolae parcă ar dori să se oprească şi să dea celui necăjit o mână de ajutor. Îl ceartă însă Cassian: se poate, să întârziem, ferească sfântul, la întâlnire şi să ne înfăţişăm înaintea Domnului cu haine mânjite de noroi sau, mai ştii minune, sfâşiate?
Aşa o fi, aşa este, încuviinţează Sf. Nicolae, dar nici pe năpăstuitul ăsta nu-l putem lăsa la voia întâmplării şi să trecem pe lângă el ca preotul şi levitul din parabola samarineanului milostiv. Şi nici una, nici două, îşi sumecă poalele hlamidei, îşi suflecă mânecile stiharului şi coboară alături de ţăran, punând voiniceşte umărul sub codârlă. Se zbate, se opinteşte, asudă, se umple de mâzgă, răsuflă din greu, iar încearcă, i se fac veşmintele harcea-parcea… Dar până la urmă căruţa e scoasă la drum drept şi omul vesel şi bucuros, blagoslovindu-şi binefăcătorul, îşi poate urma calea.

Sfântul Cassian, estimp, privind cele ce se întâmplă, dă nedumerit din umeri şi pleacă zorit nevoie mare.

Sosesc amândoi la întâlnire. Sf. Cassian adastă (pe jăratic) de multă vreme când, în sfârşit, apare şi bietul Nicolae, gâfâind, abia trăgându-şi sufletul şi într-un hal de murdărie şi neorânduială de neînchipuit.

Sfântul Cassian e uimit şi niţel scandalizat. Atotputernicul, atunci, ce face? Pe Sfântul Cassian îl primeşte cu glacială politeţe, pe Sfântul Nicolae cu mare prietenie. Şi le grăieşte astfel: numele tău, imaculatule şi neîntârziatule, respectuosule şi mult protocolarule, va fi purtat doar de unul din zece mii de oameni – şi încă! Şi vei fi prăznuit numai o dată la patru ani. Iar al tău, o mult mânjitule, nepunctualule, neparolistule, dar vrednicule iubitor de aproapele tău

şi adevărat ucenic al mult compătimitorului Meu Fiu, va fi printre cele mai populare din lumea toată.

Tâlcul istorisirii este că Sfântul Nicolae nu a întârziat. Mai mult decât atât. A sosit înainte de Cassian. Căci în clipa chiar când şi-a suflecat mânecile şi şi-a sumes hlamida, el a stat în faţa lui Dumnezeu. Aşa ne apropiem de Dumnezeu, făcând binele; atunci ne acordă El audienţă (aude rugăciunile noastre). N-a fost nevoie de prezenţa fizică a ierarhului pentru că, prin fapta sa, a luat-o înaintea celuilalt şi a străbătut distanţele cu iuţeala gândului. Pe acest pământ, cel mai sigur mijloc de a intra în comunicare (comuniune) cu Atotputernicul, mijlocul fără greş şi instantaneu este săvârşirea binelui, ajutorarea aproapelui aflat în necaz“.

Toate aceste vorbe de Duh pot fi înţelese mai bine în lumina Evangheliei de astăzi, în care Hristos ni Se arată identificat cu fratele nostru chinuit, neputincios, străin sau suferind, frate (sau… Frate) faţă de care suntem, înainte de orice altceva, datori. Ceea ce este – cel puţin pentru mine – înfricoşător în imaginea Judecăţii înfăţişată de Mântuitorul nostru – dincolo de “sentinţa” despărţirii “oilor de capre” – este mirarea celor “de-a stânga”: ***“Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi nu Ţi-am slujit?“,*** pe care nu am cum să nu o leg de versetele din cap. 7 al Evangheliei după Matei:

“Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăţia cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri. Mulţi Îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am proorocit şi nu în numele Tău am scos demoni şi nu în numele Tău minuni multe am făcut? Şi atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtaţi-vă de la Mine cei ce lucraţi fărădelegea“.

Înţelegem de aici cât se poate de clar că formalismul nu mântuieşte, că individualismul nu mântuieşte, iar împlinirea “îndatoririlor” religioase în duhul ambiţiei şi al “succesului” propriu reprezintă o tragică deraiere de la sensul nevoinţei creştine şi de la Duhul lui Dumnezeu, Duh fără de care nu este cu putinţă să intrăm în Împărăţia Cerurilor. Părintele Rafail numea lucrarea aceasta pe care o facem în afara Duhului, lucrare/nevoinţă care nu aduce nici un rod autentic o nevoinţă “eretică“, pentru că ea merge pe o înţelegere greşită a vieţii creştine şi a drumului mântuirii. ***Duhul corect, adevărat în care trebuie să lucrăm nu este duhul “obligaţiei”, al “cuminţeniei” rigoriste, ci este duhul “nobleţei“, al “mărimii de suflet“, al dispoziţiei jertfelnice, al “scoaterii pe sine din toate acţiunile” şi al punerii grijii pentru aproapele – mai ales pentru fratele aflat în***

suferinţă – mai presus chiar decât grija pentru mântuirea proprie. Nu mergem pe calea lui Hristos decât dacă suntem dispuşi să ieşim din starea căldicică a celui care nu-şi face decât datoria (la modul individualist, impersonal, exterior şi rigid) sau a celui care este preocupat numai să nu facă răul, să nu facă păcate mari (că pe cele mici le poate justifica şi relativiza mai uşor) şi dacă dorim să intrăm în sfânta “nebunie” a slujirii şi a dăruirii. (Fără îndoială nu fără discernământ – dar despre asta urmează să discutăm şi să nuanţăm, tot cu ajutorul Cuviosului Paisie, în zilele următoare).

Cineva punea odată problema deosebirii dintre sensibilitate şi răsfăţ. Cum ne dăm seama dacă un om este în mod real sensibil sau este numai un răsfăţat? Exprimarea sensibilităţii se face tocmai prin canalizarea ei către ieşirea din sine, către slujire, către celălalt (după deviza Sf. Siluan: “***Fratele meu este viaţa mea***” sau a Scripturii: “***Mai fericit este a da decât a lua***“), iar răsfăţul se cunoaşte prin centrarea pe sine, pe scopurile şi dorinţele proprii. Sensibilitatea este strâns legată de trăirea durerii, de compasiune, pe când răsfăţul de trăirea plăcerii, de stimularea senzualităţii proprii. Paradoxul este că durerea – în sensul asumării Crucii celuilalt – este cea care dă “odihnă” şi bucurie sufletului, pe când plăcerea/ răsfăţul duce la nelinişte şi la chin, pentru că nu împlineşte. Mulţi dintre noi, cei tineri, formaţi şi trăiţi în generaţia confortului şi a plăcerilor, plecăm în drumul spre mântuire cu acest handicap al răsfăţului cu care cred că trebuie să începem întâi de toate lupta.

Şi mai spunea cineva acest adevăr simplu şi grav: toată problema se reduce, banal, la întrebarea dacă vrem să ne mântuim. E atât de simplu… Problema noastră este că, dincolo de aparenţe, noi, de fapt, nu prea vrem… Dacă vrem – şi se vede asta din perioadele de trezire, de zguduire pe care le mai încercăm uneori – suntem în stare de foarte multe şi nici nu ni se mai pare totul aşa de greu. Ba chiar ne e drag şi nu mai putem altfel. Dar când inima noastră trage mai mult către pământ, când comoara noastră o vedem mai mult în cele ale pământului, e firesc să fim moleşiţi, slăbănogiţi, etc. fiindcă n-avem tragere de inimă către mântuire, nu vrem! Totul e greu fiindcă, vorba p. Savatie, “noi nu începem o dată“, nu ne hotărâm să ne luăm Crucea şi să urmăm lui Hristos fără să ne mai uităm în urmă! Noi încă vrem să ne răsfăţăm şi, deci… să ne chinuim sufletul. De aici provine şi frica cea păcătoasă, laşitatea, ruşinarea de Adevăr, neputinţa de a mărturisi. Frica aceea care ne face să fugim de la faţa lui Dumnezeu şi din faţa oglinzii conştiinţei noastre. Frica aceea care ne face să ne supărăm şi să-i îndepărtăm de la noi pe cei care ne spun adevărul, pe cei care ne arată unde greşim şi să ne înconjurăm de cei care ne laudă şi ne confirmă patimile. Noi nu vrem bucuria adevărată; încă nu ne-am săturat, ca fiul risipitor, de roşcovele porcilor (desfătările mincinoase ale acestei lumi) şi încă

nu râvnim la Pâinea care se pogoară din Cer şi la Apa cea vie. Dacă am râvni, dacă am vrea, am avea şi curaj, şi putere!

Dar partea mai proastă este alta – şi aici este un sens ascuns al Evangheliei de azi: acela că prin slujirea păcatelor şi patimilor proprii, nu ne chinuim doar pe noi, dar că, fără să ştim poate, indirect, dar nu mai puţin grav, întotdeauna îi chinuim de fapt şi pe ceilalţi. Cum aşa? Fiecare dintre noi are o chemare, o responsabilitate de la Dumnezeu pentru ceilalţi. Noi toţi suntem una. Suntem făcuţi unii pentru ceilalţi, nu suntem "insule", suntem un trup, ne mântuim sau ne pierdem împreună, mântuirea şi ajutorul celor din jurul nostru depind de noi.

Dumnezeu lucrează prin om: dacă noi trăim în duh de jertfă nu facem, de fapt, nimic special şi minunat decât… ne împlinim menirea noastră, ne facem "datoria" de a-L lăsa pe Dumnezeu să lucreze (prin noi) pentru aproapele nostru. Dacă noi ne închidem în noi înşine – oricât de "evlavioase" şi "binecuvântate" ar fi pretextele pe care ni le oferim – atunci ne facem opaci, impermeabili lucrării lui Dumnezeu şi, astfel, semenii care, în planul lui Dumnezeu, erau în grija noastră rămân în suferinţă sau în rătăcire. De la noi se poate cere la Judecata "sângele lor", dacă puteam să facem ceva pentru ei (ceva însemnând de multe ori şi numai rugăciune sinceră sau numai suspinul inimii, atunci când practic nu putem face nimic sau, oricum, prea puţin – şi aici va trebui să revenim şi să vedem, în zilele următoare, ce căi duhovniceşti pentru a ajuta avem atunci când nu avem mijloace omeneşti).

Dacă noi suntem "absenţi la apel", indiferenţi, dacă noi "demisionăm" de la menirea noastră fundamentală de a fi "vase ale slujirii lui Dumnezeu", nu doar pe noi ne facem să suferim, ci pe toţi cei care aveau nevoie de noi, pe toţi cei flămânzi, însetaţi, bolnavi, străini, goi, întemniţaţi – la propriu sau la figurat- cu care Domnul se identifică şi prin care ne cheamă… Aşadar nu ne putem dezice spunând că noi nu facem rău nimănui, ne vedem de treaba noastră, ne facem – eventual – pravila (şi celelalte îndatoriri) "cuminţi", conştiincioşi şi liniştiţi… şi ne mai permitem şi noi să ne satisfacem capriciile şi poftele că doar nu e mare păcat…

A trăi pentru tine însuţi – chiar şi numai pentru mântuirea ta – e deja cel mai mare păcat, pentru că trădăm prin aceasta însuşi scopul pentru care Dumnezeu ne-a adus la existenţă. Mulţi dintre creştini cred, greşit, că scopul vieţii lor este să fie împliniţi ei înşişi, să fie fericiţi ei înşişi şi chiar în viaţa duhovnicească aleargă după stări harice, după trăiri deosebite, înalte, după sfinţenie sau "înălţare spirituală", dacă nu, şi mai rău, după întâietate de vreun fel sau altul, după imagine, după succese şi după poziţii care să le confere satisfacţii maxime ego-ului propriu, cu atât mai mult cu cât… trebuie să-şi compenseze cumva privaţiunile şi frustrările pe care "religia" li le "impune".

Părintele Seraphim Rose vorbea în acest sens despre noi ca despre "generaţia-eu", care, convertită la creştinism, la viaţa religioasă, îşi aduce cu sine în Biserică şi patimile narcisice, tinzând a face din credinţă tot un mijloc de auto-gratulare, de satisfacere egoistă, de data asta a unor "plăceri superioare". De asemenea, puţini înţeleg că viaţa duhovnicească înseamnă esenţialmente o viaţă comunitară şi o viaţă de lucrare în duhul responsabilităţii pentru zidirea trupului lui Hristos, iar nu de lucrare individual(ist)ă a "talantului" fiecăruia pentru propria sa "împlinire" şi adesea prin sacrificarea celor din jur. Că preotul şi levitul care se duceau să slujească la templu (deci aveau şi ei "acoperire" religioasă, aveau "binecuvântare" pentru ceea ce făceau – apropo şi de: Despre pocăinţă, făţărnicie şi îndreptăţirile legaliste) şi care l-au lăsat să sufere acolo pe cel căzut intre tâlhari, pentru că ei aveau o treabă mai importantă de făcut.

În viaţa asta, pentru cei care nu pătimesc deja răstignire fără-de-voie, nu există decât două căi, două alegeri ale voii proprii: ori te răstigneşti tu (din dragoste pentru ceilalţi, participând la viaţa lor), ori, prin absenţa ta, prin egoismul tău, prin nepăsarea ta îi răstigneşti tu pe ceilalţi… De asta nu vor fi la Judecata decât două categorii şi de asta se poate spune că, dacă nu ne învrednicim de mila lui Dumnezeu, merităm chinurile veşnice: nu doar pentru că n-am ascultat noi de Dumnezeu, ci pentru că prin aceasta am produs suferinţă şi ni se va pune în faţă ce am provocat, fie şi numai prin indiferenţă, laşitatea sau slăbiciunea noastră, numai pentru că… eram prea ocupaţi cu ambiţiile şi cu poftele noastre deşarte, nemaivorbind de sminteală sau de răutate: "ce aţi făcut sau n-aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici ai Mei, Mie (nu) Mi-aţi făcut!".

De aici înţelegem şi de ce am primit iubirea ca poruncă şi de ce toate poruncile se pot reduce la ea: fiindcă, vorba ***Sfântul* apostol Pavel**, numai ***"iubirea nu face rău aproapelui".*** Adică, la rigoare, iubirea este singura cale… pentru a nu provoca suferinţă, ci a provoca chiar bucurie, împlinire, tămăduire. ***Nu putem să evităm să facem rău celor din jur decât iubind. Şi când conştiinţa ne va deveni mai sensibilă şi mai fină, vom înţelege că tot păcatul pe care l-am făcut vreodată se reduce la ne-iubire, la rănire şi trădare.*** Iată de ce **Mântuitorul** ne-a lăsat ca ultim mesaj (porunca!) al Său nimic altceva decât: "***Să vă iubiţi unii pe alţii precum Eu v-am iubit pe voi!"*** şi nu a făcut – esenţial – nimic altceva decât să le spele picioarele apostolilor şi apoi să Se răstignească, arătându-ne ce avem şi noi de făcut. De aceea noi trebuie să fim "sarea pământului" şi "lumina lumii", pentru că nu avem alternativă: altminteri vom fi stricăciunea pământului şi întunericul lumii. Ori salvăm, vindecăm, ajutăm şi, prin asta ne mântuim, ori pierdem, ucidem, smintim şi prin asta ne osândim. A treia cale se vede că nu prea există… Cheia e în mâinile noastre…

Pr. Nicolae Tănase - Predică la Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi - a lăsatului sec de carne

Sfânta Evanghelie de astăzi ne pune în faţă starea de-a dreapta şi starea de de-a stânga. Ne pune în faţă oile şi caprele. Nu este necesar să vă amintesc ce blânde sunt oile şi ce rele sunt caprele. Adică, cu oaia poţi să faci treabă bună, îţi dă şi lână, îţi dă şi lapte, îţi dă de toate. Cu capra faci aceleaşi lucruri, dar greu. Trebuie să alergi după ea, e stricătoare... . De aceea, Mântuitorul face această comparaţie: starea de-a dreapta şi starea de-a stânga.

Conştiinţa noastră ne va trimite în Rai sau în iad. Noi ne-am rugat şi ne rugăm să fim de-a dreapta. Dar, ca să fim de-a dreapta, trebuie să săvârşim faptele milei trupeşti şi sufleteşti.

Faptele milei trupeşti le-aţi auzit în Sfânta Evanghelie de astăzi: să îmbrăcăm pe cel gol, să dăm de mâncare celui flămând, să adăpăm pe cel însetat, să cercetăm pe cel bolnav în spital, să cercetăm în temniţă pe cel închis şi extinzând toate acestea, să facem binele celui ce are nevoie de bine.

Faptele milei sufleteşti sunt, în principal: îndreptarea celui care este pe cale greşită, îndreptarea indiferentului, îndreptarea necredinciosului, îndreptarea celui care crede că el este totul, trezirea lui. Acestea sunt fapte ale milei sufleteşti.

Rugăciunea şi conştiinţa de sine că suntem în păcat sunt tot fapte ale milei sufleteşti. Toate acestea să le facem! De le vom face, vom avea parte de-a dreapta. De

nu le vom face, vom avea parte de-a stânga. Faptele bune pe care le facem în timpul vieţii noastre sunt fapte care se uită.

De aceea, la moarte, îngerul păzitor însoţeşte sufletul nostru timp de o zi, prin locurile unde a făcut binele... . Îngerul duce sufletul pe unde a vieţuit şi pe unde a umblat şi-i arată faptele bune pe care le-a făcut. Şi sufletul omului se miră. Nu-şi mai aduce aminte când a făcut acea fapta bună, sau aceea, sau aceea şi îngerul pe toate i le reaminteşte.

Diavolul şi el, arată locurile şi faptele rele pe care le-a făcut omul. Toate. După aceea, urmează ca sufletul să-şi dea seama unde trebuie să ocupe un loc: de-a dreapta sau de-a stânga, în Raiul desfătării sau în iadul chinurilor. Lucrul acesta îl face glasul lui Dumnezeu sădit în noi, care este conştiinţa. Conştiinţa noastră ne va trimite în Rai sau în iad.

Atunci păcatele nespovedite vor atârna greu. Iar păcatele spovedite şi cu canon îndreptate, chiar dacă ni le-a arătat diavolul, ele nu mai sunt scrise în zapis. Înfricoşata judecată a lui Hristos o prăznuim în fiecare an, iată, cu prilejul lăsării sec de carne; este singura sărbătoare în care noi prăznuim ceea ce va să fie, nu ceva ce a fost, ca în celelalte sărbători. De ce este o sărbătoare? Pentru că este o încununare a eforturilor noastre.

Acolo se va vedea ce am făcut fiecare, cât timp am petrecut în biserică, cât timp am petrecut în metanie, în genunchi, în rugăciune, cât timp am acordat bolnavului, amărâtului. Toate acestea se vor vădi atunci. Şi va fi o încununare pentru cel care a săvârşit cele bune.

Din nefericire, atunci se vor arăta şi faptele cele rele săvârşite de noi, dar numai acelea nespovedite, numai acelea rămase fără canon făcut. În rest, toate sunt şterse. Ziceam că se vor deschide atunci cărţile: cartea sfântă a Evangheliei, unde ne arată ce trebuia să facem, dar şi cartea conştiinţei, iar conştiinţa ne aminteşte ceea ce n-am făcut.

Atunci vor veni îngerii cu catastifele lor, unde sunt scrise faptele noastre bune. Atunci vor veni şi diavolii cu zapisele lor, unde sunt trecute faptele noastre cele rele, lepădările noastre de Iisus Hristos, lepădările noastre de duminici, lepădările noastre de sărbători, lepădările noastre de post, lepădarea noastră de rugăciune, unirea noastră cu diavolul, unirea noastră cu ceea ce este rău.

Atunci va fi momentul în care ne vom da fiecare seama dacă am utilizat timpul bine sau rău. Dacă am profitat de viaţa pe care ne-a dat-o Dumnezeu sau dacă ne-am bătut joc de ea. Atunci se va vedea cât de mult timp am acordat celor ce nu merită: artiştilor, fotbaliştilor şi tuturor pe care îi vedem în televizor. Şi ce puţin timp am acordat sfinţilor, Mântuitorului Hristos Însuşi, ce puţin timp am acordat cunoaşterii lui Dumnezeu, pe cât ne este cu putinţă.

Ce grav a fost că am făcut idoli din actori, din vedete, din oameni care nu au o moralitate, şi nu am acordat atenţie celor care au fost exemple vii pentru noi.

Atunci ne vom întâlni cu Sfântul Vasile cel mare, cu Sfântul Ioan Gură de Aur, cu Sfântul Grigorie Teologul, cu Sfântul Grigorie Dialogul, cu Sfântul Calinic de la Cernica. Ne vom întâlni cu Sfânta Filofteia, cu proorocul David. Ne vom întâlni cu proorocul Ieremia, Isaia, cu Sfinţii evanghelişti Matei, Marcu, Luca şi Ioan. Îi vom recunoaşte şi vom fi prieteni cu ei, pentru că le-am citit Evangheliile, le-am citit scrierile, am citit vieţile lor. Îi vom recunoaşte şi ei ne vor recunoaşte de prieteni, pentru că am fost cu ei şi ca ei, pentru că au fost exemple pentru noi.

Pe toţi aceştia noi îi vom întâlni şi vom avea această bucurie la Înfricoșata Judecată a lui Hristos.

Dacă am făcut binele, pentru noi Înfricoşătoarea Judecată a lui Hristos nu va mai fi înfricoşătoare. Pentru noi, Hristos va fi binefacere, venind pe norii cerului. Dar pentru cei care au făcut răul, va fi lucrul acesta înfricoşare.

Cum zice şi Sfânta Evanghelie, oamenii vor prefera să intre în mormânt, vor zice munţilor: „Acoperiţi-ne, dărâmaţi-vă peste noi, să nu mai vedem slava lui Dumnezeu, întru care nu vom intra”.

Atunci va veni, din Vechiul Testament, Suzana, tânăra aceea despre care citim, care n-a desfrânat, care a riscat moartea, iar proorocul Daniel a salvat-o şi Dumnezeu a fost cu ea. Atunci va veni David, conducător de stat care purta războaie, care făcea politica statului, care trebuia să se ocupe de popor. Câte nu are un conducător de făcut! Şi el ne va spune nouă că de 7 ori în zi Îl lăuda pe Dumnezeu.

Şi atunci noi, cei care n-am fost aşa, într-o funcţie sau alta, nu am fost atât de ocupaţi cu serviciul nostru, vom vedea cât de leneşi am fost. Noi, care am avut doar un purcel şi un căţel şi câteva găini şi n-am făcut nimic pentru sufletul nostru. Am trăit simplu, ne-am mulţumit cu puţin, dar nu ne-am dat interesul să moştenim în

lumea cealaltă, în lumea de dincolo, în lumea fericirii, ceea ce Dumnezeu a rânduit pentru noi.

Numai noi, oamenii, avem suflet viu. Animalele n-au suflet viu, numai noi avem suflare de viaţă. Plantele, arborii, nu. Animalele şi plantele au fost zidite de Dumnezeu spre slujirea noastră, spre bucuria noastră, nu ca să le slujim noi pe ele.

Astăzi este sărbătoarea în care noi ne gândim, fiecare: dacă în momentul acesta ar veni judecata lui Dumnezeu, unde ne-am duce noi, în alegerea noastră? Pentru că nu Dumnezeu ne va rândui la iad, ci noi ne vom rândui la iad.

Când vom vedea cât am batjocorit zilele sfinte, cât am zobit noi posturile, cât ne-am bătut noi joc de aproapele nostru, cât l-am scuipat, cât l-am înjurat... . Cât n-am avut credinţă, cât n-am cunoscut... . Raiul va fi deschis şi pentru noi, dar vom refuza să intrăm în Rai. Şi vom zice: „Mergem în iad, acolo merităm să mergem”. Deoarece conştiinţa nu mai poate fi îmbrobodită atunci. Astăzi o mai îmbrobodim, o mai acoperim, ca să nu lumineze, ca să nu ţipe, ca să nu urle în noi.

Şi o îmbrobodim în fel şi fel, cu fel şi fel de argumente: nu postim pentru că suntem slăbiţi, nu facem metanie pentru că am fost deja la muncă, nu citim pentru că nu mai vedem, nu citim din cărţile sfinte pentru că n-avem timp. Nu mergem la biserică, pentru că aceasta este pentru perioada ultimă a vieţii. Nu mergem la biserică pentru că am făcut un păcat sau altul şi nu ne considerăm vrednici; fără să luăm seama că Biserica este spitalul unde trebuie să ne vindecăm rănile noastre.

Dacă vom lua aminte acum la toate acestea, nu ne vor fi nouă împotrivă atunci. Cine astăzi ia aminte, la Înfricoşătoarea Judecată va sta bucuros în faţa lui Hristos.

Prima venire a lui Hristos a fost o venire în smerenie, în umilinţă, în iesle, în paie. Venirea a doua va fi pe norii cerului, cu putere, în trâmbiţele îngerilor, cu privire scrutătoare. Şi va cere Hristos socoteală pentru ce au făcut oamenii cu Sângele Lui. El a vărsat tot Sângele Lui, ..., pentru spălarea păcatelor omenirii, adică a tuturor oamenilor din toate timpurile şi din trecut, şi din viitor. Şi atunci Dumnezeu va cere socoteală pentru cum a înţeles omul acest lucru.

Omul este cununa creaţiei. Unul care face roboţi, om de ştiinţă, a spus că cel mai extraordinar robot nu este nici măcar cât cel mai de jos om cu mintea. Cel mai neputincios om cu mintea este de mii de ori mai deştept decât o maşinărie.

Închipuiţi-vă, un om de ştiinţă recunoaşte lucrul acesta. Şi atunci, dacă suntem aşa - şi suntem, e adevărat că suntem, noi judecăm, analizăm, acţionăm, suntem cu voinţă liberă - să fim cu luare aminte, pentru că Dumnezeu ne-a zidit aşa şi suntem regi.

Fiecare om este rege peste ce i-a dat Dumnezeu, e cununa creaţiei lui Dumnezeu, e bucuria lui Dumnezeu. Zice: „Şi a privit Dumnezeu şi a văzut că toate erau bune foarte". Să nu le facem noi rele, să le lăsăm bune, cum le-a făcut Dumnezeu. Să ne folosim de cele bune pe care le-a făcut Dumnezeu şi să facem binele, cu mic, cu mare, cu cel bătrân, cel neputincios, cu copilul, care e bine să înţeleagă încă de acum aceste lucruri.

În lumea aceasta, totul piere şi nu merge din pricina neascultării. Omul nu mai ascultă; sunt foarte puţini oamenii care mai ascultă. Unii ascultă, ascultă, apoi nu le mai convine şi nu mai ascultă. E drept, doar călugării au ascultarea necondiţionată. În afară de păcate, ei sunt obligaţi să facă tot ce zice stareţul; chiar şi să mute pietre de ici colea, chiar şi să lovească un lucru cu ciomagul zile întregi.

S-au întâmplat lucrurile acestea, ca să se verifice puterea de smerenie şi de ascultare. Dar noi nu suntem obligaţi la o asemenea ascultare. Dacă preotul v-ar spune ca mâine să mergeţi în grădină şi timp de 3 zile să bateţi un copac cu ciomagul, nu sunteţi obligaţi să faceţi lucrul acesta. Dacă spune să faceţi 1000 de metanii, nici asta nu eşti obligat, pentru că nu se ştie dacă reuşeşti să faci atâtea.

Dar creştinii sunt obligaţi să asculte şi să înţeleagă faptul că sunt regi. Preotul împărtăşeşte învăţătura Bisericii şi spune tuturor, fiecăruia: „Omule, tu eşti rege, tu eşti cununa creaţiei. Cum te porţi? Ce faci? Ce săvârşeşti?"

Avem avantajul de a fi creştini ortodocşi într-o ţară ortodoxă. Iată câte învăţături putem astăzi să câştigăm venind la sfânta biserică. Dumneavoastră, care aţi făcut efortul acesta, îngerul păzitor v-a scris paşii, v-a numărat paşii, v-a văzut eforturile, v-a văzut ce aţi lăsat acasă, a apreciat faptul că aţi cinstit ziua Domnului, că aţi venit în sfânta biserică, unde aducem Jertfa cea fără de sânge sub forma pâinii şi a vinului, care este viaţa lumii!

Va fi un moment când nu se va mai face pe faţa întregului pământ Sfânta Liturghie? Acela-i sfârşitul lumii! Cât timp se va săvârşi Sfânta Liturghie, nu vine sfârşitul lumii. Dar vine sfârşitul nostru. Şi dacă vine sfârşitul nostru, nu mai putem modifica starea noastră în lumea de dincolo, decât dacă cei dragi ai noştri - cum aţi

făcut şi dumneavoastră ieri, la pomenirea morţilor - mai fac o intervenţie la Dumnezeu prin pomeni, prin rugăciuni, prin parastase, prin Liturghii.

Dar cu câtă dragoste, curăţenie şi credinţă fac pentru noi, se va vedea. Cu câtă dragoste facem noi, s-a văzut ieri... .

Noi avem acest avantaj, această favoare, că...suntem creştini ortodocşi, că ne-a luminat Dumnezeu şi venim la biserică. Dar avem şi printre noi dintre aceia care nu înţeleg. Către aceia trebuie să ne îndreptăm, fiecare din noi, nu numai preotul.

Zice cineva: „Ce face o femeie între femei, un bărbat între bărbaţi, un şcolar între şcolari, o fată între fete, un băiat între băieţi, un copil între copii, nu poate să facă nici cel mai mare sfânt”. Adică, prin exemplul propriu şi prin cuvânt, să trezim şi pe alţii.

Cuvântul imediat care vine în mintea noastră este: „Da, dar dacă mă refuză? Dacă mă respinge?”. Nu te respinge. Te respinge o dată, te respinge de două ori, îl laşi în pace şi tot se trezeşte în 20 de ani. Cuvântul tău nu poate să rămână fără rezultat, pentru că tu eşti cel ce spui, dar Dumnezeu este cel care udă şi face să crească, să încolţească cuvântul tău în inima lui.

Să ne facem datoria faţă de aproapele nostru, cum ne îndeamnă Evanghelia de astăzi şi să sperăm că, pentru noi, Înfricoşătoarea Judecată a lui Hristos nu va fi înfricoşătoare. Amin.

Pr. Vasile Gordon - Predică la Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi - a lăsatului sec de carne

Cuvintele din titlul meditaţiei la care vă invităm astăzi nu fac parte din Evanghelia acestei duminici, ci din „Predica de pe munte”, dar au darul, credem, să ne lumineze tâlcuirea pericopei rânduite (Matei 25, 31-46).

Din această pericopă înţelegem, astfel, fără greutate, că atunci când ne vom înfăţişa la dreapta-judecată, Împăratul - Judecător, adică Dumnezeu, nu ne va întreba altceva decât dacă am hrănit pe cei flămânzi, am adăpat pe cei însetaţi, am primit pe cei străini, am îmbrăcat pe cei goi, am cercetat pe cei bolnavi şi pe cei închişi în temniţă. Nimic altceva!

Altfel spus, vom fi întrebaţi dacă am fost în relaţii apropiate cu cei aflaţi în suferinţe şi în consecinţă, dacă am avut milă de ei. În cazul că da, vom auzi aceste cuvinte din partea Împăratului Judecător: „Veniţi, binecuvântaţii Părintelui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii!”.

În cazul că nu, ne va spune cu totul altceva: „Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui!”. Greu şi înfricoşător cuvânt! Iar pentru a nu cădea sub osânda acestei sentinţe şi implicit, pentru a trăi clipa fericită în care să fim invitaţi a moşteni împărăţia cea veşnică, trebuie să-i avem apropiaţi pe cei flămânzi, însetaţi, goi, bolnavi etc.

Aceasta pentru că ei nu sunt doar nişte simpli beneficiari ai milosteniei noastre, ci vor fi martori la dreapta - judecată a lui Dumnezeu. Vor fi, cu alte cuvinte, fie susţinători, fie pârâşi ai noştri, potrivit cu atitudinea pe care am avut-o faţă de ei.

Prin această ultimă observaţie ne apropiem, astfel, de înţelesul tainic al cuvintelor Mântuitorului din titlul meditaţiei noastre, rostite în Predica de pe Munte: „Împacă-te cu pârâşul tău...”.

Pentru o înţelegere mai adâncă a lor, este nevoie, însă, a le analiza în context. De aceea, redăm întreg versetul: „Împacă-te cu pârâşul tău degrabă, cât încă mai eşti cu el pe cale, ca nu cumva pârâşul să te dea pe mâna judecătorului, iar judecătorul pe aceea a slujbaşului şi să fii aruncat în temniţă” (Matei 5, 25).

Acest îndemn este foarte util, am zice salvator, chiar în înţelesul obişnuit. Dacă avem cu cineva un litigiu, este bine să ne împăcăm fără să se ajungă la tribunal, chiar dacă suntem nevinovaţi. Cu atât mai mult dacă noi purtăm vina. „Pe cale”, adică până a se ajunge la judecată.

Sfântul Ioan Gură de Aur aşa vede înţelesul prim, după literă, al versetului: „Dacă nu te împaci cu el, îţi va face şi mai mare rău; te va sili să ajungi în faţa judecăţii. Împăcându-te cu el, pierzi poate averea, dar ai trupul liber! De eviţi lupta de la tribunal, culegi două foloase: unul, că nu mai suferi ruşinea închisorii şi a condamnării; altul, că fapta se datorează ţie şi nu violenţei celuilalt. Că înainte de a intra pe uşa tribunalului tu eşti stăpânul; dar dacă îi treci pragul, oricât te-ai strădui, nu vei putea să-ţi aranjezi treburile după voinţa ta, că eşti sub mâna altuia” (Omilii la Matei, XVI, 8).

Înţelesul cuvintelor Mântuitorului trece, însă, dincolo de literă. „Pârâşii” de la dreapta judecată nu vor fi doar acei semeni cu care am avut ceva conflicte, mai mici sau mai mari. Vor fi, aşa cum spuneam mai sus, toţi acei oameni aflaţi în nevoi pe care i-am ignorat, sau - mai rău - batjocorit, poate.

Martori ai judecării noastre vor fi, de asemenea, potrivit Sfintei Scripturi şi tâlcuirii Sfinţilor părinţi, îngerii buni şi îngerii răi (diavolii), sfinţii şi chiar conştiinţa noastră. De aceea, „pe cale”, adică în timpul vieţii noastre pământeşti, trebuie să fim împăcaţi cu toţi semenii, aşa încât îngerii buni şi sfinţii să poată da o bună mărturie, iar diavolii să nu aibă nici un capăt de acuzare asupra noastră.

Împăcarea trebuie să aibă în vedere, în primul rând, conştiinţa proprie. Căci ea ne atrage atenţia, de fiecare dată, când îi „uităm” pe cei în nevoi, sau când purtăm

duşmănie cuiva. Dacă nu ne îndreptăm, conştiinţa noastră ne va fi, astfel, întâiul „pârâş” înaintea tronului Dreptului - Judecător. De aceea, „pe cale”, trebuie s-o avem împăcată, în fiecare zi, în fiecare clipă.

„Peste mânia voastră să nu apună soarele!” - îndeamnă Sfântul apostol Pavel (Efeseni 4, 26). Acest cuvânt are un înţeles apropiat (să ne împăcăm în aceeaşi zi cu cei cu care am avut supărări) şi un înţeles mai larg, pe care-l subliniem: „Să nu apună soarele vieţii noastre pământeşti şi să ne găsească nepregătiţi!”.

Avva Agathon din Pateric (cuvântul „aghaton” înseamnă „bun”), urmând sfatul marelui Pavel, mărturiseşte ucenicilor la sfârşitul vieţii (şi prin ei, nouă, tuturor) „secretul” împăcării conştiinţei lui: „'Niciodată nu m-am culcat să dorm având ceva asupra cuiva, nici am lăsat pe cineva să se culce să doarmă având ceva asupra mea”.

Revenind la îndemnul Mântuitorului de împăcare cu pârâşii, trebuie să observăm că este însoţit de un cuvânt pe care-l socotim „cheia” dezlegării întregii taine: „degrabă!”. Adică: nu amâna faptele de milostenie, nu amâna stingerea conflictelor cu semenii, nu amâna să-ţi împaci conştiinţa ta de om şi creştin!

Cu alte cuvinte, împacă-te cât mai repede cu putinţă, azi, căci ziua de mâine nu mai este a ta, este a lui Dumnezeu. Azi trăieşti, mâine nu se ştie. Cunoaştem cu toţii că atunci când rostim rugăciunea „Tatăl nostru”, zicem, la un moment dat: „Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi...”.

„Astăzi”, nu „mâine”, căci astăzi ne este foame, material şi spiritual. Atunci, la fel să fie şi cu iertarea, milostenia, împăcarea etc.: astăzi, nu mâine!

Pentru o mică ilustrare, apelăm iarăşi la Pateric: „Un om a întrebat odată pe un pustnic: Părinte, când trebuie să mă pregătesc de moarte, ca să mă pocăiesc? Un ceas înainte de a muri - a fost răspunsul. Dar eu nu cunosc când voi muri. Dacă nu cunoşti ceasul morţii, pregăteşte-te chiar azi, căci mâine poate fi prea târziu”.

De aceea, drept încheiere, socotim că această duminică, a înfricoşătoarei judecăţi, aşezată la puţin timp înaintea Postului mare (bun prilej de pocăinţă!), este încă o mână întinsă din partea lui Dumnezeu, care ne vrea „degrabă împăcaţi şi pregătiţi”, pentru liniştea şi mântuirea sufletelor noastre. Amin.

Pr. Visarion Alexa: „Postul este momentul iubirii dintre om și Dumnezeu”

Viața creștinului se desfășoară între două hotare: Izgonirea lui Adam din Rai, când noi toți am pierdut conștientizarea dragostei lui Dumnezeu, și așteptarea Judecății finale. Când trupurile noastre se vor ridica din pământ, iar sufletele noastre se vor uni cu trupurile spiritualizate - scăpate de boală, de suferință, de bătrânețe, de răutățile acestei lumi, de constrângeri de timp și de spațiu - și vom intra așa în slava și în veșnicia lui Dumnezeu.

Din păcate, nu mulți dintre noi, creștinii, mai știm, mai credem că vom învia din morți asemenea lui Hristos cel Înviat. Într-o lume în care spiritualitatea este considerată a fi ceva aproape desuet și în care, parcă, spiritualitatea nu-și mai are rostul, v-aș ruga să îndrăzniți să intrați în rânduiala aceasta de postire nu ca în ceva obligatoriu, nu constrânși. Nu primiți postul ca pe o corvoadă, ci ca pe o bucurie. Căci are multă bucurie în el. Postul este momentul iubirii dintre om și Dumnezeu.

Sensul postului nu este o contabilizare a ingredientelor din mâncăruri, nu faceți o obsesie din lucrul acesta și nici nu încercați să-L vicleniți pe Dumnezeu. Dacă ții postul cu dragoste și cu bucurie, nu vei mai fi preocupat de ingrediente, ci va fi ca un firesc care îți va aduce plinătate sufletească și sănătate trupească. Ce credeți că este mai important: sufletul sau trupul? Veți fi tentați să spuneți că sufletul este mai important, însă să știți că în lumea noastră ortodoxă, și sufletul, și trupul au aceeași importanță. Nu vorbiți despre trup ca fiind ceva inferior sufletului. Ambele sunt create de Dumnezeu și ambele au în ele harul Său. Ambele sunt darurile lui Dumnezeu pentru om.

Vedeți dumneavoastră, sufletul are o pregătire permanentă, pentru suflet nu există repaus, nu există „de dulce" și „de post", pentru că el trece printr-o transformare, printr-o emancipare care începe în timpul vieții, continuă prin moarte și se va finaliza la Judecata de Apoi. În perioada postului, începem, exersăm și emanciparea trupului, precum Adam a început-o atunci când a pierdut Raiul. „Săptămâna brânzei" crește atenția noastră față de trup, începem să-l hrănim cu anume hrană, nu mai putem mânca orice, pentru că atunci când scad puterile trupești, cresc cele sufletești.

„Părinte, oare nu e mai important să postim de vorbe rele, de răutăți?", aud adesea. Păi, dragii mei, când avem dezlegare la acestea? Cum? Cât postim nu înjurăm, nu mai suntem răi, facem fapte bune și când se încheie suntem liberi să fim răi, să vorbim urât? Când se încheie postul primim dezlegare la păcate? E absurd. Dacă în rest cultivăm permanent, zi de zi, ceas de ceas, în orice împrejurare ne-am afla, puterile sufletești, postul este exercițiul trupului. În perioada aceasta antrenăm trupul, ca într-o arenă, îl forțăm să urce la nivelul lucrării sufletului. De aceea îi reducem mâncarea, îi scurtăm odihna, de aceea facem metanii, pentru că nu vrem să rămână în urma sufletului, ci vrem să-l chemăm spre spiritualizare. Și el - trupul - cum spuneam, ne va urma în veșnicie, la Judecata de Apoi.

Fiecare dintre noi să ne străduim să trăim postul acesta cu multă dragoste și cu mult discernământ, și nu uitați, primul exercițiu pe care ar trebui să-l practicăm cu mare, mare seriozitate, mereu, ar fi să nu mâncăm din carnea fratelui nostru...

Pr. Visarion Alexa: „Dumnezeu nu ne-a făcut să murim și să putrezim”

Einstein spunea că „Dumnezeu nu joacă zaruri!”. Nimic nu este hazard, totul face parte din planul lui Dumnezeu pentru om și omenire. Înfricoșătoarea Judecată, pentru unii oameni, capătă aspecte apocaliptice în sensul în care cred că un meteorit va lovi pământul sau că un cutremur va rupe pământul în două sau că va veni al treilea război mondial care va distruge omenirea.

Un Sfânt, Ignatie Briancianinov, spune: „Veți auzi deseori preoți, oameni care se vor ridica cu glas apocaliptic asupra oamenilor și le vor vorbi lor despre pedepse, despre foc și pucioasă, însă toate acestea sunt expresia mâniei ce zace în sufletul lor și o revarsă peste ceilalți.” Dumnezeu nu este așa, El nu este pedepsitor, El nu ne-a făcut pe noi vreascuri pentru iad!

Priviți la chipurile dumneavoastră și întrebați-vă cum o astfel de ființă minunată și complexă cum e omul, poate putrezi? Dumnezeu nu ne-a făcut să murim și să putrezim, însă ceva s-a întâmplat în istoria omului, ceva s-a stricat, s-a rupt, și ca să înțelegem Înfricoșata Judecată (timpul până când Dumnezeu va veni din nou) trebuie să ne întoarcem în Rai, atunci când Domnul a făcut primii oameni.

Adam si Eva erau ca de 30 de ani... frumoși ca soarele, îmbrăcați în Slava și în Lumina lui Dumnezeu. Ce s-a întâmplat în Adam, însă, de a început să putrezească și chipul lui frumos, făcut să fie veșnic, neputrezit, a ajuns să se întoarcă în pământ? Ce s-a întâmplat cu el? În rugăciunea „Tatăl nostru” există un cuvânt minunat: „Facă-se voia Ta!”, cuvânt pe care Maica Domnului l-a rostit când a

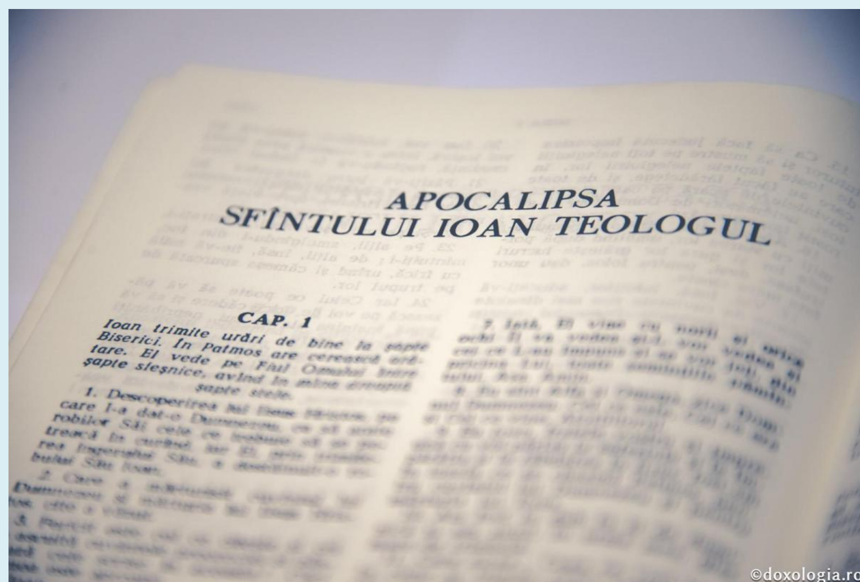
primit înștiințarea că va naște pe Dumnezeu, pe care Iisus l-a rostit în Grădina Ghetsimani, dar pe care Adam nu a vrut să-l rostească. De aceea, prima săptămâna a Postului mare începe cu Canonul Sfântului Andrei Criteanul, Canon de adâncă pocăință, ce reprezintă drumul de întoarcere a lui Adam, de la cădere până la Hristos.

Dumnezeu nu ne impune voia Lui, nu ne zdrobește cu voia Lui și aflăm asta cu o Dumincă în urmă, în pilda Fiului risipitor. Dumnezeu ne-a făcut făpturi veșnice, însă noi, prin voia noastră, renunțăm la veșnicia cu El. Trăirea Ortodoxă pune foarte mare accent pe Spovedanie și pe Împărtășanie, pe Liturghie, pentru că toate acestea te scot din voia ta, nu mai trăiești doar după dorințele tale. Nu contează care este voia, ci contează că, după fiecare binecuvântare starea ta sufletească „se zdrobește" și începe să se petreacă în sufletul tău ceea ce spune Pavel: „Am ajuns să nu mai trăiesc eu, ci Hristos să trăiască în mine!".

Viața noastră devine judecată, noi ne judecăm în fiecare clipă, pentru că vedem că viața noastră nu se umple de Dumnezeu. Din momentul în care înțelegem de ce mergem la Biserică, de ce postim, de ce ne spovedim și ne împărtășim, conștiința noastră se trezește și ne judecă înaintea lui Dumnezeu. Noi trăim această judecată, această plângere și tânguire a conștiinței noastre și e vai de cel care se consideră doar drept și corect înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor.

În timp ce toată lumea se cutremură de Judecata de Apoi, creștinul, omul care vrea să-L trăiască pe Dumnezeu și care cunoaște și crede cât de mult a pătimit și a pierdut Adam, așteaptă această zi a Judecății, ziua în care noi, cei osteniți și împovărați (de păcate, de boală, de suferință și de moarte) Îl vom cunoaște pe El și vom fi asemeni Lui, după cum El ne-a promis! Să știți că nimic nu este mai împovărător pentru sufletul omului decât să-I spună Domnul: „Facă-se voia ta...".

Pr. Constantin Sturzu - Evanghelia de Duminică - Incapabili de iubire, nu vom avea loc în Împărăția lui Dumnezeu. Care sunt semnele sfârșitului lumii?

De când a debutat această criză mondială numită și pandemie, a crescut enorm preocuparea pentru toate ceea ce ține de momentul sfârșitului lumii. Am împărțit cele profețite ca fiind semne ale apropierii Judecății de Apoi în două categorii:

A) Semne împlinite parțial sau în curs de împlinire:

1) Se va înmulți foarte mult cunoașterea, atât cea teologică, cât și cea omenească (științifică) (Daniel 12, 4); 2) Se vor arăta proroci mincinoși, creștini mincinoși și falși îndrumători spirituali (Matei 24, 5; Matei 24, 23-27); 3) Vor fi războaie, foamete, cutremure, epidemii (Matei 24, 6-8); 5) Vor fi vremuri de prigoană (Matei 24, 9-10); 6) Se va înmulți răul, se va răci dragostea („nu va mai fi cărare de la vecin la vecin"), se vor înmulți și vor crește patimile omenești (Matei 24, 12; II Timotei 3, 1-5); 7) Se va propovădui Evanghelia la toată făptura (Matei 24, 14); 8) Vor stăpâni indiferența și preocuparea doar pentru cele materiale, „precum a fost în zilele lui Noe" (Matei 24, 37-39).

B) Semne ce urmează să se împlinească:

1) Va fi o mare apostazie, „va veni lepădarea de credinţă" (II Tesaloniceni 2, 1-3); 2) Va înceta săvârșirea Sfintei Liturghii (cf. și Daniel 12, 11); 3) Se va rezidi templul lui Solomon sau conducerea Bisericii va fi preluată de Antihrist, depinde cum se tâlcuiește cuvântul despre „fiul pierzării, potrivnicul, care se înalţă mai

presus de tot ce se numeşte Dumnezeu sau se cinsteşte cu închinare, aşa încât să se aşeze el în templul lui Dumnezeu, dându-se pe sine drept dumnezeu” (II Tesaloniceni 2, 4); 4) Se va converti în întregime sau în cea mai mare parte la creştinism poporul lui Israel (Romani 11, 25-32); 5) „Puterile cerurilor se vor zgudui”, soarele, luna și stele nu vor mai străluci (Matei 24, 29 și Luca 21, 25-28); 6) Va veni Antihristul, care va încerca să imite modul în care Fiul lui Dumnezeu a venit în lume, căutând să amăgească și să înșele cu falsă evlavie și dându-se drept un împăciuitor al tuturor, până ce va fi pus conducător peste toată lumea (II Tesaloniceni 2, 3-4); 7) Vor veni cei doi proroci care „au fost mutați la cer” fără a trece prin moarte, Enoh și Ilie, care timp de trei ani și jumătate vor proroci și vor anunța A Doua Venire a Domnului (Facerea 5, 24; Cartea a patra a Regilor 2, 11-12; Apocalipsa 11, 3-13).

Las la final problema pecetluirii cu 666, unul dintre cele mai discutate și controversate semne ale sfârșitului lumii. Despre aceasta se vorbește în cartea Apocalipsei, acolo unde se spune despre fiară că „ea îi sileşte pe toţi, pe cei mici şi pe cei mari, şi pe cei bogaţi şi pe cei săraci, şi pe cei slobozi şi pe cei robi, ca să-şi pună semn pe mâna lor cea dreaptă sau pe frunte. Încât nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, decât numai cel ce are semnul, adică numele fiarei sau numărul numelui fiarei. Aici este înţelepciunea. Cine are pricepere să socotească numărul fiarei; căci este număr de om. Şi numărul ei este şase sute şaizeci şi şase” (Apocalipsa 13, 16-18). Dacă citim textul literal, el nu este încă împlinit.

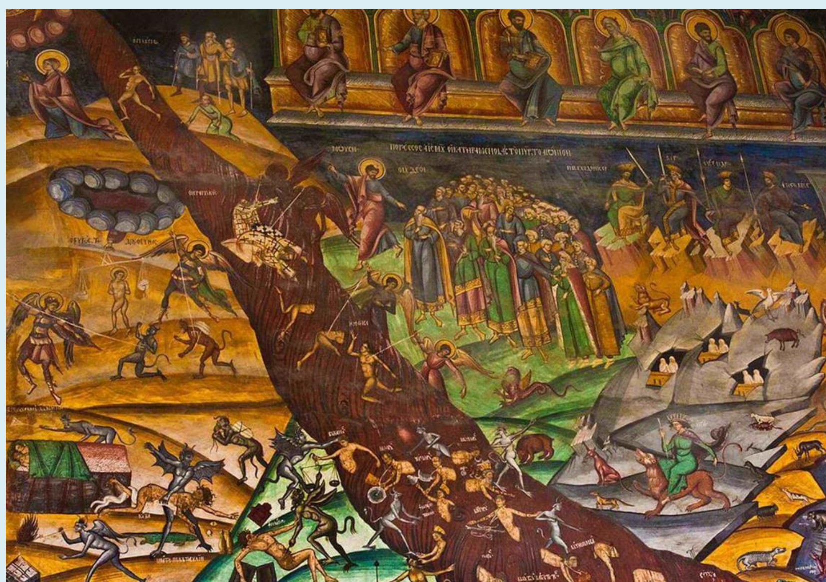
Dincolo de acest succint „inventar apocaliptic”, ne confruntăm la modul foarte serios cu aceste frământări, dezbateri, tulburări ale creștinilor, unele luând chiar nuanțe obsesive, maladive. E adevărat că și apostolii aveau preocupări despre cele ultime. De aceea i se și adresează Mântuitorului, căutând să afle cât mai multe detalii: „Când vor fi acestea şi care este semnul venirii Tale şi al sfârşitului veacului?” (Matei 24, 3). Însă Mântuitorul nu le indică un moment anume: „Iar de ziua şi de ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl” (Matei 24, 36). În felul acesta întărește îndemnul pe care-l dă fiecăruia dintre noi, direct sau prin pilde, la a priveghea pentru „că nu știm clipa, nici ceasul”. Important e ca moartea să ne afle în stare de pocăință.

Pe de altă parte, Domnul Hristos ne oferă, oarecum neașteptat, foarte multe detalii, descriind cu multe amănunte tabloul sfârșitului lumii. Dar și aici eu văd tot un îndemn ca, luând aminte la cele se s-au împlinit ori sunt în curs de împlinire, să ne pregătim și mai vârtos pentru propriul sfârșit, pentru momentul de judecată. Cartea Apocalipsei poate speria sau chiar îngrozi pe mulți. Celor ce sunt preocupați doar de a răspândi groaza pe motive eshatologice, le recomand să citească iar și iar

cuvintele de final ale acestui text cu care se încheie canonul Noului Testament: „Cel ce mărturiseşte acestea zice: Da, vin curând. Amin! Vino, Doamne Iisuse! Harul Domnului Iisus Hristos, cu voi, cu toţi! Amin” (Apocalipsa 22, 20-21).

Așadar, despre dorita A doua venire a Domnului este vorba. În fond, despre bucuria întâlnirii depline cu El a fiecărui suflet credincios, iar nu despre Antihrist și despre grozăviile pe care satana le lucrează în lume încă de la începutul istoriei.

Pr. dr. Bogdan Chiorean - Incapabili de iubire, nu vom avea loc în Împărăția lui Dumnezeu

Duminica Înfricoșătoarei Judecăți (a Lăsatului sec de carne) Matei 25, 31-46

După despărțirea de trup, sufletul participă la o judecată particulară. Unele fapte, însă, au repercusiuni asupra urmașilor, asupra neamului, asupra mediului înconjurător și asupra întregii societăți. Aceste fapte vor fi „analizate" la sfârșitul lumii, când efectele lor „pe termen lung" vor fi observabile.

Pericopa evanghelică, ce face referire la Judecata de Apoi, este unul dintre textele biblice de căpătâi ale oricărui credincios. Orice creştin care își asumă viața duhovnicească este curios să ştie cum va fi atunci „când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El" (Matei 25, 31).

Care vor fi criteriile Judecății și „tehnica de lucru"?

Sfântul apostol și evanghelist Matei este atent în a zugrăvi în detaliu peisajul: unii numiți „binecuvântații Tatălui Meu" vor moșteni „Împărăția cea gătită de la întemeierea lumii". Acest fapt este încurajator. Dumnezeu a făcut pentru om - coroana Creației - încă de la începuturile lumii o împărăție a comuniunii și a bucuriei în care îi așteaptă pe toți cei care reușesc să devină fii. Să moștenești înseamnă să ai statut de fiu.

Pe de altă parte, îi va alunga, ca pe nişte blestemaţi, pe cei care au refuzat paternitatea divină. Ei vor merge în focul cel veşnic, care, deşi nu a fost pregătit pentru om, ci „diavolului și îngerilor lui", îi va primi pe toți cei care n-au fost capabili de iubire.

Pedagogia bazată pe „răsplată sau pedeapsă" scoate din ecuație iubirea, astfel că - neluând în considerare toate variabilele - rezultatul matematic este unul fals. Raiul și iadul, dincolo de a fi locuri sau stări, sunt respectarea și pecetluirea de către Dumnezeu a voii noastre de pe pământ, însă într-un mod veşnic și neschimbabil.

De multe ori ne întrebăm de ce Judecata este numită „înfricoşătoare". Contrar modelului jurisprudenței terestre, Judecata de Apoi se va face simplu, concret, fără dubii, așa cum „desparte păstorul oile de capre". Nici un păstor nu ar avea probleme „metodologice" într-o atare separare.

Judecata este înfricoşătoare. Pentru cine și de ce?

Mai întâi, cu toții vom vedea cu o evidență desăvârșită faptul că Hristos a primit, ca pentru Sine, fiecare faptă pe care am făcut-o celui de lângă noi, celor „prea mici". Ştiam asta, am fost avertizați, dar am întâmpinat dificultăți în a-l vedea pe cel din proximitatea noastră ca fiind Hristos.

***

Se zice că într-o mănăstire nu mai exista liniște: toți monahii erau tulburați și se mâniau adesea unul împotriva celuilalt. Părintele stareț s-a dus să-i ceară sfat unui pustnic.

Acesta din urmă îi spuse: „Eu ştiu care e cauza neînțelegerii dintre voi: sub chipul unuia dintre frați, nebăgat în seamă, stă ascuns Hristos și voi nu Îl slujiți cum se cuvine".

S-a dus starețul înapoi, le-a spus fraților și din acel moment fiecare a început să fie mai „subțire" duhovnicește și să se gândească dacă nu cumva chiar cel de lângă el este Hristos. Și pacea s-a sălășluit în locul acela.

&&&

Într-o lume a cultului personal, e greu de înțeles pentru noi că orice întâlnire cu un om trebuie să fie o cinstire a chipului lui Dumnezeu. Și chiar de-ar fi chipul viciat de patimi, asemenea unei icoane cu figuri șterse de vremi, cinstea tot i se cuvine.

În al doilea rând, e înfricoșător să vezi că - deși aparent ancorați în viața Bisericii - unii semeni nu vor intra „întru bucuria Domnului” pentru că au fost insensibili la nevoile celor de lângă ei. Judecata va fi acel moment în care ți-ai dori să-l ai pe Lazăr-săracul lângă tine. Pe cel pe care îl cunoșteai îndeaproape, pe cel căruia i-ai știut dintotdeauna nevoile, dar spre care nu ți-ai făcut niciodată vreme să-ți deschizi inima. Nu degeaba, în unele icoane sau picturi, oamenii stau în iad spate în spate, ca unii care, de bunăvoie, au refuzat comuniunea cu ceilalți. E înfricoșător să vezi Raiul dobândindu-se printr-un pahar cu apă, printr-o pâine, printr-o vizită sau printr-un sfat. Apoi, va fi înfricoșător să vezi că vor cântări greu și păcatele omisive, pentru că „cine știe să facă ce e bine și nu face, păcat are” (Iacov 4, 17). Înfricoșător va fi să realizăm faptul că participarea la Sfânta Liturghie, fără ca să fim mai apoi capabili „cu pace, să ieșim” și să continuăm Liturghia de după Liturghie, Liturghia fratelui, ar putea să nu aibă sem-nificații soteriologice, ci să ne încadreze în categoria celor care zic „Doamne, Doamne!”, fără ca să și împlinească poruncile Lui.

Credința lucrătoare prin fapte, condiție obligatorie pentru mântuire

Și oricât am vrea să credem eficiența altor variante, măsura Judecății de Apoi va fi mila. Iar mila nu poate fi acordată pe criterii, pentru că în încercarea de a ne asemăna cu Dumnezeu, înțelegem că El „plouă și peste cei buni și peste cei răi”, fără osebire. Omul care încearcă să facă parte și celorlalți din avuțiile sale materiale sau spirituale are binecuvântarea lui Dumnezeu încă din viața aceasta: „Fericit cel care caută la sărac şi la sărman; în ziua cea rea îl va izbăvi pe el Domnul. Domnul să-l păzească pe el şi să-l vieze şi să-l fericească pe pământ şi să nu-l dea în mâinile vrăjmaşilor lui. Domnul să-l ajute pe el pe patul durerii lui; în aşternutul bolii lui să-l întărească pe el” (Psalmul 40, 1-3). Dar între „a-ți fi milă” și „a face milă” există diferențe semnificative, nu doar la nivel frazeologic, ci, mai ales, ontologic. Nu degeaba a rămas ca arhetip de milostenie peste veacuri samarineanul din Evanghelie. A face milostenie, conform acestui model ideal, înseamnă a simți durerea celui de lângă tine ca fiindu-ți proprie. A lepăda planurile tale de peste zi, pentru a-i fi de folos celui năpăstuit. A avea grijă de el într-un mod asumat, cronofag și care necesită o inimă neîmpietrită. E ceva ce depășește gestul simplu (nu lipsit de importanță, dar insuficient) al sprijinului material pe care, uneori, îl oferim repede și cu nebăgare de seamă unui nevoiaș aflat pe stradă.

La polul opus, neputința de a te bucura cu cel care se bucură și de a plânge cu cel care plânge (Romani 12, 15) creează premisele unei însingurări care nu este capabilă de binefacerile comuniunii. A vrea să fii în Împărăția lui Dumnezeu, alături de

Sfinții Săi și, în același timp, să manifești nepăsare față de cel de lângă tine e o contradicție în termeni și un soi de antiteză spirituală.

Iar dacă ar fi să ne gândim la un câmp semantic în ceea ce privește Judecata de Apoi, cred că acesta ar conține cel puțin cuvintele: comunitate - comunicare - comuniune - Cuminecare. Pe lângă jocul de cuvinte, acestea sunt realitățile simple în aparență, dar complexe în esența lor, la care Hristos ne cheamă să fim părtași, ca „binecuvântați ai Tatălui Său”.

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Theologica - Judecata universală, vremea răsplătirii eterne

Nemurirea este un deziderat al fiinţei umane. Omul a fost creat de Dumnezeu şi aşezat în paradis, unde prin ascultare de porunca divină ar fi putut ajunge la nemurire. Prin neascultare, omul a pierdut Raiul şi posibilitatea nemuririi, iar ca pedeapsă pentru călcarea poruncii lui Dumnezeu a primit moartea. Momentul în care se stabileşte vieţuirea noastră veşnică în Împărăţia lui Dumnezeu sau în iad, adică starea nemuririi noastre, fericire sau osândă, este ziua Înfricoşătoarei Judecăţi. De această zi, Biserica ne aminteşte în Duminica a 3-a din perioada Triodului, pe care o numeşte şi a Lăsatului sec de carne. Se numeşte şi aşa deoarece în această duminică este ultima zi până la Paşti când se mănâncă produse din carne.

La plinirea vremii, Dumnezeu L-a trimis în lume pe Fiul Său ca să ne mântuiască. El ne-a mântuit prin Jertfa Sa de pe Cruce, iar cu moartea Sa a zdrobit puterea morţii şi înviind ne-a dăruit viaţă veşnică. De aceea, Paştile sunt întâmpinate cântând: „Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”. Hristos prin Învierea Sa ne-a deschis porţile Raiului, zăvorâte de păcatul neascultării protopărinţilor Adam şi Eva. Iar călcând cu moartea Sa de pe Cruce moartea noastră, înviind ne-a dăruit viaţă.

Despre ce viaţă este vorba? Este viaţa veşnică pe care o primesc mai întâi sufletele noastre după trecerea noastră din lumea aceasta, iar la Parusie, când vom învia cu trupurile, o primesc şi acestea unite din nou cu sufletele. Viaţa veşnică o primesc

cei care au avut credinţă, au împlinit poruncile lui Dumnezeu şi au făcut fapte bune.

Vom învia toți, dar nu toți ne vom bucura de Rai

Această duminică este precedată de Sâmbăta Moşilor de iarnă, când îi pomenim pe toţi cei adormiţi din neamurile noastre şi în egală măsură îi comemorăm pe toţi cei care au trecut din viaţa aceasta. A fost rânduită de Biserică această pomenire a celor adormiţi pentru că a doua zi este Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi, când prăznuim cea de-a doua venire a Domnului şi Judecata pe care o va face El neamului omenesc.

Rugăciunea de pomenire care se face cu o zi înainte are o dimensiune eshatologică şi mărturiseşte credinţa noastră că prin aceasta primim răspuns bun de la Dreptul Judecător în ziua Judecăţii universale.

În Sinaxarul Sâmbetei Moşilor de iarnă se spune că „dumnezeieştii părinţi au hotărât pomenirea tuturor celor din veac adormiţi întru dreapta credinţă, în nădejdea învierii şi a vieţii veşnice". În această zi îi pomenim pe toţi cei adormiţi cu speranţa ca la Parusie să învie, iar în urma Înfricoşătoarei Judecăţi, pe care o cinstim în ziua următoare, să primească viaţa veşnică.

Se numeşte Înfricoşătoarea Judecată pentru consecinţele sale care sunt veşnice, adică Împărăţia lui Dumnezeu pentru cei drepţi şi iadul pentru cei nedrepţi, toate aceste stări fiind veşnice, adică fără sfârșit. După cum aflăm din imnurile Triodului în ziua Înfricoşătoarei Judecăţi, „cărţile se vor deschide şi se vor arăta faptele oamenilor înaintea divanului Tău celui de nesuferit, şi va răsuna toată valea plangerii cu groaznică scrâşnire, văzând pe toţi cei ce au greşit trimişi în muncile cele veşnice, cu dreaptă judecata Ta, şi fără de folos plângând, Îndurate...", iar la Parusie, „trâmbiţele vor suna, şi mormânturile se vor deşerta, şi se va scula toată firea omenească, cutremurându-se; cei ce au făcut bine, cu bucurie se vor bucura, aşteptând să ia plată; iar cei ce au greşit, vor tremura cumplit văitându-se, în muncă trimițându-se şi de cei aleşi despărţindu-se...". Nimeni nu cunoaşte ziua Parusiei şi a Înfricoşătoarei Judecăţi, afară de Dumnezeu-Tatăl, dar semnele apropierii ei le găsim în Sfintele Evanghelii şi în Apocalipsă.

Căința va fi fără de folos atunci

Viaţa omului pe pământ este o pregătire pentru veșnicie şi, prin moarte, această pregătire se încheie. Atunci omul îşi lasă toate grijile pământeşti, trupul se descom-

pune, ca să se alcătuiască din nou la învierea obştească. Dar sufletul continuă să trăiască şi nu-şi întrerupe existenţa nici pentru o singură clipă, iar la sfârşitul veacurilor, la Înfricoşătoarea Judecată, se uneşte din nou cu trupul care învie şi astfel se prezintă îna-intea Dreptului Judecător - Hristos Domnul.

Această judecată este universală, pentru că toţi oamenii vor fi supuși ei şi are un caracter public, deoarece se va face în faţa întregii lumi şi este definitivă prin sentinţa ei, care este veşnică. Scopul judecăţii universale este să se constate cum a întrebuinţat fiecare om darurile primite de la Dumnezeu, cum a trăit şi s-a comportat faţă de Dumnezeu şi faţă de aproapele. În acest sens, -Triodul ne îndeamnă la pocăinţă: ***„La ceasul întrebării şi al venirii celei înfricoşate a Stăpânului celui iubitor de oameni, gândind, cu totul mă cutremur şi, întristându-mă, strig către Tine, prea drepte Judecătorul meu şi Unule mult-Îndurate: Primeşte-mă pe mine cel ce mă pocăiesc, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu”.***

Prin Înfricoşătoarea Judecată se încheie timpul lumii acesteia şi începe pentru cei drepţi fericirea veşnică în Împărăţia lui Dumnezeu şi pentru cei răi suferinţa veşnică în iad. De aceea Duminica a 3-a a Triodului ne ajută să gândim că toţi vom muri şi vom ajunge la un moment dat să fim judecaţi de Dumnezeu şi avem şansa în timpul Postului mare, prin pocăinţă, să dobândim un răspuns bun la această judecată şi, mai presus de toate, viaţa veşnică, raiul sălăşluirii cu sfinţii în Împărăţia lui Dumnezeu promisă nouă, oamenilor, de la întemeierea lumii: „Când vei vrea să vii să faci judecată dreaptă, dreptule Judecător, şezând pe scaunul slavei Tale, râul de foc înfricoşând, va trage înaintea divanului Tău pe toţi, stând înaintea Ta, puterile cereşti, şi oamenii cu frică judecându-se, fiecare, precum a lucrat; atunci să-Ți fie milă de noi, şi să ne învredniceşti, Hristoase, în partea celor mântuiţi, ca un îndurat, cu credinţă Te rugăm”, ne arată Triodul să ne rugăm.

Duminica Înfricoşătoarei -Judecăţi ne îndeamnă la un timp al evaluării duhovniceşti a vieţii noastre şi la înţelegerea că suntem creaţi de Dumnezeu din iubire şi pentru viaţa veşnică a iubirii Preasfintei Treimi. De aceea, cântările Triodului ne pun înainte gândul la Judecata universală: ***„De înfricoşat divanul Tău aducându-mi aminte, prea bunule Doamne, şi de ziua judecăţii mă înfricoşez şi mă tem, vădit fiind de cunoştinţa mea, când vei şedea pe scaunul Tău şi vei face întrebare, atunci nimenea nu va putea tăgădui păcatele, adevărul vădindu-le; şi frica cuprinzând. Că tare va suna atunci focul gheenei, şi păcătoşii vor scrâşni; ci mă miluieşte, mai-nainte de sfârşit, şi mă iartă, Judecătorule prea drepte”.***

Dacă în Duminica Lăsatului sec de carne se încheie simbolic timpul istoric al umanităţii prin Înfricoşătoarea Judecată, tot acum se deschide o săptămână pregătitoare

pentru începutul Postului mare, numită Săptămâna albă sau a brânzei, în care este dezlegare să se mănânce brânză, lapte (cu toate derivatele lui), ouă şi peşte.

Între duminica aceasta şi duminica următoare, a izgonirii lui Adam din Rai, este condensată întreaga istorie a mântuirii neamului omenesc.

În săptămâna brânzei ne amintim de timpul petrecut de primii oameni în Rai şi apoi în duminica ce urmează trăim drama pierderii Raiului pentru neamul omenesc. Apoi urmează Postul mare, care este pregătirea noastră pentru a fi alături de Hristos în Săptămâna Sfintelor Sale Pătimiri prin care am fost izbăviţi de păcatul strămoşesc. La capătul acestui urcuş duhovnicesc este luminoasa zi a Învierii Domnului, ziua redobândirii Raiului pentru neamul omenesc.

Pr. Eugeniu Rogoti - Judecata, criză de personalitate

Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi ne aşază înainte imaginea împărţirii omenirii în două cete. Noţiunile de bine şi rău le învăţăm din fragedă copilărie. Ele pot fi şi intuite într-un mediu firesc de viaţă al copilului, dar de cele mai multe ori părinţii îl învaţă pe acesta ce anume este bine şi ce este rău, ca să înţeleagă apoi, pe tot parcursul vieţii, diferenţa şi să aleagă ştiind foarte bine ce face. Judecata numită „de apoi" ne este prezentată ca o întrebare a Mântuitorului Hristos către fiecare om: ai făcut binele sau răul în viaţa pe care ţi-am dat-o în dar?

Criteriul relatat în Evanghelia după Matei din care se va citi în duminica ce urmează reprezintă esenţa omului: iubirea faţă de aproapele. Dumnezeu nu-i întreabă pe cei care stau în faţa Lui dacă au păzit anumite porunci, dacă au ţinut cont de anumite prescripţii, ci doar dacă au făcut bine aproapelui aflat în nevoie. Acest lucru ne este prezentat tocmai pentru a ne arăta cât de importantă este singura poruncă pe care ne-a lăsat-o Hristos: să vă iubiţi unul pe altul! Toate celelalte se aflau deja în Legea Vechiului Testament, orice concordanţă biblică putând sublinia acest lucru. Porunca iubirii, spusă direct, se găsea numai printre rânduri, fiind ascunsă în ajutorarea văduvei şi a orfanilor, a străinilor şi a celor flămânzi şi însetaţi. Însă ucenicilor Săi Mântuitorul le spune ca unora care cunoşteau deja adâncurile Duhului: să vă iubiţi unul pe altul!

Noi toţi, cei botezaţi, suntem ucenicii lui Hristos. Nouă, de asemenea, ne este adresat acest îndemn de a ne iubi unul pe altul. Totuşi, încercăm să uităm ce trebuie să facem sub tot felul de pretexte. Atunci când încercăm să găsim o scuză ca să nu-l

ajutăm pe cel care are nevoie sau pe cel care ne-a cerut aceasta, este deja primul pas spre uitarea poruncii iubirii.

Sigur, vom ţine post, vom participa la slujbe, ne vom spovedi sau chiar împărtăşi, dar iubirea faţă de aproapele ar putea rămâne undeva departe de noi. Am putea chiar da de pomană sau ajuta pe cineva, dar dacă problema cu cel de lângă noi, din familie sau din comunitate va persista, înseamnă că nu am săvârşit ce era mai important. Rezultatul poate fi devastator pentru noi, dacă nu vom încerca, treptat şi sigur, să facem pace în jur şi să ajutăm pe oricine are nevoie sau cere acest lucru.

Cu mintea trează, fără a face risipă, dând chiar indicaţii dacă este cazul unei lene-vii, dar dorinţa noastră să fie îndreptată spre ajutorul pornit din inima iubitoare. Abia astfel vom putea fi uimiţi la auzul sentinţei Judecătorului să trecem de-a dreapta, în Împărăţia gătită fiilor.

Acea uimire ne va fi clarificată de Hristos prin exemplele ajutorării pe care am să-vârşit-o fără să aşteptăm ceva în schimb, pentru că Dumnezeu se simte parte din fiecare om pe care L-a creat după chipul Său şi răsplăteşte pentru ajutor ca un mare dătător de viaţă şi bucurie.

Ierom. Maxim Morariu: Judecata - între bilanț și sfârșit

Introducere

Despre Judecată și sfârșit, Hristos vorbește de puține ori în paginile Scripturii. Anticipează probabil apetitul înspre apocaliptic pe care-l va avea ulterior un segment al creștinătății și vrea să evite panica pe care o va crea el. Ba mai mult, știe că eshatologia este un privilegiu al Tatălui. E drept, unul la care toate persoanele Sfintei Treimi vor fi părtașe, dar al Lui.

Și totuși, uneori e nevoit să o facă. Din rațiuni de profilaxie sufletească, ori din motive didactice. Așa se întâmplă și în cazul pericopei evenghelice de astăzi. Ea face parte dintr-o suită de narațiuni ce au în centru tocmai acest aspect. Hristos „dă din casă”, cu privire la ceea ce va fi. Nu vorbește despre picanterii, evenimente înspăimântătoare și alte detalii ce ar fi altminteri doar însăilări cu valoare de balast. Pune accentele clar, pe ceea ce contează!

Atunci când aduce în atenție situația fecioarelor, arată că lucrurile trebuie făcute la vremea lor. Candelele sufletelor trebui aprovizionate din vreme, cu fapte bune, căci altfel, există riscul ca Mirele să nu ne recunoască, iar bucuria nunții să ne fie refuzată. În cazul talanților, insistă asupra faptului că toate sunt primite în dar de la Domnul și că recunoștința umană se exprimă plenar prin punerea în lucrare a energiilor sufletești. Iar atunci când prezintă judecata, subliniază faptul că dacă nu sunt transpuse în faptă, formeleaparente de credință se aseamănă cu o perdea pompoasă aruncată peste o grămadă de bălegar.

Judecata - bilanț sau inventar?

Termenul de judecată e unul care înspăimântă oamenii. Chiar și în relatarea evanghelică, el a căpătat o nuanță ce duce mai degrabă cu gândul înspre negativ, decât înspre neutru sau pozitiv. Din motive ce pot fi altminteri identificate cu ușurință. Asumat de spațiul juridic, a beneficiat de evidențierea unor efecte ce nu au fost, în multe situații, întru totul măgulitoare pentru cei care au avut de-a face cu el. Și totuși, Hristos ni-l prezintă drept ceva cu conotație neutră. Asemenea ispitei, judecata e un fapt ce nu poartă în structura lui ontologică o anumită direcție. Pentru unii e un simplu moment de bilanț. Unul care va aduce cu sine trecerea în revistă a parcursului unei vieți și acordarea unei „vize de ședere” cu caracter permanent. Pentru alții, e ceva mai complex. Se aseamănă cu un inventar. Toate mărunțișurile sunt numărate, trecute în revistă, iar emoțiile sunt mari.

Nu pentru că Dumnezeu ar fi chițibușar. Dânsul este, așa cum frumos remarcă părintele Steinhardt, boier! În mărinimia Sa, e capabil să scalde în baia curățitoare a lacrimilor orice păcat, cât de mare ar fi! Și să-nvăluie în veșmântul catifelat al iertării orice suflet rănit. Responsabilul cu contabilitatea este reprezentantul Concurenței. Diavolul. Ține un catastif mare, în care însemnă apăsat orice faptă rea. Ne monitorizează mai abitir ca orice serviciu secret și abia așteaptă să îi oferim prilejul de a se așterne cu scrupulozitate pe scris. Iar când nu i se ivește nimic, creează contexte. Din nefericire, în multe situații, nici nu prea are nevoie să se muncească. Rămâne doar în observare.

Depinde de noi, ce alegem. Calea lui Dumnezeu e strâmtă, dar urcușul e plăcut. Adierea harului ne face să nu simțim dogoarea și zăduful. De cealaltă parte, drumul e comod. Reclama e adesea bine realizată. Imaginile sunt ispititoare, iar oferta pare a nu ascunde costuri nedeclarate. Cel puțin aparent. Pe măsură ce omul se afundă în păcat, suprapretul iese la iveală…

Criteriile judecății

Precum arată Hristos, Dumnezeu nu cere multe. Judecata Lui va avea la bază câteva evenimente și principii simple. S-ar putea afirma chiar că există anumite predispoziții ontologice în realizarea lor, atunci când în ființa omului n-au survenit strămutări de conștiință. Sunt fapte ale „milei”, așa cum le va defini mai târziu Biserica. Iar aceasta este una dintre miliardele de consecințe ale iubirii. Căci atunci când omul ajunge să iubească întreaga creație, inima lui plânge și pentru puiul de prepeliță care a căzut din cuib, și pentru semenul înfometat. Iar trăirile se transpun, atunci când se poate, în faptă. Astfel, filantropia vine să ajute pe cei fără posi-

bilități, iar diferitele forme de asistență suplinesc anumite lipsuri, fie ele de natură sentimentală sau materială.

Folosind o ilustrație interesantă, pe care poporul auditor, format într-o măsură consistentă din păstori sau din oameni cărora această imagine nu le era străină, Mântuitorul arată că separarea făcută de Tatăl va fi aidoma celei pe care păstorul o face între oi și capre. Lăsate împreună, cele dintâi vor avea de suferit din pricina celorlalte, care sunt mai îndrăznețe și le vor fura cele mai bune spații de pășune. În plus, cel însărcinat cu grija lor nu se va putea concentra cum se cuvine și va risca să-și expună cioporul intemperiilor sau prădătorilor.

Așa va face și Domnul la sfârșit. Separare. Într-o lume în care termeni precum incluziune, toleranță sau open-mind sunt tot mai vehiculați în discursuri ce privesc viața socială, cuvinte precum acesta ar putea părea obsolete sau chiar anti-sociale. Îi amintim cititorului că ele țin totuși de perenitatea mesajului creștin, ce nu s-a diluat în ciuda provocărilor care au caracterizat diferitele epoci și că aici, ele au conotație eshatologică. Oricât de mult ar dori unii să unească lumea în mod păcătos și să relativizeze, nivelând sub greutatea tăvălugului social generat de anumite curente, oamenii, finalul va fi marcat de o separație. Una ce nu vine ca urmare a răutății divine, căci în Domnul nu există răutate. Dimpotrivă, se va constitui într-o consecință a incapacității umane de a răspunde pe măsură dragostei Părintelui celui din veșnicie!

Afectele și Împărăția

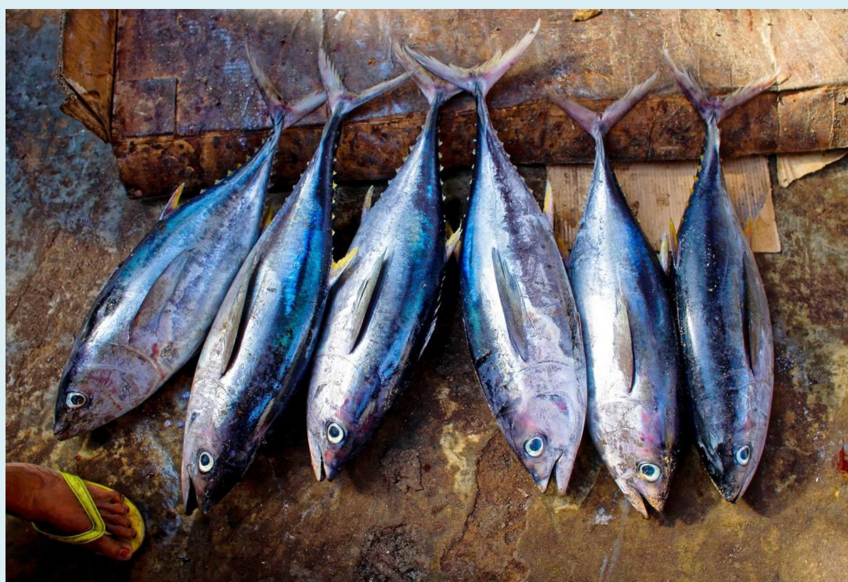
„Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine”. Acestea vor fi criteriile judecății. Pentru un om ce face acest lucru cu regularitate, ele nu mai apar ca ceva ieșit din comun. Dimpotrivă, cei chemați astfel vor simți o ușoară stânjeneală atunci când adresarea care-i privește va avea în centru aceste cuvinte. Ca și în relația dintre doi oameni ce se iubesc și n-au nevoie să-și trâmbițeze în orice clipă la nivel declarativ dragostea, ci și-o arată prin ceea ce fac unii pentru alții, și în cea cu divinul e la fel. Un om ce-L iubește pe Dumnezeu simte fiorul cald al dragostei ce-i străunge clipă de clipă inima. Și nu poate să nu răspândească dragostea lui Dumnezeu și în inimile celor din jur. Așa se face că foamea aproapelui nu-l lasă indiferent. Nici golătatea lui, sau stările lui de însingurare. Și la fel cum Domnul nu se rușinează de golătatea

sufletului nostru în momentul mărturisirii, ci îl îmbracă și ne hrănește cu bucuria harului, la fel face și omul ce umblă în căile Lui.

Concluzii

Sfârșitul e o certitudine. Însă nu apocalipsa generalizată trebuie să ne ocupe ceas de ceas viața, ci cea particulară. Căci odată cu noi va apune o lume. Și e important să nu fim ca acele stele care, odată stinse, distrug încă câteva sisteme solare în jurul lor. Iar pentru ca apusul lumii noastre să fie prilej de răsărit al altora, mai frumoase decât cele pe care Dumnezeu ne-a trimis să le înzestrăm, e nevoie să ținem cont de Evanghelia de astăzi. Să nu fim animale prădătoare și încăpățânate, precum caprele sau carnivorele feroce din stepa africană, spre a nu deveni parte a unui staul în care păstorul va fi aspru cu noi în veșnicie. Iar ca să putem beneficia de afilierea cea de-a dreapta, sunt puține lucruri de făcut. Puține, dar frumoase. Ele trebuie însă cultivate cu consecvență. Îndrăzniți !

Cătălin Acasandrei - „Săptămâna albă”: mâncăm pește sau fructe de mare miercuri și vineri?

Pentru că am primit pe adresa redacției mai multe întrebări referitoare la valabilitatea dezlegării la pește din zilele de miercuri și vineri, dorim să clarificăm faptul că, în această perioadă nu se mai consumă carne (a nu se confunda, deci, cu harți), ci se face dezlegare, de luni până duminică, la ouă, lapte, brânză şi peşte (sau fructe de mare), inclusiv în zilele de miercuri și vineri.

Astfel, dacă vedem că, în calendar, însemnul grafic „dezlegare la pește” apare doar în dreptul zilelor de miercuri și vineri, acest lucru nu înseamnă că dezlegarea se face doar în aceste două zile, iar în celelalte - nu. Dezlegarea nu este specificată în celelalte zile deoarece în acelea este permis oricum consumul de pește.

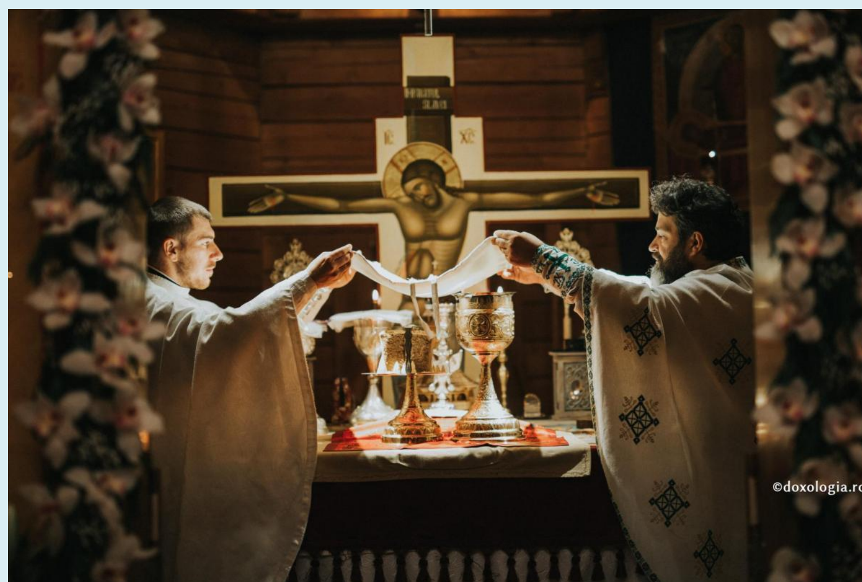
Această informație este menționată și în Anuarul Liturgic și Tipiconal pe anul 2020, lucrare publicată cu binecuvântarea Preafericitului părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române la Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, în care se consemnează că, „la masă, în toate zilele acestei săptămâni, se dezleagă, atât pentru mireni, cât și pentru călugări, la brânză, lapte, ouă și pește”.

Dezlegarea la peşte este privită ca o bucurie a prezenței Mântuitorului în viața noastră. Încă din primele veacuri, simbolul peştelui era folosit de către creştini, deoarece le permitea să se recunoască între ei fără a se expune pericolelor.

Numele grecesc al peştelui (IHTIS) era pentru primii creştini un acrostih hristologic: Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul (Iisus Hristos ιχ - IH; Fiul lui Dumnezeu θέος - teos = Dumnezeu şi υἱός - iios = fiu; numele de Mântuitor σωτήρ, ὁ - sotir).

Înțelegem aceste dezlegări ca pe o pregătire fizică sau trupească a creştinilor pentru postul care va veni. Îngrijindu-se de cele ale trupului, Biserica îi obișuiește pe credincioși cu practica postirii (prin abținerea de la consumul de carne), permițându-le, totuși, să se întărească pentru cele 40 de zile în care se vor osteni.

Cătălin Acasandrei - De ce este oprită săvârșirea Sfintei Liturghii în zilele de miercuri și vineri din Săptămâna brânzei?

Înainte de a oferi o explicație legată de zilele aliturgice, trebuie să știm că Postul mare sau „al Păresimilor” este precedat de o perioadă de trecere numită în popor „Săptămâna albă”, a brânzei ori a untului. În această perioadă nu se mai consumă carne (a nu se confunda, deci, cu harți), iar în zilele de miercuri și vineri se face dezlegare la ouă, lapte, brânză, o rânduială specifică prin care Biserica noastră urmărește obișnuirea organismului cu o alimentație mai uşoară.

Această tranziție se regăsește și în plan liturgic, deoarece o altă particularitate a acestei perioade este și faptul că, aceleași zile de miercuri și vineri sunt zile aliturgice, adică zile în care, în bisericile și mănăstirile noastre nu se săvârșește niciuna dintre cele trei Sfinte Liturghii folosite până acum în cultul ortodox. Din ce motiv?

Mai întâi, este important să reținem faptul că, de-a lungul anului bisericesc, există mai multe zile în care nu se săvârșește Sfânta Liturghie. Numite zile „aliturgice”, „neliturgice” sau „nonliturgice”, acestea sunt următoarele:

- *miercuri şi vineri din Săptămâna brânzei;*
- *luni şi marţi din prima săptămână a Postului mare;*
- *vinerea dinaintea Crăciunului şi cea dinaintea Bobotezei, atunci când aceste praznice cad duminica sau lunea şi se oficiază slujbele Ceasurilor şi Vecernia.*

În ceea ce privește zilele de miercuri și vineri din săptămâna brânzei, Sfânta Liturghie nu se săvârșește - fapt care ne înlesnește, într-un fel, „accesul” în atmosfera specială a Postului mare. Fără Sfânta Liturghie, rânduiala slujbelor Bisericii seamănă foarte bine cu rânduiala de pe parcursul Postului mare, cu atât mai mult cu cât, spre exemplu, în cadrul slujbei Vecerniei se adaugă troparele care se cântă în mod obișnuit în Postul mare. De asemenea, la finalul slujbelor se adaugă și Rugăciunea Sfantului Efrem Sirul, „Doamne și Stăpânul vieții mele” - o altă particularitate a Postului mare - care se rosteşte începând cu miercurea din săptămâna lăsatului sec de brânză şi până la Denia din Sfânta şi marea Vineri.

Așadar, termenul „aliturgic” nu înseamnă că aceste două zile sunt „vitregite” de întreaga slujire liturgică, deoarece în biserici se săvârșesc toate celelalte slujbe, cu excepția Sfintei Liturghii. Săvârşirea celor şapte Laude se face după rânduiala din post, însoțită de meditaţie profundă și de intensificarea rugăciunii, familiarizând astfel trupul cu nevoinţa de pe parcursul întregului post.

Săptămâna albă amintește tuturor, printre altele, și de viețuirea primilor oameni în Rai, unde ei nu consumau carne. Consumul cărnii şi al sângelui începe în neamul omenesc abia după momentul căderii în păcat. De aceea, aceste șapte zile sunt și un chip al înălțării, al întoarcerii noastre la starea cea dintâi și în Împărăția Cerurilor, fapt care se oglindește și în planul liturgic al Bisericii noastre prin această „pregătire aliturgică” pentru perioada specială a Postului mare.

PS Sebastian - Predică la Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi – Despre dragoste

“Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei prea mici, Mie Mi-aţi făcut” (Mt. 25, 40)

Dreptmăritori creştini, cred că nu v-aţi întrebat niciodată de ce răspunsul dat tânărului bogat din Evanghelie – care-L întrebase ce să facă pentru a moşteni viaţa de veci – Mântuitorul Hristos, făcând referire la Decalog, a evocat numai cinci dintre porunci, şi anume doar pe acelea care privesc pe aproapele (Mt.19, 16-19). Şi, poate n-aţi băgat de seamă, sau poate vi s-a părut că în mod cu totul întâmplător Domnul i-a dat tânărului drept poruncă suplimentară, pentru a putea fi desăvârşit, iubirea de săraci: „***Dacă voieşti să fii desăvârşit, du-te, vinde averea ta, dă-o săracilor şi vei avea comoară în cer; după aceea, vino şi urmează-Mi***”(Mt.19, 21).

Ei bine, dacă aţi fost tentaţi să credeţi până acum că absolut întâmplător i-a zis Hristos tânărului bogat: „***Şti poruncile: să nu săvârşeşti adulter, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb; cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta şi să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi***”(Mt.19, 18-19); dacă aţi crezut că aşa, într-o doară, Hristos l-a trimis să-şi dea averea săracilor, pentru ca apoi să-i urmeze, iată că ***evanghelia de astăzi ne încredinţează că înainte lui Dumnezeu contează – mai mult decât toate virtuţile şi decât toate faptele noastre – atitudinea pe care o avem faţă de aproapele. Atitudinea de milă, de compasiune şi de dragoste.***

Dragii mei, suntem în perioada aceasta pregătitoare pentru Postul cel Mare. Şi în această perioadă, Biserica noastră şi Sfinţii Părinţi, care au rânduit citirea pericopelor evanghelice din fiecare duminică, au ales cele mai frumoase texte, cele mai practice şi mai utile pentru învăţătura noastră,ca auzindu-le, să înţelegem cât de mare folos reprezintă pentru sufletele, pentru mintea şi pentru viaţa noastră cuvântul lui Hristos, mai cu seamă acum în pragul sfântului post. De asemenea, toate aceste texte urmăresc să ne ajute a înţelege ce trebuie să facem întru Împărăţia Cerurilor, care este simbolizată de Paşte şi în vederea căruia, iată, peste numai o săptămână vom începe să ne pregătim cu post. Cu două duminici în urmă,

Sfinţii Părinţi, dorind să ne înveţe ce avem de făcut pentru a dobândi împărăţia Cerurilor,

- *ne-au pus în faţă minunata parabolă a rugăciunilor vameşului şi fariseului. Atunci am văzut omul înaintea lui Dumnezeu; faţă în faţă cu Dumnezeu. Am văzut cum s-a prezentat vemeşul, cum s-a prezentat fariseul şi rugăciunea pe care fiecare dintre ei a adresat-o lui Dumnezeu.*
- *Duminica trecută, am văzut omul faţă în faţă cu sine însuşi. Omul căzut care, la un moment dat ,,venindu-şi în sine",s-a îngrozit. Fiul cel rătăcit, fiul risipitor faţă în faţă cu sine însuşi.*

Astăzi, dragii mei, fiecare dintre noi suntem faţă în faţă cu cel de lângă noi, cu aproapele nostru, căci Evanghelia scoate în evidenţă, de astă dată, mila, compasiunea şi dragostea pe care fiecare dintre noi le datorăm celuilalt. Astfel spus, acum două duminici era evidenţiată credinţa omului în Dumnezeu – omul în faţa lui Dumnezeu şi credinţa cu care I se ruga,. Duminica trecută – omul faţă în faţă cu sine însuşi – vizând cealaltă virtute teologică, nădejdea. Iar astăzi, Evanghelia scoate în evidenţă acea virtute despre care Sfântul Apostol Pavel a spus că ,,***nu piere niciodată***"!(I Cor.13, 8).

Evanghelia de astăzi însă, ne stârneşte cel puţin două nedumeriri.

Prima: Cum se face că acest Dumnezeu atât de transcendent va deveni dintr-odată atât de ,,material", de vreme ce ne va spune nici mai mult nici mai puţin decât:,,***Flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit. Gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine.***" Acest Dumnezeu care sălăşluieşte în cer, şi pe Care nu-L putem vedea oricât ne-am strădui, pentru că,,***nimeni nu L-a văzut vreodată***"(In. 1,18), ne surprinde, în evanghelia de astăzi, prin simplitatea cu care El, Cel nevăzut, nepătruns, necunoscut şi neînţeles de noi,

Se va „aşeza pe tronul slavei Sale” şi în mod la fel de simplu va proceda la judecarea întregului neam omenesc.

A doua nedumerire: În pericopa evanghelică de astăzi Hristos nu a întrebat decât numai de faptele milosteniei; L-a interesat doar raporturile noastre cu aproapele, cu semenii – dragostea, compasiunea şi mila faţă de cel de lângă noi. Nu a întrebat de credinţă! Nu a întrebat de nădejde! Nu a întrebat de rugăciune! Nu a întrebat nici de postul care îl vom începe în curând, şi stăruim că postul este o cale absolut necesară pentru a putea ajunge să fim rânduiţi de-a dreapta Lui. ***Ei bine, El, Hristos întreabă simplu: Ai dat să mănânce celui flămând? Ai dat apă celui însetat? Ai primit în casa ta cu dragoste pe cel care nu avea adăpost? Ai îmbrăcat pe cel sărac? Ai mers la cel aflat în spital, ori în temniţă, să-l cercetezi şi să-l mângâi după înţelepciunea şi puterea pe care ţi le-a dat Dumnezeu? Ai făcut toate acestea?…***

Judecătorul îi surprinde pe toţi cei din evanghelia de astăzi cu aceste întrebări: şi pe cei rânduiţi de-a dreapta, dar şi pe cei rânduiţi de-a stânga. Nici unii, nici alţii nu se aşteptau ca El să se identifice tocmai cu cel flămând, însetat, străin, gol, bolnav ori întemniţat. Şi, trebuie să recunoaştem că şi pe noi ne-a surprins acest lucru, căci câţi dintre noi, ascultând astăzi ce anume a întrebat Dreptul Judecător, n-am avut sentimental pe care îl trăiesc uneori elevii şi studenţii la examene, când li se pare că întrebările profesorilor sunt din alte manuale decât cele rânduite? Aşa s-a întâmplat şi cu noi astăzi: ***Hristos nu a întrebat de credinţă; nu a întrebat de nădejde; nu a întrebat de post; nu a întrebat de rugăciune şi de nimic altceva,*** **decât numai de milostenie.** ***Ce vrea să spună evanghelia de astăzi? Că de niciuna din acelea nu avem nevoie?*** Nicidecum! Răspunsul ni-l dă Sfântul Apostol Pavel: “***Acum rămân aceste trei: credinţa, nădejdea, dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea***”(I Cor. 13, 13). Peste toate acestea – adică ***peste credinţă, nădejde, post, rugăciune, metanii, peste tot ceea ce putem face noi pentru a plăcea lui Dumnezeu, ca să-I cucerim bunăvoinţa şi binecuvântarea Lui în toată viaţa noastră – peste toate acestea, deasupra, trebuie să stăpânească dragostea, mila, compasiunea noastră faţă de cel de lângă noi.***

- Putea Hristos să desconsidere **credinţa**, despre care a spus, luând-o:„***Dacă veţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia ridică-te şi te aruncă în mare***”?(Mc.11, 23)
- Putea să ignore, apoi, cealaltă virtute cardinală – **nădejdea** – la fel de importantă pentru mântuirea noastră, când cu aceasta biruim necazurile şi supărările de tot felul şi aceasta rămâne unica noastră cale atunci când nu mai este de aflat cale?

- Putea Hristos să uite **rugăciunea**? Arma aceasta cu care biruim pe vrăjmaşul diavol şi prin care ne facem zilnic ascultate dorinţele şi problemele noastre?
- Putea să dispreţuiască **postul**? Nu. Nu, dragii mei!

Hristos vrea să ne spună în evanghelia de astăzi că, dacă această credinţă a noastră a rămas credinţă şi atât, va veni Sfântul Apostol Iacov şi ne va zice:”***credinţa fără fapte, moartă este”***(Iac.2, 26). Vrea să ne atragă atenţia că dacă nădejdea noastră rămâne o simplă speranţă, o simplă accepţiune şi îndreptare a noastră către Dumnezeu doar pe verticală, iar pe orizontală nu ne întâlnim nicăieri cu cel care suferă lângă noi, rămâne o simplă nădejde, şi aceasta moartă, pentru că Sfântul Apostol Pavel spune clar că viaţa de dincolo, după Judecata de apoi ce va deschide perspective vieţii veşnice, nici credinţa nu va dăinui şi nici nădejdea. Nici credinţa, pentru că ,,Ţinta” credinţei noastre, Dumnezeu, va fi văzut de noi; Îl vom vedea la Judecată şezând pe tronul Lui şi credinţa s-a împlinit. Nici nădejdea nu va dăinui, pentru că nu mai avem în cine nădăjdui după ce am fost rânduiţi – Doamne fereşte, de-a stânga! – pentru că Judecata nu este doar universală şi dreaptă, ci şi definitivă. Cât despre cei rânduiţi de-a dreapta, nădejdea lor s-a împlinit o dată pentru totdeauna. Aceea care, însă, va dăinui tot timpul, şi care le va întrece pe toate, este dragostea. Hristos ne atrage atenţia astăzi că postul nostru, acesta cu care ne căznim – iată 47 de zile începând din cealaltă duminică seara – dacă va rămâne un post neroditor, limitându-se doar la abţinerea de la anumite mâncăruri, va fi un post mort, pentru că ***Sfântul Ioan Gură de Aur ne atenţionează: Posteşti? Arată-mi-o prin faptele tale. Deschide-ţi vistieria inimii tale şi arată fratelui tău că posteşti, ajutându-l, având milă de el, alungând din inima ta ura şi tot ceea ce nu este propriu lui Dumnezeu în tine.***

La fel şi rugăciunea, dragii mei. Rămânând doar simplă rugă, vom auzi pe acelaşi Mântuitor Iisus Hristos spunându-ne că “ ***Nu oricine îmi zice Doamne, Doamne, va intra în împărăţia cerurilor, ci cel ce va face voia Tatălui Meu Celui din ceruri***”(Mt. 7, 21). Faptele adică. Angajament practic în tot ceea ce înseamnă adevărata viaţă creştinească. Iată de ce Hristos astăzi nu ne întreabă decât numai de lucrurile practice pe care le-am făcut. Ba încă nici de acelea toate, ci numai de cele ce arată ,,***vârsta bărbatului celui desăvârşit***” (Ef. 4, 13.), ale cărui fapte deja au ajuns să rodească dragoste faţă de cel flămând, însetat, gol şi aşa mai departe, după cum spune Evanghelia.

Mesajul, vasăzică, al pericopei evanghelice de astăzi, este cât se poate de simplu. ***Înaintea lui Dumnezeu, dragostea contează mai mult decât credinţa*** – pentru că toată lumea crede, ştiţi!…Sunt foarte puţini atei. Toată lumea crede, dar credinţa este moartă fără faptele evangheliei de astăzi. La fel şi nădejdea, la fel şi postul

nostru – fie el şi aspru, negru – atâta vreme cât în suflet continuă să clocotească ura şi răutatea faţă de aproapele şi nu putem privi la cel de lângă noi cu înţelegere, compasiune şi dragoste. Evanghelia de astăzi ne încredinţează că pe Dumnezeu nu-L putem păcăli. Nu este de ajuns să crezi; nu este suficientă nădejdea; nu te împlineşte nici rugăciunea şi rămâne neroditor postul, dacă toate acestea nu se finalizează la un moment dat, întrupându-se în ceea ce a arătat evanghelia de astăzi – dragostea. Arată-mi faptic că tu crezi şi că nădăjduieşti să te întâlneşti cu El şi să fii rânduit de-a dreapta Lui!Arată-mi că posteşti aşa cum ne cere Sfântul Ioan Gură de Aur! Arată-mi că te rogi cu dragoste pentru aproapele!

Învăţătura evangheliei de astăzi este, prin urmare, foarte simplă. Vrei să fii rânduit de-a dreapta lui Hristos? ***Converteşte credinţa, nădejdea, postul şi rugăciunea ta în dragoste, pentru că toate acelea nu sunt decât trepte către desăvârşirea pe care evanghelia de astăzi o prezintă în chipul celui ce slujeşte aproapelui.*** Toate sunt doar trepte, şi nu vei putea ajunge sus, ,,în capul scării”, dacă nu le vei urca pe toate, iar treapta cea mai de deasupra, ne arată evanghelia de astăzi, este dragostea.

Pentru aceasta, dragii mei, gândesc că trebuie să ne ruşinăm astăzi toţi cei care am considerat până acum că a crede în Dumnezeu, a nădăjdui în El, a posti aşa cum ne-am deprins poate din copilărie, ori a ne ruga în fiecare dimineaţă şi seară, ar fi suficiente condiţii pentru ,,un răspuns bun la Înfricoşătoarea Judecată a lui Hristos”. Evanghelia de astăzi ne-a dezamăgit în acest caz: nici măcar nu vom fi întrebaţi despre acestea la Judecată, iar pentru simplul fapt că sunt insuficiente! Dacă toate luptele noastre duhovniceşti nu ne-au transformat şi n-au făcut din noi oameni capabili să îngenuchiem lângă aproapele nostru ca Samarineanul milostiv, atunci când acesta are nevoie de noi, nu vom putea trece de judecata lui Hristos.

Ce trebuie să facem, aşadar? Să ne ,,înfricoşăm” mai întâi, căci de aceea i se şi spune ,,Înfricoşătoarea Judecată”. Este primul pas spre a ne recunoaşte condamnabila autosuficienţă în care ne complacem adeseori. Apoi?! Apoi să încercăm să mergem până la capăt în viaţa duhovnicească toţi cei care am crezut că-L vom putea ,,păcăli” pe Dumnezeu cu puţină credinta, cu un dram de nădejde, cu neputincioasa noastră rugăciune – făcută de cele mai multe ori mecanic – ori cu puţin post. Evanghelia de astăzi vrea să ne scoată din acest ,,dolce farniente”, şi din această vieţuire foarte comodă şi prea la îndemâna oricui. ***Ne îmbrăcăm frumos şi mergem la biserică duminical câteva ceasuri. Stăm acolo drepţi, arătându-ne lumii că suntem credincioşi. Ne întoarcem acasă şi postim dacă este post. Ne rugăm dimineaţa şi seara aşa cum se poate şi aşa cum ne-o mai îngăduie obilgaţiile şi problemele de tot felul. Ei bine, evanghelia de astăzi vrea să ne***

smulgă din acest creştinism prea comod şi să ne ducă în întâmpinarea celor care au nevoie de noi.

În mod surprinzător Hristos, în perspectiva vieţii veşnice, când sufletul va merge să se bucure de fericirea cea fără de sfârşit, de fapt judecă faptele trupeşti. De ce, dragii mei? Pentru că El a fost ,,om" ca noi. De aceea I-a şi fost încredinţată Lui judecata. Pentru că, zice evanghelistul, ,,***este Fiul Omului*** " (In.5, 27). A trecut şi El prin cele prin care trecem noi. Ştie ce înseamnă să suferi, căci a suferit. Ştie ce înseamnă să fii flămând, să fii însetat, să fii gol, să fii batjocorit, să fii întemniţat, să fii omorât. Toate le ştie. De aceea Hristos pune preţ mai mult decât orice, pe acestea.

În mod concret, în zona în care locuiţi, poate că există un cămin de bătrâni, ori un orfelinat; poate există văduve singure, cărora nepoţii şi copiii nu le calcă pragul cu anii; poate că sunt oameni suferinzi ori singuri, pe seama cărora Hristos, la Dreapta Judecată, să vă poată absolvi de condamnarea cea de-a stânga şi să vă rânduiască în ceata celor drepţi, pentru că nimic nu va putea răpi dragostea de la noi. Mângâiaţi-i pe aceştia, căci cea care rămâne în veci este dragostea, iar aceasta presupune milă, compasiune şi slujirea celor aflaţi în nevoi.

Evanghelia de astăzi aceasta vrea să ne spună: Ieşiţi în întâmpinarea celui ce are trebuinţă de ajutor! Pentru că altfel, toate faptele noastre şi toate virtuţile riscă să rămână inerte, neroditoare şi fără urmări în viaţa noastră. Să înţelegem că o credinţă prea comodă şi nerevărsată asupra aproapelui nostru nu ne poate garanta viaţa de veci; cel puţin în sensul şi în accepţiunea evangheliei de astăzi. Hristos ne va întreba de felul în care am privit la cel care ne-a întins mâna. Şi nu am deloc în vedere pe cerşetorul ,,profesionist"; nici pe săracul închipuit, sau care se complace în sărăcia lui. Mă refer la cei care într-adevăr au nevoie de noi. Evanghelia de astăzi ne cheamă pe toţi în întâmpinarea acestora; lor să le întindem mână de ajutor, pentru ca atunci, când Hristos ne va imputa: ,,***flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi nu Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi nu M-aţi primit; gol şi nu M-aţi îmbrăcat; bolnav şi în temniţă şi nu M-aţi cercetat***" ,să nu răspundem cu aceiaşi condamnabilă surprindere cu care au răspuns cei rânduiţi de-a stânga Lui: ,,Doamne, când Te-am văzut… şi nu ţi-am slujit Ţie?" , căci El este gata să ne răspundă: ***,,Adevărat zic vouă : întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceştia prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut!"***

Facă Bunul Dumnezeu aşadar, ca evanghelia de astăzi să aducă o rază nouă de cunoaştere în sufletele noastre, ca să înţelegem o dată pentru totdeauna ***că, peste toate virtuţile şi peste toate faptele noastre cele bune trebuie să împărăţească***

dragostea, compasiunea şi mila,şi numai după aceea, dragii mei – întorcându-mă la tânărul bogat cu care am început cuvântul meu – ***vom putea urma cu adevărat lui Hristos.*** Numai după aceea, lăsând toate, dăruindu-ne pe noi înşine săracilor, vom putea urma lui Hristos în viaţa aceasta, iar la Judecata cea de Apoi să fim rânduiţi de-a dreapta Lui, pentru a moşteni pe veci Împărăţia Cerurilor, Amin.

Înaltpreasfințitul Ioachim, arhiepiscop al Romanului și Bacăului: Să ne alăturăm lui Hristos în iubirea Sa infinită pentru oameni

În duminica ce vine vom asculta o pericopă evanghelică de care suntem tentați să uităm. Este o Evanghelie emoționantă și plină de învățătura lui Hristos, pe care părinții Bisericii au stabilit să o citim în debutul Postului mare, pentru binele nostru spiritual fiind folositoare reamintirea acestei scene apocaliptice.

Ascultăm în Duminica lăsatului sec de carne fragmentul din Evanghelie care vorbește despre Judecata de Apoi. Acest text este considerat ca o parabolă, dar și ca o imagine profetică a unei taine care nu se poate descrie după repere istorice. Această parabolă a luat forma unui gen literar al epocii, pe care îl cunoaștem sub numele de literatură apocaliptică și în care Fiul omului vine să judece lumea. Însă ceea ce aduce nou imaginea Judecății de Apoi pe care o contemplăm astăzi este tema și conținutul Judecății din urmă, care este iubirea. Este vorba despre existența iubirii nu atât ca lege, cât ca forță interioară și vitală, fără de care lumea însăși se degradează și se distruge. Lumea are nevoie de o iubire infinită, iar omul este singurul intermediar prin care iubirea lui Dumnezeu se transmite și se propagă, astfel încât lumea subzistă încă și, în final, ea va fi salvată.

Judecata finală, expresie a iubirii și sfințeniei lui Dumnezeu

Pe de altă parte nu trebuie să uităm că judecata este o manifestare necesară a iubirii lui Dumnezeu, dar și a sfințeniei sale. Sfântul apostol Pavel ne spune că păcătoșii, cei răi, cei necurați, avarii și alții ca aceștia nu vor intra în Împărăția lui Dumnezeu.

Nu putem pune împreună răul și binele în Împărăția lui Dumnezeu, așa cum nu putem păstra în inima noastră, în același timp, păcatul și sfințenia. Suntem chemați cu toții ca, mai devreme sau mai târziu, să facem o alegere fundamentală și necesară, între bine și rău, între virtute și păcat. De aceea putem spune că totul depinde de noi înșine.

Vreau astăzi să vă supun atenției o temă care ar putea ridica întrebări mai mult sau mai puțin justificate din punctul de vedere al învățăturii noastre creștin-ortodoxe. Noi spunem că mântuirea este dăruită de Dumnezeu doar celor care au cunoscut și au urmat învățătura lui Hristos. Dar ce ne facem cu toți ceilalți, care nu au avut șansa de a cunoaște această învățătură și a primi lumina Evangheliei? Lumea este astăzi atât de divizată, de diversificată, încât ne-am înșela crezând că va fi cândva o unitate în întreaga lume.

Așadar apare întrebarea: cine va fi de-a dreapta Domnului la judecata din urmă, care sunt oile despre care ne vorbește Evanghelia de astăzi? Vor fi doar ortodocșii, se vor afla toți creștinii, care urmează mai mult sau mai puțin lui Hristos? Sau iconomia și iubirea divină vor face ca între aceștia să se găsească toți cei care au împlinit asemănarea cu chipul lui Dumnezeu care este în fiecare dintre oameni?

Credem că Evanghelia de astăzi clarifică această chestiune: printre oile ce vor sta de-a dreapta Tatălui se vor afla toți aceia care, conform legii morale, și-au îndeplinit datoria ca ființe umane.

Începutul pericopei evanghelice ne spune: „Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii" (Matei 25, 31-32). Aşadar „toate neamurile”, spune Evanghelia. Și care sunt aceste neamuri dacă nu toți păgânii și toți creștinii? Ne-creștinii sunt toți aceea care nu Îl cunosc pe Dumnezeu, căci nu au auzit despre Hristos, dar sunt și aceia care ignoră manifestările lui Dumnezeu în această lume, ceea ce El a făcut pentru a da viață lumii. Toți acești non-creștini, la sfârșitul timpurilor, se vor regăsi în fața Domnului istoriei, pe care ei nu L-au cunoscut. Iar El îi va judeca, pentru că și ei sunt creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

Iubirea față de aproapele - temeiul judecății

Dar în baza a ce vor fi ei judecați, dacă nu au cunoscut Legea și prorocii? Ei vor fi judecați după gesturile de iubire pe care le au făcut când era când El era gol, când îi era foame, când era în temniță, când îi era sete, când era în pericol. Hristos se

identifică aici nu doar cu Fiul omului, care vine pe nori, înconjurat de îngeri, ci și cu cei mai săraci, cu toți cei aflați în suferință. Sângele lui Hristos curge prin suferința umană! De aceea nu putem spune că există diferență între suferința unui creştin-ortodox, sau a unuia de altă confesiune, și cea a unui păgân. Și, de aceea, la judecată, toți cei drepți vor recunoaște facerile de bine pe care le-au împlinit, însă vor fi surprinși, căci nu vor ști că au făcut sau n-au făcut toate acestea pentru El: "Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit, sau gol şi Te-am îmbrăcat? Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine?" (Matei 25, 37-39) Iar răspunsul Dreptului Judecător este lămuritor: "Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut." (Matei 25, 40). Grație acestei iubiri manifestată față de fiecare om în care se recunoaște Hristos, toți vor câștiga Împărăția Cerurilor.

Așadar, la judecata lui Hristos toți vom fi egali. De fapt, la Judecata din urmă fiecare suflet va fi salvat sau condamnat de propriile sale fapte așezate în Lumina lui Hristos. Deci nicii șefii sau regii, președinții sau Sfinții Împărați, episcopii sau arhiereii nu pot fi demni de titlul lor, de responsabilitatea și misiunea lor, dacă nu odihnesc pe cei obosiți, nu îi îngrijesc pe cei bolnavi, nu îi pansează pe răniți și nu îi caută pe cei rătăciți.

Suntem îndemnați să devenim fii ai Tatălui Ceresc

În loc de concluzie, vreau să adaug câteva cuvinte din spusele părintelui Stăniloae: „Însuși Fiul lui Dumnezeu a fost trimis de Tatăl Său în lume, ca să ia și față de om, să ia și fire omenească, ca să se înfrăţească cu noi, fără să înceteze să fie Dumnezeu, ca în unire cu El să căpătăm și noi calitatea de frați ai Lui, frați ai Fiului lui Dumnezeu și Fii ai Tatălui ceresc, să intrăm în această relație de iubire a Sfintei Treimi. A venit Fiul lui Dumnezeu aici, S-a făcut om, S-a înfrățit cu noi, ne-a înfrățit și pe noi cu El, ne-am făcut frați ai Lui, ca să ne iubească și pe noi Tatăl Lui, ca să fim și noi fii ai Tatălui ceresc, să ne bucurăm de toată iubirea de care se bucura El, să ne bucurăm de iubirea Lui de frate, să ne bucurăm de iubirea de Dumnezeu, de Tată.”

Este foarte important ca aceste cuvinte să facă sufletul nostru să vibreze chiar înaintea începerii marelui Post, căci pentru a iubi trebuie forța lui Dumnezeu, avem nevoie de toată puterea Duhului Sfânt, care transformă, care regenerează. Nu putem genera metanoia sufletului nostru doar prin noi înșine, fără harul Duhului Sfânt. Iar pentru ca Duhul Sfânt să se pogoare asupra noastră trebuie să Îl invocăm, să Îl chemăm în rugăciune continuu și în special în post, când El ne va ajuta să ne

purificăm și să depășim toate obstacolele care ne împiedică să ne alăturăm lui Iisus în iubirea Sa infinită pentru oameni. Amin.

Sursa: eprb.ro

Înaltpreasfințitul Ioachim, arhiepiscop al Romanului și Bacăului: „Nu știți nici ziua, nici ceasul…”

Când Logosul Cel veșnic în lume S-a-ntrupat,
S-a redeschis și ușa prezentului cel veșnic,
Pământul și toți aștrii din nou s-au luminat,
Odată ce lumina e pusă iar în sfeșnic.

Tot omul ce se naște, se naște în lumină,
Hristos creând fundalul unei noi creații,
Dar totul și toate, când timpul va să vină,
Și cerul și pământul vor fi pe noi fundații.

Icoana judecății pe toți ne copleșește,
Că ea va fi-nceputul vieții de apoi,
Dar neștiind nici ziua, nici ceasul când sosește
O frică nefirească se zămislește-n noi.

Când Fiul va apare în slava de lumină,
Se va plini întregul tridimensional,
Angelicul, umanul și firea cea divină
Vor umple întreg spațiul existențial.

Atunci, Judecătorul cel blând și nemitarnic,
Va separa pe oameni, după gândirea Sa.

Și, plin tot de iubire, cu glas frumos și pașnic,
Va pronunța chemarea duios, zicând așa:

„Voi, cei buni, curați și vrednici, cinstitori de Dumnezeu,
Veniți..., primiți moștenirea lăsată de Tatăl Meu!
Căci în lumea efemeră în care M-am micșorat,
Când n-am avut de mâncare, din iubire, voi Mi-ați dat.

Iar când setea și arșița în pustiu Mă toropeau,
Ați scos apă din fântână din care Mi-ați dat să beau.
Precum știți, în lumea voastră, am fost străin pe pământ,
Dar Mi-ați dat, pentru trei zile, un locușor de mormânt.

Însă, după înviere, M-ați primit cu bucurie
Și, intrând în casa voastră, am săvârșit Liturghie.
Eu fiind străin în lume, oamenii M-au dezbrăcat.
Pân' și singura cămașă și aceea Mi-au luat.

Însă voi, văzându-Mi trupul gol și fără de veșminte,
Mi-ați dat cu bunăvoință cea mai scumpă-mbrăcăminte.
Când zăceam bolnav și singur, într-un hal fără de hal,
Ați venit în graba mare și M-ați dus la un spital.

Iar când oamenii, din ură, M-au trimis la închisoare,
M-ați cercetat cu iubire, aducându-Mi de mâncare.
Și-n orice necaz al vieții, care, ca om, l-am avut,
Ați fost alături de Mine și ușor l-am petrecut.”

„Bine, Doamne”, vor răspunde cei ce stau la dreapta Sa,
„Noi nu ne amintim ziua când am fost în preajma Ta.
Când ai fost flămând, tu, oare, și noi ți-am dat să mănânci?
Sau când te-am primit în casă și ți-am dat pat să te culci?

Când noi am scos din fântână apă rece ca să bei,
Ca să-ți potolești năduful,Tu și ucenicii Tăi!?
Nu te-am văzut niciodată în veșminte ponosite
Să îți fi dat, din iubire, încălțări și-mbrăcăminte?

Tu, spui c-ai fost bolnav foarte, în azil sau în spital,
Iară noi am fost cei care ți-am dat sprijin medical!?

Noi nu știm că ura lumii te-ar fi pus în închisoare
Și, noi, din prietenie, ți-am fi adus de mâncare!”

„Da, așa e, dragi prieteni, Eu am fost puțin cu voi,
Nu voi mi-ați dat de mâncare, nici nu m-ați scos din nevoi!
Dar de fiecare dată când vreun om ați ajutat,
Gestul făcut din iubire către Mine s-a-ndreptat.”

A iubi și-a fi prieten par a fi virtuți banale,
Însă, la Tatăl din Ceruri, devin existențiale.
A ajuta pe oricine, fără nici o părtinire,
Înseamnă să vezi în oameni chipul lui Hristos-Iubire.

Orice faptă din iubire față de semenul tău
Este mâna prelungită a Bunului Dumnezeu.
Toate se vor da pe față la judecata iubirii,
Când Hristos își scaldă chipul în slava dumnezeirii.

Deci, Domnul, pe cei din dreapta, îi va binecuvânta,
Iar pe cei care sunt capre spune că-i va blestema.
Căci aceștia din urmă, n-au putut sau n-au voit
Să descopere în semeni chipul Lui înveșnicit.

Dumnezeu, în marea-I milă, voiește ca să plinească,
După dreaptă judecată, viața cea dumnezeiască.
De ce oare, El, Iubirea, pe cei din stânga blestemă
Și le dă pe veșnicie tenebroasă anatemă?

El, care este Lumină, Frumusețe și Iubire,
Oare își condamnă chipul la veșnică osândire?
Că nu ai dat de mâncare celui ce a flămânzit
Să fii condamnat la moarte, pe vecie osândit?!

Că n-ai dat un strop de apă la vreun seamăn însetat;
Că n-ai cercetat bolnavi, pe cei goi n-ai îmbrăcat;
Pe străini, bătuți de soartă, în casă nu i-ai primit,
Iar la cel din închisoare niciodată n-ai venit!!

Dumnezeu este Iubire și Iubirea-i Dumnezeu!
În Sinea Lui nu există nici o fărâmă de rău.

La judecată El așază întru iubirea Lui toate,
Dar fiecare alege locul său, după dreptate.

Așezarea în iubire, nu înseamnă condamnare,
Evanghelia ne face doar o simplă precizare:
Oile vor fi de-a dreapta, iar caprele-n stânga Sa
A așeza nu înseamnă a urî, a condamna.

Răul, în fapt, nu există, căci el e nonexistență.
Dumnezeu nu-l definește, nici măcar ca și potență.
Îns-atunci, la judecată, tu, cel veșnic osândit,
Îți vei da desigur seama ce iubire-ai risipit!

Morala parabolei:
Judecata cea de obște nu e simplă teorie,
Ea precede începutul veacului ce va să fie.
Iadul este neputința veșnică de a iubi,
Iară paradisul veșnic, fericirea de-a mai fi.

Meditație lirică la pericopa evanghelică din Duminica Înfricoșatoarei Judecăți

Ips Timotei: Cu faptele iubirii la porțile dreptății

† Timotei Prahoveanul,
episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureştilor
- 04 mar, 2021

Judecata din urmă este examenul cel mai dificil pe care îl vom susține cu toții. Slujitorii Bisericii, cărturarii, demnitarii, profesorii, cei care se consideră având putere în opinie și influență privind viața lor și a altora vor trebui să treacă prin acest greu și cutremurător moment al judecății celei nemitarnice și înfricoșătoare, reprezentând hotărârea ultimă pe care Dumnezeu o va lua cu privire la locul nostru în veșnicie.

Biserica învață că este o judecată particulară la sfârșitul vieții fiecăruia, și altă judecată va fi la sfârșitul veacurilor, când Domnul va veni întru slavă să judece viii și morții, iar Împărăția Lui nu va avea sfârșit.

Despre momentul Judecății din urmă, Sfântul evanghelist Matei ne spune: Iar de ziua și ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl (Matei 24, 36). Revelația ne arată că momentul acela este cunoscut numai de Tatăl și, de aceea, trebuie să fim permanent pregătiți pentru marea întâlnire. Ziua judecății este cel mai important ceas pentru care trăim. Suntem întotdeauna preocupați de lucruri importante, dar și de multe altele, nefolositoare. Suntem absorbiți de ceea ce trece și este efemer, de slava și aprecierea subiectivă a altora. Nu ne gândim, însă, la aprecierea și hotărârea lui Dumnezeu. Diferența dintre aprecierile

oamenilor și răsplata lui Dumnezeu este clară. Atitudinea oamenilor este schimbătoare și irelevantă, iar răsplata lui Dumnezeu este dreaptă și veșnică.

Urmând părinților care au alcătuit Simbolul de credință, mărturisim că Domnul va veni iarăși cu slavă să judece viii și morții, iar Împărăția Lui nu va avea sfârșit.

Spunem că Dumnezeu este Judecător tare, drept și îndelung răbdător (Psalmul 7, 11). Vorbind cu cei din Țara Sfântă care-L ascultau și-L urmau, Domnul le-a spus: Împărăţia Mea nu este din lumea aceasta (Ioan 18, 36). Același lucru i l-a spus și demnitarului care vorbea în numele puterii romane: N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ţi-ar fi fost dat ţie de sus (Ioan 19, 11). Mântuitorul nu a venit să acceadă la o împărăție trecătoare, care s-ar fi putut încheia după un timp, cum se încheie toate împărățiile lumii, ci pentru a pregăti Împărăția de dincolo de legile acestei lumi, Împărăția cerurilor, gătită celor care au lucrat și împlinit cuvintele propovăduirii Sale.

Cu o săptămână înainte de începerea Sfântului și marelui Post al Paștilor, Biserica arată cum va fi ceasul din urmă al Judecății, cum va veni Domnul și îi va despărți pe toți, cum desparte păstorul oile de capre, și îi va pune pe unii de-a dreapta și pe alții de-a stânga, spunând cuvinte de binecuvântare celor ce au avut milă ori cuvinte de îndepărtare pentru cei care n-au lucrat Legea iubirii Lui.

Referindu-se la această Sfântă Evanghelie (Mt. 25, 31-46), exegeții vorbesc despre momentul când va veni Fiul Omului întru slava Lui.

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că la întâia venire Domnul a venit întru necinste, întru ocări și sudalme. La a doua venire, însă, Hristos va ședea pe scaunul Slavei Sale.

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că acest discurs l-a rostit pentru că Răstignirea era aproape și părea lucru de ocară, de aceea le dă curaj ucenicilor, le pune sub ochi înfricoșătoarea Judecată și strânge în jur toată lumea! Nu numai prin aceasta face înfricoșător cuvântul, ci și prin aceea că arată cerurile goale. Toți îngerii vor fi împreună cu el și vor da mărturie de toate slujbele făcute de ei la porunca Stăpânului. Totul va face ca ziua aceea să fie înfricoșătoare. Se vor aduna toate neamurile, adică toți oamenii de pe pământ și îi va despărți pe unii de alții, cum desparte păstorul oile. Mai întâi îi va despărți și îi va face cunoscuți după locul în care stau, la dreapta sau la stânga, apoi și după nume va arăta felul de viețuire, pe unii îi numește țapi, iar pe alții oi, țapii fiind fără rod. Pe alții îi numește oi din pricina câștigului mare adus, că mult câștig, și lână, și lapte, și miei, iar țapul nu

aduce acest câștig. Animalele necuvântătoare sunt roditoare și neroditoare prin firea lor.

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că oamenii sunt roditori și neroditori prin voință, de aceea unii sunt osândiți, iar alții, încununați.

Cei care au fost așezați în partea de-a stânga nu sunt lipsiți de o faptă bună, sau de două, ci de toate faptele. Nu numai că nu L-au hrănit pe Domnul când era flămând, nici nu L-au îmbrăcat când era gol, dar n-au făcut nici ce era mai ușor, nu L-au cercetat când era bolnav, nici când era flămând. Nu le cerea masă bogată și scumpă, ci atât cât era de trebuință, hrana cea de nevoie, iar când le cerea era în haină de cerșetor.

Dar în ciuda tuturor acestora, iubirea de argint i-a orbit pe cei care au întâlnit suferința. Iar Domnul le-a spus: Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut (Matei 25, 45).

Hristos îi osândește pe cei de-a stânga, punându-le în față oamenii care au fost în aceeași stare ca și ei, așa cum le osândește pe fecioarele nebune, punându-le în față pe fecioarele înțelepte, cum osândește pe sluga care se îmbăta și se îmbuiba, punându-i în față sluga cea credincioasă, cum osândește pe cel care a ascuns talantul, în comparație cu cel care a adus încă doi talanți.

Dumnezeiescul Hrisostom ne spune că Domnul osândește pe fiecare om păcătos, punându-i în față pe cei care au făcut fapte bune.

După ce Hristos îi laudă pe cei care au făcut fapte bune, le spune: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii (Matei 25, 34). Au primit o asemenea cinste pentru că era flămând și I s-a dat să mănânce, era însetat și a primit apă. Câtă înțelepciune cuprind cuvintele! N-a spus luați, ci moșteniți, ca și cum ar fi ceva de la părinți, ceva al vostru, care vi se cuvenea de mult. Înainte ca voi să fiți, le spune Hristos, vi s-au pregătit și vi s-au hotărât acestea.

Celorlalți li s-a spus: Duceți-vă de la Mine, blestemaților! Faptele lor i-a blestemat.

Sfântul Teofilact, arhiepiscopul Bulgariei, pe marginea acestor cuvinte ne spune că oile îi simbolizează pe cei care au avut blândețe și au dat rod și folos, pentru că oile lână aduc, adică acoperământ dumnezeiesc și duhovnicesc, dar și lapte, adică hrană cuviincioasă.

Oaia trăiește, de obicei, în preajma omului. E simbol al curăției, jertfelniciei și blândeții, iar capra este întâlnită mai ales în sălbăticie, cum sunt spre exemplu caprele negre, recunoscute pentru zburdălnicia și neastâmpărul lor. De aceea, este greu să coexiste pașnic în ace-lași staul oile și caprele.

Sfântul Teofilact ne spune că i-a numit blagosloviți sau binecuvântați pe sfinții care sunt primiți de Tatăl și moștenitori îi face, ca să arate că Dumnezeu îi face părtași slavei Sale ca pe niște fii ai Săi, iar frații prea mici îi numește fie pe ucenici, fie pe cei săraci, căci fiecare om sărac este frate al lui Hristos, pentru că El Însuși întru sărăcie a petrecut.

Pe cei de-a stânga îi trimite în focul (pre)gătit diavolului, căci aceștia sunt fără de iubire și milostivire și neîmblânziți și cu vrăjmășie către oameni. Se învrednicesc de aceeași muncă sau osândă cu diavolii, care au același nărav și care prin înseși lucrurile sau faptele lor s-au făcut blestemați. Precum sfinții au neîncetată bucurie, așa și nedrepții au neîncetată osândă.

Mai spune Teofilact că după cum iedul nu poate să se facă vreodată oaie, așa nici păcătosul nu se poate curăța vreodată și să se facă drept. Se referă tocmai la starea păcătosului de după moarte, când nu se mai poate săvârși pocăință. După moarte nu mai putem face nimic pentru mântuirea noastră.

În multe dintre mănăstirile istorice ai căror pereți exteriori sunt pictați, vedem adesea scena sau tema Judecății de Apoi magistral ilustrată. Este înfricoșătoare! Știm cât de ușor se poate pierde Împă-ră-ția și cât de mult s-au ostenit cei care au primit-o, ca răsplată a viețuirii lor înalte.

Vedem în Scara zugrăvită la Mănăstirea Sucevița cum de pe penultima treaptă în apropierea Mântuitorului, care este aplecat asupra celor care vin către El, a căzut tocmai un monah. Oare de ce va fi căzut de pe penultima treaptă? Pentru că s-a mândrit, se vedea foarte sus și se bucura uitând că mândria, mai mult decât celelalte păcate, ne desparte de Dumnezeu.

Tema Înfricoșătoarei Judecăți ne îndeamnă la trezvie, atenție, căință și lacrimi, atât cât mai putem schimba ceva cu noi înșine.

Evanghelia Duminicii Înfricoșătoarei Judecăți ne îndeamnă să fim mai atenți și sensibili la oamenii care au nevoie de noi. Cât este de ușor să oferim un pahar cu apă! În urmă cu ceva timp, călătorind pe jos, sub arșița soarelui clocotitor, din

pustiul Hozeva până la Ierihon, mi-am dat seama cât de mult valorează un pahar cu apă.

Iubirea de Dumnezeu și de oameni va fi criteriul Judecății din urmă. Este cel mai simplu gest din câte ar trebui să le facem, în comparație cu postirile prelungite, privegherile, rugăciunile, metaniile, curăția minții și a trupului. Dacă nu le-am atins pe acestea, dacă cumva am rămas restanțieri la mulți-mea virtuților pe care Biserica ni le recomandă, măcar aceste ușoare fapte ale iubirii față de Dumnezeu și de semeni să nu le trecem cu vederea!

Evanghelia Duminicii Înfricoșătoarei Judecăți ne arată cât de mare este iubirea lui Dumnezeu față de noi și cât de folos ne este să fim preocupați cu iubire față de Dumnezeu și de semenii noștri. Acești frați prea mici Îl ascund întotdeauna pe Domnul. El suferă, până la sfârșitul veacurilor. Iar dacă rămânem mereu împietriți, răsplata celor de-a stânga ne așteaptă pe fiecare dintre noi!

Preafericitul părinte patriarh Daniel - Predică la Duminica lăsatului sec de carne (a Înfricoşătoarei judecăţi) - Este judecată indiferenţa faţă de suferinţa altora

În această duminică, a treia de la începutul perioadei Triodului, ***Sfânta Evanghelie ne arată cât de importantă sau preţioasă este iubirea milostivă manifestată faţă de semenilor, cât de mult influenţează mântuirea noastră milostenia, fapta cea bună pe care o săvârşim în favoarea celor săraci şi necăjiţi.***

Judecata universală este înfricoşătoare prin neprevăzutul pe care-l descoperă

Duminica aceasta se mai numeşte şi a *înfricoşătoarei judecăţi,* iar această judecată este înfricoşătoare prin contextul şi conţinutul ei.

- *Mai întâi, este înfricoşătoare prin tulburările din univers care o preced:* ***„soarele se va întuneca şi luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer şi puterile cerurilor se vor zgudui“*** *(Matei 24, 29).*
- *în al doilea rând, este înfricoşătoare* prin solemnitatea ei, *anume faptul că Mântuitorul Iisus Hristos vine în slavă, cu putere multă, împreună cu sfinţii îngeri ca să judece neamurile, adică toate generaţiile şi toate popoarele.*
- *în al treilea rând, această judecată este înfricoşătoare şi prin neprevăzutul pe care-l descoperă.* **Nimeni, nici cei milostivi, nici cei nemilostivi, nu se *aştepta ca în cei flămânzi şi însetaţi, în cei străini şi goi sau dezbrăcaţi, în cei bolnavi şi în cei întemniţaţi să fie tainic prezent Dumnezeu Fiul.***

Judecata este înfricoşătoare mai ales pentru că ea ne arată contrastul între smerenia lui Dumnezeu-Omul în istorie, care respectă libertatea noastră, şi slava dreptăţii Sale în ziua evaluării libertăţii noastre din istorie, la sfârşitul lumii. în general, noi suntem obişnuiţi să spunem că Dumnezeu este bun, îndelung răbdător, multmilostiv şi smerit. De fapt, smerenia Lui s-a arătat în toată viaţa Mântuitorului Iisus Hristos şi mai ales în moartea Lui pe Cruce şi îngroparea Lui. De aceea, cântăm la Prohodul din Vinerea Sfintelor Paşti:

„În mormânt Viaţă,
Pus ai fost, Hristoase,
Şi s-au spăimântat oştirile îngereşti,
Plecăciunea Ta cea multă prea mărind“.

Plecăciunea cea multă este nemărginita Sa smerenie

Însă Evanghelia acestei duminici ne arată că la sfârşitul veacurilor, la a doua Sa venire, Mântuitorul Hristos va veni cu putere şi cu slavă multă. Până atunci, smerit, tăcut şi nevăzut, ***El ne respectă libertatea noastră de a-L iubi sau de a nu-L iubi, precum şi de a iubi sau de a nu iubi pe semenii noştri.***

Dar, în ziua judecăţii lumii, Dreptul Judecător Hristos îşi va arăta şi El libertatea Lui, unită cu identitatea slavei Sale, ca fiind Creatorul lumii, Biruitorul morţii şi Dătătorul vieţii veşnice.

Aşadar, prima învăţătură pe care o primim din Evanghelia Duminicii înfricoşătoarei judecăţi este aceea a *legăturii tainice dintre smerenia lui Dumnezeu şi slava Lui. Smerenia Lui* este spaţiul libertăţii noastre. Dumnezeu este atât de smerit încât Se lasă respins de noi, uitat de noi, Se lasă neglijat de noi. ***Atât de mult respectă El libertatea noastră încât Se ascunde tainic în oamenii cei mai smeriţi, adesea, cei mai neputincioşi, în cei care nu pot să-şi trăiască viaţa aşa cum ar fi dorit sau ar fi fost normal, ci sunt confruntaţi cu sărăcia, foamea, setea, lipsa de libertate, înstrăinarea, boala şi duc o existenţă la limita dintre viaţă şi moarte.***

Această tainică prezenţă smerită în oameni a Fiului Omului, Care în aceeaşi Evanghelie Se numeşte împăratul judecător, este surprinzătoare şi înfricoşătoare. De ce? Pentru că oamenii nu se aşteaptă ca în atâţia robi ai sărăciei, ai bolii şi ai umilirii de pe pământ să se afle tainic prezent însuşi împăratul cerurilor. Acest adevăr îl arată Evanghelia: ***„Ori de câte ori aţi făcut un bine unora din aceşti prea mici fraţi ai Mei, Mie mi-aţi făcut“.***

Iată, Dumnezeu-Omul, frate cu cei mai neînsemnaţi oameni, taina şi slava iubirii atotmilostive!

Hristos Se ascunde tainic în fiecare om care suferă

Înfricoşătoarea constatare este tocmai faptul că Hristos Domnul, Cel ce acum Se află în ceruri în slava Preasfintei Treimi, nu încetează a fi tainic şi smerit prezent în fiecare om care suferă şi aşteaptă iubirea noastră milostivă. ***De aceea, Sfântul Maxim Mărturisitorul a spus, înaintea lui Pascal, că Hristos Domnul suferă până la sfârşitul veacurilor potrivit suferinţelor fiecăruia dintre oameni.*** învierea Lui nu anulează, ci integrează taina Crucii Lui, iar slava Lui din ceruri nu înlătură smerenia Lui ca prezenţă tainică în sufletul oamenilor care suferă şi au nevoie de iubire frăţească. De ce? Pentru că ***Dumnezeu-Fiul S-a făcut Om tocmai din iubire pentru oameni, iar iubirea Lui este neîntreruptă şi nemărginită.*** Marea descoperire a judecăţii universale este *identificarea lui Hristos Cel slăvit cu Hristos Cel smerit,* pentru a dărui libertăţii şi iubirii noastre milostive şansa mântuirii, aceea de a răspunde la iubirea Lui faţă de noi cu iubirea noastră faţă de semenii noştri, adică de a face iubirea Lui transparentă prin noi, spre bucuria Lui, a semenilor pe care îi ajutăm şi spre bucuria noastră înşine.

Al doilea adevăr înfricoşător, care ne luminează libertatea noastră, este judecata însăşi, care nu se limiază la faptele rele săvârşite de noi, ci se extinde şi la *faptele bune pe care am fi putut să le facem şi nu le-am făcut.*în Evanghelia după Sfântul Evanghelist Ioan se spune că drepţii vor participa la comuniunea de viaţă şi iubire eternă cu Preasfânta Treime sau la singurătate veşnică: *„**vine ceasul în care toţi cei din morminte vor auzi glasul Lui, şi vor ieşi cei ce au făcut cele bune, spre învierea vieţii, iar cei ce au făcut cele rele, spre învierea osândirii**“* (Ioan 5, 28-29).

*Nu e suficient să nu faci rău nimănui,
ci trebuie să faci bine multora*

Spre deosebire de Evanghelia după Ioan, în descrierea judecăţii de apoi din Evanghelia după Matei nu se vorbeşte despre faptele rele săvârşite, despre ucideri, desfrânare, furt ş.a.. Desigur, toate acestea vor fi pedepsite, dar în mod înfricoşător şi surprinzător, ***judecata se face şi pentru faptele bune pe care ar fi trebuit să le facem şi nu le-am făcut. Cu alte cuvinte, judecata este înfricoşătoare fiindcă nu admite neutralitatea şi indiferenţa.*** Nu e suficient să nu faci rău nimănui, ci trebuie să faci bine multora. Nu e suficient să nu ucizi, să nu furi, să nu jigneşti, să nu umileşti pe semenul tău, ci este necesar şi să-i faci mult bine după putinţă. Deci,

Dumnezeu judecă indiferenţa noastră faţă de suferinţa altora. Judecata este înfricoşătoare, pentru că ea este mai mult decât pedepsirea faptelor rele, şi anume, ea este şi *osândire a indiferenţei, a timpului pierdut, a şanselor pierdute de a fi mai umani, mai milostivi cu semenii noştri. De aici şi întrebarea: „Când te-am văzut noi, Doamne, pe Tine flămând şi însetat, străin şi gol, bolnav şi întemniţat?“.* Această întrebare venită atât din partea celor milostivi, cât şi din partea celor nemilostivi este o mirare faţă de ceva neprevăzut şi neperceput. Şi anume că ***Dumnezeu, Iubitorul de oameni, locuieşte tainic în fiecare dintre oamenii care au nevoie de iubirea noastră.*** Evanghelia ne spune că celor de-a dreapta Sa, celor milostivi, Fiul Omului, împăratul Judecător, le va zice: ***„Veniţi binecuvântaţii Tatălui Meu de moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii“. Cei milostivi sunt numiţi binecuvântaţi, pentru ei s-a pregătit, încă de la întemeierea lumii, împărăţia lui Dumnezeu, împărăţia cerurilor, a iubirii veşnice a Preasfintei Treimi. În această împărăţie a iubirii nu pot intra decât oamenii care au fost iubitori de semeni, cu o iubire milostivă arătată în fapta bună, în cuvântul bun, în prezenţa prietenoasă lângă bolnavii din spital sau lângă cel întemniţat.***

Sfântul Ioan Gură de Aur ne arată că Mântuitorul nu a spus: „am fost bolnav şi nu m-aţi vindecat sau am fost în temniţă şi nu m-aţi eliberat, ci am fost bolnav şi în temniţă şi nu m-aţi cercetat“. Dumnezeu, remarcă acelaşi Părinte, nu îţi cere să faci ceva care este peste putinţă, nu îţi cere să îl vindeci tu pe cel bolnav, ci să îl cercetezi, să îl vizitezi, să fii prezent, alături de el în singurătatea şi suferinţa lui. Să fii solidar cu el, să fii prezenţă iubitoare acolo unde se află el, chiar dacă nu poţi schimba cu totul situaţia lui imediată. Aceeaşi atitudine se cere şi faţă de cel străin sau faţă de cel întemniţat.

Iubirea, criteriul ultim al judecăţii universal

Evanghelia de astăzi ne mai arată că Dumnezeu este iubire, iar criteriul ultim al judecăţii tuturor oamenilor, indiferent de etnie, cultură, poziţie socială sau vârstă, este iubirea milostivă. Câtă iubire milostivă a arătat un om în viaţa sa pe pământ, aceasta este măsura binecuvântării pe care o primeşte ca să trăiască veşnic în iubirea cerească a Preasfintei Treimi din împărăţia cerurilor. Cei care au fost indiferenţi şi nemilostivi faţă de semenii lor în suferinţă sunt numiţi blestemaţi. Acest limbaj neobişnuit de aspru este un alt element care face ca duminica aceasta să fie numită a înfricoşătoarei judecăţi.

Mântuitorul le spune acestora: ***„Mergeţi în iadul care a fost pregătit pentru diavolul şi pentru îngerii lui“. Sfinţii Părinţi ai Bisericii au remarcat că iadul nu***

a fost pregătit pentru oameni, întrucât pentru oameni a fost pregătită împărăţia cerurilor, împărăţia iubirii Preasfintei Treimi. Dar oamenii care au ascultat mai mult de diavol şi de slujitorii lui se despart de Dumnezeu Cel milostiv, deoarece au folosit în mod rău, egoist, libertatea lor, trăind în indiferenţă faţă de suferinţa celor din jurul lor şi faţă de milostivirea lui Dumnezeu, care trebuie arătată oamenilor prin lucrarea noastră milostivă, prin faptele milosteniei, ale bunătăţii. Ca atare, deşi nu este destinat iadului, omul se apropie de existenţa demonică sau diavolească prin lipsa de iubire faţă de oameni. Demonii sunt inteligenţi, dar fiindcă nu au iubire smerită nu se mântuiesc. Evanghelia precizează că Mântuitorul va fi înconjurat de sfinţii îngeri, adică de îngerii cei buni, iar iadul este pregătit pentru diavol şi pentru îngerii cei răi, care au căzut din slavă, deoarece, prin mândrie, au căzut din iubirea smerită şi s-au învechit şi învârtoşat în răutate.

Evanghelia de astăzi ne pune în faţă problema libertăţii noastre, cum am folosit libertatea noastră în timpul vieţii. ***A fost libertatea noastră un spaţiu al iubirii milostive sau libertatea noastră s-a confundat cu indiferenţa şi nepăsarea, cu autosuficienţa şi egoismul?***

De fapt, Evanghelia acestei duminici ne îndeamnă ca în tot timpul perioadei de post ***să unim rugăciunea smerită şi pocăinţa sinceră cu milostenia izvorâtă din dragoste faţă de semenii noştri ca dragoste a lui Hristos arătată prin noi faţă de ei.*** Astfel, noi devenim *mâinile iubirii lui Hristos,*pentru că săracul şi bolnavul, străinul şi întemniţatul devin loc al prezenţei smerite a lui Hristos şi voce tăcută a Lui spre noi. Prin însăşi prezenţa lor lângă noi, ei ne cheamă şi suscită în noi răspunsul iubirii noastre milostive. Cu alte cuvinte, nu este suficientă rugăciunea în timpul postului, nu e de ajuns postirea, nu este suficientă înfrânarea de la fapte rele, de la cuvinte urâte şi gânduri necurate, ci ***trebuie să adăugăm la post, la rugăciune şi la pocăinţă sinceră milostenia sau fapta cea bună. De aceea, spune Sfântul Ioan Gură de Aur: „Vrei ca rugăciunea ta să se înalţe la ceruri? Dă-i două aripi, postul şi milostenia“.***

Milostenia materială (hrană, haine, bani, medicamente etc.) se completează cu milostenia spirituală a sfatului bun, a încurajării, a rugăciunii pentru cei suferinzi, nu doar pentru noi înşine. De aceea, ne rugăm pentru sănătatea şi mântuirea tuturor oamenilor.

Săracii, avocaţi puternici ai celor milostivi

Evanghelia acestei duminici ne prezintă nu doar îndemnul de a fi milostivi, ca în alte părţi ale Evangheliei, când Mântuitorul spune: ***„Fiţi milostivi precum Tatăl***

vostru milostiv este“(Luca, 6, 36), ci ne arată responsabilitatea totală pe care o avem faţă de semenii noştri în suferinţă, încât mântuirea noastră depinde de atitudinea noastră faţă de ei. ***În împărăţia lui Dumnezeu nu se poate intra ocolind pe aproapele nostru. La porţile împărăţiei cerurilor vor sta martori pentru noi cei care au primit ajutorul nostru când se aflau în nevoi***, dar şi cei care nu l-au primit, care au fost ignoraţi de către noi, trecuţi cu vederea, dispreţuiţi sau nebăgaţi în seamă. De aceea, ***Sfântul Grigorie de Nyssa spune că săracii sunt apărători sau avocaţi puternici pentru cei milostivi, dar şi aspri judecători pentru cei care nu au fost milostivi. Ei sunt portarii împărăţiei cerurilor.*** Aceste cuvinte ale Sfântului Grigorie de Nyssa sunt inspirate tocmai din această Evanghelie a judecăţii din urmă.

Instituţiile de caritate ale Bisericii s-au născut din lumina iubirii milostive

Evanghelia aceasta a inspirat şi toată lucrarea filantropică sau caritabilă a Bisericii. Multe alte texte din Noul Testament ne îndeamnă la iubire milostivă, toate vindecările Mântuitorului sunt un model pentru Biserică şi sursă de inspiraţie, dar Evanghelia de azi ne responsabilizează cel mai mult, şi anume milostenia este o datorie şi o condiţie a mântuirii noastre veşnice. ***Printr-o faptă bună săvârşită din iubire smerită în istorie dobândim mântuirea veşnică.*** Aşa se explică faptul că Evanghelia de astăzi a stimulat atât milostenia credincioşilor ca persoane individuale, cât şi instituţiile de caritate ale Bisericii din primele veacuri, începând mai întâi în Răsărit şi apoi în Apus, când Biserica a organizat cămine pentru străini, bolnavi, copii orfani şi bătrâni. *Toată această operă socială de caritate sau filantropică a Bisericii, izvorâtă din Evanghelia Domnului Hristos, a creat în timp o civilizaţie, civilizaţia creştină a carităţii, a filantropiei.* Chiar şi în statele europene moderne, care deşi au uitat în mare parte că Evanghelia a fost sursa solidarităţii sociale, majoritatea ministerelor de stat care se ocupă de solidaritate şi asistenţă socială au preluat, de fapt, din lumina Evangheliei responsabilitatea pentru oamenii care se află în suferinţă, în nevoi, în boală şi în singurătate.

Totuşi, când iubirea milostivă şi sinceră faţă de aproapele nu este alimentată de rugăciune, ca relaţie a omului cu Dumnezeu Cel milostiv, *ea riscă să fie redusă la o etică socială secularizată, lipsită de perspectiva iubirii şi a bucuriei eterne din împărăţia Preasfintei Treimi şi a tuturor sfinţilor.* Când însă Duhul lui Hristos Se face prezent în om prin rugăciune, acesta poate să perceapă mai uşor prezenţa lui Hristos în cei săraci, bolnavi şi marginalizaţi de societate. Aceasta este experienţa sfinţilor, iar ea confirmă adevărul Evangheliei Duminicii înfricoşătoarei judecăţi,

că cei milostivi în istorie vor fi binecuvântaţi în eternitate, spre slava lui Dumnezeu şi bucuria sfinţilor. Amin.

„Fără iubire milostivă nimeni nu se poate mântui”

Arhid. Ştefan Sfarghie
- 07 mar, 2021

În Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi (a Lăsatului sec de carne), Preafericitul părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a rostit un cuvânt de învăţătură în Paraclisul istoric „Sfântul mare mucenic Gheorghe” din Reşedinţa Patriarhală. Preafericirea sa a evidenţiat faptul că Evanghelia citită în cadrul Sfintei Liturghii, de la Sfântul evanghelist Matei, capitolul 25, versetele de la 31 la 46, ne arată că toţi oamenii vor fi judecaţi de Dumnezeu pentru neomenie.

Preafericitul părinte patriarh Daniel a precizat că Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi (a treia duminică din perioada Triodului) a fost rânduită de Biserică pentru a ne arăta cât de importantă este iubirea milostivă pentru mântuirea oamenilor şi cât de necesară este aceasta în vederea asemănării omului cu Dumnezeu Cel milostiv. *,,Judecata universală sau Judecata de Apoi este înfricoşătoare pentru contextul în care se va desfăşura, pentru forma sa de prezentare şi pentru conţinutul ei. Se ştie că după moartea fiecărui om urmează o judecată particulară sau individuală, când se vor evalua, se vor arăta faptele bune şi faptele rele. Dar această judecată particulară sau individuală, care are loc după moartea fiecărui om, după trecerea sa din viaţa pământească, este o judecată provizorie, una nedefinitivă şi limitată, deoarece se aşteaptă până la sfârşitul veacurilor să se vadă care sunt urmările, bune sau rele, ale faptelor săvârşite de fiecare om în timpul vieţii pământeşti. De aceea, numai Judecata de Apoi sau Judecata universală a tuturor oamenilor, a*

tuturor generaţiilor şi a tuturor neamurilor este o judecată definitivă”, a spus părintele patriarh Daniel.

În continuare, patriarhul României a explicat faptul că Judecata universală se va săvârşi la sfârşitul veacurilor, dar şi la sfârşitul actualului univers. *„În capitolul 24 din Evanghelia după Matei se vorbeşte despre modul în care se va prezenta universul atunci când se apropie Judecata de Apoi: «...soarele se va întuneca şi luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer şi puterile cerurilor se vor zgudui» (Matei 24, 29). Cu alte cuvinte, actualul univers pe care îl cunoaştem noi va intra în colaps, se va prăbuşi, pentru că după el vor veni un cer nou şi un pământ nou. În acest context universal, cosmic, de zguduire a ordinii din univers, va apărea Fiul Omului, adică Dreptul Judecător, şi va veni cu sfinţii îngeri”.*

Preafericirea sa a arătat că Judecata universală va fi înfricoşătoare prin forma sau solemnitatea ei, dar şi pentru că va avea un conţinut neaşteptat. *„Ceea ce va fi surprinzător şi pentru oamenii milostivi, şi pentru cei nemilostivi este faptul că Dreptul Judecător, Împăratul slavei, va spune că El a fost flămând, însetat, sărac, bolnav şi în temniţă şi unii L-au ajutat, iar alţii nu L-au ajutat. Hristos-Domnul arată că El, Domnul slavei, era prezent în cei mai neînsemnaţi oameni pe care îi numeşte «fraţi ai Mei preamici» (Matei 25, 40). Această identificare a lui Hristos Cel slăvit cu Hristos cel smerit face ca Judecata de Apoi să fie înfricoşătoare prin conţinutul ei”,* a spus Preafericitul părinte patriarh Daniel.

De asemenea, întâistătătorul Bisericii noastre a precizat că la Judecata universală oamenii vor fi judecaţi nu doar pentru faptele rele pe care le-au făcut, ci şi pentru binele pe care ar fi putut să-l facă şi nu l-au făcut. *„Cei care în timpul vieţii au fost milostivi vor intra în Împărăţia iubirii milostive a Preasfintei Treimi, iar cei care au fost nepăsători, indiferenţi nu vor putea intra în această Împărăţie.*

Această Judecată de Apoi este dreaptă, iar criteriul ei este iubirea milostivă faţă de semenii aflaţi în dificultate. Sfântul Ioan Gură de Aur spune că Dreptul Judecător nu judecă păcatele celor care s-au pocăit, ci doar pe cele ale celor care nu s-au pocăit şi mai ales judecă pe oameni că nu au fost milostivi: «Pentru ce, Doamne, nu pomeneşti şi de celelalte căi de păcat? Nu judec păcatul, ci neomenia. Nu judec pe păcătoşi, ci pe cei ce nu s-au pocăit. Pentru neomenie vă osândesc. Aţi avut un leac atât de bun pentru mântuire: milostenia, cu care puteaţi şterge orice păcat şi aţi dispreţuit o binefacere atât de mare. Ocărăsc neomenia ca rădăcină a păcatului şi a toată necredinţa. Laud omenia ca rădăcină a tuturor bunătăţilor». Evanghelia de astăzi ne învaţă că nu este suficient să nu facem rău nimănui, ci trebuie să facem mult bine tuturor oamenilor pe care îi putem ajuta.

Nu se mântuiesc cei care nu au făcut nici un rău nimănui, dacă nu au făcut şi bine celor pe care trebuiau să-i ajute", a reliefat părintele patriarh Daniel.

La final, Preafericirea sa a subliniat că Evanghelia Duminicii Înfricoşătoarei Judecăţi a inspirat opera filantropică a Bisericii. *„Această Evanghelie a iubirii milostive şi a judecăţii înfricoşătoare este o Evanghelie mobilizatoare. Iubirea milostivă a creat o civilizaţie creştină a carităţii sau a filantropiei şi prin aceasta Evanghelia lui Hristos a devenit lucrătoare (...). Milostenia la care ne îndeamnă Evanghelia de astăzi poate fi spirituală şi materială. Dacă nu putem ajuta pe cineva material, îl putem ajuta totuşi spiritual. Mai întâi îl pomenim în rugăciune, ne rugăm pentru sănătatea şi mântuirea lui, apoi îi ajutăm pe semenii noştri aflaţi în nevoi cu un cuvânt bun, un cuvânt de încurajare, de consolare, de întărire, de preţuire. Sunt foarte mulţi oameni care suferă de singurătate şi de uitare. Putem face milostenie prin prezenţa noastră în casa unui om bolnav, lângă patul său de suferinţă, sau prin vizitarea cuiva la penitenciar. Sfântul Ioan Gură de Aur a remarcat că Mântuitorul nu a zis că am fost bolnav şi nu M-aţi vindecat sau am fost în temniţă şi nu M-aţi eliberat, ci bolnav şi în temniţă am fost şi nu M-aţi cercetat. Dumnezeu nu cere de la noi ceea ce nu putem oferi, ci doar ceea ce putem oferi. Iar milostenia materială se arată prin faptul că oferim celor săraci hrană, îmbrăcăminte, adăpost şi medicamente sau alte forme de ajutorare materială. Făcând milostenie dezinteresată, nu pentru a fi lăudaţi de oameni, atunci devenim mâinile iubirii milostive a lui Hristos",* a spus Preafericitul părinte patriarh Daniel.

Valea lui Iosafat - Pelerinajul părintelui Cleopa la Locurile Sfinte

De la biserica Sfântului Petru coborâm în serpentină Valea lui Iosafat, printre case sărăcăcioase de musulmani. Este o vale destul de adâncă și largă în același timp, care se întinde de la nord spre sud, despărțind Ierusalimul Vechi de Muntele Eleon (Măslinilor).

Valea lui Iosafat - vedere de pe Muntele Măslinilor / Foto: Oana Nechifor

Partea de nord a acestei văi este mai îngustă și încărcată cu măslini. Se numește „Grădina Ghetsimani". În continuarea ei se desfășoară Valea lui Iosafat, prin mijlocul căreia trece pârâul Cedrilor (Chedron), care este toată vara uscat. Numai iarna are apă. Ici-colo apar case mici, izolate de arabi, câte un măslin, câteva oi albe și capre.

Potrivit textului Sfântului prooroc Ioil (4, 2), unii din Sfinții părinți afirmă că judecata de apoi va avea loc aici, în Valea lui Iosafat. Poate tocmai de aceea, ambele versante ale văii sunt pline de morminte. Întreaga vale este un vast cimitir. La dreapta, cimitirul musulman, iar la stânga și spre Muntele Măslinilor, cimitirul evreiesc. Valea Cedrilor se unește cu Valea lui Iosafat și coboară spre sud, în Valea Hinon și Valea Gheenei.

Primul loc biblic pe care îl vizităm este Izvorul Siloam, unde a fost trimis orbul din naștere și s-a vindecat (Ioan 9, 1-41). Ne oprim. Izvorul curge dintr-o stâncă mare. În fața stâncii formează un mic lac, apoi își croiește drum spre valea pârâului Cedrilor. Ne atingem de apa aceasta sfântă și binecuvântată de profeți și de Însuși

Iisus Hristos și ne rugăm ca Domnul să vindece ochii sufletelor și ai trupurilor noastre de toată orbirea și necurăția, ca să vedem bine calea mântuirii.

Traversăm pârâul Cedrilor și urcăm pe versantul opus. La mică distanță dăm de Izvorul Maicii Domnului, unde după tradiție, se spune că venea Sfânta Fecioară și lua apă. Este un izvor foarte adânc, subteran. Trebuie să cobori numeroase trepte de piatră ca să dai de un tunel pe unde curge izvorul. Încercăm să coborâm. Pelerini și copii cu lumânări aprinse coboară în peșteră și se spală cu această apă binecuvântată. Dăm laudă Maicii Domnului și plecăm mai departe, spre Grădina Ghetsimani.

De la Izvorul Maicii Domnului ne oprim la mormântul lui Abesalom. Este o construcție de circa 2.400 de ani, de pe timpul Macabeilor. Un turn cilindric din blocuri de piatră, înalt de peste 12 metri, cu vârful ascuțit. Un loc, un mormânt de tristă amintire. Turnul pare ca un strigăt de iertare al fiului neascultător către tatăl său, al omului răzvrătit către cer, către Dreptul Judecător.

Cât de mare deosebire este între tată și fiu, între marele împărat David și Abesalom! Tatăl sfânt, iar fiul ucigaș. Tatăl cânta lui Dumnezeu în psalmi, iar fiul neascultător căuta să-i ia tronul și viața. Și l-a certat Domnul cu moarte năprasnică pe cel neascultător. Așa se sfârșesc întotdeauna copiii răzvrătiți, care nu ascultă de Biserică și de părinți. „Abesalom, Abesalom, fiul meu, Abesalom...!”, plângea bunul tată pe fiul care atârna mort de copac.

Dacă fiii crescuți în case de oameni drepți și chiar sfinți ajung uneori răi și neascultători, cu cât mai mult vor deveni răi și necredincioși copiii crescuți rău, fără mame devotate, fără supravegherea părinților, fără educație creștinească, fără rugăciune și frică de Dumnezeu! Vai de copiii fără mame! Vai de părinții care nu-și cresc copiii în temere de Dumnezeu! Vai de copiii ce se răzvrătesc asupra părinților care i-au născut! Că viața le va fi un chin și moartea o pedeapsă.

Ai milă, Doamne, de părinții care ne-au născut și crescut în frică de Dumnezeu. Ai milă de mamele care ne-au învățat să ne închinăm, care ne-au dus regulat la biserică, care au sădit în inimile noastre dragostea de viață, de lumină, de Dumnezeu și de oameni! Odihnește-le cu pace sufletele în cer și osemintele în cimitir! Ai milă, Doamne, de fiii neamului nostru, că sunt botezați în numele Tău! Învață-i ascultarea de Dumnezeu și de părinți! Învață-i dragostea de neam și de țară. Întoarce dragostea părinților spre copii și a copiilor spre părinți, ca să nu avem în pământul nostru asemenea morminte ale răzvrătirii și neascultării!

„Abesalom, fiul meu, Abesalom!” Plânsul proorocului David se aude tot mai mult în casele și familiile credincioșilor noștri. O, Doamne, ai milă de noi și de poporul nostru binecuvântat și credincios! Ai milă de toți copiii și de toate mamele pământului!

Ne însemnăm cu Sfânta Cruce şi urcăm drumul către Grădina Ghetsimani. La mică depărtare apar încă două morminte biblice: Mormântul Sfântului Iacob patriarhul, fiul lui Isaac, și al profetului Zaharia. Sunt mult mai modeste în construcție. Osemintele patriarhului Iacov se găsesc însă la Hebron.

Traversăm șoseaua asfaltată care duce la Ierihon şi poposim în Grădina Ghetsimani. Coborâm la mormântul Maicii Domnului şi ne închinăm a doua oară. Intrăm din nou în Biserica Națiunilor, ne închinăm la Piatra Prinderii lui Iisus, apoi pornim spre vârful Muntelui Eleon, adică al Măslinilor.

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Pelerinaj la Mormântul Domnului, Editura Mănăstirea Sihăstria, 2010, pp. 120-122)

Spre Valea lui Iosafat - Pelerinajul părintelui Cleopa la Locurile Sfinte

Valea lui Iosafat, Ierusalim

Părăsim în tăcere şi rugăciune platoul Muntelui Sion, unul din cele mai sfinte locuri din Ierusalim, legat atât de mult de istoria, credinţa şi speranţa poporului ales; munte sfânt, aşa de minunat cântat în psalmii lui David, atât de mult cinstit de iudei. În Vechiul Aşezământ, aici au avut palatul împăraţii David şi Solomon, aici a fost aşezat Cortul Mărturiei cu Tablele Legii, aici s-a scris Psaltirea marelui profet, pe care o cânta în faţa chivotului Legii. Aici a plâns în sac şi cenuşă David, după ce a păcătuit înaintea Domnului şi s-a mărturisit în faţa profetului Natan. Pentru toate aceste fapte şi evenimente biblice petrecute aici, Muntele Sion este cinstit de toată Creştinătatea şi asemănat de Sfinţii părinţi cu „Sionul cel de Sus", adică cu Împărăţia slavei lui Dumnezeu din Ceruri.

Coborâm uşor panta muntelui spre răsărit, adică spre Valea lui Iosafat, cale de peste 1,5 km. În stânga noastră, adică la nord, se vede zidul Sfintei Cetăţi; la dreapta, Sionul coboară uşor până în valea adâncă numită Valea Hinon sau Valea Gheenei, adică „a focului", unde se ardeau gunoaiele oraşului. Tot acolo, alături, se află şi locul numit Acheldama, unde s-a spânzurat Iuda vânzătorul, cuprins de deznădejde. Iar în faţa noastră, spre răsăritul soarelui, Sionul coboară drept în Valea lui Iosafat şi în Grădina Ghetsimani. Peste această vale sfântă se vede Muntele Eleon, muntele Înălţării Domnului la Ceruri, cu fruntea de piatră încinsă de soare.

Înaintăm încet şi cugetăm. Mergem pe urmele Domnului nostru Iisus Hristos. Pe aici întotdeauna cobora, când se retrăgea noaptea pentru rugăciune în grădina

Ghetsimani. Pe aici a coborât în noaptea cea mai de pe urmă de la Cina cea de Taină. O noapte hotărâtoare în taina mântuirii noastre. O noapte de cumpănă pentru ucenici. O noapte de foc pentru Hristos. Pe aici a trecut Domnul cu cei unsprezece ucenici îngânduraţi, în noaptea din Joia mare. A fost cea mai lungă noapte din Sfânta Evanghelie. Cea mai bogată în taine şi în revelaţie dumnezeiască. Nici într-o noapte din viaţa Sa pământească nu a vorbit atât de mult cu ucenicii, nu le-a descoperit atâtea învăţături şi taine mântuitoare.

Slavă Ţie, Doamne, pentru această noapte sfântă! Învaţă-ne şi pe noi să ne rugăm mai mult în liniştea slujbelor de noapte.

Între dragostea de Dumnezeu şi de oameni, între viaţă şi moarte, între drepţi şi păcătoşi, Mântuitorul a ales calea ascultării şi a iubirii. A ales moartea în locul vieţii, a ales cea mai mare smerenie, primind să fie dat în mâinile iudeilor, ale lui Anna şi Caiafa, ale lui Irod şi Pilat, în mâinile tuturor hulitorilor de Dumnezeu, pentru mântuirea lumii.

Da, aceasta este calea ascultării de Dumnezeu, a coborârii din Sionul de Sus în cel de jos şi, de aici, în Grădina Ghetsimani şi în mâinile ucigaşilor de Dumnezeu. Pe aici a păşit Hristos! Pe aici îndrăznim să păşim şi noi, păcătoşii. El însă venea să se roage, să se dea în mâinile oamenilor, iar noi venim să privim, şi mai puţin să ne rugăm. Şi totuşi trebuie să ne rugăm mai mult, să ne rugăm măcar acum, ca să nu cădem în ispită.

Calea aceasta pe care mergem este cale tainică. Pe aici a coborât Domnul şi Mântuitorul în noaptea Cinei. Şi era întuneric, şi era frig, şi nu departe Îl pândeau trădătorii. Dar El mereu se ruga şi îşi mângâia ucenicii îngânduraţi... Întăreşte-ne şi pe noi, Fiul lui Dumnezeu, în noaptea ispitelor şi în întunericul patimilor. Coboară şi urcă cu noi în calea vieţii. Nu ne lăsa singuri, nici în noapte, nici în zi. Întăreşte-ne să mărturisim Adevărul, să Te propovăduim înaintea oamenilor, să suferim pentru Tine, să iertăm pe toţi şi să iubim Biserica.

Am ajuns la marginea văii lui Iosafat. Aici se termină Muntele Sion. În stânga străluceşte în soare cupola aurită a moscheii lui Omar. În dreapta se vede bine Valea Hinon şi locul numit Acheldama, adică Locul Sângelui. Acolo, Iuda, căzând cu capul înainte, a crăpat pe la mijloc şi i s-au vărsat toate măruntaiele. Şi s-a făcut cunoscut aceasta tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim... (Fapte 1, 18-19) (…)

Potrivit textului Sfântului prooroc Ioil (4, 2), unii din Sfinţii părinţi afirmă că Judecata de Apoi va avea loc aici, în Valea lui Iosafat. Poate tocmai de aceea, ambele

versante ale văii sunt pline de morminte. Întreaga vale este un vast cimitir. La dreapta, cimitirul musulman, iar la stânga şi spre Muntele Măslinilor, cimitirul evreiesc.

Valea Cedrilor se uneşte cu Valea lui Iosafat şi coboară spre sud, în Valea Hinon şi Valea Gheenei. Primul loc biblic pe care îl vizităm este Izvorul Siloam, unde a fost trimis orbul din naştere şi s-a vindecat (Ioan 9, 1-41). Ne oprim. Izvorul curge dintr-o stâncă mare. În faţa stâncii formează un mic lac, apoi îşi croieşte drum spre valea Pârâului Cedrilor. Ne atingem de apa aceasta sfântă şi binecuvântată de profeţi şi de Însuşi Iisus Hrirtos şi ne rugăm ca Domnul să vindece ochii sufletelor trupurilor noastre de toată orbirea şi necurăţia, ca să vedem bine calea mântuirii.

Traversăm Pârâul Cedrilor şi urcăm pe versantul opus. La mică distanţă dăm de Izvorul Maicii Domnului, unde, după tradiţie, se spune că venea Sfânta Fecioară şi lua apă. Este un izvor foarte adânc, subteran. Trebuie să cobori numeroase trepte de piatră ca să dai de un tunel pe unde curge izvorul. Încercăm să coborâm. Pelerini şi copii cu lumânări aprinse coboară în peşteră şi se spală cu această apă binecuvântată. Dăm laudă Maicii Domnului şi plecăm mai departe, spre Grădina Ghetsimani.

De la Izvorul Maicii Domnului ne oprim la mor-mântul lui Abesalom. Este o construcţie de circa 2400 de ani, de pe timpul Macabeilor. Un turn cilindric din blocuri de piatră, înalt de peste 12 metri, cu vârful ascuţit. Un loc, un mormânt de tristă amintire. Turnul pare ca un strigăt de iertare al fiului neascultător către tatăl său, al omului răzvrătit către cer, către Dreptul Judecător.

Cât de mare deosebire este între tată şi fiu, între marele împărat David şi Abesalom! Tatăl sfânt, iar fiul ucigaş. Tatăl cânta lui Dumnezeu în psalmi, iar fiul neascultător căuta să-i ia tronul şi viaţa. Şi l-a certat Domnul cu moarte năprasnică pe cel neascultător. Aşa se sfârşesc întotdeauna copiii răzvrătiţi, care nu ascultă de Biserică şi de părinţi. „Abesalom, Abesalom, fiul meu, Abesalom ... !”, plângea bunul tată pe fiul care atârna mort de copac.
Dacă fiii crescuţi în case de oameni drepţi şi chiar sfinţi ajung uneori răi şi neascultători, cu cât mai mult vor deveni răi şi necredincioşi copiii crescuţi rău, fără mame devotate, fără supravegherea părinţilor, fără educaţie creştinească, fără rugăciune şi frică de Dumnezeu! Vai de copiii fără mame! Vai de părinţii care nu-şi cresc copiii în temere de Dumnezeu! Vai de copiii ce se răzvrătesc asupra părinţilor care i-au născut! Că viaţa le va fi un chin şi moartea o pedeapsă.

Ai milă, Doamne, de părinţii care ne-au născut şi crescut în frică de Dumnezeu. Ai milă de mamele care ne-au învăţat să ne închinăm, care ne-au dus regulat la biserică, care au sădit în inimile noastre dragostea de viaţă, de lumină, de Dumnezeu şi de oameni! Odihneşte-le cu pace sufletele în Ceruri şi osemintele în cimitir! Ai milă, Doamne, de fiii neamului nostru, că sunt botezaţi în numele Tău! Învaţă-i ascultarea de Dumnezeu şi de părinţi! Învaţă-i dragostea de neam şi de ţară. Întoarce dragostea părinţilor spre copii şi a copiilor spre părinţi, ca să nu avem în pământul nostru asemenea morminte ale răzvrătirii şi neascultării! „Abesalom, fiul meu, Abesalom!”. Plânsul proorocului David se aude tot mai mult în casele şi familiile credincioşilor noştri. O, Doamne, ai milă de noi şi de poporul nostru binecuvântat şi credincios! Ai milă de toţi copiii şi de toate mamele pământului!

Ne însemnăm cu Sfânta Cruce şi urcăm drumul către Grădina Ghetsimani. La mică depărtare apar încă două morminte biblice: mormântul Sfântului Iacov Patriarhul, fiul lui Isaac, şi mormântul profetului Zaharia. Sunt mult mai modeste în construcţie. Osemintele patriarhului Iacov se găsesc însă la Hebron.

Traversăm şoseaua asfaltată care duce la Ierihon şi poposim în Grădina Ghetsimani. Coborâm la mormântul Maicii Domnului şi ne închinăm a doua oară. Intrăm din nou în Biserica Naţiunilor, ne închinăm la Piatra Prinderii lui Iisus, apoi pornim spre vârful Muntelui Eleon, adică al Măslinilor.

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Pelerinaj la Mormântul Domnului, Editura Mănăstirea Sihăstria, 2010, pp. 115-117)

Icoane

DVMINICA ÎNFRICOŞATEI JVDECĂŢI

DVMINICA ÎNFRICOŞATEI JVDECĂŢI

Η ΔΕΥΤΕ
ΡΑ
ΠΑΡΟΥ
ΣΙΑ

I was hungry...
I was thirsty...
I was naked...
I was a stranger...
I was sick...
I was in prison...

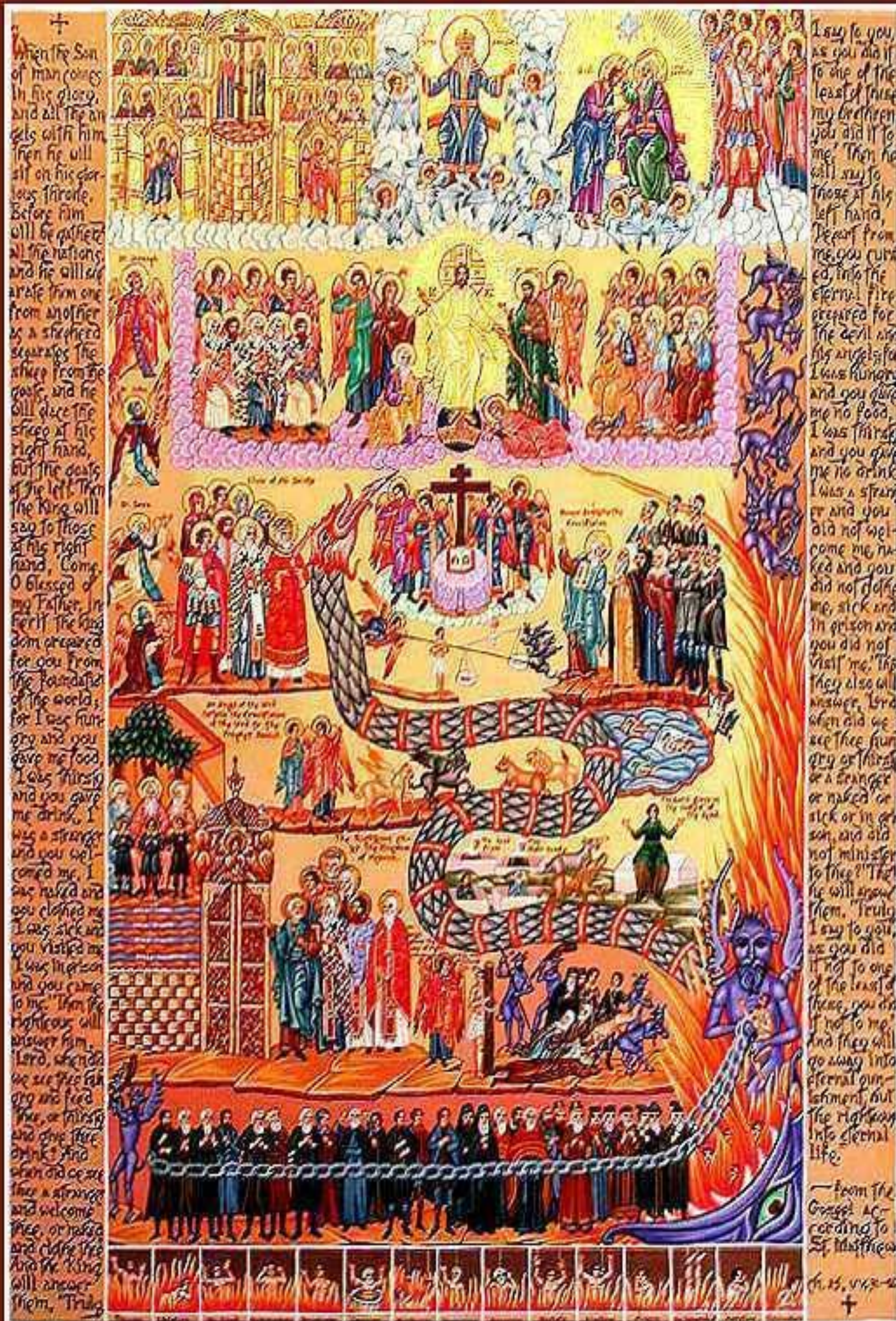

THE LAST
JUDGEMENT

THE AWESOME JUDGMENT

„Nu este suficient să nu faci rău nimănui,
ci trebuie să faci bine multora".

† PATRIARHUL DANIEL

GÂNDURI LA
EVANGHELIA DUMINICII

BASILICA.RO

Perioada Triodului

Duminicile premergătoare Postului Mare

21 februarie — 1. Duminica Vameșului și a Fariseului

28 februarie — 2. Duminica Întoarcerii Fiului Risipitor

7 martie

14 martie — 4. Duminica Izgonirii lui Adam din Rai

Duminica Înfricoșătoarei Judecăți

„Când va veni Fiul Omului întru slava Sa şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre. Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga." (Matei 25, 31-33)

Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, pomenește-ne întru Împărăția Ta!

“Juru-te cu indurările Tale, Iubitorule de oameni, Bunule, să nu mă pui de-a stânga cu caprele ce Te-au amărât. Nu-mi spune: nu te ştiu! Ci, după indurările Tale, dăruieşte-mi lacrimi neîncetate, dă-mi frângere de inimă şi umilinţă şi o curăţă, spre a se face Biserică, şi prea sfântul Tău har. Că deşi sunt păcătos şi nevrednic, nu contenesc a bate la uşa milostivirii tale!” (Sfântul Efrem Sirul).